

รวมกฎหมายประจำปี
พุทธศักราช ๒๕๕๘
เล่ม ๓

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คำนำ

หนังสือรวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๘ เป็นการรวบรวมกฎหมายที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบประกาศใช้เป็นกฎหมายในปีพุทธศักราช ๒๕๕๘ ประกอบด้วย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติ และพระราชกำหนด โดยมีเนื้อหาของกฎหมายที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และเหตุผลในการประกาศใช้กฎหมาย รวมทั้งสรุปสาระสำคัญของกฎหมายที่มีการแก้ไขในแต่ละฉบับเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการค้นคว้าอ้างอิง และเพื่อเผยแพร่ให้แก่สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ตลอดจนประชาชนผู้สนใจใฝ่ศึกษาทั่วไป

นางสายทิพย์ เชาวลิตถวิล
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
๓๐ กันยายน ๒๕๕๘

คำนำ

การจัดทำหนังสือรวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๘ กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นการรวบรวมกฎหมายที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ประกอบด้วย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ จำนวน ๑ ฉบับ พระราชบัญญัติ จำนวน ๑๐๖ ฉบับ และพระราชกำหนด จำนวน ๔ ฉบับ รวมจำนวนทั้งสิ้น ๑๑๑ ฉบับ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาในปีพุทธศักราช ๒๕๕๘ (ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘) โดยแต่ละฉบับได้นำเหตุผลในการประกาศใช้กฎหมาย พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญของกฎหมายที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมตั้งแต่ฉบับแรกถึงฉบับปัจจุบันมาจัดทำเป็นบันทึกท้ายกฎหมาย เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าเพิ่มเติมถึงเหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติมในแต่ละครั้งและเพื่อความสะดวกในการค้นคว้ากฎหมายย้อนไปยังฉบับก่อนๆ

ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือรวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๘ จะเป็นประโยชน์แก่สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และประชาชนทั่วไปที่สนใจ หากมีข้อผิดพลาดประการใด คณะผู้จัดทำขออภัยมา ณ ที่นี้ และขอรับไว้พิจารณาเพื่อการปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย

๓๐ กันยายน ๒๕๕๘

คณะที่ปรึกษา

นายจิรพงศ์ วัฒนรัตน์
นายจักรพันธ์ จันทระเจริญ
นายกุลพล วัชรภาพ

ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพัฒนากฎหมาย

คณะผู้จัดทำ

นางจรรุวรรณ ดวงวิชัย
นางวนิดา อินทรอำนวย
นางสาววรรณวนัช สว่างแจ้ง
นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์
นางวัลภา ทองบางไทร
นางกัญญารักษ์ จันทมา
นางวิศรา ้วยวุฒิ
นางสาวปณิติกา มาอินทร์
นางสาวสุนทรี เกตุชาญวิทย์
นางสาวรวีวรรณ เขียววิชัย
นางศิริวัฒนณี ไสหนู

วิทยาการชำนาญการพิเศษ
วิทยาการชำนาญการพิเศษ
วิทยาการชำนาญการพิเศษ
วิทยาการชำนาญการ
เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลอาวุโส
เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลอาวุโส
เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน
เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน
เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน
เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

<http://www.parliament.go.th/elaw>

กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๐๐ ต่อ ๓๑๓๐ หรือ ๓๒๑๐

รายละเอียดประกอบการใช้

หนังสือรวมกฎหมายปีพุทธศักราช ๒๕๕๘ นี้ มีกฎหมายจำนวนทั้งสิ้น ๑๑๑ ฉบับ โดยแบ่งเป็น ๔ เล่ม โดยเล่ม ๑ ประกอบด้วยกฎหมาย ๓๑ ฉบับ เล่ม ๒ ประกอบด้วยกฎหมาย ๒๕ ฉบับ เล่ม ๓ ประกอบด้วยกฎหมาย ๒๕ ฉบับ เล่ม ๔ ประกอบด้วยกฎหมาย ๓๐ ฉบับ และมีข้อมูลภายใต้กฎหมายแต่ละฉบับ ประกอบด้วยข้อมูล ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ กฎหมายที่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๘

กฎหมายที่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาในปี พุทธศักราช ๒๕๕๘ ประกอบด้วยพระราชบัญญัติ จำนวน ๑๑๑ ฉบับ โดยจัดเรียงชื่อเรื่องตามลำดับพยัญชนะไทย ก – ฮ

ส่วนที่ ๒ บันทึกท้ายกฎหมาย

บันทึกท้ายกฎหมาย คณะผู้จัดทำได้สืบค้นเหตุผลในการประกาศใช้กฎหมาย ในแต่ละเรื่อง ตั้งแต่ฉบับแรกซึ่งยังคงใช้บังคับอยู่ จนถึงฉบับแก้ไขเพิ่มเติมที่ประกาศใช้ในปัจจุบัน รวมทั้งวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของกฎหมายฉบับก่อน ๆ เพื่อนำมาจัดทำบันทึกท้ายกฎหมายด้วย

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลการพิจารณาร่างกฎหมาย (ภาคผนวก)

ข้อมูลการพิจารณาร่างกฎหมายประกอบด้วยข้อมูลวันที่มีการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ร่างพระราชบัญญัติ และพระราชกำหนดของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยเรียงตามลำดับการพิจารณาตั้งแต่ร่างกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาในสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จนถึงวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๘

สารบัญ

ชื่อเรื่อง	หน้า
คำนำ	ก-ข
คณะผู้จัดทำ	ค
รายละเอียดประกอบการใช้	ง
๑. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑ - ๔
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๕ - ๖
๒. พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘	๗ - ๒๗
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๒๘ - ๓๗
๓. พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘	๓๘ - ๖๑
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๖๒ - ๗๐
๔. พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘	๗๑ - ๗๔
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๗๕ - ๗๘
๕. พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๘	๗๙ - ๘๔
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๘๕ - ๙๖
๖. พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๘	๙๗ - ๑๑๓
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๑๑๔ - ๑๑๙
๗. พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	๑๒๐ - ๑๒๒
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๑๒๓ - ๑๓๒
๘. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘	๑๓๓ - ๑๔๑
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๑๔๒ - ๑๕๙
๙. พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘	๑๖๐ - ๑๖๘
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๑๖๙ - ๑๗๙
๑๐. พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘	๑๘๐ - ๑๘๘
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๑๘๙ - ๒๐๒
๑๑. พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘	๒๐๓ - ๒๑๕
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๒๑๖ - ๒๓๔
๑๒. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	๒๓๕ - ๒๓๗
๑๓. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๘	๒๓๘ - ๒๔๐
๑๔. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๘	๒๔๑ - ๒๔๘
๑๕. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๕๘	๒๔๙ - ๒๕๑
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๒๕๒ - ๒๖๕
๑๖. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	๒๖๖ - ๒๗๐
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๒๗๑ - ๒๗๕

๑๗. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘	๒๗๖ – ๒๙๓
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๒๙๔ – ๓๐๙
๑๘. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุน	๓๑๐ – ๓๑๓
ทางการเงินแก่การก่อการร้าย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๓๑๔ – ๓๑๙
๑๙. พระราชบัญญัติภาษีการรับมรดก พ.ศ. ๒๕๕๘	๓๒๐ – ๓๓๐
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๓๓๑ – ๓๓๖
๒๐. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๕๘	๓๓๗ – ๓๕๕
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๓๕๖ – ๓๖๑
๒๑. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘	๓๖๒ – ๓๘๕
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๓๘๖ – ๓๙๔
๒๒. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๕๘	๓๙๕ – ๔๑๘
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๔๑๙ – ๔๒๓
๒๓. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘	๔๒๔ – ๔๕๒
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๔๕๓ – ๔๖๒
๒๔. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสวนดุสิต พ.ศ. ๒๕๕๘	๔๖๓ – ๔๘๔
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๔๘๕ – ๔๙๐
๒๕. พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๘	๔๙๑ – ๔๙๙
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๕๐๐ – ๕๑๕

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

- ข้อมูลการพิจารณาร่างกฎหมายและวันประกาศราชกิจจานุเบกษา ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๘

พระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์
พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คดีชั้นอุทธรณ์” หมายความว่า

(๑) คดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง
ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้า
ระหว่างประเทศ

(๒) คดีภาษีอากรตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร

(๓) คดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแรงงานตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง
ศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน

(๔) คดีล้มละลายตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย

(๕) คดีเยาวชนและครอบครัวตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

“ศาลชำนาญพิเศษ” หมายความว่า

(๑) ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ

(๒) ศาลภาษีอากรตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร

(๓) ศาลแรงงานตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน

(๔) ศาลล้มละลายตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย

(๕) ศาลเยาวชนและครอบครัวตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

มาตรา ๔ ให้จัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษขึ้นเป็นศาลชั้นอุทธรณ์ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ส่วนจะเปิดทำการเมื่อใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕ ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษมีอำนาจพิจารณาพิพากษาบรรดาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชำนาญพิเศษ

ให้จัดตั้งแผนกดังต่อไปนี้ขึ้นในศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ

(๑) แผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ

(๒) แผนกคดีภาษีอากร มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลภาษีอากร

(๓) แผนกคดีแรงงาน มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลแรงงาน

(๔) แผนกคดีล้มละลาย มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลาย

(๕) แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลเยาวชนและครอบครัว

มาตรา ๖ ให้มีประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษหนึ่งคน และรองประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษห้าคนในศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ

ประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ รองประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ และผู้พิพากษาในศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่เกี่ยวกับคดีชำนัญพิเศษ

มาตรา ๗ คดีที่มีปัญหาสำคัญซึ่งสมควรได้รับการวินิจฉัยโดยที่ประชุมแผนกหรือที่ประชุมร่วมระหว่างแผนก ประธานศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์จะให้มีการวินิจฉัยปัญหาดังกล่าวโดยที่ประชุมแผนกหรือที่ประชุมร่วมระหว่างแผนกก็ได้

ที่ประชุมตามวรรคหนึ่งประกอบด้วยรองประธานศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษซึ่งรับผิดชอบแผนกที่เกี่ยวข้องและผู้พิพากษาทุกคนในแผนกซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่แต่ต้องไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนผู้พิพากษาในแผนกนั้น และให้ประธานศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษหรือรองประธานศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน

คำวินิจฉัยของที่ประชุมตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก และถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานแห่งที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๘ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับกับศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ และผู้พิพากษาในศาลอุทธรณ์ให้นำมาใช้บังคับแก่ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์ และผู้พิพากษาในศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์ แล้วแต่กรณี โดยอนุโลม เว้นแต่บทบัญญัติดังกล่าวนั้นแสดงให้เห็นว่าใช้บังคับเฉพาะกับศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ หรือผู้พิพากษาในศาลอุทธรณ์เท่านั้น

มาตรา ๙ บรรดาคดีที่ศาลชำนาญพิเศษมีคำพิพากษาหรือคำสั่งก่อนวันเปิดทำการของศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ ให้อุทธรณ์ไปยังศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีที่อุทธรณ์จากศาลชำนาญพิเศษนั้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับกับการพิจารณาพิพากษาของศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีที่อุทธรณ์นั้น

บรรดาคดีชำนาญพิเศษที่มีการอุทธรณ์และยังค้างพิจารณาอยู่ในศาลใดก่อนวันเปิดทำการของศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ ให้ศาลซึ่งคดีนั้นค้างพิจารณาอยู่คงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาต่อไป ทั้งนี้ ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีของศาลชำนาญพิเศษนั้น ๆ

มาตรา ๑๐ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษขึ้นเป็นศาลชั้นอุทธรณ์ โดยมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ศาลภาษีอากร ศาลแรงงาน ศาลล้มละลาย และศาลเยาวชนและครอบครัว เพื่อให้มีการพิจารณาพิพากษาคดีในชั้นอุทธรณ์โดยองค์คณะผู้พิพากษาที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญพิเศษในด้านนั้น ๆ อันจะทำให้การพิจารณาคดีชั้นอุทธรณ์พิเศษในชั้นอุทธรณ์เกิดความเป็นเอกภาพและส่งเสริมให้กระบวนการยุติธรรมมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

โดยที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดให้คดีที่ขึ้นสู่ศาลฎีกาจะต้องได้รับอนุญาตจากศาลฎีกาก่อน แต่ระบบการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ศาลภาษีอากร ศาลแรงงาน และศาลล้มละลาย กฎหมายกำหนดให้คู่ความมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ตรงไปยังศาลฎีกาโดยไม่ต้องขออนุญาตต่อศาลฎีกา ส่วนคดีของศาลเยาวชนและครอบครัวกฎหมายกำหนดให้คู่ความมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคและมีสิทธิยื่นฎีกาต่อศาลฎีกา ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการดังกล่าวและทำให้เกิดความลักลั่นในการใช้สิทธิอุทธรณ์กับคดีประเภทอื่น สมควรจัดระบบการอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษใหม่โดยจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษขึ้นและให้อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์มาจากศาลชำนัญพิเศษต่าง ๆ รวมทั้งกำหนดให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษเป็นที่สุด และการนำคดีขึ้นสู่ศาลฎีกาจะต้องขออนุญาตจากศาลฎีกาเช่นเดียวกับคดีประเภทอื่น

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๒๐ ก วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานศาลฎีกา

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษขึ้นเป็นศาลชั้นอุทธรณ์ โดยมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ศาลภาษีอากร ศาลแรงงาน ศาลล้มละลาย และศาลเยาวชนและครอบครัว เพื่อให้มีการพิจารณาพิพากษาคดีในชั้นอุทธรณ์โดยองค์คณะผู้พิพากษาที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญพิเศษในด้านนั้น ๆ อันจะทำให้การพิจารณาคดีชำนัญพิเศษในชั้นอุทธรณ์เกิดความเป็นเอกภาพและส่งเสริมให้กระบวนการยุติธรรมมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๐ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. บทนิยามในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓)

“คดีชำนัญพิเศษ” หมายความว่า (๑) คดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ (๒) คดีภาษีอากรตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร (๓) คดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแรงงานตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน (๔) คดีล้มละลายตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (๕) คดีเยาวชนและครอบครัวตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

“ศาลชำนาญพิเศษ” หมายความว่า (๑) ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ (๒) ศาลภาษีอากรตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร (๓) ศาลแรงงานตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน (๔) ศาลล้มละลายตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (๕) ศาลเยาวชนและครอบครัวตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

๒. กำหนดให้จัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษขึ้นเป็นศาลชั้นอุทธรณ์ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ส่วนจะเปิดทำการเมื่อใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษมีอำนาจพิจารณาพิพากษาบรรดาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชำนาญพิเศษ และให้จัดตั้งแผนกขึ้นในศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ รวมจำนวน ๕ แผนก ดังนี้

๑) แผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ

๒) แผนกคดีภาษีอากร มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลภาษีอากร

๓) แผนกคดีแรงงาน มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลแรงงาน

๔) แผนกคดีล้มละลาย มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลาย

๕) แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลเยาวชนและครอบครัว (มาตรา ๕)

๔. กำหนดให้มีประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษหนึ่งคน และรองประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษห้าคนในศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ และกำหนดให้การแต่งตั้งประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ รองประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ และผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่เกี่ยวกับคดีชำนาญพิเศษ (มาตรา ๖)

๕. กำหนดให้มีคดีที่มีปัญหาสำคัญซึ่งสมควรได้รับการวินิจฉัยโดยที่ประชุมแผนกใด ประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษจะให้มีการวินิจฉัยปัญหาดังกล่าวโดยที่ประชุมแผนกนั้นหรือที่ประชุมร่วมระหว่างแผนกต่าง ๆ ก็ได้ พร้อมทั้งกำหนดองค์ประกอบและองค์ประชุมของที่ประชุมแผนก รวมทั้งวิธีการลงคะแนนคำวินิจฉัยของที่ประชุมแผนก (มาตรา ๗)

๖. กำหนดให้นำบรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ และผู้พิพากษาในศาลอุทธรณ์ มาใช้บังคับแก่ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ ประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ รองประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ และผู้พิพากษาในศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ แล้วแต่กรณี โดยอนุโลม เว้นแต่บทบัญญัติดังกล่าวนั้นแสดงให้เห็นว่าใช้บังคับเฉพาะกับศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ หรือผู้พิพากษาในศาลอุทธรณ์เท่านั้น (มาตรา ๘)

๗. กำหนดบทเฉพาะกาลให้สามารถยื่นอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษก่อนวันเปิดทำการของศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ โดยให้ยื่นต่อศาลที่มีเขตอำนาจอยู่ตามกฎหมายเดิม และให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายเดิมมาใช้บังคับกับการพิจารณาของศาลดังกล่าว (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง)

สำหรับบรรดาคดีชำนาญพิเศษที่มีการอุทธรณ์และยังค้างการพิจารณาอยู่ในศาลก่อนศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษเปิดทำการ ให้ศาลเดิมนั้นยังคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีของศาลชำนาญพิเศษนั้น ๆ ต่อไป (มาตรา ๙ วรรคสอง)

พระราชบัญญัติ
จัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติคันและคูน้ำ พ.ศ. ๒๕๐๕

(๒) พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗

(๓) พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การจัดรูปที่ดิน” หมายความว่า การดำเนินงานพัฒนาที่ดินที่ใช้เพื่อเกษตรกรรมให้สมบูรณ์
ทั่วถึงที่ดินทุกแปลง เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต โดยทำการรวบรวมที่ดินหลายแปลงในบริเวณเดียวกัน
เพื่อวางแผนจัดรูปที่ดินเสียใหม่ การจัดระบบชลประทาน การจัดสร้างถนนหรือทางลำเลียงน้ำในไร่นา การปรับ

ระดับพื้นที่ดิน การบำรุงดิน การวางแผนการผลิตและการจำหน่ายผลิตผลการเกษตร รวมตลอดถึงการแลกเปลี่ยน การโอน การรับโอนสิทธิในที่ดิน การให้เช่าซื้อที่ดิน และการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม” หมายความว่า การจัดระบบชลประทานจากทางน้ำชลประทานหรือแหล่งน้ำอื่นใดไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรมได้อย่างทั่วถึง รวมทั้งการจัดสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา

“เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน และเกษตรกรรมอื่นตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด

“เขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม” หมายความว่า เขตที่ดินที่มีประกาศกำหนดให้เป็นเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม

“เขตโครงการจัดรูปที่ดิน” หมายความว่า เขตที่ดินที่มีประกาศกำหนดให้เป็นเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

“ระบบชลประทาน” หมายความว่า คัน คูน้ำ ทางระบายน้ำ ประตูน้ำ รวมทั้งสิ่งก่อสร้างหรืออุปกรณ์อื่นใดที่จัดทำขึ้นเพื่อกักเก็บ รักษา ควบคุม ส่ง ระบายหรือจัดสรรน้ำในเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมหรือเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรีหรือผู้บริหารท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น แต่ไม่รวมถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“เจ้าของที่ดิน” หมายความว่า ผู้มีสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมชลประทาน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตน

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการจัดรูปที่ดิน

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง อธิบดีกรมการข้าว อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมเจ้าท่า

อธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งจำนวนไม่เกินเก้าคน เป็นกรรมการ

ให้หัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินกลางเป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ เป็นที่ประจักษ์ด้านกฎหมาย การเกษตร การชลประทาน การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ เศรษฐศาสตร์ สิ่งแวดล้อม หรือด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดรูปที่ดิน

มาตรา ๗ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสำรวจการจัดรูปที่ดินตามมาตรา ๓๒ ใช้บังคับในบริเวณใดในจังหวัดใดแล้ว ให้มีคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำจังหวัดขึ้นคณะหนึ่งในจังหวัดนั้น เรียกว่า “คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด” ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ ปลัดจังหวัดเป็นรองประธานกรรมการ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด เกษตรจังหวัด พาณิชยจังหวัด โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด สหกรณ์จังหวัด ผู้แทนกรมการข้าว ผู้แทนกรมชลประทาน ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน ผู้แทนกรมทางหลวงชนบท อัยการจังหวัด ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร นายอำเภอในท้องที่เขตสำรวจการจัดรูปที่ดิน ผู้บริหารท้องถิ่นทุกแห่งที่พื้นที่เขตสำรวจการจัดรูปที่ดินอยู่ในเขตการปกครอง ซึ่งเลือกกันเองไม่เกินห้าคน เว้นแต่เขตสำรวจการจัดรูปที่ดินใด มีผู้บริหารท้องถิ่นไม่เกินห้าคนให้ทุกคนเป็นกรรมการ และประธานสภาเกษตรกรจังหวัด เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการอื่นอีกไม่เกินห้าคนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากเจ้าของที่ดินในเขตสำรวจการจัดรูปที่ดิน

ให้หัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

ในกรณีที่เขตสำรวจการจัดรูปที่ดินครอบคลุมที่ดินสองจังหวัดขึ้นไปรวมอยู่ในเขตโครงการเดียวกัน คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางอาจกำหนดให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดแห่งหนึ่ง ทำหน้าที่ครอบคลุมทั้งโครงการก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด นายอำเภอในจังหวัดอื่นที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการด้วย สำหรับผู้บริหารท้องถิ่นให้ดำเนินการเลือกกันเองระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งที่อยู่ในเขตสำรวจการจัดรูปที่ดิน

การเลือกผู้บริหารท้องถิ่นตามวรรคหนึ่งและวรรคสามให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๘ กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี

ในกรณีที่กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหรือในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบวาระในวาระหนึ่ง หากยังมิได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการใหม่

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการอีกได้

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๘ กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือผู้ว่าราชการจังหวัดให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ สำหรับกรรมการซึ่งตนแต่งตั้ง แล้วแต่กรณี
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการคนที่หนึ่งหรือคนที่สองตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาเสนอแผนแม่บทการจัดรูปที่ดินต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ
- (๒) กำหนดนโยบายและพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานและงบประมาณของโครงการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและโครงการจัดรูปที่ดินในท้องที่ต่าง ๆ
- (๓) พิจารณาเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อออกประกาศกำหนดแนวเขตสำรวจการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม
- (๔) พิจารณาเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสำรวจการจัดรูปที่ดิน

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินราคาที่ดินและทรัพย์สินอื่นในที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

(๖) ให้ความเห็นชอบในการกำหนดที่ดินตอนใดเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันหรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ หรือที่ดินที่ได้สงวนหรือหวงห้ามไว้ตามความต้องการของทางราชการตามมาตรา ๓๔

(๗) วินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับปัญหาการจัดรูปที่ดินตามคำร้องหรือคำอุทธรณ์ของเจ้าของที่ดินหรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดินตามมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๘

(๘) วางระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงินและการเก็บรักษาเงินของกองทุนจัดรูปที่ดิน

(๙) วางระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และกิจการที่เกี่ยวกับการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดินของสำนักงานจัดรูปที่ดินกลางหรือสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัด

(๑๐) กำหนดแนวทางในการส่งเสริมและช่วยเหลือการทำเกษตรกรรมในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

(๑๑) ดำเนินกิจการอื่นที่เกี่ยวกับการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดินเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีการสำรวจบริเวณที่ดินที่เห็นสมควรจะกำหนดเป็นเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

(๒) ประเมินราคาที่ดินและทรัพย์สินอื่นในที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนด

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบการวางแผนผังการจัดแปลงที่ดิน ระบบชลประทาน การสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา การปรับระดับพื้นที่ดิน การแลกเปลี่ยนที่ดิน และการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

(๔) สอบสวนและวินิจฉัยคำร้องตามมาตรา ๔๒ หรือดำเนินการประนีประนอมตามมาตรา ๔๓

(๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงินและการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินตามระเบียบหรือข้อบังคับหรือมติของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง หรือตามที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางมอบหมาย

(๖) วางระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการเปิดหรือปิดประตูกักน้ำ หรือสิ่งอื่นที่ใช้ในการบังคับน้ำเข้าสู่ที่ดินของเจ้าของที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

(๗) ดำเนินกิจการอื่นที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดรูปที่ดิน

การออกระเบียบหรือข้อบังคับตาม (๖) ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๒๕

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางหรือคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาศึกษาหรือวิจัย หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทน หรือตามที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางหรือคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดมอบหมายก็ได้

การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๒ สำนักงานจัดรูปที่ดิน

มาตรา ๑๔ สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม การจัดรูปที่ดิน รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ควบคุมสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัด เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำแผนแม่บทการจัดรูปที่ดิน
- (๒) จัดทำแผนการดำเนินงานและงบประมาณของโครงการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและโครงการจัดรูปที่ดิน
- (๓) จัดทำแผนผังการจัดแปลงที่ดิน ระบบชลประทาน การสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา การปรับระดับพื้นที่ดิน และการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน
- (๔) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและช่วยเหลือการทำเกษตรกรรม
- (๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดินตามที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนด

มาตรา ๑๕ สำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม การจัดรูปที่ดินภายในเขตจังหวัด และรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด

ในกรณีที่เขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมหรือเขตโครงการจัดรูปที่ดินมีพื้นที่ครอบคลุมที่ดินสองจังหวัดขึ้นไปรวมอยู่ในเขตโครงการเดียวกัน อธิบดีจะมอบหมายให้สำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดใดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมหรือจัดรูปที่ดินตลอดเขตโครงการนั้นก็ได้ ไม่ว่าจะมีสำนักงานจัดรูปที่ดินในจังหวัดที่เกี่ยวข้องนั้นหรือไม่

มาตรา ๑๖ บรรดาที่ดินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้มาโดยประการใด ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือได้มาโดยการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ไม่ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุ และให้กรมชลประทานเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมหรือการจัดรูปที่ดินโดยเฉพาะ

ที่ดินและทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง กรมชลประทานมีอำนาจดำเนินการให้เช่า ให้เช่าซื้อ หรือโอนไปยังเกษตรกรเพื่อใช้ในการทำเกษตรกรรมได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง
กิจการใดที่กฎหมายกำหนดให้จดทะเบียนในอสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ในเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมหรือเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ให้กรมชลประทานได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนนั้น

มาตรา ๑๗ ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางจัดทำแผนแม่บทการจัดรูปที่ดิน ประกอบด้วยแผนการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และแผนการจัดรูปที่ดิน โดยแสดงภาพรวมการพัฒนาพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดิน ระยะเวลาในการดำเนินการตามแผนกรอบงบประมาณ รวมทั้งกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามแผน แนวทางการประสานความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบชลประทาน การบริหารและพัฒนาที่ดิน และการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการทำเกษตรกรรม

ในการดำเนินการจัดทำแผนแม่บทการจัดรูปที่ดินตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางคำนึงถึงความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดทำแผนด้วย

ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางเสนอแผนแม่บทการจัดรูปที่ดินต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางเพื่อพิจารณาก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางพิจารณาแผนแม่บทการจัดรูปที่ดินให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางเสนอ

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแผนแม่บทการจัดรูปที่ดิน ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนนั้น

หมวด ๓

การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางหรือเจ้าของที่ดินในพื้นที่ที่ทำเกษตรกรรมมีความประสงค์ให้มีการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมในพื้นที่ใด ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางจัดทำโครงการเสนอต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง

การเสนอโครงการตามวรรคหนึ่ง ต้องแสดงแนวเขตพื้นที่ที่ประสงค์จะจัดทำระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม แหล่งน้ำที่จะใช้ในการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม จำนวนเจ้าของที่ดินที่ทำเกษตรกรรม ประเภทของการทำเกษตรกรรม ความเป็นไปได้และความคุ้มค่าในการดำเนินการ และประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางได้พิจารณาเห็นสมควรให้มีการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และเป็นพื้นที่ที่ยังมิได้ประกาศเป็นเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ให้เสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อออกประกาศกำหนดแนวเขตสำรวจการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมในเขตพื้นที่นั้น ประกาศดังกล่าวให้มีแผนที่สังเขปแสดงเขตท้องที่ที่จะสำรวจไว้ด้วย

มาตรา ๒๐ ภายในแนวเขตสำรวจการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๙ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในที่ดินของบุคคลใดเพื่อทำการสำรวจพื้นที่ในการจัดทำระบบชลประทาน ถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา หรือการอื่นที่จำเป็นแก่การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม

(๒) ทำเครื่องหมายใด ๆ โดยปักหลัก ขุดร่องแนว หรือสร้างหมุดหลักฐานในที่ดินของบุคคลใดเพื่อเป็นแนวเขตในการดำเนินการ

(๓) ขุดดิน ตัดรากกิ่งไม้ หรือกระทำการใด ๆ แก่สิ่งกีดขวางการสำรวจได้เท่าที่จำเป็น

ในการเข้าไปในที่ดินของบุคคลใดเพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ได้ทราบล่วงหน้าตามสมควร และต้องระมัดระวังให้กระทบกระเทือนการใช้ประโยชน์ของเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์น้อยที่สุด

มาตรา ๒๑ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการสำรวจและจัดทำแผนผังการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมเบื้องต้นเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ดำเนินการจัดให้มีการประชุมเจ้าของที่ดินที่ทำเกษตรกรรมภายในแนวเขตสำรวจการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม เพื่อคัดเลือกกันเองเป็นคณะกรรมการจัดระบบน้ำชุมชนในการทำหน้าที่เป็นผู้แทนของเจ้าของที่ดินในเขตพื้นที่นั้น

วิธีการคัดเลือกและจำนวนกรรมการในคณะกรรมการจัดระบบน้ำชุมชน ให้เป็นไปตามความตกลงกันเองของเจ้าของที่ดินที่มาประชุม

ให้ผู้บริหารท้องถิ่นทุกแห่งที่พื้นที่เขตสำรวจการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมอยู่ในเขตการปกครองเป็นกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการจัดระบบน้ำชุมชน

มาตรา ๒๒ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ร่วมกับคณะกรรมการจัดระบบน้ำชุมชนพิจารณาการจัดทำระบบชลประทาน ถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา หรือการอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการจัดสรรน้ำอย่างทั่วถึงและพอเพียงสำหรับพื้นที่ที่ทำเกษตรกรรม โดยต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของที่ดินในการจัดทำระบบชลประทาน ถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา รวมทั้งการอื่นใดในการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมผ่านที่ดินของตน เพื่อเสนอต่อสำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง

การจัดทำระบบชลประทาน ต้องคำนึงถึงการจัดสรรน้ำให้แก่เจ้าของที่ดินซึ่งประสงค์จะใช้น้ำเพื่อทำเกษตรกรรม การอำนวยความสะดวกในการขนส่งผลิตผลการเกษตร โดยให้พิจารณาจัดทำไปตามแนวเขตของพื้นที่เดิมให้ได้มากที่สุด และมีให้เจ้าของที่ดินรายใดต้องรับภาระเกินสมควรแก่เหตุ

มาตรา ๒๓ เมื่อสำนักงานจัดรูปที่ดินกลางได้พิจารณาเห็นชอบกับแผนผังการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมในพื้นที่ใดแล้ว ให้เสนอต่ออธิบดีเพื่อประกาศเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม

โดยประกาศดังกล่าวต้องแสดงแผนผังการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและแผนผังที่ดินที่อยู่ภายในแนวเขตไว้ด้วย และให้ปิดประกาศไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบริเวณชุมชนในเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม

มาตรา ๒๔ เมื่อได้มีประกาศเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมตามมาตรา ๒๓ แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในที่ดินหรือใช้ประโยชน์ในที่ดินในแนวเขตตามประกาศนั้น เพื่อจัดสร้างระบบชลประทาน ถนนหรือทางลำเลียงน้ำในไร่นา และการอื่นที่จำเป็นแก่การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม

ในการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง หากมีกรณีจำเป็น พนักงานเจ้าหน้าที่อาจเปลี่ยนแปลงแผนผังดังกล่าวได้ตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่หรือเพื่อประโยชน์ในการก่อสร้างได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินกลางแล้ว โดยการเปลี่ยนแปลงแผนผังต้องดำเนินการให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของที่ดินน้อยที่สุด

การเข้าไปในที่ดินหรือใช้ประโยชน์ในที่ดินตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๐ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ การบริหารจัดการน้ำเพื่อเกษตรกรรม และการดูแลบำรุงรักษาสิ่งทีจัดสร้างขึ้น ในเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประกาศตามวรรคหนึ่งให้กำหนดพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการ รวมทั้งการมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรอื่นเป็นผู้ดำเนินการแทน

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคสอง มีอำนาจเข้าไปในที่ดินหรือใช้ประโยชน์ในที่ดินที่อยู่ในเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้

การเข้าไปในที่ดินหรือใช้ประโยชน์ในที่ดินตามวรรคสาม ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๐ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๖ การชำระค่าใช้จ่ายในการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม การซ่อมแซม และบำรุงรักษา การใช้น้ำเพื่อประโยชน์ในลักษณะการประกอบธุรกิจการเกษตร หรือการใช้น้ำมากเกินไปเกินควร ของเจ้าของที่ดิน ในเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

บรรดาค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมและบำรุงรักษา ถ้ามีจำนวนสูงเกินกว่าที่เจ้าของที่ดินจะรับภาระได้ และเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะ เมื่อได้รับการร้องขอจากเจ้าของที่ดิน กรมชลประทาน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจสนับสนุนทางการเงินหรือเข้าดำเนินการแทนได้ตามที่เห็นสมควร

ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง อาจพิจารณาต ยกเว้น รวมทั้งกำหนดระยะเวลา หรือขยายระยะเวลาการชำระเงินได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ใดทำทางระบายน้ำมาเชื่อมต่อกับระบบชลประทานหรือกระทำการใด ๆ เพื่อส่ง กัก หรือระบายน้ำจากระบบชลประทาน เว้นแต่จะดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๒๕ หรือได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดทำให้ระบบชลประทาน ถนนหรือทางลำเลียงในไร่นาเกิดความเสียหาย หรือไม่สะดวกแก่การใช้

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ใดกักน้ำไว้ใช้เกินกว่าความจำเป็นแก่ที่ดินของตน หรือกระทำการอื่นใด อันเป็นการขัดขวางต่อการส่ง กัก หรือระบายน้ำ จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นไม่สามารถได้รับน้ำจากระบบชลประทาน

มาตรา ๓๐ ในเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ห้ามมิให้ใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์อย่างอื่น ที่มีใช้เกษตรกรรม เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการ จัดรูปที่ดินกลางมอบหมาย

หมวด ๔ การจัดรูปที่ดิน

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางหรือเจ้าของที่ดินในพื้นที่ที่ทำเกษตรกรรม มีความประสงค์ให้มีการจัดรูปที่ดินในพื้นที่ที่ทำเกษตรกรรมหรือพื้นที่ในเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางจัดทำโครงการเสนอต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง

การเสนอโครงการตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๘ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางพิจารณาเห็นสมควรกำหนดให้พื้นที่ที่ทำ เกษตรกรรมหรือพื้นที่ในเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมใดเป็นเขตโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อดำเนินการ ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสำรวจการจัดรูปที่ดิน ในพระราชกฤษฎีกาให้มีแผนที่สังเขปแสดงเขตท้องที่ที่จะสำรวจไว้ด้วย

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับได้ห้าปี

มาตรา ๓๓ ในระหว่างใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่าย ก่อให้เกิด ภาระติดพัน หรือกระทำการใด ๆ อันอาจทำให้ราคาประเมินที่ดินในท้องที่ที่จะสำรวจการจัดรูปที่ดินสูงขึ้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง มอบหมาย

ในกรณีที่มีการกระทำใด ๆ ที่ทำให้ราคาประเมินที่ดินในที่ดินนั้นสูงขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดจะไม่ประเมินราคาที่ดินที่สูงขึ้นนั้นรวมในราคาประเมินที่ดิน

และทรัพย์สินในที่ดินนั้น ถ้าการจัดทำขึ้นนั้นเป็นทรัพย์สินที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือกีดขวางการจัดรูปที่ดิน ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของที่ดินทำการรื้อถอนภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าเจ้าของที่ดินไม่ปฏิบัติตามให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจดำเนินการรื้อถอนโดยเจ้าของที่ดินจะเรียกร้องค่าเสียหายมิได้ และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนนั้นด้วย

มาตรา ๓๔ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๒ แล้ว ถ้าคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดเห็นสมควรให้นำที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินภายในเขตตามพระราชกฤษฎีกานั้นมาดำเนินการจัดรูปที่ดิน ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าในเขตนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หรือเป็นที่ดินที่พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น หรือได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน และได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ใดรวมอยู่ด้วย ให้พระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๒ มีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าว โดยมีต้องดำเนินการถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดิน และให้กรมชลประทานมีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการจัดรูปที่ดินได้

(๒) ถ้าในเขตนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ หรือที่ดินที่ได้สงวนหรือหวงห้ามไว้ตามความต้องการของทางราชการ เมื่อกระทรวงการคลังได้ให้ความยินยอมแล้ว ให้พระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๒ มีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าว โดยมีต้องดำเนินการถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และให้กรมชลประทานมีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการจัดรูปที่ดินได้

(๓) ถ้าในเขตนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่งเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าหรือที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้งหรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่นตามประมวลกฎหมายที่ดิน และสภาพของที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินแปลงเล็กแปลงน้อยรวมอยู่ด้วย ให้กรมชลประทานมีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการจัดรูปที่ดินได้

ถ้าที่ดินที่ได้ถอนสภาพตาม (๑) และ (๒) เป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันหรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ หรือเป็นที่ดินที่ได้สงวนหรือหวงห้ามไว้ตามความต้องการของทางราชการ ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดจัดให้ที่ดินตอนนั้นคงเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันหรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ หรือที่ดินที่ได้สงวนหรือหวงห้ามไว้ตามความต้องการของทางราชการต่อไป ถ้าไม่อาจดำเนินการได้ ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดจัดที่ดินแปลงอื่นภายในเขตตามพระราชกฤษฎีกานั้นให้แทน

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคสองแล้ว ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้มีแผนที่สังเขปแสดงขอบเขตของที่ดินตอนนั้นแนบท้ายประกาศด้วย และให้ที่ดินดังกล่าวเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินในลักษณะเดียวกับก่อนที่จะมีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๒

มาตรา ๓๕ ในเขตท้องที่ตามพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๒ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) เข้าไปในที่ดินของบุคคลใดเพื่อทำการสำรวจพื้นที่ที่จะจัดทำเป็นโครงการจัดรูปที่ดิน
- (๒) ทำเครื่องหมายใด ๆ โดยปักหลัก ขุดร่องแนว หรือสร้างหมุดหลักฐานในที่ดินของบุคคลใด เพื่อเป็นแนวเขตในการดำเนินการ

(๓) ขุดดิน ตัดรานกิ่งไม้ หรือกระทำการใด ๆ แก่สิ่งกีดขวางการสำรวจได้เท่าที่จำเป็น การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๐ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๖ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการสำรวจพื้นที่เสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้จัดทำแผนผังโครงการจัดรูปที่ดินเบื้องต้น โดยแสดงแนวเขตที่ดินเดิมก่อนที่จะดำเนินการจัดรูปที่ดิน และแนวเขตที่จะปรับปรุงสภาพที่ดินตามโครงการจัดรูปที่ดิน แล้วปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และบริเวณชุมชนในเขตแผนผังโครงการจัดรูปที่ดินเบื้องต้น เพื่อให้เจ้าของที่ดินในเขตที่จะดำเนินการตามแผนผังโครงการจัดรูปที่ดินเบื้องต้นได้ทราบ

มาตรา ๓๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการจัดให้มีการประชุมเจ้าของที่ดินภายในแนวเขตแผนผังโครงการจัดรูปที่ดินเบื้องต้นตามมาตรา ๓๖ เพื่อสอบถามความสมัครใจในการดำเนินการจัดรูปที่ดิน ถ้าเจ้าของที่ดินให้ความยินยอมในการจัดรูปที่ดินไม่น้อยกว่าสามในสี่ของเจ้าของที่ดินทั้งหมด และมีจำนวนพื้นที่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของแผนผังโครงการจัดรูปที่ดินเบื้องต้น ให้เจ้าของที่ดินดำเนินการคัดเลือกกันเองเป็นคณะกรรมการจัดรูปที่ดินชุมชน ในการทำหน้าที่เป็นผู้แทนของเจ้าของที่ดินในเขตท้องที่นั้น

การคัดเลือกและการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดรูปที่ดินชุมชนตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๑ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๘ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ร่วมกับคณะกรรมการจัดรูปที่ดินชุมชนพิจารณาแผนผังโครงการจัดรูปที่ดินเบื้องต้นที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้จัดทำขึ้น และดำเนินการปรับปรุงแผนผังโครงการจัดรูปที่ดินให้เป็นไปตามความต้องการของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินชุมชนและเป็นประโยชน์ต่อการทำเกษตรกรรม

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินชุมชนสอบถามความคิดเห็นจากเจ้าของที่ดินในเขตแผนผังโครงการจัดรูปที่ดินเบื้องต้นด้วย

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ให้คำแนะนำ ชี้แจงข้อมูล และเสนอแนะวิธีการจัดทำผังที่ดินระบบชลประทาน ถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา และสาธารณูปโภคอื่นในโครงการจัดรูปที่ดิน และจัดทำแผนผังโครงการจัดรูปที่ดิน โดยคำนึงถึงข้อเสนอแนะของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินชุมชน

มาตรา ๓๙ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอแผนผังโครงการจัดรูปที่ดินต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและเสนอคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางเพื่อประกาศเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

ประกาศเขตโครงการจัดรูปที่ดินตามวรรคหนึ่ง ให้แสดงแผนผังที่ดิน การจัดระบบชลประทาน ถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา และสาธารณูปโภคที่อยู่ภายในเขต รวมทั้งรายชื่อเจ้าของที่ดิน และให้ปิดประกาศไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และบริเวณชุมชน ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

ในกรณีที่ประกาศเขตโครงการจัดรูปที่ดินตามวรรคหนึ่ง ได้กำหนดพื้นที่ที่ดินเดียวกันกับที่ดิน ในเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมตามมาตรา ๒๓ ให้มีผลเป็นการเพิกถอนที่ดินนั้นออกจากเขต การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และให้ที่ดินนั้นเป็นที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมในที่ดินตามวรรคหนึ่ง ซึ่งไม่อาจ ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ในการจัดรูปที่ดินในเรื่องใด ให้ดำเนินการตามที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๐ ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับพนักงาน เจ้าหน้าที่ มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปทำการอันจำเป็นเพื่อการจัดรูปที่ดิน

(๒) เข้าไปทำการสำรวจจริงวัดเพื่อกำหนดแผนผังการจัดแปลงที่ดินใหม่ ดำเนินการจัดสร้าง ระบบชลประทาน การสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา การปรับระดับพื้นดิน และการอื่นที่เกี่ยวกับการ จัดรูปที่ดิน

(๓) ทำเครื่องหมายระดับ ขอบเขต และแนวเขต

เมื่อมีความจำเป็นและโดยสมควร พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตัดหรือรื้อถอนต้นไม้ พืชพันธุ์ รั้ว หรือสิ่งใด ๆ อันจำเป็นแก่การดำเนินการจัดรูปที่ดิน

ในการปฏิบัติการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ห้ามมิให้เข้าไปในอาคาร ลานบ้าน หรือส่วนที่มีรั้วกัน อันติดต่อกับบ้านซึ่งเป็นที่อยู่อาศัย เว้นแต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์อนุญาต หรือเจ้าของ หรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ได้รับแจ้งเรื่องกิจการที่จะกระทำไม่น้อยกว่าสามวันก่อนเริ่มกระทำการนั้น

มาตรา ๔๑ ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือแจ้งไปยังเจ้าของที่ดินผู้รับจ้างนอง ผู้ซื้อฝาก หรือผู้ยึดถือหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดินตามมาตรา ๓๙ ให้นำหรือส่ง หนังสือแสดงสิทธิในที่ดินพร้อมด้วยเอกสารสิทธิเกี่ยวกับที่ดินนั้นให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด ณ สถานที่และภายในระยะเวลาที่กำหนด

มาตรา ๔๒ ผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิขอตรวจสอบเอกสารหลักฐานและคัดค้านเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน ตามมาตรา ๓๙ วรรคสอง โดยยื่นคำร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ปิดประกาศ

ในกรณีที่มีผู้ร้องคัดค้านตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจสอบสวน และเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องได้ตามความจำเป็นและวินิจฉัยสั่งการ ไปตามความเห็นสมควร และแจ้งคำวินิจฉัยนั้นเป็นหนังสือไปยังบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องผู้ใดไม่พอใจคำวินิจฉัยสั่งการตามวรรคสอง มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย

ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ และให้แจ้งคำวินิจฉัยเป็นหนังสือไปยังบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางให้เป็นที่สุด

ในระหว่างที่มีการคัดค้านหรือยื่นอุทธรณ์ดังกล่าว ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดดำเนินการจัดรูปที่ดินต่อไปได้

มาตรา ๔๓ ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ถ้าที่ดินเดิมแปลงใดได้จำนองไว้ก่อนมีการประกาศเขตโครงการจัดรูปที่ดินตามมาตรา ๓๙ ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดดำเนินการประนีประนอมเพื่อให้เจ้าของที่ดินได้ไถ่ถอนจำนองหรือให้คู่สัญญาตกลงกันแก้ไขเปลี่ยนแปลงจำนองเป็นที่ดินแปลงใหม่ที่เจ้าของที่ดินผู้จำนองได้รับตามโครงการจัดรูปที่ดิน

ในกรณีที่คู่สัญญาตกลงกันแก้ไขเปลี่ยนแปลงจำนองเป็นที่ดินแปลงใหม่ตามวรรคหนึ่ง การจดทะเบียนไถ่ถอนจำนองและการจำนองใหม่ ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนจำนองตามประมวลกฎหมายที่ดิน

มาตรา ๔๔ ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ถ้าที่ดินเดิมแปลงใดได้ขายฝากไว้ก่อนมีการประกาศเขตโครงการจัดรูปที่ดินตามมาตรา ๓๙ ให้สิทธิในการไถ่ทรัพย์สินของผู้ขายฝากหรือบุคคลซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๔๙๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตกติดไปยังที่ดินแปลงใหม่ที่ผู้ซื้อฝากได้รับตามโครงการจัดรูปที่ดิน

มาตรา ๔๕ ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดดำเนินการในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ดังต่อไปนี้

- (๑) ประเมินราคาที่ดินและทรัพย์สินอื่นในที่ดินทุกแปลงในเขตโครงการจัดรูปที่ดินนั้น
- (๒) กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดิน และกิจการสาธารณูปโภคที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน
- (๓) กำหนดแปลงที่ดินที่จะจัดให้แก่เจ้าของที่ดินเดิมและผู้มีสิทธิได้รับที่ดินในการจัดรูปที่ดิน
- (๔) กระทำกิจการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดิน

มาตรา ๔๖ ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ถ้าเจ้าของที่ดินรายใดไม่ยินยอมให้ดำเนินการจัดรูปที่ดินหรือไม่มาติดต่อแสดงความยินยอม หรือไม่ยินยอม หรือเจ้าของที่ดินมิได้ใช้ที่ดินนั้นประกอบกิจการใด ๆ ด้วยตนเอง หรือให้ผู้อื่นเช่าที่ดินหรือทำประโยชน์ในที่ดินนั้น ให้อธิบดีมีอำนาจจัดซื้อที่ดินนั้น เพื่อนำมาดำเนินการจัดรูปที่ดินได้

ถ้าเจ้าของที่ดินตามวรรคหนึ่งไม่ยอมขายที่ดินหรือเสนอขายในราคาที่สูงกว่าราคาประเมินตามมาตรา ๔๕ (๑) ในกรณีที่อธิบดีเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์นั้น ให้ดำเนินการเวนคืนที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์นั้นตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

ในกรณีที่มิได้จัดซื้อที่ดินหรือเวนคืนที่ดินทั้งแปลง และเจ้าของที่ดินตามวรรคหนึ่งมีการใช้น้ำจากระบบชลประทาน ถนนหรือทางลำเลียงน้ำในไร่นา หรือสิ่งอื่นใดที่จัดสร้างขึ้นในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

เจ้าของที่ดินดังกล่าวจะต้องชำระค่าใช้จ่ายในการใช้น้ำจากระบบชลประทาน ถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา หรือสิ่งอื่นใดที่จัดสร้างขึ้นในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ตลอดจนต้องชำระค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมและบำรุงรักษา ตามมาตรา ๕๓ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนด

มาตรา ๔๗ ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดกำหนดแนวเขตในการจัดสร้างระบบชลประทาน ถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา และสาธารณูปโภคอย่างอื่นเพื่อให้เจ้าของที่ดินทุกแปลงได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน

ที่ดินที่ใช้ตามวรรคหนึ่งคิดเป็นมูลค่าเท่าใด ให้คำนวณหักออกจากมูลค่าประเมินของที่ดินและทรัพย์สินอื่นในที่ดินแต่ละแปลง ตามส่วนของมูลค่าประเมินก่อนการกำหนดแปลงที่ดินใหม่ ไม่ว่าที่ดินที่ใช้ไปนั้นจะมาจากที่ดินแปลงใด

มูลค่าของที่ดินและทรัพย์สินอื่นในที่ดินแต่ละแปลง เมื่อคำนวณหักแล้วตามวรรคสอง ให้ถือว่าเป็นมูลค่าสุทธิของที่ดินเพื่อกำหนดแปลงที่ดินใหม่ตามมาตรา ๔๘

มาตรา ๔๘ ในการกำหนดแปลงที่ดินใหม่ ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดจัดให้เจ้าของที่ดินแต่ละรายได้รับที่ดินในที่ดินแปลงเดิม หรือให้ได้รับที่ดินแปลงเดิมบางส่วน หรือจัดให้ที่ดินแปลงใหม่ อยู่ใกล้เคียงกับที่ดินแปลงเดิมของตนเท่าที่จะกระทำได้ และให้ที่ดินที่ได้รับใหม่นั้นมีมูลค่าใกล้เคียงกับมูลค่าสุทธิของที่ดินเดิมของตนเท่าที่จะกระทำได้ ในกรณีนี้ ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดนัดประชุมเจ้าของที่ดิน เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดแปลงที่ดินใหม่ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว

เมื่อมีการตกลงในการกำหนดแปลงที่ดินใหม่ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดปิดประกาศแผนผังแปลงที่ดินใหม่พร้อมด้วยรายชื่อเจ้าของที่ดินไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบริเวณชุมชนในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

การตกลงแลกเปลี่ยนที่ดินกันอาจกระทำได้ โดยให้เจ้าของที่ดินที่เกี่ยวข้องแจ้งเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดเพื่อดำเนินการเปลี่ยนแปลงเจ้าของกรรมสิทธิ์ในแปลงที่ดินภายในสามสิบวัน นับแต่วันปิดประกาศ

ในกรณีที่เจ้าของที่ดินรายใดไม่เห็นด้วยกับการกำหนดแปลงที่ดินใหม่ตามวรรคหนึ่งมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านและยื่นอุทธรณ์ โดยให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๙ มูลค่าของที่ดินและทรัพย์สินอื่นในที่ดินที่เจ้าของที่ดินแต่ละแปลงได้สละให้แก่ส่วนรวม เพื่อใช้ประโยชน์ตามมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง ต้องมีมูลค่าไม่เกินร้อยละเจ็ดของมูลค่าประเมินที่ดินเดิม

หากมูลค่าของที่ดินและทรัพย์สินอื่นในที่ดินตามมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง มีมูลค่าเกินร้อยละเจ็ดของมูลค่าประเมินที่ดินเดิม ให้กรมชลประทานจ่ายค่าทดแทนแก่เจ้าของที่ดินแต่ละรายเป็นเงินสำหรับส่วนที่เกินร้อยละเจ็ดของมูลค่าประเมินที่ดินเดิมนั้น

มาตรา ๕๐ เมื่อได้กำหนดแปลงที่ดินใหม่เสร็จสิ้นตามมาตรา ๔๘ แล้ว เจ้าของที่ดินผู้ใดได้รับที่ดินและทรัพย์สินอื่นในที่ดินมีมูลค่าประเมินสูง หรือต่ำกว่ามูลค่าสุทธิของที่ดินเดิม ให้เจ้าของที่ดิน

ผู้นั้นจ่ายหรือได้รับมูลค่าที่แตกต่างนั้นเป็นการทดแทน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนด

มาตรา ๕๑ เมื่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดได้กำหนดแปลงที่ดินที่จะจัดให้แก่เจ้าของที่ดินเดิมหรือผู้มีสิทธิได้รับที่ดินในการจัดรูปที่ดินตามมาตรา ๔๕ (๓) เสร็จสิ้นแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดินดำเนินการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินสำหรับแปลงที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดินนั้นต่อไป ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามวรรคหนึ่ง ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียม

เมื่อได้ออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามวรรคหนึ่งแล้ว หนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเดิมให้เป็นอันยกเลิก

มาตรา ๕๒ การบริหารจัดการเกี่ยวกับระบบชลประทานในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน การดูแลบำรุงรักษาสิ่งก่อสร้างขึ้น และอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่มอบหมายให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๓ การชำระค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน การซ่อมแซมและบำรุงรักษาการใช้น้ำเพื่อประโยชน์ในลักษณะการประกอบธุรกิจการเกษตร หรือการใช้น้ำมากเกินไปจนเกินควรของเจ้าของที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

บรรดาค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมและบำรุงรักษา ถ้ามีจำนวนสูงเกินกว่าที่เจ้าของที่ดินจะรับภาระได้ และเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะ เมื่อได้รับการร้องขอจากเจ้าของที่ดิน กรมชลประทานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจสนับสนุนทางการเงินหรือเข้าดำเนินการแทนได้

ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางอาจพิจารณาลด ยกเว้น รวมทั้งกำหนดระยะเวลา หรือขยายระยะเวลาการชำระเงินได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๕๔ ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน เจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดินจะโอนสิทธิในที่ดินนั้นไปยังผู้อื่นมิได้ เว้นแต่เป็นการตกทอดโดยทางมรดก หรือการโอนให้แก่ทายาทโดยธรรม หรือการโอนไปยังสหกรณ์การเกษตรหรือกลุ่มเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ หรือการโอนไปยังกรมชลประทานเพื่อประโยชน์ในการจัดรูปที่ดิน หรือเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางมอบหมาย

ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดินไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๕๕ ถ้าที่ดินแปลงใดในเขตโครงการจัดรูปที่ดินได้โอนสิทธิไปยังบุคคลใดตามมาตรา ๕๔ ผู้รับโอนมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบชำระค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๕๓ แทนผู้โอนต่อไปจนครบ และให้ถือว่าค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นบุริมสิทธิที่ได้จดทะเบียนไว้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว

มาตรา ๕๖ ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ห้ามมิให้ใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์อย่างอื่นที่มีใช้เกษตรกรรม หรือทำการปลูกสร้างสิ่งใด ๆ หรือทำการใด ๆ แก่ที่ดินนั้นอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่การจัดรูปที่ดิน

เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดมอบหมาย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่มีผู้ฝ่าฝืนความในวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนรื้อถอน ทำให้คืนสู่สภาพเดิม หรืองดเว้นการกระทำนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม เมื่อได้ประกาศคำสั่งไว้ ณ บริเวณนั้น ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและบริเวณชุมชนในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน และไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดดำเนินการรื้อถอน หรือทำให้คืนสู่สภาพเดิม โดยผู้ฝ่าฝืนจะเรียกร้องค่าเสียหายมิได้ และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนหรือทำให้คืนสู่สภาพเดิมนั้นด้วย

มาตรา ๕๗ ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้

(๑) เทหรือทิ้งสิ่งใด ๆ หรือปลูกพืชพันธุ์ใด ๆ ในบริเวณที่มีการจัดระบบชลประทาน ถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่งานจัดรูปที่ดิน

(๒) ปลอยสัตว์ใด ๆ ลงไปในบริเวณที่มีการจัดระบบชลประทาน ถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่งานจัดรูปที่ดิน

(๓) ทำทางระบายน้ำมาเชื่อมต่อกับระบบชลประทานหรือกระทำการใด ๆ ต่อระบบชลประทาน เพื่อส่ง กัก หรือระบายน้ำจากระบบชลประทาน เว้นแต่จะดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดหรือได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

(๔) ทำให้ระบบชลประทาน ถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา หรือสิ่งสาธารณประโยชน์ที่ใช้ร่วมกันเกิดความเสียหายหรือไม่สะดวกแก่การใช้

(๕) กักน้ำไว้ใช้เกินความจำเป็นแก่ที่ดินของตนหรือกระทำการอื่นใดอันเป็นการขัดขวางต่อการส่ง กัก หรือระบายน้ำ จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นไม่สามารถได้รับน้ำจากระบบชลประทาน

มาตรา ๕๘ เพื่อประโยชน์ในการสำรวจตรวจสอบและดำเนินการจัดรูปที่ดินตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการจัดรูปที่ดินกลาง กรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด และพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในที่ดินหรือสถานที่ใด ๆ ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

(๒) มีหนังสือเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือสิ่งใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินการจัดรูปที่ดินได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๕๙ ในการปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๕๘ (๑) ให้กรรมการจัดรูปที่ดินกลาง กรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด หรือพนักงานเจ้าหน้าที่กระทำในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก โดยให้เจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดินอำนวยความสะดวกตามสมควร และในการนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

หมวด ๕ กองทุนจัดรูปที่ดิน

มาตรา ๖๐ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนจัดรูปที่ดิน” ในกรมชลประทาน ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินตามมาตรา ๖๑ เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและค่าใช้จ่ายในการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดิน

รายได้ที่ได้รับจากการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดิน ให้นำส่งเข้าบัญชีกองทุนจัดรูปที่ดิน โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

การใช้จ่ายเงินของกองทุนจัดรูปที่ดินให้กระทำได้เฉพาะเพื่อการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดิน หรือเพื่อการช่วยเหลือทางการเงินหรือให้สินเชื่อแก่บรรดาเจ้าของที่ดินในเขตสำรวจการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมหรือเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมเขตสำรวจการจัดรูปที่ดินหรือเขตโครงการจัดรูปที่ดิน โดยผ่านสถาบันการเงิน ทั้งนี้ ตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

รายงานการรับจ่ายเงิน เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบแล้ว ให้ทำรายงานผลการตรวจสอบเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาต่อไป

ให้กรมชลประทานเก็บรักษาเงินกองทุนจัดรูปที่ดินและเบิกจ่ายจากกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อใช้จ่ายตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๑ กองทุนจัดรูปที่ดินประกอบด้วย

- (๑) เงินที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดิน
- (๒) เงินที่ได้รับจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
- (๓) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับจากรัฐบาล หรือแหล่งต่าง ๆ ภายในประเทศหรือต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลอื่น
- (๔) เงิน ดอกผล หรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางได้รับเกี่ยวกับการดำเนินการจัดรูปที่ดิน รวมทั้งเงินค่าใช้จ่ายในการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมหรือการจัดรูปที่ดินที่เจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดิน แล้วแต่กรณี ชำระหรือค้างชำระตามมาตรา ๒๖ หรือมาตรา ๕๓
- (๕) เงินค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามมาตรา ๖๘

หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๒ ผู้ใด

- (๑) ไม่อำนวยความสะดวกแก่กรรมการจัดรูปที่ดินกลาง กรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติราชการตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๕๘ (๑)

(๒) ไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือสิ่งใด ๆ ที่เรียกให้มาหรือให้ส่งตามมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๕๘ (๒)

ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๖๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ประกาศ หรือข้อบังคับของอธิบดีตามมาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๒๕ ซึ่งนำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๕๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๕๗ (๑) (๓) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๖๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๕๗ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๘ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามที่ได้เปรียบเทียบแล้ว ให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๙ ให้ท้องที่ที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับพระราชบัญญัติคันและคูน้ำ พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ท้องที่ที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตโครงการจัดรูปที่ดินตามพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นเขตโครงการจัดรูปที่ดินตามพระราชบัญญัตินี้

บรรดาการดำเนินการใดเกี่ยวกับคันและคูน้ำหรือการจัดรูปที่ดินซึ่งได้กระทำไปแล้วในขั้นตอนใด ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้ แต่การดำเนินการในขั้นตอนต่อไปให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่มีปัญหาไม่อาจดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ในเรื่องใด ให้การดำเนินการต่อไปในเรื่องนั้นเป็นไปตามที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนด

มาตรา ๗๐ บรรดาค่าใช้จ่ายในการจัดสร้างระบบชลประทานและการระบายน้ำ การสร้างถนน หรือทางลำเลียงในไร่นา และสิ่งสาธารณประโยชน์ที่ใช้ร่วมกัน รวมทั้งบรรดาค่าใช้จ่ายในการปรับระดับที่ดิน

และกิจการอื่น ๆ ในที่ดินของเจ้าของที่ดิน หรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดินตามพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗ ที่ยังค้างชำระให้มีผลเป็นหนี้ที่ยังต้องชำระตามกฎหมายต่อไป

มาตรา ๗๑ การนับระยะเวลาห้ามโอนสิทธิในที่ดินไปยังผู้อื่นตามมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง ให้นับรวมระยะเวลาการห้ามโอนตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗ ด้วย

มาตรา ๗๒ ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง และคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดตามพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางหรือคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๓ ผู้ซึ่งใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อทำเกษตรกรรมที่ไม่ใช่การทำนา ทำไร่ ทำสวน ในเขตโครงการจัดรูปที่ดินตามพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗ ให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินตามที่ได้รับอนุญาตหรือได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินไว้แล้วต่อไปได้

มาตรา ๗๔ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน และหนี้สิน ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ได้มาตามพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗ มาเป็นของกรมชลประทานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน และหนี้สินของกองทุนจัดรูปที่ดินตามพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗ มาเป็นของกองทุนจัดรูปที่ดินตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๖ บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติคันและคูน้ำ พ.ศ. ๒๕๐๕ และพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงมีผลใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการตราพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและบริหารจัดการน้ำในระดับไร่นาที่เชื่อมโยงกับระบบชลประทานเพื่อให้ที่ดินทุกแปลงได้รับประโยชน์จากโครงการชลประทานและการสาธารณูปโภคอย่างทั่วถึง แต่ด้วยกระบวนการในการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายปัจจุบันไม่สามารถที่จะขยายเขตโครงการจัดรูปที่ดินได้อย่างรวดเร็วตามความต้องการของเกษตรกร สมควรปรับปรุงกระบวนการในการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเสียใหม่ โดยลดขั้นตอนการดำเนินการตามกฎหมายซึ่งเป็นอุปสรรคแก่การจัดรูปที่ดิน และกำหนดมาตรการส่งเสริมให้ประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้ภาครัฐสามารถขยายเขตการจัดรูปที่ดินให้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนั้น พระราชบัญญัติคันและคูน้ำ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจัดระบบชลประทานจากทางน้ำชลประทานไปใช้ในการเพาะปลูกได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน มีรูปแบบใกล้เคียงกับการจัดรูปที่ดิน แต่มีบทบัญญัติจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่ไม่เหมาะสมแก่กาลสมัย ไม่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป สมควรยกเลิกพระราชบัญญัติคันและคูน้ำ พ.ศ. ๒๕๐๕ โดยปรับปรุงกระบวนการในการจัดทำคันและคูน้ำเสียใหม่ ให้เป็นการดำเนินการในรูปแบบการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายว่าด้วยการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อจะบูรณาการให้เป็นกฎหมายที่รัฐสามารถนำไปพัฒนาโครงสร้างภาคการเกษตรให้สมบูรณ์ สามารถวางแผนการจัดระบบชลประทานในระดับไร่นาเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร สอดรับกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างฐานรากในการทำเกษตรกรรมให้เข้มแข็ง เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาประเทศ ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมมีความมั่นคงยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติโดยมีหลักการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และสภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ โดยเห็นสมควรประกาศให้เป็นกฎหมายและเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ กล่าวคือ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ผ่านมาได้มีการบัญญัติรับรองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคของปวงชนชาวไทยและในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๔ ได้บัญญัติรับรองไว้ว่า “ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาค บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับการคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่แล้ว ย่อมได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญนี้” ดังนั้น การใช้เสียงส่วนใหญ่ในการดำเนินการจัดรูปที่ดินอาจเป็นการละเมิดสิทธิของเจ้าของที่ดินส่วนน้อยที่ต้องยินยอมเข้าสู่กระบวนการจัดรูปที่ดิน ซึ่งมีข้อจำกัดเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการอื่นนอกจากเกษตรกรรม จึงควรกระทำด้วยความระมัดระวังและคำนึงถึงสิทธิในทรัพย์สินของประชาชนที่รัฐธรรมนูญได้รับรองไว้เป็นสำคัญ

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๔ ก วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๘ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและบริหารจัดการน้ำในระดับไร่นาที่เชื่อมโยงกับระบบชลประทานเพื่อให้ที่ดินทุกแปลงได้รับประโยชน์จากโครงการชลประทานและการสาธารณสุขปศุสัตว์อย่างทั่วถึง แต่ด้วยกระบวนการในการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายปัจจุบันไม่สามารถที่จะขยายเขตโครงการจัดรูปที่ดินได้อย่างรวดเร็วตามความต้องการของเกษตรกร สมควรปรับปรุงกระบวนการในการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเสียใหม่ โดยลดขั้นตอนการดำเนินการตามกฎหมายซึ่งเป็นอุปสรรคแก่การจัดรูปที่ดิน และกำหนดมาตรการส่งเสริมให้ประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้ภาครัฐสามารถขยายเขตการจัดรูปที่ดินให้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ พระราชบัญญัติคันและคูน้ำ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจัดระบบชลประทานจากทางน้ำชลประทานไปใช้ในการเพาะปลูกได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานมีรูปแบบใกล้เคียงกับการจัดรูปที่ดิน แต่มีบทบัญญัติจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่ไม่เหมาะสมแก่กาลสมัยไม่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป สมควรยกเลิกพระราชบัญญัติคันและคูน้ำ พ.ศ. ๒๕๐๕ โดยปรับปรุงกระบวนการในการจัดทำคันและคูน้ำเสียใหม่ ให้เป็นการดำเนินการในรูปแบบการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายว่าด้วยการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อจะบูรณาการให้เป็นกฎหมายที่รัฐสามารถนำไปพัฒนาโครงสร้างภาคการเกษตรให้สมบูรณ์ สามารถวางแผนการจัดระบบชลประทานในระดับ

ไร่นาเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร สอดรับกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างฐานรากในการทำเกษตรกรรมให้เข้มแข็ง เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาประเทศ ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมมีความมั่นคงยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๖ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ยกเลิกกฎหมาย ๓ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติคันและคูน้ำ พ.ศ. ๒๕๐๕ พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗ และพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔

๒. คำนิยามความหมายที่สำคัญ ๆ มีดังนี้ (มาตรา ๓)

“การจัดรูปที่ดิน” หมายความว่า การดำเนินงานพัฒนาที่ดินที่ใช้เพื่อเกษตรกรรมให้สมบูรณ์ทั่วถึงที่ดินทุกแปลง เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต โดยทำการรวบรวมที่ดินหลายแปลงในบริเวณเดียวกันเพื่อวางแผนจัดรูปที่ดินเสียใหม่ การจัดระบบชลประทาน การจัดสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา การปรับระดับพื้นที่ดิน การบำรุงดิน การวางแผนการผลิตและการจำหน่ายผลผลิตการเกษตร รวมตลอดถึงการแลกเปลี่ยน การโอน การรับโอนสิทธิในที่ดิน การให้เช่าซื้อที่ดิน และการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม” หมายความว่า การจัดระบบชลประทานจากทางน้ำชลประทานหรือแหล่งน้ำอื่นใดไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรมได้อย่างทั่วถึง รวมทั้งการจัดสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา

“เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน และเกษตรกรรมอื่นตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด

“เขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม” หมายความว่า เขตที่ดินที่มีประกาศกำหนดให้เป็นเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม

“เขตโครงการจัดรูปที่ดิน” หมายความว่า เขตที่ดินที่มีประกาศกำหนดให้เป็นเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

“ระบบชลประทาน” หมายความว่า คัน คูน้ำ ทางระบายน้ำ ประตูน้ำ รวมทั้งสิ่งก่อสร้างหรืออุปกรณ์อื่นใดที่จัดทำขึ้นเพื่อกักเก็บ รักษา ควบคุม ส่ง ระบายหรือจัดสรรน้ำในเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมหรือเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรีหรือผู้บริหารท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น แต่ไม่รวมถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“เจ้าของที่ดิน” หมายความว่า ผู้มีสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมชลประทาน

๓. คณะกรรมการจัดรูปที่ดิน (หมวด ๑)

องค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยกำหนดไว้ในลักษณะเดียวกับพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗ แต่ได้ปรับปรุงอำนาจหน้าที่ให้สอดคล้องกับการนำหลักการของการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมพระราชบัญญัติคันและคูน้ำ พ.ศ. ๒๕๐๕ มารวมไว้ ดังนี้

๓.๑ คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางและคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด ซึ่งปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางและคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้ สำหรับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ด้านการเกษตร การชลประทาน หรือการบริหารจัดการ ส่วนคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดได้กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งกรรมการจากเจ้าของที่ดินในเขตสำรวจการจัดรูปที่ดิน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการแต่งตั้ง รวมทั้งกำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นทุกแห่งในพื้นที่เขตสำรวจการจัดรูปที่ดินอยู่ในเขตการปกครองซึ่งเลือกกันเองไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดด้วย เพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรา ๖ และมาตรา ๗)

๓.๒ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด ดังนี้

๑) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง โดยกำหนดให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายในการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดิน ได้แก่ การพิจารณาเสนอแผนแม่บทการจัดรูปที่ดินต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ การกำหนดนโยบายและพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงาน และงบประมาณของโครงการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและโครงการจัดรูปที่ดิน พิจารณาเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อออกประกาศกำหนดแนวเขตสำรวจการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการตรวจพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสำรวจการจัดรูปที่ดิน การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินราคาที่ดินและทรัพย์สินอื่นในที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน การให้ความเห็นชอบในการกำหนดให้ที่ดินตอนใดเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันหรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ หรือที่ดินที่ได้สงวนหรือหวงห้ามไว้ตามความต้องการของทางราชการ การวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับปัญหาการจัดรูปที่ดินตามคำร้องหรือคำอุทธรณ์ของเจ้าของที่ดินหรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน วางระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงินและการเก็บรักษาเงินของกองทุนจัดรูปที่ดิน รวมถึงการวางระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และกิจการที่เกี่ยวกับการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดินของสำนักงานจัดรูปที่ดินกลางหรือสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัด (มาตรา ๑๑)

๒) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด โดยกำหนดให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการจัดรูปที่ดิน การจัดให้มีการสำรวจบริเวณที่ดินที่เห็นสมควรกำหนดเป็นเขตโครงการจัดรูปที่ดิน การประเมินราคาที่ดินและทรัพย์สินอื่นในที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนด การพิจารณาให้ความเห็นชอบการวางแผนผังการจัดแปลงที่ดิน ระบบชลประทาน การสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา การปรับระดับพื้นที่ดิน การแลกเปลี่ยนที่ดิน และการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน การสอบสวนและวินิจฉัยคำร้องหรือดำเนินการประนีประนอม การดำเนินการเกี่ยวกับการเงินและการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดิน การวางระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการเปิดหรือปิดประตูกั้นน้ำ หรือสิ่งอื่นใดที่ใช้ในการบังคับน้ำเข้าสู่ที่ดินของเจ้าของที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน (มาตรา ๑๒)

๔. สำนักงานจัดรูปที่ดิน (หมวด ๒)

สำนักงานจัดรูปที่ดิน คือ สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางและสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัด โดยกำหนดให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม การจัดรูปที่ดินรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ควบคุมสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัด รวมถึง การจัดทำ

แผนแม่บทการจัดรูปที่ดิน แผนการดำเนินงานและงบประมาณของโครงการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและโครงการจัดรูปที่ดิน การจัดทำแผนผังการจัดแปลงที่ดิน ระบบชลประทาน การสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา การปรับระดับพื้นที่ดินและการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน และการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและช่วยเหลือการทำเกษตรกรรม ส่วนสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม การจัดรูปที่ดินภายในเขตจังหวัด และรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด (มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕)

๕. การจัดที่ดินหรือทรัพย์สินที่ได้มาเพื่อการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดิน โดยกำหนดให้บรรดาที่ดินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้มาโดยประการใด ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้หรือได้มาโดยการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้กรมชลประทานเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ในการใช้ที่ดินให้ชัดเจนว่าเพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมหรือการจัดรูปที่ดินโดยเฉพาะ และให้กรมชลประทานมีอำนาจนำที่ดินหรือทรัพย์สินดังกล่าวไปให้เช่า ให้เช่าซื้อ หรือโอนไปยังเอกชน เพื่อใช้ในการทำเกษตรกรรมได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๑๖)

๖. การจัดทำแผนแม่บทการจัดรูปที่ดิน โดยกำหนดให้มีการจัดทำแผนแม่บทการจัดรูปที่ดินเพื่อผลักดันให้การดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม โดยให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนแม่บท ซึ่งประกอบด้วยแผนการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและแผนการจัดรูปที่ดิน โดยให้แสดงภาพรวมการพัฒนาพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดิน ระยะเวลาในการดำเนินการตามแผน รวมทั้งกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามแผน แนวทางการประสานความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบชลประทาน การบริหารและพัฒนาที่ดิน และการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการทำเกษตรกรรม ทั้งนี้ ในการดำเนินการจัดทำแผนดังกล่าว ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนร่วมกัน และเมื่อได้จัดทำแผนแม่บทการจัดรูปที่ดินเสร็จแล้วให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางเสนอแผนแม่บทดังกล่าวต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางเพื่อพิจารณาก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ โดยในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแผนแม่บทการจัดรูปที่ดิน ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางประกาศแผนดังกล่าวให้ทราบเป็นการทั่วไป และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผนนั้น (มาตรา ๑๗)

๗. การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม (หมวด ๓)

การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมโดยกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

๗.๑ การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมสามารถเริ่มดำเนินการได้สองทาง คือ สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางหรือเจ้าของที่ดินในพื้นที่ที่ทำเกษตรกรรมเสนอผ่านสำนักงานจัดรูปที่ดินกลางให้มีการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม (มาตรา ๑๘)

๗.๒ เมื่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางพิจารณาเห็นสมควรให้มีการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและเป็นพื้นที่ที่ยังไม่ได้ประกาศเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ให้เสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อออกประกาศกำหนดแนวเขตสำรวจการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม (มาตรา ๑๙)

๗.๓ หลังจากมีการออกประกาศกำหนดแนวเขตสำรวจแล้ว ได้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการเข้าไปในที่ดินเพื่อทำการสำรวจพื้นที่ในการจัดทำระบบชลประทาน และการอื่นที่จำเป็น รวมถึงการทำเครื่องหมายใด ๆ เพื่อเป็นแนวเขตในการดำเนินการและการขุดดิน ตัดรานกิ่งไม้ และกระทำการอย่างอื่นแก่สิ่งกีดขวางการสำรวจได้เท่าที่จำเป็น ทั้งนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่

ต้องแจ้งให้เจ้าของที่ดินหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ได้ทราบล่วงหน้าตามสมควร และต้องระมัดระวังให้กระทบกระเทือนการใช้ประโยชน์ของเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์น้อยที่สุด (มาตรา ๒๐)

๗.๔ เมื่อมีการสำรวจพื้นที่ในเบื้องต้นแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการจัดประชุมเจ้าของที่ดินเพื่อคัดเลือกกันเองเป็นคณะกรรมการชุมชน และให้ผู้บริหารท้องถิ่นทุกแห่งในพื้นที่เขตสำรวจการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมอยู่ในเขตการปกครองเป็นกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการชุมชน เพื่อให้ประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการตั้งแต่ต้น (มาตรา ๒๑)

๗.๕ พนักงานเจ้าหน้าที่กับคณะกรรมการชุมชนจะร่วมกันพิจารณาการจัดทำแผนผังการจัดระบบชลประทาน ถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา หรือการอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับความยินยอมจากเจ้าของที่ดิน โดยกำหนดให้พิจารณาจัดทำไปตามแนวเขตที่ดินของพื้นที่เดิมให้ได้มากที่สุด และมีให้เจ้าของที่ดินรายใดต้องรับภาระเกินสมควร โดยให้เสนอต่อสำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง (มาตรา ๒๒)

๗.๖ เมื่อสำนักงานจัดรูปที่ดินกลางได้พิจารณาเห็นชอบกับแผนผังการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมในพื้นที่ใดแล้ว ให้เสนอต่ออธิบดีกรมชลประทานเพื่อประกาศเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม โดยในประกาศดังกล่าวให้แสดงแผนผังการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและแผนผังที่ดินที่อยู่ภายในแนวเขตด้วย พร้อมทั้งให้ปิดประกาศไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบริเวณชุมชนในเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม (มาตรา ๒๓)

๗.๗ เมื่อมีการประกาศเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่จะเข้าไปดำเนินการจัดสร้างระบบชลประทาน ถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา และการอื่นที่จำเป็นแก่การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ทั้งนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจเปลี่ยนแปลงแผนผังดังกล่าวได้หากมีกรณีจำเป็นและได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินกลางแล้ว และจะต้องดำเนินการให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของที่ดินน้อยที่สุด (มาตรา ๒๔)

๗.๘ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม เนื่องจากการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมเป็นการดำเนินการเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำเกษตรกรรมตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ รัฐจึงควรจัดงบประมาณในการดำเนินการให้อย่างเพียงพอและเหมาะสมควบคู่กับการมีส่วนร่วมกับเจ้าของที่ดินในพระราชบัญญัติฉบับนี้ จึงได้กำหนดกรอบในการชำระค่าใช้จ่ายในการดำเนินการไว้อย่างกว้าง ๆ โดยให้เจ้าของที่ดินชำระค่าใช้จ่ายในการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม การซ่อมแซมและบำรุงรักษาการใช้น้ำเพื่อประโยชน์ในลักษณะการประกอบธุรกิจการเกษตรหรือการใช้น้ำมากเกินไปเกินควร ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนด เพื่อให้สามารถกำหนดหลักเกณฑ์การชำระค่าใช้จ่ายให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในแต่ละช่วง และหากค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมและบำรุงรักษาดังกล่าวสูงเกินกว่าที่เจ้าของที่ดินจะรับภาระได้ และเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือเมื่อได้รับการร้องขอจากเจ้าของที่ดิน กรมชลประทานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจสนับสนุนทางการเงินหรือเข้าดำเนินการแทนได้ตามที่เห็นสมควร (มาตรา ๒๖)

๗.๙ ในการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม รัฐได้จัดสรรงบประมาณในการดำเนินการเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำเกษตรกรรม ดังนั้น เมื่อมีการจัดทำระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมเสร็จแล้ว จึงจำเป็นต้องมีบทบัญญัติห้ามมิให้กระทำการใด ๆ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบที่จัดทำขึ้น รวมทั้งห้ามมิให้ใช้ที่ดินในเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมเพื่อประโยชน์อย่างอื่นที่มิใช่เกษตรกรรม เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางมอบหมาย (มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐)

๘. การจัดรูปที่ดิน (หมวด ๔)

การจัดรูปที่ดินโดยกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

๘.๑ การจัดรูปที่ดินสามารถเริ่มดำเนินการได้สองทางเช่นเดียวกับการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม โดยสำนักงานจัดรูปที่ดินกลางหรือเจ้าของที่ดินในพื้นที่ที่ทำเกษตรกรรมเสนอผ่านสำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง (มาตรา ๓๑)

๘.๒ เนื่องจากการจัดรูปที่ดินจะต้องมีการจัดผังแปลงและจัดกรรมสิทธิ์ในที่ดินใหม่ ในการดำเนินการจึงมีบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของเจ้าของที่ดินมากกว่าการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางพิจารณาเห็นสมควรกำหนดให้พื้นที่ใดเป็นเขตโครงการจัดรูปที่ดิน จึงกำหนดให้ต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสำรวจการจัดรูปที่ดิน ซึ่งมีผลใช้บังคับเป็นเวลาห้าปี และในระหว่างที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่าย ก่อให้เกิดภาระผูกพัน หรือกระทำการใด ๆ อันอาจทำให้ราคาประเมินในที่ดินสูงขึ้น เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางมอบหมาย โดยในกรณีที่มีการฝ่าฝืน ถ้าก่อให้เกิดความเสียหายหรือกีดขวางการจัดรูปที่ดิน ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของที่ดินทำการรื้อถอนภายในระยะเวลาที่กำหนด หากไม่ปฏิบัติตาม ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจรื้อถอน โดยเจ้าของที่ดินจะเรียกร้องค่าเสียหายไม่ได้ และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนนั้นด้วย (มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓)

๘.๓ การนำที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดินมาใช้ในการจัดรูปที่ดิน กำหนดให้ดำเนินการดังนี้ (มาตรา ๓๔)

๑) กรณีเป็นที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันหรือเป็นที่ดินที่พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น หรือได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน และมีได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ใดรวมอยู่ด้วย ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสำรวจการจัดรูปที่ดินมีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าว และให้กรมชลประทานมีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการจัดรูปที่ดินได้

๒) กรณีเป็นที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ หรือที่ดินที่ได้สงวนหรือหวงห้ามไว้ตามความต้องการของทางราชการ ให้นำไปใช้ได้ เมื่อกระทรวงการคลังได้ให้ความยินยอมแล้ว และให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสำรวจการจัดรูปที่ดินมีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าว โดยมีต้องถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และให้กรมชลประทานมีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการจัดรูปที่ดินได้

๓) กรณีเป็นที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดินซึ่งเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าหรือที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้งหรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่นตามประมวลกฎหมายที่ดิน และสภาพของที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินแปลงเล็กแปลงน้อยรวมอยู่ด้วย ให้กรมชลประทานมีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการจัดรูปที่ดินได้

นอกจากนี้ สำหรับกรณีที่ดินตามข้อ ๑) และ ๒) ดังกล่าวข้างต้น มาใช้ในการจัดรูปที่ดิน ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดจัดให้ที่ดินตอนนั้นคงเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันหรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ หรือที่ดินที่ได้สงวนหรือหวงห้ามไว้ตามความต้องการของทางราชการต่อไป และหากไม่อาจดำเนินการได้ ให้จัดที่ดินแปลงอื่นภายในเขตตามพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๒ ให้แทน

๘.๔ เมื่อพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสำรวจการจัดรูปที่ดินมีผลใช้บังคับแล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในที่ดินเพื่อทำการสำรวจพื้นที่ที่จะจัดทำโครงการจัดรูปที่ดิน การทำเครื่องหมายใด เพื่อเป็นแนวเขตในการดำเนินการ และรวมถึงการขุดดิน

ัตตราณกิงไม้ หรือกระทำการอย่างอื่นแก่งัดขวางการสำรวจได้เท่าที่จำเป็น ทั้งนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแจ้งให้เจ้าของที่ดินหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ได้ทราบล่วงหน้าตามสมควร และต้องระมัดระวังให้กระทบกระเทือนการใช้ประโยชน์ของเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์น้อยที่สุด (มาตรา ๓๕)

๘.๕ หลังจากมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสำรวจการจัดรูปที่ดินแล้ว กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำแผนผังการจัดรูปที่ดินเบื้องต้น โดยแสดงแนวเขตที่ดินเดิมก่อนที่จะดำเนินการจัดรูปที่ดินและแนวเขตที่จะปรับปรุงสภาพที่ดินตามโครงการจัดรูปที่ดินและให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบริเวณชุมชนในเขตแผนผังโครงการจัดรูปที่ดินเบื้องต้น (มาตรา ๓๖)

๘.๖ เมื่อมีการประกาศแผนผังการจัดรูปที่ดินเบื้องต้นแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดประชุมเจ้าของที่ดิน เพื่อสอบถามความสมัครใจของเจ้าของที่ดินในการดำเนินการจัดรูปที่ดินด้วย ถ้าเจ้าของที่ดินให้ความยินยอมเกินกึ่งหนึ่ง ก็ให้เจ้าของที่ดินคัดเลือกกันเองเป็นคณะกรรมการชุมชน ซึ่งคณะกรรมการชุมชนจะทำหน้าที่ในการเป็นผู้แทนของเจ้าของที่ดิน และร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ในการพิจารณาแผนผังโครงการจัดรูปที่ดินเบื้องต้นที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้จัดทำขึ้น โดยจะต้องสอบถามความคิดเห็นจากเจ้าของที่ดินในเขตแผนผังโครงการจัดรูปที่ดินเบื้องต้น ทั้งนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่จะเป็นผู้ให้คำแนะนำ ชี้แจงข้อมูล และเสนอแนะวิธีการจัดทำผังที่ดิน ระบบชลประทาน ถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา และสาธารณูปโภคอื่นในโครงการจัดรูปที่ดิน และจัดทำแผนผังโครงการจัดรูปที่ดิน โดยให้คำนึงถึงข้อเสนอแนะของคณะกรรมการชุมชน (มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘)

๘.๗ พนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการเสนอแผนผังโครงการจัดรูปที่ดิน ซึ่งได้ร่วมกันจัดทำกับคณะกรรมการชุมชนต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและเสนอคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางเพื่อประกาศเขตโครงการจัดรูปที่ดิน โดยในกรณีที่ประกาศเขตโครงการจัดรูปที่ดินได้กำหนดพื้นที่ที่ดินเดียวกันกับที่ดินในเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ให้มีผลเป็นการเพิกถอนที่ดินนั้นออกจากเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และให้ที่ดินนั้นเป็นที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน สำหรับกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมในที่ดินที่ได้ประกาศเขตโครงการจัดรูปที่ดินซึ่งไม่อาจดำเนินการตามหลักเกณฑ์ในการจัดรูปที่ดินในเรื่องใด ให้ดำเนินการตามที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนด (มาตรา ๓๙)

๘.๘ เมื่อมีการประกาศเขตโครงการจัดรูปที่ดินแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่จะเข้าไปดำเนินการจัดรูปที่ดิน โดยการสำรวจรังวัดเพื่อกำหนดแผนผังการจัดแปลงที่ดินใหม่ การจัดสร้างระบบชลประทาน การสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา การปรับระดับพื้นที่ดิน และการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดรูปที่ดิน รวมทั้งการทำเครื่องหมายระดับขอบเขต และแนวเขต สำหรับกรณีที่มีความจำเป็น พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตัดหรือรื้อถอนต้นไม้ พืชพันธุ์ รั้ว หรือสิ่งใด ๆ อันจำเป็นแก่การดำเนินการจัดรูปที่ดิน (มาตรา ๔๐)

๘.๙ ในระหว่างดำเนินการจัดรูปที่ดิน คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดจะแจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าของที่ดิน ผู้รับจ้าง ผู้ซื้อฝาก หรือผู้ยึดถือหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้นำหรือส่งหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินพร้อมด้วยเอกสารสิทธิเกี่ยวกับที่ดินนั้นให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด เพื่อดำเนินการตรวจสอบและออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินใหม่ โดยให้ผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิคัดค้านต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดภายในหกสิบวัน ซึ่งคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจสอบสวนและเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็น และวินิจฉัยสั่งการไปตามที่เห็นสมควร หากบุคคลที่เกี่ยวข้องไม่พอใจคำวินิจฉัยดังกล่าวให้มีสิทธิอุทธรณ์ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ (มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒)

๘.๑๐ ในกรณีที่ดินที่นำมาใช้ในการจัดรูปที่ดินแปลงใดได้จำนองไว้ก่อนประกาศเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดประณามให้เจ้าของที่ดินไถ่ถอนจำนองหรือให้คู่สัญญา

ตกลงกันแก้ไขเปลี่ยนแปลงจำนวนเป็นที่ดินแปลงใหม่ที่เจ้าของที่ดินผู้จำนองได้รับตามโครงการจัดรูปที่ดิน สำหรับกรณีที่ที่ดินที่นำมาใช้ในการจัดรูปที่ดินแปลงใดได้ขายฝากไว้ก่อนประกาศเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ให้สิทธิในการไถ่ทรัพย์สินของผู้ขายฝากหรือบุคคลซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๔๙๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตกติดไปยังที่ดินแปลงใหม่ที่ผู้ซื้อฝากได้รับตามโครงการจัดรูปที่ดิน (มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔)

๘.๑๑ ในกรณีที่เจ้าของที่ดินรายใดไม่ยินยอมให้ดำเนินการจัดรูปที่ดิน หรือไม่มาติดต่อแสดง ความยินยอม หรือเจ้าของที่ดินมิได้ใช้ที่ดินนั้นประกอบกิจการใด ๆ ด้วยตนเอง หรือให้ผู้อื่นเช่าหรือทำประโยชน์ ในที่ดินนั้น ให้อธิบดีมีอำนาจจัดซื้อที่ดินนั้นมาเพื่อดำเนินการจัดรูปที่ดิน นอกจากนี้ สำหรับกรณีที่เจ้าของที่ดิน ไม่ยอมขายหรือเสนอขายราคาสูงกว่าราคาประเมิน หากอธิบดีเห็นว่ามีความจำเป็นต้องได้ที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์ ดังกล่าวมาใช้ในการจัดรูปที่ดิน ให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยสังหาริมทรัพย์ (มาตรา ๔๖)

๘.๑๒ ในการจัดรูปที่ดินจะต้องมีการจัดสร้างระบบชลประทาน ถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา และสาธารณูปโภคอย่างอื่น ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน โดยคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดจะเป็นผู้กำหนด แนวเขตที่ดินที่นำมาใช้เพื่อการดังกล่าว ซึ่งจะคำนวณหักออกจากมูลค่าประเมินของที่ดินและทรัพย์สินอื่นตาม ส่วนของมูลค่าประเมินก่อนการกำหนดแปลงที่ดินใหม่ซึ่งมูลค่าของที่ดินและทรัพย์สินนั้น ในที่ดินแต่ละแปลง เมื่อคำนวณหักออกแล้วให้ถือว่าเป็นมูลค่าสุทธิของที่ดินเพื่อการกำหนดแปลงที่ดินใหม่ ทั้งนี้ มูลค่าของที่ดิน หรือทรัพย์สินอื่นที่เจ้าของที่ดินได้สละให้แก่ส่วนรวมเพื่อใช้ประโยชน์ดังกล่าว ต้องมีมูลค่าไม่เกินร้อยละเจ็ดของ มูลค่าประเมินที่ดินเดิม แต่หากมีมูลค่าเกินร้อยละเจ็ด ให้กรมชลประทานจ่ายค่าทดแทนแก่เจ้าของที่ดินแต่ละราย เป็นเงินสำหรับส่วนที่เกินร้อยละเจ็ดของมูลค่าประเมินที่ดินเดิม (มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘)

๘.๑๓ การกำหนดแปลงที่ดินใหม่ ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดจัดให้เจ้าของที่ดินแต่ละ รายได้รับที่ดินแปลงเดิม หรือให้ได้รับที่ดินแปลงเดิมบางส่วน หรือจัดให้ที่ดินแปลงใหม่อยู่ใกล้เคียงกับที่ดิน แปลงเดิมเท่าที่จะกระทำได้ กับให้ที่ดินแปลงนั้นมีมูลค่าใกล้เคียงกับมูลค่าของที่ดินเดิม ทั้งนี้ เจ้าของที่ดินอาจ ตกลงแลกเปลี่ยนแปลงที่ดินกันได้ โดยให้แจ้งเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดเพื่อเปลี่ยนแปลง เจ้าของกรรมสิทธิ์ในแปลงที่ดินนั้น ในกรณีที่เจ้าของที่ดินรายใดได้รับที่ดินและทรัพย์สินในที่ดินมีมูลค่า ประเมินสูงหรือต่ำกว่ามูลค่าสุทธิของที่ดินเดิมให้เจ้าของที่ดินผู้นั้นจ่ายหรือได้รับมูลค่าที่แตกต่างนั้นเป็นการ ทดแทน (มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐)

๘.๑๔ เมื่อดำเนินการจัดรูปที่ดินและกำหนดแปลงที่ดินให้แก่เจ้าของที่ดินหรือผู้มีสิทธิได้รับที่ดินแล้ว กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดินออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินสำหรับแปลงที่ดินในเขต โครงการจัดรูปที่ดิน โดยให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียม (มาตรา ๕๑)

๘.๑๕ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดรูปที่ดิน เนื่องจากการจัดรูปที่ดินเป็นการดำเนินการเพื่อเพิ่ม ศักยภาพในการทำเกษตรกรรมตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ รัฐจึงควรจัดงบประมาณในการดำเนินการให้อย่าง เพียงพอและเหมาะสมควบคู่กับการมีส่วนร่วมกับเจ้าของที่ดิน ในพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงได้กำหนดกรอบ ในการชำระค่าใช้จ่ายในการดำเนินการไว้อย่างกว้าง ๆ โดยให้เจ้าของที่ดินชำระค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดิน การซ่อมแซมและบำรุงรักษา การใช้น้ำเพื่อประโยชน์ในลักษณะการประกอบธุรกิจการเกษตร หรือการใช้น้ำ มากเกินควร ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนด เพื่อให้สามารถ กำหนดหลักเกณฑ์การชำระค่าใช้จ่ายให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในแต่ละช่วง และหากค่าใช้จ่าย ในการซ่อมแซมและบำรุงรักษาดังกล่าวสูงเกินกว่าที่เจ้าของที่ดินจะรับภาระได้ และเป็นไปเพื่อประโยชน์ สาธารณะหรือเมื่อได้รับการร้องขอจากเจ้าของที่ดิน กรมชลประทานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจ สนับสนุนทางการเงินหรือเข้าดำเนินการแทนได้ตามที่เห็นสมควร (มาตรา ๕๓)

๘.๑๖ ในการจัดรูปที่ดิน ให้รัฐจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำเกษตรกรรมเช่นเดียวกับการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ดังนั้น เมื่อได้ดำเนินการจัดรูปที่ดินเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงกำหนดบทบัญญัติให้เจ้าของที่ดินต้องกระทำหรือห้ามการกระทำใด ๆ ดังนี้

๑) ห้ามเจ้าของหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดินโอนสิทธิในที่ดินนั้นไปยังผู้อื่น เว้นแต่เป็นการตกทอดทางมรดก หรือโอนให้แก่ทายาทโดยธรรม หรือโอนไปยังสหกรณ์การเกษตรหรือกลุ่มเกษตรกร หรือการโอนไปยังกรมชลประทานเพื่อใช้ในการจัดรูปที่ดิน หรือเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ในกรณีที่มีการโอนที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ให้ผู้รับโอนมีหน้าที่รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินแทนผู้โอนต่อไปจนครบและให้ถือว่าค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นบุริมสิทธิที่ได้จดทะเบียนไว้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (มาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕)

๒) ห้ามใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อประโยชน์อย่างอื่นที่ไม่ใช่เกษตรกรรม หรือทำการปลูกสร้างสิ่งปลูกสร้างใด ๆ แก่ที่ดินนั้นอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่การจัดรูปที่ดิน เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือดเว้นการกระทำนั้น ภายในระยะเวลาที่กำหนด คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจสั่งให้รื้อถอน ทำให้คืนสู่สภาพเดิมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน และหากไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดดำเนินการรื้อถอน หรือทำให้คืนสู่สภาพเดิม โดยผู้ฝ่าฝืนจะเรียกร้องค่าเสียหายไม่ได้ และต้องจ่ายค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนหรือทำให้คืนสู่สภาพเดิมด้วย (มาตรา ๕๖)

๓) ห้ามกระทำการใด ๆ อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่การจัดรูปที่ดิน (มาตรา ๕๗)

๙. กองทุนจัดรูปที่ดิน (หมวด ๕)

กำหนดให้จัดตั้งกองทุนจัดรูปที่ดินในกรมชลประทานแทนการกำหนดให้ตั้งอยู่ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยขยายวัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงินให้ครอบคลุมทั้งการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดิน โดยกำหนดให้การใช้จ่ายเงินของกองทุนให้กระทำได้เฉพาะเพื่อการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดิน หรือเพื่อช่วยเหลือทางการเงินหรือให้สินเชื่อแก่บรรดาเจ้าของที่ดินในเขตสำรวจการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมหรือเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม เขตสำรวจการจัดรูปที่ดินหรือเขตโครงการจัดรูปที่ดิน โดยผ่านสถาบันการเงิน ซึ่งกำหนดให้เงินของกองทุนจัดรูปที่ดินประกอบด้วย เงินที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดิน เงินที่ได้รับจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับจากรัฐบาลหรือแหล่งอื่น ๆ ภายในประเทศหรือต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศหรือบุคคลอื่น อีกทั้ง เงิน ดอกผล หรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางได้รับเกี่ยวกับการดำเนินการจัดรูปที่ดิน รวมทั้งเงินค่าใช้จ่ายในการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมหรือการจัดรูปที่ดินที่เจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับสิทธิในที่ดินแล้วแต่กรณี ชำระหรือค้างชำระ รวมถึงเงินค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบด้วย (มาตรา ๖๐ และมาตรา ๖๑)

๑๐. บทกำหนดโทษ (หมวด ๖)

ปรับปรุงอัตราโทษเพื่อให้สัมพันธ์กับอัตราส่วนการกำหนดโทษตามประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายว่าด้วยการชลประทาน (มาตรา ๖๒ – มาตรา ๖๘)

๑๑. บทเฉพาะกาล (มาตรา ๖๙ – มาตรา ๗๖)

กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับการจัดทำคั่นและคูน้ำตามพระราชบัญญัติคั่นและคูน้ำ พ.ศ. ๒๕๐๕ และการจัดรูปที่ดินตามพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗ รวมทั้งกรณีการใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อทำเกษตรกรรมที่ไม่ใช่การเพาะปลูกในเขตโครงการจัดรูปที่ดินตามพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งเป็นการกระทำอยู่ก่อนที่พระราชบัญญัตินี้จะมีผลใช้บังคับ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินยังคงใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นต่อไปได้ นอกจากนี้ได้กำหนดให้บรรดาค่าใช้จ่ายในการจัดสร้าง

ระบบชลประทานและการระบายน้ำ การสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา และสิ่งสาธารณูปโภคที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน รวมทั้งบรรดาค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นหนี้ที่ยังต้องชำระตามกฎหมายต่อไป และกำหนดบทลงรับกฎหมายลำดับรองที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้จะมีผลใช้บังคับให้ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการตรากฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแทน

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ

พระราชบัญญัติ
เชื้อโรคและพิษจากสัตว์
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยเชื้อโรคและพิษจากสัตว์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๒๕

(๒) พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เชื้อโรค” หมายความว่า

(๑) เชื้อจุลินทรีย์

(๒) สารชีวภาพ

(๓) เชื้ออื่นตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๓)

กรณีตาม (๑) (๒) และ (๓) ต้องเป็นกรณีเฉพาะที่ทำให้เกิดโรคในคน ปศุสัตว์ สัตว์พาหนะ หรือสัตว์อื่นตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๓)

“พิษจากสัตว์” หมายความว่า พิษที่เกิดจากสัตว์และทำให้เกิดภาวะที่ร่างกายทำงานได้ไม่เป็นปกติ ในคน ปศุสัตว์ สัตว์พาหนะ หรือสัตว์อื่นตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๓)

“เชื้อจุลินทรีย์” หมายความว่า แบคทีเรีย รา ไวรัส และปรสิต

“สารชีวภาพ” หมายความว่า

(๑) ผลิตผลหรือส่วนหนึ่งส่วนใดที่ถูกสร้างขึ้นหรือดัดแปลงจากพิษจากสัตว์ เชื้อจุลินทรีย์ หรือเชื้ออื่นตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๓)

(๒) อนุภาคโปรตีนก่อโรค

“ผลิต” หมายความว่า เพาะ ผสม ปรง แปรสภาพ เพิ่มปริมาณ สังเคราะห์ แบ่งบรรจุ หรือรวมบรรจุ

“นำเข้า” หมายความว่า นำหรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักร

“ส่งออก” หมายความว่า นำหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร

“ขาย” หมายความว่า จำหน่าย จ่าย แจก หรือแลกเปลี่ยน เพื่อประโยชน์ในทางการค้า และให้หมายความรวมถึงการมีไว้เพื่อขายด้วย

“นำผ่าน” หมายความว่า นำหรือส่งผ่านราชอาณาจักร ไม่ว่าจะมีการขนถ่ายหรือเปลี่ยนพาหนะ ในราชอาณาจักรหรือไม่ก็ตาม

“มีไว้ในครอบครอง” หมายความว่า การมีไว้ในครอบครองไม่ว่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น

“เอกสารกำกับ” หมายความว่า กระดาษหรือวัตถุอื่นใดที่ทำให้ปรากฏความหมายหรือรายละเอียด เกี่ยวกับเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ ซึ่งสอดแทรกหรือแสดงไว้ที่ภาชนะบรรจุหรือหีบห่อของภาชนะบรรจุ

“ฉลาก” หมายความว่า รูป รอยประดิษฐ์ หรือข้อความใด ๆ ซึ่งแสดงไว้ที่ภาชนะบรรจุ หรือหีบห่อของภาชนะบรรจุเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ เพื่อประโยชน์ด้านการบ่งชี้หรือการให้ข้อมูลข่าวสาร ที่เกี่ยวข้อง

“ภาชนะบรรจุ” หมายความว่า วัตถุใด ๆ ที่ใช้บรรจุหรือหุ้มห่อเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์โดยเฉพาะ

“ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป” หมายความว่า สิ่งที่ทำขึ้นจากกระบวนการผลิตหรือการแปรรูป โดยมี ส่วนประกอบของเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยเครื่องมือแพทย์ กฎหมาย ว่าด้วยเครื่องสำอาง กฎหมายว่าด้วยยา กฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย กฎหมายว่าด้วยอาหาร หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

“ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้ง” หมายความว่า ผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งตามพระราชบัญญัตินี้ และในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งให้หมายความรวมถึงผู้แทนนิติบุคคลหรือผู้มีอำนาจ ทำการแทนนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งด้วย

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ และในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้หมายความรวมถึงผู้แทนนิติบุคคลหรือผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตด้วย

“ผู้ดำเนินการ” หมายความว่า ผู้ควบคุมการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ และมีชื่อในหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตให้เป็นผู้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ และมีชื่อในหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตให้เป็นผู้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการเชื้อโรคและพิษจากสัตว์

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการเชื้อโรคและพิษจากสัตว์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนพนักงานเจ้าหน้าที่ กบอออกกฎกระทรวง ประกาศ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองความปลอดภัยและป้องกันอันตรายต่อสาธารณสุข ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) รายการเชื้อโรคที่ประสงค์ควบคุมตามมาตรา ๑๘

(๒) รายการพิษจากสัตว์ที่ประสงค์ควบคุมตามมาตรา ๑๙

(๓) เชื้ออื่นและสัตว์อื่นตามมาตรา ๔

(๔) ลักษณะของสถานที่ผลิตหรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ เครื่องมือ อุปกรณ์ เอกสารกำกับ ฉลาก ภาชนะบรรจุหรือหีบห่อของภาชนะบรรจุสำหรับเชื้อโรคและพิษจากสัตว์กลุ่มต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ และจำนวนหรือปริมาณของเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ที่สามารถมีไว้ในครอบครอง รวมทั้งระบบความปลอดภัยและระบบคุณภาพของการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคและพิษจากสัตว์

(๕) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ที่ต้องจัดให้มีผู้ดำเนินการหรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ ตลอดจนคุณสมบัติ จำนวน และหน้าที่ของผู้ดำเนินการและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ

(๖) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการนำเข้า ส่งออก ขยาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครอง เชื้อโรคและพิษจากสัตว์ในรูปของผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป

(๗) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของกระบวนการตรวจวินิจฉัยโรค หรือกระบวนการชันสูตรพลิกศพที่เกี่ยวกับเชื้อโรคและพิษจากสัตว์

(๘) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเก็บตัวอย่างจากยา อาหาร ผลิตภัณฑ์สุขภาพ สิ่งแวดล้อม หรือการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ เพื่อประโยชน์ด้านการแพทย์และการสาธารณสุขที่เกี่ยวกับเชื้อโรคและพิษจากสัตว์

(๙) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่หน่วยงานตามมาตรา ๒๘ ต้องปฏิบัติ และการจัดให้มี คณะกรรมการควบคุมความปลอดภัยทางชีวภาพ

(๑๐) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการศึกษาวิจัย เพื่อการควบคุมโรค การป้องกันโรค และการบำบัดโรค

(๑๑) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือมีเหตุจำเป็น เพื่อประโยชน์สาธารณะ เพื่อป้องกันและระงับอันตรายอันเกิดจากเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ หรือเพื่อความมั่นคงของประเทศ และการห้ามหรือให้ผลิต นำเข้า ส่งออก ขยาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ ในกรณีที่มีเหตุดังกล่าว

(๑๒) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการกำหนดเขตพื้นที่ห้ามหรือให้ผลิต นำเข้า ส่งออก ขยาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ รวมทั้งด่านตรวจเชื้อโรคและพิษจากสัตว์

(๑๓) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการประเมินความปลอดภัยของเทคโนโลยีที่ใช้ ในการผลิตเชื้อโรคและพิษจากสัตว์

(๑๔) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการเลิกการผลิต นำเข้า ส่งออก ขยาย นำผ่าน และมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคและพิษจากสัตว์

(๑๕) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการขนส่ง การทำลาย การส่งมอบ และการทำให้ สิ้นสภาพเชื้อโรคและพิษจากสัตว์

(๑๖) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการแจ้งคำสั่งพักใช้หนังสือรับรองการแจ้งและใบอนุญาต และคำสั่งเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้งและใบอนุญาต

(๑๗) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้อำนาจ การดำเนินการ วิธีการปฏิบัติหน้าที่ และคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่

(๑๘) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการจัดทำและส่งรายงานประจำปีในการผลิต นำเข้า ส่งออก ขยาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคและพิษจากสัตว์

หมวด ๑
คณะกรรมการเชื้อโรคและพิษจากสัตว์

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการเชื้อโรคและพิษจากสัตว์” ประกอบด้วย

- (๑) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ
- (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบสี่คน ได้แก่ อธิบดีกรมการขนส่งทางบก อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ อธิบดีกรมควบคุมโรค อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมศุลกากร อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย อธิบดีกรมองค์การระหว่างประเทศ เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ประกอบวิชาชีพซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ด้านเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์โดยคำแนะนำของแพทยสภา สัตวแพทยสภา สมาคมนิติการแพทย์ สมาเภสัชกรรม และสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สภาละหนึ่งคน

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนเจ็ดคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และมีประสบการณ์ด้านพิษจากสัตว์ ด้านแบคทีเรีย ด้านรา ด้านโรคติดเชื้อ ด้านไวรัส ด้านปรสิต และด้านเทคโนโลยีชีวภาพ ด้านละหนึ่งคน

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งรับผิดชอบงานด้านเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์จำนวนสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๔) เป็นผู้เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๕) เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกพักใช้หนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) เป็นผู้เคยถูกเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ในระยะเวลาสามปีก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้ง

(๗) เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาตหรือเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพนั้น ๆ
มาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้ว อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังมีได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

เมื่อตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิว่างลงก่อนวาระ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนเว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ว่างลงเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับเวลาที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ตนได้รับแต่งตั้งแทน

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการมีมติไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย

(๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๗ (๓) หรือ (๔) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

มาตรา ๑๑ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำแนะนำหรือความเห็นแก่รัฐมนตรีในการจัดทำนโยบายและมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยและป้องกันอันตรายต่อสาธารณสุขที่เกิดจากเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์การเปรียบเทียบตามมาตรา ๘๐

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่ คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณา หรือปฏิบัติการ อย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

ให้คณะกรรมการกำหนดองค์ประชุม การประชุม และวิธีดำเนินงานของคณะอนุกรรมการได้ ตามความเหมาะสม

มาตรา ๑๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่ง เป็นหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งคำชี้แจง เอกสาร ข้อมูล หลักฐาน หรือวัตถุใดที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๑๕ ให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข รับผิดชอบงานธุรการ ของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการหรือสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยและวิเคราะห์เกี่ยวกับเชื้อโรคและพิษจากสัตว์
- (๒) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยและ ป้องกันอันตรายต่อสาธารณสุขที่เกิดจากเชื้อโรคและพิษจากสัตว์
- (๓) เป็นศูนย์กลางฐานข้อมูลเกี่ยวกับเชื้อโรคและพิษจากสัตว์
- (๔) ประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา องค์กรระหว่างประเทศ หรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการเกี่ยวกับเชื้อโรคและพิษจากสัตว์
- (๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่รัฐมนตรี คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย หรือตามที่ กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

หมวด ๒

การควบคุมเชื้อโรคและพิษจากสัตว์

มาตรา ๑๖ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์กระทำการ ดังต่อไปนี้

- (๑) กระทำการใดอันก่อให้เกิดอันตรายต่อบุคคลอื่นหรือสุขภาพของบุคคลอื่น
- (๒) กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๑๗ ห้ามมิให้ผู้ใดปกปิด ซ่อนเร้น หรือทำลายเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ เพื่อขัดขวาง การปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหรือการให้บริการ การแพทย์ฉุกเฉินตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๘ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมเชื้อโรค ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ มีอำนาจประกาศกำหนดรายการของเชื้อโรค โดยคำนึงถึงวิธีป้องกัน วิธีรักษา การแพร่กระจาย และจำนวน หรือปริมาณของเชื้อโรค รวมทั้งต้องกำหนดให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ทำให้เกิดโรคหรืออันตราย

ที่อาจเกิดขึ้นในคน ชุมชน ปศุสัตว์ สัตว์พาหนะ หรือสัตว์อื่นตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๓) โดยแบ่งเชื้อโรคเป็น ๔ กลุ่ม ดังต่อไปนี้

- (๑) เชื้อโรค กลุ่มที่ ๑ ได้แก่ เชื้อโรคที่มีความเสี่ยงน้อยหรืออันตรายน้อย
- (๒) เชื้อโรค กลุ่มที่ ๒ ได้แก่ เชื้อโรคที่มีความเสี่ยงปานกลางหรืออันตรายปานกลาง
- (๓) เชื้อโรค กลุ่มที่ ๓ ได้แก่ เชื้อโรคที่มีความเสี่ยงสูงหรืออันตรายสูง
- (๔) เชื้อโรค กลุ่มที่ ๔ ได้แก่ เชื้อโรคที่มีความเสี่ยงสูงมากหรืออันตรายสูงมาก

มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมพิษจากสัตว์ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดรายการของพิษจากสัตว์ โดยคำนึงถึงวิธีการรักษา และจำนวนหรือปริมาณของพิษจากสัตว์ รวมทั้งต้องกำหนดให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของภาวะที่ร่างกายทำงานได้ไม่เป็นปกติหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้นในคน ปศุสัตว์ สัตว์พาหนะ หรือสัตว์อื่นตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๓) โดยแบ่งพิษจากสัตว์เป็น ๓ กลุ่ม ดังต่อไปนี้

- (๑) พิษจากสัตว์ กลุ่มที่ ๑ ได้แก่ พิษจากสัตว์ที่ทำให้เกิดภาวะที่ร่างกายทำงานได้ไม่เป็นปกติในระดับที่ไม่ร้ายแรงและมีวิธีการรักษาที่ได้ผล
- (๒) พิษจากสัตว์ กลุ่มที่ ๒ ได้แก่ พิษจากสัตว์ที่ทำให้เกิดภาวะที่ร่างกายทำงานได้ไม่เป็นปกติในระดับที่ร้ายแรงและมีวิธีการรักษาที่ได้ผล
- (๓) พิษจากสัตว์ กลุ่มที่ ๓ ได้แก่ พิษจากสัตว์ที่ทำให้เกิดภาวะที่ร่างกายทำงานได้ไม่เป็นปกติในระดับที่ร้ายแรงและยังไม่มีวิธีการรักษาที่ได้ผล

หมวด ๓

การผลิต นำเข้า ส่งออก ขยาย นำผ่าน
หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคและพิษจากสัตว์

มาตรา ๒๐ ผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก ขยาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรค กลุ่มที่ ๑ ตามมาตรา ๑๘ (๑) ต้องปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๔) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) และ (๑๕)

มาตรา ๒๑ ผู้ใดประสงค์จะผลิต นำเข้า ส่งออก ขยาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรค กลุ่มที่ ๒ ตามมาตรา ๑๘ (๒) หรือพิษจากสัตว์ กลุ่มที่ ๑ ตามมาตรา ๑๙ (๑) ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่ออธิบดีเพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้ง

เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้อธิบดีออกใบรับแจ้งเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการผลิต นำเข้า ส่งออก ขยาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ตามวรรคหนึ่งได้ชั่วคราวในระหว่างเวลาที่อธิบดียังมิได้ออกหนังสือรับรองการแจ้ง

การแจ้ง การออกใบรับแจ้ง การออกหนังสือรับรองการแจ้ง อายุหนังสือรับรองการแจ้ง การต่ออายุ หนังสือรับรองการแจ้ง และการออกใบแทนหนังสือรับรองการแจ้งตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ตามวรรคหนึ่ง ต้องปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๔) (๕) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) (๑๕) และ (๑๘) ด้วย

ใบรับแจ้งตามวรรคสอง ให้ใช้ได้จนกว่าอธิบดีออกหนังสือรับรองการแจ้งหรือมีคำสั่งไม่ออกหนังสือรับรองการแจ้ง

มาตรา ๒๒ ผู้ใดประสงค์จะผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรค กลุ่มที่ ๓ ตามมาตรา ๑๘ (๓) หรือพิษจากสัตว์ กลุ่มที่ ๒ ตามมาตรา ๑๙ (๒) ต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตจากอธิบดี และเมื่ออธิบดีออกใบอนุญาตให้แล้วจึงผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์นั้นได้

การขอรับใบอนุญาต การอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ตามวรรคหนึ่ง ต้องปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๔) (๕) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) (๑๕) และ (๑๘) ด้วย

มาตรา ๒๓ อธิบดีจะออกหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๒๑ หรือใบอนุญาตตามมาตรา ๒๒ เมื่อปรากฏว่าผู้ขอรับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้ขอรับใบอนุญาตมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(ก) คุณสมบัติ

(๑) เป็นเจ้าของกิจการที่จะขอรับหนังสือรับรองการแจ้งหรือขอรับใบอนุญาต

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๓) มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

(๔) มีสถานที่ผลิตหรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ เครื่องมือ อุปกรณ์ ภาชนะบรรจุหรือหีบห่อของภาชนะบรรจุ และจำนวนหรือปริมาณของเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ รวมทั้งระบบความปลอดภัยและระบบคุณภาพของการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๔)

(๕) มีผู้ดำเนินการและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๕)

(ข) ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือได้พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีก่อนวันที่ขอรับหนังสือรับรองการแจ้งหรือขอรับใบอนุญาต

(๔) เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกพักใช้หนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) เป็นผู้เคยถูกเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ในระยะเวลาสองปีก่อนวันที่ขอรับหนังสือรับรองการแจ้งหรือขอรับใบอนุญาต

(๖) ใช้ชื่อในการประกอบพาณิชย์กิจค้าหรือคล้ายคลึงกับชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจของผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตซึ่งอยู่ระหว่างถูกพักใช้หรือถูกเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตยังไม่ครบสองปี

ผู้ขอรับหนังสือรับรองการแจ้ง ผู้ขอรับใบอนุญาต ผู้ดำเนินการ และผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ อาจเป็นบุคคลเดียวกันก็ได้

ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้ขอรับหนังสือรับรองการแจ้งหรือขอรับใบอนุญาต ผู้แทนของนิติบุคคล หรือผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง (ก) (๒) และ (๓) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่ง (ข) (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ด้วย

มาตรา ๒๔ หนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๒๑ และใบอนุญาตตามมาตรา ๒๒ ให้แบ่งเป็นประเภท ดังต่อไปนี้

- (๑) ผลิตเชื้อโรคและพิษจากสัตว์
- (๒) นำเข้าเชื้อโรคและพิษจากสัตว์
- (๓) ส่งออกเชื้อโรคและพิษจากสัตว์
- (๔) ขายเชื้อโรคและพิษจากสัตว์
- (๕) นำผ่านเชื้อโรคและพิษจากสัตว์
- (๖) มีไว้ในครอบครองเชื้อโรคและพิษจากสัตว์

ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ให้ถือว่าเป็นผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตตาม (๖) ด้วย

มาตรา ๒๕ ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) แสดงหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต

(๒) จัดให้มีบัญชีเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ และบัญชีเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ ตามรายการเชื้อโรคตามมาตรา ๑๘ หรือรายการพิษจากสัตว์ตามมาตรา ๑๙

(๓) จัดให้มีเอกสารแสดงรายละเอียดการประเมินความปลอดภัยของเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ และให้เก็บเอกสารดังกล่าวไว้ไม่น้อยกว่าห้าปี เพื่อการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่มีข้อมูลใดเปลี่ยนแปลงไปจากรายการในหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต หรือในกรณีที่ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะแก้ไขรายการในหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่ออธิบดี เว้นแต่เป็นการย้ายหรือเปลี่ยนแปลงสถานที่นำเข้า สถานที่ส่งออก สถานที่ขาย หรือสถานที่มีไว้ในครอบครองเป็นการชั่วคราวเพราะมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน อันไม่อาจดำเนินการยื่นคำขอได้ ให้ดำเนินการย้ายหรือเปลี่ยนแปลงสถานที่ดังกล่าวเป็นการชั่วคราวได้ และแจ้งให้อธิบดีทราบโดยเร็ว

การขอแก้ไขรายการ การอนุญาตให้แก้ไขรายการ และการแจ้งการย้ายหรือเปลี่ยนแปลงสถานที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๗ บทบัญญัติมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ ไม่ใช้บังคับกับกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การนำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ในรูปของผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป

(๒) กระบวนการตรวจวินิจฉัยโรค หรือกระบวนการชันสูตรพลิกศพ และให้รวมถึงการรวบรวมวัตถุตัวอย่างเพื่อใช้ในกระบวนการดังกล่าวด้วย

(๓) การเก็บตัวอย่างจากยา อาหาร ผลิตภัณฑ์สุขภาพ สิ่งแวดล้อม หรือการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ เพื่อประโยชน์ด้านการแพทย์และการสาธารณสุข

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๓) ให้เป็นไปตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๖) (๗) และ (๘)

มาตรา ๒๘ หน่วยงานที่มีการศึกษาวิจัยเพื่อประโยชน์ในการควบคุมโรค การป้องกันโรค และการบำบัดโรค จะผลิตหรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ได้ ต้องจัดให้มีผู้ดำเนินการ และผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๕) ของหน่วยงานนั้น และต้องจัดให้มีคณะกรรมการควบคุมความปลอดภัยทางชีวภาพตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๙) รวมทั้งต้องปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๑๐) ด้วย

หน่วยงานตามวรรคหนึ่ง ได้แก่

(๑) กระทรวง ทบวง กรม สถาบันการศึกษาของรัฐ สถานพยาบาลของรัฐ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๒) องค์การเภสัชกรรม

(๓) สภาเกษตรกรไทย

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ถือเสมือนว่าหน่วยงานดังกล่าวเป็นผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๒๑ หรือผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๒ จนกว่าอธิบดีจะแจ้งคำสั่งไม่ออกหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคกลุ่มที่ ๔ ตามมาตรา ๑๘ (๔) หรือพิษจากสัตว์ กลุ่มที่ ๓ ตามมาตรา ๑๙ (๓) เว้นแต่เป็นการศึกษาวิจัยเพื่อการควบคุมโรค การป้องกันโรค และการบำบัดโรค ตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๑๐)

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่มีการดำเนินการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ ปรากฏว่าเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ดังกล่าวมีระดับความรุนแรงสูงขึ้นกว่าระดับที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ หรือระดับที่ระบุไว้ในหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต ให้ผู้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้ง หรือผู้รับใบอนุญาตแจ้งให้อธิบดีทราบโดยเร็ว

เมื่อได้แจ้งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ถือเสมือนว่าเป็นผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๒๑ หรือผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๒ จนกว่าอธิบดีจะมีคำสั่งไม่ออกหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต และในระหว่างเวลาดังกล่าวให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๙ แล้วแต่กรณี และหากประสงค์จะดำเนินการต่อไปในระดับที่สูงขึ้น ให้ขอรับหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต หรือปฏิบัติตามมาตรา ๒๙ แต่หากไม่ประสงค์จะดำเนินการต่อไปในระดับที่สูงขึ้น ให้นำความในมาตรา ๓๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้แจ้งผลการดำเนินการให้อธิบดีทราบโดยเร็ว

การแจ้งตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔

การดำเนินการกรณีที่มีเหตุความไม่ปลอดภัยและอันตราย
มีเหตุฉุกเฉิน หรือมีเหตุจำเป็น

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่มีเหตุความไม่ปลอดภัยและอันตรายต่อบุคคล สิ่งแวดล้อม หรือสาธารณชนเนื่องจากกระบวนการหรือขั้นตอนที่เกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ ให้ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตแจ้งให้อธิบดีทราบโดยทันทีถึงเหตุที่เกิดขึ้น ระดับความรุนแรง และจำนวนหรือปริมาณของเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์

เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้อธิบดีดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตหยุดการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย หรือนำผ่านเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์เป็นการชั่วคราวภายในระยะเวลาที่อธิบดีกำหนด

(๒) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตส่งมอบหรือทำลายเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ภายในระยะเวลาที่อธิบดีกำหนด

(๓) สั่งให้ดำเนินการอื่นใด เพื่อให้เกิดความปลอดภัยและไม่เป็นอันตรายต่อบุคคล สิ่งแวดล้อม หรือสาธารณชน

ในกรณีที่การดำเนินการตามวรรคสอง (๑) (๒) หรือ (๓) มีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้น ให้ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดังกล่าว

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือมีเหตุจำเป็น เพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือเพื่อป้องกัน และระงับอันตรายที่อาจมีแก่คน ปศุสัตว์ สัตว์พาหนะ หรือสัตว์อื่นตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๓) หรือเพื่อความมั่นคงของประเทศ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนด เรื่องหนึ่งเรื่องใด ดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามหรือให้ผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ ตามที่กำหนด

(๒) เขตพื้นที่ที่ห้ามหรือให้ผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์ รวมทั้งสั่งระงับการดำเนินการดังกล่าวเป็นการชั่วคราว

(๓) ด่านตรวจเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์

(๔) ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อการประเมิน ความปลอดภัยของเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ และค่าใช้จ่ายสำหรับการประเมินดังกล่าว

(๕) เรื่องอื่นที่เกี่ยวข้อง

หมวด ๕

การเลิกการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครอง เชื้อโรคและพิษจากสัตว์

มาตรา ๓๓ ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตผู้ใดประสงค์จะเลิกการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ ให้แจ้งเป็นหนังสือให้อธิบดี ทราบล่วงหน้าก่อนวันที่ประสงค์จะเลิกดำเนินการดังกล่าว และให้ถือว่าหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต สิ้นอายุนับแต่วันที่ประสงค์จะเลิกดำเนินการนั้น

การแจ้งเลิกดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่อธิบดีมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๒๑ หรือใบอนุญาตตามมาตรา ๒๒ ให้ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตดังกล่าว ยุติการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย หรือนำผ่านเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตนั้น และให้หนังสือ รับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตสิ้นอายุตามที่กำหนดไว้ในหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตได้แจ้งเลิกการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ตามมาตรา ๓๓ หรืออธิบดีมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุหนังสือรับรองการแจ้งหรืออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๓๔ ให้ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตดังกล่าวทำลายหรือส่งมอบเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ที่เหลืออยู่ให้แก่ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตรายอื่นต่อไป

การทำลายหรือส่งมอบเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์แก่ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตรายอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน ในกรณีที่ไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้อธิบดีขยายเวลาออกไปได้ไม่เกินสามสิบวัน ทั้งนี้ ตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๑๕)

ประกาศตามวรรคสอง อาจกำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์เข้าดำเนินการแทนผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตตามความจำเป็นก็ได้ รวมทั้งกำหนดให้ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดังกล่าวด้วย

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตตายหรือสิ้นสภาพนิติบุคคล ให้ทายาท ผู้จัดการมรดก ผู้ชำระบัญชี ผู้ดำเนินการ หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการแจ้งต่ออธิบดีภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตตายหรือสิ้นสภาพนิติบุคคล ทั้งนี้ ให้ถือเสมือนว่าการแจ้งดังกล่าวเป็นการแจ้งเลิกการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ตามมาตรา ๓๓ และให้ทายาท ผู้จัดการมรดก หรือผู้ชำระบัญชี ทำลายหรือส่งมอบเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ที่เหลืออยู่ตามมาตรา ๓๕ ต่อไป

ในกรณีที่ทายาทประสงค์จะผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ต่อไป ให้ปฏิบัติตามมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ แล้วแต่กรณี

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๖

การพักใช้และเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้งและใบอนุญาต

มาตรา ๓๗ ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขในหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต ให้อธิบดีมีหนังสือเตือนให้ปฏิบัติหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าผู้นั้นไม่ปฏิบัติตาม ให้อธิบดีสั่งพักใช้หนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต ทั้งนี้ ไม่เป็นเหตุลบล้างความผิดที่ได้กระทำไปแล้ว

ในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลว่าผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ อธิบดีจะสั่งพักใช้หนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตไว้จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดก็ได้

ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกพักใช้หนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตต้องหยุดการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย หรือนำผ่านเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ตามที่ถูกพักใช้หนังสือรับรองการแจ้งหรือตามใบอนุญาตนั้นเป็นการชั่วคราวภายในระยะเวลาที่กำหนด และระหว่างถูกพักใช้หนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต ผู้นั้นจะขอรับหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้อีกไม่ได้ ทั้งนี้ อธิบดีอาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ถูกพักใช้หนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตปฏิบัติเพื่อเป็นการคุ้มครองความปลอดภัยหรือการป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ก็ได้

มาตรา ๓๘ อธิบดีมีอำนาจสั่งยกเลิกคำสั่งพักใช้หนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตก่อนกำหนดเวลาได้ เมื่อปรากฏว่าผู้ถูกพักใช้หนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตนั้น ได้ปฏิบัติถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขในหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตแล้ว

มาตรา ๓๙ อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต เมื่อปรากฏว่า

(๑) ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๓

(๒) ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้หนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ หรือเคยถูกพักใช้หนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปด้วยเหตุเดียวกัน

(๓) ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขในหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต อันเป็นเหตุให้เกิดหรืออาจเกิดความเสียหายหรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อสาธารณสุข

ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตต้องยุติการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย หรือนำผ่านเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ตามหนังสือรับรองการแจ้งหรือตามใบอนุญาตในทันทีที่ได้รับคำสั่งเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต และผู้นั้นจะขอรับหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้อีกไม่ได้ จนกว่าจะพ้นสองปีนับแต่วันที่ถูกเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต

ให้นำความในมาตรา ๓๕ มาใช้บังคับกับผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต โดยอนุโลม

มาตรา ๔๐ ให้อธิบดีส่งหนังสือแจ้งคำสั่งพักใช้หนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ หรือคำสั่งเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตตามมาตรา ๓๙ ให้ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตทราบภายในห้าวันนับแต่วันที่มีคำสั่งดังกล่าว

การแจ้งคำสั่งตามวรรคหนึ่ง อธิบดีจะส่งคำสั่งทางไปรษณีย์ตอบรับ ทางโทรสาร ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีอื่นใดก็ได้ โดยคำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วนและความสะดวกรวดเร็วตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๑๖)

หมวด ๗ พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๔๑ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) นำเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบหรือวิเคราะห์

(๓) ยึดหรืออายัดเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ และเครื่องมือ อุปกรณ์ หรือวัตถุใดที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ตลอดจนภาชนะบรรจุหรือหีบห่อของภาชนะบรรจุและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดี ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) มีหนังสือสอบถามหรือมีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งคำชี้แจง เอกสาร ข้อมูล หลักฐาน หรือวัตถุใดที่จำเป็น เพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่

พนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดหรือระดับใดจะมีอำนาจตามที่ได้กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจะต้องได้รับอนุมัติจากบุคคลใดก่อนดำเนินการ รวมทั้งวิธีการปฏิบัติหน้าที่ และคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่แต่ละตำแหน่งหรือแต่ละระดับ ให้เป็นไปตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๑๗)

มาตรา ๔๒ ให้ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้ง ผู้รับใบอนุญาต และผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ อำนาจความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๑ ตามสมควร

มาตรา ๔๓ สิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๔๑ (๓) ให้ตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุขเมื่อปรากฏว่า

(๑) ไม่ปรากฏเจ้าของหรือไม่มีผู้มาแสดงตัวเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้ยึดหรืออายัด

(๒) ในกรณีที่ไม่มีการดำเนินคดีและผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอคืนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งว่าไม่มีการดำเนินคดี

(๓) ในกรณีที่มีการดำเนินคดีและพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือศาลไม่ได้พิพากษาให้ริบ และไม่มีผู้ใดร้องขอคืนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือวันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่สิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๔๑ (๓) เป็นของเสียหายหรือเป็นของที่ใกล้จะหมดอายุการใช้งานตามที่กำหนดไว้ หรือในกรณีที่การเก็บรักษาไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหาย หรือจะเป็นอันตรายต่อสาธารณชน หรือจะเสียค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาเกินค่าแห่งสิ่งของนั้น หรือจะเป็นภาระแก่ทางราชการมากกว่าการนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น อธิบดีจะสั่งให้ทำลายสิ่งนั้นเสียหรือจัดการตามควรแก่กรณีตามวิธีการที่อธิบดีกำหนดก็ได้

ในกรณีที่สิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้ตามวรรคหนึ่ง อาจขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่นตามที่อธิบดีกำหนด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการดังกล่าว เงินที่ขายได้เมื่อหักค่าใช้จ่ายและค่าภาระที่เกี่ยวข้องแล้ว เหลือเงินจำนวนสุทธิเท่าใดให้ยึดเงินนั้นไว้แทน

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่ต้องทำลายหรือจัดการตามควรแก่กรณีกับสิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๔๔ หากมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้น ให้เจ้าของสิ่งที่ยึดหรืออายัดดังกล่าวมีหน้าที่จ่ายหรือชดใช้เงินจำนวนนั้นให้แก่กระทรวงสาธารณสุข

มาตรา ๔๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๘

อุทธรณ์

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่อธิบดีมีคำสั่งไม่ออกหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต หรือมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต ผู้ขอรับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้ขอรับใบอนุญาต หรือผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาต มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งไม่ออกหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต หรือคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต แล้วแต่กรณี

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๙ ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกพักใช้หรือเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต แล้วแต่กรณี

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต

มาตรา ๕๐ การพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ ให้รัฐมนตรีพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดระยะเวลานั้น ในการนี้ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

หมวด ๙

ความรับผิดชอบทางแพ่ง

มาตรา ๕๑ ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้ง ผู้รับใบอนุญาต เจ้าของ หรือผู้ครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ ต้องรับผิดชอบในความเสียหายอันเกิดจากการผลิต นำเข้า ส่งออก ขยาย นำผ่าน มีไว้ในครอบครอง หรือการแพร่กระจายของเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายนั้นเกิดแต่เหตุสุดวิสัย การสงคราม การก่อการร้าย หรือเกิดเพราะความผิดของผู้ต้องเสียหายนั่นเอง

นอกจากความเสียหายที่ต้องรับผิดชอบตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้ง ผู้รับใบอนุญาต เจ้าของ หรือผู้ครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ทางราชการต้องรับภาระจ่ายจริงในการจัดการเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ การเข้าช่วยเหลือ เคลื่อนย้าย บำบัด บรรเทา หรือขจัดความเสียหายให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือสภาพที่ใกล้เคียงกับสภาพเดิมนั้นด้วย

มาตรา ๕๒ ผู้ใดใช้หรือดำเนินการให้มีการใช้เชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ต่อบุคคลอื่นอันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย หรืออนามัย ต้องรับผิดชอบในความเสียหายของบุคคลดังกล่าวอันเกิดจากการใช้เชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์นั้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวังตามมาตรฐานทางวิชาการนั้นแล้ว หรือความเสียหายนั้นเกิดแต่เหตุสุดวิสัย หรือเกิดเพราะความผิดของผู้ต้องเสียหายนั่นเอง

มาตรา ๕๓ สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแต่เชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์หรือการใช้เชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ตามหมวดนี้ เป็นอันขาดอายุความเมื่อพ้นสามปีนับแต่วันที่ผู้ต้องเสียหายรู้ถึงความเสียหายและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าเสียหาย ทั้งนี้ จะต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่เกิดความเสียหายอันเนื่องมาจากเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ หรือการใช้เชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์นั้น

ถ้ามีการเจรจาเกี่ยวกับค่าเสียหายที่พึงจ่ายระหว่างผู้ที่เข้าใจกันว่าต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายและผู้มีสิทธิได้ค่าเสียหาย ให้อายุความสะดุดหยุดอยู่จนกว่าจะปรากฏว่าการเจรจานั้นไม่อาจตกลงกันได้

มาตรา ๕๔ ผู้ที่ต้องรับผิดชอบตามมาตรา ๕๑ หรือมาตรา ๕๒ ที่ได้ชำระค่าเสียหายให้แก่ผู้ต้องเสียหายแล้ว ย่อมมีสิทธิไล่เบี่ยเอาจากผู้ที่มีส่วนในการทำให้เกิดความเสียหายได้ โดยต้องใช้สิทธิไล่เบี่ยภายในสามปีนับแต่วันที่ตนได้ชำระค่าเสียหาย แต่ผู้ใช้สิทธิไล่เบี่ยนั้นจะมีสิทธิไล่เบี่ยเฉพาะส่วนที่เกินจากความรับผิดชอบของตน

มาตรา ๕๕ บทบัญญัติในหมวดนี้ไม่เป็นการลบล้างหรือจำกัดหน้าที่และความรับผิดชอบที่บุคคลมีอยู่ตามบทบัญญัติในหมวดอื่นหรือของบทกฎหมายอื่น

หมวด ๑๐
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๖ ผู้ดำเนินการหรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๕) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๕๗ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งคำชี้แจง เอกสาร ข้อมูล หลักฐาน หรือวัตถุใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมีคำสั่งตามมาตรา ๑๔ หรือที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือเรียกตามมาตรา ๔๑ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๘ ผู้ใดฝ่าฝืนกระทำการตามมาตรา ๑๖ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงหนึ่งล้านบาท

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงสองล้านบาท

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้บุคคลอื่นรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๕๙ ผู้ใดฝ่าฝืนกระทำการตามมาตรา ๑๖ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๐ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๙ เป็นการกระทำโดยประมาท ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้บุคคลอื่นรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๑ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๙ ได้กระทำโดยมีความมุ่งหมายเพื่อขู่เข็ญหรือบังคับต่อสาธารณชน หน่วยงานของรัฐ รัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำหรือไม่กระทำการใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือเพื่อสร้างความปั่นป่วนโดยให้เกิดความหวาดกลัวต่อสาธารณชน ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงสองล้านบาท

มาตรา ๖๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๓ ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรค กลุ่มที่ ๑ โดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๖๔ ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรค กลุ่มที่ ๒ หรือพิษจากสัตว์ กลุ่มที่ ๑ โดยไม่แจ้งต่ออธิบดีเพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บุคคลตามวรรคหนึ่งผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๑ วรรคสี่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๖๕ ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรค กลุ่มที่ ๓ หรือพิษจากสัตว์ กลุ่มที่ ๒ โดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บุคคลตามวรรคหนึ่งผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๒ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๖๖ ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๕ (๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

บุคคลตามวรรคหนึ่งผู้ใดไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๕ (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๖๗ ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๖๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๖๙ ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรค กลุ่มที่ ๔ หรือพิษจากสัตว์ กลุ่มที่ ๓ โดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๐ ผู้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้ง หรือผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่แจ้งให้อธิบดีทราบตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บุคคลตามวรรคหนึ่งผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๔ วรรคสอง มาตรา ๖๕ วรรคสอง มาตรา ๖๙ หรือมาตรา ๗๔ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗๑ ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่แจ้งให้อธิบดีทราบตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

กรณีผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๗๒ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๗๓ ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๗๔ ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับเป็นรายวันอีกวันละไม่เกินห้าพันบาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๗๕ ทายาท ผู้จัดการมรดก ผู้ชำระบัญชี ผู้ดำเนินการ หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

ทายาท ผู้จัดการมรดก หรือผู้ชำระบัญชีผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๖ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับเป็นรายวันอีกวันละไม่เกินสองพันบาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๗๖ ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๗ ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๘ ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้ง ผู้รับใบอนุญาต หรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิตนำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๒ โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๙ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๘๐ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด และเมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๑ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๗ (๑) และ (๒) และให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

ไปพลาถก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๗ (๓) และ (๔) ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งรับผิดชอบงานด้านเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์จำนวนสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๘๒ ใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๒๕ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ

มาตรา ๘๓ หน่วยงานที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตและได้ปฏิบัติตามมาตรา ๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๒๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้ว ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงผลิตหรือครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์นั้นต่อไปได้ แต่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๘ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อได้ดำเนินการดังกล่าวแล้วให้ถือเสมือนว่าเป็นผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าอธิบดีจะแจ้งคำสั่งไม่ออกหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต แล้วแต่กรณี

มาตรา ๘๔ คำขออนุญาตหรือคำขอใดที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๒๕ และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นการแจ้งหรือเป็นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ โดยอนุโลม ในกรณีที่มีการแจ้งหรือคำขอใดมีข้อแตกต่างไปจากหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้แจ้งหรือผู้ยื่นคำขอดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๕ บรรดากฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๒๕ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้ดำเนินการออกกฎกระทรวงหรือประกาศให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรี

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑)	หนังสือรับรองการแจ้งผลิตเชื้อโรคและพิษจากสัตว์	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐	บาท
(๒)	หนังสือรับรองการแจ้งนำเข้าเชื้อโรคและพิษจากสัตว์	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐	บาท
(๓)	หนังสือรับรองการแจ้งส่งออกเชื้อโรคและพิษจากสัตว์	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐	บาท
(๔)	หนังสือรับรองการแจ้งขายเชื้อโรคและพิษจากสัตว์	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐	บาท
(๕)	หนังสือรับรองการแจ้งนำเข้าผ่านเชื้อโรคและพิษจากสัตว์	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐	บาท
(๖)	หนังสือรับรองการแจ้งมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคและพิษจากสัตว์	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐	บาท
(๗)	ใบอนุญาตผลิตเชื้อโรคและพิษจากสัตว์	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐	บาท
(๘)	ใบอนุญาตนำเข้าเชื้อโรคและพิษจากสัตว์	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐	บาท
(๙)	ใบอนุญาตส่งออกเชื้อโรคและพิษจากสัตว์	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐	บาท
(๑๐)	ใบอนุญาตขายเชื้อโรคและพิษจากสัตว์	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐	บาท
(๑๑)	ใบอนุญาตนำเข้าผ่านเชื้อโรคและพิษจากสัตว์	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐	บาท
(๑๒)	ใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคและพิษจากสัตว์	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐	บาท
(๑๓)	ใบแทนหนังสือรับรองการแจ้ง	ฉบับละ	๕,๐๐๐	บาท
(๑๔)	ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๕,๐๐๐	บาท
(๑๕)	คำขอใบอนุญาตตาม (๗) ถึง (๑๒)	ฉบับละ	๑,๐๐๐	บาท
(๑๖)	คำขอใบแทนหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบแทนใบอนุญาต ตาม (๑๓) และ (๑๔)	ฉบับละ	๑,๐๐๐	บาท
(๑๗)	คำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในหนังสือรับรองการแจ้ง	ฉบับละ	๑,๐๐๐	บาท
(๑๘)	คำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาต	ฉบับละ	๑,๐๐๐	บาท
(๑๙)	การต่ออายุหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต ประเภทนั้น ๆ แต่ละฉบับ			

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๒๕ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้บทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ทั่วโลกได้เผชิญกับการระบาดของโรคที่มีสาเหตุทั้งจากเชื้อโรคสายพันธุ์ใหม่และสายพันธุ์เก่า นอกจากนี้ การพัฒนาเทคโนโลยีที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการนำเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ไปใช้ในทางที่เป็นประโยชน์ หรืออาจนำไปใช้ในทางที่เป็นอันตรายต่อสาธารณสุขอย่างกรณีการใช้เป็นอาวุธชีวภาพ ดังนั้น สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ โดยเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับคณะกรรมการเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ และกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยและป้องกันอันตรายต่อสาธารณสุขที่เกิดจากเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ และปรับปรุงการควบคุมเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางแพ่งตลอดจนแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษและอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

เนื่องจากพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๒๕ ใช้บังคับมาเป็นเวลานานทำให้บทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ทั่วโลกได้เผชิญกับการระบาดของโรคที่มีสาเหตุทั้งจากเชื้อโรคสายพันธุ์ใหม่และสายพันธุ์เก่า นอกจากนี้ การพัฒนาเทคโนโลยีที่เป็นไปอย่างรวดเร็วทำให้มีการนำเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ไปใช้ในทางที่เป็นประโยชน์หรืออาจนำไปใช้ในทางที่เป็นอันตรายต่อสาธารณชนอย่างกรณีการใช้เป็นอาวุธชีวภาพ ดังนั้น สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยและป้องกันอันตรายต่อสาธารณชนที่เกิดจากเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยให้ยกเลิก (๑) พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๒๕ และ (๒) พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายฉบับนี้จะทำให้ประชาชนมีความมั่นใจว่าจะได้รับความคุ้มครองป้องกันอันตราย มีความปลอดภัยจากการแพร่กระจายของเชื้อโรคชนิดร้ายแรงต่าง ๆ ที่มีอยู่ในห้องปฏิบัติการทั้งภาครัฐและเอกชนหรือจากการนำเข้ามาในประเทศ รวมทั้งปลอดภัยจากการที่มีผู้ไม่หวังดีนำเชื้อโรคชนิดร้ายแรงมาใช้ในทางที่ก่อการร้าย อีกทั้งประเทศไทยจะได้รับความเชื่อมั่นจากนานาประเทศว่ามีกฎหมายกำกับดูแล ป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรค รวมทั้งป้องกันการใช้เชื้อโรคไปในทางที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อชุมชน หรือเป็นภัยต่อความมั่นคง จึงได้ตราพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ขึ้น โดยสาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้ มีดังนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๘๐ ก วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ หน้า ๙

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๒๕ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้บทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ทั่วโลก ได้เผชิญกับการระบาดของโรคที่มีสาเหตุทั้งจากเชื้อโรคสายพันธุ์ใหม่และสายพันธุ์เก่า นอกจากนี้ การพัฒนาเทคโนโลยีที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการนำเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ไปใช้ในทางที่เป็นประโยชน์ หรืออาจนำไปใช้ในทางที่เป็นอันตรายต่อสาธารณชนอย่างกรณีการใช้เป็นอาวุธชีวภาพ ดังนั้น สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ โดยเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับคณะกรรมการเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ และกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยและป้องกันอันตรายต่อสาธารณชนที่เกิดจากเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ และปรับปรุง การควบคุมเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางแพ่ง ตลอดจนแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษและอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๑๐ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. บทนิยามศัพท์ที่สำคัญ ๆ (มาตรา ๔)

“เชื้อโรค” หมายความว่า (๑) เชื้อจุลินทรีย์ (๒) สารชีวภาพ (๓) เชื้ออื่นตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๓) กรณีตาม (๑) (๒) และ (๓) ต้องเป็นกรณีเฉพาะที่ทำให้เกิดโรคในคน ปศุสัตว์ สัตว์พาหนะ หรือสัตว์อื่นตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๓)

“พิษจากสัตว์” หมายความว่า พิษที่เกิดจากสัตว์ที่ทำให้เกิดภาวะที่ร่างกายทำงานได้ไม่เป็นปกติในคน ปศุสัตว์ สัตว์พาหนะ หรือสัตว์อื่นตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๓)

“เชื้อจุลินทรีย์” หมายความว่า แบคทีเรีย รา ไวรัส และปรสิต

“สารชีวภาพ” หมายความว่า (๑) ผลิตภัณฑ์หรือส่วนหนึ่งส่วนใดที่ถูกสร้างขึ้นหรือดัดแปลงจากพิษจากสัตว์ เชื้อจุลินทรีย์หรือเชื้ออื่นตามประกาศเพื่อออกตามมาตรา ๖ (๓) (๒) อนุภาคโปรตีนก่อโรค

“ผลิต” หมายความว่า เพาะ ผสม ปรง แปรสภาพ เพิ่มปริมาณ สังเคราะห์ แบ่งบรรจุ หรือรวมบรรจุ

“ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป” หมายความว่า สิ่งที่ทำขึ้นจากกระบวนการผลิตหรือการแปรรูป โดยมีส่วนประกอบของเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยเครื่องมือแพทย์ กฎหมายว่าด้วยเครื่องสำอาง กฎหมายว่าด้วยยา กฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย กฎหมายว่าด้วยอาหาร หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

“ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้ง” หมายความว่า ผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งตามพระราชบัญญัตินี้ และในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งให้หมายความรวมถึงผู้แทนนิติบุคคลหรือผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งด้วย

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ และในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้หมายความรวมถึงผู้แทนนิติบุคคลหรือผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตด้วย

“ผู้ดำเนินการ” หมายความว่า ผู้ควบคุมการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ และมีชื่อในหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตให้เป็นผู้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ และมีชื่อในหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตให้เป็นผู้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการเชื้อโรคและพิษจากสัตว์

๒. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการเชื้อโรคและพิษจากสัตว์มีอำนาจประกาศกำหนดรายการเชื้อโรคและรายการพิษจากสัตว์ที่ประสงค์ควบคุม ลักษณะของสถานที่ผลิตหรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ ระบบความปลอดภัยและระบบคุณภาพของการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยเพื่อการควบคุมโรค การป้องกันโรค และการบำบัดโรค หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือมีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ เพื่อป้องกันและระงับอันตรายอันเกิดจากเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ หรือเพื่อความมั่นคงของประเทศ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการประเมินความปลอดภัยของเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ หลักเกณฑ์ วิธีการ

และเงื่อนไขเกี่ยวกับการขนส่ง การทำลาย การส่งมอบ และการทำให้สิ้นสภาพเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการแจ้งคำสั่งพักใช้หนังสือรับรองการแจ้งและใบอนุญาต และคำสั่งเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้งและใบอนุญาต และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการจัดทำและส่งรายงานประจำปีในการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ (มาตรา ๖)

หมวด ๑ คณะกรรมการเชื้อโรคและพิษจากสัตว์

๓. กำหนดให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการเชื้อโรคและพิษจากสัตว์” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๑๔ คน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ คน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งจากผู้ประกอบวิชาชีพซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ด้านเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์โดยคำแนะนำของแพทยสภา สัตวแพทยสภา สมาคมนิติการแพทย์ สมาเภสัชกรรม และสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สภาละ ๑ คน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๗ คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงานและมีประสบการณ์ด้านพิษจากสัตว์ ด้านแบคทีเรีย ด้านรา ด้านโรคติดเชื้อ ด้านไวรัส ด้านปรสิต และด้านเทคโนโลยีชีวภาพ ด้านละ ๑ คน และกำหนดให้อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ซึ่งรับผิดชอบงานด้านเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ จำนวน ๒ คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ (มาตรา ๗)

๔. กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- ๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
 - ๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
 - ๓) เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
 - ๔) เป็นผู้เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
 - ๕) เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกพักใช้หนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้
 - ๖) เป็นผู้เคยถูกเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ในระยะเวลา ๓ ปี ก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้ง
 - ๗) เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาตหรือเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพนั้น ๆ
- (มาตรา ๘)

๕. กำหนดให้คณะกรรมการเชื้อโรคและพิษจากสัตว์มีอำนาจหน้าที่ให้คำแนะนำหรือความเห็นแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขในการจัดทำนโยบายและมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยและป้องกันอันตรายต่อสาธารณสุขที่เกิดจากเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนดหลักเกณฑ์การเปรียบเทียบตามมาตรา ๘๐ และปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย (มาตรา ๑๒)

๖. กำหนดให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการเชื้อโรคและพิษจากสัตว์และคณะอนุกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการหรือสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยและวิเคราะห์เกี่ยวกับเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยและป้องกันอันตรายต่อสาธารณสุขที่เกิดจากเชื้อโรคและพิษจากสัตว์

เป็นศูนย์กลางฐานข้อมูลเกี่ยวกับเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ ประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา องค์กรระหว่างประเทศ หรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการเกี่ยวกับเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ และปฏิบัติการอื่นใดตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการ มอบหมาย หรือตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข (มาตรา ๑๕)

หมวด ๒ การควบคุมเชื้อโรคและพิษจากสัตว์

๗. กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดใช้เชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์กระทำการใดอันก่อให้เกิดอันตรายต่อบุคคลอื่น หรือสุขภาพของบุคคลอื่น และกระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม (มาตรา ๑๖)

๘. กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดปกปิด ซ่อนเร้น หรือทำลายเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์เพื่อขัดขวางการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหรือการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉินตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (มาตรา ๑๗)

๙. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการเชื้อโรคและพิษจากสัตว์มีอำนาจประกาศกำหนดรายการของเชื้อโรค โดยแบ่งเชื้อโรคเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ เชื้อโรคที่มีความเสี่ยงน้อยหรืออันตรายน้อย กลุ่มที่ ๒ เชื้อโรคที่มีความเสี่ยงปานกลางหรืออันตรายปานกลาง กลุ่มที่ ๓ เชื้อโรคที่มีความเสี่ยงสูงหรืออันตรายสูง และกลุ่มที่ ๔ เชื้อโรคที่มีความเสี่ยงสูงมากหรืออันตรายสูงมาก (มาตรา ๑๘)

๑๐. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการเชื้อโรคและพิษจากสัตว์มีอำนาจประกาศกำหนดรายการของพิษจากสัตว์ โดยแบ่งพิษจากสัตว์เป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ พิษจากสัตว์ที่ทำให้เกิดภาวะที่ร่างกายทำงานได้ไม่เป็นปกติ ในระดับที่ไม่ร้ายแรงและมีวิธีการรักษาที่ได้ผล กลุ่มที่ ๒ พิษจากสัตว์ที่ทำให้เกิดภาวะที่ร่างกายทำงานได้ไม่เป็นปกติในระดับที่ร้ายแรงและมีวิธีการรักษาที่ได้ผล กลุ่มที่ ๓ พิษจากสัตว์ที่ทำให้เกิดภาวะที่ร่างกายทำงานได้ไม่เป็นปกติ ในระดับที่ร้ายแรงและยังไม่มีวิธีการรักษาที่ได้ผล (มาตรา ๑๙)

หมวด ๓ การผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคและพิษจากสัตว์

๑๑. กำหนดให้ ผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรค กลุ่มที่ ๑ ได้แก่ เชื้อโรคที่มีความเสี่ยงน้อยหรืออันตรายน้อย ตามมาตรา ๑๘ (๑) ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องตามมาตรา ๖ (๔) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) และ (๑๕) ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ประกาศกำหนด (มาตรา ๒๐)

๑๒. กำหนดให้ผู้ใดประสงค์จะผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรค กลุ่มที่ ๒ ได้แก่ เชื้อโรคที่มีความเสี่ยงปานกลางหรืออันตรายปานกลาง ตามมาตรา ๑๘ (๒) หรือพิษจากสัตว์ กลุ่มที่ ๑ ได้แก่ พิษจากสัตว์ที่ทำให้เกิดภาวะที่ร่างกายทำงานได้ไม่เป็นปกติ ในระดับที่ไม่ร้ายแรงและมีวิธีการรักษาที่ได้ผล ตามมาตรา ๑๙ (๑) ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่ออธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้ง และเมื่อได้รับแจ้งแล้ว ให้อธิบดีออกใบรับแจ้งเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ได้ชั่วคราวในระหว่างเวลาที่อธิบดียังมีได้ออกหนังสือรับรองการแจ้ง และกำหนดให้ผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ดังกล่าวต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องตามมาตรา ๖ (๔) (๕) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) (๑๕) และ (๑๘) ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ประกาศกำหนด (มาตรา ๒๑)

๑๓. กำหนดให้ผู้ใดประสงค์จะผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรค กลุ่มที่ ๓ ได้แก่ เชื้อโรคที่มีความเสี่ยงสูงหรืออันตรายสูง ตามมาตรา ๑๘ (๓) หรือพิษจากสัตว์ กลุ่มที่ ๒ ได้แก่ พิษจากสัตว์ที่ทำให้เกิดภาวะที่ร่างกายทำงานได้ไม่เป็นปกติ ในระดับที่ร้ายแรงและมีวิธีการรักษาที่ได้ผล ตามมาตรา ๑๙ (๒) ต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และเมื่ออธิบดีออกใบอนุญาตให้แล้วจึงผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ได้ ทั้งนี้ การขอรับใบอนุญาต การอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๒๒)

๑๔. กำหนดให้หนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๒๑ และใบอนุญาตตามมาตรา ๒๒ ให้แบ่งเป็น ๖ ประเภท ได้แก่ ผลิตเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ นำเข้าเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ ส่งออกเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ ขายเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ นำผ่านเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ และมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ (มาตรา ๒๔)

๑๕. กำหนดให้ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่แสดงหนังสือรับรอง การแจ้ง หรือใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในหนังสือรับรองการแจ้ง หรือใบอนุญาตจัดให้มีบัญชีเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ และบัญชีเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือ มีไว้ในครอบครอง เชื้อโรคและพิษจากสัตว์และจัดให้มีเอกสารแสดงรายละเอียดการประเมินความปลอดภัยของเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ (มาตรา ๒๕)

๑๖. กำหนดข้อยกเว้นสำหรับกรณีที่ไม่ต้องขอรับหนังสือรับรองการแจ้งและใบอนุญาต ได้แก่ การนำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ในรูปของผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป กระบวนการตรวจวินิจฉัยโรค หรือกระบวนการชันสูตรพลิกศพ และให้รวมถึงการรวบรวมวัตถุตัวอย่างเพื่อใช้ในการกระบวนการดังกล่าวด้วย และการเก็บตัวอย่างจากยา อาหาร ผลิตภัณฑ์สุขภาพสิ่งแวดล้อม หรือการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ เพื่อประโยชน์ด้านการแพทย์และการสาธารณสุข (มาตรา ๒๗)

๑๗. กำหนดให้กระทรวง ทบวง กรม สถาบันการศึกษาของรัฐ สถานพยาบาลของรัฐ องค์การมหาชน หน่วยงานอื่นของรัฐ องค์การเภสัชกรรม และสภากาชาดไทยที่มีการศึกษาวิจัยเพื่อประโยชน์ในการควบคุมโรค การป้องกันโรค และการบำบัดโรค จะผลิตหรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ได้ต้องจัดให้มีผู้ดำเนินการและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๕) ของหน่วยงานนั้น และต้องจัดให้มีคณะกรรมการควบคุมความปลอดภัยทางชีวภาพตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๙) รวมทั้งต้องปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๑๐) ด้วย (มาตรา ๒๘)

๑๘. กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรค กลุ่มที่ ๔ ได้แก่ เชื้อโรคที่มีความเสี่ยงสูงมากหรืออันตรายสูงมาก ตามมาตรา ๑๘ (๔) หรือพิษจากสัตว์ กลุ่มที่ ๓ ได้แก่ พิษจากสัตว์ที่ทำให้เกิดภาวะที่ร่างกายทำงานได้ไม่เป็นปกติ ในระดับที่ร้ายแรงและยังไม่มีวิธีการรักษาที่ได้ผล ตามมาตรา ๑๙ (๓) เว้นแต่เป็นการศึกษาวิจัย เพื่อการควบคุมโรค การป้องกันโรคและการบำบัดโรค ตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๑๐) (มาตรา ๒๙)

๑๙. กำหนดให้ในกรณีที่มีการดำเนินการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์ตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ ปรากฏว่าเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ดังกล่าวมีระดับ ความรุนแรงสูงเกินกว่าระดับที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ หรือระดับที่ระบุไว้ในหนังสือรับรองการแจ้งหรือ ใบอนุญาต ให้ผู้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้ง หรือผู้รับใบอนุญาต แจ้งให้อธิบดี กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ทราบโดยเร็ว และเมื่อได้แจ้งแล้วให้ถือเสมือนว่าเป็นผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้ง

ตามมาตรา ๒๑ หรือผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๒ จนกว่าอธิบดีจะมีคำสั่งไม่ออกหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต (มาตรา ๓๐)

หมวด ๔ การดำเนินการกรณีที่มีเหตุความไม่ปลอดภัยและอันตราย มีเหตุฉุกเฉินหรือมีเหตุจำเป็น

๒๐. กำหนดให้ในกรณีที่มีเหตุความไม่ปลอดภัยและอันตรายต่อบุคคล สิ่งแวดล้อม หรือสาธารณสุข เนื่องจากกระบวนการหรือขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่านหรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ ให้ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตแจ้งให้อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ทราบโดยทันที ถึงเหตุที่เกิดขึ้น ระดับความรุนแรง และจำนวนหรือปริมาณของเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ (มาตรา ๓๑)

๒๑. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ มีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินการในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือมีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือเพื่อป้องกันและระงับอันตรายที่อาจมีแก่คน ปศุสัตว์ สัตว์พาหนะ หรือสัตว์อื่นตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๓) หรือเพื่อความมั่นคงของประเทศ (มาตรา ๓๒)

หมวด ๕ การเลิกการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคและพิษจากสัตว์

๒๒. กำหนดให้ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตผู้ใดประสงค์จะเลิกการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ ให้แจ้งเป็นหนังสือให้อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ทราบล่วงหน้าก่อนวันที่ประสงค์จะเลิกดำเนินการดังกล่าว และให้ถือว่าหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตสิ้นอายุนับแต่วันที่ประสงค์จะเลิกดำเนินการนั้น (มาตรา ๓๓)

๒๓. กำหนดให้ในกรณีที่อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา ๒๑ หรือใบอนุญาตตามมาตรา ๒๒ ให้ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตดังกล่าวยุติการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย หรือนำผ่านเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง ไม่อนุญาตนั้น และให้หนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตสิ้นอายุตามที่กำหนดไว้ในหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต (มาตรา ๓๔)

๒๔. กำหนดให้ในกรณีที่ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตได้แจ้งเลิกการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ตามมาตรา ๓๓ หรืออธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุหนังสือรับรองการแจ้งหรืออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๓๔ ให้ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตดังกล่าวทำลายหรือส่งมอบเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ที่เหลืออยู่ให้แก่ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตรายอื่นต่อไป (มาตรา ๓๕)

๒๕. กำหนดให้ในกรณีที่ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตตาย หรือสิ้นสภาพนิติบุคคล ให้ทายาท ผู้จัดการมรดก ผู้ชำระบัญชี ผู้ดำเนินการ หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการแจ้งต่ออธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตตาย หรือสิ้นสภาพนิติบุคคล และให้ทายาท ผู้จัดการมรดก หรือผู้ชำระบัญชี ทำลายหรือส่งมอบเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ที่เหลืออยู่ตามมาตรา ๓๕ ต่อไป (มาตรา ๓๖)

หมวด ๖ การพักใช้และเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้งและใบอนุญาต

๒๖. กำหนดให้ในกรณีที่ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขในหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตให้อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีหนังสือเตือนให้ปฏิบัติหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าผู้นั้นไม่ปฏิบัติตามให้อธิบดีสั่งพักใช้หนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต และกำหนดให้ผู้นั้นถูกพักใช้หนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตต้องหยุดการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย หรือนำผ่านเชื้อโรคหรือ

พิษจากสัตว์ตามที่ถูกพักใช้หนังสือรับรองการแจ้งหรือตามใบอนุญาตนั้นเป็นการชั่วคราวภายในระยะเวลาที่กำหนด (มาตรา ๓๗)

๒๗. กำหนดให้อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีอำนาจสั่งยกเลิกคำสั่งพักใช้หนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตก่อนกำหนดเวลาได้ เมื่อปรากฏว่าผู้ถูกพักใช้หนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตนั้น ได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้หรือเงื่อนไขในหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตแล้ว (มาตรา ๓๘)

๒๘. กำหนดให้อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีอำนาจสั่งเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตเมื่อปรากฏว่าผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๓ ผ่าฝืนคำสั่งพักใช้หนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ หรือเคยถูกพักใช้หนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตตั้งแต่ ๒ ครั้งขึ้นไปด้วยเหตุเดียวกัน ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขในหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตอันเป็นเหตุให้เกิดหรืออาจเกิดความเสียหายหรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อสาธารณชน และกำหนดให้ผู้ถูกเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตต้องยุติการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย หรือนำผ่านเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ตามหนังสือรับรองการแจ้งหรือตามใบอนุญาตในทันทีที่ได้รับคำสั่งเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต และผู้นั้นจะขอรับหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้อีกไม่ได้ จนกว่าจะพ้น ๒ ปีนับแต่วันที่ถูกระงับหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต (มาตรา ๓๙)

หมวด ๗ พนักงานเจ้าหน้าที่

๒๙. กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ นำเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบหรือวิเคราะห์ ยึดหรืออายัดเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ และเครื่องมือ อุปกรณ์ หรือวัตถุใดที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ตลอดจนภาชนะบรรจุหรือหีบห่อของภาชนะบรรจุและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดี ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และมีหนังสือสอบถามหรือมีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งคำชี้แจง เอกสาร ข้อมูล หลักฐาน หรือวัตถุใดที่จำเป็นเพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๔๑)

๓๐. กำหนดให้เชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ และเครื่องมือ อุปกรณ์ หรือวัตถุใดที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ตลอดจนภาชนะบรรจุหรือหีบห่อของภาชนะบรรจุและเอกสารที่เกี่ยวข้องที่พนักงานเจ้าหน้าที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๔๑ (๓) ให้ตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุขเมื่อปรากฏว่าไม่ปรากฏเจ้าของหรือไม่มีผู้มาแสดงตัวเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ได้อึดหรืออายัด ในกรณีที่ไม่มีกรณีดำเนินคดีและผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอคืนภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งว่าไม่มีการดำเนินคดี และในกรณีที่มีการดำเนินคดีและพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือศาลไม่ได้พิพากษาให้รับและไม่มีผู้ใดร้องขอคืนภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือวันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี (มาตรา ๔๓)

๓๑. กำหนดให้ในกรณีที่ต้องทำลายหรือจัดการตามควรแก่กรณีกับสิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๔๔ หากมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้น ให้เจ้าของสิ่งที่ยึดหรืออายัดดังกล่าวมีหน้าที่จ่ายหรือชดใช้เงินจำนวนนั้นให้แก่กระทรวงสาธารณสุข (มาตรา ๔๕)

๓๒. กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา ๔๗)

หมวด ๘ อุทธรณ์

๓๓. กำหนดให้ในกรณีที่อยู่อาศัยหรืออสังหาริมทรัพย์การแพทย์มีคำสั่งไม่ออกหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาตหรือมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต ผู้ขอรับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้ขอรับใบอนุญาต หรือผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาต มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งไม่ออกหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต หรือคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด (มาตรา ๔๘)

๓๔. กำหนดให้ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกพักใช้หรือเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด (มาตรา ๔๙)

๓๕. กำหนดให้การพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดระยะเวลานั้น (มาตรา ๕๐)

หมวด ๙ ความรับผิดชอบทางแพ่ง

๓๖. กำหนดให้ผู้รับหนังสือรับรองการแจ้ง ผู้รับใบอนุญาต เจ้าของ หรือผู้ครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ ต้องรับผิดชอบในความเสียหายอันเกิดจากการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน มีไว้ในครอบครอง หรือมีการแพร่กระจายของเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายนั้นเกิด แต่เหตุสุดวิสัย การสงคราม การก่อการร้าย หรือเกิดเพราะความผิดของผู้ต้องเสียหายนั่นเอง (มาตรา ๕๑)

๓๗. กำหนดให้ผู้ใดใช้หรือดำเนินการให้มีการใช้เชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ต่อบุคคลอื่นอันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย หรืออนามัย ต้องรับผิดชอบในความเสียหายของบุคคลดังกล่าวอันเกิดจากการใช้เชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์นั้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวังตามมาตรฐานทางวิชาการนั้นแล้ว หรือความเสียหายนั้นเกิดแต่เหตุสุดวิสัย หรือเกิดเพราะความผิดของผู้ต้องเสียหายนั่นเอง (มาตรา ๕๒)

๓๘. กำหนดให้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแต่เชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์หรือการใช้เชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ตามหมวดนี้ เป็นอันขาดอายุความเมื่อพ้น ๓ ปีนับแต่วันที่ผู้ต้องเสียหายรู้ถึงความเสียหายและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าเสียหาย ทั้งนี้ จะต้องไม่เกิน ๑๐ ปีนับแต่วันที่เกิดความเสียหายอันเนื่องมาจากเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ หรือการใช้เชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์นั้น (มาตรา ๕๓)

๓๙. กำหนดให้ผู้ต้องรับผิดชอบตามมาตรา ๕๑ หรือมาตรา ๕๒ ที่ได้ชำระค่าเสียหายให้แก่ผู้ต้องเสียหายแล้วย่อมมีสิทธิไล่เบี้ยเอาจากผู้ที่มีส่วนในการทำให้เกิดความเสียหายได้ โดยต้องใช้สิทธิไล่เบี้ยภายใน ๓ ปีนับแต่วันที่ตนได้ชำระค่าเสียหาย แต่ผู้ใช้สิทธิไล่เบี้ยนั้นจะมีสิทธิไล่เบี้ยเฉพาะส่วนที่เกินจากความรับผิดชอบของตน (มาตรา ๕๔)

๔๐. กำหนดให้บทบัญญัติในหมวดนี้ไม่เป็นการลบหลู่หรือจำกัดหน้าที่และความรับผิดชอบทางแพ่งที่บุคคลมีอยู่ตามบทบัญญัติในหมวดอื่นหรือของบทกฎหมายอื่น (มาตรา ๕๕)

หมวด ๑๐ บทกำหนดโทษ

๔๑. กำหนดโทษทางอาญาและโทษทางปกครองเพื่อใช้เป็นมาตรการลงโทษผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดอัตราโทษให้สอดคล้องกับความเสี่ยงและอันตรายที่อาจเกิดขึ้นตามกลุ่มของ

เชื้อโรคและพิษจากสัตว์ สภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน รวมทั้งกำหนดให้อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มีอำนาจเปรียบเทียบได้เฉพาะความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว (มาตรา ๕๖ ถึงมาตรา ๘๐)

บทเฉพาะกาล

๔๒. กำหนดให้วาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ประกอบด้วยกรรมการตาม มาตรา ๗ (๑) และ (๒) และให้อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เป็นกรรมการและเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๗ (๓) และ (๔) ซึ่งต้องไม่เกิน ๙๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๑)

๔๓. กำหนดให้ใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๒๕ ก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ (มาตรา ๘๒)

๔๔. กำหนดให้หน่วยงานที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตและได้ปฏิบัติตามมาตรา ๕/๑ แห่ง พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๒๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้ว ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงผลิตหรือครอบครองเชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์นั้นต่อไปได้ แต่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๘ ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อได้ดำเนินการดังกล่าวแล้วให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งหรือผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าอธิบดีจะแจ้งคำสั่งไม่ออกหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต แล้วแต่กรณี (มาตรา ๘๓)

๔๕. กำหนดให้คำขออนุญาตหรือคำขอใดที่ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๒๕ และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นการแจ้งหรือเป็นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ โดยอนุโลม (มาตรา ๘๔)

๔๖. กำหนดให้บรรดากฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๒๕ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ พระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๕)

นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ
ตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) และ (๑๑) ของวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) ข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอก อัตราเงินเดือนพันตำรวจเอก (พิเศษ) ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๕

(๖) ข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอก ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๔

(๗) ข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจโท ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๓

(๘) ข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจตรี ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๒

(๙) ข้าราชการตำรวจยศร้อยตำรวจเอก ร้อยตำรวจโท และร้อยตำรวจตรี ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๑

(๑๐) ข้าราชการตำรวจยศดาบตำรวจ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ป.๓

(๑๑) ข้าราชการตำรวจยศจำสิบตำรวจ อัตราเงินเดือนจำสิบตำรวจ (พิเศษ) ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ป.๒”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่และวรรคห้าของมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗

“มาตรา ๖๘/๑ ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น เพื่อเป็นการเยียวยาให้ข้าราชการตำรวจได้รับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งที่เหมาะสมและเป็นธรรม ก.ตร. อาจกำหนดให้ข้าราชการตำรวจได้รับการเยียวยาโดยให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งตามที่เห็นสมควรเป็นกรณี ๆ ไปก็ได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจท้ายพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๗ ในวาระเริ่มแรก ให้ปรับเงินเดือนของข้าราชการตำรวจที่ได้รับอยู่เดิมเข้าสู่อัตราเงินเดือนในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

ให้ข้าราชการตำรวจระดับ พ.๑ ระดับ พ.๒ ระดับ ป.๑ ระดับ ป. ๒ ระดับ ป.๓ ระดับ ส.๑ ระดับ ส.๒ และระดับ ส.๓ ได้รับเงินเดือนในอัตราที่สูงกว่าอัตราที่ได้รับอยู่เดิมตามบัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัตินี้อีกหนึ่งขั้น

มาตรา ๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

ชั้น	ระดับ
------	-------

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการตำรวจให้เหมาะสม เป็นธรรม และได้มาตรฐาน โดยคำนึงถึงค่าครองชีพที่เปลี่ยนแปลงไป ค่าตอบแทนในภาคเอกชน ฐานะการคลังของประเทศ ความแตกต่างระหว่างรายได้ของข้าราชการต่างประเภทกัน และปัจจัยอื่นที่จำเป็น สมควรปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีที่มี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติเป็นฉบับแรก คือ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมอีก ๒ ครั้ง ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี โดยประกาศใช้พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี โดยประกาศใช้พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

กฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมอีก ๒ ฉบับตามลำดับดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๑๘ ก วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กฎหมายเกี่ยวกับข้าราชการตำรวจซึ่งประกอบด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๒๑ พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ พุทธศักราช ๒๕๓๗ พระราชบัญญัติยศตำรวจ พุทธศักราช ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจ พุทธศักราช ๒๕๓๗ (ฉบับที่ ๒) ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว ทำให้มีบทบัญญัติหลายประการไม่เหมาะสมแก่การพัฒนาระบบงานของตำรวจในสภาพการณ์ปัจจุบัน ดังนั้นจึงสมควรปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวโดยนำมาบัญญัติรวมไว้เป็นกฎหมายฉบับเดียวให้ครอบคลุมทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการตำรวจ โดยกำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและกองบัญชาการเพื่อกระจายอำนาจไปยังกองบัญชาการมากขึ้น โดยให้มีคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช.) ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการบริหารราชการตำรวจ เพื่อเป็นแนวทางการบริหารราชการและการดำเนินงานของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามนโยบายนั้น และกำหนดให้การบริหารงานบุคคลเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) โดยเฉพาะอันมีผลให้การจัดระบบไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการบริหารราชการ การบริหารงานบุคคล การบังคับบัญชาการแต่งตั้งและโยกย้ายหรือการดำเนินการทางวินัยเกิดความเป็นธรรม ความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ได้กำหนดให้มีตำแหน่งข้าราชการตำรวจประเภทไม่มียศและกำหนดตำแหน่งพนักงานสอบสวนแยกต่างหากจากตำแหน่งข้าราชการตำรวจที่มีอยู่เดิม เพื่อเป็นการพัฒนางานสอบสวนซึ่งถือเป็นกระบวนการยุติธรรมในเบื้องต้นที่สำคัญตลอดจนจัดให้มีกองทุน เพื่อสนับสนุนและพัฒนางานเกี่ยวกับการสืบสวนและสอบสวนคดีอาญา อันจะทำให้การดำเนินกระบวนการยุติธรรมในส่วนซึ่งข้าราชการตำรวจเป็นผู้รับผิดชอบมีศักยภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๗ ลักษณะ ซึ่งมีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๒๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกกฎหมาย จำนวน ๑๗ ฉบับ (มาตรา ๓)

๑) พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๑

๒) พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๑

๓) ประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔

๔) พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

๕) พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๘

๖) พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗

๗) พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗

๘) พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๗๙

๙) พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๘๐

๑๐) พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๔๙๓

๑๑) พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๙๕

๑๒) พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๙๗

๑๓) พระราชบัญญัติยศตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๘๐

๑๔) พระราชบัญญัติยศตำรวจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๕

๑๕) พระราชบัญญัติยศตำรวจ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๔

๑๖) พระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒)

๑๗) พระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจ (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๓

๒. กำหนดบทนิยามความหมาย คำว่า “ข้าราชการตำรวจ” “ประธานกรรมการ” “กรรมการกองทุน” “กองบัญชาการ” และ “กองบังคับการ” (มาตรา ๔)

๓. ลักษณะ ๑ บททั่วไป ได้กำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี โดยมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

๔. ลักษณะ ๒ การจัดระเบียบราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้จัดแบ่งส่วนราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและกองบัญชาการ โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นหัวหน้าส่วนราชการ และมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ส่วนกองบัญชาการให้ผู้บัญชาการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการตำรวจ และรับผิดชอบการปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้น

๕. ลักษณะ ๓ คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ คณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ต.ช.” มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการบริหารราชการตำรวจและกำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ปฏิบัติตามนโยบาย ระเบียบแบบแผน มติคณะรัฐมนตรี และกฎหมาย นอกจากนี้ได้กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ พร้อมทั้งอำนาจหน้าที่ และการพ้นจากตำแหน่ง

๖. ลักษณะ ๔ ยศตำรวจและชั้นข้าราชการตำรวจ ได้กำหนดลำดับยศของตำรวจและชั้นข้าราชการตำรวจ พร้อมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งยศตำรวจในลำดับชั้นต่าง ๆ

๗. ลักษณะ ๕ คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ เกี่ยวกับให้มีคณะกรรมการข้าราชการตำรวจคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ตร.” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ เลขาธิการ ก.พ.

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการข้าราชการตำรวจ โดยตำแหน่ง และกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

๘. ลักษณะ ๖ ระเบียบข้าราชการตำรวจ แบ่งเป็น ๑๐ หมวด ได้แก่ หมวด ๑ ว่าด้วยตำแหน่งและการกำหนดตำแหน่ง หมวด ๒ ว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้งและการเลื่อนตำแหน่ง หมวด ๓ ว่าด้วยเงินเดือนเงินประจำตำแหน่งและเงินเพิ่ม หมวด ๔ ว่าด้วยการรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทน หมวด ๕ ว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย หมวด ๖ ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย หมวด ๗ ว่าด้วยการออกจากราชการ หมวด ๘ ว่าด้วยการอุทธรณ์ หมวด ๙ ว่าด้วยการร้องทุกข์ และหมวด ๑๐ ว่าด้วยรูปแบบตำรวจ

๙. ลักษณะ ๗ กองทุนเพื่อการสืบสวนและสอบสวนคดีอาญา เกี่ยวกับให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรียกว่า “กองทุนเพื่อการสืบสวนและสอบสวนคดีอาญา” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนงานสืบสวนและสอบสวนคดีอาญา

๑๐. บทเฉพาะกาล กรณีการใดที่อยู่ระหว่างดำเนินการหรือเคยดำเนินการได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ กฎหมายว่าด้วยยศตำรวจ และกฎหมายว่าด้วยรูปแบบตำรวจ ที่ใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและมีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ จะดำเนินการได้ประการใด ให้เป็นไปตามที่ก.ตร. กำหนด ซึ่งต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย

๒. พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

ประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๘ ตอนที่ ๑๗ ก วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๔ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ข้าราชการตำรวจมีภารกิจหลักในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติ สมควรมีบัญชีอัตราเงินเดือนและบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งเป็นการเฉพาะ รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างระบบเงินเดือนของข้าราชการตำรวจบางตำแหน่งให้ได้รับเงินเดือนที่สูงขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เรื่องอัตราเงินเดือน และอัตราเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

๒. ให้ยกเลิกความใน (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) และ (๑๑) ของวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เรื่องยศและระดับเงินเดือนของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๓. ให้เพิ่มความตามมาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้ เป็นวรรคสี่และวรรคห้า ของมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ เรื่องสิทธิได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้นของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ตร. กำหนด

๓. พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๔๓ ก วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ หน้า ๑๐

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการตำรวจให้เหมาะสม เป็นธรรม และได้มาตรฐาน โดยคำนึงถึงค่าครองชีพที่เปลี่ยนแปลงไป ค่าตอบแทนในภาคเอกชน ฐานะการคลังของประเทศ ความแตกต่างระหว่างรายได้ของข้าราชการต่างประเภทกัน และปัจจัยอื่นที่จำเป็น สมควรปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความใน (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) และ (๑๑) ของวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๓)

๒. ให้ยกเลิกความในวรรคสี่และวรรคห้าของมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ (มาตรา ๔)

๓. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นเพื่อการเยียวยา เพื่อเป็นการเยียวยาให้ข้าราชการตำรวจได้รับเงินเดือน หรือเงินประจำตำแหน่งที่เหมาะสมและเป็นธรรม ให้ ก.ตร. มีอำนาจเยียวยาเป็นกรณี ๆ ไปก็ได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๕)

๔. ให้ยกเลิกบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจท้ายพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๖)

๕. ในวาระเริ่มแรกให้ปรับเงินเดือนของข้าราชการตำรวจที่ได้รับอยู่เดิมเข้าสู่อัตราเงินเดือนในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และให้ข้าราชการตำรวจระดับ พ.๑ ระดับ พ.๒ ระดับ ป.๑ ระดับ ป. ๒ ระดับ ป.๓ ระดับ ส.๑ ระดับ ส.๒ และระดับ ส.๓ ได้รับเงินเดือนในอัตราที่สูงกว่าอัตราที่ได้รับอยู่เดิมตามบัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัตินี้อีกหนึ่งขั้น

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ

พระราชบัญญัติ
ธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๘)
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๘)
พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๔๘
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี
อำนาจออกข้อบังคับและระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ข้อบังคับและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญ
ศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๔๘

“ระเบียบราชการของศาลทหารและอัยการทหารตามวรรคสามให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘

“มาตรา ๑๑/๑ ให้ตุลาการพระธรรมนูญและอัยการทหารได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่ง โดยเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนและเงินประจำตำแหน่งของผู้พิพากษาหรือตุลาการศาลอื่น และพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงกลาโหมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) คดีที่ต้องดำเนินในศาลเยาวชนและครอบครัว”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๙ ศาลจังหวัดทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาได้ทุกบทกฎหมาย เว้นแต่คดีที่จำเลยมียศทหารชั้นสัญญาบัตร”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ศาลทหารสูงสุดมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทหารกลาง และคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทหารชั้นต้นโดยตรงไปยังศาลทหารสูงสุด ตามบทบัญญัติว่าด้วยการอุทธรณ์และฎีกาตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘

“มาตรา ๔๕/๑ ในกรณีที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติให้จ่ายเงินรางวัล ค่าตอบแทน ค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอย่างใด ๆ ไว้แก่ทนาย ล่าม พยาน นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ เจ้าพนักงานผู้ส่งหมาย หรือบุคคลอื่นใด การจ่ายเงินดังกล่าวให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงกลาโหมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในลักษณะ ๒ การควบคุม มาตรา ๔๖ ของภาค ๕ วิธีพิจารณาความอาญาทหาร แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ลักษณะ ๒

การควบคุมผู้ต้องหาในกรณีพิเศษ

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นทำให้ไม่อาจร้องขอให้ศาลทหารที่มีอำนาจสั่งขังผู้ต้องหาซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารตามมาตรา ๑๖ ได้ ให้ผู้บังคับบัญชาทหาร ซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่ผู้บัญชาการกองพลหรือเทียบเท่าขึ้นไปเป็นผู้มีอำนาจสั่งควบคุม ถ้าไม่มีผู้บังคับบัญชาทหาร ซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่ผู้บัญชาการกองพลหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือผู้ต้องหาอยู่ต่างท้องถิ่นกับผู้บังคับบัญชาทหาร ซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่ผู้บัญชาการกองพลหรือเทียบเท่าขึ้นไปก็ให้ผู้บังคับบัญชาทหารสูงสุด ณ ที่นั้น เป็นผู้ มีอำนาจสั่งควบคุมผู้ต้องหาไว้ตามความจำเป็นและกำหนดระยะเวลาตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการขัง

เมื่อเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นดังกล่าวในวรรคหนึ่งได้สิ้นสุดลงแล้ว ถ้ายังมีความจำเป็นที่จะต้องควบคุมผู้ต้องหาไว้ต่อไปอีก และการควบคุมนั้นยังไม่ครบกำหนดระยะเวลาตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการขัง ให้ร้องขอต่อศาลทหารที่มีอำนาจเพื่อสั่งขังผู้ต้องหานั้นต่อไปได้

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่บุคคลตามมาตรา ๑๖ ซึ่งเป็นผู้ต้องหา ในคดีอาญาที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลทหารตามมาตรา ๑๔ ด้วยโดยอนุโลม

การควบคุมผู้ต้องหานี้ให้ถือว่าเป็นการควบคุมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๒๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๕

(๑) ในคดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต ก่อนเริ่มพิจารณาให้ศาลถามจำเลยว่ามีทนายหรือไม่ ถ้าไม่มีก็ให้ศาลตั้งทนายให้

(๒) ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุก ก่อนเริ่มพิจารณาให้ศาลถามจำเลยว่ามีทนายหรือไม่ ถ้าไม่มี และจำเลยต้องการก็ให้ศาลตั้งทนายให้

ให้ศาลจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายที่ศาลตั้งตามมาตรา ๕๕ โดยคำนึงถึงสภาพแห่งคดี และสถานะทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงกลาโหมกำหนดโดยความเห็นชอบของ กระทรวงการคลัง”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๐ ห้ามมิให้พิพากษาหรือสั่งเกินคำขอหรือที่มีได้กล่าวในฟ้อง

ถ้าศาลเห็นว่าข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในการพิจารณาแตกต่างกับข้อเท็จจริงดังที่กล่าวในฟ้อง ให้ศาลยกฟ้องคดีนั้น เว้นแต่ข้อแตกต่างนั้นมีใช้ในข้อสาระสำคัญและทั้งจำเลยมิได้หลงต่อสู้อยู่ ศาลจะลงโทษจำเลยตามข้อเท็จจริงที่ได้ความนั้นก็ได้อีก

ในกรณีที่ข้อแตกต่างนั้นเป็นเพียงรายละเอียด เช่น เกี่ยวกับเวลาหรือสถานที่กระทำความผิด หรือต่างกันระหว่างการกระทำผิดฐานลักทรัพย์ กรรโชก ริดเอาทรัพย์ ฉ้อโกง โกงเจ้าหนี้ ยักยอก รับของโจร และทำให้เสียทรัพย์ หรือต่างกันระหว่างการกระทำผิดโดยเจตนา กับประมาท มิให้ถือว่าต่างกันข้อสาระสำคัญ ทั้งนี้ให้ถือว่าข้อเท็จจริงที่พิจารณาได้ความนั้นเป็นเรื่องเกินคำขอหรือเป็นเรื่องที่โจทก์ไม่ประสงค์ให้ลงโทษ เว้นแต่จะปรากฏแก่ศาลว่าการที่ฟ้องผิดไปเป็นเหตุให้จำเลยหลงต่อสู้อยู่ แต่ทั้งนี้ ศาลจะลงโทษจำเลยเกินอัตราโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดที่โจทก์ฟ้องไม่ได้

ถ้าศาลเห็นว่าข้อเท็จจริงบางข้อดังกล่าวในฟ้อง และตามที่ปรากฏในทางพิจารณาไม่ใช่เป็นเรื่องที่โจทก์ประสงค์ให้ลงโทษ ห้ามมิให้ศาลลงโทษจำเลยในข้อเท็จจริงนั้น ๆ

ถ้าศาลเห็นว่าข้อเท็จจริงตามฟ้องนั้นโจทก์สืบสม แต่โจทก์อ้างฐานความผิดหรือบทมาตรามาผิด ศาลมีอำนาจลงโทษจำเลยตามฐานความผิดที่ถูกต้องได้

ถ้าความผิดตามที่ฟ้องนั้นรวมการกระทำหลายอย่าง แต่ละอย่างอาจเป็นความผิดได้อยู่ในตัวเอง ศาลจะลงโทษจำเลยในการกระทำผิดอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่พิจารณาได้ความก็ได้”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๑ ภายใต้บังคับบทบัญญัติว่าด้วยการอุทธรณ์และฎีกาตามพระราชบัญญัตินี้ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทหารในเวลาปกติ โจทก์ จำเลย ผู้มีอำนาจแต่งตั้งตุลาการ หรือผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ อาจอุทธรณ์หรือฎีกาได้ภายในสามสิบวัน ทั้งนี้ นับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งให้จำเลยฟัง”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘

“มาตรา ๖๑/๑ การอุทธรณ์เฉพาะปัญหาข้อกฎหมาย ให้อุทธรณ์โดยตรงไปยังศาลทหารสูงสุด แต่หากมีฝ่ายอื่นซึ่งมีสิทธิอุทธรณ์ ได้อุทธรณ์ปัญหาข้อเท็จจริงด้วย ให้ถือว่าผู้อุทธรณ์เฉพาะปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวอุทธรณ์ต่อศาลทหารกลาง

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้ยื่นต่อศาลทหารชั้นต้น ให้ศาลทหารชั้นต้นพิจารณาและมีคำสั่งว่าเป็นการอุทธรณ์เฉพาะปัญหาข้อกฎหมายต่อศาลทหารสูงสุดหรือไม่

ในกรณีที่ศาลทหารชั้นต้นเห็นว่าเป็นการอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ให้ส่งสำนวนไปยังศาลทหารกลาง กรณีดังกล่าวผู้อุทธรณ์อาจยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลทหารชั้นต้นนั้นไปยังศาลทหารสูงสุดภายใน

กำหนดสืบหาวันนับแต่วันฟังคำสั่งศาลทหารชั้นต้น ถ้าศาลทหารสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่าอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งเป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ให้ส่งสำนวนไปให้ศาลทหารกลางพิจารณาพิพากษาต่อไป”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๘๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๔๖ ถึงมาตรา ๒๔๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ คำพิพากษาของศาลทหาร เว้นแต่ศาลอาญาศึกหรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทนศาลอาญาศึกตามมาตรา ๔๐ เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษจัดการให้เป็นไปตามคำพิพากษา ถ้าเป็นคำพิพากษาของศาลทหารซึ่งนั่งพิจารณา ณ ศาลพลเรือนและมีผู้พิพากษาศาลพลเรือนเป็นตุลาการตามมาตรา ๓๗ ให้บังคับคดีไปตามมาตรา ๒๔๕ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ส่วนคำพิพากษาของศาลอาญาศึก หรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทนศาลอาญาศึกตามมาตรา ๔๐ ให้ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษจัดการให้เป็นไปตามคำพิพากษาได้ทีเดียว เว้นแต่ผู้ต้องคำพิพากษาให้ประหารชีวิตเป็นหญิง ถ้ามีครรภ์อยู่ ให้รอไว้จนพ้นกำหนดสามปีนับแต่คลอดบุตร แล้วให้ลดโทษประหารชีวิตลงเหลือจำคุกตลอดชีวิต เว้นแต่เมื่อบุตรถึงแก่ความตายก่อนพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ในระหว่างสามปีนับแต่คลอดบุตร ให้หญิงนั้นเลี้ยงดูบุตรตามความเหมาะสมในสถานที่ที่สมควรแก่การเลี้ยงดูบุตรภายในเรือนจำ”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน บทบัญญัติหลายมาตราไม่เหมาะสมกับกาลสมัยเนื่องจากโครงสร้างและกิจการทางทหารได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และบทบัญญัติบางมาตราไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเพื่อให้การใช้บังคับเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ สมควรกำหนดให้ตำแหน่งตุลาการพระธรรมนูญและอัยการทหารได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งเพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในความยุติธรรมได้อย่างสมเกียรติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

โดยที่พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน บทบัญญัติหลายมาตราไม่เหมาะสมกับกาลสมัยเนื่องจากโครงสร้างและกิจการทางทหารได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมและบทบัญญัติบางมาตราไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าวเพื่อให้การใช้บังคับเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ สมควรกำหนดให้ตำแหน่งตุลาการพระธรรมนูญและอัยการได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งเพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในความยุติธรรมได้อย่างสมเกียรติ

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ ได้ประกาศใช้เป็นฉบับแรก ต่อมาได้มีการแก้ไขกฎหมายฉบับนี้ขึ้นอีกจำนวน ๗ ครั้ง คือ

- ๑) พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓
- ๒) พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๖
- ๓) พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๑
- ๔) พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๐
- ๕) พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๖
- ๖) พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๒๖ และ

๗) พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ได้ประกาศใช้เป็นฉบับล่าสุดและบังคับใช้จนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้สาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้ทั้ง ๘ ฉบับ มีสาระสำคัญดังนี้

๑. พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๘๓ วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๔๙๘ หน้า ๑๔๑๕

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๔๙๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหารที่ใช้อยู่ ได้ตราขึ้นไว้กว่า ๒๐ ปีแล้ว และได้แก้ไขเพิ่มเติมตลอดมารวมถึง ๕ ฉบับ ไม่สะดวกแก่การใช้และไม่เหมาะสมกับความต้องการของทางราชการทหาร ที่ต้องการให้การพิจารณาพิพากษาคดีทหารเสร็จเด็ดขาดไปโดยรวดเร็วเพราะกิจการทหารได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก จึงเป็นการสมควรที่จะปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหารเสียใหม่ เพื่อให้สะดวกแก่การใช้และเพื่อการพิจารณาพิพากษาคดีทหารเสร็จเด็ดขาดไปโดยรวดเร็ว สมตามความต้องการของทางราชการทหาร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๕ ภาค และมีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิก (๑) พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ (๒) พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๗ (๓) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธรรมนูญ

ศาลทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ พุทธศักราช ๒๔๘๘ และพระราชบัญญัติโอนมติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ พุทธศักราช ๒๔๘๘ พุทธศักราช ๒๔๘๘ (๔) พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๐ (๕) พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๙๖

๒. ภาค ๑ ศาลทหาร

ลักษณะ ๑ บททั่วไป (มาตรา ๕ – มาตรา ๑๒)

๒.๑ กำหนดให้ศาลทหารทั้งหลายตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สังกัดอยู่ในกระทรวงกลาโหม

๒.๒ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้รับผิดชอบในงานธุรการของศาลทหารให้ดำเนินไปโดยเรียบร้อย แต่การพิจารณาตัดสินคดีตลอดถึงการที่จะมีคำสั่ง หรือคำพิพากษาบังคับคดีนั้น ให้อยู่ในดุลพินิจของศาลทหารโดยเฉพาะ โดยอนุวัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ให้เจ้ากรมพระธรรมนูญวางระเบียบราชการของศาลทหารและอัยการทหาร เพื่อให้กิจการของศาลทหาร และอัยการทหารดำเนินไปโดยเรียบร้อย มาตรา ๖ ศาลทหารตามพระราชบัญญัตินี้แบ่งออกเป็นสามชั้น คือ (๑) ศาลทหารชั้นต้น (๒) ศาลทหารกลาง (๓) ศาลทหารสูงสุด ภายใต้บังคับมาตรา ๓๙ ในเวลาที่มีการรบหรือการสงคราม หรือประกาศใช้กฎอัยการศึก จะให้มีศาลอาญาศึกก็ได้ มาตรา ๗ ศาลทหารชั้นต้นได้แก่ (๑) ศาลจังหวัดทหาร (๒) ศาลมณฑลทหาร (๓) ศาลทหารกรุงเทพ (๔) ศาลประจำหน่วยทหาร มาตรา ๘ ทุกจังหวัดทหารให้มีศาลจังหวัดทหารศาลหนึ่ง เว้นแต่จังหวัดทหารที่ตั้งกองบัญชาการมณฑลทหาร และทุกมณฑลทหารให้มีศาลมณฑลทหารศาลหนึ่ง เว้นแต่มณฑลทหารที่ตั้งศาลทหารกรุงเทพ ศาลทหารเหล่านี้อาจไปนั่งพิจารณา ณ ที่ใดภายในเขตอำนาจได้ตามความจำเป็น

๒.๓ กำหนดให้เมื่อหน่วยทหารปฏิบัติหน้าที่อยู่นอกราชอาณาจักร หรือกำลังเดินทางเพื่อไปปฏิบัติหน้าที่นอกราชอาณาจักรและมีกำลังทหารไม่น้อยกว่าหนึ่งกองพัน จะให้ตั้งศาลประจำหน่วยทหารนั้นก็ได้ กำลังทหารกองทัพบกมีจำนวนเท่าใดจึงจะถือว่าไม่น้อยกว่าหนึ่งกองพันนั้น ให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด มาตรา ๑๐ การแต่งตั้งและถอดถอนตุลาการศาลทหารสูงสุดและศาลทหารกลางให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งและถอดถอน ส่วนการแต่งตั้งและถอดถอนตุลาการศาลทหารอื่น ๆ พระมหากษัตริย์อาจทรงมอบพระราชอำนาจแก่ผู้บังคับบัญชาทหารและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนตามพระราชบัญญัตินี้ว่าด้วยการแต่งตั้งตุลาการ มาตรา ๑๑ ให้มีตุลาการพระธรรมนูญ อัยการทหาร นายทหารพระธรรมนูญ และเจ้าศาลทหาร หรือผู้ช่วยตำแหน่งดังกล่าวแล้ว ตามจำนวนที่กระทรวงกลาโหมกำหนดคุณสมบัติ พื้นความรู้ และอำนาจหน้าที่ของบุคคลดังกล่าวในวรรคก่อน ให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด มาตรา ๑๒ โดยอนุวัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมให้ผู้ที่มีความรู้ทางกฎหมายได้ปริญญาดริหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาดริฝึกหัด ดำเนินคดีในศาลทหารได้ และเมื่อแจ้งให้ศาลทราบแล้ว ก็ให้ผู้นั้นดำเนินคดีได้ตั้งอัยการทหาร

ลักษณะ ๒ อำนาจศาลทหาร (มาตรา ๑๓ – มาตรา ๑๕)

๒.๓ กำหนดให้ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาวางบทลงโทษผู้กระทำความผิดต่อกฎหมายทหารหรือกฎหมายอื่นในทางอาญา ในคดีซึ่งผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารในขณะกระทำความผิด และมีอำนาจสั่งลงโทษบุคคลใด ๆ ที่กระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

๒.๔ คดีที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลทหาร คือ (๑) คดีที่บุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารกับบุคคลที่มีได้ อยู่ในอำนาจศาลทหารกระทำความผิดด้วยกัน (๒) คดีที่เกี่ยวข้องกับคดีที่อยู่ในอำนาจศาลพลเรือน (๓) คดีที่ต้องดำเนินในศาลคดีเด็กและเยาวชน (๔) คดีที่ศาลทหารเห็นว่าไม่อยู่ในอำนาจศาลทหาร มาตรา ๑๕ คดีที่ไม่อยู่ใน

อำนาจศาลทหาร ให้ดำเนินคดีในศาลพลเรือน เมื่อศาลพลเรือนได้ส่งรับประทับฟ้องไว้แล้ว แม้จะปรากฏตามทางพิจารณาในภายหลังว่าเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ก็ให้ศาลพลเรือนมีอำนาจพิจารณาพิพากษาได้

๓. ภาค ๒ ศาลทหารในเวลาปกติ

ลักษณะ ๑ เขตอำนาจศาล (มาตรา ๑๖ – มาตรา ๒๔)

๓.๑ กำหนดให้บุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร คือ (๑) นายทหารชั้นสัญญาบัตรประจำการ (๒) นายทหารชั้นสัญญาบัตรนอกประจำการ เฉพาะเมื่อกระทำผิดต่อคำสั่งหรือข้อบังคับตามประมวลกฎหมายอาญาทหาร (๓) นายทหารประทวนและพลทหารกองประจำการหรือประจำการ หรือบุคคลที่รับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร (๔) นักเรียนทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด (๕) ทหารกองเกินที่ถูกเข้ากองประจำการ ซึ่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารได้รับตัวไว้เพื่อให้เข้ารับราชการประจำอยู่ในหน่วยทหาร (๖) พลเรือนที่สังกัดอยู่ในราชการทหารเมื่อกระทำผิดในหน้าที่ราชการทหาร หรือกระทำผิดอย่างอื่นเฉพาะในหรือบริเวณอาคาร ที่ตั้ง หน่วยทหาร ที่พักร้อน พักแรม เรือ อากาศยาน หรือยานพาหนะใด ๆ ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร (๗) บุคคลซึ่งต้องขังหรืออยู่ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารโดยชอบด้วยกฎหมาย (๘) เชลยศึก หรือชนชาติศัตรูซึ่งอยู่ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร

๓.๒ กำหนดให้ศาลทหารชั้นต้นมีเขตอำนาจ ดังนี้ (๑) ศาลจังหวัดทหารและศาลมณฑลทหาร มีเขตอำนาจตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา (๒) ศาลทหารกรุงเทพมีเขตอำนาจไม่จำกัดพื้นที่ แต่โดยปกติถ้าการกระทำผิดนั้นเกิดขึ้นในท้องถิ่นที่มีศาลทหารก็ให้พิจารณาพิพากษาในศาลทหารท้องถิ่นนั้น (๓) ศาลประจำหน่วยทหารมีอำนาจเหนือบุคคลที่สังกัดหน่วยทหารนั้นโดยไม่จำกัดพื้นที่ (มาตรา ๑๗ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๖)

๓.๓ เมื่อมีคำร้องขอของอัยการทหารหรือผู้ต้องหา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจสั่งให้ส่งผู้ต้องหาไปดำเนินคดีในศาลทหารตามที่ร้องขอได้

๓.๔ ศาลจังหวัดทหาร มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาได้ทุกบทกฎหมาย เว้นแต่คดีที่จำเลยมียศทหารชั้นสัญญาบัตร คดีที่กฎหมายมิได้กำหนดอัตราโทษอย่างต่ำ หรือกำหนดอัตราโทษอย่างต่ำไว้ให้จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับไม่เกินกำหนดนี้ ถ้าศาลจังหวัดทหารเห็นควรยกฟ้องโจทก์ หรือเห็นควรลงโทษจำเลยแต่ละกระทงจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับไม่เกินกำหนดนี้ ก็ให้พิพากษาได้ คดีที่ศาลจังหวัดทหารไม่มีอำนาจพิพากษา ให้ศาลจังหวัดทหารทำความเห็นส่งสำนวนไปให้ศาลมณฑลทหารหรือศาลทหารกรุงเทพพิพากษา แล้วแต่กรณี (มาตรา ๑๘ แก้ไขโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕)

๓.๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจสั่งให้ตุลาการพระธรรมนูญหนึ่งนายไปนั่งร่วมกับตุลาการศาลจังหวัดทหารอีกสองนายเป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษา ในกรณีเช่นนี้ให้ศาลจังหวัดทหารมีอำนาจและหน้าที่ดังศาลมณฑลทหาร

๓.๖ ศาลมณฑลทหารและศาลประจำหน่วยทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาได้ทุกบทกฎหมาย เว้นแต่คดีที่จำเลยมียศทหารชั้นนายพลหรือเทียบเท่า

๓.๗ ศาลทหารกรุงเทพมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาได้ทุกบทกฎหมายโดยไม่จำกัดยศของจำเลย

๓.๘ ศาลทหารกลางมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทหารชั้นต้น

๓.๙ ศาลทหารสูงสุดมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทหารกลาง คดีที่ศาลทหารสูงสุดได้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งแล้วให้เป็นอันถึงที่สุด

๔. ภาค ๓ ศาลทหารในเวลาไม่ปกติ

ในเวลาไม่ปกติคือในเวลาที่มีการรบหรือการสงครามหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก ศาลทหารคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาได้อย่างปกติ แต่ถ้าผู้มีอำนาจประกาศใช้กฎอัยการศึกได้ประกาศตามอำนาจในกฎหมายว่าด้วยกฎอัยการศึก ให้ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาอย่างใดอีก หรือถ้าคณะกรรมการได้สั่งตามอำนาจในกฎหมายว่าด้วยกฎอัยการศึก ให้คดีอาญาใดได้รับการพิจารณาพิพากษาในศาลทหาร ก็ให้ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาตามประกาศหรือคำสั่งนั้นได้ด้วย

๕. ภาค ๔ ศาลอาญาศึก

๑. เมื่อหน่วยทหารหรือเรือรบอยู่ในยุทธบริเวณจะตั้งศาลอาญาศึกก็ได้

๒. ให้ผู้บังคับบัญชาทหารสูงสุด ณ ที่นั้น ซึ่งมีกำลังทหารอยู่ในบังคับบัญชาไม่น้อยกว่าหนึ่งกองพัน หรือเป็นผู้บังคับบัญชาในเรือรบ ป้อม หรือที่มั่นอย่างใด ๆ ของทหารหรือผู้ทำการแทน เป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งตุลาการศาลอาญาศึก เพื่อพิจารณาคดีอาญาที่เกิดขึ้นเฉพาะในเขตอำนาจหน้าที่ของหน่วยทหารนั้นได้

๓. เมื่อเลิกการรบหรือเลิกสงครามหรือเลิกใช้กฎอัยการศึก ศาลอาญาศึกยังคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่ค้างอยู่ในศาล แต่ผู้มีอำนาจแต่งตั้งตุลาการศาลอาญาศึกมีอำนาจโอนคดีให้ศาลทหารแห่งอื่นพิจารณาพิพากษาได้ส่วนคดีที่อยู่ในอำนาจศาลอาญาศึก แต่ยังมีได้ฟ้องให้นำไปฟ้องยังศาลทหารแห่งอื่น และให้ศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีเช่นนั้น มีอำนาจและหน้าที่ตั้งศาลอาญาศึก

๖. ภาค ๕ วิธีพิจารณาความอาญาทหาร

๑. ลักษณะ ๑ บททั่วไป

วิธีพิจารณาความอาญาทหาร ให้นำกฎหมาย กฎและข้อบังคับซึ่งออกตามกฎหมายฝ่ายทหารมาใช้บังคับ ถ้าไม่มีกฎหมาย กฎและข้อบังคับฝ่ายทหารก็ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม ถ้าวิธีพิจารณาข้อใดซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับเท่าที่จะใช้ได้

๒. ลักษณะ ๒ การควบคุม

การควบคุมผู้ต้องหาซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารตามความในมาตรา ๑๖ นั้น ไม่ว่าจะเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลทหารหรือไม่ก็ตาม ให้ผู้บังคับบัญชาทหารมีอำนาจสั่งควบคุมได้โดยอนุโลมตามอำนาจลงทัณฑ์ซึ่งในกฎหมายว่าด้วยวินัยทหาร

๓. ลักษณะ ๓ การสอบสวน

๑) นายทหารพระธรรมนูญหรืออัยการทหาร มีอำนาจทำการสอบสวนคดีอาญาทั้งปวงซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหาร แต่ถ้ามีเหตุอันสมควรผู้บังคับบัญชาจะสั่งให้นายทหารชั้นสัญญาบัตรทำการสอบสวนก็ได้ ทั้งนี้ไม่ตัดอำนาจของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๒) อัยการทหารมีอำนาจทำการสอบสวนเพิ่มเติมหรือจะสั่งให้ผู้มีหน้าที่สอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมก็ได้

๔. ลักษณะ ๔ การฟ้องคดีอาญาและคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา

๑) เมื่ออัยการทหารเห็นว่า เป็นคดีที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ให้ส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการเพื่อพิจารณาดำเนินคดีนั้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในกรณีเช่นนี้พนักงานอัยการจะส่งสำนวนการสอบสวนกลับคืนไปยังอัยการทหารเพื่อให้ดำเนินคดีนั้นมิได้

๒) ในการพิพากษาคดีแพ่ง ศาลพลเรือนจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีอาญาของศาลทหาร

๕. ลักษณะ ๕ การพิจารณา

- ๑) ศาลทหารในเวลาปกติโจทก์ซึ่งเป็นผู้เสียหายหรือจำเลยจะแต่งทนายก็ได้
- ๒) ทนายต้องเป็นทนายความตามกฎหมายว่าด้วยทนายความหรือทนายตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด และเมื่อทนายได้รับอนุญาตจากศาลแล้ว ก็ให้ว่าต่างหรือแก้ต่างได้
- ๓) ศาลทหารในเวลาไม่ปกติหรือศาลอาญาศึกหรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทนศาลอาญาศึกตามความในมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๓ ห้ามมิให้แต่งทนาย
- ๔) ศาลทหารมีอำนาจส่งประเด็นให้ศาลทหารแห่งอื่นหรือศาลพลเรือนสืบพยานให้ศาลที่รับประเด็นมีอำนาจและหน้าที่ตั้งศาลเดิม และให้มีอำนาจส่งประเด็นไปยังศาลอื่นอีกต่อหนึ่งได้

๖. ลักษณะ ๖ การอุทธรณ์และฎีกา

- ๑) คำพิพากษาของศาลทหารในเวลาปกติโจทก์หรือจำเลยอุทธรณ์หรือฎีกาได้ภายในสิบห้าวัน ผู้มีอำนาจแต่งตั้งตุลาการตามความในมาตรา ๓๐ หรือผู้มีอำนาจสั่งลงโทษอุทธรณ์หรือฎีกาได้ภายในสามสิบวัน ทั้งนี้ นับแต่วันอ่านคำพิพากษาให้จำเลยฟัง
- ๒) คำพิพากษาของศาลทหารในเวลาไม่ปกติหรือศาลอาญาศึกหรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทนศาลอาญาศึกตามความในมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๓ ห้ามมิให้อุทธรณ์หรือฎีกา

๗. ลักษณะ ๗ การบังคับตามคำพิพากษา

- ๑) ศาลทหารชั้นต้นมีหน้าที่ต้องส่งคำพิพากษาที่ให้ลงโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิตไปยังศาลทหารกลางในเมื่อไม่มีการอุทธรณ์คำพิพากษานั้น และคำพิพากษาเช่นนี้จะยังไม่ถึงที่สุด จนกว่าศาลทหารกลางจะได้พิพากษายืน ส่วนคำพิพากษาของศาลอาญาศึก หรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทนศาลอาญาศึกตามความในมาตรา ๔๐ ให้ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษจัดการให้เป็นไปตามคำพิพากษาได้ที่เดียว
- ๒) ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ คือ
 - (๑) นายทหารผู้บังคับบัญชาจำเลยซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่ชั้นผู้บัญชาการกองพลขึ้นไป หรือมีตำแหน่งตั้งแต่ชั้นผู้บังคับกองพันขึ้นไปที่อยู่ต่างท้องถิ่นกับผู้บังคับบัญชามีตำแหน่งชั้นผู้บัญชาการกองพลขึ้นไปเป็นผู้มีอำนาจสั่งลงโทษตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดทหาร ศาลมณฑลทหาร หรือศาลทหารกรุงเทพ
 - (๒) ผู้มีอำนาจแต่งตั้งตุลาการศาลทหารชั้นต้นเป็นผู้มีอำนาจสั่งลงโทษในกรณีที่จำเลยอยู่ต่างท้องถิ่นกับผู้บังคับบัญชาหรือไม่อยู่ใต้บังคับบัญชาของทหาร
 - (๓) ผู้มีอำนาจแต่งตั้งตุลาการศาลประจำหน่วยทหารหรือศาลอาญาศึกเป็นผู้มีอำนาจสั่งลงโทษตามคำพิพากษาของศาลนั้น ๆ

๗. บทเฉพาะกาล

บรรดาคดีที่ศาลฎีกาได้รับไว้พิจารณาพิพากษาก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ให้บังคับตามกฎหมายซึ่งใช้อยู่ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้จนกว่าคดีนั้น ๆ จะถึงที่สุด

๒. พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๗๘ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๐๓ หน้า ๗๗๗

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๐๓ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ ได้บัญญัติให้ผู้บัญชาการทหารสูงสุดมีอำนาจสั่งให้คดีอาญาที่เกิดขึ้นในเขตที่ประกาศใช้กฎอัยการศึก ซึ่งมีเหตุพิเศษเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ

หรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน ได้รับการพิจารณาพิพากษาในศาลทหารแทนคณะกรรมการตามกฎอัยการศึก ฉบับเดิมประกอบกับพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ มีบทบัญญัติบางมาตรายังไม่สะดวกแก่ การปฏิบัติ จึงเป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหารเสียใหม่

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗ มาตรา สาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน (มาตรา ๓)

“มาตรา ๓๒ ในศาลทหารชั้นต้น ตุลาการซึ่งมิใช่ตุลาการพระธรรมนูญ ต้องมียศทหารสูงกว่าหรือ เท่าจำเลยที่มียศทหารสูงสุด ยศจำเลยให้ถือในขณะฟ้อง”

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน (มาตรา ๔)

“มาตรา ๓๖ ในเวลาไม่ปกติ คือ ในเวลาที่มีการรบหรือสถานะสงคราม หรือได้ประกาศใช้ กฎอัยการศึก ศาลทหารซึ่งมีอยู่แล้วในเวลาปกติคงพิจารณาพิพากษาคดีอาญาได้ตามอำนาจ แต่ถ้าผู้มีอำนาจ ประกาศใช้กฎอัยการศึกได้ประกาศหรือผู้บัญชาการทหารสูงสุดได้สั่งตามกฎหมายว่าด้วยกฎอัยการศึก ให้ศาลทหาร มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาใด ๆ อีก ก็ให้ศาลทหารพิจารณาพิพากษาคดีอาญาตามประกาศหรือคำสั่งนั้น ได้ด้วย

เมื่อหมดภาวะการรบหรือสถานะสงครามหรือเลิกใช้กฎอัยการศึก ศาลทหารยังคงมีอำนาจพิจารณา พิพากษาคดีที่ค้างอยู่ในศาลหรือที่ยังมิได้ฟ้อง แต่ผู้มีอำนาจแต่งตั้งตุลาการหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม มีอำนาจสั่งโอนคดีหรือส่งผู้ต้องหาไปดำเนินคดียังศาลทหารแห่งอื่นได้ และให้ศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีเช่นนั้น มีอำนาจและหน้าที่ดังศาลทหารในเวลาไม่ปกติ”

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน (มาตรา ๕)

“มาตรา ๔๓ เมื่อหมดภาวะการรบหรือสถานะสงครามหรือเลิกใช้กฎอัยการศึก ศาลอาญาศึก ยังคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่ค้างอยู่ในศาล แต่ผู้มีอำนาจแต่งตั้งตุลาการศาลอาญาศึกหรือรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงกลาโหมมีอำนาจสั่งโอนคดีให้ศาลทหารแห่งอื่นพิจารณาพิพากษาได้ ส่วนคดีที่อยู่ในอำนาจศาลอาญาศึก แต่ยังมีได้ฟ้อง ให้นำไปฟ้องยังศาลทหารแห่งอื่น และให้ศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีเช่นนั้นมีอำนาจและหน้าที่ ดังศาลอาญาศึก”

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน (มาตรา ๖)

“มาตรา ๕๘ ศาลทหารมีอำนาจส่งประเด็นให้ศาลทหารแห่งอื่นหรือศาลพลเรือนสืบพยาน ให้ศาลที่รับประเด็นมีอำนาจและหน้าที่ดังศาลเดิม และให้มีอำนาจส่งประเด็นไปยังศาลอื่นอีกต่อหนึ่งได้

การส่งประเด็นไปยังศาลพลเรือนตามความในวรรคแรก ถ้าอัยการทหารไม่ไปดำเนินคดีเอง ก็ให้ พนักงานอัยการดำเนินคดีแทนอัยการทหาร”

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน (มาตรา ๗)

“มาตรา ๖๔ ภายใต้งบบังคับมาตรา ๒๔๖ มาตรา ๒๔๗ และมาตรา ๒๔๘ แห่งประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม

โดยพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐ คำพิพากษาของศาลทหารเว้นแต่ศาลอาญาศึกหรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทนศาลอาญาศึกตามความในมาตรา ๔๐ เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษจัดการให้เป็นไปตามคำพิพากษา ถ้าเป็นคำพิพากษาของศาลทหารซึ่งนั่งพิจารณา ณ ศาลพลเรือนและมีผู้พิพากษาศาลพลเรือนเป็นตุลาการตามความในมาตรา ๓๗ ให้บังคับคดีไปตามความในมาตรา ๒๔๕ วรรคแรก แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ส่วนคำพิพากษาของศาลอาญาศึก หรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทนศาลอาญาศึกตามความในมาตรา ๔๐ ให้ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษจัดการให้เป็นไปตามคำพิพากษาได้ทีเดียว เว้นแต่ผู้ต้องคำพิพากษาให้ประหารชีวิตเป็นหญิงและมีครรภ์อยู่ให้รอไว้จนคลอดบุตรเสียก่อนแล้วจึงให้ประหารชีวิต

ศาลทหารชั้นต้นในเวลาปกติมีหน้าที่ต้องส่งสำนวนคดีที่พิพากษาให้ลงโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิตไปยังศาลทหารกลางในเมื่อไม่มีการอุทธรณ์คำพิพากษานั้น และคำพิพากษาเช่นว่านี้จะยังไม่ถึงที่สุดจนกว่าศาลทหารกลางจะได้พิพากษายืน”

๓. พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๙๖ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๐๖ ฉบับพิเศษ หน้า ๕

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๖ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ทางราชการทหารมีนโยบายจะไม่แต่งตั้งยศพลจัตวา พลเรือจัตวา และพลอากาศจัตวา แก่ข้าราชการกลาโหมต่อไป และโดยที่ตุลาการพระธรรมนูญศาลทหารสูงสุดเป็นอัตราในชั้นยศพลจัตวา พลเรือจัตวา หรือพลอากาศจัตวา จึงต้องแก้ไขพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๘๘ มาตรา ๓๑ ให้ตุลาการพระธรรมนูญศาลทหารสูงสุดมียศพันเอก นาวาเอก หรือนาวาอากาศเอก ซึ่งได้รับเงินเดือนอัตราพันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ หรือนาวาอากาศเอกพิเศษขึ้นไป

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๘๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑ ตุลาการพระธรรมนูญเป็นตุลาการในศาลทหารได้ทุกศาล แต่ต้องมียศทหารตามชั้นศาลดังนี้

- (๑) ศาลทหารชั้นต้น ต้องเป็นนายทหารชั้นนายพัน นายนาวา หรือนายนาวาอากาศขึ้นไป
- (๒) ศาลทหารกลาง ต้องเป็นนายทหารชั้นนายพัน นายนาวา หรือนายนาวาอากาศขึ้นไป
- (๓) ศาลทหารสูงสุด ต้องเป็น

ก. นายทหารชั้นพันเอก นาวาเอก หรือนาวาอากาศเอก ซึ่งรับเงินเดือนอัตราพันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ หรือนาวาอากาศเอกพิเศษ

ข. นายทหารชั้นนายพล”

๔. พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๒๓ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๑ ฉบับพิเศษ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๑๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหารที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันนี้ คดีที่อยู่ในอำนาจศาลทหารในเวลาไม่ปกติห้ามมิให้คู่ความแต่งทนายและอุทธรณ์ฎีกา ซึ่งกระทรวงกลาโหมพิจารณาเห็นว่า ควรที่จะให้สิทธิแก่คู่ความในการแต่งทนายและอุทธรณ์ฎีกาได้โดยทั่วไป เว้นแต่คดีบางประเภท จึงต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหารเสียใหม่

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๓)

“มาตรา ๕๕ ศาลทหารในเวลาปกติ ให้ผู้เสียหายซึ่งมีอำนาจเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาได้ตามมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง หรือจำเลยแต่งทนายได้

ศาลทหารในเวลาไม่ปกติ ให้จำเลยแต่งทนายได้ เว้นแต่คดีดังต่อไปนี้ห้ามแต่งทนาย

(๑) คดีที่มีข้อหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๑๔ ถึงมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญาทหาร ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีข้อหาว่าได้กระทำความผิดอย่างอื่นด้วยหรือไม่

(๒) คดีที่มีข้อหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๑๐๗ ถึงมาตรา ๑๒๙ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีข้อหาว่าได้กระทำความผิดอย่างอื่นด้วยหรือไม่

(๓) คดีที่มีข้อหาว่ากระทำการอันเป็นคอมมิวนิสต์ ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีข้อหาว่าได้กระทำความผิดอย่างอื่นด้วยหรือไม่

ทนายต้องเป็นทนายความตามกฎหมายว่าด้วยทนายความหรือทนายตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด เมื่อทนายได้รับอนุญาตจากศาลแล้วให้ว่าต่างหรือแก้ต่างได้

ศาลอาญาศึกหรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทนศาลอาญาศึก ตามมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๓ ห้ามแต่งทนาย”

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๔)

“มาตรา ๕๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๕ คดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป ก่อนเริ่มพิจารณาให้ศาลถามจำเลยว่ามีทนายหรือไม่ ถ้าไม่มีและจำเลยต้องการก็ให้ศาลตั้งทนายให้”

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๕)

“มาตรา ๖๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทหารในเวลาปกติ โจทก์หรือจำเลยอุทธรณ์หรือฎีกาได้ภายในสิบห้าวัน ผู้มีอำนาจแต่งตั้งตุลาการตามมาตรา ๓๐

หรือผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ อุทธรณ์หรือฎีกาได้ภายในสามสัปดาห์ ทั้งนี้นับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษา หรือคำสั่งให้จำเลยฟัง

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทหารในเวลาไม่ปกติ ให้อุทธรณ์หรือฎีกาได้ เว้นแต่คดีที่ต้องห้าม แต่งหมายตามมาตรา ๕๕ ห้ามอุทธรณ์หรือฎีกา

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอาญาศึกษาหรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทนศาลอาญาศึกษาตามมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๓ ห้ามอุทธรณ์หรือฎีกา”

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๖)

“มาตรา ๖๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๔๖ ถึงมาตรา ๒๔๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐ คำพิพากษาของศาลทหารเว้นแต่ศาลอาญาศึกษาหรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทนศาลอาญาศึกษาตามมาตรา ๔๐ เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษจัดการให้เป็นไปตามคำพิพากษา ถ้าเป็นคำพิพากษาของศาลทหารซึ่งนั่งพิจารณา ณ ศาลพลเรือนและมีผู้พิพากษาศาลพลเรือนเป็นตุลาการตามมาตรา ๓๗ ให้บังคับคดีไปตามมาตรา ๒๔๕ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ส่วนคำพิพากษาของศาลอาญาศึกษา หรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทนศาลอาญาศึกษาตามมาตรา ๔๐ ให้ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษจัดการให้เป็นไปตามคำพิพากษาได้ทีเดียว เว้นแต่ผู้ต้องคำพิพากษาให้ประหารชีวิตเป็นหญิงและมีครรภ์อยู่ ให้รอไว้จนคลอดบุตรเสียก่อนแล้วจึงให้ประหารชีวิต

ในคดีที่อุทธรณ์ได้ตามพระราชบัญญัตินี้ ศาลทหารชั้นต้นมีหน้าที่ต้องส่งสำนวนคดีที่พิพากษาให้ลงโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิตไปยังศาลทหารกลางในเมื่อไม่มีการอุทธรณ์คำพิพากษานั้น และคำพิพากษาเช่นว่านี้ยังไม่ถึงที่สุด เว้นแต่ศาลทหารกลางจะได้พิพากษายืน”

๕. บรรดาคดีที่ศาลทหารในเวลาไม่ปกติได้พิพากษาแล้วก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้บังคับไปตามกฎหมายที่ใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๗)

๕. พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๔ ตอนที่ ๗๔ วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๒๐ ฉบับพิเศษ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหกสัปดาห์นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหารในปัจจุบัน ได้ให้อำนาจแก่ผู้บังคับบัญชาทหารสั่งควบคุมผู้ต้องหาซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารได้ โดยบัญญัติให้อนุโลมตามอำนาจลงโทษที่ขังตามกฎหมายว่าด้วยวินัยทหารและไม่ได้จำกัดจำนวนวันควบคุมชั้นสูงไว้ ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างผู้ต้องหาที่มียศตำแหน่งต่างกัน สมควรจำกัดจำนวนวันให้สั่งควบคุมผู้ต้องหาพร้อมกันได้ไม่เกินเก้าสิบวัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๐ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็น

“มาตรา ๔๖ การควบคุมผู้ต้องหาซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ตามความในมาตรา ๑๖ นั้น ไม่ว่าจะเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลทหารหรือไม่ก็ตาม ให้ผู้บังคับบัญชาทหารมีอำนาจสั่งควบคุมได้ โดยอนุโลมตามอำนาจลงทัณฑ์ซึ่งในกฎหมายว่าด้วยวินัยทหาร แต่การสั่งควบคุมตามอำนาจดังกล่าวของผู้ลงทัณฑ์ซึ่งทุกชั้นรวมกันต้องไม่เกินเก้าสิบวัน”

๖. พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๐ ตอนที่ ๕๕ วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๒๖ ฉบับพิเศษ หน้า ๑๒

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๒๖ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ บัญญัติให้ศาลจังหวัดทหารและศาลมณฑลทหารมีเขตอำนาจตามเขตพื้นที่จังหวัดทหารหรือมณฑลทหาร แล้วแต่กรณี ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ในทางปกครองตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด และประกาศของคณะปฏิวัติหรือคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินซึ่งบัญญัติให้ศาลพลเรือนเป็นศาลทหาร ได้กำหนดเอาการที่ศาลพลเรือนอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดทหารหรือมณฑลทหารเป็นหลักเกณฑ์ในการให้เป็นศาลทหาร ฉะนั้น เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่จังหวัดทหารหรือมณฑลทหารขึ้นในภายหลังก็จะมีผลเป็นการกระทบกระเทือนเขตอำนาจของศาลจังหวัดทหารและศาลมณฑลทหารที่เขตพื้นที่เปลี่ยนแปลงไปและกระทบกระเทือนอำนาจการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลพลเรือนที่เป็นศาลทหารตามประกาศหรือคำสั่งดังกล่าวด้วย ดังนั้น เพื่อแก้ไขข้อขัดข้องเช่นว่านั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็น (มาตรา ๓)

“มาตรา ๑๗ ศาลทหารชั้นต้นมีเขตอำนาจ ดังนี้

(๑) ศาลจังหวัดทหารและศาลมณฑลทหาร มีเขตอำนาจตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

(๒) ศาลทหารกรุงเทพ มีเขตอำนาจไม่จำกัดพื้นที่ แต่โดยปกติถ้าการกระทำผิดนั้นเกิดขึ้นในท้องถิ่นที่มีศาลทหาร ก็ให้พิจารณาพิพากษาในศาลทหารท้องถิ่นนั้น

(๓) ศาลประจำหน่วยทหาร มีอำนาจเหนือบุคคลที่สังกัดหน่วยทหารนั้นโดยไม่จำกัดพื้นที่”

๒. ศาลพลเรือนซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่มณฑลทหารบกหรือจังหวัดทหารบกที่เป็นศาลทหารตามประกาศหรือคำสั่ง ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๔)

(๑) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๖ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๑

(๒) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๔

(๓) คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๑ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๙

(๔) คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๑๓ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๙

ให้คงเป็นศาลทหารตามประกาศหรือคำสั่งดังกล่าวต่อไปโดยมีเขตอำนาจตามที่เป็นอย่างอยู่ในวันที่ประกาศหรือคำสั่งดังกล่าวใช้บังคับ แม้จะได้มีการเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่มณฑลทหารบกหรือจังหวัดทหารบกภายหลังวันที่ประกาศหรือคำสั่งดังกล่าวใช้บังคับก็ตาม

๗. พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๒๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๐ ตอนที่ ๕๖ วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๒๖ ฉบับพิเศษ หน้า ๑๒

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๒๖ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ ไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจศาลตั้งทนายให้แก่จำเลยซึ่งยากจนไม่มีเงินจ้างทนายในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินห้าปีแต่ไม่ถึงสิบปี ทำให้จำเลยอยู่ในฐานะเสียเปรียบในการดำเนินคดี สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าว เพื่อให้ศาลตั้งทนายให้จำเลยในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินห้าปีแต่ไม่ถึงสิบปี ถ้าจำเลยแถลงต่อศาลก่อนเริ่มพิจารณาว่าจำเลยยากจนและต้องการทนาย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๒๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๓)

“มาตรา ๕๖ ภายใต้อำนาจมาตรา ๕๕

(๑) ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป ก่อนเริ่มพิจารณาให้ศาลถามจำเลยว่ามีทนายหรือไม่ ถ้าไม่มีและจำเลยต้องการก็ให้ศาลตั้งทนายให้

(๒) ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินห้าปีแต่ไม่ถึงสิบปี ถ้าจำเลยแถลงต่อศาลก่อนเริ่มพิจารณาว่าจำเลยยากจนและต้องการทนายก็ให้ศาลตั้งทนายให้ ในการนี้ศาลอาจไต่สวนเพื่อให้ได้ความว่าจำเลยเป็นคนยากจนจริง

ให้ศาลจ่ายเงินรางวัลแก่ทนายที่ศาลตั้งตาม (๑) และ (๒) ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด”

๘. พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๔๐ ก วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน บทบัญญัติหลายมาตราไม่เหมาะสมกับกาลสมัยเนื่องจากโครงสร้าง และกิจการทางทหารได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และบทบัญญัติบางมาตราไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ

ดังกล่าวเพื่อให้การใช้บังคับเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้สมควรกำหนดให้ตำแหน่งตุลาการพระธรรมนูญ และอัยการทหารได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งเพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในความยุติธรรมได้อย่างสมเกียรติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกข้อบังคับและระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๒. กำหนดให้ระเบียบราชการของศาลทหารและอัยการทหารต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๔ เพิ่มมาตรา ๕ วรคส.)

๓. กำหนดให้ตำแหน่งตุลาการพระธรรมนูญและอัยการทหารได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่ง โดยการกำหนดให้ได้รับเงินเพิ่มนั้นจะต้องออกเป็นระเบียบที่กระทรวงกลาโหมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง (มาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๑๑/๑)

๔. กำหนดให้คดีที่ต้องดำเนินในศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นคดีที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลทหาร (มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔ (๓))

๕. กำหนดให้ศาลจังหวัดทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาได้ทุกบทกฎหมาย เว้นแต่คดีที่จำเลยมียศทหารชั้นสัญญาบัตร (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)

๖. กำหนดให้ศาลทหารสูงสุดมีอำนาจพิจารณาพิพากษาบรรดาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทหารกลาง และคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทหารชั้นต้นโดยตรงไปยังศาลทหารสูงสุด (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ วรคหนึ่ง)

๗. กำหนดให้การจ่ายเงินรางวัล ค่าตอบแทน ค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอย่างใด ๆ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงกลาโหมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง (มาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๔๕/๑)

นางธิดารัตน์ อุณจันทร์ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ
ธุรกิจรักษาความปลอดภัย
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยธุรกิจรักษาความปลอดภัย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติในหมวด ๑ และมาตรา ๗๒ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ธุรกิจรักษาความปลอดภัย” หมายความว่า ธุรกิจการให้บริการรักษาความปลอดภัยโดยจัดให้มี
พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตทำหน้าที่คุ้มครองความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน
ของบุคคล โดยได้รับเงินหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นใด แต่ไม่รวมถึงการให้บริการรักษาความปลอดภัย
โดยหน่วยงานของรัฐตามที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

“บริษัทรักษาความปลอดภัย” หมายความว่า บริษัทซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษา
ความปลอดภัย

“บริษัท” หมายความว่า บริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือบริษัทมหาชนจำกัด ตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด

“พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นพนักงาน รักษาความปลอดภัยรับอนุญาต

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด แล้วแต่กรณี

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติแต่งตั้งให้ปฏิบัติการ ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลเป็นนายทะเบียนกลาง มีอำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนกลาง และเป็นนายทะเบียน ประจำกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ในเขตกรุงเทพมหานคร และรับผิดชอบ การจัดทำบัญชีรายชื่อบริษัทรักษาความปลอดภัยและพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตที่ราชอาณาจักร

ให้ผู้บังคับการตำรวจจังหวัดเป็นนายทะเบียนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ในเขตจังหวัดของตน และรับผิดชอบการจัดทำบัญชีรายชื่อบริษัทรักษาความปลอดภัยและพนักงาน รักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในเขตจังหวัดของตน

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

การออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการประกอบ ธุรกิจรักษาความปลอดภัยให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึงจำนวนพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตของ บริษัทรักษาความปลอดภัยก็ได้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษา ความปลอดภัย” ประกอบด้วย

(๑) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม ผู้บัญชาการศูนย์รักษา ความปลอดภัย และผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนหกคน ในจำนวนนี้จะต้องเป็นผู้แทนจากองค์กรภาคเอกชนที่เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยไม่น้อยกว่าสองในสาม

ให้ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลเป็นกรรมการและเลขานุการ และข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจตรีขึ้นไป ในกองบัญชาการตำรวจนครบาลซึ่งผู้บัญชาการตำรวจนครบาลแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๒) เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ คนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้ และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) นายกรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย แผนงาน และมาตรการเกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลธุรกิจรักษาความปลอดภัยเพื่อให้ นายทะเบียนรับไปปฏิบัติ

(๒) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ออกระเบียบกำหนดมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยที่บริษัทรักษาความปลอดภัยต้องปฏิบัติ

(๔) ออกระเบียบกำหนดมาตรฐานหลักสูตรการรักษาความปลอดภัย

(๕) ออกระเบียบกำหนดมาตรฐานสถานฝึกอบรมและอัตราค่าธรรมเนียมการฝึกอบรม

(๖) ออกประกาศกำหนดเครื่องหมายของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต

(๗) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน

(๘) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การเปรียบเทียบ

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ระเบียบและประกาศตาม (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๘) เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๑ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๒ ในการประชุมคณะกรรมการ ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งมีส่วนได้เสียโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณา แจ้งให้ที่ประชุมทราบ และพิจารณาว่าประธานกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นสมควรอยู่ในที่ประชุมหรือมีมติในการประชุมเรื่องนั้นหรือไม่

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการอาจเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๑๕ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการรับผิดชอบงานธุรการ งานวิชาการ และกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานของคณะกรรมการ

หมวด ๒

ธุรกิจรักษาความปลอดภัย

มาตรา ๑๖ ผู้ประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยต้องเป็นบริษัท และได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยจากนายทะเบียน

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในการออกใบอนุญาต นายทะเบียนจะกำหนดเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจได้ด้วยก็ได้

มาตรา ๑๗ บริษัทซึ่งขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยต้อง

(๑) มีจำนวนหุ้นที่ถือโดยบุคคลผู้มีสัญชาติไทยเกินกึ่งหนึ่งของทุนจดทะเบียนของบริษัทจำกัด หรือทุนชำระแล้วของบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี

(๒) มีกรรมการซึ่งเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ทั้งนี้ กรรมการทั้งหมดของบริษัทต้องไม่เคยเป็นกรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัย

(๓) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัย

มาตรา ๑๘ เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัย ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งคำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตไปยังผู้ขอรับใบอนุญาตทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอรับใบอนุญาต

มาตรา ๑๙ ใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยให้มีอายุสี่ปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

มาตรา ๒๐ บริษัทรักษาความปลอดภัยต้องใช้คำนำหน้าชื่อว่า “บริษัทรักษาความปลอดภัย” และคำว่า “จำกัด” หรือ “จำกัด (มหาชน)” ต่อท้าย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๑ ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากบริษัทรักษาความปลอดภัยใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจว่า “บริษัทรักษาความปลอดภัย” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน

มาตรา ๒๒ การขอต่ออายุใบอนุญาต ให้บริษัทรักษาความปลอดภัยยื่นคำขอก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ และเมื่อได้ยื่นคำขอตกลงแล้ว ให้ประกอบธุรกิจต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตจากนายทะเบียน แต่ทั้งนี้ นายทะเบียนต้องแจ้งคำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอ

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๓ บริษัทรักษาความปลอดภัยต้องแสดงใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบธุรกิจที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้บริษัทรักษาความปลอดภัยยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ทราบการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดดังกล่าว

การขอและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๕ การให้บริการรักษาความปลอดภัยต้องทำสัญญาเป็นหนังสือระหว่างบริษัทรักษาความปลอดภัยและผู้ว่าจ้าง ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อและที่อยู่ของบริษัทรักษาความปลอดภัยและผู้ว่าจ้าง
- (๒) วันที่ทำสัญญา
- (๓) ขอบเขตของงานและระยะเวลาให้บริการรักษาความปลอดภัย
- (๔) ค่าจ้างและการจ่ายเงินค่าจ้าง
- (๕) หน้าที่และความรับผิดชอบของบริษัทรักษาความปลอดภัยและผู้ว่าจ้าง
- (๖) ค่าปรับ
- (๗) การกำหนดค่าเสียหาย
- (๘) การเลิกสัญญา

ให้การให้บริการรักษาความปลอดภัยที่ไม่ได้ทำสัญญาเป็นหนังสือหรือมีรายการไม่ครบถ้วนตามวรรคหนึ่ง เป็นโมฆะ

มาตรา ๒๖ บริษัทรักษาความปลอดภัยต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรฐานการรักษาความปลอดภัยตามวรรคหนึ่ง ประกอบด้วย

- (๑) การกำกับดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต
- (๒) ระบบบันทึกเหตุการณ์ประจำวันเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณหรือสถานที่ที่รับผิดชอบรักษาความปลอดภัย
- (๓) ศูนย์ประสานงานที่บริษัทรักษาความปลอดภัยจัดให้มีขึ้นเพื่อให้คำแนะนำในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่
- (๔) อุปกรณ์การสื่อสารที่บริษัทรักษาความปลอดภัยจัดให้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการสื่อสารระหว่างศูนย์ประสานงานกับพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่
- (๕) ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยและการฝึกทบทวนให้แก่พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตซึ่งบริษัทรักษาความปลอดภัยต้องจัดให้มีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

มาตรา ๒๗ ในการให้บริการรักษาความปลอดภัย ให้บริษัทรักษาความปลอดภัยจัดพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตเป็นผู้ให้บริการรักษาความปลอดภัยแก่ผู้ว่าจ้าง

มาตรา ๒๘ บริษัทรักษาความปลอดภัยมีหน้าที่ให้ความร่วมมือแก่ตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าสถานีตำรวจในท้องที่ซึ่งเป็นที่ตั้งของบริษัทรักษาความปลอดภัย หรือสถานที่ที่บริษัทรักษาความปลอดภัยนั้นรับผิดชอบรักษาความปลอดภัย ตามข้อกำหนดในสัญญาจ้าง ในการขอเข้าตรวจดูข้อมูลบันทึกเหตุการณ์ประจำวันเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณ หรือสถานที่ที่รับผิดชอบรักษาความปลอดภัยดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการวางแผนจัดการรักษา ความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน

มาตรา ๒๙ เมื่อได้รับแจ้งจากพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตเกี่ยวกับข้อมูล อาชญากรรม เบาะแสคนร้าย หรือการกระทำความผิดอาญาที่เกิดขึ้นหรือเชื่อว่าเกิดขึ้นภายในบริเวณ หรือสถานที่ที่รับผิดชอบรักษาความปลอดภัย ให้บริษัทรักษาความปลอดภัยแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำอยู่ในท้องที่ที่สถานที่รักษาความปลอดภัยนั้นตั้งอยู่ในทันที

มาตรา ๓๐ ให้บริษัทรักษาความปลอดภัยจัดทำบัญชีรายชื่อพนักงานรักษาความปลอดภัย รับอนุญาต ยื่นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัย

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ให้บริษัทรักษาความปลอดภัย จัดทำบัญชีรายชื่อพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตที่เป็นปัจจุบันยื่นต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ที่มีการเปลี่ยนแปลง

บัญชีรายชื่อพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตต้องมีรายการเกี่ยวกับประวัติของพนักงานดังกล่าว ทั้งนี้ แบบบัญชีรายชื่อและวิธีการยื่นบัญชี ให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนกลางประกาศกำหนด

มาตรา ๓๑ ให้บริษัทรักษาความปลอดภัยจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของบริษัทในรอบปี ที่ผ่านมา ยื่นต่อนายทะเบียนภายในเดือนมกราคมของปีถัดไป ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่นายทะเบียนกลาง ประกาศกำหนด

มาตรา ๓๒ บริษัทรักษาความปลอดภัยซึ่งประสงค์จะเลิกประกอบธุรกิจในระหว่างอายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขออนุญาตเลิกประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยต่อนายทะเบียน

ในการอนุญาต นายทะเบียนจะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ยื่นคำขอปฏิบัติด้วยก็ได้

หมวด ๓

พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต

มาตรา ๓๓ ผู้ใดประสงค์จะทำหน้าที่เป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ต้องได้รับ ใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตจากนายทะเบียน

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๔ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์
- (๓) สำเร็จการศึกษาภาคบังคับตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ
- (๔) ได้รับหนังสือรับรองว่าได้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการรักษาความปลอดภัย

จากสถานฝึกอบรมที่นายทะเบียนกลางรับรองตามวรรคสอง

ข. ลักษณะต้องห้าม

- (๑) เป็นโรคพิษสุราเรื้อรังหรือติดยาเสพติดให้โทษหรือเป็นโรคติดต่อที่คณะกรรมการ กำหนด
- (๒) เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ คนไร้ความสามารถหรือคนเสมือน ไร้ความสามารถ

(๓) เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกสำหรับความผิดเกี่ยวกับชีวิต และร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ หรือความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน หรือความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด ที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต และมีใช้ความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา

(๔) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตมาแล้ว ยังไม่ถึงสองปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต

การรับรองสถานฝึกอบรมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และเมื่อนายทะเบียนกลางได้รับคำขอรับการรับรอง ให้มีหนังสือแจ้งคำสั่งรับรองหรือไม่รับรองไปยัง ผู้ยื่นคำขอทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความขอ

มาตรา ๓๕ เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งคำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตไปยังผู้ขอรับใบอนุญาตทราบภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับความขอรับใบอนุญาต

มาตรา ๓๖ ใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตให้มีอายุสามปีนับแต่ วันที่ออกใบอนุญาต

มาตรา ๓๗ การขอต่ออายุใบอนุญาต ให้พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตยื่นคำขอ ก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุโดยให้ยื่นพร้อมกับหนังสือของบริษัทรักษาความปลอดภัยที่ตนสังกัดรับรอง

สมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยหรือหนังสือรับรองว่าได้ผ่านการฝึกทบทวนหลักสูตรการรักษาความปลอดภัยจากสถานฝึกอบรมที่นายทะเบียนกลางรับรอง

เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้ว ให้ผู้ยื่นคำขอทำหน้าที่เป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตจนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตจากนายทะเบียน แต่ทั้งนี้นายทะเบียนต้องแจ้งคำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่ใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตดังกล่าวต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ทราบการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดดังกล่าว

การขอและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๙ ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตต้องสวมเครื่องแบบติดเครื่องหมายพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต และมีบัตรประจำตัวของบริษัทรักษาความปลอดภัยที่ตนสังกัดเพื่อแสดงเมื่อได้รับการร้องขอ

บัตรประจำตัวตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนกลางประกาศกำหนด

มาตรา ๔๐ บริษัทรักษาความปลอดภัยจะกำหนดเครื่องแบบของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตให้เหมือนหรือคล้ายคลึงกับเครื่องแบบของทหาร ตำรวจ หรือเครื่องแบบของเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้อำนาจและหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนตามที่นายทะเบียนกลางประกาศกำหนดมิได้

มาตรา ๔๑ ในการปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ช่วยเหลือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในการจับกุมผู้กระทำความผิด

(๒) รักษาความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของบุคคล รวมทั้งระงับเหตุและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในบริเวณหรือสถานที่ที่รับผิดชอบรักษาความปลอดภัยตามข้อกำหนดในสัญญาจ้าง

(๓) เมื่อมีการกระทำความผิดอาญาหรือน่าเชื่อว่ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นภายในบริเวณหรือสถานที่ที่รับผิดชอบรักษาความปลอดภัย ต้องแจ้งเหตุนั้นให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจท้องที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำอยู่ทราบโดยทันที รวมทั้งปิดกั้นและรักษาสถานที่เกิดเหตุให้คงสภาพเดิมไว้จนกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจผู้มีอำนาจหน้าที่จะเดินทางมาถึงสถานที่เกิดเหตุ

หมวด ๔

การพักใช้และเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๔๒ เมื่อความปรากฏต่อนายทะเบียนว่าบริษัทรักษาความปลอดภัยใดกระทำการดังต่อไปนี้ให้นายทะเบียนสั่งให้บริษัทรักษาความปลอดภัยนั้นดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากนายทะเบียน

(๑) ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยตามมาตรา ๒๖

(๒) ไม่จัดทำบัญชีรายชื่อพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตให้ถูกต้องครบถ้วนตามมาตรา ๓๐ เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง หากบริษัทรักษาความปลอดภัยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งให้ถูกต้องให้นายทะเบียนสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยได้สองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน

มาตรา ๔๓ บริษัทรักษาความปลอดภัยซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยยังคงมีหน้าที่ปฏิบัติตามสัญญาการรักษาความปลอดภัยที่ได้ทำขึ้นก่อนวันที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตต่อไป แต่จะทำสัญญาการรักษาความปลอดภัยในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตไม่ได้

สัญญาการรักษาความปลอดภัยที่ทำขึ้นในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตไม่มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่าบริษัทรักษาความปลอดภัยใดขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๗ (๑) หรือ (๒)ให้นายทะเบียนสั่งให้บริษัทรักษาความปลอดภัยนั้นดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งจากนายทะเบียน

มาตรา ๔๕ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยเมื่อความปรากฏต่อนายทะเบียนว่า บริษัทรักษาความปลอดภัยใด

(๑) เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยมาแล้วสองครั้ง และมีเหตุที่ต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีกไม่ว่าจะเป็นเหตุเดียวกันหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตครั้งที่หนึ่ง

(๒) ไม่แก้ไขคุณสมบัติตามมาตรา ๑๗ (๑) หรือ (๒) ให้ถูกต้องภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๔

มาตรา ๔๖ คำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยให้ทำเป็นหนังสือโดยระบุวันที่พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต และให้แจ้งบริษัทรักษาความปลอดภัยทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่นายทะเบียนมีคำสั่งดังกล่าว พร้อมทั้งปิดประกาศหนังสือแจ้งการพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ บริษัทรักษาความปลอดภัยนั้น รวมทั้งโฆษณาหนังสือแจ้งดังกล่าวในระบบเครือข่ายสารสนเทศของสำนักงานตำรวจแห่งชาติด้วย

มาตรา ๔๗ ให้บริษัทรักษาความปลอดภัยซึ่งถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยมีหน้าที่ดำเนินการตามสัญญาการรักษาความปลอดภัยที่ได้ทำขึ้นก่อนวันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ผู้ว่าจ้างตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๔๘ ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตเมื่อความปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๔

มาตรา ๔๙ คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ให้ทำเป็นหนังสือโดยระบุวันที่เพิกถอนใบอนุญาต และให้แจ้งพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต และบริษัทรักษาความปลอดภัยที่พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตผู้นั้นสังกัดทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่นายทะเบียนมีคำสั่งดังกล่าว รวมทั้งโฆษณาหนังสือแจ้งดังกล่าวในระบบเครือข่ายสารสนเทศของสำนักงานตำรวจแห่งชาติด้วย

หมวด ๕ การอุทธรณ์

มาตรา ๕๐ ให้บริษัทรักษาความปลอดภัย พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต หรือบุคคลซึ่งได้รับคำสั่งของนายทะเบียน มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) คำสั่งไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่ต่ออายุใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยตามมาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี
- (๒) คำสั่งไม่รับรองสถานฝึกอบรมตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง
- (๓) คำสั่งไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่ต่ออายุใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตตามมาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๓๗ วรรคสอง แล้วแต่กรณี
- (๔) คำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๔๕ แล้วแต่กรณี
- (๕) คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตตามมาตรา ๔๘

มาตรา ๕๑ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการ โดยอนุโลม

หมวด ๖ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๕๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำการของบริษัทรักษาความปลอดภัยในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบการประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) มีหนังสือเรียกให้กรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจง หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) เรียกให้ผู้แสดงตนว่าเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตแสดงบัตรประจำตัวเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๕๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๕ ผู้ใดประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง เว้นแต่เป็นกรณีตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๕๗ บริษัทรักษาความปลอดภัยใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๕๘ บริษัทรักษาความปลอดภัยใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๕๙ บริษัทรักษาความปลอดภัยใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

ในกรณีที่บริษัทรักษาความปลอดภัยใดกระทำความผิดตามมาตรา ๕๑ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน

หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ต่อเมื่อการกระทำความผิดของบริษัทรักษาความปลอดภัยนั้น เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ ผู้จัดการหรือบุคคลนั้น หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการ อันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลนั้น

มาตรา ๖๐ บริษัทรักษาความปลอดภัยใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ในกรณีที่บริษัทรักษาความปลอดภัยใดกระทำความผิดตามมาตรา ๖๐ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ต่อเมื่อการกระทำความผิดของบริษัทรักษาความปลอดภัยนั้น เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลนั้น หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการ อันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลนั้น

มาตรา ๖๑ บริษัทรักษาความปลอดภัยใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ หรือแสดงข้อความ อันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งในรายงานผลการดำเนินงาน หรือไม่ส่งรายงานผลการดำเนินงาน ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และปรับอีกไม่เกิน วันละห้าร้อยบาทตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๖๒ บริษัทรักษาความปลอดภัยใดทำสัญญารักษาความปลอดภัยในระหว่างถูกสั่งพักใช้ ใบอนุญาตตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ในกรณีที่บริษัทรักษาความปลอดภัยใดกระทำความผิดตามมาตรา ๖๒ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ต่อเมื่อการกระทำความผิดของบริษัทรักษาความปลอดภัยนั้น เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลนั้น หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการ อันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลนั้น

มาตรา ๖๓ ผู้ใดทำหน้าที่เป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๔ ผู้ใดยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต โดยแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งแก่นายทะเบียน ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๕ พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๖๖ บริษัทรักษาความปลอดภัยใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๖๗ พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดในมาตรา ๔๑ ซึ่งตนอาจกระทำได้โดยไม่เกิดอันตรายแก่ตนเอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๖๘ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตามมาตรา ๕๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่นิติบุคคลใดกระทำความผิดตามมาตรา ๕๕ หรือบริษัทรักษาความปลอดภัยใดกระทำความผิดตามมาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๑ หรือมาตรา ๖๖ กรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลหรือบริษัทรักษาความปลอดภัยแล้วแต่กรณี ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นต่อเมื่อการกระทำความผิดของนิติบุคคลหรือบริษัทรักษาความปลอดภัยนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลนั้นหรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลนั้น

มาตรา ๗๐ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ความผิดตามมาตรา ๕๕ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๘ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบได้ ถ้าเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุกหรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง ในการนี้ คณะกรรมการเปรียบเทียบอาจมอบหมายให้พนักงานสอบสวนเป็นผู้ทำการเปรียบเทียบแทนสำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวตามที่เห็นสมควรก็ได้ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์การเปรียบเทียบให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งเปรียบเทียบคดีแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๗๑ คณะกรรมการเปรียบเทียบตามมาตรา ๗๐ ให้ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้แทนกรุงเทพมหานคร ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และนายทะเบียนประจำกรุงเทพมหานคร

(๒) ในเขตจังหวัดอื่น ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด อัยการจังหวัด และนายทะเบียนจังหวัด

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๒ ในวาระเริ่มแรก ให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๓) ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗๓ ผู้ใดประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากประสงค์จะประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยต่อไป ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อได้ยื่นคำขอแล้ว ให้ประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตจากนายทะเบียน

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งมิได้เป็นบริษัทหรือเป็นบริษัทแต่มีส่วนผู้ถือหุ้นหรือกรรมการไม่เป็นไปตามที่กำหนดในมาตรา ๑๗ (๑) หรือ (๒) ต้องดำเนินการจดทะเบียนบริษัทหรือแก้ไขสัดส่วนผู้ถือหุ้นหรือกรรมการ แล้วแต่กรณี ให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง หากไม่สามารถดำเนินการได้จะต้องเลิกประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยนับแต่วันพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

มาตรา ๗๔ ผู้ใดเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยในสังกัดของผู้ประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าประสงค์จะเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อยื่นคำขอรับใบอนุญาตแล้ว ให้ประกอบอาชีพต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตจากนายทะเบียน ทั้งนี้ มิให้นำมาตรา ๓๔ ก. (๓) มาใช้บังคับกับบุคคลดังกล่าว

ในวาระเริ่มแรก ให้พนักงานรักษาความปลอดภัยตามวรรคหนึ่งได้รับยกเว้นไม่ต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการรักษาความปลอดภัยตามมาตรา ๓๔ ก. (๔) เป็นเวลาสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และในการออกใบอนุญาต ให้นายทะเบียนกำหนดเงื่อนไขให้บุคคลนั้นจะต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการรักษาความปลอดภัยจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว

พนักงานรักษาความปลอดภัยผู้ใดไม่ผ่านการฝึกอบรมภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคสอง จะประกอบอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยต่อไปไม่ได้ และให้นายทะเบียนเพิกถอนใบอนุญาตและแจ้งพนักงานรักษาความปลอดภัยผู้นั้นทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่นายทะเบียนมีคำสั่งดังกล่าว

มาตรา ๗๕ ในวาระเริ่มแรกที่จำนวนสถานฝึกอบรมหลักสูตรการรักษาความปลอดภัยมีไม่เพียงพอแก่การให้บริการ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรการรักษาความปลอดภัย และออกหนังสือรับรองให้แก่ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมโดยให้ถือเป็นหนังสือรับรองตามมาตรา ๓๔ ก. (๔)

ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมหลักสูตรการรักษาความปลอดภัยที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเรียกเก็บจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๗๖ บุคคลใดใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจว่า “บริษัทรักษาความปลอดภัย” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บุคคลนั้นเลิกใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อดังกล่าวภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และภายในระยะเวลาดังกล่าว มิให้นำมาตรา ๕๖ มาบังคับใช้แก่บุคคลนั้น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑)	ใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัย	ฉบับละ	๕๐,๐๐๐	บาท
(๒)	ใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต	ฉบับละ	๑,๐๐๐	บาท
(๓)	ใบแทนใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัย	ฉบับละ	๓,๐๐๐	บาท
(๔)	ใบแทนใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต	ฉบับละ	๑๐๐	บาท
(๕)	การต่ออายุใบอนุญาต ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตแต่ละฉบับ			

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ธุรกิจการให้บริการรักษาความปลอดภัยมีความเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของประชาชน และส่งผลต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม และในปัจจุบันนี้มีผู้ประกอบการให้บริการรักษาความปลอดภัยเป็นจำนวนมากแต่มีมาตรฐานในการประกอบธุรกิจที่แตกต่างกัน สมควรกำหนดมาตรฐานของธุรกิจรักษาความปลอดภัยและมาตรฐานของพนักงานรักษาความปลอดภัยเพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานธุรกิจรักษาความปลอดภัยและเสริมสร้างศักยภาพของพนักงานรักษาความปลอดภัยอันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้บริการและช่วยเสริมสร้างความสงบเรียบร้อยของสังคม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

โดยที่ธุรกิจการให้บริการรักษาความปลอดภัยมีความเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของประชาชน และส่งผลต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม และในปัจจุบันนี้มีผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับการให้บริการรักษาความปลอดภัยเป็นจำนวนมาก แต่มีมาตรฐานในการประกอบธุรกิจที่แตกต่างกัน สมควรกำหนดมาตรฐานของธุรกิจรักษาความปลอดภัยและมาตรฐานของพนักงานรักษาความปลอดภัยเพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานธุรกิจรักษาความปลอดภัยและเสริมสร้างศักยภาพของพนักงานรักษาความปลอดภัยอันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้บริการและเป็นมาตรการที่ช่วยเสริมสร้างให้ผู้บังคับใช้กฎหมายสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม จึงได้ตราพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ขึ้น โดยสาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้ มีดังนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๐๔ ก วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ หน้า ๒๔

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติในหมวด ๑ และมาตรา ๗๒ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ธุรกิจการให้บริการรักษาความปลอดภัย มีความเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของประชาชน และส่งผลต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม และในปัจจุบันนี้มีผู้ประกอบการให้บริการรักษาความปลอดภัยเป็นจำนวนมากแต่มีมาตรฐานในการประกอบธุรกิจที่แตกต่างกัน สมควรกำหนดมาตรฐานของธุรกิจรักษาความปลอดภัยและมาตรฐานของพนักงานรักษาความปลอดภัยเพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานธุรกิจรักษาความปลอดภัยและเสริมสร้างศักยภาพของพนักงานรักษาความปลอดภัยอันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้บริการและช่วยเสริมสร้างความสงบเรียบร้อยของสังคม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๘ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๗ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. บทนิยามศัพท์ (มาตรา ๓)

“ธุรกิจรักษาความปลอดภัย” หมายความว่า ธุรกิจการให้บริการรักษาความปลอดภัยโดยจัดให้มีพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตทำหน้าที่คุ้มครองความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของบุคคล โดยได้รับเงินหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นใด

“บริษัทรักษาความปลอดภัย” หมายความว่า บริษัทซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัย

“บริษัท” หมายความว่า บริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด

“พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด แล้วแต่กรณี

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๒. เนื้อหาของพระราชบัญญัติ

๒.๑ หมวด ๑ คณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย

๑) คณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย ประกอบด้วย (มาตรา ๖)

(๑) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม ผู้บัญชาการ ศูนย์รักษาความปลอดภัย และผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวน ๖ คน ในจำนวนนี้จะต้องเป็นผู้แทนจากองค์กรภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

ให้ผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจนครบาลเป็นกรรมการและเลขานุการ และข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจตรีขึ้นไปในกองบัญชาการตำรวจนครบาลซึ่งผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจนครบาลแต่งตั้งไม่เกิน ๒ คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๒) คณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๐)

(๑) กำหนดนโยบาย แผนงาน และมาตรการเกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลธุรกิจรักษาความปลอดภัยเพื่อให้นายทะเบียนรับไปปฏิบัติ

(๒) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ออกระเบียบกำหนดมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยที่บริษัทรักษาความปลอดภัยต้องปฏิบัติ

(๔) ออกระเบียบกำหนดมาตรฐานหลักสูตรการรักษาความปลอดภัย

(๕) ออกระเบียบกำหนดมาตรฐานสถานฝึกอบรมและอัตราค่าธรรมเนียมการฝึกอบรม

(๖) ออกประกาศกำหนดเครื่องหมายของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต

(๗) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

๓) กำหนดการประชุมคณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งมีส่วนได้เสียโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่คณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยพิจารณา แจ้งให้ที่ประชุมทราบและพิจารณาว่าประธานกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นสมควรอยู่ในที่ประชุมหรือมีมติในการประชุมเรื่องนั้นหรือไม่ (มาตรา ๑๒)

๒.๒ หมวด ๒ ธุรกิจรักษาความปลอดภัย

๑) กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยต้องเป็นบริษัท และได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยจากนายทะเบียน และกำหนดให้การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๑๖)

๒) บริษัทซึ่งขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยต้อง (มาตรา ๑๗)

(๑) มีจำนวนหุ้นที่ถือโดยบุคคลผู้มีสัญชาติไทยเกินกึ่งหนึ่งของทุนจดทะเบียนของบริษัท จำกัดหรือทุนชำระแล้วของบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี

(๒) มีกรรมการซึ่งเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ทั้งนี้ กรรมการทั้งหมดของบริษัทต้องไม่เคยเป็นกรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัย

(๓) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัย

๓) กำหนดให้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยมีอายุ ๔ ปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต (มาตรา ๑๙)

๔) กำหนดให้บริษัทรักษาความปลอดภัยต้องใช้คำนำหน้าชื่อว่า “บริษัทรักษาความปลอดภัย” และคำว่า “จำกัด” หรือ “จำกัด (มหาชน)” ต่อท้าย แล้วแต่กรณี (มาตรา ๒๐)

๕) กำหนดการให้บริการรักษาความปลอดภัยต้องทำสัญญาเป็นหนังสือระหว่างบริษัทรักษาความปลอดภัยและผู้ว่าจ้าง ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการตามที่กำหนด มิฉะนั้นสัญญาเป็นโมฆะ (มาตรา ๒๕)

๖) กำหนดให้บริษัทรักษาความปลอดภัยต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยที่คณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยกำหนด (มาตรา ๒๖)

๗) กำหนดให้บริษัทรักษาความปลอดภัยมีหน้าที่จัดพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตเป็นผู้ให้บริการรักษาความปลอดภัยแก่ผู้ว่าจ้าง (มาตรา ๒๗)

๘) กำหนดให้บริษัทรักษาความปลอดภัยมีหน้าที่ให้ความร่วมมือแก่ตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปในการขอเข้าตรวจดูข้อมูลบันทึกเหตุการณ์ประจำวันเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการวางแผนจัดการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน (มาตรา ๒๘)

๙) กำหนดให้บริษัทรักษาความปลอดภัยมีหน้าที่ต้องแจ้งข้อมูลอาชญากรรม เบาะแส คนร้าย หรือการกระทำความผิดอาญาที่เกิดขึ้นหรือเชื่อว่าเกิดขึ้นภายในบริเวณหรือสถานที่ที่รับผิดชอบรักษาความปลอดภัย (มาตรา ๒๙)

๑๐) กำหนดให้บริษัทรักษาความปลอดภัยมีหน้าที่จัดทำบัญชีรายชื่อพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ยื่นต่อนายทะเบียนภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัย (มาตรา ๓๐)

๑๑) กำหนดให้บริษัทรักษาความปลอดภัยมีหน้าที่จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของบริษัทในรอบปีที่ผ่านมา ยื่นต่อนายทะเบียนภายในเดือนมกราคมของปีถัดไป (มาตรา ๓๑)

๑๒) กำหนดให้บริษัทรักษาความปลอดภัยซึ่งประสงค์จะเลิกประกอบธุรกิจระหว่างอายุใบอนุญาต มีหน้าที่ยื่นคำขออนุญาตเลิกประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยต่อนายทะเบียน (มาตรา ๓๒)

๒.๓ หมวด ๓ พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต

๑) กำหนดให้ผู้ซึ่งประสงค์จะเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตต่อนายทะเบียน และกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต (มาตรา ๓๓)

๒) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต (มาตรา ๓๔)

๓) กำหนดให้ใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตมีอายุ ๓ ปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต (มาตรา ๓๖)

๔) กำหนดให้การขอต่ออายุใบอนุญาตให้พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตยื่นคำขอพร้อมกับหนังสือของบริษัทรักษาความปลอดภัยที่ตนสังกัดรับรองสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยหรือหนังสือรับรองว่าได้ผ่านการฝึกทบทวนหลักสูตรการรักษาความปลอดภัยจากสถานฝึกอบรมที่นายทะเบียนกลางรับรอง ทั้งนี้ ต้องยื่นก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน (มาตรา ๓๗)

๕) กำหนดให้พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตต้องสวมเครื่องแบบติดเครื่องหมายพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต และมีบัตรประจำตัวของบริษัทรักษาความปลอดภัยที่ตนสังกัดเพื่อแสดงเมื่อได้รับการร้องขอ ในขณะปฏิบัติหน้าที่ (มาตรา ๓๘)

๖) กำหนดให้พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตมีหน้าที่ต้องรักษาความปลอดภัยตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔๑)

๒.๔ หมวด ๔ การพักใช้และเพิกถอนใบอนุญาต

๑) กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทรักษาความปลอดภัยใดไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยตามมาตรา ๒๖ หรือไม่จัดทำบัญชีรายชื่อพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตให้ถูกต้องครบถ้วนตามมาตรา ๓๐ ให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้บริษัทรักษาความปลอดภัยนั้นดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากนายทะเบียน (มาตรา ๔๒)

๒) กำหนดให้บริษัทรักษาความปลอดภัยซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยยังคงมีหน้าที่ปฏิบัติตามสัญญาการรักษาความปลอดภัยที่ได้ทำขึ้นก่อนวันที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตต่อไป แต่จะทำสัญญาการรักษาความปลอดภัยในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตไม่ได้ (มาตรา ๔๓)

๓) กำหนดให้ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่าบริษัทรักษาความปลอดภัยใดขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๗ (๑) หรือ (๒) ให้นายทะเบียนสั่งให้บริษัทรักษาความปลอดภัยนั้นดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งจากนายทะเบียน (มาตรา ๔๔)

๔) กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทรักษาความปลอดภัยเคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยมาแล้ว ๒ ครั้ง และมีเหตุที่ต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีกไม่ว่าจะเป็นเหตุเดียวกันหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ ภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตครั้งที่หนึ่งหรือในกรณีที่นายทะเบียนได้มีคำสั่งให้บริษัทรักษาความปลอดภัยแก้ไขสัดส่วนจำนวนหุ้นที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่หรือสัดส่วนจำนวนกรรมการ ซึ่งเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ แต่ถ้าบริษัทรักษาความปลอดภัยไม่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัย (มาตรา ๔๕)

๕) กำหนดให้บริษัทรักษาความปลอดภัยซึ่งถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยยังคงมีหน้าที่ดำเนินการตามสัญญาการรักษาความปลอดภัยที่ได้ทำขึ้นก่อนวันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต (มาตรา ๔๗)

๖) กำหนดให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตเมื่อความปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๔ (มาตรา ๔๘)

๒.๕ หมวด ๕ การอุทธรณ์

กำหนดให้บริษัทรักษาความปลอดภัย พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต หรือบุคคลซึ่งได้รับคำสั่งของนายทะเบียนมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง (มาตรา ๕๐)

๒.๖ หมวด ๖ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่

๑) กำหนดอำนาจของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕๒)

๒) กำหนดให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕๔)

๒.๗ บทกำหนดโทษ

๑) กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับผู้ที่ประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง เว้นแต่เป็นกรณีตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๔๗ (มาตรา ๕๕)

๒) กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือปรับอีกไม่เกินวันละ ๕,๐๐๐ บาท ตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่สำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนใช้ชื่อและคำแสดงชื่อในธุรกิจว่า “บริษัทรักษาความปลอดภัย” หรือคำอื่นที่มีความหมายเช่นเดียวกัน โดยมีได้เป็นบริษัทรักษาความปลอดภัย ตามมาตรา ๒๑ (มาตรา ๕๖)

๓) กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท สำหรับบริษัทรักษาความปลอดภัยใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (มาตรา ๕๗)

๔) กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท สำหรับบริษัทรักษาความปลอดภัยใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๖ หรือฝ่าฝืนมาตรา ๔๐ (มาตรา ๕๘)

๕) กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท สำหรับบริษัทรักษาความปลอดภัยใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๗ (มาตรา ๕๙)

๖) กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท สำหรับบริษัทรักษาความปลอดภัยใดทำสัญญารักษาความปลอดภัยในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต (มาตรา ๖๒)

๗) กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับสำหรับผู้ที่ทำหน้าที่เป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง (มาตรา ๖๓)

๘) กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท สำหรับพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง (มาตรา ๖๔)

๒.๘ บทเฉพาะกาล

๑) กำหนดบทบัญญัติรองรับในวาระเริ่มแรก ให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๓) ให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๗๐)

๒) กำหนดบทบัญญัติรองรับให้ผู้ประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากประสงค์จะประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยต่อไปให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง ภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อได้ยื่นคำขอแล้ว ให้ประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตจากนายทะเบียน (มาตรา ๗๑)

๓) กำหนดบทบัญญัติรองรับให้ผู้ที่เป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยในสังกัดของผู้ประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าประสงค์จะเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อยื่นคำขอรับใบอนุญาตแล้ว ให้ประกอบอาชีพต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตจากนายทะเบียน ทั้งนี้ มิให้นำมาตรา ๓๔ ก. (๓) มาใช้บังคับกับบุคคลดังกล่าว (มาตรา ๗๒)

๔) กำหนดบทบัญญัติรองรับในวาระเริ่มแรกที่จำนวนสถานฝึกอบรมหลักสูตรการรักษาความปลอดภัยมีไม่เพียงพอแก่การให้บริการ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรการรักษาความปลอดภัย และออกหนังสือรับรองให้แก่ผู้ผ่านการฝึกอบรมโดยให้ถือเป็นหนังสือรับรองตามมาตรา ๓๔ ก. (๔) (มาตรา ๗๓)

๕) กำหนดบทบัญญัติรองรับให้บุคคลใดใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจว่า “บริษัทรักษาความปลอดภัย” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้บุคคลนั้นเลิกใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อดังกล่าวภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและภายในระยะเวลาดังกล่าวมิให้นำมาตรา ๕๖ มาบังคับใช้แก่บุคคลนั้น (มาตรา ๗๔)

๒.๙ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้ มีดังนี้

๑) ใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัย	ฉบับละ	๕๐,๐๐๐	บาท
๒) ใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัย	ฉบับละ	๑,๐๐๐	บาท
๓) ใบแทนใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัย	ฉบับละ	๓,๐๐๐	บาท
๔) ใบแทนใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัย	ฉบับละ	๑๐๐	บาท
๕) การต่ออายุใบอนุญาต ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตแต่ละฉบับ			

ในการออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการประกอบธุรกิจจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึงจำนวนพนักงานรักษาความปลอดภัยของสถานประกอบการก็ได้

นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ
ธุรกิจสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ให้สินเชื่อ ทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ หรือประกันหนี้แก่กรรมการ ผู้จัดการ รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งมีตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่น ผู้มีอำนาจในการจัดการของ สถาบันการเงิน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว เว้นแต่

(ก) เป็นการให้สินเชื่อ ทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ หรือประกันหนี้ ภายใต้วงเงินที่ได้รับอนุมัติเดิมก่อนดำรงตำแหน่ง หรือเป็นการปรับโครงสร้างหนี้เดิมโดยได้รับอนุมัติจาก คณะกรรมการของสถาบันการเงิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

(ข) เป็นการให้สินเชื่อในรูปของบัตรเครดิตตามอัตราขั้นสูงที่ธนาคารแห่งประเทศไทย
ประกาศกำหนด

(ค) เป็นการให้สินเชื่อเพื่อเป็นสวัสดิการแก่บุคคลดังกล่าวตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่ง
ประเทศไทยประกาศกำหนด”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๔๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติห้ามสถาบันการเงินให้สินเชื่อ ทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ หรือประกันหนี้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการ ผู้จัดการ รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งมีตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่น ผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว โดยมีการกำหนดข้อยกเว้นเฉพาะ ในกรณีการให้สินเชื่อในรูปของบัตรเครดิตหรือการให้สินเชื่อเพื่อเป็นสวัสดิการทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติกับสถาบันการเงินที่เป็นการดำเนินธุรกิจตามปกติของสถาบันการเงิน และอาจส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจของภาคเอกชนนั้นได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการลดอุปสรรคดังกล่าว สมควรเพิ่มเติมข้อยกเว้นเกี่ยวกับการให้สินเชื่อ ทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ หรือประกันหนี้ของสถาบันการเงินกับบุคคลดังกล่าว ในกรณีที่เป็น การให้สินเชื่อทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ หรือประกันหนี้ภายใต้วงเงินที่ได้รับอนุมัติเดิมก่อนดำรงตำแหน่ง หรือเป็นการปรับโครงสร้างหนี้เดิมโดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการของสถาบันการเงิน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

กฎหมายเกี่ยวกับสถาบันการเงินของประเทศไทย เดิมคือ พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งขณะนั้นได้กำหนดนิยาม “ผู้ที่เกี่ยวข้อง” เป็นอัตราส่วนการถือหุ้นที่แน่นอน คือ ร้อยละ ๓๐ ต่อมาภายหลังวิกฤติปี ๒๕๔๐ ได้มีการตราพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยปรับนิยาม “ผู้ที่เกี่ยวข้อง” ให้กว้างขึ้น โดยพิจารณาในการจัดการเป็นหลัก

จนปัจจุบัน ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยตราพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งสาระสำคัญของกฎหมายธุรกิจสถาบันการเงินทั้ง ๒ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีสาระสำคัญดังนี้

๑. พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๗ ก วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากในปัจจุบันการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ และกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ แล้วแต่กรณี จึงทำให้การกำกับดูแลแตกต่างกัน แต่โดยที่การดำเนินกิจการของสถาบันการเงินควรมีรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน ประกอบกับในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยได้ประสบปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงอันมีผลกระทบโดยตรงต่อสถาบันการเงิน และกระทบกระเทือนความเชื่อมั่นของประชาชนและผู้ฝากเงินที่มีต่อระบบสถาบันการเงินโดยรวม ดังนั้น สมควรปรับปรุงมาตรการในการกำกับดูแลสถาบันการเงินดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น รวมทั้งปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์และกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ และรวมเป็นฉบับเดียวกัน เพื่อให้การควบคุมดูแลเป็นมาตรฐานเดียวกัน ตลอดจนแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษสำหรับความผิดที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๘ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๖๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดนิยามความหมายของคำว่า “ธุรกิจสถาบันการเงิน” “ธุรกิจธนาคารพาณิชย์” “ธุรกิจเงินทุน” “ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์” “ธุรกิจทางการเงิน” “การให้สินเชื่อ” “ธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ” “หลักทรัพย์” “สถาบันการเงิน” “ธนาคารพาณิชย์” “ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย” “ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ” “สาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ” “บริษัทเงินทุน” “บริษัทเครดิตฟองซิเอร์” “เงินกองทุน” “บริษัท” “บริษัทแม่” “บริษัทลูก” “บริษัทร่วม” “ผู้มีอำนาจในการจัดการ” “กรรมการที่เป็นผู้บริหาร” “ผู้ที่เกี่ยวข้อง” “ผู้ถือหุ้นรายใหญ่” “รัฐมนตรี” (มาตรา ๔)

๒. ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕

(๒) พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

(๓) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ พ.ศ. ๒๕๒๘

(๔) พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

(๕) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๔๐

(๖) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๔๐

(๗) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๔๑

(๘) พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒

(๙) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ พ.ศ. ๒๕๒๖

(๑๐) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

(๑๑) พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

(๑๒) พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

(๑๓) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

(๑๔) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๐

(๑๕) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

๓. หมวด ๑ การจัดตั้งและการขอรับใบอนุญาต (มาตรา ๙ – มาตรา ๑๔)

๓.๑ การประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน หรือธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ จะกระทำได้ เฉพาะนิติบุคคลประเภทบริษัทมหาชนจำกัด โดยได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ในการอนุญาตดังกล่าวรัฐมนตรีจะกำหนดหลักเกณฑ์ตามที่เห็นสมควรก็ได้ การยื่นคำขอจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อประกอบธุรกิจตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับความเห็นชอบในการจัดตั้งจากรัฐมนตรีก่อน เมื่อได้จดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนจำกัดแล้ว ให้บริษัทมหาชนจำกัดนั้นยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามแบบที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนดต่อรัฐมนตรีโดยผ่านธนาคารแห่งประเทศไทย การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ตลอดจนเสียค่าธรรมเนียมตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย (มาตรา ๙)

๓.๒ ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศจะตั้งสาขาเพื่อประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยตามพระราชบัญญัตินี้ได้ เมื่อได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ในการอนุญาตดังกล่าว รัฐมนตรีจะกำหนดหลักเกณฑ์ตามที่เห็นสมควรก็ได้ ในการขอรับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศแสดงหนังสือยินยอม ให้ยื่นคำขอจัดตั้งสาขาจากหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการกำกับและตรวจสอบธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศนั้นต่อรัฐมนตรีโดยผ่านธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ตลอดจนเสียค่าธรรมเนียมตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย (มาตรา ๑๐)

๓.๓ สถาบันการเงินต้องใช้ชื่อซึ่งมีคำว่า “ธนาคาร” “บริษัทเงินทุน” หรือ “บริษัทเครดิตฟองซิเอร์” นำหน้า ตามที่ระบุในใบอนุญาต แล้วแต่กรณี ห้ามผู้ใดนอกจากสถาบันการเงินใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจทางการเงินว่า “ธนาคาร” “เงินทุน” “การเงิน” “การลงทุน” “เครดิต” “ทรัสต์” “ไฟแนนซ์” “บริษัทเครดิตฟองซิเอร์” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน บทบัญญัติในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายอื่น (มาตรา ๑๑ – มาตรา ๑๒)

๔. หมวด ๒ โครงสร้างสถาบันการเงิน

๔.๑ ส่วนที่ ๑ หุ้นและผู้ถือหุ้น (มาตรา ๑๕ – มาตรา ๒๓)

๑) หุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิของสถาบันการเงินต้องเป็นหุ้นชนิดระบุชื่อผู้ถือหุ้นมีมูลค่าของหุ้นไม่เกินหุ้นละหนึ่งร้อยบาท และข้อบังคับของสถาบันการเงินต้องไม่มีข้อจำกัดในการโอนหุ้น เว้นแต่จะเป็นข้อจำกัดเพื่อการปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ สถาบันการเงินอาจออกหุ้นบุริมสิทธิที่ไม่มีสิทธิออกเสียงหรือหุ้นบุริมสิทธิอื่นได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดหลักเกณฑ์ที่สถาบันการเงินต้องปฏิบัติก็ได้

๒) สถาบันการเงินต้องมีจำนวนหุ้นที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่ไม่ต่ำกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และต้องมีกรรมการเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

๔.๒ ส่วนที่ ๒ กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ (มาตรา ๒๔ – มาตรา ๒๘)

๑) ห้ามมิให้สถาบันการเงินแต่งตั้งหรือยอมให้บุคคลซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้เป็นหรือทำหน้าที่กรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือที่ปรึกษาของสถาบันการเงิน

(๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลายมาแล้วไม่ถึงห้าปี

(๒) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตไม่ว่าจะมีการรื้อการลงโทษหรือไม่ก็ตาม

(๓) เคยถูกลงโทษไล่ออกหรือปลดออกจากราชการ องค์กร หรือหน่วยงานของรัฐฐานทุจริตต่อหน้าที่

(๔) เคยเป็นผู้มีอำนาจในการจัดการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะที่สถาบันการเงิน ถูกเพิกถอนใบอนุญาต เว้นแต่จะได้รับการยกเว้นจากธนาคารแห่งประเทศไทย

(๕) เคยถูกถอดถอนจากการเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน ตามมาตรา ๘๙ (๓) หรือมาตรา ๙๐ (๔) หรือตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เว้นแต่จะได้รับการยกเว้นจากธนาคารแห่งประเทศไทย

(๖) เป็นกรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงินแห่งอื่นอีกในเวลาเดียวกัน เว้นแต่ได้รับการยกเว้นจากธนาคารแห่งประเทศไทย

(๗) เป็นผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการนอกเหนือจากตำแหน่งกรรมการของบริษัทที่ได้รับสินเชื่อหรือได้รับการค้ำประกันหรืออาวัลหรือมีภาระผูกพันอยู่กับสถาบันการเงินนั้น เว้นแต่ตามที่กำหนดยกเว้นไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๘) เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นใดตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

(๙) เป็นพนักงานธนาคารแห่งประเทศไทยหรือเป็นผู้ที่พ้นจากการเป็นพนักงานของธนาคารแห่งประเทศไทยตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด เว้นแต่ได้รับแต่งตั้งจากธนาคารแห่งประเทศไทยให้เข้าไปแก้ไขฐานะการเงินหรือการดำเนินการของสถาบันการเงิน หรือเป็นการดำรงตำแหน่งในสถาบันการเงินที่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ทั้งนี้ พนักงานธนาคารแห่งประเทศไทย หรือผู้ที่พ้นจากการเป็นพนักงานธนาคารแห่งประเทศไทย แต่ยังคงห้ามไม่ได้รับตำแหน่งตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดดังกล่าว ไม่มีสิทธิที่จะได้รับสิทธิในการซื้อหุ้นของสถาบันการเงินนั้น

(๑๐) เป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามหรือขาดคุณสมบัติอื่นใด ทั้งนี้ ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

๒) การแต่งตั้งกรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือที่ปรึกษาของสถาบันการเงิน จะต้องได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งบุคคลใหม่หรือแต่งตั้งบุคคลเดิมให้ดำรงตำแหน่งต่อไป ในการให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันทำการนับแต่วันที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้รับคำขอและเอกสารที่เกี่ยวข้องครบถ้วนตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด หากธนาคารแห่งประเทศไทยมิได้แจ้งผลการพิจารณาให้ความเห็นชอบภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งนั้นแล้ว ในกรณีที่ปรากฏในภายหลังว่าบุคคลซึ่งได้รับความเห็นชอบตามวรรคหนึ่งมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๒๔ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเพิกถอนการให้ความเห็นชอบที่ได้ให้ไว้แล้ว

๓) ในการประชุมผู้ถือหุ้นประจำปี สถาบันการเงินมีหน้าที่แจ้งหรือแสดงให้เห็นที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบเกี่ยวกับผลประโยชน์และค่าตอบแทนที่กรรมการ ผู้จัดการ และผู้มีอำนาจในการจัดการได้รับจากสถาบันการเงิน และมีหน้าที่แจ้งให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบถึงการเป็นกรรมการในธุรกิจอื่นด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการมีหน้าที่แจ้งการเป็นกรรมการในธุรกิจอื่นแก่สถาบันการเงิน

๔) ในการดำเนินกิจการของสถาบันการเงิน กรรมการต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับบุคคลค้าขาย ผู้ประกอบด้วยความระมัดระวัง และต้องรับผิดชอบร่วมกันในการบริหารงานสถาบันการเงินนั้น ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้ (๑) การให้สถาบันการเงินปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (๒) การจัดทำและเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่แท้จริงของสถาบันการเงิน โดยต้องเปิดเผยให้ผู้ถือหุ้น ผู้ฝากเงิน และประชาชนได้รับทราบและสามารถตรวจสอบได้ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด (๓) การให้สถาบันการเงินเรียกประชุมผู้ถือหุ้นภายในสี่เดือนนับแต่สิ้นรอบระยะเวลาบัญชีหกเดือน เมื่อปรากฏว่าสถาบันการเงินนั้นประสบการขาดทุนจนทำให้ส่วนของผู้ถือหุ้นเมื่อสิ้นรอบระยะเวลาหกเดือนตามมาตรา ๖๗ ลดลงเหลือต่ำกว่าร้อยละห้าสิบของทุนที่ชำระแล้ว และให้เรียกประชุมผู้ถือหุ้นอีกครั้งหนึ่ง เมื่อส่วนของผู้ถือหุ้นลดลงเหลือต่ำกว่าร้อยละห้าสิบห้าของทุนที่ชำระแล้ว เพื่อแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบถึงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินตามความเป็นจริง

๕) กรรมการต้องรับผิดชอบร่วมกันต่อผู้ถือหุ้น หรือผู้ฝากเงิน หรือผู้ถือตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการระดมเงินจากประชาชนของสถาบันการเงิน เพื่อความเสียหายใด ๆ อันเกิดจากการไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่

ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือผู้ตรวจการสถาบันการเงินสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้ทุจริตหรือมีส่วนในการไม่ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

๕. หมวด ๓ การกำกับสถาบันการเงิน

๕.๑ ส่วนที่ ๑ การดำรงเงินกองทุนและสินทรัพย์ (มาตรา ๒๙ – มาตรา ๓๒)

สาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตามความในพระราชบัญญัตินี้ ต้องดำรงสินทรัพย์ไว้ในประเทศไทยหรือมีหลักทรัพย์ในต่างประเทศตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด และให้ถือว่าสินทรัพย์หรือหลักทรัพย์ดังกล่าวเป็นเงินกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้ สินทรัพย์หรือหลักทรัพย์ตามวรรคหนึ่ง ประกอบด้วย (๑) เงินที่นำเข้ามาจากสำนักงานใหญ่หรือสาขาอื่นของสถาบันการเงินต่างประเทศซึ่งตั้งอยู่นอกประเทศไทย (๒) เงินสำรองต่าง ๆ แต่ไม่รวมถึงเงินสำรองสำหรับการลดค่าของสินทรัพย์และเงินสำรองเพื่อการชำระหนี้ หรือ (๓) เงินกำไรสุทธิแต่ละรอบปีบัญชีของสาขาหลังจากหักผลขาดทุนที่เกิดขึ้นในในรอบปีบัญชีแล้ว และให้รวมถึงเงินกำไรที่ได้โอนไปเป็นส่วนของสำนักงานใหญ่ในทางบัญชีแล้วแต่ยังไม่ได้จำหน่ายออกนอกราชอาณาจักร

๕.๒ ส่วนที่ ๒ การลงทุนของสถาบันการเงิน (มาตรา ๓๓ – มาตรา ๓๕)

ห้ามมิให้สถาบันการเงินถือหรือมีไว้ซึ่งหลักทรัพย์ดังต่อไปนี้ (๑) หุ้นหรือหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับหุ้นของสถาบันการเงินอื่นที่ประกอบธุรกิจประเภทเดียวกัน เว้นแต่เป็นการได้มาจากการชำระหนี้หรือการประกันการให้สินเชื่อซึ่งต้องจำหน่ายภายในเวลาหกเดือนนับแต่วันที่ได้มา หรือเป็นการซื้อหรือได้มาโดยได้รับการผ่อนผันจากธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดหลักเกณฑ์ในการผ่อนผันไว้ด้วยก็ได้ (๒) หลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับหุ้นของสถาบันการเงินนั้นตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

๕.๓ ส่วนที่ ๓ การประกอบธุรกิจ (มาตรา ๓๖ – มาตรา ๔๗)

๑) ให้ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ประกอบธุรกิจได้เฉพาะธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน หรือธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ แล้วแต่กรณี และธุรกิจที่เกี่ยวข้อง หรือจำเป็นต่อการประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน หรือธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะประกาศกำหนดธุรกิจที่เกี่ยวข้องหรือจำเป็นโดยแยกตามประเภทสถาบันการเงินและธนาคารพาณิชย์แต่ละชนิดก็ได้ และจะกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับการประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องหรือจำเป็นนั้นด้วยก็ได้

๒) เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภค ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจประกาศกำหนดให้สถาบันการเงินประเภทหนึ่งประเภทใดถือปฏิบัติในเรื่องดังต่อไปนี้ (๑) การรับฝากเงิน การรับเงินจากประชาชน การกู้ยืมเงิน การลงทุน การให้สินเชื่อ การก่อภาระผูกพัน และการประกอบธุรกิจอื่นที่สถาบันการเงินนั้นดำเนินการได้ (๒) การทำนิติกรรมหรือสัญญากับประชาชน ผู้บริโภค หรือลูกค้ารายย่อยในการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงิน ซึ่งมีทุนทรัพย์หรือมูลค่าตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ไม่ว่าจะเป็นในเนื้อหาสาระ วิธีการคำนวณผลประโยชน์หรือแบบสัญญา (๓) การทำสัญญาค้ำประกันด้วยบุคคล โดยให้มีการระบุงเงินของต้นเงินในสัญญา หรือมิให้มีการทำข้อตกลงให้ผู้ค้ำประกันทำสัญญาค้ำประกันแบบไม่จำกัดจำนวน ในกรณีที่เป็นการค้าประกันหนี้จะต้องชำระ ณ เวลาที่มีกำหนดแน่นอน และสถาบันการเงินยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ขึ้นต้น แต่ไม่สามารถจะตกลงกันได้ภายในเวลาหกเดือน ให้สถาบันการเงินแจ้งให้ผู้ค้ำประกันทราบ (๔) ข้อที่ต้องปฏิบัติหากนิติกรรมหรือสัญญาที่ทำขึ้นนั้นให้สิทธิแก่สถาบันการเงินที่จะเปลี่ยนแปลงสัญญาได้ฝ่ายเดียว (๕) การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันการเงิน

๕.๔ ส่วนที่ ๔ ข้อห้ามในการให้สินเชื่อ (มาตรา ๔๘ – มาตรา ๕๒)

๑) ภายใต้บังคับมาตรา ๕๙ ห้ามมิให้สถาบันการเงินไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๑) ให้สินเชื่อ ทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ หรือประกันหนี้แก่กรรมการ ผู้จัดการ รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งมีตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่น ผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงินหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว เว้นแต่การให้สินเชื่อในรูปของบัตรเครดิตตามอัตราขั้นสูงที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด หรือการให้สินเชื่อเพื่อเป็นสวัสดิการแก่บุคคลดังกล่าวตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

(๒) รับรอง รับอาวัล หรือสอดเข้าแก้หน้าในตัวเงินที่กรรมการ ผู้จัดการ รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งมีตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่น ผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว เป็นผู้ส่งจ่าย ผู้ออกตัว หรือผู้สลักหลัง

(๓) จ่ายเงินหรือทรัพย์สินอื่นแก่กรรมการ ผู้จัดการ รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งมีตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่น ผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงินหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว เป็นค่าตอบแทนสำหรับหรือเนื่องจากการกระทำหรือการประกอบธุรกิจใด ๆ ของสถาบันการเงินนั้น ซึ่งมีใช้บำเหน็จ เงินเดือน รางวัล และเงินเพิ่มอย่างอื่นบรรดาที่พึงจ่ายตามปกติ

(๔) ขาย ให้ หรือให้เช่าทรัพย์สินใด ๆ แก่กรรมการ ผู้จัดการ รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ ผู้ซึ่งมีตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่น ผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว หรือรับซื้อ หรือเช่าทรัพย์สินใด ๆ จากบุคคลดังกล่าวมีมูลค่ารวมกันสูงกว่าที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย

(๕) ให้ผลประโยชน์อื่นใดแก่กรรมการ ผู้จัดการ รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งมีตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่น ผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

๕.๕ ส่วนที่ ๕ กลุ่มธุรกิจทางการเงิน (มาตรา ๕๓ – มาตรา ๕๙)

๑) กลุ่มธุรกิจทางการเงิน ประกอบด้วยสถาบันการเงินและบริษัทอื่นที่ประกอบธุรกิจทางการเงิน หรือธุรกิจที่เป็นการสนับสนุนธุรกิจทางการเงินที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ (๑) กลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ประกอบด้วยสถาบันการเงินเป็นบริษัทแม่และมีบริษัทอื่นเป็นบริษัทลูกบริษัทเดียวหรือหลายบริษัท หรือ (๒) กลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ประกอบด้วยบริษัทแม่ที่ไม่ใช่สถาบันการเงินแต่มีสถาบันการเงินเป็นบริษัทลูก โดยจะมีบริษัทลูกเพียงบริษัทเดียวหรือหลายบริษัทเป็นบริษัทรวมก็ได้

๒) ห้ามมิให้จัดตั้งกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

๕.๖ ส่วนที่ ๖ การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง (มาตรา ๖๐ – มาตรา ๖๒)

ให้สถาบันการเงินจัดชั้นสินทรัพย์และภาระผูกพันที่เสียหายหรืออาจเสียหาย และให้ตัดออกจากบัญชีหรือกันเงินสำรองไว้สำหรับสินทรัพย์และภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด ในกรณีที่ปรากฏว่า เมื่อนำสินทรัพย์จัดชั้นหรือภาระผูกพันในส่วนที่ยังมิได้ตัดออกจากบัญชีหรือกันเงินสำรองไว้มาหักออกจากเงินกองทุนแล้ว เงินกองทุนมีจำนวนต่ำกว่าที่ต้องดำรงไว้ตามมาตรา ๓๐ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจกำหนดมาตรการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สถาบันการเงินนั้นถือปฏิบัติ จนกว่าจะได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง หากหลักเกณฑ์ที่ประกาศกำหนดตามวรรคหนึ่งมีผลให้สถาบันการเงินต้องเพิ่มการตัดสินทรัพย์ออกจากบัญชีหรือเพิ่มการกันเงินสำรอง จะต้องประกาศล่วงหน้าก่อนวันใช้บังคับ ไม่น้อยกว่าสามสิบวัน มาตรา ๖๑ ให้สถาบันการเงินกันเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์และภาระผูกพันอื่นที่ไม่เสียหาย

ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด แต่ทั้งนี้จะกำหนดอัตราเงินร้อยละห้าของสินทรัพย์ และภาระผูกพันอื่นที่ไม่เสียหายมิได้

๕.๗ ส่วนที่ ๗ การบริหารสินทรัพย์และการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง (มาตรา ๖๓ – มาตรา ๖๕)

สินทรัพย์สภาพคล่อง ได้แก่ (๑) เงินสด (๒) เงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (๓) เงินฝากสุทธิที่สถาบันการเงินอื่น (๔) บัตรเงินฝากที่ปราศจากภาระผูกพัน (๕) หลักทรัพย์รัฐบาลไทย หลักทรัพย์ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือหลักทรัพย์กองทุน เพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินที่ปราศจากภาระผูกพัน (๖) หุ้ญกู้หรือพันธบัตรที่กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ค่าประกันเฉพาะต้นเงินหรือรวมทั้งดอกเบี้ย และปราศจากภาระผูกพัน (๗) สินทรัพย์อื่นใดที่กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน รับภาระสุดท้ายที่จะชดใช้ความเสียหาย ทั้งนี้ ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด (๘) สินทรัพย์อื่นที่มีสภาพคล่องและความน่าเชื่อถือตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด สินทรัพย์สภาพคล่องตาม (๔) (๕) (๖) และ (๘) ต้องสามารถโอนเปลี่ยนมือได้

๕.๘ ส่วนที่ ๘ การจัดทำบัญชี การรายงาน และผู้สอบบัญชี (มาตรา ๖๖ – มาตรา ๗๑)

ให้สถาบันการเงินจัดทำบัญชีเพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริง โดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดโดยสถาบันวิชาชีพที่หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นชอบและตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด มาตรา ๖๗ ให้สถาบันการเงินจัดทำงบการเงินในรอบระยะเวลาหกเดือนและรอบระยะเวลาสิบสองเดือนอันเป็นรอบปีบัญชีของสถาบันการเงินนั้น ตามแบบที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด และต้องมีการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีในรอบปีบัญชีนั้นด้วย

๕.๙ ส่วนที่ ๙ การควบ โอน และเลิกกิจการ (มาตรา ๗๒ – มาตรา ๗๙)

สถาบันการเงินใดประสงค์จะเลิกประกอบกิจการ หรือหยุดประกอบกิจการเป็นการชั่วคราว สถาบันการเงินนั้นต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

๕.๑๐ ส่วนที่ ๑๐ การกำกับทั่วไป (มาตรา ๘๐ – มาตรา ๘๓)

สถาบันการเงินใดไม่ประกอบธุรกิจสถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาตในปริมาณที่สถาบันการเงินพึงประกอบตามปกติตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจสั่งให้สถาบันการเงินนั้นประกอบกิจการตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ ในการนี้ จะกำหนดหลักเกณฑ์และระยะเวลาไว้ด้วยก็ได้ และหากสถาบันการเงินไม่ดำเนินการตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยสั่งการ ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจสั่งปิดกิจการสถาบันการเงินนั้นก็ได้ เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยมีคำสั่งปิดกิจการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เสนอรัฐมนตรีเพิกถอนใบอนุญาตของสถาบันการเงินและให้ชำระบัญชีสถาบันการเงินนั้น

๖. หมวด ๔ การตรวจสอบสถาบันการเงิน (มาตรา ๘๔ – มาตรา ๘๘)

ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานธนาคารแห่งประเทศไทย หรือบุคคลภายนอกเป็นผู้ตรวจการสถาบันการเงิน เพื่อตรวจสอบกิจการ สินทรัพย์ และหนี้สินของสถาบันการเงิน บริษัทแม่ บริษัทลูก หรือบริษัทร่วม และบริษัทที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ตลอดจนลูกหนี้และผู้ที่เกี่ยวข้องของสถาบันการเงินนั้น เป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะก็ได้

๗. หมวด ๕ การแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของสถาบันการเงิน (มาตรา ๘๙ – มาตรา ๙๙)

ในกรณีที่สถาบันการเงินมีฐานะหรือการดำเนินงานอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้ (๑) มีคำสั่งให้สถาบันการเงินแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงาน (๒) มีคำสั่งให้สถาบันการเงินลดทุน เพิ่มทุน หรือทั้งลดทุนและเพิ่มทุนภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่สถาบันการเงินได้รับแจ้งคำสั่ง ถ้าสถาบันการเงินไม่ดำเนินการหรือดำเนินการไม่ได้ตามกำหนด ให้ถือว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นนับแต่วันที่ครบกำหนดในคำสั่ง เว้นแต่กรณีมีความจำเป็นรีบด่วนเพื่อพียงฐานะและการดำเนินงานของสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจมีคำสั่งให้สถาบันการเงินลดทุน เพิ่มทุน หรือทั้งลดทุนและเพิ่มทุนทันทีได้ โดยให้ถือว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ มีให้นำมาตรา ๑๑๑๗ มาตรา ๑๒๒๐ มาตรา ๑๒๒๒ มาตรา ๑๒๒๔ มาตรา ๑๒๒๕ มาตรา ๑๒๒๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา ๑๓๖ วรรคสอง (๒) มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๙ และมาตรา ๑๔๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับกับการลดทุนหรือเพิ่มทุน หรือการเสนอขายหุ้นเพิ่มทุน (๓) มีคำสั่งให้สถาบันการเงินระงับการดำเนินการทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว ภายในระยะเวลาที่กำหนด (๔) มีคำสั่งให้สถาบันการเงินถอดถอนกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ คนใดคนหนึ่งหรือทุกคน และแต่งตั้งบุคคลอื่นเข้าปาดำรงตำแหน่งแทนในทันทีตามที่เห็นสมควร โดยให้ถือว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น (๕) มีคำสั่งควบคุมสถาบันการเงิน หรือมีคำสั่งปิดกิจการของสถาบันการเงินนั้น

๘. หมวด ๖ การเข้าควบคุมสถาบันการเงิน (มาตรา ๑๐๐ – มาตรา ๑๑๘)

๘.๑ เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยมีคำสั่งควบคุมสถาบันการเงินใดแล้ว ให้แจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้สถาบันคุ้มครองเงินฝากและสถาบันการเงินนั้นทราบ และปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานของสถาบันการเงินนั้น รวมทั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษาและในสื่อใด ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

๘.๒ กรณีที่คณะกรรมการควบคุมสถาบันการเงินรายงานว่าสถาบันการเงินที่ถูกควบคุมไม่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีคำสั่งปิดกิจการของสถาบันการเงินนั้น และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและในสื่อใด ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยมีคำสั่งปิดกิจการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เสนอรัฐมนตรีเพิกถอนใบอนุญาตของสถาบันการเงินนั้น

๙. หมวด ๗ การกำกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (มาตรา ๑๑๙ – มาตรา ๑๒๐)

๙.๑ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ ได้แก่ (๑) สถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น (๒) นิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๙.๒ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลระบบสถาบันการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายจัดตั้งสถาบันการเงินเฉพาะกิจ อาจมอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทำหน้าที่ดังต่อไปนี้ทั้งหมดหรือแต่เพียงบางส่วน ตามที่กฎหมายได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีผู้รักษาการได้

๑) กำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจนั้น

๒) มีอำนาจสั่งให้ชี้แจงข้อเท็จจริงและแสดงความคิดเห็น รวมทั้งแต่งตั้งบุคคลเพื่อตรวจสอบและรายงานกิจการหรือทรัพย์สินของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

๓) มีอำนาจแต่งตั้งหรือถอดถอนบุคคลใดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ รวมทั้งกำหนดค่าตอบแทนหรือผลประโยชน์อื่นใดให้แก่บุคคลดังกล่าว

๔) กำหนดแนวนโยบายเพื่อให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจดำเนินการหรือถือปฏิบัติ

๕) มีอำนาจสั่งให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องปฏิบัติหรือยับยั้งการกระทำของสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรี ในการกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจตามวรรคหนึ่ง ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี อาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องปฏิบัติเพิ่มเติม หรือให้นำบทบัญญัติใดของพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจนั้นได้

๑๐. หมวด ๘ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๑๒๑ – มาตรา ๑๕๖)

๑๐.๑ ผู้ใดประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน หรือธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ โดยมีได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

๑๐.๒ สถาบันการเงินใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้ต้องได้รับโทษตามกฎหมายกำหนด

๑๑. บทเฉพาะกาล (มาตรา ๑๕๗ – มาตรา ๑๖๓)

ให้ถือว่าธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน หรือธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ แล้วแต่กรณี อยู่แล้วในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจประเภทนั้นตามพระราชบัญญัตินี้

๒. พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๐ ก วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ หน้า ๔๐

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มาตรา ๔๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติห้ามสถาบันการเงินให้สินเชื่อทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ หรือประกันหนี้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการ ผู้จัดการ รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งมีตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่น ผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว โดยมีการกำหนดข้อยกเว้นเฉพาะในกรณีการให้สินเชื่อในรูปของบัตรเครดิตหรือการให้สินเชื่อเพื่อเป็นสวัสดิการ ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติกับสถาบันการเงินที่เป็นการดำเนินธุรกิจตามปกติของสถาบันการเงิน และอาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชนนั้นได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการลดอุปสรรคดังกล่าว สมควรเพิ่มเติมข้อยกเว้น เกี่ยวกับการให้สินเชื่อทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ หรือประกันหนี้ของสถาบันการเงินกับบุคคลดังกล่าว ในกรณีที่เป็นการให้สินเชื่อทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ หรือประกันหนี้ภายใต้วงเงินที่ได้รับอนุมัติเดิมก่อนดำรงตำแหน่ง หรือเป็นการปรับโครงสร้างหนี้เดิมโดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการของสถาบันการเงิน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับให้สินเชื่อ ทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ หรือประกันหนี้แก่กรรมการ ผู้จัดการ รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งมีตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่น ผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว เว้นแต่

(ก) เป็นการให้สินเชื่อ ทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ หรือประกันหนี้ภายใต้วงเงินที่ได้รับอนุมัติเดิมก่อนดำรงตำแหน่ง หรือเป็นการปรับโครงสร้างหนี้เดิมโดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการของสถาบันการเงิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

(ข) เป็นการให้สินเชื่อในรูปของบัตรเครดิตตามอัตราขั้นสูงที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

(ค) เป็นการให้สินเชื่อเพื่อเป็นสวัสดิการแก่บุคคลดังกล่าวตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด (มาตรา ๓)

นางสาววรรณวิษ สว่างแจ้ง / จัดทำ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ” และ “เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” และคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งด้านนิติบัญญัติ บริหาร ปกครอง หรือตุลาการ ของรัฐต่างประเทศ และบุคคลใด ๆ ซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับหน้าที่ราชการให้แก่ รัฐต่างประเทศ รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่สำหรับหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ไม่ว่า โดยการแต่งตั้งหรือเลือกตั้ง มีตำแหน่งประจำหรือชั่วคราว และได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอื่นหรือไม่ก็ตาม

“เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากองค์การระหว่างประเทศให้ปฏิบัติงานในนามขององค์การระหว่างประเทศนั้น”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๔/๑) และ (๔/๒) ของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“(๔/๑) ใต้สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด กระทำความผิดตามมาตรา ๑๒๓/๒ มาตรา ๑๒๓/๓ มาตรา ๑๒๓/๔ และมาตรา ๑๒๓/๕

(๔/๒) ใต้สวนและวินิจฉัยการกระทำความผิดที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งได้ กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ การประสานความร่วมมือเพื่อประโยชน์แห่งการใต้สวนและ วินิจฉัยให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๔/๑) ของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“(๑๔/๑) ดำเนินการตามคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศในคดีทุจริตที่ผู้ประสานงานกลาง ตามกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาส่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ หรือพิจารณาให้ความช่วยเหลือกับต่างประเทศในคดีทุจริตซึ่งมิใช่คำร้องขอความช่วยเหลือตามกฎหมาย ว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การใต้สวนข้อเท็จจริง หรือการตรวจสอบตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๔/๑) (๔/๒) และ (๖) คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้พนักงานใต้สวนเป็นผู้รับผิดชอบสำนวนเพื่อดำเนินการแทนก็ได้ แล้วรายงานต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป ทั้งนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานใต้สวน ดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๓/๑) ของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“(๓/๑) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยทำข้อตกลงกับหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อมอบหมายเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่งและวรรคสี่ มาใช้บังคับกับการแสดง การยื่น การรับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และการตรวจสอบความถูกต้อง และความมืออยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของวรรคสองของมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ในกรณีที่ป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่งและวรรคสี่ มาใช้บังคับกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๖) ของวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“(๖) มีกรณีที่ต้องดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๙๙/๑”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๔/๑ ในการดำเนินคดีอาญาตามหมวดนี้ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาของศาล มิให้นำระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และเมื่อได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ มิให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๘ มาใช้บังคับ”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๘/๑ การดำเนินคดีอาญาเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ
เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ และเอกชน มาตรา ๙๙/๑ มาตรา ๙๙/๒ มาตรา ๙๙/๓
มาตรา ๙๙/๔ มาตรา ๙๙/๕ มาตรา ๙๙/๖ และมาตรา ๙๙/๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒

“หมวด ๘/๑

การดำเนินคดีอาญาเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ
เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ และเอกชน

มาตรา ๙๙/๑ การกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ
และบุคคลใด ว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๑๒๓/๒ มาตรา ๑๒๓/๓ มาตรา ๑๒๓/๔ และมาตรา ๑๒๓/๕
ให้กล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

การกล่าวหาตามวรรคหนึ่งจะทำได้ด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๙/๒ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจไม่รับหรือยกเรื่องกล่าวหาที่มีลักษณะดังต่อไปนี้
ขึ้นพิจารณาก็ได้

(๑) เรื่องที่ไม่ระบุพยานหลักฐานหรือไม่ปรากฏพฤติการณ์แห่งการกระทำชัดเจนเพียงพอ
ที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงได้

(๒) เรื่องที่ล่วงเลยมาแล้วเกินห้าปีนับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันที่มีการกล่าวหา และเป็นเรื่องที่
ไม่อาจหาพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้

(๓) เรื่องที่เป็นการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ
และบุคคลใดซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการต่อผู้ถูกกล่าวหาตามกฎหมายอื่นเสร็จสิ้น
และเป็นไปโดยชอบแล้ว และไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการดำเนินการนั้นไม่เที่ยงธรรม

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยคำว่า “ศาล” ให้หมายความรวมถึง
ศาลในต่างประเทศด้วย

มาตรา ๙๙/๓ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับคำกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ
เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ และบุคคลใดตามมาตรา ๙๙/๑ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่า
เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ และบุคคลใดกระทำความผิด

ตามมาตรา ๑๒๓/๒ มาตรา ๑๒๓/๓ มาตรา ๑๒๓/๔ และมาตรา ๑๒๓/๕ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริง

มาตรา ๙๙/๔ ในกรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ และบุคคลใด อันเนื่องมาจากได้กระทำการตามมาตรา ๙๙/๓ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษเพื่อจะดำเนินการตามบทบัญญัติในหมวดนี้ ในการนี้ หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมิใช่กรณีตามมาตรา ๙๙/๓ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องกลับไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต่อไป

มาตรา ๙๙/๕ ในกรณีที่มีการควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้ในอำนาจของศาลเนื่องจากการจับผู้ถูกกล่าวหาไว้ระหว่างดำเนินคดีตามมาตรา ๙๙/๔ ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจขอให้ศาลควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้ได้ต่อไป และให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบเพื่อดำเนินคดีต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยไม่ต้องส่งเรื่องมาให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ

กรณีที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ถูกกล่าวหา ให้รายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ กรณีดังกล่าวคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจเรียกสำนวนการสอบสวนพร้อมพยานหลักฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้องจากพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมาพิจารณาหรือไต่สวนข้อเท็จจริงใหม่ก็ได้

การดำเนินการของพนักงานสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ย่อมไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเอง หรือมอบหมายให้พนักงานไต่สวนเข้าร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวนก็ได้

มาตรา ๙๙/๖ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเห็นสมควร อาจส่งเรื่องที่มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ และบุคคลใดว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๑๒๓/๒ มาตรา ๑๒๓/๓ มาตรา ๑๒๓/๔ และมาตรา ๑๒๓/๕ ที่อยู่ระหว่างดำเนินการให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต่อไปก็ได้

มาตรา ๙๙/๗ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วมีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูลให้ข้อกล่าวหาอันเป็นอันตกไป ข้อกล่าวหาใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่ามีมูลความผิดทางอาญาให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๗ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๘ และมาตรา ๙๘/๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒๓/๒ มาตรา ๑๒๓/๓ มาตรา ๑๒๓/๔ มาตรา ๑๒๓/๕ มาตรา ๑๒๓/๖ มาตรา ๑๒๓/๗ และมาตรา ๑๒๓/๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๑๒๓/๒ ผู้ใดเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐ เจ้าของหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าของหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือประหารชีวิต

มาตรา ๑๒๓/๓ ผู้ใดเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐ เจ้าของหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าของหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง โดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดซึ่งตนได้เรียก รับ หรือยอมจะรับไว้ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งในตำแหน่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๑๒๓/๔ ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นเป็นการตอบแทนในการที่จะจงใจหรือได้จงใจ เจ้าของหน้าที่ของรัฐ เจ้าของหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าของหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ โดยวิธีอันทุจริตหรือผิดกฎหมายหรือโดยอิทธิพลของตน ให้กระทำการหรือไม่กระทำการในหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๓/๕ ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าของหน้าที่ของรัฐ เจ้าของหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าของหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เพื่อจงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลใดและกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น โดยนิติบุคคลดังกล่าวไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดนั้น นิติบุคคลนั้นมีความผิดตามมาตรานี้ และต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าแต่ไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับ

บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลตามวรรคสอง ให้หมายความถึง ลูกจ้าง ตัวแทน บริษัท ในเครือ หรือบุคคลใดซึ่งกระทำการเพื่อหรือในนามของนิติบุคคลนั้น ไม่ว่าจะมิอำนาจหน้าที่ในการนั้นหรือไม่ก็ตาม

มาตรา ๑๒๓/๖ ในการริบทรัพย์สินเนื่องจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ นอกจากศาลจะมีอำนาจริบทรัพย์สินตามกฎหมายที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะแล้ว ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ริบทรัพย์สินดังต่อไปนี้ด้วย เว้นแต่เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด

(๑) ทรัพย์สินที่บุคคลได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด

(๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการกระทำความผิด หรือจากการเป็นผู้ใช้ ผู้สนับสนุน หรือผู้โฆษณาหรือประกาศให้ผู้อื่นกระทำความผิด

(๓) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอนด้วยประการใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) หรือ (๒)

(๔) ประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) หรือ (๓)

ในการที่ศาลจะมีคำสั่งริบทรัพย์สินตาม (๑) ของวรรคหนึ่ง ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์ และความร้ายแรงแห่งการกระทำความผิด รวมทั้งโอกาสที่จะนำทรัพย์สินนั้นไปใช้ในการกระทำความผิดอีก

ในกรณีที่ศาลเห็นว่ามີวิธีการอื่นที่ทำให้บุคคลไม่สามารถใช้ทรัพย์สินตาม (๑) ของวรรคหนึ่ง ในการกระทำความผิดได้อีกต่อไป ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ดำเนินการตามวิธีการดังกล่าวแทนการริบทรัพย์สิน

หากการดำเนินการตามวรรคสามไม่เป็นผล ศาลจะมีคำสั่งริบทรัพย์สินนั้นในภายหลังก็ได้

มาตรา ๑๒๓/๗ บรรดาทรัพย์สินดังต่อไปนี้ให้ริบเสียทั้งสิ้น เว้นแต่เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด

(๑) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

(๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๓) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศได้มาจากการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๒๓/๒ หรือมาตรา ๑๒๓/๓ หรือความผิดในลักษณะเดียวกันตามกฎหมายอื่น

(๔) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่ได้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ เพื่อบุคคลให้กระทำความผิด หรือเพื่อเป็นรางวัลในการที่บุคคลได้กระทำความผิด

(๕) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอนด้วยประการใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)

(๖) ประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕)

มาตรา ๑๒๓/๘ เมื่อความปรากฏแก่ศาลเอง หรือความปรากฏตามคำขอของโจทก์ว่าสิ่งที่ศาลสั่งริบ ตามมาตรา ๑๒๓/๖ (๒) (๓) หรือ (๔) หรือมาตรา ๑๒๓/๗ เป็นสิ่งที่โดยสภาพไม่สามารถส่งมอบ ได้สูญหาย หรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกินสมควร หรือมีเหตุ สมควรประการอื่น ศาลอาจกำหนดมูลค่าของสิ่งนั้นโดยคำนึงถึงราคาท้องตลาดของสิ่งนั้นในวันที่ศาลมี คำพิพากษาและสั่งให้ผู้ซึ่งศาลสั่งให้ส่งสิ่งที่ริบชำระเงินหรือสั่งให้รับทรัพย์สินอื่นของผู้กระทำความผิด ตามมูลค่างดกล่าวภายในเวลาที่ศาลกำหนด

การกำหนดมูลค่าของสิ่งที่ศาลสั่งริบตามวรรคหนึ่งในกรณีที่มีการนำไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือการกำหนดมูลค่าของสิ่งนั้นในกรณีมูลค่าของทรัพย์สินที่ได้มาแทนต่ำกว่าการนำไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น ในวันที่มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น ให้ศาลกำหนดโดยคำนึงถึงสัดส่วนของทรัพย์สินที่มีการรวม เข้าด้วยกันนั้น หรือมูลค่าของทรัพย์สินที่ได้มาแทนสิ่งนั้นแล้วแต่กรณี

ในการสั่งให้ผู้ซึ่งศาลให้ส่งสิ่งที่ริบชำระเงินตามวรรคสอง ศาลจะกำหนดให้ผู้ซึ่งชำระเงินทั้งหมด ในคราวเดียว หรือจะให้ผ่อนชำระก็ได้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่กรณี

ผู้ซึ่งศาลสั่งให้ส่งสิ่งที่ริบซึ่งไม่ชำระเงินหรือชำระไม่ครบถ้วนตามจำนวนและภายในระยะเวลา ที่ศาลกำหนด ต้องเสียดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดตามอัตราที่กฎหมายกำหนด

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินเนื่องจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ แต่คำพิพากษายังไม่ถึงที่สุด ให้เลขาธิการมีอำนาจเก็บรักษาและจัดการทรัพย์สินดังกล่าว จนกว่าคดีถึงที่สุด หรือศาลมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการเก็บรักษาและจัดการ ทรัพย์สินให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ คือ ด้วยประเทศไทย ได้ให้สัตยาบันร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (United Nations Convention against Corruption : UNCAC) เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ อันก่อให้เกิดหน้าที่ในการปฏิบัติตามพันธกรณีอนุสัญญาดังกล่าวหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายภายในของประเทศไทยเพื่ออนุวัติการตามอนุสัญญา ซึ่งเป็นมาตรฐานสากล อีกทั้งในขณะนี้ประเทศไทยอยู่ระหว่างการเป็นผู้ถูกประเมินและติดตามผลการปฏิบัติตามอนุสัญญา การที่ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเพื่ออนุวัติการตามพันธกรณีอนุสัญญาดังกล่าวก่อให้เกิดผลเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยในเรื่องความพยายามและความจริงจังในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายภายในเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตรวมถึงการแก้ไขปัญหาการทุจริตภายในประเทศ จึงมีความจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายเพื่ออนุวัติการตามพันธกรณีอนุสัญญาดังกล่าว โดยเฉพาะในเรื่องการกำหนดความผิดการให้หรือรับสินบนที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศและเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ การกำหนดอายุความในกรณีหลบหนีและอายุความล่วงเลยการลงโทษการกำหนดการริบทรัพย์สินในคดีทุจริตให้เป็นไปตามหลักการริบทรัพย์สินตามมูลค่า อีกทั้งยังเป็นการสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการปฏิรูปประเทศตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ในการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตมีกลไกในการจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเนื่องจากการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่ออนุวัติการตามพันธกรณีอนุสัญญาดังกล่าวถือเป็นอาชญากรรมที่มีลักษณะพิเศษ จึงควรบัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นการเฉพาะ เพื่อเป็นหลักประกันความเป็นอิสระและความเชี่ยวชาญของหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน และเป็นหลักประกันมิให้เกิดการกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคลมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น นอกจากนี้สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินให้ถูกต้อง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

สมัยคณะรัฐมนตรีที่มี นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยได้ยกเลิกกฎหมายฉบับก่อน ๆ จำนวน ๓ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๐ และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙ และต่อมาได้มีแก้ไขเพิ่มเติมแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ อีก ๓ ครั้ง ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนั้น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันคือ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมอีก ๓ ฉบับ โดยมีสาระสำคัญตามลำดับดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๑๑๔ ก วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มาตรา ๓๐๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ใต้สวนข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจในกรณีที่มีการร้องขอให้ถอดถอนเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับสูงออกจากตำแหน่ง หรือดำเนินคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ และใต้สวนวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายวญผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ โดยมาตรา ๓๒๙ บัญญัติให้ตรากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ภายในสองปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งมาตรา ๓๓๑ บัญญัติให้กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกระทำความผิดอันเป็นการร้ายวญผิดปกติ และการทุจริตต่อหน้าที่ การกระทำความผิดอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งหลักเกณฑ์วิธีการ และกระบวนการใต้สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อกล่าวหา ตลอดจนโทษที่ประธานกรรมการหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะได้รับในกรณีที่กระทำการโดยขาดความเที่ยงธรรมกระทำ

ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ประกอบกับมาตรา ๓๐๒ บัญญัติให้ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติเป็นหน่วยงานธุรการที่มีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แบ่งเนื้อหา ออกเป็น ๑๑ หมวด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๓๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดนิยามความหมายของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” “ผู้ดำรง ตำแหน่งระดับสูง” “ผู้เสียหาย” “ผู้ถูกกล่าวหา” “ประธานกรรมการ” “กรรมการ” “อนุกรรมการ” “เลขาธิการ” “พนักงานเจ้าหน้าที่” “ทุจริตต่อหน้าที่” “ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ” “ร่ำรวยผิดปกติ” ไว้ในมาตรา ๔ ของ พระราชบัญญัตินี้

๒. หมวด ๑ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (มาตรา ๖ – มาตรา ๑๘)

๒.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือเรียกชื่อย่อว่า “คณะกรรมการ ป.ป.ช.” ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ๑ คน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีก ๘ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา โดยให้ประธานวุฒิสภาจัดให้มีคณะกรรมการสรรหา จำนวน ๑๕ คน ทำหน้าที่สรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๒.๒ กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ ต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิด อายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์ เคยดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๙ (๓) นอกจากนี้ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๑๐ ของพระราชบัญญัตินี้

๒.๓ กำหนดให้ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการต้อง ๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งเงินเดือนประจำ ๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการ หรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือของหน่วยงานของรัฐ ๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การ ที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไร หรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด และ ๔) ไม่ประกอบ วิชาชีพอิสระอื่นใด

๒.๔ กำหนดให้กรรมการ ป.ป.ช. มีวาระการดำรงตำแหน่งเก้าปีและให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว ส่วนการพ้นจากตำแหน่งตามวาระและตามความในมาตรา ๑๓ ของพระราชบัญญัตินี้ เช่น ตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติ นอกจากนี้ การพ้นจากตำแหน่งตามมติของวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่

๒.๕ กำหนดให้กรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

๒.๖ การดำเนินคดีในชั้นศาลให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

๓. หมวด ๒ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (มาตรา ๑๙ – มาตรา ๓๑)

๓.๑ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้

๓.๒ กำหนดให้องค์ประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด แต่องค์ประชุมในการพิจารณาและวินิจฉัยต้องประกอบด้วยกรรมการไม่น้อยกว่า สองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด

๓.๓ กำหนดในการประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เป็นไปตามระเบียบการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดอำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการในการดำเนินการประชุม และออกคำสั่งใด ๆ รวมถึงการปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๓.๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ประธานกรรมการ กรรมการอนุกรรมการ และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

๔. หมวด ๓ การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินตั้งแต่มาตรา ๓๒ – มาตรา ๓๘ แบ่งเป็น ๒ ส่วน

ส่วนที่ ๑ การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

๔.๑ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว ตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง โดยการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ยื่นภายในเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๓๓ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ แต่หากผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจยื่นข้อความอันเป็นเท็จให้ผู้ยื่นนั้นพ้นจากตำแหน่งและห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ในการนี้ ให้คณะกรรมการเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญชี้ขาด

๔.๒ กำหนดในกรณีมีการยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินเพราะเหตุที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ้นจากตำแหน่งหรือตาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สิน พร้อมทั้งจัดทำรายงานผลและประกาศรายงานผลนั้นในราชกิจจานุเบกษา หากทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นผิดปกติให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเอกสารทั้งหมดที่มีอยู่พร้อมทั้งรายงานผลการตรวจสอบไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินคดีในศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ส่วนที่ ๒ การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๔.๓ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐคือ ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด อัยการสูงสุด กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน รองประธานศาลปกครองสูงสุด หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร ผู้พิพากษาในศาลฎีกา ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด รองอัยการสูงสุด และผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่ง ทุกสามปีที่อยู่ในตำแหน่งและเมื่อพ้นจากตำแหน่งตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ทั้งนี้ ในการยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๔.๔ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจกำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นที่ต้องยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สิน รวมถึงมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งอื่น ๆ ให้ยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๔.๕ กำหนดกรณีผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สิน หรือยื่นข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้ยื่นนั้นพ้นจากตำแหน่งและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นเวลาห้าปีนับจากวันพ้นจากตำแหน่ง

๕. หมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริง (มาตรา ๔๓ – มาตรา ๕๗)

๕.๑ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามบทบัญญัติในหมวดนี้ ในกรณีตามความในมาตรา ๔๓ เช่น ประธานวุฒิสภาส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง เนื่องจากได้มีการเข้าชื่อร้องขอเพื่อให้วุฒิสภามีมติถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๕๙

ภายใต้บังคับมาตรา ๔๔ ซึ่งกำหนดห้ามมิให้ดำเนินการไต่สวนในกรณีเป็นเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วและไม่มีพยานหลักฐานใหม่อันเป็นสาระสำคัญแก่การไต่สวน รวมถึงกรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลคนเดียวกับผู้ถูกกล่าวหาในเรื่องที่อยู่ระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริงและมูลกรณีแห่งการกล่าวหาเป็นเรื่องเดียวกัน

๕.๒ กำหนดกรณีในการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงให้แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและกำหนดระยะเวลาตามสมควรที่ผู้ถูกกล่าวหาจะมาชี้แจงข้อกล่าวหาแสดงพยานหลักฐาน หรือนำพยานบุคคลมาให้ปากคำประกอบการชี้แจง ในการชี้แจงข้อกล่าวหาและการให้ปากคำของผู้ถูกกล่าวหา ให้มีสิทธินำทนายความหรือบุคคลซึ่งผู้ถูกกล่าวหาไว้วางใจเข้าฟังในการชี้แจง หรือให้ปากคำของตนได้

๖. หมวด ๕ การถอดถอนออกจากตำแหน่ง (มาตรา ๕๘ – มาตรา ๖๕)

๖.๑ กำหนดกรณี เมื่อปรากฏว่าผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด อัยการสูงสุด กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน รองประธานศาลฎีกา รองประธานศาลปกครองสูงสุด หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร รองอัยการสูงสุด และผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย วุฒิสภามีอำนาจดำเนินการถอดถอนผู้นั้นออกจากตำแหน่งได้ สำหรับผู้ที่มีสิทธิร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อถอดถอนตำแหน่ง ได้แก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือประชาชนเข้าชื่อไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ นอกจากนี้ สมาชิกวุฒิสภาไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมดที่มีอยู่มีสิทธิร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อถอดถอนสมาชิกวุฒิสภาออกจากตำแหน่งได้

๖.๒ กำหนดในการถอดถอนผู้ใดออกจากตำแหน่งโดยมติของวุฒิสภา สมาชิกวุฒิสภามีอิสระในการออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีลับด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา และหากผู้ใดถูกถอดถอนให้ตัดสิทธิผู้นั้นในการดำรงตำแหน่งใดในทางการเมือง หรือในหน่วยงานของรัฐ หรือในการรับราชการเป็นเวลาห้าปี

๗. หมวด ๖ การดำเนินคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๓๐๘ ของรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๖๖ – มาตรา ๗๔)

๗.๑ กำหนดกรณีที่มีผู้เสียหายกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่นร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น ให้ผู้เสียหายยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. (มาตรา ๖๖) ซึ่งกำหนดรายละเอียดของคำร้อง ผู้มีอำนาจยื่นคำร้องแทนผู้เสียหาย และการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการไต่สวนข้อเท็จจริงให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๗.๒ กำหนดในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาที่มีมูลความผิดตามมาตรา ๖๖ ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ทั้งหมดพร้อมทั้งความเห็นไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อไป ทั้งนี้ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

๗.๓ กำหนดในกรณีที่ผู้เสียหายหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ร้องทุกข์กล่าวโทษบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๖ ว่าได้กระทำความผิดตามที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๖ ต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งมีเขตอำนาจเหนือท้องที่ที่เกิดการกระทำความผิดดังกล่าว ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ได้รับคำร้องทุกข์

กล่าวโทษมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ เพื่อให้ออกหมายจับบุคคลดังกล่าว หรือกรณีมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นให้จับได้โดยไม่มีหมายตามที่กฎหมายบัญญัติ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจนั้นมีอำนาจจับ ทั้งนี้ให้จับไว้ส่งตัวผู้ถูกจับพร้อมบันทึกการจับมายังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสี่สิบแปดชั่วโมง หากในกรณีที่ไม่จำเป็นต้องมีการควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจปล่อยตัวผู้ถูกจับไปโดยมีประกันหรือไม่มีประกันก็ได้ สำหรับในกรณีที่จำเป็นต้องมีการควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาลอาญาเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับ ตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาสำหรับความผิดที่มีการร้องทุกข์กล่าวโทษนั้น

๘. หมวด ๗ การร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน (มาตรา ๗๕ – มาตรา ๘๓)

๘.๑ กำหนดในกรณีที่มีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด ร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นก่อนว่า พฤติการณ์หรือเรื่องที่กล่าวหานั้นเข้าหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะรับไว้พิจารณาหรือไม่ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ซึ่งได้แสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินไว้แล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. นำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ การกล่าวหาว่าร่ำรวยผิดปกติต้องกระทำในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินสองปี

๘.๒ กำหนดกรณีคำกล่าวหาอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา ชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา รวมถึงข้อกล่าวหาและพฤติการณ์ว่าผู้ถูกกล่าวหา ร่ำรวยผิดปกติ

๘.๓ กำหนดในกรณีที่เรื่องที่กล่าวหาเข้าหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยหรือมีผู้กล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่น ร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไป สำหรับกรณีที่มีพฤติการณ์น่าจะเชื่อว่าจะมีการโอน ยักยอก แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สิน ให้มีอำนาจออกคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้น

๘.๔ กำหนดเพื่อประโยชน์ในการไต่สวนข้อเท็จจริง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาตามรายการ วิธีการและภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันแต่ไม่เกินหกสิบวัน (มาตรา ๗๙)

๘.๕ กำหนดกรณี ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนข้อเท็จจริงและมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหา ร่ำรวยผิดปกติ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้อัยการสูงสุด หรือประธานกรรมการแล้วแต่กรณี ดำเนินการยื่นคำร้องให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ซึ่งในการบังคับเอาแก่ทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาภายในอายุความสิบปี

๙. หมวด ๘ การตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๓๐๘ ของรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๘๔ – มาตรา ๙๙)

๙.๑ กำหนดกรณี การกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา ๖๖ ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ให้ผู้กล่าวหายื่นคำกล่าวหาเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของตนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินสองปี

๙.๒ กำหนดเกี่ยวกับรายละเอียดของคำกล่าวหา ข้อห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับหรือยกคำกล่าวหาขึ้นพิจารณา กำหนดลักษณะของเรื่องกล่าวหาที่คณะกรรมการอาจไม่รับหรือยกคำกล่าวหา เช่น บัทรสนเทห์ และเป็นเรื่องที่ล่วงเลยเกินห้าปีที่ไม่อาจหาพยานหลักฐานได้ นอกจากนี้ยังกำหนดกรณีการดำเนินการในการไต่สวนข้อเท็จจริง กรณีมีมติว่าไม่มีมูลความผิดให้คำกล่าวหาที่นั้นตกไป แต่หากกรณีมีมูล

ความผิดให้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เช่น ถ้ามีมูลความผิดทางวินัยให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๒ และถ้ามีมูลความผิดทางอาญาให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๗

๑๐. หมวด ๙ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม (มาตรา ๑๐๐ – มาตรา ๑๐๓)

กำหนดห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคล นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

๑๑. หมวด ๑๐ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (มาตรา ๑๐๔ – มาตรา ๑๑๗)

๑๑.๑ กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ป.ป.ช.” เป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นกรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ป.ป.ช. ขึ้นตรงต่อประธานกรรมการ และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างสำนักงาน ป.ป.ช.

๑๑.๒ การพ้นจากตำแหน่งของเลขาธิการ พ้นจากตำแหน่งตามวาระดำรงตำแหน่งหกปี และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว นอกจากนี้ให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๐๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๑๒. หมวด ๑๑ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๑๑๘ – มาตรา ๑๒๕)

กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยเฉพาะประธานกรรมการ กรรมการ อนุกรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่หรือบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย หากผู้ใดปฏิบัติหน้าที่โดยขาดความเที่ยงธรรม กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ต้องระวางโทษสองเท่าของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

๑๓. บทเฉพาะกาล (มาตรา ๑๒๖ – มาตรา ๑๓๓)

๒. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๒๒ ก วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐ หน้า ๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่การดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณีมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกระทำความผิดยังมีข้อจำกัดบางประการ โดยกำหนดให้ต้องมีผู้เสียหายมายื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงจะสามารถดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้ ทำให้บางกรณีแม้มีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลดังกล่าวกระทำความผิด คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ไม่สามารถดำเนินการกับบุคคลนั้นได้ สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจและวิธีการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้การปราบปรามการทุจริตในกรณีดังกล่าวมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน

๓. ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทนเกี่ยวกับในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัย หรือมีผู้กล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่นร้ายแรงผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่นให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว เว้นแต่ในกรณีที่ผู้กล่าวหามิใช่ผู้เสียหาย และคำกล่าวหาไม่ระบุพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะไม่ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงก็ได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจจรรยาบรรณเกี่ยวกับการกล่าวหา ทั้งนี้ให้ใช้บังคับกับกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลอื่นเป็นตุลาการผู้ชี้หรือผู้สนับสนุนด้วย

๕. ให้ยกเลิกมาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘ และมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

๓. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๘ ตอนที่ ๒๖ ก วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๔ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติในหมวด ๙/๒ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๒ ได้บัญญัติให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับต่อไปโดยให้ถือว่าการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ โดยพระราชบัญญัติที่ได้ประกาศใช้บังคับในระหว่างวันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ มีผลใช้บังคับเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญนี้ และให้ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดำเนินการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเพื่อให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ ภายใน

หนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ และโดยที่รัฐธรรมนูญมาตรา ๒๕๐ (๓) ได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงหรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าขึ้นไปร้ายผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม รวมทั้งดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการในระดับที่ต่ำกว่าที่ร่วมกระทำความผิดกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวหรือกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือที่กระทำความผิดในลักษณะที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการด้วย ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการไต่สวนเจ้าหน้าที่ของรัฐขึ้นใหม่ ประกอบกับรัฐธรรมนูญยังได้เปลี่ยนแปลงขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการสรรหาคณะกรรมการ ป.ป.ช. การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน เป็นต้น จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์การไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งจำเป็นต้องมีการปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. บางประการ โดยเฉพาะการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินและการบริหารจัดการองค์กรเพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความใน (๗) และ (๘) ของบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน

๒. ให้ยกเลิกความใน (๙) ของบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ (ต่อนุมাত্রานี้) ออก

๓. ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน

๔. ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้บริหารระดับสูง” “ผู้อำนวยการกอง” “พนักงานไต่สวน” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน โดยแก้ไขเกี่ยวกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. การดำเนินการในการสรรหาและการเลือกกรรมการ กำหนดคณะกรรมการสรรหาให้มีจำนวน ๕ คน แก้ไขคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการและผู้ได้รับความเห็นชอบเป็นกรรมการ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน โดยเป็นเรื่องเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ การยื่นบัญชี

แสดงทรัพย์สินและหนี้สิน การเข้าชื่อร้องขอต่อวุฒิสภาเพื่อมีมติให้กรรมการพ้นจากตำแหน่งซึ่งได้เพิ่มเติมกรณีประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสองหมื่นคนมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาได้ สำหรับการเข้าชื่อร้องขอต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้ยื่นต่อประธานวุฒิสภาเพื่อส่งเรื่องไปยังศาล และเมื่อศาลมีคำสั่งรับคำร้องกรรมการผู้ถูกกล่าวหาจะปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างนั้นมิได้จนกว่าจะมีคำพิพากษาของศาลให้ยกคำร้องซึ่งระหว่างนั้นให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการทำหน้าที่เป็นกรรมการเป็นการชั่วคราว และกรณีเมื่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาให้ยกคำร้องให้กรรมการผู้ถูกกล่าวหาในนั้นมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์อื่นใดในระหว่างที่ยุติการปฏิบัติหน้าที่นั้นเต็มจำนวน

๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความในตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน โดยแก้ไขเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และองค์ประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๘. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับการลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

๙. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการการเข้าถึงข้อมูลคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะแจ้งให้หน่วยงาน หรือสถาบันการเงินใดดำเนินการจัดให้กรรมการหรืออนุกรรมการได้สวนเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกกล่าวหา หรือบุคคลอื่นที่มีหลักฐานเพียงพอว่าเกี่ยวข้องในเรื่องที่กล่าวหาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่กรรมการหรืออนุกรรมการได้สวนจะเข้าถึงข้อมูลให้เป็นตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ทั้งนี้ ภายใต้งบบังคับของกฎหมายหรือระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานนั้น กรณีข้อมูลของหน่วยงานหรือสถาบันการเงินใดที่กรรมการหรืออนุกรรมการได้สวนไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้มีการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้

๑๐. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เกี่ยวกับการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้พนักงานได้สวนดำเนินการแทนก็ได้ การดำเนินการของพนักงานได้สวนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

๑๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความในตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับอำนาจในการลงนามในหนังสือในการดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในปฏิบัติหน้าที่

๑๒. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๘/๑ และ ๒๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เกี่ยวกับในกรณีที่มีการตั้งคณะทำงานขึ้นระหว่างคณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุด และในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานกรรมการต้องยื่นคำร้องต่อศาลหรือมีอำนาจฟ้องคดีเอง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบให้พนักงานได้สวนดำเนินการในศาล

แทนก็ได้ นอกจากนี้ได้ปรับปรุงแก้ไขมาตรา ๓๑ ให้ประธานกรรมการ และกรรมการเป็นเจ้าพนักงานในการยุติธรรมตามกฎหมาย

๑๓. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ในการยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สิน ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง

๑๔. ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อพ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย

๑๕. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสามและวรรคสี่ของมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน กรณียื่นเฉพาะรายการที่มีการเปลี่ยนแปลง

๑๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เป็นเรื่องเกี่ยวกับกรณีเมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ใดใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และกรณีเมื่อได้รับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบแล้ว

๑๗. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๗/๑ และมาตรา ๓๗/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สินหนี้สิน และรายงานผลการตรวจสอบ

๑๘. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสามของมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เกี่ยวกับกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกติไว้ชั่วคราวก็ได้ในระหว่างที่ยังไม่มีคำสั่งของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

๑๙. ให้ยกเลิกความใน (๖) ของมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน คือ “(๖) ผู้ตรวจการแผ่นดิน”

๒๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจกำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเพิ่มเติมจากมาตรา ๓๙ ได้ และให้ดำเนินการเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๒๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง

ตามบทบัญญัติในหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริง ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ ในกรณีประธานวุฒิสภาส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง มีกรณีที่ต้องดำเนินการไต่สวน มีการกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายวยผิดปกติ มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๒๒. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๔/๑ และมาตรา ๔๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับก่อนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้เลขาธิการดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานในเรื่องกล่าวนั้น และเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องกล่าวหาได้ไต่สวนข้อเท็จจริงให้สามารถนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานประกอบสำนวนคดีในชั้นไต่สวน

๒๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับในการไต่สวนข้อเท็จจริงจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนเพื่อดำเนินการแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้

๒๔. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับในการไต่สวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้พนักงานไต่สวนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงรวบรวมพยานหลักฐาน และสรุปสำนวนเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาวินิจฉัยก็ได้

๒๕. ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๔๖ และความใน (๓) ของมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน ตามลำดับ

๒๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับการวินิจฉัยว่าข้อกล่าวหาว่ามีมูลหรือไม่ และเมื่อปรากฏว่าผู้ดำรงตำแหน่งตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดมีพฤติการณ์ร้ายวยผิดปกติ วุฒิสภามีอำนาจดำเนินการถอดถอนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๒๗. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับรายงานจากผู้ตรวจการแผ่นดินขอให้ถอดถอนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๒๘. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๘ ออกจากตำแหน่ง โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือประชาชนเข้าชื่อ

๒๙. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับกรณีประชาชนร้องขอให้ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๘

๓๐. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับเมื่อประธานวุฒิสภาได้รับคำร้องแล้ว ให้ประธานวุฒิสภาดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาคำร้องภายในเวลาที่กำหนด

๓๑. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเสียงข้างมากว่าข้อกล่าวหาที่มาจากการเข้าชื่อร้องขอเพื่อให้วุฒิสภามีมติถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาออกจากตำแหน่งมีมูล

๓๒. ให้ยกเลิกความซึ่งเป็นชื่อของหมวด ๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน คือ “หมวด ๖ การดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ”

๓๓. ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับกรณีไต่สวนข้อเท็จจริงผู้ถูกกล่าวหาซึ่งนอกจากผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนแล้ว ได้เพิ่มผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดด้วย

๓๔. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสี่และวรรคห้าของมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความในมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เกี่ยวกับในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้เสียหายจะยื่นคำร้องต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา สำหรับวรรคห้าได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. นำบทบัญญัติในหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริง และหมวด ๕ การถอดถอนจากตำแหน่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

๓๕. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เกี่ยวกับกรณีมีการฟ้องคดีอาญาผู้ถูกกล่าวหาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

๓๖. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๗๔/๑ ของหมวด ๖ การดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เกี่ยวกับการนับอายุความถ้าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดี มิให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ

๓๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๕ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เรื่องเกี่ยวกับการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด ร่ำรวยผิดปกติเมื่อยังดำรงตำแหน่งอยู่หรือพ้นจากตำแหน่งไม่เกินห้าปี ซึ่งการกล่าวหาจะทำด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือก็ได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด และในกรณีการกล่าวหาเข้าหลักเกณฑ์หรือมีเหตุอันควรสงสัยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไป

๓๘. ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับในกรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตามอนุमतรานี้กำหนดเพิ่ม คือ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ให้ประธานกรรมการส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดยื่นคำร้องต่อศาล ซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณา

๓๙. ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมสำหรับการดำเนินคดีที่ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล

๔๐. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๘๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับในกรณีที่มีคำสั่งของศาลอันเป็นที่สุดให้ยกคำร้องของอัยการสูงสุดหรือประธานกรรมการที่ยื่นตามมาตรา ๘๑ และผู้ถูกกล่าวหาไม่ใช้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและได้ถูกลงโทษทางวินัยไปก่อนโดยอาศัยเหตุที่มีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๔๑. ให้ยกเลิกความซึ่งเป็นชื่อของหมวด ๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน คือ “หมวด ๘ การตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ”

๔๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน โดยเป็นเรื่องเกี่ยวกับภายใต้บังคับมาตรา ๑๙ การกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ว่ากระทำความผิด อาทิ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับสูงซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา ๖๖ ผู้พิพากษาและตุลาการ พนักงานอัยการ เป็นต้น ให้นำมาบังคับใช้กรณีที่เป็นตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยอายุความ สำหรับกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไปเกินห้าปีแล้วย่อมไม่เป็นการตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะยกคำกล่าวหาที่ได้มีการกล่าวหาไว้แล้วหรือกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นกระทำความผิดขึ้นได้ส่วนได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพ้นจากตำแหน่งหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แล้วแต่กรณี

๔๓. ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๘๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้ประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน โดยได้แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับ กรณียกเว้นหากได้มีการถอนฟ้องหรือทิ้งฟ้องจะรับหรือยกเรื่องขึ้นพิจารณาได้ คือ “(๒) เรื่องที่เป็นคดีอาญาในประเด็นเดียวกันและศาลประทับฟ้องหรือพิพากษาหรือมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่คดีนั้นได้มีการถอนฟ้องหรือทิ้งฟ้อง หรือเป็นกรณีที่ศาลยังมิได้วินิจฉัยในเนื้อหาแห่งคดี คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะรับหรือยกคำกล่าวหาขึ้นพิจารณาได้”

๔๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เรื่องเกี่ยวกับการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจไม่รับหรือยกเรื่องกล่าวหาที่มีลักษณะเป็นกรณีที่ไม่มีมูลหลักฐานเป็นเรื่องที่ล่วงเลยมาแล้วเกินห้าปีนับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันที่มีการกล่าวหา ตลอดจนเป็นเรื่องที่มีการดำเนินการต่อผู้ถูกกล่าวหาตามกฎหมายอื่นเสร็จสิ้นและเป็นไปโดยชอบแล้ว

๔๕. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๘๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทนเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังหาเจ้าหน้าที่ของรัฐเรื่องใดที่หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่รับไว้พิจารณา ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อส่วนรวมให้มีอำนาจเรียกให้หน่วยงานนั้นโอนเรื่องและส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องมาให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๔๖. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๘๘/๑ มาตรา ๘๘/๒ มาตรา ๘๘/๓ และมาตรา ๘๘/๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความในมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เรื่องเกี่ยวกับการควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้ในอำนาจของศาล การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจส่งเรื่องที่มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ระหว่างดำเนินการให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยหรือส่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การดำเนินการเมื่อพนักงานสอบสวนได้รับเรื่องและในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนได้รับเรื่องจากกรรมการ ป.ป.ช.

๔๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทนเกี่ยวกับผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกลงโทษจะใช้สิทธิอุทธรณ์ดุลพินิจในการกำหนดโทษของผู้บังคับบัญชา ต้องใช้สิทธิดังกล่าวภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

๔๘. ให้เพิ่มความเป็นวรรคสามของมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความในมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการทหารให้อัยการสูงสุดเป็นผู้ฟ้องคดี หรือมอบอัยการทหารฟ้องแทนก็ได้

๔๙. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทนเรื่องเกี่ยวกับเมื่อจะมีการฟ้องคดีอาญาตามมาตรา ๘๗ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๕๐. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๘๘/๑ และมาตรา ๘๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับกรณีที่มีการฟ้องผู้ถูกกล่าวหาเป็นคดีอาญาต่อศาลที่มีเขตอำนาจ และให้นำบทบัญญัติมาใช้บังคับกับการดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๕๑. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๐๓/๑ ของหมวด ๙ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความในมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับความผิดที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ให้ถือเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่

๕๒. ให้เพิ่มความเป็นหมวด ๙/๑ การส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตั้งแต่มาตรา ๑๐๓/๒ ถึงมาตรา ๑๐๓/๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความในมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๕๓. ให้เพิ่มความเป็นหมวด ๙/๒ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ตั้งแต่มาตรา ๑๐๓/๑๐ ถึงมาตรา ๑๐๓/๒๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความในมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๕๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๔ และมาตรา ๑๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๖๐ และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน ตามลำดับโดยให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือ “สำนักงาน ป.ป.ช.” ประจำจังหวัดเป็นส่วนราชการในสังกัดสำนักงาน ป.ป.ช. มีหน้าที่รับผิดชอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๕๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับการให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือ “สำนักงาน ป.ป.ช.” เป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล

๕๖. ให้เพิ่มความเป็น (๑๒) และ (๑๓) ของมาตรา ๑๐๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับการกำหนดค่าเบี้ยประชุมและการวางระเบียบว่าด้วยการจัดทำเอกสารข้อมูล

๕๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน เกี่ยวกับอำนาจในการกำหนดตำแหน่งโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในฐานองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ป.ป.ช.

๕๘. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๑๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่งข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ให้ดำรงตำแหน่งในสาขากระบวนการยุติธรรม

๕๙. ให้ยกเลิกมาตรา ๑๑๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ (ยกเลิกทั้งมาตรา)

๖๐. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เกี่ยวกับการกำหนดโทษสำหรับกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่

๖๑. ให้ยกเลิกมาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ (ยกเลิกทั้งมาตรา)

๖๒. บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ออกตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะได้มีข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ (มาตรา ๖๗)

๖๓. บรรดาการดำเนินการใด ๆ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะอนุกรรมการไต่สวน พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้กระทำไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้เป็นอันใช้ได้ (มาตรา ๖๘)

๖๔. บรรดาคดีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งต่ำกว่าระดับผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่า ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. รับไว้พิจารณาแล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ การดำเนินการต่อไปในคดีดังกล่าวให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (มาตรา ๖๙)

๖๕. ในระหว่างที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังมีได้มีการจัดตำแหน่งข้าราชการ เพื่อให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้นำบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๗๐)

๖๖. บรรดาบทบัญญัติใดที่ได้บัญญัติไว้ตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ ที่เป็นเรื่องเดียวกัน หรือที่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน (มาตรา ๗๑)

๖๗. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการวางระเบียบตามมาตรา ๑๐๓/๓ กำหนดหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๑๐๓/๗ และดำเนินการตามมาตรา ๑๐๓/๘ ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ ในการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ นอกจากนั้นแล้วให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว (มาตรา ๗๒)

๔. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๖๐ ก วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

ด้วยประเทศไทยได้ให้สัตยาบันร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (United Nations Convention against Corruption : UNCAC) เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ อันก่อให้เกิดหน้าที่ในการปฏิบัติตามพันธกรณีอนุสัญญาดังกล่าวหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายภายในของประเทศไทยเพื่ออนุวัติการตามอนุสัญญาซึ่งเป็นมาตรฐานสากล อีกทั้งในขณะนี้ประเทศไทยอยู่ระหว่างการเป็นผู้ถูกประเมินและติดตามผลการปฏิบัติตามอนุสัญญา การที่ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเพื่ออนุวัติการตามพันธกรณีอนุสัญญาดังกล่าว ก่อให้เกิดผลเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยในเรื่องความพยายามและความจริงจังในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายภายในเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตรวมถึงการแก้ไขปัญหาการทุจริตภายในประเทศ จึงมีความจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายเพื่ออนุวัติการตามพันธกรณีอนุสัญญาดังกล่าว โดยเฉพาะในเรื่องการกำหนดความผิด การให้หรือรับสินบนที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศและเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ การกำหนดอายุความในกรณีหลบหนีและอายุความล่วงเลยการลงโทษการกำหนดการริบทรัพย์สินในคดีทุจริต ให้เป็นไปตามหลักการริบทรัพย์สินตามมูลค่า อีกทั้งยังเป็นการสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการปฏิรูปประเทศตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ในการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้การป้องกัน

และปราบปรามการทุจริตมีกลไกในการจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเนื่องจากการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่ออนุวัติการตามพันธกรณีอนุสัญญาดังกล่าว ถือเป็นอาชญากรรมที่มีลักษณะพิเศษ จึงควรบัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นการเฉพาะ เพื่อเป็นหลักประกันความเป็นอิสระและความเชี่ยวชาญของหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน และเป็นหลักประกันมิให้เกิดการกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคลมากเกินไป นอกจากนี้ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินให้ถูกต้อง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. เพิ่มบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลต่างประเทศ” และ “เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๓)

๑.๑ “เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลต่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งด้านนิติบัญญัติ บริหาร ปกครอง หรือตุลาการของรัฐบาลต่างประเทศ และบุคคลใด ๆ ซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับหน้าที่ราชการให้แก่รัฐบาลต่างประเทศ รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่สำหรับหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ไม่ว่าโดยการแต่งตั้งหรือเลือกตั้ง มีตำแหน่งประจำหรือชั่วคราว และได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอื่นหรือไม่ก็ตาม

๑.๒ “เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากองค์การระหว่างประเทศให้ปฏิบัติงานในนามขององค์การระหว่างประเทศนั้น

๒. เพิ่มอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๒.๑ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ รับสนับนวมถึงเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยให้มีอำนาจไต่สวนและวินิจฉัยการกระทำความผิดที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งได้กระทำความผิดอาญาในประเทศไทย โดยการประสานความร่วมมือเพื่อประโยชน์แห่งการไต่สวนและวินิจฉัยให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น” (มาตรา ๔)

๒.๒ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการตามคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ในคดีทุจริตที่ผู้ประสานงานกลางตามกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาส่งให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ หรือพิจารณาให้ความช่วยเหลือกับต่างประเทศในคดีทุจริตซึ่งมิใช่คำร้องขอความช่วยเหลือตามกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา (มาตรา ๕)

๒.๓ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการปฏิบัติโดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยทำข้อตกลงกับหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อมอบหมายเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (มาตรา ๗)

๓. การนำบทบัญญัติมาใช้บังคับกับการแสดงการยื่น การรับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งในมาตรา ๓๙ เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (มาตรา ๘)

๔. การนำบทบัญญัติมาใช้บังคับกับการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินให้ถูกต้องของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงในมาตรา ๔๐ เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (มาตรา ๙)

๕. การดำเนินคดีอาญาเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศและเอกชน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สวนข้อเท็จจริง เมื่อมีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ กระทำความผิดฐานรับสินบนและภาคเอกชนความผิดฐานให้สินบน (มาตรา ๑๐)

๖. ในกรณีผู้กระทำความผิดหลบหนี มิให้นำระยะเวลาที่หลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ โดยให้ครอบคลุมถึงการดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ในทุกขั้นตอน และกำหนดมิให้นำอายุความล่วงเลยการลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๙ มาใช้บังคับ (มาตรา ๑๑)

๗. กำหนดหลักเกณฑ์การได้สวนข้อเท็จจริง กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศกระทำความผิดฐานรับสินบน และกรณีเอกชนกระทำความผิดฐานให้สินบน โดยเพิ่มเป็นหมวด ๘/๑ มาตรา ๙๙/๑ มาตรา ๙๙/๒ มาตรา ๙๙/๓ มาตรา ๙๙/๔ มาตรา ๙๙/๕ มาตรา ๙๙/๖ และมาตรา ๙๙/๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๑๒)

๘. เพิ่มบทกำหนดโทษในส่วนที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศผู้รับสินบน และเอกชนผู้ให้สินบนรวมถึงนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการให้สินบน โดยเพิ่มมาตรา ๑๒๓/๒ มาตรา ๑๒๓/๓ มาตรา ๑๒๓/๔ มาตรา ๑๒๓/๕ มาตรา ๑๒๓/๖ มาตรา ๑๒๓/๗ และมาตรา ๑๒๓/๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๑๓)

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ

พระราชบัญญัติ
ประกันชีวิต (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ บริษัทต้องมีจำนวนหุ้นที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่ไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบห้าของ
จำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และต้องมีกรรมการเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทย
ไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ในกรณีที่มีเหตุสมควร คณะกรรมการอาจอนุญาตให้บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถือหุ้นได้ถึงร้อยละ
สี่สิบเก้าของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และให้มีกรรมการที่เป็นบุคคลซึ่งไม่มี
สัญชาติไทยได้เกินหนึ่งในสี่ แต่ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ในกรณีที่บริษัทมีฐานะหรือการดำเนินการอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยหรือประชาชน หรือเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของบริษัทใด หรือเพื่อความมั่นคงของธุรกิจประกันชีวิต รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจผ่อนผันให้บริษัทมีจำนวนหุ้นหรือกรรมการแตกต่างไปจากที่กำหนดในวรรคสองได้

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคสอง การขอผ่อนผันและการผ่อนผันตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาที่คณะกรรมการหรือรัฐมนตรีกำหนด

เมื่อคณะกรรมการได้อนุญาตหรือรัฐมนตรีได้ผ่อนผันแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยประกาศการอนุญาตหรือการผ่อนผันนั้นพร้อมด้วยเหตุผลและเงื่อนไขหรือเงื่อนไขในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖ หลักทรัพย์ประกันที่บริษัทวางไว้ตามมาตรา ๒๐ และเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ ที่บริษัทวางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี ทั้งนี้ ตลอดเวลาที่บริษัทยังมีได้เล็กน้อย รวมทั้งเวลาที่บริษัทยังคงดำรงอยู่เท่าที่จำเป็นเพื่อการชำระบัญชี

ในกรณีที่บริษัทเล็กกัน ให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยมีบุริมสิทธิพิเศษเหนือทรัพย์สินที่วางเป็นหลักทรัพย์ประกันตามมาตรา ๒๐ และเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ ที่วางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ และมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินดังกล่าวก่อนเจ้าหนี้บุริมสิทธิพิเศษอื่น

ในกรณีที่บริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต ให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยมีบุริมสิทธิพิเศษเหนือทรัพย์สินที่วางเป็นหลักทรัพย์ประกันตามมาตรา ๒๐ และเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ ที่วางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ และให้ดำเนินการตามมาตรา ๖๖/๒ และมาตรา ๖๖/๓

ทรัพย์สินของบริษัทนอกจากหลักทรัพย์ประกันตามมาตรา ๒๐ และเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ ที่วางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ ให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยมีสิทธิได้รับชำระหนี้เป็นอย่างเดียวกันกับผู้ทรงบุริมสิทธิในมูลค่าภาษีอากรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๖/๑ มาตรา ๖๖/๒ มาตรา ๖๖/๓ และมาตรา ๖๖/๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๖๖/๑ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการชำระบัญชีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับแก่บริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต เว้นแต่ที่ได้บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๖/๒ นับแต่วันที่บริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต

(๑) ให้นายทะเบียนส่งมอบหลักทรัพย์ประกันที่บริษัทวางไว้ตามมาตรา ๒๐ และเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ ที่วางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ ให้แก่ผู้ชำระบัญชีภายในสามสิบวัน

(๒) ให้กรรมการ ผู้จัดการ บุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัท ที่ปรึกษาและพนักงานของบริษัทส่งมอบบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ทั้งหมดของบริษัทให้แก่ผู้ชำระบัญชีภายในเจ็ดวัน

มาตรา ๖๖/๓ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง ให้ผู้ชำระบัญชีส่งจดหมายลงทะเบียนไปรษณีย์ไปยังเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยที่ปรากฏชื่อในบัญชีและเอกสารของบริษัทเพื่อให้ผู้นั้นยื่นคำทวงหนี้ต่อผู้ชำระบัญชี พร้อมทั้งให้ประกาศว่าบริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต และให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยยื่นคำทวงหนี้ต่อผู้ชำระบัญชีภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กำหนดในประกาศ เมื่อเจ้าหนี้ดังกล่าวได้ยื่นคำทวงหนี้แล้ว ให้อายุความสะดุดหยุดลง

ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันครบกำหนดเวลายื่นคำทวงหนี้ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ชำระบัญชีตรวจสอบจำนวนเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยและจำนวนหนี้ที่เจ้าหนี้ดังกล่าวแต่ละรายมีสิทธิได้รับชำระหนี้ทุกสัญญาารวมกัน และให้ผู้ชำระบัญช้นำหลักทรัพย์ประกันและเงินสำรองที่ได้รับการส่งมอบจากนายทะเบียนตามมาตรา ๖๖/๒ (๑) มาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยที่ยื่นคำทวงหนี้ต่อผู้ชำระบัญชีเฉพาะเจ้าหนี้ที่ไม่มีข้อโต้แย้งตามส่วนเฉลี่ยของมูลหนี้ก่อนที่จะร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้บริษัทล้มละลาย หลังจากนั้นให้ผู้ชำระบัญชีออกหนังสือรับรองให้เจ้าหนี้แต่ละราย รวมทั้งให้แจ้งข้อมูลรายชื่อเจ้าหนี้ จำนวนหนี้ จำนวนหนี้ที่ได้รับชำระแล้ว จำนวนหนี้คงเหลือ และรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าหนี้ดังกล่าวให้นายทะเบียนและกองทุนทราบด้วย

การประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ชำระบัญชีประกาศในหนังสือพิมพ์ที่จำหน่ายแพร่หลายทั่วประเทศไม่น้อยกว่าสามฉบับเป็นเวลาสามวันติดต่อกันด้วย

ลักษณะของมูลหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยตามวรรคหนึ่ง และการแจ้งข้อมูลรายชื่อเจ้าหนี้จำนวนหนี้ จำนวนหนี้ที่ได้รับชำระแล้ว จำนวนหนี้คงเหลือ และรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าหนี้ตามวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๖๖/๔ ในการขายหรือโอนสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันของบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตของผู้ชำระบัญชี มิให้นำมาตรา ๒๓๗ และมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือมาตรา ๑๑๔ และมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

การขายหรือโอนสินทรัพย์ของบริษัทตามวรรคหนึ่ง หากเป็นการขายหรือโอนสินทรัพย์ที่มีหลักประกันเป็นอย่างอื่นที่มีสิทธิจำนอง สิทธิจำนำ หรือสิทธิอื่นเกิดขึ้นแต่การค้ำประกัน ซึ่งยอมตกแก่ผู้รับโอนตามมาตรา ๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว ให้หลักประกันเป็นอย่างอื่นนั้นตกแก่บุคคลที่รับซื้อหรือรับโอน แล้วแต่กรณี

ในการขายหรือโอนสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันของบริษัทตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีการฟ้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ให้บุคคลที่รับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันเข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนในคดีดังกล่าว และอาจนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดงคัดค้านเอกสารที่ยื่นไว้แล้ว ถ้ามค้านพยานที่สืบมาแล้วและคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วได้ แต่หากการคัดค้านหรือถ้ามค้านพยานดังกล่าวจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่คู่ความ ศาลอาจไม่อนุญาตก็ได้ และในกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาบังคับตามสิทธิเรียกร้องนั้นแล้ว ก็ให้เข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษานั้นได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๔ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นเรียกว่า “กองทุนประกันชีวิต” มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัย ในกรณีบริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต และเพื่อพัฒนาธุรกิจประกันชีวิตให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๕ มาตรา ๘๕/๑ และมาตรา ๘๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๕ กองทุนประกอบด้วย

(๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิตของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

(๒) เงินที่ได้รับตามมาตรา ๕๒

(๓) เงินที่ได้รับตามมาตรา ๘๕/๓

(๔) เงินเพิ่มที่ได้รับตามมาตรา ๘๕/๔

(๕) เงินที่ตกเป็นของกองทุนตามมาตรา ๘๕/๕

(๖) เงินค่าปรับตามมาตรา ๑๑๗

(๗) เงินที่ได้จากการกู้ยืมเงิน หรือการออกตราสารทางการเงินอื่น

(๘) เงินค่าตอบแทนที่ได้รับจากการชำระบัญชีตามที่คณะกรรมการแต่งตั้ง

(๙) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่มีผู้มอบให้

(๑๐) ดอกผลหรือรายได้จากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

(๑๑) เงินสนับสนุนจากรัฐบาล

มาตรา ๘๕/๑ กองทุนมีอำนาจกระทำการกิจการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๘๔ อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่าง ๆ
 - (๒) ก่อตั้งสิทธิ หรือนิติกรรมใด ๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร
 - (๓) ให้บริษัทกู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
 - (๔) ลงทุนหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน
 - (๕) กู้ยืมเงิน หรือออกตราสารทางการเงินอื่น เพื่อประโยชน์ในการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยแทนบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต
 - (๖) เป็นผู้ชำระบัญชีบริษัทตามที่คณะกรรมการแต่งตั้ง
 - (๗) กระทำการอื่นใดที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
- มาตรา ๘๕/๒ เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้
- (๑) ให้ความช่วยเหลือเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยในกรณีบริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต
 - (๒) เป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิตให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ ทั้งนี้ ไม่เกินวงเงินที่ได้รับตามมาตรา ๘๕ (๑) และ (๒)
 - (๓) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน และค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องกับการจัดกิจการของกองทุน ทั้งนี้ ไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด
 - (๔) จ่ายคืนเงินต้นและดอกเบี้ยตามมาตรา ๘๕/๑ (๕)”
- มาตรา ๘๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๕/๕ มาตรา ๘๕/๖ และมาตรา ๘๕/๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
- “มาตรา ๘๕/๕ เมื่อได้รับแจ้งข้อมูลตามมาตรา ๖๖/๓ แล้ว ให้กองทุนชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยดังกล่าวแทนบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ทั้งนี้ จำนวนเงินที่เจ้าหนี้ดังกล่าวแต่ละรายมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากกองทุน เมื่อรวมกับจำนวนเงินที่ได้รับชำระมาแล้วจากผู้ชำระบัญชีตามมาตรา ๖๖/๓ ต้องไม่เกินหนึ่งล้านบาท โดยเจ้าหนี้แต่ละรายให้พิจารณาตามจำนวนบุคคลที่ได้รับความคุ้มครองตามสัญญาประกันภัยเป็นสำคัญ
- ในการชำระหนี้แทนบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามวรรคหนึ่ง ให้กองทุนมีหนังสือแจ้งให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยมายื่นขอรับเงินจากกองทุนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือดังกล่าว และเมื่อกองทุนได้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้แทนบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งนายทะเบียนเพื่อทราบด้วย

ในการขอรับเงินจากกองทุน ให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัย ยื่นคำขอตามแบบที่กองทุนกำหนด พร้อมทั้งหนังสือรับรองที่ผู้ชำระบัญชีออกให้ตามมาตรา ๖๖/๓

เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคสอง หากเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัย มิได้มายื่นขอรับเงินจากกองทุนภายในสิบปี ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน

การชำระหนี้ของกองทุนตามมาตรา ๖๖/๓ ไม่กระทบสิทธิของเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยที่จะได้รับชำระหนี้ส่วนที่เหลือจากกองทรัพย์สินของบริษัท

มาตรา ๘๕/๖ เพื่อความเป็นธรรม คณะกรรมการด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีจะประกาศกำหนด จำนวนเงินที่จะจ่ายให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยให้สูงกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๕/๕ เป็นการทั่วไป หรือเป็นการเฉพาะแก่สัญญาประกันชีวิตประเภทใดประเภทหนึ่งก็ได้

มาตรา ๘๕/๗ เมื่อกองทุนได้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัย ตามมาตรา ๘๕/๕ แล้ว ให้กองทุนเข้ารับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้นั้นเท่ากับจำนวนเงินที่กองทุนได้จ่ายไป”

มาตรา ๘๕/๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๖/๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๖/๓ คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายและออกระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศในการบริหารกิจการของกองทุน
- (๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงิน
- (๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้บริษัทกู้ยืมเงินตามมาตรา ๘๕/๑ (๓)
- (๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการลงทุนหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน

ตามมาตรา ๘๕/๑ (๔)

- (๕) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกู้ยืมเงิน หรือออกตราสารทางการเงินอื่น

ตามมาตรา ๘๕/๑ (๕)

- (๖) วางระเบียบเกี่ยวกับการใช้เงินของกองทุนในการพัฒนารูปร่างประกันชีวิตให้มีความมั่นคง และเสถียรภาพ

(๗) กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องกับการจัดกิจการของกองทุนตามมาตรา ๘๕/๒ (๓)

(๘) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้จัดการ

(๙) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือเกี่ยวเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน

การดำเนินการตาม (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการบริหารกองทุนอาจขอให้นายทะเบียน บริษัท หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องชี้แจง รวมทั้งให้ส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานมาเพื่อประกอบการพิจารณาได้”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๑๐๔/๑ กรรมการ ผู้จัดการ บุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัทที่ปรึกษาและพนักงานของบริษัทผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๖/๒ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๑ บริษัทประกันชีวิตซึ่งได้รับอนุญาตหรือผ่อนผันให้มีผู้ถือหุ้นหรือกรรมการตามมาตรา ๑๐ วรรคสองหรือวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงมีผู้ถือหุ้นหรือกรรมการ แล้วแต่กรณี ได้ต่อไปตามที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยหรือได้รับการผ่อนผันจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่บริษัทประกันชีวิตถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตภายหลังการจัดตั้งกองทุนประกันชีวิตตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อกองทุนประกันชีวิต ผู้ชำระบัญชี หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไว้แล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังไม่ได้รับการชำระหนี้ ให้ดำเนินการตามแต่กรณี ดังนี้

(๑) ในกรณีที่อยู่ระหว่างการชำระบัญชี ให้ผู้ชำระบัญช้นำหลักทรัพย์ประกันและเงินสำรองที่ได้รับการส่งมอบจากนายทะเบียนมาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยที่ยื่นคำทวงหนี้ต่อผู้ชำระบัญชีเฉพาะเจ้าหนี้ที่ไม่มีข้อโต้แย้งตามส่วนเฉลี่ยของมูลหนี้ก่อนที่จะร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้บริษัทล้มละลาย หลังจากนั้นให้ผู้ชำระบัญชีออกหนังสือรับรองให้เจ้าหนี้แต่ละราย รวมทั้งให้แจ้งข้อมูลรายชื่อเจ้าหนี้ จำนวนหนี้ จำนวนหนี้ที่ได้รับชำระแล้ว จำนวนหนี้คงเหลือ และรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าหนี้ดังกล่าวให้นายทะเบียนและกองทุนประกันชีวิตทราบ และเมื่อกองทุนได้รับแจ้งแล้ว ให้นำมาตรา ๘๕/๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๒) ในกรณีที่อยู่ระหว่างกระบวนการล้มละลาย ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นำหลักทรัพย์ประกันและเงินสำรองที่ได้รับการส่งมอบจากนายทะเบียนหรือผู้ชำระบัญชีมาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามกระบวนการล้มละลายเฉพาะเจ้าหนี้ที่ไม่มีข้อโต้แย้งตามส่วนเฉลี่ยของมูลหนี้ และแจ้งข้อมูลรายชื่อเจ้าหนี้ จำนวนหนี้ จำนวนหนี้ที่ได้รับชำระแล้ว จำนวนหนี้คงเหลือ และรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าหนี้ดังกล่าวให้นายทะเบียนและกองทุนประกันชีวิตทราบ และเมื่อกองทุนได้รับแจ้งแล้ว ให้นำมาตรา ๘๕/๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยไม่ได้ยื่นคำทวงหนี้ต่อผู้ชำระบัญชีหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อกองทุนประกันชีวิตภายในเวลาที่กองทุนประกาศกำหนดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กองทุนตรวจสอบจำนวนหนี้ที่เจ้าหนี้ดังกล่าวแต่ละรายมีสิทธิได้รับชำระหนี้ทุกสัญญาารวมกัน และให้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ดังกล่าวเฉพาะเจ้าหนี้ที่ไม่มีข้อโต้แย้งตามมูลหนี้ แต่ไม่เกินรายละหนึ่งล้านบาท พร้อมทั้งแจ้งผู้ชำระบัญชีหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ

เมื่อกองทุนประกันชีวิตชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยไปแล้วตาม (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี ให้กองทุนเข้ารับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้ที่นั้นเท่ากับจำนวนเงินที่กองทุนได้จ่ายไปโดยไม่ถือว่าเป็นหนี้ตามมาตรา ๙๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ และหากเจ้าหนี้ที่นั้นได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้แล้วในคดีล้มละลาย ให้กองทุนเข้ารับช่วงสิทธิตามคำขอรับชำระหนี้ที่เจ้าหนี้ได้ยื่นไว้แล้ว เฉพาะส่วนที่กองทุนได้จ่ายไป โดยกองทุนไม่ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ใหม่

มาตรา ๑๓ บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่โครงสร้างผู้ถือหุ้นและกรรมการของบริษัทตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่เหมาะสมกับสภาพการประกอบธุรกิจประกันชีวิตในปัจจุบัน อีกทั้งหากบริษัทล้มละลายหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต กองทุนประกันชีวิตจะเข้าไปช่วยเหลือเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยได้ต่อเมื่อกระบวนการตามกฎหมายล้มละลายเสร็จสิ้นแล้วเท่านั้น ซึ่งทำให้กองทุนไม่สามารถคุ้มครองเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยได้ทันเวลาที่สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับโครงสร้างผู้ถือหุ้นและกรรมการของบริษัทและกองทุนประกันชีวิตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีที่มี นายอนันต์ ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๓๕ เป็นต้นไป โดยให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๑๐ และต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ อีก ๒ ครั้ง ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี และในสมัยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ดังนั้น กฎหมายว่าด้วยประกันชีวิตที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมอีก ๒ ฉบับตามลำดับ ดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๔๖ วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๓๕ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๓๕ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิตฉบับปัจจุบันได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน มีบทบัญญัติหลายประการไม่เหมาะสมกับกาลสมัยและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่กำลังขยายตัวในปัจจุบันและในอนาคต ประกอบกับได้มีการเปลี่ยนฐานะของสำนักงานประกันภัยเป็นกรมการประกันภัย ดังนั้น เพื่อเป็นการรองรับการขยายตัวของธุรกิจประกันชีวิต สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินการประกอบธุรกิจประกันชีวิตให้มีความคล่องตัวและสามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้เอาประกันภัยเพิ่มขึ้น ตลอดจนควรกำหนดขอบเขตอำนาจและหน้าที่ของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่เสียใหม่ เพื่อให้สามารถควบคุมและกำกับดูแลกิจการธุรกิจประกันชีวิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๖ หมวด บทเฉพาะกาล และอัตราค่าธรรมเนียม มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๓๑ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ยกเลิกพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๑๐

๒. พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่การประกอบธุรกิจประกันชีวิตของธนาคารออมสินตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารออมสิน

๓. กำหนดบทนิยามความหมาย เช่น คำว่า “บริษัท” “สำนักงานใหญ่” “การประกอบธุรกิจประกันชีวิต” “เงินกองทุน” “ตัวแทนประกันชีวิต” “นายหน้าประกันชีวิต” “กองทุน” เป็นต้น

๔. หมวด ๑ บริษัท

กำหนดเกี่ยวกับการจัดตั้งบริษัท การถือหุ้นของบริษัท การควบบริษัทเข้ากันตามกฎหมาย การเสียค่าธรรมเนียมสำหรับการประกอบธุรกิจประกันชีวิต และผู้ที่ประกอบธุรกิจประกันชีวิตต้องได้รับ

ใบอนุญาต การวางหลักทรัพย์ของบริษัท การจัดสรรเงินสำรองประกันภัย การชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัย ในกรณีบริษัทเล็กกัน หรือบริษัทล้มละลาย การดำรงไว้ซึ่งเงินกองทุน

๕. หมวด ๒ การควบคุมบริษัท

กำหนดเงื่อนไขสำหรับการประกอบธุรกิจ กำหนดแบบและข้อความในกรมธรรม์ประกันภัย การกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย ข้อห้ามที่มีให้บริษัทกระทำการ เช่น ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย ลดทุน โดยมีได้รับอนุญาต ผากเงินไว้ที่อื่นนอกจากที่ธนาคาร ฯลฯ กำหนดคุณสมบัติลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่มีให้ บริษัทตั้งหรือยอมให้เป็นหรือทำหน้าที่กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน บุคคลที่มีอำนาจในการจัดการหรือเป็นที่ปรึกษา ของบริษัท การตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของบริษัท การเลิกกิจการของบริษัท การควบคุมการดำเนินการ ของบริษัท

๖. หมวด ๓ การเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต

การกำหนดเหตุให้สั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต อาทิ มีหนี้สินเกินกว่าทรัพย์สิน หรือมีฐานะการเงินไม่มั่นคงอันอาจเกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยหรือประชาชน ผ่าฝืนบทบัญญัติแห่ง พระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง เงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด เป็นต้น และการชำระบัญชีเมื่อบริษัทเลิกกิจการ

๗. หมวด ๔ ตัวแทนประกันชีวิตและนายหน้าประกันชีวิต

การกำหนดให้ผู้กระทำการเป็นตัวแทนประกันชีวิต หรือนายหน้าประกันชีวิต ต้องได้รับใบอนุญาต และต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนด การขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตของนิติบุคคล การให้นายหน้า ประกันชีวิตจัดเก็บเกี่ยวกับเอกสารธุรกิจของตน เช่น สมุดลงทะเบียน สมุดบัญชี ไว้ที่สำนักงาน การขอต่อใบอนุญาต การส่งมอบกรมธรรม์ประกันภัย การสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิต

๘. หมวด ๕ กองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิต

การให้จัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิตขึ้น กำหนดเงินและทรัพย์สินของกองทุนให้เป็น ของกรมการประกันภัยและไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินและการบริหารกองทุน ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

๙. หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

การกำหนดบทลงโทษแก่บริษัทที่ฝ่าฝืนหรือผู้ฝ่าฝืนหรือบริษัทที่ไม่ปฏิบัติตามหรือขัดขวางหรือ ไม่อำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการ และตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้

๑๐. บทเฉพาะกาล

ให้บรรดาบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามพระราชบัญญัตินี้ และดำเนินการให้ ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ และให้บรรดากระทรวง ประกาศ หรือเงื่อนไขในการอนุญาตที่ออก หรือกำหนด ใช้บังคับอยู่ก่อน หรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่ง พระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ประกาศ หรือเงื่อนไขที่ออกหรือกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๑๑. กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม จำนวน ๒๐ รายการ ตามท้ายพระราชบัญญัตินี้ อาทิเช่น (๑) ค่าขอรับ ใบรับอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต ๑๐๐,๐๐๐ บาท (๒) ใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นต้น

๒. พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๖ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ใช้บังคับมานาน และปรากฏว่าหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำกับดูแลบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต ตัวแทนประกันชีวิต และนายหน้าประกันชีวิตในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันและไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองประชาชนผู้เอาประกันภัย ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นเพื่อคุ้มครองประชาชนและผู้เอาประกันภัย และพัฒนาการประกอบธุรกิจประกันชีวิตให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖๖ มาตรา และอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้ สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “บริษัท” “เงินกองทุน” “กองทุน” “นายทะเบียน” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้ อีกทั้ง ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ การประกอบธุรกิจประกันชีวิตต้องจัดตั้งในรูปแบบบริษัทมหาชนจำกัดและได้รับใบอนุญาตโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี การขอรับใบอนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘)

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับมูลค่าหุ้นที่จดทะเบียน และกรรมการบริษัทต้องมีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด (มาตรา ๙)

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการโอนหรือรับโอนกิจการ (มาตรา ๑๐)

๕. ให้เพิ่มมาตรา ๑๔/๑ มาตรา ๑๔/๒ และมาตรา ๑๔/๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ในกรณีการโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนการควบบริษัท และการโอนกิจการของบริษัทให้แก่บริษัทอื่นทั้งหมดหรือบางส่วน (มาตรา ๑๑)

๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับกำหนดให้บริษัทต้องเสียค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับการประกอบธุรกิจประกันชีวิต (มาตรา ๑๒)

๗. ให้ยกเลิกมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นการยกเลิกทั้งมาตรา (มาตรา ๑๓)

๘. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับกรณีบริษัทเปิดสาขา และกรณีห้ามมิให้รับประกันภัย โดยทำสัญญาประกันชีวิตกับบุคคลใด ๆ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต (มาตรา ๑๔)

๙. ให้เพิ่มความวรรคสองของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับการใช้ชื่อในธุรกิจของตัวแทนประกันชีวิต (มาตรา ๑๕)

๑๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับเงินสำรองประกันภัย และคณะกรรมการมีอำนาจกำหนดให้บริษัทวางเงินสำรอง (มาตรา ๑๖)

๑๑. ให้ยกเลิกมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งยกเลิกทั้งมาตรา (มาตรา ๑๗)

๑๒. ให้เพิ่มหมวด ๑/๑ การดำรงเงินกองทุนและสินทรัพย์สภาพคล่อง มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๗/๑ มาตรา ๒๗/๒ มาตรา ๒๗/๓ มาตรา ๒๗/๔ มาตรา ๒๗/๕ มาตรา ๒๗/๖ และมาตรา ๒๗/๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการในการประกาศกำหนดประเภทชนิดของเงินกองทุน องค์ประกอบของสินทรัพย์สภาพคล่อง การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของบริษัท ต้องไม่ต่ำกว่าอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด อาทิ การบริหารสินทรัพย์ หนี้สิน ภาระผูกพัน นอกจากนี้ กำหนดให้บริษัทจัดทำรายงานการดำรงเงินกองทุนต่อนายทะเบียน และในการพิจารณาของนายทะเบียน เป็นต้น (มาตรา ๑๘)

๑๓. ให้เพิ่มมาตรา ๓๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับข้อความหรือภาพที่โฆษณา และห้ามตัวแทนประกันชีวิตนำข้อความหรือภาพโฆษณา หรือหนังสือชักชวนที่ไม่ได้รับความเห็นชอบจากบริษัทไปใช้ในการชักชวนให้บุคคลทำสัญญาประกันชีวิต (มาตรา ๑๙)

๑๔. ให้ยกเลิกความใน (๑๖) ของมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับข้อห้ามบริษัทกระทำการเรื่องขายหรือให้อสังหาริมทรัพย์ใด ๆ หรือสังหาริมทรัพย์ที่มีมูลค่ารวมกันสูงกว่าที่นายทะเบียนกำหนดแก่กรรมการบริษัท (มาตรา ๒๐)

๑๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ของบริษัท คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามสำหรับกรรมการ ผู้จัดการ และกรณีห้ามมิให้บริษัทมอบหมายหรือยินยอมให้บุคคลใดทำการรับประกันชีวิตโดยใช้กรรมธรรม์ประกันภัยของบริษัท ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๒๑)

๑๖. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับนายทะเบียนอาจจัดให้มีการพิจารณาข้อร้องเรียน และดำเนินการไต่สวนได้ (มาตรา ๒๒)

๑๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดให้บริษัทปฏิบัติ อาทิ การเก็บเบี้ยประกันภัย การประเมินราคาทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัท ฯลฯ (มาตรา ๒๓)

๑๘. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับบริษัทต้องจัดทำและยื่นงบการเงินและรายงานผลการดำเนินงานของบริษัทต่อคณะกรรมการ (มาตรา ๒๔)

๑๙. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้บริษัทยื่นรายงาน (มาตรา ๒๕)

๒๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับให้บริษัทประกาศรายการงบดุลและงบกำไรขาดทุนตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๒๖)

๒๑. ให้เพิ่มมาตรา ๔๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้บริษัทเปิดเผยข้อมูล (มาตรา ๒๗)

๒๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับให้บริษัทส่งรายงานประจำปีที่รับรองการคำนวณโดยนักคณิตศาสตร์ (มาตรา ๒๘)

๒๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการเลิกประกอบธุรกิจประกันชีวิต (มาตรา ๒๙)

๒๔. ให้เพิ่มมาตรา ๕๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับให้บริษัทที่ได้รับอนุญาตให้เลิกประกอบธุรกิจประกันชีวิตส่งคืนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตต่อนายทะเบียน (มาตรา ๓๐)

๒๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับนายทะเบียนด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้บริษัทแก้ไขฐานะ เช่น เพิ่มทุนหรือลดทุน (มาตรา ๓๑)

๒๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการทำการเป็นตัวแทนประกันชีวิตต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน (มาตรา ๓๒)

๒๗. ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิต คือ “(๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย” (มาตรา ๓๓)

๒๘. ให้ยกเลิกความใน (๗) ของมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน คือ “(๗) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตในระยะเวลาห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต” (มาตรา ๓๔)

๒๙. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับผู้ประสงค์จะเป็นตัวแทนประกันชีวิตของบริษัท การขออนุญาตและการอนุญาต (มาตรา ๓๕)

๓๐. ให้เพิ่มมาตรา ๗๐/๑ และมาตรา ๗๐/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับกรณีบริษัทต้องร่วมรับผิดชอบตัวแทนประกันชีวิต และในกรณีการปฏิบัติหน้าที่หรือกระทำการเป็นตัวแทน (มาตรา ๓๖)

๓๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับตัวแทนประกันชีวิต นายหน้าประกันชีวิต การรับเบี้ยประกันภัย (มาตรา ๓๗)

๓๒. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๗๑/๑ และมาตรา ๗๑/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับตัวแทนประกันชีวิตต้องแสดงใบอนุญาต และนายหน้าประกันชีวิตหรือพนักงานของบริษัทต้องแสดงหนังสือมอบอำนาจ (มาตรา ๓๘)

๓๓. ให้ยกเลิกความใน (๔) ของวรรคสองของมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับคุณสมบัติของนิติบุคคลอาจขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตได้ คือ “(๔) นิติบุคคลนั้นต้องไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตในระยะเวลาห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต” (มาตรา ๓๙)

๓๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตและใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตให้มีอายุหนึ่งปี การต่ออายุใบอนุญาตดังกล่าวครบสองคราวติดต่อกันและขอต่ออายุครั้งต่อไป ให้ใบอนุญาตครั้งต่อไปมีอายุครึ่งละห้าปี (มาตรา ๔๐)

๓๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับนายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิต (มาตรา ๔๑)

๓๖. ให้เพิ่มหมวด ๔/๑ นักคณิตศาสตร์ประกันภัย มาตรา ๘๓/๑ มาตรา ๘๓/๒ มาตรา ๘๓/๓ มาตรา ๘๓/๔ มาตรา ๘๓/๕ มาตรา ๘๓/๖ มาตรา ๘๓/๗ มาตรา ๘๓/๘ มาตรา ๘๓/๙ และมาตรา ๘๓/๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับกำหนดให้นักคณิตศาสตร์ประกันภัยต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน กำหนดคุณสมบัติของนักคณิตศาสตร์ประกันภัย กำหนดอายุใบอนุญาตมีอายุสองปี กำหนดการจัดทำรายงาน การวิเคราะห์ทางคณิตศาสตร์ตามแบบที่นายทะเบียนประกาศกำหนด นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาต และการอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนต่อคณะกรรมการ (มาตรา ๔๒)

๓๗. ให้ยกเลิกความในหมวด ๕ กองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิต มาตรา ๘๔ มาตรา ๘๕ มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๗ และมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน คือ “หมวด ๕ กองทุนประกันชีวิต มาตรา ๘๔ มาตรา ๘๕ มาตรา ๘๕/๑ มาตรา ๘๕/๒ มาตรา ๘๕/๓ มาตรา ๘๕/๔ มาตรา ๘๕/๕ มาตรา ๘๕/๖ มาตรา ๘๕/๗ มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๖/๑ มาตรา ๘๖/๒ มาตรา ๘๖/๓ มาตรา ๘๖/๔ มาตรา ๘๖/๕ มาตรา ๘๗ มาตรา ๘๗/๑ มาตรา ๘๗/๒ มาตรา ๘๗/๓ มาตรา ๘๗/๔ มาตรา ๘๘ มาตรา ๘๘/๑ และมาตรา ๘๘/๒ เกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนประกันชีวิตให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล กำหนดองค์ประกอบของกองทุน การใช้จ่ายของกองทุน การนำส่งเงินเข้ากองทุนของบริษัท การได้รับชำระหนี้จากกองทุนกรณีบริษัทล้มละลายหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาต กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุน กำหนดองค์ประกอบของกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และอำนาจหน้าที่ของกรรมการ กำหนดให้มีผู้จัดการกองทุนแต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริหารกองทุน กำหนดคุณสมบัติของผู้จัดการ และการพ้นจากตำแหน่ง กำหนดให้กองทุนวางระบบการบัญชีตามหลักสากล และให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน และผู้สอบบัญชีมีหน้าที่รายงานผลการสอบบัญชีต่อคณะกรรมการบริหารกองทุน (มาตรา ๔๔)

๓๘. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับบทลงโทษ

๓๙. ให้เพิ่มมาตรา ๙๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับบทลงโทษ (มาตรา ๔๕)

๔๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับบทลงโทษ (มาตรา ๔๖)

๔๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับบทลงโทษ (มาตรา ๔๗)

๔๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับบทลงโทษ (มาตรา ๔๘)

๔๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับบทลงโทษ (มาตรา ๔๙)

๔๔. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๐๖/๑ และมาตรา ๑๐๖/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับบทลงโทษ (มาตรา ๕๐)

๔๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับบทลงโทษ (มาตรา ๕๑)

๔๖. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๑๔/๑ และมาตรา ๑๑๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับบทลงโทษ (มาตรา ๕๒)

๔๗. ให้เพิ่มมาตรา ๑๑๗/๑ และมาตรา ๑๑๗/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับบทลงโทษ (มาตรา ๕๓)

๔๗. ให้ถือว่าบรรดาบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าสาขาของบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายดังกล่าวอยู่ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นสาขาของบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดไว้ในการอนุญาต ในกรณีบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตเป็นบริษัทจำกัด ให้ดำเนินการแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน จำกัดให้แล้วเสร็จภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้บริษัทสามารถประกอบกิจการตามปกติต่อไปได้ แต่จะดำเนินการขยายธุรกิจไม่ได้จนกว่าจะดำเนินการแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามปี หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตของบริษัทนั้นสิ้นอายุ และให้ถือว่าบริษัทนั้นถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต ทั้งนี้ การดำเนินการแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัดนั้นให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด (มาตรา ๕๔)

๕๘. ภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บริษัทตามมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัตินี้ ดำเนินการแก้ไขสัดส่วนผู้ถือหุ้นหรือกรรมการให้เป็นไปตามที่กำหนดในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการได้ภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้บริษัทสามารถประกอบกิจการต่อไปได้แต่จะเปิดสาขาเพิ่มมิได้ (มาตรา ๕๕)

๕๙. ในระหว่างดำเนินการแปรสภาพบริษัทจำกัดเป็นบริษัทมหาชนจำกัดตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ การโอนหรือการรับโอนกิจการ การควบบริษัทจำกัดเข้ากัน การควบเข้ากันระหว่างบริษัทจำกัดกับบริษัทมหาชนจำกัด การชำระบัญชีหรือการแก้ไขหนังสือบริคณห์สนธิ การเพิ่มทุนหรือลดทุน ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด (มาตรา ๕๖)

๖๐. ในกรณีที่คณะกรรมการยังมิได้ออกประกาศเกี่ยวกับเงินกองทุนตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ หรือออกประกาศแล้วแต่ยังไม่มีผลใช้บังคับ ให้บริษัทถือปฏิบัติโดยดำรงเงินกองทุนตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ไปพลางก่อน และการดำเนินการออกประกาศดังกล่าวให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๕๗)

๖๑. บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่ตกเป็นของบริษัทตามมาตรา ๓๓ (๙) แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวให้เป็นไปตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ (มาตรา ๕๘)

๖๒. ให้บริษัทตามมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัตินี้ ดำเนินการให้มีกรรมการ ผู้จัดการ บุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัท หรือที่ปรึกษาของบริษัทที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่ กำหนดไว้ในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๕๙)

๖๓. ในกรณีที่ยังมิได้ออกประกาศเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการขออนุญาต หรือการขอต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ หรือมีการออกประกาศแล้วแต่ยังไม่มีผลใช้บังคับ การพิจารณาอนุญาตให้ เป็นไปตามมาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้วแต่กรณี (มาตรา ๖๐)

๖๔. ให้บุคคลซึ่งได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากนายทะเบียนให้เป็นผู้รับรองรายงานการคำนวณ ความรับผิดชอบตามกรมธรรม์ประกันภัยก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับสามารถรับรองรายงานการคำนวณความ รับผิดชอบตามกรมธรรม์ประกันภัยต่อไปได้จนกว่าหนังสือให้ความเห็นชอบจะสิ้นอายุ (มาตรา ๖๑)

๖๕. เมื่อพ้นกำหนดแปดปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นนักคณิตศาสตร์ ประกันภัยต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๘๓/๓ (๒) เท่านั้น และกำหนดระยะเวลาที่จะขยายออกไปได้ตามความจำเป็น แต่ต้องไม่เกินสองปี (มาตรา ๖๒)

๖๖. ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยโอนเงินทรัพย์สิน และหนี้ของกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิตที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ไปเป็นของกองทุนประกันชีวิต (มาตรา ๖๓)

๖๗. ให้ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ อัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน อาทิ ค่าขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจ ประกันชีวิต ๔๐๐,๐๐๐ บาท ใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นต้น (มาตรา ๖๔)

๖๘. บรรดากฎกระทรวง ประกาศ เงื่อนไข หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้คงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่า จะมีกฎกระทรวง ประกาศ เงื่อนไข หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และการดำเนินการออก กฎกระทรวง ประกาศ เงื่อนไข หรือคำสั่งดังกล่าวให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๖๕)

๓. พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๕ ก วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๘ หน้า ๒๓

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่โครงสร้างผู้ถือหุ้นและกรรมการของบริษัทตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่เหมาะสมกับสภาพการประกอบธุรกิจประกันชีวิต ในปัจจุบัน อีกทั้งหากบริษัทล้มละลายหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต กองทุนประกันชีวิต จะเข้าไปช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยได้ต่อเมื่อกระบวนการตามกฎหมาย ล้มละลายเสร็จสิ้นแล้วเท่านั้น ซึ่งทำให้กองทุนไม่สามารถคุ้มครองเจ้าหน้าที่ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการ

เอาประกันภัยได้ทันทีที่สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับโครงสร้างผู้ถือหุ้นและกรรมการของบริษัทและกองทุนประกันชีวิตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับกำหนดให้บริษัทที่ได้รับอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตต้องมีจำนวนหุ้นที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่ไม่ต่ำกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และต้องมีกรรมการเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด แต่ในกรณีที่มีเหตุสมควรคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยอาจออนุญาตให้บุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยถือหุ้นได้ถึงร้อยละสี่สิบเก้าของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และให้มีกรรมการที่เป็นบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยได้เกินหนึ่งในสี่แต่ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด นอกจากนี้ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นต้องแก้ไขฐานะการดำเนินการ หรือเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของบริษัทใด หรือเพื่อความมั่นคงของธุรกิจประกันชีวิต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยคำแนะนำของคณะกรรมการฯ มีอำนาจผ่อนผันให้บริษัทมีจำนวนหุ้นหรือกรรมการแตกต่างไปจากที่กำหนดได้ ซึ่งการขออนุญาตการอนุญาต การขอผ่อนผันและการผ่อนผันให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาที่คณะกรรมการหรือรัฐมนตรีกำหนด และเมื่อคณะกรรมการได้อนุญาตหรือรัฐมนตรีได้ผ่อนผันแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยประกาศการอนุญาตหรือผ่อนผันนั้นพร้อมด้วยเหตุผล และเงื่อนไข หรือเงื่อนไขในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๓)

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับกำหนดให้หลักทรัพย์ประกันที่บริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตวางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๐ และเงินสำรองที่วางไว้ตามมาตรา ๒๔ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีตลอดเวลาที่บริษัทยังมีได้เลิกกัน รวมทั้งเวลาที่บริษัทยังคงดำรงอยู่เท่าที่จำเป็นเพื่อการชำระบัญชี และกำหนดเกี่ยวกับบุริมสิทธิและการดำเนินการของเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยในกรณีที่บริษัทเลิกกัน ในกรณีที่บริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต (มาตรา ๔)

๓. ให้เพิ่มมาตรา ๖๖/๑ มาตรา ๖๖/๒ มาตรา ๖๖/๓ และมาตรา ๖๖/๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับกำหนดให้กองทุนชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยแทนบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมวัตถุประสงค์และการใช้จ่ายเงินของกองทุนให้เหมาะสมขึ้น (มาตรา ๕)

๓.๑ กำหนดให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการชำระบัญชีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชน จำกัด แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับแก่บริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันภัย

๓.๒ กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันภัย ให้นายทะเบียนส่งมอบหลักทรัพย์ประกันและเงินสำรองที่วางไว้กับนายทะเบียนให้แก่ผู้ชำระบัญชี และกำหนดให้บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับบริษัทส่งมอบบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ทั้งหมดของบริษัทให้แก่ผู้ชำระบัญชี

๓.๓ กำหนดกรอบระยะเวลาและขั้นตอนให้ผู้ชำระบัญชีดำเนินการแจ้งให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยยื่นคำทวงหนี้ เพื่อตรวจสอบจำนวนเจ้าหนี้และจำนวนหนี้ และให้ผู้ชำระบัญชี

นำหลักทรัพย์ประกันและเงินสำรองที่ได้รับการส่งมอบจากนายทะเบียนมาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ที่ไม่มีข้อโต้แย้งตามส่วนเฉลี่ยของมูลหนี้ก่อนที่จะร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้บริษัทล้มละลาย หลังจากนั้นให้ผู้ชำระบัญชีออกหนังสือรับรองให้เจ้าหนี้แต่ละราย รวมทั้งแจ้งข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าหนี้และจำนวนหนี้ให้นายทะเบียนและกองทุนทราบ

๓.๔ กำหนดกรอบในการขายหรือโอนสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันของบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตของผู้ชำระบัญชี และในกรณีที่มีการดำเนินการดังกล่าวได้มีการฟ้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ให้บุคคลที่รับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ หนี้สินหรือภาระผูกพันเข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนในคดี

๔. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับกำหนดให้จัดตั้ง “กองทุนประกันชีวิต” มีฐานะเป็นนิติบุคคล วัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยในกรณีบริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต และเพื่อพัฒนาธุรกิจประกันชีวิตให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ (มาตรา ๖)

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๕ มาตรา ๘๕/๑ และมาตรา ๘๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับกองทุนประกันชีวิต ได้แก่ กำหนดองค์ประกอบของกองทุนประกันชีวิต กำหนดอำนาจกระทำการต่าง ๆ ของกองทุนประกันชีวิต กำหนดการใช้จ่ายของกองทุนประกันชีวิต (มาตรา ๗)

๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๕/๕ มาตรา ๘๕/๖ และมาตรา ๘๕/๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการได้รับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัย (มาตรา ๘)

๖.๑ กำหนดให้กองทุนประกันชีวิตชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยแทนบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต โดยจำนวนเงินที่เจ้าหนี้แต่ละรายมีสิทธิได้รับจากกองทุน เมื่อรวมกับจำนวนเงินที่ได้รับชำระมาแล้วจากผู้ชำระบัญชีตามมาตรา ๖๖/๓ ต้องมีจำนวนไม่เกินหนึ่งล้านบาท แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบถึงสิทธิของเจ้าหนี้ที่จะได้รับชำระหนี้ส่วนที่เหลือจากกองทุนทรัพย์สินของบริษัท และหากพ้นกำหนดระยะเวลาตามที่กำหนด เจ้าหนี้มีได้มายื่นขอรับเงินจากกองทุนภายในสิบปีให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน

๖.๒ กำหนดให้คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดจำนวนเงินที่จะจ่ายให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยให้สูงกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๕/๕ ก็ได้

๖.๓. เมื่อกองทุนประกันชีวิตได้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยตามมาตรา ๘๕/๕ แล้ว ให้กองทุนเข้ารับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้ที่เท่ากับจำนวนเงินที่กองทุนได้จ่ายไป

๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๖/๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน ให้มีอำนาจกำหนดนโยบายและออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ รวมถึงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้บริษัทกู้ยืมเงิน ตลอดจนเงื่อนไขการลงทุนหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน การกู้ยืมเงิน การออกตราสารทางการเงิน วางระเบียบเกี่ยวกับการใช้เงิน และกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง ออกข้อบังคับ และกระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือเกี่ยวเนื่องเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน (มาตรา ๙)

๘. ให้เพิ่มมาตรา ๑๐๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามความในมาตรา ๑๐ ของพระราชบัญญัตินี้ เกี่ยวกับเพิมบทกำหนดโทษแก่ผู้ซึ่งเป็นกรรมการ ผู้จัดการ บุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัท ที่ปรึกษาและพนักงานของบริษัท ที่ไม่ส่งมอบบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของบริษัทให้แก่ผู้ชำระบัญชีในกรณีที่บริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามมาตรา ๖๖/๒ (๒)

๙. กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับกรณีที่บริษัทประกันชีวิตซึ่งได้รับการผ่อนผันให้มีผู้ถือหุ้นหรือกรรมการแตกต่างไปจากที่กำหนดก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๑)

๑๐. กำหนดขั้นตอนการดำเนินการในกรณีที่บริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต ภายหลังการจัดตั้งกองทุนประกันชีวิต ให้สามารถขอรับชำระหนี้จากกองทุนประกันชีวิตได้ ทั้งในกรณีที่อยู่ระหว่างการชำระบัญชีหรืออยู่ระหว่างกระบวนการล้มละลาย (มาตรา ๑๒)

๑๑. บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๓)

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ

พระราชบัญญัติ
ประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙ บริษัทต้องมีจำนวนหุ้นที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่ไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบห้า
ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และต้องมีกรรมการเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทย
ไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ในกรณีที่มีเหตุสมควร คณะกรรมการอาจอนุญาตให้บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถือหุ้นได้ถึงร้อยละ
สี่สิบเก้าของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และให้มีกรรมการที่เป็นบุคคลซึ่งไม่มี
สัญชาติไทยได้เกินหนึ่งในสี่ แต่ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ในกรณีที่บริษัทมีฐานะหรือการดำเนินการอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยหรือประชาชน หรือเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของบริษัทใดหรือเพื่อความมั่นคงของธุรกิจประกันวินาศภัย รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจผ่อนผันให้บริษัทมีจำนวนหุ้นหรือกรรมการแตกต่างไปจากที่กำหนดในวรรคสองได้

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคสอง การขอผ่อนผันและการผ่อนผันตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาที่คณะกรรมการหรือรัฐมนตรีกำหนด

เมื่อคณะกรรมการได้อนุญาตหรือรัฐมนตรีได้ผ่อนผันแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยประกาศการอนุญาตหรือการผ่อนผันนั้นพร้อมด้วยเหตุผลและเงื่อนไขหรือเงื่อนไขในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖ หลักทรัพย์ประกันที่บริษัทวางไว้ตามมาตรา ๑๙ และเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ ที่บริษัทวางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี ทั้งนี้ ตลอดเวลาที่บริษัทยังมีได้เล็กน้อย รวมทั้งเวลาที่บริษัทยังคงดำรงอยู่เท่าที่จำเป็นเพื่อการชำระบัญชี

ในกรณีที่บริษัทเล็กกัน ให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยมีบุริมสิทธิพิเศษเหนือทรัพย์สินที่วางเป็นหลักทรัพย์ประกันตามมาตรา ๑๙ และเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ (๑) ที่วางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ และมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินดังกล่าวก่อนเจ้าหนี้บุริมสิทธิพิเศษอื่น

ในกรณีที่บริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย ให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยมีบุริมสิทธิพิเศษเหนือทรัพย์สินที่วางเป็นหลักทรัพย์ประกันตามมาตรา ๑๙ และเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ (๑) ที่วางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ และให้ดำเนินการตามมาตรา ๖๑/๒ และมาตรา ๖๑/๓

ทรัพย์สินของบริษัทนอกจากหลักทรัพย์ประกันตามมาตรา ๑๙ และเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ (๑) ที่วางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ ให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยมีสิทธิได้รับชำระหนี้เป็นอย่างเดียวกันกับผู้ทรงบุริมสิทธิในมูลค่าภาษีอากรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๑/๑ มาตรา ๖๑/๒ มาตรา ๖๑/๓ และมาตรา ๖๑/๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๖๑/๑ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการชำระบัญชีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับแก่บริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย เว้นแต่ที่ได้บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๑/๒ นับแต่วันที่บริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย

(๑) ให้นายทะเบียนส่งมอบหลักทรัพย์ประกันที่บริษัทวางไว้ตามมาตรา ๑๙ และเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ (๑) ที่วางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ ให้แก่ผู้ชำระบัญชีภายในสามสิบวัน

(๒) ให้กรรมการ ผู้จัดการ บุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัท ที่ปรึกษาและพนักงานของบริษัทส่งมอบบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ทั้งหมดของบริษัทให้แก่ผู้ชำระบัญชีภายในเจ็ดวัน

มาตรา ๖๑/๓ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง ให้ผู้ชำระบัญชีส่งจดหมายลงทะเบียนไปรษณีย์ไปยังเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยที่ปรากฏชื่อในบัญชีและเอกสารของบริษัทเพื่อให้ผู้นั้นยื่นคำทวงหนี้ต่อผู้ชำระบัญชี พร้อมทั้งให้ประกาศว่าบริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย และให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยยื่นคำทวงหนี้ต่อผู้ชำระบัญชีภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กำหนดในประกาศ เมื่อเจ้าหนีดังกล่าวได้ยื่นคำทวงหนี้แล้ว ให้อายุความสะดุดหยุดลง

ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันครบกำหนดเวลายื่นคำทวงหนี้ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ชำระบัญชีตรวจสอบจำนวนเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยและจำนวนหนี้ที่เจ้าหนีดังกล่าวแต่ละรายมีสิทธิได้รับชำระหนี้ทุกสัญญาารวมกัน และให้ผู้ชำระบัญชียื่นนำหลักทรัพย์ประกันและเงินสำรองที่ได้รับการส่งมอบจากนายทะเบียนตามมาตรา ๖๑/๒ (๑) มาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยที่ยื่นคำทวงหนี้ต่อผู้ชำระบัญชีเฉพาะเจ้าหนี้ที่ไม่มีข้อโต้แย้งตามส่วนเฉลี่ยของมูลหนี้ก่อนที่จะร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้บริษัทล้มละลาย หลังจากนั้นให้ผู้ชำระบัญชีออกหนังสือรับรองให้เจ้าหนี้แต่ละราย รวมทั้งให้แจ้งข้อมูลรายชื่อเจ้าหนี้ จำนวนหนี้ จำนวนหนี้ที่ได้รับชำระแล้ว จำนวนหนี้คงเหลือ และรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าหนีดังกล่าวให้นายทะเบียนและกองทุนทราบด้วย

การประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ชำระบัญชีประกาศในหนังสือพิมพ์ที่จำหน่ายแพร่หลายทั่วประเทศไม่น้อยกว่าสามฉบับเป็นเวลาสามวันติดต่อกันด้วย

ลักษณะของมูลหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยตามวรรคหนึ่ง และการแจ้งข้อมูลรายชื่อเจ้าหนี้จำนวนหนี้ จำนวนหนี้ที่ได้รับชำระแล้ว จำนวนหนี้คงเหลือ และรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าหนี้ตามวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๖๑/๔ ในการขายหรือโอนสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันของบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยของผู้ชำระบัญชี มิให้นำมาตรา ๒๓๗ และมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือมาตรา ๑๑๔ และมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

การขายหรือโอนสินทรัพย์ของบริษัทตามวรรคหนึ่ง หากเป็นการขายหรือโอนสินทรัพย์ที่มีหลักประกันเป็นอย่างอื่นที่มีใช้สิทธิจำนอง สิทธิจำนำ หรือสิทธิอันเกิดขึ้นแต่การค้ำประกันซึ่งยอมตกแก่ผู้รับโอน

ตามมาตรา ๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว ให้หลักประกันเป็นอย่างอื่นนั้นตกแก่บุคคลที่รับซื้อหรือรับโอน แล้วแต่กรณี

ในการขายหรือโอนสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันของบริษัทตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีการฟ้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ให้บุคคลที่รับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันเข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนในคดีดังกล่าว และอาจนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดงคัดค้านเอกสารที่ยื่นไว้แล้ว ถ้ามค้านพยานที่สืบมาแล้วและคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วได้ แต่หากการคัดค้านหรือถ้ามค้านพยานดังกล่าวจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่คู่ความ ศาลอาจไม่อนุญาตก็ได้ และในกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาบังคับตามสิทธิเรียกร้องนั้นแล้ว ก็ให้เข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษานั้นได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๙ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นเรียกว่า “กองทุนประกันวินาศภัย” มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัย ในกรณีบริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย และเพื่อพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัยให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๐ มาตรา ๘๐/๑ และมาตรา ๘๐/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๐ กองทุนประกอบด้วย

(๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัยของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

(๒) เงินที่ได้รับตามมาตรา ๕๘

(๓) เงินที่ได้รับตามมาตรา ๘๐/๓

(๔) เงินเพิ่มที่ได้รับตามมาตรา ๘๐/๔

(๕) เงินที่ตกเป็นของกองทุนตามมาตรา ๘๐/๕

(๖) เงินค่าปรับตามมาตรา ๑๑๑

(๗) เงินที่ได้จากการกู้ยืมเงิน หรือการออกตราสารทางการเงินอื่น

(๘) เงินค่าตอบแทนที่ได้รับจากการชำระบัญชีตามที่คณะกรรมการแต่งตั้ง

(๙) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่มีผู้มอบให้

(๑๐) ดอกผลหรือรายได้จากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

(๑๑) เงินสนับสนุนจากรัฐบาล

มาตรา ๘๐/๑ กองทุนมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗๙ อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่าง ๆ
 - (๒) ก่อตั้งสิทธิ หรือนิติกรรมใด ๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร
 - (๓) ให้บริษัทกู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
 - (๔) ลงทุนหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน
 - (๕) กู้ยืมเงิน หรือออกตราสารทางการเงินอื่น เพื่อประโยชน์ในการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยแทนบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย
 - (๖) เป็นผู้ชำระบัญชีบริษัทตามที่คณะกรรมการแต่งตั้ง
 - (๗) กระทำการอื่นใดที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
- มาตรา ๘๐/๒ เงินกองทุนให้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้
- (๑) ให้ความช่วยเหลือเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยในกรณีบริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย

(๒) เป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัยให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ ทั้งนี้ ไม่เกินวงเงินที่ได้รับตามมาตรา ๘๐ (๑) และ (๒)

(๓) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน และค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องกับการจัดกิจการของกองทุน ทั้งนี้ ไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด

(๔) จ่ายคืนเงินต้นและดอกเบี้ยตามมาตรา ๘๐/๑ (๕)”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๐/๕ มาตรา ๘๐/๖ และมาตรา ๘๐/๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๐/๕ เมื่อได้รับแจ้งข้อมูลตามมาตรา ๖๑/๓ แล้ว ให้กองทุนชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยดังกล่าวแทนบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ทั้งนี้ จำนวนเงินที่เจ้าหนี้ดังกล่าวแต่ละรายมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากกองทุน เมื่อรวมกับจำนวนเงินที่ได้รับชำระมาแล้วจากผู้ชำระบัญชีตามมาตรา ๖๑/๓ ต้องไม่เกินหนึ่งล้านบาท โดยเจ้าหนี้แต่ละรายให้พิจารณาตามจำนวนบุคคลที่ได้รับความคุ้มครองตามสัญญาประกันภัยเป็นสำคัญ

ในการชำระหนี้แทนบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามวรรคหนึ่ง ให้กองทุนมีหนังสือแจ้งให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยยื่นขอรับเงินจากกองทุนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือดังกล่าว และเมื่อกองทุนได้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้แทนบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งนายทะเบียนเพื่อทราบด้วย

ในการขอรับเงินจากกองทุน ให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยยื่นคำขอตามแบบที่กองทุนกำหนด พร้อมทั้งหนังสือรับรองที่ผู้ชำระบัญชีออกให้ตามมาตรา ๖๑/๓

เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคสอง หากเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยมิได้มายื่นขอรับเงินจากกองทุนภายในสิบปี ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน

การชำระหนี้ของกองทุนตามมาตรานี้ไม่กระทบสิทธิของเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยที่จะได้รับชำระหนี้ส่วนที่เหลือจากกองทรัพย์สินของบริษัท

มาตรา ๘๐/๖ เพื่อความเป็นธรรม คณะกรรมการด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีจะประกาศกำหนดจำนวนเงินที่จะจ่ายให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยให้สูงกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๐/๕ เป็นการทั่วไป หรือเป็นการเฉพาะแก่สัญญาประกันภัยประเภทใดประเภทหนึ่งก็ได้

มาตรา ๘๐/๗ เมื่อกองทุนได้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยตามมาตรา ๘๐/๕ แล้ว ให้กองทุนเข้ารับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้ที่เท่ากับจำนวนเงินที่กองทุนได้จ่ายไป”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๑/๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๑/๓ คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายและอกระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศในการบริหารกิจการของกองทุน
 - (๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงิน
 - (๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้บริษัทกั๊ยมเงินตามมาตรา ๘๐/๑ (๓)
 - (๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการลงทุนหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน
- ตามมาตรา ๘๐/๑ (๔)

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกั๊ยมเงิน หรือออกตราสารทางการเงินอื่น

ตามมาตรา ๘๐/๑ (๕)

(๖) วางระเบียบเกี่ยวกับการใช้เงินของกองทุนในการพัฒนารูธุรกิจประกันวินาศภัยให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ

(๗) กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องกับการจัดกิจการของกองทุนตามมาตรา ๘๐/๒ (๓)

(๘) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้จัดการ

(๙) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือเกี่ยวเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน

การดำเนินการตาม (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการบริหารกองทุนอาจขอให้นายทะเบียน บริษัท หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องชี้แจง รวมทั้งให้ส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานมาเพื่อประกอบการพิจารณาได้”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๙๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๙๘/๑ กรรมการ ผู้จัดการ บุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัทที่ปรึกษาและพนักงานของบริษัทผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๑/๒ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๑ บริษัทประกันวินาศภัยซึ่งได้รับอนุญาตหรือผ่อนผันให้มีผู้ถือหุ้นหรือกรรมการตามมาตรา ๙ วรรคสองหรือวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงมีผู้ถือหุ้นหรือกรรมการ แล้วแต่กรณี ได้ต่อไปตามที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย หรือได้รับการผ่อนผันจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่บริษัทประกันวินาศภัยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยภายหลังการจัดตั้งกองทุนประกันวินาศภัยตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อกองทุนประกันวินาศภัย ผู้ชำระบัญชี หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไว้แล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังไม่ได้รับการชำระหนี้ ให้ดำเนินการตามแต่กรณี ดังนี้

(๑) ในกรณีที่อยู่ระหว่างการชำระบัญชี ให้ผู้ชำระบัญช้นำหลักทรัพย์ประกันและเงินสำรองที่ได้รับการส่งมอบจากนายทะเบียนมาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยที่ยื่นคำทวงหนี้ต่อผู้ชำระบัญชีเฉพาะเจ้าหนี้ที่ไม่มีข้อโต้แย้งตามส่วนเฉลี่ยของมูลหนี้ก่อนที่จะร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้บริษัทล้มละลาย หลังจากนั้นให้ผู้ชำระบัญชีออกหนังสือรับรองให้เจ้าหนี้แต่ละรายรวมทั้งให้แจ้งข้อมูลรายชื่อเจ้าหนี้ จำนวนหนี้ จำนวนหนี้ที่ได้รับชำระแล้ว จำนวนหนี้คงเหลือ และรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าหนี้ดังกล่าวให้นายทะเบียน และกองทุนประกันวินาศภัยทราบ และเมื่อกองทุนได้รับแจ้งแล้วให้นำมาตรา ๘๐/๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๒) ในกรณีที่อยู่ระหว่างกระบวนการล้มละลาย ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นำหลักทรัพย์ประกันและเงินสำรองที่ได้รับการส่งมอบจากนายทะเบียนหรือผู้ชำระบัญชี มาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามกระบวนการล้มละลายเฉพาะเจ้าหนี้ที่ไม่มีข้อโต้แย้งตามส่วนเฉลี่ยของมูลหนี้ และแจ้งข้อมูลรายชื่อเจ้าหนี้ จำนวนหนี้ จำนวนหนี้ที่ได้รับชำระแล้ว จำนวนหนี้คงเหลือ และรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าหนี้ดังกล่าวให้นายทะเบียนและกองทุนประกันวินาศภัยทราบ และเมื่อกองทุนได้รับแจ้งแล้วให้นำมาตรา ๘๐/๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยไม่ได้ยื่นคำทวงหนี้ต่อผู้ชำระบัญชีหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อกองทุนประกันวินาศภัยภายในเวลาที่กองทุนประกาศกำหนดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กองทุนตรวจสอบจำนวนหนี้ที่เจ้าหนี้ดังกล่าวแต่ละรายมีสิทธิได้รับชำระหนี้ทุกสัญญารวมกัน และให้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ดังกล่าวเฉพาะเจ้าหนี้ที่ไม่มีข้อโต้แย้งตามมูลหนี้ แต่ไม่เกินรายละหนึ่งล้านบาท พร้อมทั้งแจ้งผู้ชำระบัญชีหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ

เมื่อกองทุนประกันวินาศภัยชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยไปแล้วตาม (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี ให้กองทุนเข้ารับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้นั้นเท่ากับจำนวนเงินที่กองทุนได้จ่ายไป โดยไม่ถือว่าเป็นหนี้ตามมาตรา ๙๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ และหากเจ้าหนี้นั้นได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้แล้วในคดีล้มละลายให้กองทุนเข้ารับช่วงสิทธิตามคำขอรับชำระหนี้ที่เจ้าหนี้ได้ยื่นไว้แล้ว เฉพาะส่วนที่กองทุนได้จ่ายไปโดยกองทุนไม่ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ใหม่

มาตรา ๑๓ บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่โครงสร้างผู้ถือหุ้นและกรรมการของบริษัทตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่เหมาะสมกับสภาพการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยในปัจจุบัน อีกทั้งหากบริษัทล้มละลายหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย กองทุนประกันวินาศภัยจะเข้าไปช่วยเหลือเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยได้ต่อเมื่อกระบวนการตามกฎหมายล้มละลายเสร็จสิ้นแล้วเท่านั้นซึ่งทำให้กองทุนไม่สามารถคุ้มครองเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยได้ทันทั่วทั้งที่สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับโครงสร้างผู้ถือหุ้นและกรรมการของบริษัทและกองทุนประกันวินาศภัยให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

กฎหมายว่าด้วยประกันวินาศภัยที่เริ่มประกาศใช้ครั้งแรก คือ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๑๐ แต่ต่อมาได้ถูกยกเลิกโดยได้ตราพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ขึ้นมาแทน เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัยฉบับปัจจุบันได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน มีบทบัญญัติหลายประการไม่เหมาะสมกับกาลสมัยและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่กำลังขยายตัวในปัจจุบันและในอนาคต ประกอบกับได้มีการเปลี่ยนฐานะของสำนักงานประกันภัยเป็นกรมการประกันภัย ดังนั้น เพื่อเป็นการรองรับการขยายตัวของธุรกิจประกันวินาศภัยสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยให้มีความคล่องตัวและสามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้เอาประกันภัยเพิ่มขึ้น

สำหรับพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นฉบับที่บังคับใช้ปัจจุบัน เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ในประเด็นที่เกี่ยวกับโครงสร้างของผู้ถือหุ้น และกรรมการของบริษัทประกันวินาศภัยให้มีความเหมาะสมกับสภาพการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยในปัจจุบัน และกรณีกองทุนประกันวินาศภัยจะเข้าไป หากบริษัทประกันวินาศภัยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยหรือล้มละลายชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยได้ก่อน กระบวนการตามกฎหมายล้มละลายเสร็จสิ้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหนี้ยกเว้นได้ก่อนอย่างทันทั่วถึงที่ อันจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นต่อธุรกิจประกันวินาศภัย ทั้งนี้สาระสำคัญของพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย ทั้ง ๓ ฉบับ มีดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๔๖ วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๓๕ หน้า ๓๓

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๓๕ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัยฉบับปัจจุบันได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน มีบทบัญญัติหลายประการไม่เหมาะสมกับกาลสมัยและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่กำลังขยายตัวในปัจจุบันและในอนาคต ประกอบกับได้มีการเปลี่ยนฐานะของสำนักงานประกันภัยเป็นกรมการประกันภัย ดังนั้น เพื่อเป็นการรองรับการขยายตัวของธุรกิจประกันวินาศภัยสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยให้มีความคล่องตัวและสามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้เอาประกันภัยเพิ่มขึ้น ตลอดจนควรกำหนดขอบเขตอำนาจและหน้าที่ของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่เสียใหม่เพื่อให้สามารถควบคุมและกำกับดูแลกิจการธุรกิจประกันวินาศภัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๖ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๒๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ยกเลิกพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๑๐

๒. นิยามความหมายของคำว่า “วินาศภัย” “บริษัท” “การประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย” “เงินกองทุน” “ตัวแทนประกันวินาศภัย” “นายหน้าประกันวินาศภัย” “กองทุน” เป็นต้น

๓. พระราชบัญญัตินี้แบ่งออกเป็น ๖ หมวด ดังนี้

หมวด ๑ บริษัท ว่าด้วยการจัดตั้งบริษัทประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย การขอรับใบอนุญาต และการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย การตั้งสาขาของบริษัทเพื่อประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย ของต่างประเทศ การถือหุ้นของบริษัท การจดทะเบียนควบบริษัทเข้ากัน การวางหลักทรัพย์ของบริษัท กำหนดให้บริษัทจัดสรรเงินสำรอง

หมวด ๒ การควบคุมบริษัท ว่าด้วยการกำหนดแบบและข้อความในกรมธรรม์ประกันภัย การกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย ข้อห้ามที่มีให้บริษัทกระทำการ และห้ามมิให้บริษัทตั้งหรือยอมให้บุคคลที่มีลักษณะที่กำหนดทำหน้าที่กรรมการผู้จัดการ พนักงาน บุคคลที่มีอำนาจในการจัดการ หรือเป็นที่ปรึกษาของบริษัท การเข้าตรวจสอบราคาทรัพย์สินที่เอาประกันภัย การให้บริษัทจัดทำสมุดทะเบียนและสมุดบัญชีเกี่ยวกับธุรกิจของบริษัทและรายการตามที่กำหนด และให้บริษัทจัดส่งรายงานประจำปี เพื่อแสดงฐานะการเงินและกิจการของบริษัท สำหรับรอบปีปฏิทินที่ล่วงแล้ว รวมถึงการตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของบริษัท หากบริษัทใดมีฐานะหรือการดำเนินการอยู่อันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยหรือประชาชนให้ส่งบริษัทนั้นแก้ไข การเลิกกิจการของบริษัท

หมวด ๓ การเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย ว่าด้วยการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย และให้บริษัทที่เลิกกันมีการชำระบัญชี

หมวด ๔ ตัวแทนประกันวินาศภัยและนายหน้าประกันวินาศภัย ว่าด้วยการเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัยผู้ได้รับอนุญาตจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนด การขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัยของนิติบุคคล การให้นายหน้าประกันวินาศภัยจัดทำสมุดทะเบียน สมุดบัญชี และเอกสารเกี่ยวกับธุรกิจของตนตามแบบและรายการที่กำหนด การขอต่อใบอนุญาต การส่งมอบกรมธรรม์ประกันภัย

หมวด ๕ กองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัย ว่าด้วยการให้จัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัยขึ้น

หมวด ๖ บทกำหนดโทษ ว่าด้วยการกำหนดบทลงโทษแก่บริษัทที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ บุคคลที่ฝ่าฝืนหรือขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัยผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามที่กำหนด

๔. บทเฉพาะกาล

ให้บรรดาบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย ตามพระราชบัญญัติวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าสาขาของบริษัทที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายดังกล่าวอยู่ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสาขาของบริษัทที่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในการอนุญาต และบริษัทใดที่ดำเนินการอยู่ก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ และให้บรรดาฎกระทรวง ประกาศ หรือเงื่อนไขในการอนุญาตที่ออกหรือกำหนด ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะได้มีฎกระทรวง ประกาศ หรือเงื่อนไขที่ออกหรือกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๕. กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไว้แนบท้ายพระราชบัญญัตินี้

๒. พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๗ ก วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ หน้า ๕๙

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ใช้บังคับมานาน และปรากฏว่าหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำกับดูแลบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย ตัวแทนประกันวินาศภัย และนายหน้าประกันวินาศภัยในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองประชาชนและผู้เอาประกันภัย ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อคุ้มครองประชาชนและผู้เอาประกันภัย และพัฒนาการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “บริษัท” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน “บริษัท” หมายความว่า บริษัทมหาชนจำกัดที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามพระราชบัญญัตินี้ และหมายความรวมถึงสาขาของบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยในราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกบทนิยามคำว่า “เงินกองทุน” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ (มาตรา ๔)

๓. ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “กองทุน” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน “กองทุน” หมายความว่า กองทุนประกันวินาศภัย (มาตรา ๕)

๔. เพิ่มบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” ระหว่างคำว่า “นายหน้าประกันวินาศภัย” และ “กองทุน” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (มาตรา ๖)

๕. ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “นายทะเบียน” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน “นายทะเบียน” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย หรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยมอบหมาย (มาตรา ๗)

๖. ยกเลิกความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ การประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยจะกระทำได้เมื่อได้จัดตั้งขึ้นในรูปบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด และโดยได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยจากรัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๘)

๗. ยกเลิกความในมาตรา ๘ และมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิของบริษัทต้องเป็นหุ้นชนิดระบุชื่อผู้ถือและมีมูลค่าหุ้นที่จดทะเบียนไว้ไม่เกินหุ้นละหนึ่งร้อยบาท บริษัทต้องมีกรรมการซึ่งมีสัญชาติไทยไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด และมีบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือ (๑) และ (๒) ถือหุ้นรวมกันเกินร้อยละเจ็ดสิบห้าของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด (มาตรา ๙)

๘. ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการโอนหรือรับโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วน หรือการควบกันของบริษัทให้กระทำได้เฉพาะกับบริษัทด้วยกันเท่านั้น (มาตรา ๑๐)

๙. เพิ่มความในมาตรา ๑๓/๑ มาตรา ๑๓/๒ และมาตรา ๑๓/๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับการโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วน เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตาม มาตรา ๑๓ วรรคสองแล้ว ให้ดำเนินการโอนกิจการได้ ทั้งนี้ การโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การควบบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด ในการโอนกิจการของบริษัทให้แก่บริษัทอื่นทั้งหมดหรือบางส่วนหรือการควบบริษัท หากมีการโอนสินทรัพย์ที่มีหลักประกันเป็นอย่างอื่นที่มีสิทธิจำนอง สิทธิจำนำ หรือสิทธิอื่นเกิดขึ้นแต่การค้ำประกันซึ่งยอมตกไปได้แก่ผู้รับโอนตามมาตรา ๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว ให้หลักประกันเป็นอย่างอื่นนั้นตกแก่บริษัทที่รับโอนกิจการหรือบริษัทที่ควบกัน แล้วแต่กรณี (มาตรา ๑๑)

๑๐. ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน นอกจากค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย บริษัทต้องเสียค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยทุกปี เว้นแต่ปีที่ออกใบอนุญาต (มาตรา ๑๒)

๑๑. ยกเลิกมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ (มาตรา ๑๓)

๑๒. ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับบริษัทตามมาตรา ๖ ที่จะเปิดสาขา ย้ายที่ตั้งสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานสาขาหรือเลิกสาขา ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๗ วรรคหก มาใช้บังคับโดยอนุโลม ห้ามมิให้ผู้ใดทำการเป็นผู้รับประกันภัยโดยทำสัญญาประกันภัยกับบุคคลใด ๆ เว้นแต่จะเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย (มาตรา ๑๔)

๑๓. เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับการใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจของตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัยตาม (๕) ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่นายทะเบียนประกาศกำหนด (มาตรา ๑๕)

๑๔. ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับให้บริษัทจัดสรรเงินสำรองดังต่อไปนี้ (๑) เงินสำรองสำหรับเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ตกเป็นรายได้ของบริษัท (๒) เงินสำรองสำหรับค่าสินไหมทดแทน และ (๓) เงินสำรองเพื่อการอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด เงินสำรองตามวรรคหนึ่งจะเป็นเงินสด พันธบัตรรัฐบาลไทย หรือทรัพย์สินอย่างอื่นก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และสัดส่วนที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (มาตรา ๑๖)

๑๕. ยกเลิกมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ (มาตรา ๑๗)

๑๖. เพิ่มความเป็นหมวด ๑/๑ การดำรงเงินกองทุนและสินทรัพย์สภาพคล่อง มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๗/๑ มาตรา ๒๗/๒ มาตรา ๒๗/๓ มาตรา ๒๗/๔ มาตรา ๒๗/๕ มาตรา ๒๗/๖ และมาตรา ๒๗/๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๘)

๑๗. เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับให้ถือว่าข้อความหรือภาพที่โฆษณา หรือหนังสือชักชวนเป็นส่วนหนึ่งของกรรมธรรม์ประกันภัย หากข้อความหรือภาพใดมีความหมายขัดกับข้อความในกรรมธรรม์ประกันภัย ให้ตีความไปในทางที่เป็นคุณแก่ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประกันภัยตามกรรมธรรม์ประกันภัย แล้วแต่กรณี ห้ามตัวแทนประกันวินาศภัยนำข้อความหรือภาพโฆษณา หรือหนังสือชักชวนที่ไม่ได้รับความเห็นชอบจากบริษัทไปใช้ในการชักชวนให้บุคคลทำสัญญาประกันภัย (มาตรา ๑๙)

๑๘. ยกเลิกความใน (๑๗) ของมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการขายหรือให้อสังหาริมทรัพย์ใด ๆ หรือสังหาริมทรัพย์ที่มีมูลค่ารวมกันสูงกว่าที่นายทะเบียนกำหนดแก่กรรมการบริษัท หรือซื้อทรัพย์สินจากกรรมการบริษัท ทั้งนี้ รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกรรมการบริษัทตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากคณะกรรมการบริษัทและได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียน (มาตรา ๒๐)

๑๙. ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับบริษัทต้องจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ที่ตกเป็นของบริษัทตามมาตรา ๓๑ (๑๐) กรรมการ ผู้จัดการ บุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัท หรือที่ปรึกษาของบริษัทต้องเป็นบุคคลซึ่งมีคุณวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจประกันภัย และไม่มีลักษณะต้องห้าม ภายใต้บังคับมาตรา ๖๖ ห้ามมิให้บริษัทมอบหมายหรือยินยอมให้บุคคลใดทำการรับประกันวินาศภัยโดยใช้กรรมธรรม์ประกันภัยของบริษัท ห้ามมิให้บริษัทมอบหมายหรือยินยอมให้บุคคลใดخذใช้ค่าสินไหมทดแทนตามกรรมธรรม์ประกันภัยบางส่วนหรือทั้งหมด นอกจากการประกันต่อ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน (มาตรา ๒๑)

๒๐. เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๕/๑ มาตรา ๓๕/๒ มาตรา ๓๕/๓ มาตรา ๓๕/๔ มาตรา ๓๕/๕ มาตรา ๓๕/๖ มาตรา ๓๕/๗ มาตรา ๓๕/๘ และมาตรา ๓๕/๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๒๒)

๒๑. เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับในกรณีที่มีการร้องเรียนเกี่ยวกับการประกันภัย การจ่ายค่าสินไหมทดแทน การชดใช้เงินหรือประโยชน์อื่นใดตามกรรมธรรม์ประกันภัย นายทะเบียนอาจจัดให้มีการพิจารณาข้อร้องเรียนและดำเนินการไกล่เกลี่ยได้ (มาตรา ๒๓)

๒๒. ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขใด ๆ ให้บริษัทปฏิบัติในเรื่องดังต่อไปนี้ได้ (๑) การเก็บเบี้ยประกันภัย (๒) การประเมินราคาทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัท (๓) การประกันต่อ (๔) การจำแนกประเภทค่าใช้จ่าย (๕) การจัดสรรเงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัยไว้เป็นประเภท ๆ (๖) การกำหนดวิธีการออกและเสนอขายกรรมธรรม์ประกันภัย (๗) การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือบำเหน็จสำหรับตัวแทนประกันวินาศภัย และนายหน้าประกันวินาศภัยตามประเภทของการประกันวินาศภัย (๘) การกำหนดแบบ ขนาด ตัวอักษร ภาษาที่ใช้ และข้อความของเอกสารแสดงการรับเงินของบริษัท (๙) การกำหนดประเภทและอัตราอย่างสูงของค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการรับประกันภัย (๑๐) การรับเงิน การจ่ายเงิน การตรวจสอบ และการควบคุมภายใน (๑๑) การชดใช้เงินหรือค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัย (๑๒) การกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการบริหารจัดการความเสี่ยงของบริษัท (มาตรา ๒๔)

๒๓. ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับให้บริษัทเก็บรักษาสมุดทะเบียนและสมุดบัญชีตามมาตรา ๔๔ ไว้ที่สำนักงานของบริษัทไม่น้อยกว่าห้าปีนับแต่วันที่ลงรายการครั้งสุดท้ายในสมุดทะเบียนหรือสมุดบัญชานั้น หรือนับแต่วันที่บริษัทพ้นจากความรับผิดชอบตามรายการที่มีความรับผิดชอบที่สุด ทั้งนี้ แล้วแต่อย่างใดจะยาวกว่า (มาตรา ๒๕)

๒๔. ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับบริษัทต้องจัดทำและยื่นงบการเงินและรายงานเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัทต่อคณะกรรมการ ดังต่อไปนี้ (๑) งบการเงินรายไตรมาสที่ผู้สอบบัญชีได้สอบทานแล้ว (๒) งบการเงินสำหรับรอบปีปฏิทินที่ส่งมาที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและแสดงความเห็นแล้ว (๓) รายงานประจำปีแสดงการดำเนินงานของบริษัท (มาตรา ๒๖)

๒๕. ยกเลิกความในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้บริษัทยื่นรายงานหรือเอกสารใด ๆ เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย โดยคณะกรรมการจะให้ทำคำชี้แจงเพื่ออธิบายหรือขยายความแห่งรายงานหรือเอกสารนั้นด้วยก็ได้ (มาตรา ๒๗)

๒๖. ยกเลิกความในมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับให้บริษัทประกาศรายการงบดุลและงบกำไรขาดทุนตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งงบการเงินตามมาตรา ๔๗ (๒) ในหนังสือพิมพ์รายวันที่ออกจำหน่ายแพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับมีระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามวัน และให้ปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานใหญ่และสำนักงานสาขาของบริษัทไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือนด้วย (มาตรา ๒๘)

๒๗. เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๐/๑ และมาตรา ๕๐/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อประโยชน์ในการให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้บริษัทเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ให้บริษัทส่งรายงานประจำปีการคำนวณความรับผิดชอบต่อกรรมธรรม์ประกันภัยที่รับรองโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยต่อคณะกรรมการตามแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (มาตรา ๒๙)

๒๘. เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับเมื่อมีกรณีใดกรณีหนึ่งตามมาตรา ๒๗/๗ หรือปรากฏหลักฐานต่อนายทะเบียนว่าบริษัทใดมีฐานะหรือการดำเนินการอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยหรือประชาชน นายทะเบียนด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้บริษัทนั้นแก้ไขฐานะหรือการดำเนินการดังกล่าวได้ภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด หรือสั่งให้เพิ่มทุนหรือลดทุนเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง และจะสั่งให้บริษัทหยุดรับประกันวินาศภัยเป็นการชั่วคราวด้วยก็ได้ (มาตรา ๓๐)

๒๙. ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน บริษัทใดประสงค์จะเลิกประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยให้ยื่นคำขออนุญาตต่อคณะกรรมการ (มาตรา ๓๑)

๓๐. เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้บริษัทที่ได้รับอนุญาตให้เลิกประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยส่งคืนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยต่อนายทะเบียนพร้อมกับยื่นคำขอรับคืนหลักทรัพย์ประกันที่บริษัทวางไว้ตามมาตรา ๑๙ ทั้งนี้ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๖ วรรคสอง และวรรคสาม (มาตรา ๓๒)

๓๑. ยกเลิกความในมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน ผู้ใดจะกระทำการเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัยต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน คำขอรับใบอนุญาตและใบอนุญาต ให้เป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด ใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัย ให้ระบุด้วยว่าเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยของบริษัทใด (มาตรา ๓๓)

๓๒. ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับไม่เป็นบุคคลล้มละลาย (มาตรา ๓๔)

๓๓. ยกเลิกความใน (๗) ของมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยหรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัยในระยะเวลาห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต (มาตรา ๓๕)

๓๔. ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๖๔ ซึ่งประสงค์จะเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยของบริษัทใด ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยของบริษัทนั้นต่อนายทะเบียน พร้อมด้วยหนังสือแสดงความต้องการของบริษัทให้ผู้นั้นเป็นตัวแทนประกันวินาศภัย และหนังสือรับรองว่าผ่านการอบรมจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย หรือผ่านการอบรมตามหลักสูตรและวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ประกาศกำหนดการขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (มาตรา ๓๖)

๓๕. เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๕/๑ และมาตรา ๖๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับบริษัทต้องร่วมรับผิดชอบตัวแทนประกันวินาศภัยต่อความเสียหายที่ตัวแทนประกันวินาศภัยนั้นได้ก่อขึ้นจากการกระทำการเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยของบริษัท ในการปฏิบัติหน้าที่หรือกระทำการเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยของบริษัทตัวแทนประกันวินาศภัยต้องไม่แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ในกรณีที่ตัวแทนประกันวินาศภัยไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นเหตุให้เสื่อมสิทธิของผู้เอาประกันภัย ผู้รับประกันภัยตามกรมธรรม์ประกันภัย หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง (มาตรา ๓๗)

๓๖. ยกเลิกความในมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน ให้ตัวแทนประกันวินาศภัยมีสิทธิรับเบี้ยประกันภัยในนามของบริษัท (มาตรา ๓๘)

๓๗. เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๖/๑ และมาตรา ๖๖/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ตัวแทนประกันวินาศภัยต้องแสดงใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยทุกครั้งที่มีการชักชวนให้บุคคลทำสัญญาประกันภัย หรือรับเบี้ยประกันภัยในนามของบริษัท นายหน้าประกันวินาศภัยหรือพนักงานของบริษัท ต้องแสดงหนังสือมอบอำนาจจากบริษัททุกครั้งที่มีการรับเบี้ยประกันภัยในนามของบริษัท (มาตรา ๓๙)

๓๘. ยกเลิกความใน (๔) ของวรรคสอง ของมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน นิติบุคคลนั้นต้องไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัยในระยะเวลาห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต (มาตรา ๔๐)

๓๙. ยกเลิกความในมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้บังคับแทน เกี่ยวกับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัยและใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัย ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต ถ้าผู้รับใบอนุญาตดังกล่าวประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตต่อนายทะเบียนภายในกำหนดสองเดือนก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ โดยผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตต้องมีหนังสือรับรองว่าผ่านการฝึกอบรมเพิ่มเติมจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับ

และส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย หรือผ่านการอบรมตามหลักสูตรและวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยประกาศกำหนด (มาตรา ๔๑)

๔๐. ยกเลิกความในมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับนายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัย หรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัย เมื่อปรากฏแก่นายทะเบียนว่าตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัย (มาตรา ๔๒)

๔๑. เพิ่มความเป็นหมวด ๔/๑ นักคณิตศาสตร์ประกันภัย มาตรา ๗๘/๑ มาตรา ๗๘/๒ มาตรา ๗๘/๓ มาตรา ๗๘/๔ มาตรา ๗๘/๕ มาตรา ๗๘/๖ มาตรา ๗๘/๗ มาตรา ๗๘/๘ มาตรา ๗๘/๙ และมาตรา ๗๘/๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔๓)

๔๒. ยกเลิกความในหมวด ๕ กองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัย มาตรา ๗๙ มาตรา ๘๐ มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ และมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๔๔)

๔๓. ยกเลิกความในมาตรา ๘๗ และมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ บริษัทใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง หรือไม่วางเงินสำรองประกันภัยตามมาตรา ๒๔ หรือไม่ปฏิบัติตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๗ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และถ้าเป็นกรณีการกระทำความผิดต่อเนื่อง ให้ปรับอีกไม่เกินวันละสองหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ (มาตรา ๔๕)

๔๔. เพิ่มความเป็นมาตรา ๙๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับบริษัทใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ วรรคห้า มาตรา ๒๗/๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๗/๓ มาตรา ๒๗/๔ หรือมาตรา ๒๗/๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท (มาตรา ๔๖)

๔๕. ยกเลิกความในมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับบริษัทใดออกกรมธรรม์ประกันภัย หรือเอกสารประกอบหรือแนบท้ายกรมธรรม์ประกันภัยโดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๙ หรือกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัยโดยฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท (มาตรา ๔๗)

๔๖. เพิ่มความเป็นมาตรา ๙๐/๑ และมาตรา ๙๐/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๕/๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มาตรา ๙๐/๒ ผู้ประเมินวินาศภัยผู้ใดทำรายงานการตรวจสอบและประเมินวินาศภัยอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๐๙ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๔๘)

๔๗. ยกเลิกความในมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับบริษัทใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๗/๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๗ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๐/๒ มาตรา ๕๔ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๔๙ หรือคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๕๐/๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ (มาตรา ๔๙)

๔๘. ยกเลิกความในมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับบริษัทไผ่ฝืนมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท (มาตรา ๕๐)

๔๙. ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับตัวแทนประกันวินาศภัยผู้ใดทำสัญญาประกันภัยโดยไม่ได้รับมอบอำนาจเป็นหนังสือจากบริษัทตามมาตรา ๖๖ วรรคสอง หรือนายหน้าประกันวินาศภัย หรือพนักงานของบริษัทผู้ได้รับเบี้ยประกันภัยโดยไม่ได้รับมอบอำนาจเป็นหนังสือจากบริษัทตามมาตรา ๖๖ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๕๑)

๕๐. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๐๐/๑ และมาตรา ๑๐๐/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับตัวแทนประกันวินาศภัยผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐/๑ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๖/๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท นายหน้าประกันวินาศภัยหรือพนักงานของบริษัทผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๖/๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท (มาตรา ๕๒)

๕๑. ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับในกรณีที่บริษัทใดจงใจกระทำความผิดเพราะฝ่าฝืนมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง หรือจงใจแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดความจริงที่ต้องบอกให้แจ้ง หรือให้ทำคำชี้แจงตามมาตรา ๔๙ หรือไม่หยุดรับประกันวินาศภัยเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง กรรมการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของบริษัทนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของบริษัทนั้นด้วย (มาตรา ๕๓)

๕๒. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๐๘/๑ และมาตรา ๑๐๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๘/๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ นักคณิตศาสตร์ประกันภัยผู้ใดทำคำรับรองรายงานการคำนวณความรับผิดชอบตามกรมธรรม์ประกันภัย หรือจัดทำรายงานหรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณความรับผิดชอบตามกรมธรรม์ประกันภัยอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๐๙ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๕๔)

๕๓. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๑๑/๑ และมาตรา ๑๑๑/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว ถ้ามิได้ฟ้องต่อศาลหรือมิได้มีการเปรียบเทียบตามมาตรา ๑๑๑ ภายในห้าปีนับแต่วันกระทำความผิดเป็นอันขาดอายุความ ในกรณีที่บริษัท ตัวแทนประกันวินาศภัย นายหน้าประกันวินาศภัย ผู้ประเมินวินาศภัย หรือนักคณิตศาสตร์ประกันภัยผู้ใด กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยมีอำนาจประกาศหรือโฆษณาการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามดังกล่าว โดยระบุรายละเอียดการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม รวมทั้งระบุชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนทราบได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (มาตรา ๕๕)

๕๔. บทเฉพาะกาล (มาตรา ๕๖ – มาตรา ๖๗)

๓. พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๕ ก วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๘ หน้า ๓๒

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่โครงสร้างผู้ถือหุ้นและกรรมการของบริษัทตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่เหมาะสมกับสภาพการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยในปัจจุบัน อีกทั้งหากบริษัทล้มละลายหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย กองทุนประกันวินาศภัยจะเข้าไปช่วยเหลือเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยได้ต่อเมื่อกระบวนการตามกฎหมายล้มละลายเสร็จสิ้นแล้วเท่านั้น ซึ่งทำให้กองทุนไม่สามารถคุ้มครองเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยได้ทันทั่วทั้งที่สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับโครงสร้างผู้ถือหุ้นและกรรมการของบริษัทและกองทุนประกันวินาศภัยให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ยกเลิกความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับบริษัทต่อมีจำนวนหุ้นที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่ไม่ต่ำกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และต้องมีกรรมการเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด ในกรณีที่มีเหตุสมควร คณะกรรมการอาจอนุญาตให้บุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยถือหุ้นได้ถึงร้อยละสี่สิบเก้าของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และให้มีกรรมการที่เป็นบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยได้เกินหนึ่งในสี่ แต่ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ในกรณีที่บริษัทมีฐานะหรือการดำเนินการอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยหรือประชาชน หรือเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของบริษัทใดหรือเพื่อความมั่นคงของธุรกิจประกันวินาศภัย รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจผ่อนผันให้บริษัทมีจำนวนหุ้นหรือกรรมการแตกต่างไปจากที่กำหนดในวรรคสองได้ การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคสอง การขอผ่อนผันและการผ่อนผันตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขหรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการหรือรัฐมนตรีกำหนด เมื่อคณะกรรมการได้อนุญาตหรือรัฐมนตรีได้ผ่อนผันแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยประกาศการอนุญาตหรือการผ่อนผันนั้นพร้อมด้วยเหตุผล และเงื่อนไขหรือเงื่อนไขในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับหลักทรัพย์ประกันที่บริษัทวางไว้ตามมาตรา ๑๙ และเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ ที่บริษัทวางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี ทั้งนี้ ตลอดเวลาที่บริษัทยังมีได้เลิกกัน รวมทั้งเวลาที่บริษัทยังคงดำรงอยู่เท่าที่จำเป็นเพื่อการชำระบัญชี ในกรณีที่บริษัทเลิกกัน ให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยมีบุริมสิทธิพิเศษเหนือทรัพย์สินที่วางเป็นหลักทรัพย์ประกัน

ตามมาตรา ๑๙ และเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ (๑) ที่วางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ และมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินดังกล่าวก่อนเจ้าหนี้บุริมสิทธิพิเศษอื่น (มาตรา ๔)

๓. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๑/๑ มาตรา ๖๑/๒ มาตรา ๖๑/๓ และมาตรา ๖๑/๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการชำระบัญชีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับแก่บริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย เว้นแต่ที่ได้บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะตามพระราชบัญญัตินี้

นับแต่วันที่บริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย (๑) ให้นายทะเบียนส่งมอบหลักทรัพย์ประกันที่บริษัทวางไว้ตามมาตรา ๑๙ และเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ (๑) ที่วางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ ให้แก่ผู้ชำระบัญชีภายในสามสิบวัน (๒) ให้กรรมการ ผู้จัดการ บุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัท ที่ปรึกษาและพนักงานของบริษัทส่งมอบบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ทั้งหมดของบริษัทให้แก่ผู้ชำระบัญชีภายในเจ็ดวัน

ในการขายหรือโอนสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันของบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยของผู้ชำระบัญชี มิให้นำมาตรา ๒๓๗ และมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือมาตรา ๑๑๔ และมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาใช้บังคับแล้วแต่กรณี การขายหรือโอนสินทรัพย์ของบริษัทตามวรรคหนึ่ง หากเป็นการขายหรือโอนสินทรัพย์ที่มีหลักประกัน เป็นอย่างอื่นที่มีสิทธิจำนอง สิทธิจำนำ หรือสิทธิอื่นเกิดขึ้นแต่การค้ำประกันซึ่งยอมตกแก่ผู้รับโอนตามมาตรา ๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว ให้หลักประกันเป็นอย่างอื่นนั้นตกแก่บุคคลที่รับซื้อหรือรับโอน แล้วแต่กรณี

ในการขายหรือโอนสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันของบริษัทตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีการฟ้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ให้บุคคลที่รับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันเข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนในคดีดังกล่าว และอาจนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดงคัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้แล้ว ถ้ามั่นพยานที่สืบมาแล้วและคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วได้ แต่หากการคัดค้านหรือถกเถียงพยานดังกล่าวจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่คู่ความ ศาลอาจไม่อนุญาตก็ได้ และในกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาบังคับตามสิทธิเรียกร้องนั้นแล้ว ก็ให้เข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษานั้นได้ (มาตรา ๕)

๔. ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับให้จัดตั้งกองทุนขึ้นเรียกว่า “กองทุนประกันวินาศภัย” มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัย ในกรณีบริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย และเพื่อพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัยให้มีความมั่นคง และเสถียรภาพ (มาตรา ๖)

๕. ยกเลิกความในมาตรา ๘๐ มาตรา ๘๐/๑ และมาตรา ๘๐/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับกองทุนประกอบด้วย (๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัยของสำนักงาน คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (๒) เงินที่ได้รับตามมาตรา ๕๘ (๓) เงินที่ได้รับตามมาตรา ๘๐/๓ (๔) เงินเพิ่มที่ได้รับตามมาตรา ๘๐/๔ (๕) เงินที่ตกเป็นของกองทุนตามมาตรา ๘๐/๕ (๖) เงินค่าปรับตามมาตรา ๑๑๑ (๗) เงินที่ได้จากการกู้ยืมเงินหรือการออกตราสารทางการเงินอื่น (๘) เงินค่าตอบแทนที่ได้รับจากการชำระบัญชีตามที่คณะกรรมการแต่งตั้ง (๙) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่มีผู้มอบให้ (๑๐) ดอกผลหรือรายได้จากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน (๑๑) เงินสนับสนุนจากรัฐบาล

กองทุนมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗๙ อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง (๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่าง ๆ (๒) ก่อตั้งสิทธิ หรือนิติกรรมใด ๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร (๓) ให้บริษัทกู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุน (๔) ลงทุนหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน (๕) กู้ยืมเงิน หรือออกตราสารทางการเงินอื่นเพื่อประโยชน์ในการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิ ได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยแทนบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย (๖) เป็นผู้ชำระบัญชีบริษัทตามที่คณะกรรมการแต่งตั้ง (๗) กระทำการอื่นใดที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

เงินกองทุนให้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้ (๑) ให้ความช่วยเหลือเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยในกรณีบริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย (๒) เป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัยให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ ทั้งนี้ ไม่เกินวงเงินที่ได้รับตามมาตรา ๘๐ (๑) และ (๒) (๓) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน และค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องกับการจัดกิจการของกองทุน ทั้งนี้ ไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด (๔) จ่ายคืนเงินต้นและดอกเบี้ยตามมาตรา ๘๐/๑ (๕) (มาตรา ๗)

๖. ยกเลิกความในมาตรา ๘๐/๕ มาตรา ๘๐/๖ และมาตรา ๘๐/๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับมาตรา ๘๐/๕ เมื่อได้รับแจ้งข้อมูลตามมาตรา ๖๑/๓ แล้ว ให้กองทุนชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยดังกล่าวแทนบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ทั้งนี้ จำนวนเงินที่เจ้าหนี้ดังกล่าวแต่ละรายมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากกองทุน เมื่อรวมกับจำนวนเงินที่ได้รับชำระมาแล้วจากผู้ชำระบัญชีตามมาตรา ๖๑/๓ ต้องไม่เกินหนึ่งล้านบาท โดยเจ้าหนี้แต่ละรายให้พิจารณาตามจำนวนบุคคลที่ได้รับความคุ้มครองตามสัญญาประกันภัยเป็นสำคัญ ในการชำระหนี้แทนบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามวรรคหนึ่ง ให้กองทุนมีหนังสือแจ้งให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยมายื่นขอรับเงินจากกองทุนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือดังกล่าว และเมื่อกองทุนได้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้แทนบริษัท ที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งนายทะเบียน เพื่อทราบด้วย

ในการขอรับเงินจากกองทุน ให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยยื่นคำขอตามแบบที่กองทุนกำหนด พร้อมทั้งหนังสือรับรองที่ผู้ชำระบัญชีออกให้ตามมาตรา ๖๑/๓ เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคสอง หากเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัย มิได้มายื่นขอรับเงินจากกองทุนภายในสิบปี ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน การชำระหนี้ของกองทุนตามมาตรานี้ไม่กระทบสิทธิของเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยที่จะได้รับชำระหนี้ส่วนที่เหลือจากทรัพย์สินของบริษัท มาตรา ๘๐/๖ เพื่อความเป็นธรรม คณะกรรมการด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรียจะประกาศกำหนด จำนวนเงินที่จะจ่ายให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยให้สูงกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๐/๕ เป็นการทั่วไป หรือเป็นการเฉพาะแก่สัญญาประกันภัยประเภทใดประเภทหนึ่งก็ได้ มาตรา ๘๐/๗ เมื่อกองทุนได้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัย ตามมาตรา ๘๐/๕ แล้ว ให้กองทุนเข้ารับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้นั้นเท่ากับจำนวนเงินที่กองทุนได้จ่ายไป (มาตรา ๘)

๗. ยกเลิกความในมาตรา ๘๑/๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับคณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (๑) กำหนดนโยบายและออกระเบียบ ข้อบังคับ และ

ประกาศในการบริหารกิจการของกองทุน (๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงิน (๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้บริษัทกู้ยืมเงินตามมาตรา ๘๐/๑ (๓) (๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการลงทุนหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน ตามมาตรา ๘๐/๑ (๔) (๕) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกู้ยืมเงิน หรือออกตราสารทางการเงินอื่น ตามมาตรา ๘๐/๑ (๕) (๖) วางระเบียบเกี่ยวกับการใช้เงินของกองทุนในการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัยให้มีความมั่นคง และเสถียรภาพ (๗) กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องกับ การจัดการกิจการของกองทุนตามมาตรา ๘๐/๒ (๓) (๘) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้จัดการ (๙) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือเกี่ยวเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน การดำเนินการตาม (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการบริหารกองทุนอาจขอให้นายทะเบียน บริษัท หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องชี้แจง รวมทั้งให้ส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานมาเพื่อประกอบการพิจารณาได้ (มาตรา ๙)

๘. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๙๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับกรรมการ ผู้จัดการ บุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัทที่ปรึกษาและพนักงานของบริษัทผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๑/๒ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๐)

๙. บริษัทประกันวินาศภัยซึ่งได้รับอนุญาตหรือผ่อนผันให้มีผู้ถือหุ้นหรือกรรมการ ตามมาตรา ๙ วรรคสองหรือวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงมีผู้ถือหุ้นหรือกรรมการแล้วแต่กรณี ได้ต่อไปตามที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย หรือได้รับการผ่อนผันจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (มาตรา ๑๑)

๑๐. ในกรณีที่บริษัทประกันวินาศภัยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย ภายหลังการจัดตั้งกองทุนประกันวินาศภัยตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อกองทุนประกันวินาศภัย ผู้ชำระบัญชี หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไว้แล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังไม่ได้รับการชำระหนี้ ให้ดำเนินการตามแต่กรณี ดังนี้

๑) ในกรณีที่อยู่ระหว่างการชำระบัญชี ให้ผู้ชำระบัญชชี้นำหลักทรัพย์ประกันและเงินสำรองที่ได้รับการส่งมอบจากนายทะเบียนมาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยที่ยื่นคำทวงหนี้ต่อผู้ชำระบัญชีเฉพาะเจ้าหนี้ที่ไม่มีข้อโต้แย้งตามส่วนเฉลี่ยของมูลหนี้ก่อนที่จะร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้บริษัทล้มละลาย หลังจากนั้นให้ผู้ชำระบัญชีออกหนังสือรับรองให้เจ้าหนี้แต่ละราย รวมทั้งให้แจ้งข้อมูลรายชื่อเจ้าหนี้ จำนวนหนี้ จำนวนหนี้ที่ได้รับชำระแล้ว จำนวนหนี้คงเหลือ และรายละเอียด เกี่ยวกับเจ้าหนี้ดังกล่าวให้นายทะเบียน และกองทุนประกันวินาศภัยทราบ และเมื่อกองทุนได้รับแจ้งแล้ว ให้นำมาตรา ๘๐/๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๒) ในกรณีที่อยู่ระหว่างกระบวนการล้มละลาย ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นำหลักทรัพย์ประกันและเงินสำรองที่ได้รับการส่งมอบจากนายทะเบียนหรือผู้ชำระบัญชี มาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามกระบวนการล้มละลายเฉพาะเจ้าหนี้ที่ไม่มีข้อโต้แย้งตามส่วนเฉลี่ยของมูลหนี้ และแจ้งข้อมูลรายชื่อเจ้าหนี้ จำนวนหนี้ จำนวนหนี้ที่ได้รับชำระแล้ว จำนวนหนี้คงเหลือ และรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าหนี้ดังกล่าวให้นายทะเบียนและกองทุนประกันวินาศภัยทราบ และเมื่อกองทุน

ได้รับแจ้งแล้วให้นำมาตรา ๘๐/๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๓) ในกรณีที่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยไม่ได้ยื่นคำทวงหนี้ต่อผู้ชำระบัญชี หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อกองทุนประกันวินาศภัยภายในเวลาที่กองทุนประกาศกำหนดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กองทุนตรวจสอบจำนวนหนี้ที่เจ้าหนี้ดังกล่าวแต่ละราย มีสิทธิได้รับชำระหนี้ทุกสัญญาารวมกัน และให้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ดังกล่าวเฉพาะเจ้าหนี้ที่ไม่มีข้อโต้แย้งตามมูลหนี้แต่ไม่เกินรายละเอียดหนึ่งล้านบาท พร้อมทั้งแจ้งผู้ชำระบัญชีหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบเมื่อกองทุนประกันวินาศภัยชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยไปแล้วตาม (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี ให้กองทุนเข้ารับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้ที่เท่ากับจำนวนเงินที่กองทุนได้จ่ายไปโดยไม่ถือว่าเป็นหนี้ตามมาตรา ๙๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ และหากเจ้าหนี้ที่ได้อื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้แล้วในคดีล้มละลายให้กองทุนเข้ารับช่วงสิทธิตามคำขอรับชำระหนี้ที่เจ้าหนี้ได้อื่นไว้แล้วเฉพาะส่วนที่กองทุนได้จ่ายไปโดยกองทุนไม่ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ใหม่ (มาตรา ๑๒)

๑๑. บรรดาฎุกระทรวง ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีฎุกระทรวง ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๓)

นางสาววรรณนัช สว่างแจ้ง / จัดทำ

พระราชบัญญัติ
ประกันสังคม (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) ข้าราชการและลูกจ้างประจำของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการ
ส่วนท้องถิ่น

(๒) นักเรียน นักเรียนพยาบาล นิสิตหรือนักศึกษา ซึ่งเป็นลูกจ้างของโรงเรียนสถานพยาบาล
วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยนั้น

(๓) ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

(๔) กิจการหรือลูกจ้างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ลูกจ้าง” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

““ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้าง”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ทุพพลภาพ” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

““ทุพพลภาพ” หมายความว่า การสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสียสมรรถภาพของอวัยวะหรือของร่างกาย หรือสูญเสียสภาวะปกติของจิตใจ จนทำให้ความสามารถในการทำงานลดลงถึงขนาดไม่อาจประกอบการทำงานตามปกติได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการแพทย์”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ภัยพิบัติ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ว่างงาน” และ “กองทุน” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

““ภัยพิบัติ” หมายความว่า อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย หรือธรณีพิบัติภัย ตลอดจนภัยอื่น ๆ ไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติหรือมีผู้ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตหรือร่างกายของประชาชนหรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการประกันสังคม” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข และผู้แทนสำนักงานประกันสังคมเป็นกรรมการ กับผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนฝ่ายละเจ็ดคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้ผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่งมาจากการเลือกตั้ง โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของฝ่ายนายจ้างและฝ่ายผู้ประกันตน สัดส่วนระหว่างหญิงและชาย รวมทั้งการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพของคณาพิการ และผู้ด้อยโอกาส ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

คณะกรรมการจะแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘/๑ มาตรา ๘/๒ และมาตรา ๘/๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๘/๑ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินเจ็ดคน เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการ โดยการสรรหาจากผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ไม่น้อยกว่าสิบปีในด้านการเงิน การคลัง ด้านระบบงานประกันสังคม ด้านบริหารการลงทุน ด้านบริหารจัดการ ด้านการแพทย์ ด้านกฎหมาย และด้านเศรษฐศาสตร์

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

มาตรา ๘/๒ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามมาตรา ๘ หรือที่ปรึกษาซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๘/๑ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๗) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือเลิกจ้างจากหน่วยงานของรัฐหรือสถานประกอบกิจการของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่

(๘) ไม่เป็นคู่สัญญาหรือมีประโยชน์ได้เสียในกิจการที่เป็นคู่สัญญาหรือมีธุรกิจเกี่ยวข้องกับสำนักงาน ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๙) ไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวไม่น้อยกว่าสามปี

มาตรา ๘/๓ ให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่จะต้องแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยให้เปิดเผยต่อสาธารณชนทราบ ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีดังกล่าว”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามมาตรา ๘ หรือที่ปรึกษาซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๘/๑ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามมาตรา ๘ หรือที่ปรึกษาซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๘/๑ พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ ด้วยคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘/๒

ในกรณีที่กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือที่ปรึกษาพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการแต่งตั้งบุคคลในประเภทเดียวกันตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๘/๑ เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาแทน แล้วแต่กรณี และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการหรือที่ปรึกษาซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่คณะกรรมการแต่งตั้งที่ปรึกษาเพิ่มขึ้นในระหว่างที่ที่ปรึกษาซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาเพิ่มขึ้นนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของที่ปรึกษาซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการแพทย์” ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการอื่นมีจำนวนรวมกันไม่เกินสิบหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง

ให้ผู้แทนสำนักงานเป็นกรรมการและเลขานุการ

ประธานกรรมการและกรรมการอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งโดยการสรรหาจากผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่าง ๆ หรือในด้านเศรษฐศาสตร์สาธารณสุขหรือด้านการพัฒนาคุณภาพสถานพยาบาล และให้มีผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนฝ่ายละหนึ่งคน และให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘/๑ วรรคสอง มาตรา ๘/๒ มาตรา ๑๐ วรรคสอง มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ อัตรา และระยะเวลาในการรับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๕๙ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๘ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๒๔/๑ กองทุนต้องวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กองทุนตามมาตรฐานการบัญชี มีบัญชีลงรายการรับและจ่ายเงิน สินทรัพย์ และหนี้สินที่แสดงฐานะการเงินที่เป็นอยู่ตามความจริง

และตามที่ควร พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ ทั้งนี้ ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเพื่อกำกับดูแลความโปร่งใสได้มาตรฐาน และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“บรรดาอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาจากการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุนตามวรรคหนึ่ง ไม่ถือเป็น ที่ราชพัสดุ และให้สำนักงานเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อประโยชน์ของกองทุน”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการเสนองบการเงินของกองทุนในปีที่ล่วงมาแล้วต่อสำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดินภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน เพื่อตรวจสอบรับรองก่อนเสนอต่อรัฐมนตรี

ให้รัฐมนตรีเสนองบการเงินของกองทุนตามวรรคหนึ่งต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอต่อ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗/๑ ในหมวด ๓ กองทุนประกันสังคม ลักษณะ ๑ บททั่วไป แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๒๗/๑ ให้สำนักงานจัดทำรายงานการประเมินสถานะของกองทุน โดยแสดงรายรับ รายจ่าย และความสามารถในการดำเนินการในอนาคตเสนอต่อคณะกรรมการเป็นประจำทุกปี แล้วให้ สำนักงานเปิดเผยต่อสาธารณชน”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๔ ให้นายจ้างซึ่งมีลูกจ้างที่เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ยื่นแบบรายการขึ้น ทะเบียนนายจ้างและแบบรายการขึ้นทะเบียนผู้ประกันตนต่อสำนักงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ลูกจ้างนั้น เป็นผู้ประกันตน ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน

“จำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบที่ผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่ง ต้องนำส่ง เข้ากองทุนตามมาตรา ๔๖ วรรคสาม ให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ให้คำนึงถึง ความเหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจในขณะนั้นด้วย”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๐ บุคคลใดซึ่งมิใช่ลูกจ้างตามมาตรา ๓๓ หรือไม่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ อาจสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัตินี้ได้ โดยแสดงความจำนงต่อสำนักงาน ทั้งนี้ คุณสมบัติของบุคคลดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

หลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบของผู้ประกันตน ประเภทของประโยชน์ทดแทนที่จะได้รับ ตามมาตรา ๕๔ ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินกึ่งหนึ่งของเงินสมทบที่ได้รับจากผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่ง”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๔ ในกรณีที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อความในแบบรายการที่ได้ยื่นไว้ต่อสำนักงานเปลี่ยนแปลงไป ให้นายจ้างแจ้งเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด”

มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๔๖/๑ ในกรณีที่ท้องที่หนึ่งท้องที่ใดประสบภัยพิบัติอย่างร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้ลดหย่อนการออกเงินสมทบของนายจ้างและผู้ประกันตนได้

การออกประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจประกอบกับเสถียรภาพของกองทุนเป็นสำคัญ แต่จะลดหย่อนได้คราวละไม่เกินหกเดือน”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๗ ให้นายจ้างหักค่าจ้างของผู้ประกันตนทุกครั้งที่มีการจ่ายค่าจ้างตามจำนวนที่จะต้องนำส่งเป็นเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๖ และให้ถือว่าผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบแล้วตั้งแต่วันถึงกำหนดจ่ายค่าจ้าง

ให้นายจ้างนำเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนที่ได้หักไว้ตามวรรคหนึ่ง และเงินสมทบในส่วนที่นายจ้างส่งให้แก่สำนักงานภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการหักเงินสมทบไว้ พร้อมทั้งยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๙ นายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบในส่วนของตนหรือในส่วนของผู้ประกันตน หรือส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๔๗ ต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างยังมิได้นำส่งหรือของจำนวนเงินสมทบที่ยังขาดอยู่นับแต่วันถัดจากวันที่ต้องนำส่งเงินสมทบ ทั้งนี้ เงินเพิ่มที่คำนวณได้ต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างต้องจ่าย”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๔ ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุน ดังต่อไปนี้

(๑) ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย รวมทั้งการส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค

(๒) ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร

(๓) ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ

(๔) ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย

(๕) ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร

(๖) ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ

(๗) ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ยกเว้นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙

สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามวรรคหนึ่งไม่อาจโอนกันได้และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี”

มาตรา ๒๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๕๔/๑ การเรียกร้องหรือการได้มาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ไม่เป็นการตัดสิทธิหรือประโยชน์ที่ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้พึงได้ตามกฎหมายอื่น”

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๖ ผู้ประกันตนหรือบุคคลอื่นใดเห็นว่าตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๕๔ และประสงค์จะขอรับประโยชน์ทดแทนนั้น ให้ยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนต่อสำนักงานตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ภายในสองปีนับแต่วันที่มีสิทธิ และให้เลขาธิการ หรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายพิจารณาสั่งการโดยเร็ว

ในกรณียื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนเกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ผู้ยื่นคำขอต้องแสดง เหตุผลและความจำเป็นที่ไม่อาจยื่นภายในกำหนดเวลาดังกล่าวต่อเลขาธิการ หากเลขาธิการเห็นว่ามิใช่เหตุผล และความจำเป็นเพียงพอให้รับคำขอนั้นไว้พิจารณา

ในกรณีที่มีการส่งจ่ายประโยชน์ทดแทนตามวรรคหนึ่งเป็นตัวเงิน และได้แจ้งให้ผู้ประกันตน หรือบุคคลซึ่งมีสิทธิทราบแล้ว ให้ผู้ประกันตนหรือบุคคลซึ่งมีสิทธิรับเงินดังกล่าวโดยเร็ว หากไม่มารับ ภายในสองปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากสำนักงาน ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน”

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๗ การคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ให้แก่ ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ให้คำนวณโดยนำค่าจ้างที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบสูงสุดสามเดือนภายใน ระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนเดือนที่มีสิทธิมารวมกันเป็นฐานในการคำนวณแล้วหารด้วยเก้าสิบ ในกรณีที่ ผู้ประกันตนมีค่าจ้างไม่ครบสามเดือนให้คำนวณจากค่าจ้างเฉลี่ยเป็นรายวัน”

มาตรา ๒๘ ให้ยกเลิกมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๑/๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๗๑ ในช่วงเวลาเดียวกัน ให้มีสิทธิขอรับเงินทดแทนการขาดรายได้เพียงประเภทเดียว โดยให้แสดงความจำนงตามแบบที่เลขาธิการกำหนด”

มาตรา ๓๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๓ ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการ ทำงาน ได้แก่

- (๑) ค่าตรวจวินิจฉัยโรค
- (๒) ค่าส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค
- (๓) ค่าบำบัดทางการแพทย์และค่าฟื้นฟูสมรรถภาพ
- (๔) ค่ากินอยู่และรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล
- (๕) ค่ายาและค่าเวชภัณฑ์
- (๖) ค่ารถพยาบาลหรือค่าพาหนะรับส่งผู้ป่วย

(๗) ค่าใช้จ่ายเป็นเงินช่วยเหลือเบื้องต้นให้แก่ผู้ประกันตน ในกรณีที่ผู้ประกันตนได้รับความเสียหายจากการรับบริการทางการแพทย์ เมื่อสำนักงานได้จ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นให้แก่ผู้ประกันตนไปแล้ว ให้สำนักงานมีสิทธิไล่เบี้ยแก่ผู้กระทำผิดได้

(๘) ค่าบริการอื่นที่จำเป็น”

มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๕ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับตนเองหรือภริยาต่อเมื่อภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าเดือน

ในกรณีที่ผู้ประกันตนไม่มีภริยา หากผู้ประกันตนอยู่กินฉันสามีภริยากับหญิงใดโดยเปิดเผยตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับหญิงนั้นด้วย”

มาตรา ๓๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงานให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามอัตราและระยะเวลาที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ทั้งนี้ เงินทดแทนการขาดรายได้ต้องไม่เกินอัตราร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗

ในกรณีที่ผู้ประกันตนทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน และการทุพพลภาพนั้นมีระดับความสูญเสียรุนแรงตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ในอัตราร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗ ตลอดชีวิต”

มาตรา ๓๓ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) เงินสงเคราะห์กรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุให้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์นั้น แต่ถ้าผู้ประกันตนมิได้มีหนังสือระบุไว้ก็ให้นำมาเฉลี่ยจ่ายให้แก่สามีหรือภริยา บิดามารดา หรือบุตรของผู้ประกันตนในจำนวนที่เท่ากัน ดังนี้

(ก) ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่สามสิบหกเดือนขึ้นไป แต่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบเดือน ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตามมาตรา ๕๗ คูณด้วยสี่

(ข) ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่หนึ่งร้อยยี่สิบเดือนขึ้นไป ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตามมาตรา ๕๗ คูณด้วยสิบสอง”

มาตรา ๓๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๓/๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนซึ่งได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ เนื่องจากการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังตามมาตรา ๖๔ หรือทุพพลภาพตามมาตรา ๗๑ ถึงแก่ความตาย ให้จ่ายประโยชน์ทดแทนเป็นเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์ตามมาตรา ๗๓ โดยให้นำเงินทดแทนการขาดรายได้ที่ผู้ประกันตนได้รับในเดือนสุดท้ายก่อนถึงแก่ความตายมาเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ

ในกรณีที่ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตายตามมาตรา ๗๓ ด้วย ให้ได้รับเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์ตามมาตรา ๗๓ เท่านั้น”

มาตรา ๓๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๕ ตี แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๕ ตี ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร สำหรับบุตรซึ่งมีอายุตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินสิบห้าปีบริบูรณ์ จำนวนคราวละไม่เกินสามคน บุตรดังกล่าวไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น”

มาตรา ๓๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๗๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

“ผู้ประกันตนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย เมื่อความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลงไม่ว่าจะส่งเงินสมทบครบหนึ่งร้อยแปดสิบเดือนหรือไม่ก็ตาม และประสงค์ที่จะไม่พำนักอยู่ในประเทศไทยให้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๗ จัตวา ในกรณีที่ผู้ประกันตนซึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพตามมาตรา ๗๗ ทวิ ถึงแก่ความตายก่อนที่จะได้รับประโยชน์ทดแทน หรือผู้รับเงินบำนาญชราภาพถึงแก่ความตายภายในหกสิบเดือนนับแต่เดือนที่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพ ให้ทายาทของผู้นั้นซึ่งมีชีวิตอยู่ในวันที่ผู้ประกันตนหรือผู้รับเงินบำนาญชราภาพถึงแก่ความตายมีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ

ทายาทผู้มีสิทธิตามวรรคหนึ่ง ได้แก่

(๑) บุตร ยกเว้นบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น ให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ประกันตนที่ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไป ให้ได้รับสามส่วน

(๒) สามีหรือภริยาให้ได้รับหนึ่งส่วน

(๓) บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

(๔) บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุไว้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพให้ได้รับหนึ่งส่วน

ในกรณีที่ไม่มีทายาทในอนุมาตราใด หรือทายาทนั้นได้ตายไปเสียก่อน ให้แบ่งเงินตามมาตรา ๗๗ (๒) ในระหว่างทายาทผู้มีสิทธิในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับ

ในกรณีที่ไม่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพตามวรรคสอง ให้ทายาทของผู้ประกันตน หรือผู้รับเงินบำนาญชราภาพแล้วแต่กรณีดังต่อไปนี้ มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพตามลำดับ หากบุคคลลำดับใดมีจำนวนมากกว่าหนึ่งคนให้บุคคลลำดับนั้นได้รับส่วนแบ่งเท่ากัน

- (๑) พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน
- (๒) พี่น้องร่วมบิดาหรือร่วมมารดา
- (๓) ปู่ ย่า ตา ยาย
- (๔) ลุง ป้า น้า อา”

มาตรา ๓๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๙/๑ ในหมวด ๘ ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ลักษณะ ๓ ประโยชน์ทดแทน แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๗๙/๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนไม่ได้ทำงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยหรือนายจ้างไม่ให้ทำงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยทำให้ไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติ เมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนและต้องอยู่ภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนที่ผู้ประกันตนไม่ได้ทำงาน ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๓๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๔/๑ กำหนดเวลาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๗ ทวิ ถ้าผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามกำหนดเวลานั้นมีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ และได้ยื่นคำร้องเพื่อขอขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาโดยแสดงเหตุแห่งความจำเป็นนั้น ถ้าเลขาธิการเห็นสมควร จะขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาออกไปก็ได้ ทั้งนี้ ต้องยื่นคำร้องภายในสิบห้าวันนับแต่เหตุจำเป็นนั้นสิ้นสุดลง

การขยายเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๗ ไม่เป็นเหตุให้ลดหรืองดเงินเพิ่ม”

มาตรา ๔๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๗ นายจ้างผู้ใดยื่นแบบรายการตามมาตรา ๓๔ หรือแจ้งขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการตามมาตรา ๔๔ เป็นเท็จ หรือไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๔๑ ผู้ใดเคยได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพจากกองทุนประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และสิทธิการได้รับประโยชน์ทดแทนดังกล่าวได้สิ้นสุดลงก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพจากกองทุนประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๒ ให้คณะกรรมการประกันสังคมและคณะกรรมการการแพทย์ซึ่งดำรงตำแหน่ง อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงปฏิบัติหน้าที่อยู่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันสังคมตามมาตรา ๘ หรือคณะกรรมการการแพทย์ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๓ ให้นำมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับกับนายจ้างซึ่งยังมิได้นำส่งเงินสมทบหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวนอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

มาตรา ๔๔ พระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามความในมาตรา ๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกา ซึ่งออกตามความในมาตรา ๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมที่ใช้บังคับในปัจจุบันมีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งที่ปรึกษาของคณะกรรมการประกันสังคม คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการประกันสังคม ที่ปรึกษา และกรรมการการแพทย์และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแพทย์ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ ยกเลิกการตัดสิทธิผู้ประกันตนซึ่งไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีเจ็บป่วยหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำให้ตนประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตาย เพื่อขยายความคุ้มครองให้ผู้ประกันตนได้รับสิทธิประโยชน์มากยิ่งขึ้น เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และอัตราให้รัฐบาลออกเงินสมทบสำหรับผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ และเพิ่มบทบัญญัติให้ลดหย่อนการออกเงินสมทบในกรณีเกิดภัยพิบัติอย่างร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อสภาวะการทางเศรษฐกิจ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของนายจ้าง รวมทั้งกำหนดโทษทางอาญา ในกรณีนายจ้างไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบเพื่อให้การประกันสังคมเป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบประกันสังคมเพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

กฎหมายประกันสังคมได้ประกาศใช้ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๗ เรียกว่าพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ด้วยเหตุผลเพื่อต้องการจัดระบบการช่วยเหลือ เพื่อยังความผาสุกและสวัสดิภาพอันเป็นหลักประกัน ในความเป็นอยู่ของประชาชนในกรณีการคลอดบุตร การมีบุตร การเจ็บป่วย พิกัด หรือทุพพลภาพ ชราภาพ และการเสียชีวิต แต่ด้วยด้วยสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ไม่เอื้ออำนวยให้ใช้พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๔๗ อีกต่อไป จึงมีการจัดตั้งกองทุนประกันสังคมและตราพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ขึ้นโดยมีผลเป็นการยกเลิกพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๔๗

ต่อมาพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ก็ยังมีข้อขัดข้องและมีปัญหาในทางปฏิบัติเกิดขึ้น หลายประการ ทำให้ผู้ประกันตนไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ตามที่เจตนารมณ์ของกฎหมาย นอกจากนั้น วิธีปฏิบัติ บางเรื่องในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวยังมีขั้นตอนการปฏิบัติที่ยุ่งยากสลับซับซ้อน จึงได้มีการแก้ไขโดยการตราพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามลำดับ จนมาถึงพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นฉบับที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน

โดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ ฉบับปัจจุบันเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตลอดจนขยายความคุ้มครองให้ผู้ประกันตนได้รับสิทธิประโยชน์มากยิ่งขึ้น โดยเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และอัตราให้รัฐบาลออกเงินสมทบสำหรับผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ และในขณะเดียวกัน ก็มีบทบัญญัติเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของนายจ้าง โดยการเพิ่มบทบัญญัติให้ลดหย่อนการออกเงินสมทบในกรณีเกิดภัยพิบัติอย่างร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจด้วย

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๗ ตอนที่ ๑๖๑ วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๓๓ ฉบับพิเศษ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๓๓ เป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติหมวด ๒ ของลักษณะ ๒ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและบทบัญญัติมาตรา ๔๐ ให้ใช้บังคับภายในสี่ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากได้มีประกาศใช้พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๔๗ มาเป็นเวลานานแล้ว แต่ในขณะนั้น สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมยังไม่อำนวยให้นำกฎหมายนั้นมาใช้บังคับ ปัจจุบันนี้การพัฒนาในด้านเศรษฐกิจและสังคมได้ก้าวหน้าไปมาก สมควรสร้างหลักประกันให้แก่ลูกจ้างและบุคคลอื่น โดยจัดตั้งกองทุนประกันสังคมขึ้นเพื่อให้การสงเคราะห์แก่ลูกจ้างและบุคคลอื่นซึ่งประสบอันตราย เจ็บป่วย ทุพพลภาพ หรือตาย อันมิใช่

เนื่องจากการทำงาน รวมทั้งกรณีคลอดบุตร กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และสำหรับกรณีว่างงานซึ่งให้หลักประกันเฉพาะลูกจ้าง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๖ ลักษณะ และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๐๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๔๙๗ (มาตรา ๓)

๒. กำหนดนิยามความหมายของคำว่า “ลูกจ้าง” “นายจ้าง” “ค่าจ้าง” “วันทำงาน” “ผู้ประกันตน” “การคลอดบุตร” “ทุพพลภาพ” “ว่างงาน” “กองทุน” “สำนักงาน” “คณะกรรมการ” “กรรมการ” “พนักงานเจ้าหน้าที่” “เลขาธิการ” “รัฐมนตรี” (มาตรา ๕)

๓. ลักษณะ ๑ บททั่วไป

หมวด ๑ คณะกรรมการประกันสังคม (มาตรา ๘ – มาตรา ๑๘)

ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการประกันสังคม” โดยคณะกรรมการจะแต่งตั้งบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการก็ได้ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและมาตรการในการประกันสังคมตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) พิจารณาให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการตราพระราชกฤษฎีกา การออกกฎกระทรวง และระเบียบต่าง ๆ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) วางระเบียบโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินของกองทุน

(๔) วางระเบียบโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุน

(๕) พิจารณางบดุลและรายงานการรับจ่ายเงินของกองทุนและรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานในส่วนที่เกี่ยวกับการประกันสังคมตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ให้คำปรึกษาและแนะนำแก่คณะกรรมการอื่นหรือสำนักงาน

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจมอบหมายให้สำนักงานเป็นผู้ปฏิบัติเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาดำเนินการต่อไปก็ได้

หมวด ๒ สำนักงานประกันสังคม (มาตรา ๑๙ – มาตรา ๒๐)

ให้จัดตั้งสำนักงานประกันสังคมขึ้นในกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ คณะกรรมการอื่น และคณะอนุกรรมการ ตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เก็บ รวบรวม และวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับการประกันสังคม

(๓) จัดทำทะเบียนนายจ้างและผู้ประกันตนซึ่งต้องส่งเงินสมทบเข้ากองทุน

(๔) ปฏิบัติการตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน

(๕) กระทำกิจการอย่างอื่นตามที่รัฐมนตรี คณะกรรมการ คณะกรรมการอื่น หรือคณะอนุกรรมการ

มอบหมาย

หมวด ๓ กองทุนประกันสังคม (มาตรา ๒๑ – มาตรา ๒๗)

ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงานประกันสังคม เรียกว่า กองทุนประกันสังคม เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายให้ผู้ประกันตนได้รับประโยชน์ทดแทนตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๓ และเป็นค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง และเงินกองทุนตามมาตรา ๒๒ ให้เป็นของสำนักงานและไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

หมวด ๔ การสำรวจการประกันสังคม (มาตรา ๒๘ – มาตรา ๓๒)

เพื่อประโยชน์แก่การประกันสังคมตามพระราชบัญญัตินี้จะตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อสำรวจปัญหาและข้อมูลด้านแรงงานก็ได้ ในพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยให้ระบุ (๑) วัตถุประสงค์ในการสำรวจ (๒) เจ้าหน้าที่หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะทำการสำรวจ (๓) กำหนดเวลาการใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาซึ่งจะต้องไม่เกินสองปี

๔. ลักษณะ ๒ การประกันสังคม

หมวด ๑ การเป็นผู้ประกันตน (มาตรา ๓๓ – มาตรา ๔๕)

ให้ลูกจ้างที่อยู่ในข่ายบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นผู้ประกันตน โดยให้นายจ้างซึ่งมีลูกจ้างที่เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ยื่นแบบรายการแสดงรายชื่อผู้ประกันตน อัตราค่าจ้าง และข้อความอื่นตามแบบที่เลขาธิการกำหนด ต่อสำนักงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ลูกจ้างนั้นเป็นผู้ประกันตน

หมวด ๒ เงินสมทบ (มาตรา ๔๖ – มาตรา ๕๓)

ให้รัฐบาล นายจ้างและผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ออกเงินสมทบเข้ากองทุนฝ่ายละเท่ากันตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินอัตราเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้ สำหรับการประกันตนตามมาตรา ๓๔ ให้รัฐบาลและผู้ประกันตนออกเงินสมทบเข้ากองทุน โดยรัฐบาลออกหนึ่งเท่าและผู้ประกันตนออกสองเท่าของอัตราเงินสมทบที่แต่ละฝ่ายต้องออกตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

๕. ลักษณะ ๓ ประโยชน์ทดแทน

หมวด ๑ บททั่วไป (มาตรา ๕๔ – มาตรา ๖๑)

ผู้ประกันตนหรือบุคคลตามมาตรา ๗๓ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุน ดังต่อไปนี้

- (๑) ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย
- (๒) ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร
- (๓) ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ
- (๔) ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย
- (๕) ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร
- (๖) ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ
- (๗) ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ยกเว้นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๔

หมวด ๒ ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย (มาตรา ๖๒ – มาตรา ๖๔)

ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ได้แก่ (๑) ค่าตรวจวินิจฉัยโรค (๒) ค่าบำบัดทางการแพทย์ (๓) ค่ากินอยู่และรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล (๔) ค่ายาและค่าเวชภัณฑ์ (๕) ค่ารถพยาบาลหรือค่าพาหนะรับส่งผู้ป่วย (๖) ค่าบริการอื่นที่จำเป็น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ผู้ประกันตนที่ต้องหยุดงานเพื่อการรักษาพยาบาลตามคำสั่งของแพทย์ให้ได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๔ ด้วย

หมวด ๓ ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร (มาตรา ๖๕ – มาตรา ๖๘)

ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร ได้แก่ (๑) ค่าตรวจและรับฝากครรภ์ (๒) ค่าบำบัดทางการแพทย์ (๓) ค่ายาและค่าเวชภัณฑ์ (๔) ค่าทำคลอด (๕) ค่ากินอยู่และรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล (๖) ค่าบริบาลและค่ารักษาพยาบาลทารกแรกเกิด (๗) ค่ารถพยาบาลหรือค่าพาหนะรับส่งผู้ป่วย (๘) ค่าบริการอื่นที่จำเป็น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ผู้ประกันตน

ที่ต้องหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรตามคำสั่งของแพทย์ให้ได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๗ ด้วย

หมวด ๔ ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ (มาตรา ๖๙ – มาตรา ๗๒)

ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ ได้แก่ (๑) ค่าตรวจวินิจฉัยโรค (๒) ค่าบำบัดทางการแพทย์ (๓) ค่ายาและค่าเวชภัณฑ์ (๔) ค่ากินอยู่และรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล (๕) ค่ารถพยาบาลหรือค่าพาหนะรับส่งผู้ทุพพลภาพ (๖) ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกาย จิตใจและอาชีพ (๗) ค่าบริการอื่นที่จำเป็น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

หมวด ๕ ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย (มาตรา ๗๓)

ในกรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตายโดยมิใช่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ถ้าผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าสามสิบวันและต้องอยู่ภายในระยะเวลาหกเดือนก่อนถึงแก่ความตาย ให้บุคคลดังต่อไปนี้ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีตายเป็นเงินค่าทำศพจำนวนหนึ่งร้อยละของอัตราสูงสุดของค่าจ้างขั้นต่ำรายวันตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานตามลำดับคือ (๑) บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุให้เป็นผู้จัดการศพและได้เป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน (๒) คู่สมรส บิดา มารดา หรือบุตรของผู้ประกันตนที่มีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน (๓) บุคคลอื่นที่มีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน

หมวด ๖ ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร (มาตรา ๗๔ – มาตรา ๗๕)

ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร ได้แก่ (๑) ค่าสงเคราะห์ความเป็นอยู่ของบุตร (๒) ค่าเล่าเรียนบุตร (๓) ค่ารักษาพยาบาลบุตร (๔) ค่าสงเคราะห์อื่นที่จำเป็น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๗ ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ (มาตรา ๗๖ – มาตรา ๗๗)

ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพต่อเมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบห้าปีไม่ว่าระยะเวลาสิบห้าปีนั้นจะติดต่อกันหรือไม่ก็ตาม และผู้ประกันตนนั้นต้องมีอายุครบห้าสิบห้าปีบริบูรณ์ขึ้นไป

หมวด ๘ ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน (มาตรา ๗๘ – มาตรา ๗๙)

ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนการว่างงานตั้งแต่วันที่แปดนับแต่วันว่างงานจากการทำงานกับนายจ้างรายสุดท้าย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

๖. ลักษณะ ๔ พนักงานเจ้าหน้าที่และการตรวจตราและควบคุม (มาตรา ๘๐ – มาตรา ๘๔)

ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานประกอบการหรือสำนักงานของนายจ้าง สถานที่ทำงานของลูกจ้าง ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบหรือสอบถามข้อเท็จจริง ตรวจสอบทรัพย์สินหรือเอกสาร หลักฐานอื่น ถ่ายภาพ ถ่ายสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจ้าง การจ่ายค่าจ้าง ทะเบียนลูกจ้าง การจ่ายเงินสมทบ และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือนำเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปตรวจสอบหรือกระทำการอย่างอื่นตามสมควรเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงในอันที่จะปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ค้นสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ที่มีข้อสงสัยโดยมีเหตุอันควรเชื่อว่ามีทรัพย์สินของนายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบและหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวน โดยให้กระทำในระหว่างเวลาทำการหรือในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เว้นแต่การค้นในระหว่างเวลาดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จจะกระทำต่อไปก็ได้

(๓) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง หรือสิ่งอื่นที่จำเป็นมาเพื่อประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๔) ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของนายจ้างตามคำสั่งของเลขาธิการ ตามมาตรา ๕๐ ในกรณีที่นายจ้างไม่นำส่งเงินสมทบและหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวนในการปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่จะนำข้าราชการหรือลูกจ้างในสำนักงานไปช่วยปฏิบัติงานด้วยก็ได้

๗. ลักษณะ ๕ การอุทธรณ์ (มาตรา ๘๕ – มาตรา ๙๑)

ภายใต้บังคับมาตรา ๕๐ ในกรณีที่นายจ้าง ผู้ประกันตน หรือบุคคลอื่นใด ซึ่งได้รับคำสั่งของเลขาธิการหรือของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัติแล้ว ไม่พอใจในคำสั่งนั้น ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการอุทธรณ์ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นอุทธรณ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๘. ลักษณะ ๖ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๙๒ – มาตรา ๑๐๒)

ในกรณีที่มีการสอบสวน ถ้าพนักงานสอบสวนพบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษอยู่ในเกณฑ์ที่จะทำการเปรียบเทียบได้และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้เลขาธิการหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่บุคคลนั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ เมื่อผู้กระทำผิดได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ถ้าผู้กระทำผิดไม่ยินยอมให้เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในกำหนดเวลาตามวรรคสาม ให้ดำเนินคดีต่อไป

๙. บทเฉพาะกาล (มาตรา ๑๐๓ – มาตรา ๑๐๔)

ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้บังคับแก่กิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่สี่คนขึ้นไปนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้บังคับแก่กิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่สี่คนขึ้นไป

๒. พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๑ ตอนที่ ๖๓ ก วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๗ หน้า ๓

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีข้อขัดข้องและมีปัญหาในทางปฏิบัติเกิดขึ้นหลายประการ ทำให้ผู้ประกันตนไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย นอกจากนั้น วิธีปฏิบัติบางเรื่องในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวยังมีขั้นตอนการปฏิบัติที่ยุ่งยากสลับซับซ้อน เกิดภาระแก่นายจ้าง และไม่เอื้ออำนวยประโยชน์และการให้บริการแก่นายจ้างและผู้ประกันตน สมควรแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๒ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๓)

“(๑) ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราวรายวัน และลูกจ้างชั่วคราวราย ชั่วโมง ของราชการ ส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น ยกเว้นลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน”

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เรื่องการคำนวณ ค่าจ้างเพื่อการออกเงินสมทบ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน โดยให้ถือเอาค่าจ้างที่คิดเป็นรายเดือนเป็นเกณฑ์ คำนวณ (มาตรา ๔)

๓. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และ ให้ใช้ความตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน คือ “คณะกรรมการประกันสังคม” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวง แรงงานและสวัสดิการสังคมเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข และ ผู้แทนสำนักงานประกันสังคมเป็นกรรมการ กับผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างฝ่ายละห้าคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ และเลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ (มาตรา ๕)

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน (มาตรา ๖)

ให้มีคณะกรรมการการแพทย์คณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการอื่นมีจำนวน รวมกันไม่เกินสิบหกคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งและผู้แทนสำนักงานเป็นกรรมการและเลขานุการ ประธานกรรมการ และกรรมการอื่นตามวรรคหนึ่งให้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่าง ๆ และให้อยู่ในตำแหน่ง คราวละสองปี

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เรื่องกองทุนและ ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๗)

กองทุนประกอบด้วย (๑) เงินสมทบจากรัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ และ มาตรา ๔๖ (๒) เงินเพิ่มตามมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๓ (๓) ผลประโยชน์ของกองทุนตามมาตรา ๒๖ (๔) เงินค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๔๕ (๕) เงินที่ได้รับจากการบริจาคหรือเงินอุดหนุน (๖) เงินที่ตกเป็นของ กองทุนตามมาตรา ๔๗ มาตรา ๔๗ ทวิ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๖ (๗) เงินอุดหนุนหรือเงินทอรอง ราชการที่รัฐบาลจ่ายตามมาตรา ๒๔ วรรคสาม (๘) เงินค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามมาตรา ๑๐๒ (๙) รายได้อื่น

๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน (มาตรา ๘)

“มาตรา ๒๗ ภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน ให้คณะกรรมการเสนอบุคคลและรายงานการ รับจ่ายเงินของกองทุนในปีที่ล่วงมาแล้วต่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเพื่อตรวจสอบรับรองก่อนเสนอต่อรัฐมนตรี บิดบุคคลและรายงานการรับจ่ายเงินดังกล่าวให้รัฐมนตรีเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอรัฐสภาเพื่อทราบ และจัดให้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน (มาตรา ๙)

“มาตรา ๓๓ ให้ลูกจ้างซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์และไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์เป็นผู้ประกันตน ลูกจ้างซึ่งเป็นผู้ประกันตนอยู่แล้วตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ และยังเป็นลูกจ้างของนายจ้าง ซึ่งอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าลูกจ้างนั้นเป็นผู้ประกันตนต่อไป”

๘. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ (มาตรา ๑๐)

“ในกรณีที่ผู้รับเหมาค่าแรงตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ยื่นแบบรายการต่อสำนักงาน ตามมาตรา ๓๔ ในฐานะนายจ้าง ให้ผู้รับเหมาค่าแรงมีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เช่นเดียวกับนายจ้าง ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ผู้ประกอบการหลุดพ้นจากความรับผิดในหนี้เงินสมทบและเงินเพิ่มเพียงเท่าที่ผู้รับเหมาค่าแรงได้นำส่งสำนักงาน”

๙. ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ (มาตรา ๑๑)

“ในกรณีที่ผู้ประกันตนที่สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้างตาม (๒) ได้ส่งเงินสมทบครบตามเงื่อนไขที่จะก่อให้เกิดสิทธิตามบัญญัติในลักษณะ ๓ แล้ว ให้ผู้นั้นมีสิทธิตามบทบัญญัติในหมวด ๒ หมวด ๓ หมวด ๔ และหมวด ๕ ต่อไปอีกหกเดือนนับแต่วันที่สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง”

๑๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๑๒)

“มาตรา ๓๙ ผู้ใดเคยเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ โดยจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบสองเดือน และต่อมาเป็นผู้ประกันตนได้สิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๘ (๒) ถ้าผู้นั้นประสงค์จะเป็นผู้ประกันตนต่อไป ให้แสดงความจำนงต่อสำนักงานตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนดภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตน

จำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบที่ผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่ง ต้องส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง ให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจในขณะนั้นด้วย ให้ผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่งนำส่งเงินสมทบเข้ากองทุนเดือนละครั้งภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดไป

ผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่งซึ่งไม่ส่งเงินสมทบหรือส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคสาม ต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่ยังมิได้นำส่งหรือของจำนวนเงินสมทบที่ยังขาดอยู่นับแต่วันถัดจากวันที่ต้องนำส่งเงินสมทบ สำหรับเศษของเดือนถ้าถึงสิบห้าวันหรือกว่านั้นให้นับเป็นหนึ่งเดือน ถ้าน้อยกว่านั้นให้ปัดทิ้ง”

๑๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๑๓)

“มาตรา ๔๑ ความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ สิ้นสุดลงเมื่อผู้ประกันตนนั้น (๑) ตาย (๒) ได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ อีก (๓) ลาออกจากความเป็นผู้ประกันตนโดยการแสดงความจำนงต่อสำนักงาน (๔) ไม่ส่งเงินสมทบสามเดือนติดต่อกัน (๕) ภายในระยะเวลาสิบสองเดือนส่งเงินสมทบมาแล้วไม่ครบเก้าเดือน การสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตนตาม (๔) สิ้นสุดลงตั้งแต่เดือนแรกที่ไม่ส่งเงินสมทบ และการสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตนตาม (๕) สิ้นสุดลงในเดือนที่ส่งเงินสมทบไม่ครบเก้าเดือน ให้นำความในมาตรา ๓๘ วรรคสองมาใช้บังคับแก่ผู้ประกันตนที่สิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตนตาม (๓) (๔) และ (๕) โดยอนุโลม”

๑๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๑๔)

“มาตรา ๔๔ ในกรณีที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อความในแบบรายการที่ได้ยื่นไว้ต่อสำนักงานเปลี่ยนแปลงไป ให้นายจ้างแจ้งเป็นหนังสือต่อสำนักงานตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด เพื่อขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ให้นำความในมาตรา ๓๗ มาใช้บังคับแก่กรณีที่นายจ้างไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้โดยอนุโลม”

๑๓. ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๑๕)

“ค่าจ้างขั้นต่ำและขั้นสูงที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ แต่ละคน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในการคำนวณเงินสมทบของผู้ประกันตนแต่ละคน สำหรับเศษของเงินสมทบที่มีจำนวนตั้งแต่ห้าสิบสตางค์ขึ้นไปให้นับเป็นหนึ่งบาท ถ้าน้อยกว่านั้นให้ปัดทิ้งในกรณีที่ผู้ประกันตนทำงานกับนายจ้างหลายรายให้คำนวณเงินสมทบจากค่าจ้างที่ได้รับจากนายจ้างแต่ละราย”

๑๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๑๖)

“มาตรา ๔๗ ทุกครั้งที่มีการจ่ายค่าจ้าง ให้นายจ้างหักค่าจ้างของผู้ประกันตนตามจำนวนที่ต้องนำส่งเป็นเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๖ และเมื่อนายจ้างได้ดำเนินการดังกล่าวแล้วให้ถือว่าผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบแล้วตั้งแต่วันที่นายจ้างหักค่าจ้าง ให้นายจ้างนำเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนที่ได้หักไว้ตามวรรคหนึ่ง และเงินสมทบในส่วนของนายจ้าง ส่งให้แก่สำนักงานภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการหักเงินสมทบไว้พร้อมทั้งยื่นรายการแสดงการส่งเงินสมทบตามแบบที่เลขาธิการกำหนด ถ้านายจ้างไม่จ่ายค่าจ้างตามกำหนดเวลาที่ต้องจ่าย ให้นายจ้างมีหน้าที่นำส่งเงินสมทบตามที่บัญญัติไว้ในวรรคสอง โดยถือเสมือนว่ามีการจ่ายค่าจ้างแล้ว ในกรณีที่นายจ้างนำเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนหรือเงินสมทบในส่วนของนายจ้างส่งให้แก่สำนักงานเกินจำนวนที่ต้องชำระ ให้นายจ้างหรือผู้ประกันตนยื่นคำร้องขอรับเงินในส่วนที่เกินคืนได้ตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ถ้านายจ้างหรือผู้ประกันตนมิได้เรียกเอาเงินดังกล่าวคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นำส่งเงินสมทบหรือไม่มารับเงินคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งให้มารับเงินให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน”

๑๕. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ กรณีที่นายจ้างไม่นำส่งเงินสมทบหรือนำส่งไม่ครบตามกำหนดเวลาในมาตรา ๔๗ วรรคสอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำเตือนเป็นหนังสือ ให้นายจ้างนำเงินสมทบที่ค้างชำระและเงินเพิ่มมาชำระภายในกำหนดไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนั้น ถ้านายจ้างได้รับคำเตือนดังกล่าวแล้วแต่ยังไม่นำเงินสมทบที่ค้างชำระและเงินเพิ่มมาชำระภายในกำหนด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจประเมินเงินสมทบและแจ้งเป็นหนังสือให้นายจ้างนำส่งได้ตามกรณีมาตรา ๑๗ (มาตรา ๑๗)

๑๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๑๘)

“มาตรา ๕๓ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่ผู้รับเหมาช่วงตามมาตรา ๕๒ ซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบหรือส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนด”

๑๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๑๙)

“มาตรา ๕๖ ผู้ประกันตนหรือบุคคลอื่นใดเห็นว่าตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีใดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๔ และประสงค์จะขอรับประโยชน์ทดแทนนั้น ให้ยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนต่อสำนักงานตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่สิทธิขอรับประโยชน์ทดแทนนั้น และให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายพิจารณาสั่งการโดยเร็ว ประโยชน์ทดแทนตามวรรคหนึ่งที่เป็นตัวเงิน ถ้าผู้ประกันตนหรือบุคคลซึ่งมีสิทธิไม่มารับภายในสองปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากสำนักงาน ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน”

๑๘. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๒๐)

“มาตรา ๕๗ การคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ให้แก่ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ให้คำนวณโดยนำค่าจ้างสามเดือนแรกของค่าจ้างที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบที่นายจ้างนำส่งสำนักงานแล้วย้อนหลังเก้าเดือนหารด้วยเก้าสิบ แต่ถ้าผู้ประกันตนมีหลักฐานพิสูจน์ได้ว่าถ้านำค่าจ้างของสามเดือนอื่นในระยะเวลาเก้าเดือนนั้นมาคำนวณแล้วจะมีจำนวนสูงกว่า ก็ให้นำค่าจ้างสามเดือนนั้นหารด้วยเก้าสิบ หรือในกรณีที่ผู้ประกันตนยังส่งเงินสมทบไม่ครบเก้าเดือนให้นำค่าจ้างสามเดือนสุดท้ายที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบที่นายจ้างได้นำส่งสำนักงานแล้วหารด้วยเก้าสิบเป็นเกณฑ์คำนวณ สำหรับการคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ให้แก่ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๔ นั้น ให้คำนวณโดยเฉลี่ยจากจำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง”

๑๙. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๒๑)

“มาตรา ๖๑ ผู้ประกันตนหรือบุคคลตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง มาตรา ๗๓ หรือมาตรา ๗๓ ทวิ ไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนเมื่อปรากฏว่า การประสบอันตราย หรือเจ็บป่วย หรือการทุพพลภาพ หรือการตายนั้น เกิดขึ้นเพราะเหตุที่บุคคลดังกล่าวจงใจก่อให้เกิดขึ้นหรือยินยอมให้ผู้อื่นก่อให้เกิดขึ้น”

๒๐. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ (มาตรา ๒๒)

“มาตรา ๖๑ ทวิ ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๗๑ หรือเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรตามมาตรา ๖๗ ในเวลาเดียวกันให้มีสิทธิขอรับเงินทดแทนการขาดรายได้หรือเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรในประเภทใดประเภทหนึ่งเพียงประเภทเดียว โดยให้แสดงความจำนงตามแบบที่เลขาธิการกำหนด”

๒๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๒๓)

“มาตรา ๖๒ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย อันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ต่อเมื่อภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือน”

๒๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๒๔)

“มาตรา ๖๕ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับตนเองหรือภริยา หรือสำหรับหญิงซึ่งอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยากับผู้ประกันตนโดยเปิดเผยตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนดถ้าผู้ประกันตนไม่มีภริยา ทั้งนี้ ต่อเมื่อภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดเดือน ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร ให้ผู้ประกันตนแต่ละคนมีสิทธิได้รับสำหรับการคลอดบุตรไม่เกินสองครั้ง”

๒๓. ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๒๕)

“ผู้ประกันตนซึ่งต้องหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรให้ได้รับเงินสงเคราะห์การหยุดงาน เพื่อการคลอดบุตรตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๗ ด้วย”

๒๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๒๖)

“มาตรา ๖๗ ในกรณีที่ผู้ประกันตนต้องหยุดงานเพื่อการคลอดบุตร ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรไม่เกินสองครั้ง เป็นการเหมาจ่ายในอัตราครั้งละร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗ เป็นเวลาเก้าสิบวัน”

๒๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๒๗)

“มาตรา ๖๘ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ต่อเมื่อภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนทุพพลภาพ ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือน”

๒๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๒๘)

“มาตรา ๗๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงานให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ในอัตราร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗ ตลอดชีวิต”

๒๗. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ (มาตรา ๒๙)

“ในกรณีที่ได้มีการลดเงินทดแทนการขาดรายได้ตามวรรคหนึ่งไปแล้ว ต่อมาในภายหลังปรากฏว่าเหตุทุพพลภาพนั้นมีสภาพเสื่อมลง ถ้าคณะกรรมการการแพทย์วินิจฉัยว่าการทุพพลภาพนั้นเสื่อมลงไปจากที่เคยวินิจฉัยได้ตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการพิจารณาเพิ่มเงินทดแทนการขาดรายได้ได้นั้นได้”

๒๘. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๓๐)

“ในกรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตายโดยมิใช่ประสบอันตราย หรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ถ้าภายในระยะเวลาหกเดือนก่อนถึงแก่ความตายผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือน ให้จ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย ตามความมาตรา ๓๐”

๒๙. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ (มาตรา ๓๑)

“มาตรา ๗๓ ทวิ ในกรณีที่ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพตามมาตรา ๗๑ ถึงแก่ความตาย ให้นำความในมาตรา ๗๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้นำเงินทดแทนการขาดรายได้ที่ผู้ประกันตนได้รับในเดือนสุดท้ายก่อนถึงแก่ความตายมาเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ ในกรณีที่ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพนั้นอยู่ในข่ายที่จะได้รับเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์ กรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตายในฐานะที่เป็นผู้ประกันตน และในฐานะที่เป็นผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพตามวรรคหนึ่ง ในเวลาเดียวกัน ให้มีสิทธิได้รับเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์ กรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตายตามมาตรา ๗๓ เพียงทางเดียว”

๓๐. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ (มาตรา ๓๒)

“มาตรา ๘๔ ทวิ กำหนดเวลาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๔ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๗ ทวิ และมาตรา ๕๖ ถ้าผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามกำหนดเวลานั้นมิได้อยู่ในประเทศหรือมีเหตุจำเป็นจนไม่สามารถจะปฏิบัติตามกำหนดเวลานั้นได้ และได้ยื่นคำร้องก่อนสิ้นกำหนดเวลานั้นเพื่อขอขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาโดยแสดงเหตุแห่งความจำเป็น เมื่อเลขาธิการเห็นเป็นการสมควรจะขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาออกไปได้ตามความจำเป็นแก่กรณีแต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินไปกว่าหนึ่งเท่าของระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรานั้น ๆ การขยายเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๔ หรือมาตรา ๔๗ ไม่เป็นเหตุให้ลดหรืองดเงินเพิ่ม”

๓๑. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๓๓)

“มาตรา ๘๕ นายจ้าง ผู้ประกันตน หรือบุคคลอื่นใด ซึ่งไม่พอใจในคำสั่งของเลขาธิการหรือของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่เป็นคำสั่งตามมาตรา ๕๐ ให้มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการอุทธรณ์ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว”

๓๒. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๘๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๓๔)

“มาตรา ๘๖ นายจ้างผู้ใดโดยเจตนาไม่ยื่นแบบรายการต่อสำนักงานภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๓๔ หรือไม่แจ้งเป็นหนังสือต่อสำนักงานขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๓๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๓๕)

“มาตรา ๘๗ นายจ้างผู้ใดยื่นแบบรายการตามมาตรา ๓๔ หรือแจ้งเป็นหนังสือขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมตามมาตรา ๔๔ โดยเจตนากรอข้อความเท็จในแบบรายการ หรือแจ้งการเปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริงเป็นเท็จในหนังสือแจ้งขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๓๔. พระราชบัญญัตินี้จะใช้บังคับแก่นายจ้างที่มีลูกจ้างน้อยกว่าสิบคนในท้องที่ใดและเมื่อใด ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา (เพิ่มความเป็นวรรคสามของมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓) (มาตรา ๓๖)

๓๕. ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๓๗)

“การจัดเก็บเงินสมทบเพื่อการให้ประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตร และกรณีชราภาพ จะเริ่มดำเนินการเมื่อใดให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา แต่ทั้งนี้ต้องไม่ช้ากว่าวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑”

๓๖. ผู้ใดมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนในฐานะผู้ประกันตนก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับอยู่เพียงใด ก็ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนนั้นต่อไปจนครบตามสิทธิ (มาตรา ๓๘)

๓๗. ลูกจ้างชั่วคราวของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่นที่สิ้นสภาพการเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะได้ส่งเงินสมทบมาแล้วเท่าใด ให้ลูกจ้างชั่วคราวนั้น มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามบทบัญญัติในหมวด ๒ หมวด ๓ หมวด ๔ และหมวด ๕ ของลักษณะ ๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ต่อไปอีกหกเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ (มาตรา ๓๙)

๓๘. เพื่อประโยชน์ในการคำนวณระยะเวลาการส่งเงินสมทบตามพระราชบัญญัตินี้ เงินสมทบของแต่ละเดือนไม่ว่าจะมีจำนวนกี่วันและไม่่ว่าจะได้หักไว้และได้นำส่งเดือนละกี่ครั้งก็ตาม ถ้าได้ส่งหรือได้ถือว่าส่งเข้ากองทุนแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่ามีระยะเวลาในการจ่ายเงินสมทบเท่ากับหนึ่งเดือน (มาตรา ๔๐)

๓๙. บรรดาเงินที่นายจ้างหรือผู้ประกันตนมีสิทธิเรียกคืนก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าไม่มีผู้ใดมายื่นคำขอต่อสำนักงานเพื่อขอเงินดังกล่าวคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ตกเป็นของกองทุน (มาตรา ๔๑)

๓. พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๒ ก วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๒ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๒ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มาตรา ๓๘ วรรคสอง บัญญัติให้ผู้ประกันตนที่สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้างมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ และกรณีตาย ต่อไปอีกหกเดือน นับแต่วันที่สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง และมาตรา ๔๑ วรรคสามให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๘ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่ผู้ประกันตนโดยสมัครใจที่สิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตนโดยอนุโลม ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนารมณ์ในการช่วยเหลือผู้ประกันตนมิให้ได้รับความเดือดร้อนชั่วระยะเวลาที่สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้างหรือสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตน แล้วแต่กรณี สมควรกำหนดให้ขยายระยะเวลาการมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนภายหลังลูกจ้างซึ่งเป็นผู้ประกันตนสิ้นสภาพการเป็นลูกจ้างโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ประกอบกับบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิของผู้ประกันตนในการได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงานยังไม่เหมาะสม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ชัดเจนและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ประกันตนและการออกเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมของรัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตน ตามมาตรา ๓๓ ยังไม่สอดคล้องกับความสามารถในการออกเงินสมทบและสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๓)

“ในกรณีที่ผู้ประกันตนที่สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้างตาม (๒) ได้ส่งเงินสมทบครบตามเงื่อนไขเวลาที่ก่อให้เกิดสิทธิตามบทบัญญัติในลักษณะ ๓ แล้ว ให้ผู้นั้นมีสิทธิตามบทบัญญัติในหมวด ๒ หมวด ๓ หมวด ๔ และหมวด ๕ ต่อไปอีกหกเดือนนับแต่วันที่สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้างหรือตามระยะเวลาที่กำหนดเพิ่มขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องไม่เกินสิบสองเดือนนับแต่วันที่สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง”

๒. ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๔)

“ในกรณีที่ผู้ประกันตนที่สิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตนตาม (๓) (๔) และ (๕) ได้ส่งเงินสมทบครบตามเงื่อนไขเวลาที่ก่อให้เกิดสิทธิตามบทบัญญัติในลักษณะ ๓ แล้ว ให้ผู้นั้นมีสิทธิตามบทบัญญัติในหมวด ๒ หมวด ๓ หมวด ๔ และหมวด ๕ ต่อไปอีกหกเดือนนับแต่วันที่สิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตน”

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๕)

“มาตรา ๔๖ ให้รัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ออกเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีทุพพลภาพ กรณีตาย และกรณีคลอดบุตร ฝ่ายละเท่ากันตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินอัตราเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ออกเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงานตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินอัตราเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้ สำหรับการประกันตนตามมาตรา ๓๙ ให้รัฐบาลและผู้ประกันตนออกเงินสมทบเข้ากองทุนโดยรัฐบาลออกหนึ่งเท่าและผู้ประกันตนออกสองเท่าของอัตราเงินสมทบที่แต่ละฝ่ายต้องออกตามที่กำหนดในวรรคหนึ่งและวรรคสอง

การกำหนดอัตราเงินสมทบตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้กำหนดโดยคำนึงถึงประโยชน์ทดแทน และค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของสำนักงานตามมาตรา ๒๔

ค่าจ้างขั้นต่ำและขั้นสูงที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ แต่ละคน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในการคำนวณเงินสมทบของผู้ประกันตนแต่ละคนสำหรับเศษ ของเงินสมทบที่มีจำนวนตั้งแต่ห้าสิบสตางค์ขึ้นไปให้นับเป็นหนึ่งบาท ถ้าน้อยกว่านั้นให้ปัดทิ้ง ในกรณีที่ผู้ประกันตน ทำงานกับนายจ้างหลายรายให้คำนวณเงินสมทบจากค่าจ้างที่ได้รับจากนายจ้างแต่ละราย”

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน (มาตรา ๖)

“มาตรา ๗๔ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรต่อเมื่อภายใน ระยะเวลาสามสิบหกเดือนก่อนเดือนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อย กว่าสิบสองเดือน”

๕. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๕ ทวิ มาตรา ๗๕ ตริ และมาตรา ๗๕ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติ ประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ (มาตรา ๗)

“มาตรา ๗๕ ทวิ ในกรณีที่ผู้ประกันตนซึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรตาม มาตรา ๗๔ หากผู้ประกันตนนั้นเป็นผู้ทุพพลภาพซึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพหรือถึงแก่ ความตาย ให้ผู้ประกันตนซึ่งเป็นผู้ทุพพลภาพนั้นหรือบุคคลตามมาตรา ๗๕ จัตวา มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน ในกรณีสงเคราะห์บุตรด้วย

มาตรา ๗๕ ตริ ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรสำหรับบุตร ชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีอายุตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่เกินสิบห้าปีบริบูรณ์จำนวนคราวละไม่เกินสองคน บุตรชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น

ในกรณีที่บิดาและมารดาเป็นผู้ประกันตน ให้บิดาหรือมารดาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้มีสิทธิได้รับ ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรเพียงฝ่ายเดียว เว้นแต่เมื่อมีการจดทะเบียนหย่าหรือแยกกันอยู่และ บุตรอยู่ในความอุปการะของผู้ประกันตนฝ่ายใดให้ผู้ประกันตนฝ่ายนั้นเป็นผู้มีสิทธิได้รับ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจ่ายเงินสงเคราะห์บุตร ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๕ จัตวา ในกรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย ให้จ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณี สงเคราะห์บุตรแก่บุคคลตามลำดับ ดังนี้

(๑) สามีหรือภริยาของผู้ประกันตน หรือบุคคลซึ่งอยู่ร่วมกันฉันสามีภริยากับผู้ประกันตนโดย เปิดเผยตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด และเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตร

(๒) ผู้อุปการะบุตรของผู้ประกันตน ในกรณีบุคคลตาม (๑) มิได้เป็นผู้อุปการะบุตร หรือถูกถอน อำนาจปกครอง หรือถึงแก่ความตาย”

๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๘)

“มาตรา ๗๖ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพต่อเมื่อผู้ประกันตนได้ จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบเดือน ไม่ว่าระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบเดือนจะติดต่อกัน หรือไม่ก็ตาม

มาตรา ๗๗ ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ ได้แก่ (๑) เงินเลี้ยงชีพรายเดือน เรียกว่า เงินบำนาญ ชราภาพ หรือ (๒) เงินบำเหน็จที่จ่ายให้ครั้งเดียว เรียกว่า เงินบำเหน็จชราภาพ หลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และอัตราการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

๗. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๗ ทวิ มาตรา ๗๗ ตรี มาตรา ๗๗ จัตวา และมาตรา ๗๗ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ (มาตรา ๙)

“มาตรา ๗๗ ทวิ ในกรณีที่ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบเดือน ให้มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพตั้งแต่เดือนถัดจากเดือนที่อายุครบห้าสิบห้าปีบริบูรณ์ เว้นแต่เมื่อมีอายุครบห้าสิบห้าปีบริบูรณ์และความเป็นผู้ประกันตนยังไม่สิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๔๑ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับตั้งแต่เดือนถัดจากเดือนที่ความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง

ในกรณีที่ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบไม่ครบหนึ่งร้อยแปดสิบเดือนและความเป็นผู้ประกันตนได้สิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๔๑ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพ

มาตรา ๗๗ ตรี ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับเงินบำนาญชราภาพได้กลับเข้าเป็นผู้ประกันตน ให้งดการจ่ายเงินบำนาญชราภาพของบุคคลดังกล่าวจนกว่าความเป็นผู้ประกันตนได้สิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๔๑ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลงด้วยเหตุอื่นนอกจากถึงแก่ความตายให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพ

ในกรณีที่ความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลงเนื่องจากผู้ประกันตนถึงแก่ความตายให้ทายาทผู้มีสิทธิของผู้นั้นตามมาตรา ๗๗ จัตวา มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพ

มาตรา ๗๗ จัตวา ในกรณีผู้ประกันตนซึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพตามมาตรา ๗๗ ทวิ ถึงแก่ความตายก่อนที่จะได้รับประโยชน์ทดแทนหรือผู้รับเงินบำนาญชราภาพถึงแก่ความตายภายในหกสิบเดือนนับแต่เดือนที่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพ ให้ทายาทของผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพ ทายาทผู้มีสิทธิตามวรรคหนึ่ง ได้แก่

(๑) บุตรชอบด้วยกฎหมาย ยกเว้นบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่นให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ประกันตนที่ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไปให้ได้รับสามส่วน

(๒) สามีหรือภริยาให้ได้รับหนึ่งส่วน และ

(๓) บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งในกรณีที่ไม่มีทายาทในอนุมาตราใด หรือทายาทนั้นได้ตายไปเสียก่อนให้แบ่งเงินตามมาตรา ๗๗ (๒) ในระหว่างทายาทผู้มีสิทธิในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับ

มาตรา ๗๗ เบญจ ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๗๑ และเงินบำนาญชราภาพในเวลาเดียวกัน ให้ผู้ประกันตนได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๗๑ และเงินบำนาญชราภาพแทน

ในกรณีที่ผู้ประกันตนได้รับเงินบำนาญชราภาพไปแล้ว และต่อมาเป็นผู้ทุพพลภาพภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง ให้งดการจ่ายเงินบำนาญชราภาพและให้จ่ายเงินบำนาญชราภาพแทน ทั้งนี้ ให้หักเงินบำนาญชราภาพที่ได้รับไปแล้วก่อนการเป็นผู้ทุพพลภาพออกจากเงินบำนาญชราภาพที่ผู้นั้นมีสิทธิได้รับแล้วนำเงินที่หักนั้นส่งเข้ากองทุน”

๔. พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๕๓ ก วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมที่ใช้บังคับ ในปัจจุบันมีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสม และไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการได้มา ซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งที่ปรึกษาของคณะกรรมการประกันสังคม คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ของกรรมการประกันสังคม ที่ปรึกษาและกรรมการการแพทย์และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแพทย์ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ ยกเลิกการตัดสิทธิผู้ประกันตนซึ่งไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีเจ็บป่วยหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำให้ตน ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตาย เพื่อขยายความคุ้มครองให้ผู้ประกันตนได้รับ สิทธิประโยชน์มากยิ่งขึ้น เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และอัตราให้รัฐบาลออกเงินสมทบสำหรับ ผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ และเพิ่มบทบัญญัติให้ลดหย่อนการออกเงินสมทบในกรณีเกิดภัยพิบัติอย่างร้ายแรง ที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของนายจ้าง รวมทั้งกำหนดโทษทางอาญา ในกรณีนายจ้างไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบเพื่อให้การประกันสังคมเป็นไปตามวัตถุประสงค์และ อำนาจประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบประกันสังคมเพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่ (๑) ข้าราชการและลูกจ้างประจำของราชการส่วนกลาง ราชการ ส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น (๒) นักเรียน นักเรียนพยาบาล นิสิตหรือนักศึกษา ซึ่งเป็นลูกจ้างของ โรงเรียนสถานพยาบาล วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยนั้น (๓) ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่าง ประเทศ (๔) กิจการหรือลูกจ้างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา (มาตรา ๓)

๒. “ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้าง (มาตรา ๔)

๓. “ทุพพลภาพ” หมายความว่า การสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสียสมรรถภาพของอวัยวะหรือของ ร่างกาย หรือสูญเสียสภาวะปกติของจิตใจ จนทำให้ความสามารถในการทำงานลดลงถึงขนาดไม่อาจ ประกอบการทำงานตามปกติได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของ คณะกรรมการการแพทย์ (มาตรา ๕)

๔. ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ภัยพิบัติ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ว่างงาน” และ “กองทุน” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ (มาตรา ๖)

๕. “คณะกรรมการประกันสังคม” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธานกรรมการ ผู้แทน กระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข และผู้แทนสำนักงบประมาณ เป็นกรรมการ กับผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่าย ผู้ประกันตนฝ่ายละเจ็ดคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ ให้ผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่งมาจากการเลือกตั้ง โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วม อย่างแท้จริงของฝ่ายนายจ้างและฝ่ายผู้ประกันตน สัดส่วนระหว่างหญิงและชาย รวมทั้ง การมีส่วนร่วมอย่างมี ประสิทธิภาพของคณพิการ และผู้ด้อยโอกาส ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งให้เป็นไปตามระเบียบที่ รัฐมนตรีกำหนด คณะกรรมการจะแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้ (มาตรา ๗)

๖. คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินเจ็ดคน เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการ โดยการสรรหาจากผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ไม่น้อยกว่าสิบปีในด้านการเงิน การคลัง ด้านระบบงาน ประกันสังคม ด้านบริหารการลงทุน ด้านบริหารจัดการ ด้านการแพทย์ ด้านกฎหมาย และด้านเศรษฐศาสตร์ และคณะกรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๘)

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๗) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือเลิกจ้างจากหน่วยงานของรัฐหรือสถานประกอบกิจการของเอกชนเพราะทุจริตต่อหน้าที่

(๘) ไม่เป็นคู่สัญญาหรือมีประโยชน์ได้เสียในกิจการที่เป็นคู่สัญญาหรือมีธุรกิจเกี่ยวข้องกับสำนักงานไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๙) ไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวไม่น้อยกว่าสามปี

๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามมาตรา ๘ หรือที่ปรึกษาซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๘/๑ พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) คณะกรรมการมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ ด้วยคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘/๒

๘. ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการแพทย์” ประกอบด้วย ประธานกรรมการ และกรรมการอื่นมีจำนวนรวมกันไม่เกินสิบหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง (ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗) (มาตรา ๑๑)

๖. กองทุนต้องวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กองทุนตามมาตรฐาน การบัญชี มีบัญชีลงรายการรับและจ่ายเงิน สินทรัพย์ และหนี้สินที่แสดงฐานะการเงินที่เป็นอยู่ตามความจริงและตามที่ควรพร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ ทั้งนี้ ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเพื่อกำกับดูแลความโปร่งใสได้มาตรฐาน และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ (เพิ่มความมาตรา ๒๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓) (มาตรา ๑๓)

๑๒. บรรดาอสังหาริมทรัพย์ซึ่งได้มาจากการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุนตามวรรคหนึ่ง ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้สำนักงานเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อประโยชน์ของกองทุน (เพิ่มความวรรคสองของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓) (มาตรา ๑๔)

๑๓. ให้คณะกรรมการเสนองบการเงินของกองทุนในปีที่ล่วงมาแล้วต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน เพื่อตรวจสอบรับรองก่อนเสนอต่อรัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีเสนองบการเงินของกองทุนตามวรรคหนึ่งต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๑๕)

๑๔. บุคคลใดซึ่งมิใช่ลูกจ้างตามมาตรา ๓๓ หรือไม่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ อาจสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัตินี้ได้ โดยแสดงความจำนงต่อสำนักงาน ทั้งนี้ คุณสมบัติของบุคคลดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา (มาตรา ๑๙)

๑๕. ให้นายจ้างหักค่าจ้างของผู้ประกันตนทุกครั้งที่มีการจ่ายค่าจ้างตามจำนวนที่จะต้องนำส่งเป็นเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๖ และให้ถือว่าผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบแล้ว ตั้งแต่วันถึงกำหนดจ่ายค่าจ้าง ให้นายจ้างนำเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนที่ได้หักไว้ตามวรรคหนึ่ง และเงินสมทบในส่วนของนายจ้างส่งให้แก่สำนักงานภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการหักเงินสมทบไว้ พร้อมทั้งยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด (มาตรา ๒๒)

๑๖. นายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบในส่วนของตนหรือในส่วนของผู้ประกันตน หรือส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๔๗ ต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างยังมิได้นำส่งหรือของจำนวนเงินสมทบที่ยังขาดอยู่นับแต่วันถัดจากวันที่ต้องนำส่งเงินสมทบ ทั้งนี้ เงินเพิ่มที่คำนวณได้ต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างต้องจ่าย (มาตรา ๒๓)

๑๗. ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนดังต่อไปนี้ (มาตรา ๒๔)

(๑) ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย รวมทั้งการส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค

(๒) ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร

(๓) ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ

(๔) ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย

(๕) ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร

(๖) ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ

(๗) ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ยกเว้นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙

๑๘. ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ได้แก่ (๑) ค่าตรวจวินิจฉัยโรค (๒) ค่าส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค (๓) ค่าบำบัดทางการแพทย์และค่าฟื้นฟูสมรรถภาพ (๔) ค่ากินอยู่และรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล (๕) ค่ายาและค่าเวชภัณฑ์ (๖) ค่ารถพยาบาลหรือค่าพาหนะรับส่งผู้ป่วย (๗) ค่าใช้จ่ายเป็นเงินช่วยเหลือเบื้องต้นให้แก่ผู้ประกันตน ในกรณีที่ผู้ประกันตนได้รับความเสียหายจากการรับบริการทางการแพทย์ เมื่อสำนักงานได้จ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นให้แก่ผู้ประกันตนไปแล้ว ให้สำนักงานมีสิทธิไล่เบี้ยแก่ผู้กระทำผิดได้ (๘) ค่าบริการอื่นที่จำเป็น” (มาตรา ๓๐)

๒๙. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๓๑)

“มาตรา ๖๕ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับตนเองหรือภริยาต่อเมื่อภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าเดือน

ในกรณีที่ผู้ประกันตนไม่มีภริยา หากผู้ประกันตนอยู่กินฉันสามีภริยากับหญิงใดโดยเปิดเผยตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับหญิงนั้นด้วย”

๓๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๓๒)

“มาตรา ๗๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงานให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามอัตราและระยะเวลาที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ทั้งนี้ เงินทดแทนการขาดรายได้ต้องไม่เกินอัตราร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗

ในกรณีที่ผู้ประกันตนทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน และการทุพพลภาพนั้นมีระดับความสูญเสียรุนแรงตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ในอัตราร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗ ตลอดชีวิต”

๓๑. ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๓๓)

“(๒) เงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือ ระบุให้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์นั้น แต่ถ้าผู้ประกันตนมิได้มีหนังสือระบุไว้ก็ให้นำมาเฉลี่ยจ่ายให้แก่สามีหรือภริยา บิดามารดา หรือบุตรของผู้ประกันตนในจำนวนที่เท่ากัน ดังนี้

(ก) ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่สามสิบหกเดือนขึ้นไป แต่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบเดือน ให้จ่ายเงินสงเคราะห์ที่เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตามมาตรา ๕๗ คูณด้วยสี่

(ข) ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่หนึ่งร้อยยี่สิบเดือนขึ้นไป ให้จ่ายเงินสงเคราะห์ที่เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตามมาตรา ๕๗ คูณด้วยสิบสอง”

๓๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๓๔)

“มาตรา ๗๓/๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนซึ่งได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ เนื่องจากการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังตามมาตรา ๖๔ หรือทุพพลภาพตามมาตรา ๗๑ ถึงแก่ความตาย ให้จ่ายประโยชน์ทดแทนเป็นเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์ตามมาตรา ๗๓ โดยให้นำเงินทดแทนการขาดรายได้ที่ผู้ประกันตนได้รับในเดือนสุดท้ายก่อนถึงแก่ความตายมาเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ ในกรณีที่มีผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตายตามมาตรา ๗๓ ด้วย ให้ได้รับเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์ตามมาตรา ๗๓ เท่านั้น”

๓๓. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๕ ตี แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๓๕)

“มาตรา ๗๕ ตี ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร สำหรับบุตรซึ่งมีอายุตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินสิบห้าปีบริบูรณ์ จำนวนคราวละไม่เกินสามคน บุตรดังกล่าวไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น”

๓๔. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๗๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๓๖)

“ผู้ประกันตนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย เมื่อความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลงไม่ว่าจะส่งเงินสมทบครบหนึ่งร้อยแปดสิบเดือนหรือไม่ก็ตาม และประสงค์ที่จะไม่พำนักอยู่ในประเทศไทยให้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

๓๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๓๗)

“มาตรา ๗๗ จัตวา ในกรณีผู้ประกันตนซึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพตามมาตรา ๗๗ ทวิ ถึงแก่ความตายก่อนที่จะได้รับประโยชน์ทดแทน หรือผู้รับเงินบำนาญชราภาพ ถึงแก่ความตายภายในหกสิบเดือนนับแต่เดือนที่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพ ให้ทายาทของผู้มีสิทธิซึ่งมีชีวิตอยู่ในวันที่ผู้ประกันตนหรือผู้รับเงินบำนาญชราภาพถึงแก่ความตายมีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ ทายาทผู้มีสิทธิตามวรรคหนึ่ง ได้แก่ (๑) บุตร ยกเว้นบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น ให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ประกันตนที่ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไป ให้ได้รับสามส่วน (๒) สามีหรือภริยาให้ได้รับหนึ่งส่วน (๓) บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน (๔) บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุไว้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพให้ได้รับหนึ่งส่วน

ในกรณีที่ไม่มีทายาทในอนุมาตราใด หรือทายาทนั้นได้ตายไปเสียก่อน ให้แบ่งเงินตามมาตรา ๗๗ (๒) ในระหว่างทายาทผู้มีสิทธิในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับ ในกรณีที่ไม่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพตามวรรคสอง ให้ทายาทของผู้ประกันตน หรือผู้รับเงินบำนาญชราภาพแล้วแต่กรณีดังต่อไปนี้ มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพตามลำดับ หากบุคคลลำดับใดมีจำนวนมากกว่าหนึ่งคนให้บุคคลลำดับนั้นได้รับส่วนแบ่งเท่ากัน (๑) พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน (๒) พี่น้องร่วมบิดาหรือร่วมมารดา (๓) ปู่ ย่า ตา ยาย (๔) ลุง ป้า น้า อา”

๓๖. ผู้ใดเคยได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพจากกองทุนประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และสิทธิการได้รับประโยชน์ทดแทนดังกล่าวได้สิ้นสุดลงก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๔๑)

๓๗. ให้คณะกรรมการประกันสังคมและคณะกรรมการการแพทย์ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงปฏิบัติหน้าที่อยู่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันสังคมตามมาตรา ๘ หรือคณะกรรมการการแพทย์ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๔๒)

๓๘. ให้นำมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับกับนายจ้างซึ่งยังมีได้นำส่งเงินสมทบหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวนอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย (มาตรา ๔๓)

๓๙. พระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามความในมาตรา ๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามความในมาตรา ๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔๔)

พระราชบัญญัติ

ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๒)

พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘

เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๓/๑) ของมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕

“(๓/๑) กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ”

มาตรา ๕ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีของกระทรวงการต่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ และของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง
ของกระทรวงการต่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวกับสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา
ระหว่างประเทศ ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ หรือของข้าราชการ
พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพันข้าราชการ
พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกระทรวงการต่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวกับสำนักงานความร่วมมือ
เพื่อการพัฒนา
ระหว่างประเทศ ไปเป็นของกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

มาตรา ๗ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือ
มติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา
ระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา
ระหว่างประเทศ ให้ถือว่าอ้างถึงกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ
และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ
แล้วแต่กรณี

มาตรา ๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากภารกิจความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศโดยการให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมและพัฒนา ความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งประเทศอื่น ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การขยายความร่วมมือในด้านต่าง ๆ และการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีและความใกล้ชิดระหว่างกัน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานความร่วมมือ เพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศสามารถปฏิบัติตามภารกิจที่เพิ่มขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัว สมควรยกฐานะสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ขึ้นเป็น กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ โดยให้เป็นหน่วยงานหลักในการดูแลรับผิดชอบ งานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๓)

พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘

เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๐) ของมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕

“(๑๐) สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า”

มาตรา ๔ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีของส่วนราชการในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงพาณิชย์ และของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงพาณิชย์ ดังต่อไปนี้ ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ หรือของ

ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์
แล้วแต่กรณี

(๑) สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า

(๒) กองยุทธศาสตร์และแผนงาน เฉพาะงานเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์การค้าของประเทศ
และงานเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
พาณิชย์กำหนด

มาตรา ๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ
พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของส่วนราชการตามมาตรา ๔ ไปเป็นของสำนักงานนโยบาย
และยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์

มาตรา ๖ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง
หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงส่วนราชการตามมาตรา ๔ และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้าง
ของส่วนราชการตามมาตรา ๔ ให้ถือว่าอ้างถึงสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์
หรือข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์
แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศไทยต้องพึ่งพาการส่งออก ทำให้ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ของโลกที่สำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้าของไทย รวมทั้งยังเป็นการรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนสมควรให้มีการจัดตั้งสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้าขึ้นมีฐานะเป็นส่วนราชการระดับกรมในกระทรวงพาณิชย์ เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักที่กำหนดนโยบายทิศทางการค้าของประเทศ ตลอดจนเสนอแนะและจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การค้าแห่งชาติ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจการค้าของประเทศให้เจริญเติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔)

พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘

เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๗ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานรัฐมนตรี

(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง

(๓) กรมกิจการเด็กและเยาวชน

- (๔) กรมกิจการผู้สูงอายุ
- (๕) กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
- (๖) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
- (๗) กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ”

มาตรา ๔ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เฉพาะ

- (๑) สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ - ๑๒
- (๒) งานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

มาตรา ๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของส่วนราชการตามมาตรา ๔ ไปเป็นของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มาตรา ๖ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีของส่วนราชการในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ดังต่อไปนี้ ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แล้วแต่กรณี

- (๑) สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เฉพาะ
 - (ก) กองบริหารกองทุน เฉพาะงานเกี่ยวกับกองทุนคุ้มครองเด็ก
 - (ข) งานตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก
- (๒) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เฉพาะ
 - (ก) สำนักบริการสวัสดิการสังคม เฉพาะงานเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน
 - (ข) สำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์และเด็ก เฉพาะงานตามกฎหมายว่าด้วย

การคุ้มครองเด็ก

- (ค) สถานสงเคราะห์เด็กและเยาวชน
- (ง) ศูนย์อำนวยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมตามกฎหมายว่าด้วยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม
- (จ) งานตามกฎหมายว่าด้วยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม

- (๓) สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ เฉพาะ
 - (ก) กองส่งเสริมและพัฒนาเครือข่าย เฉพาะงานเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน
 - (ข) สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก
 - (ค) สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เยาวชน
 - (ง) งานตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ
 - (จ) งานตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก

มาตรา ๗ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของส่วนราชการตามมาตรา ๖ ไปเป็นของกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มาตรา ๘ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และบุคลากรของกองทุนคุ้มครองเด็ก ในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก ไปเป็นของกองทุนคุ้มครองเด็กในกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มาตรา ๙ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีของส่วนราชการในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ดังต่อไปนี้ ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แล้วแต่กรณี

- (๑) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เฉพาะ
 - (ก) สำนักบริการสวัสดิการสังคม เฉพาะงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
 - (ข) สถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ
- (๒) สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ เฉพาะ
 - (ก) กองส่งเสริมและพัฒนาเครือข่าย เฉพาะงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
 - (ข) สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ
 - (ค) งานตามกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุ

มาตรา ๑๐ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของส่วนราชการตามมาตรา ๙ ไปเป็นของกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มาตรา ๑๑ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส

และผู้สูงอายุ เฉพาะกองกลาง หน่วยตรวจสอบภายใน และกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ไปเป็นของ กรมกิจการเด็กและเยาวชน และกรมกิจการผู้สูงอายุ ทั้งนี้ ตามที่ อ.ก.พ. กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์กำหนด โดยคำนึงถึงความสมัครใจของบุคคลที่จะถูกโอนประกอบกับประโยชน์ ของทางราชการด้วย

มาตรา ๑๒ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และบุคลากรของกองทุนผู้สูงอายุ ในสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ตามกฎหมายว่าด้วย ผู้สูงอายุ ไปเป็นของกองทุนผู้สูงอายุในกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์

มาตรา ๑๓ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีของส่วนราชการในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ และของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการในกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ดังต่อไปนี้ ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แล้วแต่กรณี

(๑) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เฉพาะ

(ก) สำนักบริการสวัสดิการสังคม เฉพาะงานเกี่ยวกับสตรี

(ข) สำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก ยกเว้นงานตามกฎหมายว่าด้วย การคุ้มครองเด็ก

(ค) สถานสงเคราะห์สตรีและสถานสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การค้าประเวณี

(ง) งานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี

(๒) สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

มาตรา ๑๔ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของส่วนราชการตามมาตรา ๑๓ ไปเป็นของกรมกิจการสตรี และสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มาตรา ๑๕ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีของส่วนราชการในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ และของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการในกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ดังต่อไปนี้ ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แล้วแต่กรณี

- (๑) สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เฉพาะ
 - (ก) กองบริหารกองทุน เฉพาะงานเกี่ยวกับกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม
 - (ข) สำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เฉพาะกลุ่มการพัฒนา ระบบสวัสดิการสังคมและกลุ่มการส่งเสริมและประสานเครือข่าย
 - (ค) งานตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม
- (๒) สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ เฉพาะ
 - (ก) กองส่งเสริมและพัฒนาเครือข่าย เฉพาะงานเกี่ยวกับผู้ด้อยโอกาส
 - (ข) สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้ด้อยโอกาส

มาตรา ๑๖ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของส่วนราชการตามมาตรา ๑๕ ไปเป็นของกรมพัฒนาสังคม และสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มาตรา ๑๗ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และบุคลากรของกองทุนส่งเสริม การจัดสวัสดิการสังคมในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม ไปเป็นของกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม ในกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มาตรา ๑๘ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีของส่วนราชการในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ดังต่อไปนี้ ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แล้วแต่กรณี

- (๑) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เฉพาะ
 - (ก) สำนักบริการสวัสดิการสังคม เฉพาะงานเกี่ยวกับคนพิการ
 - (ข) สถานสงเคราะห์คนพิการและศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ
- (๒) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

มาตรา ๑๙ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของส่วนราชการตามมาตรา ๑๘ ไปเป็นของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มาตรา ๒๐ ให้โอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ และอำนาจหน้าที่ของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการตามกฎหมายดังต่อไปนี้ ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ หรือของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

(๑) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ตามพระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๙ ไปเป็นของกรมกิจการเด็กและเยาวชน หรืออธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน แล้วแต่กรณี

(๒) ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ไปเป็นของอธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน

(๓) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ตามพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒ ไปเป็นของกรมกิจการเด็กและเยาวชน หรืออธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน แล้วแต่กรณี

(๔) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙ ไปเป็นของกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว อธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว หรืออธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน แล้วแต่กรณี

(๕) ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ตามพระราชบัญญัติการฉ้อโกง พ.ศ. ๒๕๔๕ ไปเป็นของอธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

(๖) ในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖

(ก) สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ไปเป็นของกรมกิจการเด็กและเยาวชน หรืออธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน แล้วแต่กรณี

(ข) รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายตามมาตรา ๗ ไปเป็นของรองอธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชนซึ่งอธิบดีมอบหมาย

(ค) สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ตามมาตรา ๘ และมาตรา ๖๘ ไปเป็นของกรมกิจการเด็กและเยาวชน

(ง) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ตามมาตรา ๓๔ ไปเป็นของกรมกิจการเด็กและเยาวชน

(จ) รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายตามมาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๕ ไปเป็นของอธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน

(๗) ในพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

(ก) สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ยกเว้นมาตรา ๑๐ ไปเป็นของกรมกิจการผู้สูงอายุ และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ไปเป็นของอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

(ข) ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ตามมาตรา ๔ วรรคสอง ไปเป็นของผู้ผู้อำนวยการสำนักในกรมกิจการผู้สูงอายุซึ่งอธิบดีมอบหมาย

(ค) สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ตามมาตรา ๑๐ ไปเป็นของกรมกิจการผู้สูงอายุ

(ง) ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ ตามมาตรา ๑๘ ไปเป็นของผู้อำนวยการสำนักในกรมกิจการผู้สูงอายุซึ่งอธิบดีมอบหมาย

(ฉ) สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ไปเป็นของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

(๙) สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ไปเป็นของกรมกิจการเด็กและเยาวชน หรืออธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน แล้วแต่กรณี

(๑๐) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ไปเป็นของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หรืออธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แล้วแต่กรณี

(๑๑) ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

(ก) อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ตามมาตรา ๑๕ ไปเป็นของรองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมาย หรืออธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน แล้วแต่กรณี

(ข) อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ตามมาตรา ๒๙ ไปเป็นของปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มาตรา ๒๑ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงส่วนราชการที่โอนมา และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของส่วนราชการที่โอนมา ให้ถือว่าอ้างถึงส่วนราชการที่รับโอน และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของส่วนราชการที่รับโอนดังกล่าว แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๒ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากการจัดโครงสร้างส่วนราชการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ผ่านมา ได้แยกงานด้านนโยบาย ด้านวิชาการ และด้านการปฏิบัติในแต่ละกลุ่มเป้าหมายออกจากกัน ทำให้เกิดปัญหาความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน และส่งผลกระทบต่อการให้บริการกับประชาชน จึงสมควรปรับปรุงการจัดโครงสร้างส่วนราชการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ใหม่ โดยรวมงานด้านนโยบาย ด้านวิชาการ และด้านการปฏิบัติ ของกลุ่มเป้าหมายเดียวกันให้อยู่ในส่วนราชการเดียวกัน เพื่อให้สามารถกำหนดเป้าหมายและทิศทางการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน รวมทั้งเป็นการประหยัดทรัพยากรภาครัฐมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๕)

พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๘) ของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๘) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงินตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ส่วนราชการตามวรรคหนึ่งมีฐานะเป็นกรม อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานและลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานในสำนักงานและขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี โดยสมควรกำหนดให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกาศใช้ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เป็นการปรับอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการขึ้นใหม่และปรับปรุงการบริหารงานจัดส่วนราชการที่ปฏิบัติงานสัมพันธ์กันรวมไว้เป็นกลุ่มงานเดียวกัน โดยกำหนดให้มี กระทรวงและส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวงไว้ ๒๐ กระทรวง ซึ่งพระราชบัญญัตินี้มีผลให้ยกเลิกกฎหมายฉบับก่อนๆ คือ พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔ รวมถึงที่แก้ไขเพิ่มเติมแห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔ รวมทั้งสิ้น ๒๓ ฉบับ

จากนั้นพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมและประกาศใช้ในสมัยรัฐบาลต่อมา ตามลำดับดังนี้

๑. ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตรนายกรัฐมนตรี ประกาศใช้พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙

๒. ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศใช้ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมอีก ๓ ฉบับ ได้แก่ (๑) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ (๒) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๐ และ (๓) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐

๓. ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศใช้ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมอีก ๔ ฉบับ ได้แก่ (๑) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ (๒) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๒ (๓) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๓ และ (๔) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๓

๔. ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศใช้พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖

๕. ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศใช้ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมอีก ๕ ฉบับ ได้แก่ (๑) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๖ (๒) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ (๓) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ (๔) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยแต่ละฉบับมีสาระสำคัญ และ (๕) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นกฎหมายที่ได้ประกาศใช้เป็นฉบับล่าสุดและบังคับใช้จนปัจจุบัน ทั้งนี้สาระสำคัญของพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ทั้ง ๑๕ ฉบับ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙ ตอนที่ ๙๙ ก วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๕ หน้า ๑๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๔๕ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ระบบราชการนั้นเป็นกลไกสำคัญของประเทศในอันที่จะผลักดันให้แนวทางการบริหารประเทศตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายต่าง ๆ รวมทั้งการดำเนินการตามแนวนโยบายของรัฐเกิดผลสำเร็จเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนส่วนรวม การจัดกลไกของระบบราชการจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นไปของสังคม ซึ่งที่ผ่านมาแม้ว่าจะมีการปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการหลายครั้ง แต่ยังคงให้มีการปฏิบัติราชการตามโครงสร้างการบริหารที่ไม่แตกต่างจากรูปแบบเดิม ซึ่งเป็นผลให้การทำงานของข้าราชการเป็นไปด้วยความล่าช้าเพราะมีขั้นตอนการปฏิบัติงานค่อนข้างมาก และส่วนราชการต่าง ๆ มิได้กำหนดเป้าหมายร่วมกันและจัดกลไกการปฏิบัติงานให้มีความสัมพันธ์กัน จึงเป็นผลทำให้การปฏิบัติงานเกิดความซ้ำซ้อนและกระทบต่อการให้บริการแก่ประชาชน แนวทางแก้ไขปัญหานี้จำเป็นต้องมีการปรับปรุงระบบราชการทั้งระบบ โดยการปรับอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการขึ้นใหม่ และปรับปรุงการบริหารงานโดยการจัดส่วนราชการที่ปฏิบัติงานสัมพันธ์กันรวมไว้เป็นกลุ่มภารกิจ เพื่อให้สามารถกำหนดเป้าหมายและทิศทางการปฏิบัติงานของส่วนราชการที่มีความเกี่ยวข้องกันให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีเอกภาพ และเกิดประสิทธิภาพ รวมทั้งจะเป็นการลดค่าใช้จ่ายในส่วนงานที่ซ้ำซ้อนกัน เมื่อจัดส่วนราชการใหม่ให้สามารถปฏิบัติงานได้แล้วจะมีผลทำให้แนวทางการรับผิดชอบของส่วนราชการต่าง ๆ มีเป้าหมายที่ชัดเจน ซึ่งจะสามารถปรับปรุงการทำงานของข้าราชการให้มีประสิทธิภาพในระยะต่อไปได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๒๑ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖๐ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. พระราชบัญญัตินี้ได้ยกเลิกกฎหมายปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม รวมทั้งสิ้น ๒๓ ฉบับ

๒. พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้มีกระทรวงและส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง ๒๐ กระทรวง ดังนี้ สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพลังงาน กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม

๓. หมวด ๑ สำนักนายกรัฐมนตรี แบ่งเป็นส่วนราชการ คือ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กรมประชาสัมพันธ์ และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

และมีส่วนราชการอยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ได้แก่ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๔. หมวด ๒ กระทรวงกลาโหม ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหมเป็นไปตามกฎหมาย ขอบบังคับและระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

๕. หมวด ๓ กระทรวงการคลัง ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมธนารักษ์ กรมบัญชีกลาง กรมศุลกากร กรมสรรพสามิต กรมสรรพากร สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

๖. หมวด ๔ กระทรวงการต่างประเทศ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ ดังนี้ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการกงสุล กรมพิธีการทูต กรมยุโรป กรมวิเทศสหการ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กรมสารนิเทศ กรมองค์การระหว่างประเทศ กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ กรมอาเซียน กรมเอเชียตะวันออก กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา

๗. หมวด ๕ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานพัฒนากีฬาและนันทนาการ และสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว

๘. หมวด ๖ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว และสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส

๙. หมวด ๗ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมชลประทาน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมป่าไม้ กรมพัฒนาที่ดิน กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๑๐. หมวด ๘ กระทรวงคมนาคม ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กรมการขนส่งทางบก กรมการขนส่งทางอากาศ กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท และสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

๑๑. หมวด ๙ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมควบคุมมลพิษ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมทรัพยากรธรณี กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมอุทยานแห่งชาติ และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑๒. หมวด ๑๐ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมไปรษณีย์โทรเลข กรมอุตุนิยมวิทยา สำนักงานสถิติแห่งชาติ

๑๓. หมวด ๑๑ กระทรวงพลังงาน ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กรมธุรกิจพลังงาน กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน และสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

๑๔. หมวด ๑๒ กระทรวงพาณิชย์ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการค้าต่างประเทศ กรมการค้าภายใน กรมการประกันภัย กรมการค้าระหว่างประเทศ กรมทรัพย์สินทางปัญญา กรมพัฒนาธุรกิจการค้า และการส่งเสริมการส่งออก

๑๕. หมวด ๑๓ กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน กรมที่ดิน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมโยธาธิการและผังเมือง และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑๖. หมวด ๑๔ กระทรวงยุติธรรม ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมคุมประพฤติ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กรมบังคับคดี กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานกิจการยุติธรรม และสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

๑๗. หมวด ๑๕ กระทรวงแรงงาน ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมสวัสดิการคุ้มครองแรงงาน และสำนักงานประกันสังคม

๑๘. หมวด ๑๖ กระทรวงวัฒนธรรม ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการศาสนา กรมศิลปากร สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

๑๙. หมวด ๑๗ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมวิทยาศาสตร์บริการ และสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

๒๐. หมวด ๑๘ กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ และการจัดระเบียบราชการ กระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

๒๑. หมวด ๑๙ กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการแพทย์ กรมควบคุมโรค กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมสุขภาพจิต กรมอนามัย และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

๒๒. หมวด ๒๐ กระทรวงอุตสาหกรรม ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และให้มีส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

๒๓. ในหมวด ๒๑ ของพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง รวมถึงกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการดังกล่าวได้ด้วย ได้แก่ สำนักราชเลขาธิการ สำนักพระราชวัง สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ ราชบัณฑิตยสถาน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และสำนักงานอัยการสูงสุด

๒๔. ในบทเฉพาะกาลแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่งบประมาณ หนี้ สิทธิ และภาระผูกพันทั้งปวงของส่วนราชการที่ถูกยุบตามมาตรา ๓ ให้เป็นของส่วนราชการตามพระราชบัญญัตินี้

๒. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๓ ตอนที่ ๒๖ ก วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๙ หน้า ๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากข้าวเป็นพืชที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจไทย แต่ปัจจุบันหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องข้าวมีอยู่หลายหน่วยงานและกระจัดกระจายอยู่ตามส่วนราชการต่าง ๆ ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงสมควรให้มีการจัดตั้งกรมการข้าวขึ้นมีฐานะเป็นส่วนราชการระดับกรมเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลเรื่องข้าวโดยเฉพาะ ให้ครอบคลุมถึงการปรับปรุงพัฒนาการปลูกข้าวให้มีผลผลิตต่อพื้นที่และคุณภาพสูงขึ้น การพัฒนาพันธุ์ การอนุรักษ์และคุ้มครองพันธุ์ การผลิตเมล็ดพันธุ์ การตรวจสอบรับรองมาตรฐาน การส่งเสริมและเผยแพร่เพื่อพัฒนาชาวนา การแปรรูปและการจัดการอื่น ๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าข้าว รวมทั้งการตลาดและการส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับข้าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๒/๑) ของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ “(๒/๑) กรมการข้าว”

๓. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๔๙ ก วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มีบทบัญญัติให้จัดตั้งคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยแทนกรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ และให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ เงินของกองทุน เพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัย เงินของกองทุน เพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิต เงินของกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย หนี้ สิทธิ และภาระผูกพันของ กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ ในส่วนที่เกี่ยวกับงานประกันวินาศภัย งานประกันชีวิต และงานคุ้มครอง ผู้ประสบภัยจากรถ ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และให้โอนการดำเนินคดีและการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการ หรือลูกจ้างและเงินงบประมาณหมวด เงินเดือนและค่าจ้างประจำและเงินต่าง ๆ ที่จ่ายควบเงินเดือนซึ่งมีผู้ครองอยู่ ให้โอนไปเป็นของสำนักงาน ปลัดกระทรวง กระทรวงพาณิชย์ กรณีจึงมีความจำเป็นต้องยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๒๙ แห่ง พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติ คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

ให้ยกเลิก (๕) ของมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕

๔. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๕๕ ก วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๐ หน้า ๑๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเป็นส่วนราชการในสำนักนายกรัฐมนตรี และเป็นส่วนราชการที่อยู่ใน บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของ ก.พ.ร. และหน้าที่อื่นตามที่กฎหมาย

หรือ ก.พ.ร. กำหนด ในการนี้สมควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ และภาระผูกพันทั้งปวง ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ไปเป็นของ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

๒. ให้โอนบรรดาข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ไปเป็นข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

๕. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๑๐๐ ก วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๐ หน้า ๒๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่บทบัญญัติมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติให้ต้องยุบเลิกกรมทางหลวงชนบทภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้โอนกิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกรมทางหลวงชนบท และบรรดาอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในกรมทางหลวงชนบท ไปเป็นของกรมทางหลวง หรือผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในกรมทางหลวงหรือไปเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ดำรง ตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ซึ่งการยุบเลิกจะส่งผลกระทบต่อ การดำเนินภารกิจในการกำหนดมาตรฐาน การควบคุมในทางวิชาการ และการพัฒนางานทางหลวงชนบทและ ทางหลวงท้องถิ่นในภาพรวม ดังนั้น สมควรยกเลิกบทบัญญัติดังกล่าวเพื่อให้ยังคงมีกรมทางหลวงชนบทเพื่อดำเนิน ภารกิจต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๔ ภายในสิบปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้โอนกิจการอำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกรมทางหลวงชนบท และบรรดา

อำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในกรมทางหลวงชนบทไปเป็นของกรมทางหลวง หรือผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่กรมทางหลวงหรือไปเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะกำหนดให้การกำหนดรายละเอียดบางกรณีเป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรี หรือประกาศของรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องก็ได้”

๖. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอนที่ ๔๘ ก วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มาตรา ๕๔ แห่งกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม บัญญัติให้กรมทางหลวงชนบท ต้องยุบเลิกไปภายใน ๑๐ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่เนื่องจากภารกิจปัจจุบันที่กรมทางหลวงชนบท ดำเนินการอยู่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านทางหลวง และการกระจายความเจริญสู่ชนบท ซึ่งเป็นนโยบายหลักของทุกรัฐบาล โดยกรมทางหลวงชนบทมีหน้าที่หลักในการกำหนดมาตรฐานทางการก่อสร้างและการบำรุงรักษาทางทั้งทางหลวงชนบทและทางหลวงท้องถิ่นที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ควบคุมในทางวิชาการงานทางฝึกรอบรมเจ้าหน้าที่ทุกระดับ ผู้ปฏิบัติและระดับผู้บริหารของ อปท. ทั่วประเทศ กำกับและตรวจตราให้เป็นไปตามมาตรฐานและหลักวิชาการ ตามที่กำหนดไว้วิจัยและพัฒนางานทางเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางหลวงชนบทและงานทางหลวงท้องถิ่น ให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือในด้านวิชาการแก่ อปท. นอกจากนั้นกฎหมายทางหลวงได้กำหนดให้ กรมทางหลวงชนบทมีหน้าที่เพิ่มขึ้นจากเดิม และมีสาระสำคัญ ๒ ด้าน คือ ด้านกำกับตรวจตราและควบคุมทางหลวง และด้านควบคุม รักษา ขยายและสงวนเขตทาง จึงมีความจำเป็นต้องมีกรมทางหลวงชนบทไว้รับผิดชอบภารกิจ ดังกล่าว ซึ่งมีความสำคัญต่อระบบการคมนาคมขนส่งทางบกของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

ให้ยกเลิกมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐

๗. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอนที่ ๙๒ ก วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากหม่อนไหมเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรกรรมขั้นต้นที่นำไปสู่สินค้าแปรรูป และนวัตกรรมในหลายรูปแบบ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับเอกลักษณ์ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมการดำรงชีพแบบวิถีชาวนาไทย อันจำเป็นต้องมี

การอนุรักษ์ คุ้มครอง สืบทอด และจรรโลงให้คงอยู่กับสังคมไทย กับทั้งต้องส่งเสริมให้สังคมได้เห็นคุณค่าและ
 ห่วงแหนสิ่งที่มีอยู่แล้ว ตลอดจนต้องมีการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้เกิดนวัตกรรมและการแปรรูปจากผลิตผล
 เกษตรกรรมขั้นต้นไปสู่สินค้า ตามความต้องการของตลาดอย่างมีมาตรฐานและปลอดภัย ซึ่งจะเป็นการเผยแพร่
 ไหมไทยและผลิตภัณฑ์จากหม่อนไหมให้แพร่หลายทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ ดังนั้น เพื่อให้การ
 ดำเนินงานของสถาบันหม่อนไหมแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ สามารถ
 ปฏิบัติตามภารกิจที่เพิ่มขึ้นในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัว สมควรจัดตั้งกรมหม่อนไหมขึ้น
 ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖ มาตรา
 มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๑/๑) ของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง
 กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ “(๑๑/๑) กรมหม่อนไหม”

๒. ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งนี้ เฉพาะในส่วนที่
 เกี่ยวกับสถาบันหม่อนไหมแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ไปเป็นของ
 กรมหม่อนไหม หรือของเจ้าหน้าที่กรมหม่อนไหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี

๓. ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ และภาระผูกพันทั้งปวง รวมถึงข้าราชการ
 พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับ
 สถาบันหม่อนไหมแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถไปเป็นของกรมหม่อนไหม
 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๘. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๕๘ ก วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๓ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรยุบเลิก สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และเปลี่ยนเป็น
 กรมส่งเสริมวัฒนธรรม เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบงานด้านวัฒนธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๓ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖ มาตรา
 มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๘)
 พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

๒. ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างและเงินงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม ไปเป็นของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม

๓. บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใด อ้างถึงสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีนั้นอ้างถึงกรมส่งเสริมวัฒนธรรม อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม แล้วแต่กรณี

๙. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๗๕ ก วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ หน้า ๕๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้องค์กรอัยการเป็นองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ และมาตรา ๒๕๕ วรรคห้า บัญญัติให้องค์กรอัยการมีหน่วยธุรการที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น โดยมีอัยการสูงสุดเป็นผู้บังคับบัญชา ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๓ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ มาตรา มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ยกเลิก (๙) ของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕

๒. ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง (๘) มีฐานะเป็นกรม อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม”

๑๐. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๘ ก วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๖ หน้า ๑๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากการปฏิบัติการฝนหลวงเป็นบริการสาธารณะในการทำฝนเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่เกษตรกรรม ป่าไม้ และเขื่อนหรือพื้นที่เก็บกักน้ำอันเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหายากแล้งและภัยธรรมชาติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งภารกิจดังกล่าวรวมถึงการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

แบบบูรณาการของประเทศ รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการทำฝนและการดัดแปรสภาพอากาศอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการให้บริการด้านการบินและการสื่อสาร เพื่อสนับสนุนในการกิจด้านการเกษตรและอื่น ๆ โดยปัจจุบันอยู่ภายใต้การบริหารจัดการและความรับผิดชอบของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สมควรยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยจัดตั้งเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตรขึ้นในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้การบริหารจัดการร่วมกับส่วนราชการอื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๖/๑) ของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ “ (๖/๑) กรมฝนหลวงและการบินเกษตร”

๒. ให้โอนอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของ กรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี

๓. ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ไปเป็นของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑๑. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๓๐ ก วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๖ หน้า ๑๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อแก้ไขปัญหาในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐยังไม่เพียงพอ อันจำเป็นต้องกำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติมีอำนาจในการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่น ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติสามารถปฏิบัติตามภารกิจที่เพิ่มขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัว สมควรยกฐานะสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติเป็นกรมในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๔/๑) ของมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ “(๔/๑) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ”

๒. ให้โอนบรรดากิจการ และอื่น ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเป็นของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ไปเป็นของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนา สังคม และความมั่นคงของมนุษย์ ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

๑๒. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๔ ก วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ หน้า ๙

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากการกิจความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศโดยการให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศ เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งประเทศอื่น ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การขยายความร่วมมือในด้านต่าง ๆ และการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีและความใกล้ชิดระหว่างกัน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศสามารถปฏิบัติตามภารกิจที่เพิ่มขึ้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัว สมควรยกฐานะสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ขึ้นเป็นกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ โดยให้เป็นหน่วยงานหลักในการดูแลรับผิดชอบงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๗ (มาตรา ๓)

๒. เพิ่มมาตรา ๑๓ (๓/๑) เพื่อยกฐานะสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศขึ้นเป็น กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการต่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวกับสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ และของข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้างของกระทรวงการต่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวกับสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ หรือของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ แล้วแต่กรณี (มาตรา ๕)

๔. กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลัง ของกระทรวงการต่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวกับสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ไปเป็นของกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ (มาตรา ๖)

๕. กำหนดให้บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติ คณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ และ ข้าราชการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ กระทรวงการ ต่างประเทศ ให้ถือว่าอ้างถึงกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ และข้าราชการหรือ พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ แล้วแต่กรณี (มาตรา ๗)

๑๓. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๔ ก วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ หน้า ๑๒

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศไทยต้องพึ่งพาการส่งออก ทำให้ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ของโลกที่สำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้าของไทย รวมทั้งยังเป็นการรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สมควรให้มีการจัดตั้งสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้าขึ้นมีฐานะเป็นส่วนราชการระดับกรมในกระทรวงพาณิชย์ เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักที่กำหนด นโยบายทิศทางการค้าของประเทศ ตลอดจนเสนอแนะและจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การค้าแห่งชาติ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจการค้าของประเทศให้เจริญเติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อจัดตั้งสำนักงาน นโยบายและยุทธศาสตร์การค้าขึ้นมีฐานะเป็นส่วนราชการระดับกรม กระทรวงพาณิชย์

๑๔. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๕ ก วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๘ หน้า ๔๙

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากการจัดโครงสร้างส่วนราชการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ผ่านมา ได้แยกงานด้านนโยบาย ด้านวิชาการ และด้านการปฏิบัติในแต่ละกลุ่มเป้าหมายออกจากกัน ทำให้เกิด

ปัญหาความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน และส่งผลกระทบต่อการให้บริการกับประชาชน จึงสมควรปรับปรุงการจัดโครงสร้างส่วนราชการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ใหม่ โดยรวมงานด้านนโยบายด้านวิชาการ และด้านการปฏิบัติ ของกลุ่มเป้าหมายเดียวกันให้อยู่ในส่วนราชการเดียวกัน เพื่อให้สามารถกำหนดเป้าหมายและทิศทางการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน รวมทั้งเป็นการประหยัดทรัพยากรภาครัฐมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๒ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อแบ่งส่วนราชการในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ใหม่ (มาตรา ๓)

๒. ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรี ที่เป็นของส่วนราชการเดิมในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และของข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของส่วนราชการเดิมในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการที่ปรับปรุงโครงสร้างใหม่ในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และของข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของส่วนราชการที่ปรับปรุงโครงสร้างใหม่ในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (มาตรา ๔ มาตรา ๖ มาตรา ๙ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๙)

๓. ให้โอนบรรดาภารกิจ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของส่วนราชการเดิมในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ไปเป็นของส่วนราชการที่ปรับปรุงโครงสร้างใหม่ในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (มาตรา ๕ มาตรา ๗ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๒๐)

๔. ให้โอนบรรดาภารกิจ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ เฉพาะกองกลาง หน่วยตรวจสอบภายใน และกลุ่มพัฒนาระบบบริหารไปเป็นของกรมกิจการเด็กและเยาวชน และกรมกิจการผู้สูงอายุ ตามที่ อ.ก.พ. กระทรวง กำหนดโดยคำนึงถึงความสมัครใจของผู้ที่ถูกโอนประกอบกับประโยชน์ของราชการด้วย (มาตรา ๑๑)

๕. ให้โอนกองทุนที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายเฉพาะในส่วนราชการเดิมในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ไปเป็นของส่วนราชการที่ปรับปรุงโครงสร้างใหม่ในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (มาตรา ๘ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๘)

๖. ให้โอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการเดิมในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และของเจ้าหน้าที่ในส่วนราชการเดิมในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่มีอยู่ตามกฎหมายเฉพาะไปเป็นของส่วนราชการที่ปรับปรุงโครงสร้างใหม่ในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือของเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่ปรับปรุงโครงสร้างใหม่ในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แล้วแต่กรณี (มาตรา ๒๑)

๗. ให้บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงส่วนราชการเดิมของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการเดิม ให้ถือว่าอ้างถึงส่วนราชการที่ปรับปรุงโครงสร้างใหม่ และข้าราชการ พนักงาน

ราชการ หรือลูกจ้างของส่วนราชการเดิม ให้ถือว่าอ้างถึงส่วนราชการที่ปรับปรุงโครงสร้างใหม่ และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของส่วนราชการที่ปรับปรุงโครงสร้างใหม่ในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แล้วแต่กรณี (มาตรา ๒๒)

๑๕. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๐๔ ก วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ หน้า ๕๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานในสำนักงานและขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี โดยสมควรกำหนดให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดเพิ่มบทบัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๔๖ (๙))

๒. กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ มีฐานะเป็นกรม อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖ วรรคสอง)

๓. กำหนดให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ กระทรวงยุติธรรม และของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ กระทรวงยุติธรรม ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐหรือของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐแล้วแต่กรณี (มาตรา ๕)

๔. กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ กระทรวงยุติธรรม ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (มาตรา ๖)

๕. กำหนดให้บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ กระทรวงยุติธรรม และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ กระทรวงยุติธรรม ให้ถือว่าอ้างถึงสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ แล้วแต่กรณี (มาตรา ๗)

นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๑๓/๑ ผู้ใดแจ้งแก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจให้ทราบว่ามีกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่งและทางอาญา”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ปคม.” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นประธานคณะกรรมการ ปคม. เป็นรองประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์โดดเด่นเป็นที่ประจักษ์ด้านการป้องกัน การปราบปราม การบำบัดฟื้นฟู และการประสานงานระหว่างประเทศเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ไม่น้อยกว่าเจ็ดปี ด้านละหนึ่งคน โดยต้องเป็นภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นกรรมการ และมีปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นเลขานุการ และให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์แต่งตั้งข้าราชการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๒/๑) ของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

“(๒/๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ และกำหนดให้สถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ ต้องอยู่ภายใต้บังคับของมาตรการดังกล่าว”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖/๑ มาตรา ๑๖/๒ และมาตรา ๑๖/๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๑๖/๑ ให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ และประกาศกำหนดให้สถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะใด ๆ ต้องอยู่ภายใต้บังคับของมาตรการดังกล่าว ทั้งนี้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๖/๒ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่ามีกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์หรือพบการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะตามมาตรา ๑๖/๑ หากเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ดังกล่าวไม่สามารถชี้แจงหรือพิสูจน์ให้คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง เชื่อได้ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่กรณีแล้ว ให้คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง มีอำนาจสั่งอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ปิดสถานประกอบกิจการหรือโรงงานชั่วคราว
- (๒) พักใช้ใบอนุญาตประกอบการสำหรับการประกอบธุรกิจหรือโรงงาน
- (๓) ห้ามใช้ยานพาหนะเป็นการชั่วคราว
- (๔) ดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นอีก

ทั้งนี้ การสั่งตาม (๑) (๒) และ (๓) ต้องไม่เกินครั้งละสามสิบวันนับแต่วันที่เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการกิจการสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ได้รับทราบคำสั่ง

ในกรณีมีการออกคำสั่งใด ๆ ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง แจ้งให้หน่วยงานซึ่งควบคุมสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะนั้นทราบ และให้หน่วยงานดังกล่าวถือปฏิบัติตามนั้น

การพิจารณาปิดสถานประกอบกิจการหรือโรงงานชั่วคราว การพักใช้ใบอนุญาตประกอบการ สำหรับการประกอบธุรกิจหรือโรงงาน การห้ามใช้ยานพาหนะเป็นการชั่วคราวหรือการดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำผิดเกิดขึ้นอีก ตามวรรคหนึ่ง และการแจ้งให้หน่วยงานรับทราบ ตามวรรคสามให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๖/๓ ให้แจ้งคำสั่งตามมาตรา ๑๖/๒ ต่อเจ้าของ ผู้ครอบครองหรือผู้ดำเนินการกิจการสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะนั้นทราบเป็นหนังสือ ณ ภูมิลำเนาของผู้นั้น ภายในเจ็ดวัน นับแต่วันออกคำสั่ง

ในกรณีที่ไม่มีผู้รับ ให้ปิดคำสั่งไว้ที่ภูมิลำเนาของผู้นั้นในที่เปิดเผย และให้ถือว่าเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการกิจการสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ได้รับแจ้งคำสั่งนั้นแล้ว เมื่อพ้นกำหนด สิบห้าวันนับแต่วันปิดคำสั่ง

ในกรณีเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการกิจการสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง ให้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งจากคณะกรรมการ

การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้าย พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ คณะกรรมการและคณะกรรมการ ปกค. จะแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการ และคณะกรรมการ ปกค. มอบหมายก็ได้

ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการตามมาตรา ๑๖/๒

ให้นำมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการ หรือคณะทำงานโดยอนุโลม”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๖/๑) ของมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการค้าย พ.ศ. ๒๕๕๑

“(๖/๑) ค่าปรับตามที่กระทรวงการคลังอนุญาต ให้นำไปใช้ได้โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้ ของแผ่นดิน”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๓/๑ และมาตรา ๕๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๕๓/๑ ถ้าการกระทำผิดตามมาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๓ วรรคสอง เป็นเหตุให้
ผู้ถูกระทำ

(๑) รับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่แปดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสน
หกหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

(๒) ถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต

มาตรา ๕๓/๒ เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบกิจการ โรงงาน
หรือยานพาหนะ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๑๖/๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน
หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมต่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในปัจจุบันที่มีความรุนแรง ซับซ้อน และเป็นอาชญากรรมข้ามชาติ จึงเห็นควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยกำหนดให้มีมาตรการสร้างแรงจูงใจให้ผู้พบเห็นเหตุการณ์ค้ามนุษย์แจ้งข้อมูลต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ และกำหนดมาตรการเพิ่มอำนาจทางปกครองให้แก่เจ้าหน้าที่ รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

โดยที่ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ ได้กำหนดนโยบายเรื่องการต่อต้านการค้ามนุษย์เป็นปัญหาเฉพาะหน้าที่ต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขโดยการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดและจัดการปัญหาอื่น ๆ ที่เชื่อมโยงต่อเนื่องให้แล้วเสร็จ ประกอบกับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์การค้ามนุษย์ที่มีความรุนแรง ซับซ้อน จึงได้ปรับปรุงพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จนปัจจุบันประกาศใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ แล้ว ทั้งนี้สาระสำคัญของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีดังนี้

๑. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๙ ก วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ หน้า ๒๘

วันใช้บังคับ เมื่อพ้นหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานศาลฎีกา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๐ ยังมีได้กำหนดลักษณะความผิดให้ครอบคลุมการกระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลที่มีได้จำกัดแต่เฉพาะหญิงและเด็กและกระทำด้วยวิธีการที่หลากหลายมากขึ้น เช่น การนำบุคคลเข้ามาค้าประเวณีในหรือส่งไปค้านอกราชอาณาจักร บังคับใช้แรงงาน บริการหรือขูดรีด บังคับตัดอวัยวะเพื่อการค้า หรือการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบประการอื่น ซึ่งในปัจจุบันได้กระทำในลักษณะองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติมากขึ้น ประกอบกับประเทศไทยได้ลงนามอนุสัญญา สหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร และพิธีสารเพื่อป้องกัน ปราบปรามและ ลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก เพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร จึงสมควรกำหนดลักษณะความผิดให้ครอบคลุมการกระทำดังกล่าวเพื่อให้การป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องกับพันธกรณีของอนุสัญญาและพิธีสารจัดตั้งกองทุน เพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รวมทั้งปรับปรุงการช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายให้เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เสียหาย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๖ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ยกเลิกพระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๐ (มาตรา ๓)

๒. หมวด ๑ บททั่วไป (มาตรา ๖ – มาตรา ๑๔)

๒.๑ ผู้ใดเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ กระทำกรอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ (๑) เป็นธุระจัดหา ซื้อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หนวงเหนียวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ ซึ่งบุคคลใด โดยข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลบุคคลนั้น เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดในการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล หรือ (๒) เป็นธุระจัดหา ซื้อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หนวงเหนียวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็ก ผู้นั้นกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

๒.๒ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

๒.๓ ผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยแสดงตนเป็นเจ้าพนักงานและกระทำการเป็นเจ้าพนักงาน โดยตนเองมิได้เป็นเจ้าพนักงานที่มีอำนาจหน้าที่กระทำการนั้น ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

๒.๔ ผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พนักงานองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ กรรมการหรือผู้บริหาร หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าพนักงาน หรือกรรมการองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้ สำหรับความผิดนั้น กรรมการ กรรมการ ปกค. อนุกรรมการ สมาชิกของคณะทำงาน และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ใดกระทำความผิดใดตามพระราชบัญญัตินี้เสียเอง ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

๒.๕ ให้ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

๓. หมวด ๒ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (มาตรา ๑๕ – มาตรา ๒๖)

ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ปคม.”

๔. หมวด ๓ อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๒๗ – มาตรา ๓๒)

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (๑) มีหนังสือเรียกให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือพยานหลักฐาน (๒) ตรวจตัวบุคคลที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ เมื่อผู้นั้นยินยอม แต่ถ้าผู้นั้นเป็นหญิงจะต้องให้หญิงอื่นเป็นผู้ตรวจ (๓) ตรวจค้นยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยตามสมควรว่ามีพยานหลักฐานหรือบุคคลที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ อยู่ในยานพาหนะนั้น (๔) เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจค้น ยึด หรืออายัด เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีพยานหลักฐานในการค้ามนุษย์ หรือเพื่อพบและช่วยบุคคลที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ และหากเน้นชักว่าจะเอาหมายค้นมาได้ พยานหลักฐานนั้นอาจถูกโยกย้าย ซ่อนเร้น หรือทำลายไปเสียก่อน หรือบุคคลนั้นอาจถูกประทุษร้าย โยกย้าย หรือซ่อนเร้น

๕. หมวด ๔ การช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ (มาตรา ๓๓ – มาตรา ๔๑)

๕.๑ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์พิจารณาให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์อย่างเหมาะสมในเรื่องอาหาร ที่พัก การรักษาพยาบาล การบำบัดฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ การให้การศึกษา การฝึกอบรม การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย การส่งกลับไปยังประเทศเดิมหรือภูมิลำเนาของผู้นั้น การดำเนินคดีเพื่อเรียกร้อง ค่าสินไหมทดแทนให้ผู้เสียหาย

ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยให้คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และความแตกต่างทางเพศ อายุ สัญชาติ เชื้อชาติ ประเพณีวัฒนธรรมของผู้เสียหาย การแจ้งสิทธิของผู้เสียหายที่พึงได้รับการคุ้มครองในแต่ละขั้นตอน ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการช่วยเหลือ ตลอดจน ขอบเขตระยะเวลาในการดำเนินการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอน และต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้เสียหายก่อนด้วย

๕.๒ ในกรณีที่ผู้เสียหายมีสิทธิและประสงค์ที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทน อันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ให้พนักงานอัยการเรียกค่าสินไหมทดแทน แทนผู้เสียหายตามที่ได้รับแจ้งจาก ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย การเรียกค่าสินไหมทดแทน ตามวรรคหนึ่ง พนักงานอัยการจะขอรวมไปกับคดีอาญา หรือจะยื่นคำร้องในระยะเวลาใดระหว่างที่คดีอาญากำลัง พิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้นก็ได้ คำพิพากษาในส่วนที่เรียกค่าสินไหมทดแทน ให้รวมเป็นส่วนหนึ่งแห่งคำพิพากษา ในคดีอาญา และในกรณีที่ศาลสั่งให้ใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้ถือว่าผู้เสียหายเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา และให้อธิบดีกรมบังคับคดีมีหน้าที่ดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษาในกรณีนี้ด้วย ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา เพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่ง และการบังคับคดีตามวรรคสามมิให้เรียกค่าธรรมเนียม และให้นำความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาบังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติใน พระราชบัญญัตินี้

๕.๓ ในกรณีที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ใน ต่างประเทศ หากผู้นั้นประสงค์จะกลับเข้ามาในราชอาณาจักรหรือถิ่นที่อยู่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ ตรวจสอบว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีสัญชาติไทยจริงหรือไม่ หากบุคคลนั้นเป็นผู้มีสัญชาติไทยให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ดำเนินการตามที่จำเป็นเพื่อให้บุคคลนั้นเดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักรหรือถิ่นที่อยู่โดยไม่ชักช้า และให้คำนึงถึง ความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้นั้น

๕.๔ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับ สถานการณ์ จำนวนคดี การดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และแนวทางการดำเนินงานในอนาคต เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

๕.๕ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ห้ามมิให้พนักงาน สอบสวนดำเนินคดีกับผู้เสียหายในความผิดฐานเข้ามา ออกไปหรืออยู่ในราชอาณาจักร โดยไม่ได้รับอนุญาตตาม กฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงานฐานปลอมหรือใช้ซึ่งหนังสือเดินทางปลอม ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีเฉพาะที่ เกี่ยวกับการติดต่อ ชักชวน แนะนำตัว ติดตามหรือรับเฝ้าบุคคลเพื่อค้าประเวณีและการเข้าไปมั่วสุมในสถาน การค้าประเวณีเพื่อค้าประเวณี หรือความผิดฐานเป็นคนต่างด้าวทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วย การทำงานของคนต่างด้าว

๖. หมวด ๕ กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (มาตรา ๔๒ – มาตรา ๕๑)

๖.๑ ให้จัดตั้งกองทุนในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรียกว่า “กองทุน เพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์” เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายสำหรับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน

๖.๒ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงต่างประเทศ ปลัดกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนสามคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนจากภาคเอกชนจำนวนสองคนซึ่งเกี่ยวข้องกับงานด้านพัฒนาสังคม ด้านสังคมสงเคราะห์

ด้านป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือด้านการเงิน เป็นกรรมการ และให้รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

๗. หมวด ๖ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๕๒ – มาตรา ๕๖)

๗.๑ ผู้ใดกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

๗.๒ นิติบุคคลใดกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

๗.๓ ผู้ใดขัดขวางการสืบสวน การสอบสวน การฟ้องร้อง หรือการดำเนินคดีความผิดฐานค้ามนุษย์ เพื่อมิให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถ้าเป็นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปีหรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗.๔ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติตามหน้าที่หรือกฎหมาย

๘. บทเฉพาะกาล (มาตรา ๕๗)

ให้โอนเงินทุนสงเคราะห์เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ว่าด้วยการดำเนินงานและการใช้จ่ายเงินสำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาเป็นทุนประเดิมแก่กองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

๒. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๓๔ ก วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๘ หน้า ๒๗

วันใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมต่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในปัจจุบันที่มีความรุนแรง ซับซ้อน และเป็นอาชญากรรมข้ามชาติ จึงเห็นควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยกำหนดให้มีมาตรการสร้างแรงจูงใจให้ผู้พบเห็นเหตุการณ์ค้ามนุษย์แจ้งข้อมูลต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ และกำหนดมาตรการเพิ่มอำนาจทางปกครองให้แก่เจ้าหน้าที่ รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เกี่ยวกับการกำหนดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับพนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจทราบว่ามีกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งกระทำโดยสุจริตได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่งและทางอาญา (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการปรับปรุงฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ให้สอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน โดยให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์แต่งตั้งข้าราชการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ (มาตรา ๔)

๓. เพิ่มความเป็น (๒/๑) ของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เกี่ยวกับการเพิ่มอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในการเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ (มาตรา ๕)

๔. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖/๑ มาตรา ๑๖/๒ และมาตรา ๑๖/๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เกี่ยวกับการกำหนดให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ กำหนดให้คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง มีอำนาจสั่งปิดสถานประกอบกิจการหรือโรงงานชั่วคราว หรือการดำเนินมาตรการที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นอีก ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์หรือพบการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกระบวนการและขั้นตอนในเรื่องการแจ้งและการอุทธรณ์คำสั่งของคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง (มาตรา ๖)

๕. ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการกำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แต่งตั้งคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง เพื่อกำหนดมาตรการ ๑๖/๒ ในการสั่งปิดสถานประกอบกิจการหรือโรงงานชั่วคราว การพักใช้ใบอนุญาตประกอบการสำหรับการประกอบธุรกิจหรือโรงงาน การห้ามใช้ยานพาหนะเป็นการชั่วคราว หรือการดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นอีก ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์หรือพบการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗)

๖. เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๖/๑) ของมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เกี่ยวกับการกำหนดให้ค่าปรับตามที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้นำไปใช้ได้โดยไม่ต้องนำส่งคลังตกเป็นของกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (มาตรา ๘)

๗. เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๓/๑ และมาตรา ๕๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามมาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๓ วรรคสอง เป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำ (๑) รับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่แปดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนหกหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต (๒) ถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต เจ้าของผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบกิจการ โรงงานหรือยานพาหนะ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๑๖/๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๙)

พระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓
แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) ความผิดเกี่ยวกับการค้ำนุชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ำนุชย์
หรือความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาในความผิดเกี่ยวกับเพศ เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไป
พาไป หรือรับไว้เพื่อการอนาจารซึ่งชายหรือหญิง เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น หรือความผิดฐานพรากเด็ก
และผู้เยาว์ เฉพาะที่เกี่ยวกับการกระทำเพื่อกำไรหรือเพื่ออนาจาร หรือโดยทุจริต ซื่อ จำหน่าย
หรือรับตัวเด็กหรือผู้เยาว์ซึ่งถูกพรากนั้น หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม

การค้าประเวณี เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไปหรือชักพาไปเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณี หรือที่เกี่ยวกับการเป็นเจ้าของกิจการการค้าประเวณี ผู้ดูแลหรือผู้จัดการกิจการการค้าประเวณี หรือ สถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการค้าประเวณี”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) ความผิดเกี่ยวกับการยักยอกหรือนื้อโกงหรือประทุษร้ายต่อทรัพย์หรือกระทำโดยทุจริต ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน หรือกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ซึ่งกระทำ โดยกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบหรือมีประโยชน์เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ สถาบันการเงินนั้น”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๙) ของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๙) ความผิดเกี่ยวกับการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน เฉพาะความผิดเกี่ยวกับการเป็นผู้จัดให้มีการเล่นการพนันโดยไม่ได้รับอนุญาตโดยมีวงเงินในการกระทำความผิดรวมกันมีมูลค่าตั้งแต่ ห้าล้านบาทขึ้นไป หรือเป็นการจัดให้มีการเล่นการพนันทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๒๐) และ (๒๑) ของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒๐) ความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ตามกฎหมาย ว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดอันไม่เป็นธรรม เกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดอันไม่เป็นธรรม ที่มีผลกระทบต่อการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าหรือเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลภายในตามกฎหมาย ว่าด้วยการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า

(๒๑) ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน เฉพาะที่เป็นการค้าอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิด และความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์เฉพาะที่เป็นการค้ายุทธภัณฑ์เพื่อนำไปใช้ในการก่อการร้าย การรบ หรือการสงคราม”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของบทนิยามคำว่า “ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน หรือจากการสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน และให้รวมถึงเงินหรือทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้หรือสนับสนุนการกระทำความผิดมูลฐาน หรือความผิดฐานฟอกเงิน”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความใน (๑) และ (๒) ของบทนิยามคำว่า “สถาบันการเงิน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“(๑) ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจ สถาบันการเงิน และสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ

(๒) บริษัทหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิก (๓) ของบทนิยามคำว่า “สถาบันการเงิน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๓) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

“(๓) ได้มา คบครอง หรือใช้ทรัพย์สิน โดยรู้ในขณะที่ได้มา คบครอง หรือใช้ทรัพย์สินนั้น ว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ปรากฏในภายหลังว่ามีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าธุรกรรมใดที่ได้กระทำไปแล้ว โดยมีได้มีการรายงานตามมาตรา ๑๓ (๓) เป็นธุรกรรมที่สถาบันการเงินต้องรายงานตามมาตรา ๑๓ ให้สถาบันการเงินรายงานให้สำนักงานทราบโดยไม่ชักช้า”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๑๕/๑ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากรผู้ใดได้รับแจ้งรายการเกี่ยวกับการนำเงินตรา ไม่ว่าจะเป็นเงินตราหรือเงินตราต่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินเข้ามาใน หรือออกไปนอกประเทศ อันมีมูลค่ารวมกันถึงจำนวนที่คณะกรรมการกำหนด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากรดังกล่าวรวบรวมและจัดส่งข้อมูลที่ได้รับแจ้งนั้นไปยังสำนักงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการแจ้งรายการ ที่คณะกรรมการกำหนด

จำนวนเงินตราหรือเงินตราต่างประเทศที่คณะกรรมการกำหนดตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่น้อยกว่าจำนวนที่ผู้นำเงินตราที่นำเข้ามาในหรือออกไปนอกประเทศต้องแจ้งรายการตามที่กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินกำหนด”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๐) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒

“(๑๐) ผู้ประกอบอาชีพที่ดำเนินธุรกิจทางการเงินตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ที่มีใช้เป็นสถาบันการเงิน ซึ่งปรากฏผลจากการประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายว่ามีความเสี่ยงที่อาจถูกใช้เป็นช่องทางในการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

“ให้นำความในมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับกับผู้มีหน้าที่รายงานตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลมเว้นแต่กรณีผู้มีหน้าที่รายงานดังกล่าว เป็นผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงินเสียเอง”

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๑๖/๑ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยมีพยานหลักฐานตามสมควรว่ามูลนิธิ สมาคม หรือองค์กรไม่แสวงหากำไรใด มีการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการธุรกรรม มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้มูลนิธิ สมาคม หรือองค์กรไม่แสวงหากำไรนั้นชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทำธุรกรรมหรือสั่งระงับการทำธุรกรรมดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวเป็นเวลาตามที่สำนักงานกำหนด และในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากเลขาธิการอาจเข้าไปในสถานที่ดำเนินงานของมูลนิธิ สมาคมหรือองค์กรไม่แสวงหากำไรนั้นในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เพื่อตรวจสอบตามที่จำเป็นได้”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๒๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒

“ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับกับผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๑๐) ด้วยโดยอนุโลม แต่จะใช้กับผู้ประกอบอาชีพที่มีลักษณะอย่างไรให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ โดยต้องมีให้มีลักษณะเป็นการก่อความเดือดร้อนแก่ผู้ประกอบอาชีพรายย่อย และประชาชนที่เกี่ยวข้องจนเกินสมควร และต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเท่านั้น”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๑ เมื่อมีการทำธุรกรรมตามมาตรา ๑๓ ให้สถาบันการเงินบันทึกข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับธุรกรรมดังกล่าวตามแบบ รายการ หลักเกณฑ์ และวิธีการ ที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๑/๑ มาตรา ๒๑/๒ และมาตรา ๒๑/๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๒๑/๑ ห้ามมิให้ผู้มีหน้าที่รายงานตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ หรือบุคคลใดเปิดเผยข้อมูลหรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันอาจทำให้ลูกค้าหรือบุคคลภายนอกทราบเกี่ยวกับการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า การรายงานธุรกรรมหรือการส่งข้อมูลอื่นใดไปยังสำนักงาน เว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาลหรือเป็นการเปิดเผยข้อมูลระหว่างสำนักงานใหญ่กับสาขาของผู้มีหน้าที่รายงานตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ ที่ตั้งอยู่ในหรือต่างประเทศเพื่อดำเนินการอันเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

รายงานที่สำนักงานได้รับตามหมวดนี้ถือเป็นความลับในราชการเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้เลขาธิการเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บรักษาและใช้ประโยชน์จากข้อมูลดังกล่าวเฉพาะเพื่อการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๑/๒ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ ไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าได้ ให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพดังกล่าวรายงานให้สำนักงานทราบโดยทันที

ในกรณีที่สำนักงานได้ตรวจสอบรายงานตามวรรคหนึ่งแล้ว เห็นว่ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน ให้มีอำนาจสั่งให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบอาชีพดังกล่าวระงับการทำธุรกรรมไว้ก่อนได้ไม่เกินสิบวันทำการ

มาตรา ๒๑/๓ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานมีหน้าที่จัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ให้แก่ผู้มีหน้าที่รายงานตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖

เมื่อผู้มีหน้าที่รายงานตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ มีเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการฝึกอบรมตามวรรคหนึ่งแล้ว ต้องจัดให้ผู้ได้รับการฝึกอบรมดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ในการจัดทำรายงานหรือควบคุมการจัดทำรายงาน การจัดให้ลูกค้าแสดงตน และการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดให้มีการฝึกอบรมตามวรรคหนึ่ง และการจัดให้ผู้ได้รับการฝึกอบรมปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๒/๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๐/๑ วรรคสาม ให้ผู้มีหน้าที่รายงานตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ เก็บรักษารายละเอียดเกี่ยวกับการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าตามมาตรา ๒๐/๑ เป็นเวลาสิบปีนับแต่วันที่มีการปิดบัญชีหรือยุติความสัมพันธ์กับลูกค้า แต่ก่อน

พ้นกำหนดเวลาสิบปีดังกล่าว หากมีเหตุจำเป็นและสมควรเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ สำหรับลูกค้ายรายใด ให้เลขาธิการแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้มีหน้าที่รายงานดังกล่าวเก็บรักษารายละเอียดของลูกค้ายรายนั้นต่อไปอีกไม่เกินห้าปีนับแต่พ้นเวลาสิบปีก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการเก็บรักษารายละเอียดตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ป.ง.” ประกอบด้วย

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหกคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามผลการคัดเลือกตามมาตรา ๒๔/๑ โดยความเห็นชอบของวุฒิสภา เป็นกรรมการ

(๒) ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นกรรมการ

(๓) เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการทั้งสิบห้าคนเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๑) เป็นประธานกรรมการคนหนึ่ง และรองประธานกรรมการอีกคนหนึ่ง

ให้คณะกรรมการแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการตาม (๒) อาจมอบหมายให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับอธิบดีหรือเทียบเท่าซึ่งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในคณะกรรมการมาเป็นกรรมการแทนก็ได้”

มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ และมาตรา ๒๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๒๔/๑ ให้มีคณะกรรมการสรรหาบุคคลเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วยผู้แทนศาลฎีกา ผู้แทนศาลรัฐธรรมนูญ และผู้แทนศาลปกครองสูงสุด โดยให้เลือกกันเองให้กรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา และให้คณะกรรมการสรรหาที่มีหน้าที่สรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิโดยวิธีการรับสมัครบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔/๒ และให้คัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากรายชื่อบุคคลที่มีการสมัครดังกล่าวให้ได้จำนวนหกคน แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๔ (๑) ทั้งนี้ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุทำให้ต้องมีการคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

กรรมการสรรหาตามวรรคหนึ่ง จะต้องไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และไม่มีประโยชน์หรือส่วนได้เสียที่ขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่ในขณะที่ได้รับการแต่งตั้งและในระหว่างปฏิบัติหน้าที่

ให้สำนักงานรับผิดชอบงานเลขานุการและงานธุรการ ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง และให้คณะกรรมการสรรหาได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๔/๒ ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่เกินเจ็ดสิบปี
- (๓) ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมขึ้นไป หรือเป็นหรือเคยเป็นหัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจหรือหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งตั้งแต่รองศาสตราจารย์ขึ้นไปในด้านหนึ่งด้านใดตาม (๔)
- (๔) มีความรู้ ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านเศรษฐศาสตร์ การเงิน การคลัง หรือกฎหมาย และเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย
- (๕) ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกพรรคการเมือง หรือกรรมการหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมืองภายในระยะเวลาห้าปีก่อนวันที่สมัคร
- (๖) ไม่เป็นกรรมการ ผู้จัดการ ที่ปรึกษา หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะคล้ายกัน ในกิจการของผู้มีหน้าที่รายงานตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ หรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องในทางหุ้นส่วน บริษัทหรือบุคคลใดที่มีหน้าที่รายงานตามพระราชบัญญัตินี้ หรือประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอย่างอื่น หรือประกอบภารใด ๆ อันขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้
- (๗) ไม่เป็นผู้พิพากษาศาลยุติธรรม ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- (๘) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๙) ไม่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
- (๑๐) ไม่เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ความผิดฐานฟอกเงิน ความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าย ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ หรือความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
- (๑๑) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๑๒) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) กำกับดูแล ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

(๓) กำกับ ดูแล และควบคุมให้คณะกรรมการธุรกรรม สำนักงาน และเลขาธิการ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระและสามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งระงับหรือยับยั้งการกระทำใดของคณะกรรมการธุรกรรม สำนักงาน และเลขาธิการที่เห็นว่าเป็นการเลือกปฏิบัติหรือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายที่อาจเกิดจากการทำธุรกรรมของหน่วยงานของรัฐหรือกิจการบางประเภทที่ไม่ต้องรายงานการทำธุรกรรมตามพระราชบัญญัตินี้และเสนอแนะแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันความเสี่ยงดังกล่าว

(๕) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือกำหนดหลักเกณฑ์ใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของคณะกรรมการธุรกรรม รวมตลอดทั้งออกระเบียบหรือประกาศอื่นใดที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือหลักเกณฑ์ใดที่กำหนดให้ประชาชนต้องปฏิบัติ ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา ก่อนจึงจะใช้บังคับได้

(๖) คัดเลือกบุคคลที่สมควรดำรงตำแหน่งเลขาธิการเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป

(๗) วางระเบียบในการดำเนินการกับข้อมูลหรือเอกสารเพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

(๘) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกตาม (๖) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔/๒ หรือคณะรัฐมนตรีให้ออกโดยความเห็นชอบของวุฒิสภา”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๙ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม และในกรณีที่ประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด เว้นแต่การคัดเลือกบุคคลตามมาตรา ๒๕ (๖) การให้เลขาธิการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๕ (๓) หรือการวินิจฉัยชี้ขาดตามมาตรา ๔๙ วรรคสาม ต้องมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๒ ให้มีคณะกรรมการธุรกรรมคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

- (๑) บุคคลซึ่งได้รับการคัดเลือกตามมาตรา ๓๒/๑ จำนวนสี่คน เป็นกรรมการ
- (๒) เลขาธิการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการธุรกรรมทั้งห้าคนเลือกกรรมการตาม (๑) เป็นประธานกรรมการคนหนึ่ง

หลักเกณฑ์ วิธีการในการประชุม และการออกคำสั่งใด ๆ ของคณะกรรมการธุรกรรม ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการธุรกรรมกำหนดด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ระเบียบดังกล่าวเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

มาตรา ๒๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๒/๑ มาตรา ๓๒/๒ และมาตรา ๓๒/๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๓๒/๑ ให้คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และคณะกรรมการอัยการ แต่ละคณะเสนอรายชื่อบุคคลที่ซื่อสัตย์สุจริต และมีความรู้ความสามารถอันจะยังประโยชน์แก่การปฏิบัติกิจการตามพระราชบัญญัตินี้ คณะละหนึ่งคน ส่งให้สำนักงานเพื่อเสนอรายชื่อต่อคณะกรรมการเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการธุรกรรม ในกรณีที่คณะกรรมการผู้มีสิทธิเสนอชื่อคณะใดไม่เสนอชื่อบุคคลในส่วนของตนเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการธุรกรรมภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากสำนักงานให้เสนอชื่อ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งบุคคลอื่นที่เหมาะสมเป็นกรรมการธุรกรรมแทนการเสนอชื่อจากคณะกรรมการคณะนั้น

การเสนอชื่อตามวรรคหนึ่งต้องเสนอพร้อมกับหนังสือแสดงความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อด้วย

มาตรา ๓๒/๒ กรรมการธุรกรรมต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔/๒ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) และ (๑๒) และต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่า หรือตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาขึ้นไป หรือตำแหน่งอธิบดีอัยการขึ้นไป หรือเป็นหรือเคยเป็นหัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งตั้งแต่รองศาสตราจารย์ขึ้นไปในด้านหนึ่งด้านใดตามมาตรา ๒๔/๒ (๔)

มาตรา ๓๒/๓ กรรมการธุรกรรมซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี กรรมการธุรกรรมที่พ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน และให้นำมาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๗ (๓) ให้กรรมการธุรกรรมซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อคณะกรรมการให้ออกเนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๒/๒

ในกรณีที่กรรมการธุรกรรมพ้นจากตำแหน่งและยังมิได้แต่งตั้งกรรมการธุรกรรมแทนตำแหน่งที่ว่างให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่กรรมการธุรกรรมที่เหลืออยู่นั้นต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน”

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความใน (๔) และ (๕) ของมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) เสนอรายงานการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ต่อคณะกรรมการ

(๕) กำกับ ดูแล และควบคุมให้สำนักงานและเลขาธิการปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระและตรวจสอบได้”

มาตรา ๒๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕/๑) ของมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

“(๕/๑) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือกำหนดหลักเกณฑ์ใด ๆ เพื่อให้สำนักงานปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจของคณะกรรมการธุรกรรม ทั้งนี้ ต้องสอดคล้องกับระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดและต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๗ เมื่อคณะกรรมการธุรกรรมหรือเลขาธิการ แล้วแต่กรณี ส่งยับยั้งการทำธุรกรรมตามมาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๓๖ แล้ว ให้คณะกรรมการธุรกรรมรายงานต่อคณะกรรมการในการประชุมคราวถัดไป และให้รายงานให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบด้วย

รายงานตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องระบุรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (๑) บุคคลผู้ถูกสั่งยับยั้งการทุจริต
- (๒) พยานหลักฐานที่ใช้ดำเนินการต่อบุคคลตาม (๑)
- (๓) ผู้ขอ ผู้ใช้หรือสั่งการให้มีการดำเนินการ
- (๔) ผลการดำเนินการ

รายงานตามมาตรานี้ให้ถือเป็นความลับของทางราชการ

ในกรณีที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตรวจสอบรายงานตามวรรคหนึ่งแล้วพบว่ามีการกระทำที่ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ส่งผลการตรวจสอบและความเห็นของคณะกรรมการหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แล้วแต่กรณีให้คณะกรรมการธุรกรรมดำเนินการต่อไป”

มาตรา ๓๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๗/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการธุรกรรมเห็นว่าคดีใดสมควรจัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือแก่ผู้ให้ถ้อยคำ หรือผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลใดอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการของคณะกรรมการธุรกรรม ให้คณะกรรมการธุรกรรมแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการให้มีมาตรการในการคุ้มครองบุคคลดังกล่าว โดยให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวเป็นพยานที่มีสิทธิได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการธุรกรรมเสนอความเห็นด้วยว่าสมควรใช้มาตรการทั่วไปหรือมาตรการพิเศษตามกฎหมายดังกล่าวสำหรับบุคคลเหล่านั้นด้วย”

มาตรา ๓๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๓๘/๒ ผู้ปฏิบัติหน้าที่หรือผู้ช่วยเหลือผู้ปฏิบัติหน้าที่โดยชอบซึ่งถูกฟ้องหรือถูกดำเนินคดีอันเนื่องมาจากการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด แม้จะพ้นจากตำแหน่งหรือหน้าที่ไปแล้วก็ตาม”

มาตรา ๓๒ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๙/๑ และมาตรา ๓๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๓๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๓/๒) (๓/๓) (๓/๔) และ (๓/๕) ของมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

“(๓/๒) ประเมินความเสี่ยงระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายเพื่อจัดทำนโยบายและกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายเสนอต่อคณะกรรมการและคณะรัฐมนตรี รวมทั้งแจ้งผลการประเมินความเสี่ยงดังกล่าวไปยังหน่วยงานกำกับดูแลผู้มีหน้าที่รายงานตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการใด ๆ ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินหรือการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

(๓/๓) จัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

(๓/๔) แจ้งรายชื่อผู้ที่มีหน้าที่รายงานตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ ซึ่งไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายไปยังหน่วยงานกำกับดูแลผู้มีหน้าที่รายงานตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

(๓/๕) ส่งเสริมความร่วมมือของประชาชนเกี่ยวกับการให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย”

มาตรา ๓๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๑ ให้มีเลขาธิการคนหนึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานและเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง ซึ่งปฏิบัติงานในสำนักงานขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี โดยจะให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานตามที่เลขาธิการมอบหมายก็ได้

เลขาธิการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอิสระตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๓๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๒ ให้เลขาธิการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งคณะรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ตามผลการคัดเลือกตามมาตรา ๒๕ (๖) โดยความเห็นชอบของวุฒิสภา”

มาตรา ๓๖ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการ หรือดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งอธิบดี หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมขึ้นไป หรือรองหัวหน้าส่วนราชการ ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการมีฐานะเทียบเท่าปลัดกระทรวง”

มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๔ เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว”

มาตรา ๓๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว เลขาธิการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) พ้นจากราชการไม่ว่าด้วยเหตุใด
- (๒) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๓
- (๓) คณะกรรมการมีมติให้ออก เนื่องจากมีเหตุบกพร่องในหน้าที่อย่างร้ายแรงหรือหย่อนความสามารถ หรือมีพฤติการณ์ที่ไม่สมควรไว้วางใจในความสุจริต โดยความเห็นชอบของวุฒิสภา
- (๔) ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน”

มาตรา ๓๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๕/๑ ภายในสองปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งเลขาธิการจะไปดำรงตำแหน่งใด ๆ ในหรือเป็นลูกจ้างของหน่วยงานที่เป็นผู้มีหน้าที่รายงานตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ มิได้”

มาตรา ๔๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๖/๑ ในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ หากพนักงานเจ้าหน้าที่มีความจำเป็นต้องจัดทำเอกสารหลักฐานหรือการอำพรางตนเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด การดำเนินคดีฐานฟอกเงิน หรือการดำเนินคดีเกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ให้เลขาธิการมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการดังกล่าวได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๔๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๖/๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๔๖/๒ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืนของสำนักงานเป็นอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืนของราชการทหารและตำรวจที่มีหรือใช้ในราชการ ตามมาตรา ๕ (๑) (ก) แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ และยุทธภัณฑ์ของสำนักงานเป็นยุทธภัณฑ์ของราชการทหารหรือตำรวจ ตามมาตรา ๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐

สำนักงานจะมีอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน และยุทธภัณฑ์ ชนิดใด ขนาดใด จำนวนเท่าใด ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

การมี ใช้ และพาอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และยุทธภัณฑ์ไปในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงาน เจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๔๒ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เมื่อคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยชี้ขาดไม่ให้ยื่นคำร้องหรือไม่วินิจฉัยชี้ขาดภายในกำหนดระยะเวลา และได้ปฏิบัติตามความเห็นของพนักงานอัยการตามวรรคสามแล้ว ให้เรื่องนั้นเป็นที่สุด และห้ามมิให้มีการดำเนินการเกี่ยวกับบุคคลนั้นในทรัพย์สินเดียวกันนั้นอีก เว้นแต่จะได้พยานหลักฐานใหม่อันสำคัญ ซึ่งน่าจะทำให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินของบุคคลนั้นตกเป็นของแผ่นดินได้ และในกรณีเช่นว่านี้ ถ้าไม่มีผู้ใดขอรับคืนทรัพย์สินดังกล่าวภายในสองปีนับแต่วันที่คณะกรรมการมีคำวินิจฉัยชี้ขาดไม่ให้ยื่นคำร้องหรือไม่วินิจฉัยชี้ขาดภายในกำหนดระยะเวลา ให้สำนักงานดำเนินการนำทรัพย์สินนั้นส่งเข้ากองทุน และในกรณีที่มีผู้มาขอรับคืนโดยใช้สิทธิขอรับคืนตามกฎหมายอื่นซึ่งสามารถทำได้ถึงแม้จะเกินกว่ากำหนดสองปี ให้สำนักงานส่งคืนทรัพย์สินนั้นแก่ผู้มาขอรับคืน หากไม่อาจส่งคืนทรัพย์สินได้ให้คืนเป็นเงินจากกองทุนแทน หากยังไม่มีผู้มารับคืนเมื่อล่วงพ้นห้าปี ให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของกองทุน ทั้งนี้ หลักเกณฑ์วิธีการ การเก็บรักษาและการจัดการทรัพย์สินหรือเงินในระหว่างที่ยังไม่มีผู้มารับคืน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๔๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหกของมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีตามวรรคหนึ่งถ้าปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีผู้เสียหายในความผิดมูลฐาน ให้เลขาธิการขอให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้นำทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดไปคืนหรือชดเชยคืนให้แก่ผู้เสียหายแทนการสั่งให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดินด้วยในคราวเดียวกัน และเมื่อศาลมีคำสั่งให้คืนทรัพย์สินหรือชดเชยให้ผู้เสียหายตามวรรคนี้แล้ว ให้สำนักงานดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งศาลโดยเร็ว”

มาตรา ๔๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งที่เป็นเงินสดและเงินที่เกิดจากการบริหารจัดการทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ ให้สำนักงานส่งเข้ากองทุนกึ่งหนึ่ง และส่งให้กระทรวงการคลังอีกกึ่งหนึ่ง ถ้าเป็นทรัพย์สินอื่นให้ดำเนินการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๔๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๕๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่ผู้มาขอรับคืนโดยใช้สิทธิขอรับคืนตามกฎหมายอื่นซึ่งสามารถทำได้ถึงแม้จะเกินกว่ากำหนดสองปีตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานส่งคืนทรัพย์สินนั้นแก่ผู้มาขอรับคืน หากไม่อาจส่งคืนทรัพย์สินได้ให้คืนเป็นเงินจากกองทุนแทน หากยังไม่มีผู้มารับคืนเมื่อล่วงพ้นห้าปีให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของกองทุน ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ การเก็บรักษาและการจัดการทรัพย์สินหรือเงินในระหว่างที่ยังไม่มีผู้มารับคืนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๔๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

“ในการพิจารณาดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ลักษณะการกระทำความผิดที่สำนักงานดำเนินการจะต้องมีลักษณะที่อาจส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือระบบเศรษฐกิจการคลังของประเทศ หรือเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติหรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม หรือผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน ทั้งนี้ ลักษณะการกระทำความผิดดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๔๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๑/๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๖๑/๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๕/๑ ต้องระวางโทษปรับไม่น้อยกว่าสามเท่า แต่ไม่เกินหกเท่าของค่าตอบแทนและรายได้อื่นที่ได้จากการทำงานนั้นคำนวณเป็นรายปี แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าแสนบาท”

มาตรา ๔๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๐/๑ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๑/๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๒/๑ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๓๖ หรือ

ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่สั่งตามมาตรา ๑๖/๑ หรือมาตรา ๒๑/๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ผู้มีหน้าที่รายงานตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๑/๓ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท”

มาตรา ๔๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๓ ผู้ใดรายงานหรือแจ้งตามมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๒๑ โดยแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดความจริงที่ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๕๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๖ ผู้ใด

(๑) ฝ่าฝืนมาตรา ๒๑/๑ หรือ

(๒) รู้หรืออาจรู้ความลับในราชการเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ กระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นรู้หรืออาจรู้ความลับดังกล่าว เว้นแต่เป็นการปฏิบัติการตามหน้าที่หรือตามกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๕๑ ให้เลขาธิการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเลขาธิการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าระยะเวลาการดำรงตำแหน่งก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นระยะเวลาการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

เมื่อบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งเลขาธิการตามวรรคหนึ่งครบวาระแล้ว คณะรัฐมนตรีอาจมีมติให้บุคคลดังกล่าวดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาประจำสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือตำแหน่งอื่นใดในหน่วยงานอื่นของรัฐซึ่งมีตำแหน่งที่เทียบเท่า ทั้งนี้ โดยได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินพิเศษ และสิทธิประโยชน์อื่นใดไม่ต่ำกว่าที่ได้รับอยู่เดิมได้

มาตรา ๕๒ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการ และคณะกรรมการธุรกรรมตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้งดังกล่าว ให้กรรมการในคณะกรรมการและคณะกรรมการธุรกรรมซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการหรือคณะกรรมการธุรกรรม ขึ้นใหม่

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ในระหว่างเวลาดังกล่าว หากมีตำแหน่งว่างลง ให้คณะกรรมการ หรือคณะกรรมการธุรกรรม ประกอบด้วย กรรมการเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๕๓ เรื่องใดที่อยู่ในระหว่างดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ถ้าเป็นเรื่องที่ไม่อาจดำเนินการต่อไปได้ตามมาตรา ๕๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการพิจารณายุติการดำเนินการและให้สำนักงานดำเนินการส่งเรื่องคืนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไปโดยเร็ว เว้นแต่คณะกรรมการจะมีมติให้ดำเนินการต่อไปเป็นการเฉพาะราย

มาตรา ๕๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมต่อการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ในปัจจุบัน จึงเห็นควรปรับปรุงบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดมูลฐาน สถาบันการเงิน ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด และลักษณะการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน การรายงานการทำธุรกรรม การตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าและการจัดฝึกอบรม และกำหนดระยะเวลาการเก็บรักษาทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด และการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายในความผิดมูลฐาน และการช่วยเหลือผู้ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ และเพิ่มอำนาจหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในการประเมินความเสี่ยง การจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ และแจ้งรายชื่อผู้มีหน้าที่รายงานซึ่งกระทำการฝ่าฝืนไปยังหน่วยงานกำกับดูแล และส่งเสริมความร่วมมือของประชาชนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิบัติการอำพราง การมีและใช้อาวุธปืนในการปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนี้ ได้ปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และคณะกรรมการธุรกรรม และกำหนดวิธีการในการคัดเลือกบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและกำหนดเงื่อนไขเมื่อพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการและเลขาธิการดังกล่าวเป็นไปโดยอิสระ และการบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

กฎหมายว่าด้วยป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินซึ่งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาให้ความเห็นชอบ โดยเริ่มในสมัยรัฐบาลที่มี นายชวน หลีกภัยเป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นฉบับแรก จากนั้นในสมัยรัฐบาลต่อ ๆ มาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และประกาศใช้ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมอีก ๕ ฉบับ ได้แก่ (๑) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกาศใช้ในช่วงรัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร (๒) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกาศใช้ในช่วงรัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี (๓) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกาศใช้ในช่วงรัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี (๔) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกาศใช้ในช่วงรัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี และ (๕) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศใช้ในช่วงรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๙ ก วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๒ หน้า ๔๕

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลการประกาศใช้

เนื่องจากในปัจจุบันผู้ประกอบการซึ่งกระทำความผิดกฎหมายบางประเภท ได้นำเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดนั้นมากระทำการในรูปแบบต่าง ๆ อันเป็นการฟอกเงิน เพื่อนำเงินหรือทรัพย์สินนั้นไปใช้เป็นประโยชน์ในการกระทำความผิดต่อไปได้อีก ทำให้ยากแก่การปราบปรามการกระทำความผิดกฎหมายเหล่านั้น และโดยที่กฎหมายที่มีอยู่ก็ไม่สามารถปราบปรามการฟอกเงินหรือดำเนินการกับเงินหรือทรัพย์สินนั้นได้เท่าที่ควร ดังนั้น เพื่อเป็นการตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมดังกล่าว สมควรกำหนดมาตรการต่าง ๆ ให้สามารถดำเนินการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๗ หมวด โดยมีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ๆ อาทิ คำว่า “ความผิดมูลฐาน” “ธุรกรรม” “ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย” “ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด” “สถาบันการเงิน” เป็นต้น โดยที่ “ความผิดมูลฐาน” ซึ่งกำหนดไว้ตั้งแต่อนุมาตรา (๑) – (๗) ให้เป็นความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด พืช ฉ้อโกงประชาชน ยักยอก ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กรรโชก และเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากร (มาตรา ๓)

๑. หมวด ๑ บททั่วไป

โดยกำหนดให้ลักษณะของผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ต้องได้รับโทษตามที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นตามลักษณะของผู้กระทำความผิด อาทิ ในความผิดฐานฟอกเงินผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น (๑) สนับสนุนการกระทำความผิดหรือช่วยเหลือผู้กระทำความผิดก่อนหรือขณะกระทำความผิด (๒) จัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ยานพาหนะ สถานที่ หรือวัตถุใด ๆ หรือกระทำการใด ๆ เพื่อช่วยให้ผู้กระทำความผิดหลบหนีหรือเพื่อให้ผู้กระทำความผิดถูกลงโทษหรือเพื่อให้ได้รับประโยชน์ในการกระทำความผิด เป็นต้น ส่วนผู้ใดพยายามกระทำความผิดฐานฟอกเงินต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดสำเร็จ (มาตรา ๗ และมาตรา ๘)

๒. หมวด ๒ การรายงานและการแสดงตน

โดยกำหนดให้สถาบันการเงินมีหน้าที่ต้องรายงานการทำธุรกรรมต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เมื่อปรากฏว่าธุรกรรมดังกล่าวเป็น ธุรกรรมที่ใช้เงินสดหรือมีทรัพย์สินที่มีมูลค่าเกินกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย (มาตรา ๑๓)

๓. หมวด ๓ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

๓.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ มีกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียวและมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี (มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๖)

๓.๒ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มีอำนาจหน้าที่และปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น (มาตรา ๒๕)

๔. หมวด ๔ คณะกรรมการธุรกรรม โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการธุรกรรมคณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบธุรกรรมหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดส่งยับยั้งการทำธุรกรรม ดำเนินการ เสนอรายงาน และปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมอบหมาย และมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๔)

๕. หมวด ๕ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

๕.๑ กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินขึ้นในสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดให้มีเลขาธิการ (เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญโดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี ได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา) มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไป และมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี การดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว (มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๔)

๕.๒ กำหนดในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อถือได้ว่าบัญชีลูกค้าของสถาบันการเงิน เครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการสื่อสาร หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ใด ถูกใช้หรืออาจถูกใช้เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมายเป็นหนังสือจะยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาลแพ่ง เพื่อมีคำสั่งอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าถึงบัญชี ข้อมูลทางการสื่อสาร หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลดังกล่าวนั้นก็ได้ในกรณีดังกล่าวนี้ศาลจะสั่งอนุญาตตามที่เห็นสมควรก็ได้ แต่ทั้งนี้ให้อนุญาตได้คราวละไม่เกินเก้าสิบวัน (มาตรา ๕๖)

๕.๓ กำหนดให้สำนักงานจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี เสนอต่อคณะรัฐมนตรี เกี่ยวกับผลการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน ปัญหาและอุปสรรค และรายงานข้อเท็จจริงหรือข้อสังเกตและข้อเสนอแนะทั้งนี้ ให้คณะรัฐมนตรีเสนอรายงานดังกล่าวพร้อมข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา (มาตรา ๕๗)

๖. หมวด ๖ การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน

๖.๑ ในการตรวจสอบรายงานและข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรม หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเกี่ยวกับการกระทำความผิดคณะกรรมการธุรกรรมมีอำนาจดำเนินการกับทรัพย์สินนั้นตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราวมีกำหนดไม่เกินเก้าสิบวัน ส่วนในกรณีจำเป็นหรือเร่งด่วน เลขาธิการจะดำเนินการกับทรัพย์สินไปก่อนแล้วรายงานต่อคณะกรรมการธุรกรรม ทั้งนี้การตรวจสอบรายงานและข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และเมื่อคณะกรรมการธุรกรรม หรือเลขาธิการ แล้วแต่กรณี สั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือสั่งเพิกถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นแล้ว ให้คณะกรรมการธุรกรรมรายงานต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (มาตรา ๔๘)

๖.๒ การดำเนินการทางศาลตามหมวดนี้ ให้ยื่นต่อศาลแพ่งและให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม ในการนี้ให้พนักงานอัยการได้รับการยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง (มาตรา ๕๙)

๗. หมวด ๗ บทกำหนดโทษ

การกำหนดลักษณะของผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงิน คือ ผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงิน นิติบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคล ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้รายงานหรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ ผู้ได้ชดเชยหรือไม่ให้ความสะดวก ต้องได้รับโทษตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดสำหรับความผิดนั้น อาทิ มาตรา ๖๐ ผู้ใดกระทำความผิดฐานฟอกเงิน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เป็นต้น

๒. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๗๖ วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ หน้า ๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญากำหนดความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย และเนื่องจากการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายเป็นปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนทำให้การก่อการร้ายรุนแรงยิ่งขึ้นเป็นผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ซึ่งคณะรัฐมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ได้ขอให้ทุกประเทศร่วมมือดำเนินการป้องกันและปราบปรามการกระทำที่เป็นการก่อการร้าย รวมถึงการสนับสนุนทางทรัพย์สินหรือกรณีอื่นใดที่มีวัตถุประสงค์จะนำไปใช้ดำเนินการก่อการร้ายเพื่อแก้ไขปัญหาให้การก่อการร้ายยุติลงด้วยสมควรให้ความผิดฐานก่อการร้ายเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อนำมาตรการตามกฎหมายดังกล่าวมาใช้ควบคู่กัน ซึ่งจะทำให้การบังคับใช้ประมวลกฎหมายอาญาในเรื่องนี้เป็นไปอย่างได้ผล โดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนมีอาจหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศและความปลอดภัยของสาธารณะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

ซึ่งเดิมความผิดมูลฐานกำหนดความหมายไว้ตามอนุมาตรา (๑) – (๗) เรื่องความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชน ความผิดเกี่ยวกับการยกยอก

หรือน้อยโกงหรือโดยทุจริต ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือริบเอาทรัพย์สิน และความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากร ส่วนพระราชกำหนดนี้ได้เพิ่ม (๘) ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

๓. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๕ ตอนที่ ๔๐ ก วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๑ หน้า ๑๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่สามารถนำมาบังคับใช้ในการตรวจราชการประกอบอาชญากรรมให้ลดน้อยลงหรือหมดสิ้นไปได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และจากการที่กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมุ่งเน้นการตรวจราชการประกอบอาชญากรรมเฉพาะในแปดความผิดมูลฐาน ทำให้การบังคับใช้กฎหมายที่ผ่านมาไม่อาจช่วยให้การตรวจราชการประกอบอาชญากรรมลดน้อยลงหรือหมดสิ้นไปได้สมดังเจตนารมณ์ของกฎหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เนื่องจากในปัจจุบันผู้กระทำความผิดอาชญากรรมอื่น นอกเหนือจากแปดความผิดมูลฐานดังกล่าวยังสามารถนำเงินและทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดในแต่ละคราวมาใช้ในการสนับสนุนการกระทำความผิดอาชญาในแปดความผิดมูลฐานได้อีก นอกจากนี้ยังมีขั้นตอนในการบังคับใช้กฎหมายบางประการไม่อาจดำเนินการไปได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้น เพื่อให้การตรวจราชการประกอบอาชญากรรมเป็นไปอย่างได้ผลตามที่กฎหมายกำหนดไว้อย่างแท้จริง ในขณะที่กระบวนการบังคับใช้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินสามารถดำเนินการไปได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล จำเป็นต้องกำหนดให้การ กระทำความผิดอาชญาฐานอื่นที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือต่อความมั่นคงแห่งรัฐหรือความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นความผิดมูลฐาน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม

๑.๑ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามของ คำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยพระราชบัญญัตินี้เพิ่มความหมายของ “ความผิดมูลฐาน” ให้มีความหมายรวมถึง (๙) ความผิดเกี่ยวกับการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนันเฉพาะความผิดเกี่ยวกับการเป็นผู้จัดให้มีการเล่นการพนันโดยไม่ได้รับอนุญาต และมีจำนวนผู้เข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นแต่ละครั้งเกินกว่าหนึ่งร้อยคน หรือมีวงเงินในการกระทำความผิดรวมกันมีมูลค่าเกินกว่าสิบล้านบาทขึ้นไป (มาตรา ๓)

๑.๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยให้ยกเลิกความใน (๑) ของบทนิยามคำว่า “ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน คือ “(๑) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินหรือจากการสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐาน หรือความผิดฐาน

พอกเงินและให้รวมถึงเงินหรือทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้หรือสนับสนุนการกระทำความผิดมูลฐานตาม (๘) ของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ด้วย” (มาตรา ๔)

๑.๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยให้ยกเลิกความใน (๕) ของบทนิยามคำว่า “สถาบันการเงิน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน คือ “(๕) สหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เฉพาะสหกรณ์ที่มีทุนดำเนินการซึ่งมีมูลค่าหุ้นรวมตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไปและมีวัตถุประสงค์ดำเนินกิจการเกี่ยวกับการรับฝากเงิน ให้กู้ ให้สินเชื่อรับจำนองหรือรับจำนำทรัพย์สิน หรือจัดให้ได้มาซึ่งเงินและทรัพย์สินต่าง ๆ โดยวิธีใด ๆ” (มาตรา ๕)

๑.๔ เพิ่มบทนิยามคำว่า “กองทุน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยกำหนดให้ “กองทุน” หมายความว่า กองทุนการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน” (มาตรา ๖)

๒. ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการเพิ่มโทษเป็นสองเท่าแก่เจ้าพนักงาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงานองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ กรรมการหรือผู้บริหารหรือพนักงาน รัฐวิสาหกิจ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน หรือกรรมการขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญผู้ใดกระทำความผิด ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น (มาตรา ๗)

๓. เพิ่มความในวรรคสองของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เกี่ยวกับบทลงโทษแก่ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดกับบุคคลไม่ว่าในฐานะตัวการผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดนั้น (มาตรา ๘)

๔. ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับหน้าที่ของสถาบันการเงินในการเก็บรักษารายละเอียดการแสดงตน การทำธุรกรรมและบันทึกข้อเท็จจริง (มาตรา ๙)

๕. ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน โดยแก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ให้ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรม อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมศุลกากร อธิบดีกรมสรรพากร อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจ ประกันภัย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ประธานสมาคมธนาคารไทย และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเก้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความเชี่ยวชาญในทางเศรษฐศาสตร์ การเงิน การคลัง กฎหมายหรือสาขาใดสาขาหนึ่งที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ โดยความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาตามลำดับเป็นกรรมการ และให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ (มาตรา ๑๐)

๖. ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน โดยแก้ไขเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน องค์ประกอบของคณะกรรมการธุรกรรม

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธุรกรรม เหตุอันควรสงสัยว่าธุรกรรมใดเกี่ยวข้องการกระทำความผิด และกรณีการยับยั้งการทำธุรกรรมชั่วคราว (มาตรา ๑๑ – มาตรา ๑๓)

๗. เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๖/๑ และแก้ไขมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยกำหนดเพิ่มการดำเนินการตามมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๓๖ โดยให้คณะกรรมการธุรกรรมหรือเลขาธิการบันทึกไว้เป็นหลักฐานในรายงานการประชุมคณะกรรมการธุรกรรม และเมื่อคณะกรรมการธุรกรรมหรือเลขาธิการ แล้วแต่กรณี สั่งยับยั้งการทำธุรกรรมแล้วให้รายงานต่อคณะกรรมการและคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (มาตรา ๑๔ และ มาตรา ๑๕)

๘. เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนี้ “มาตรา ๓๘/๑ ภายใต้บังคับแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เลขาธิการ รองเลขาธิการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากเลขาธิการมีอำนาจจับผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงินและบันทึกถ้อยคำผู้ถูกจับเพื่อเป็นหลักฐานเบื้องต้นแล้วส่งตัวไปยังพนักงานสอบสวนโดยไม่ชักช้าแต่ต้องไม่เกินยี่สิบสี่ชั่วโมง”

๙. เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๙/๑ และมาตรา ๓๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้คณะกรรมการธุรกรรมและเลขาธิการทำรายงานสรุปการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทุกสี่เดือน และกำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ อาจแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญคนหนึ่งให้ตรวจสอบรายงานว่าชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติต่อไป (มาตรา ๑๗)

๑๐. ยกเลิกความในมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน เรื่องจัดตั้งสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ปปง.” ขึ้นเป็นส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง ปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระและเป็นกลางและมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้เลขาธิการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานโดยอิสระและเป็นกลางขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงานและให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ (มาตรา ๑๘)

๑๑. ยกเลิกความในมาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน โดยกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของเลขาธิการสี่ปี และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว เลขาธิการซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้วจะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอีกไม่ได้ แต่ให้กำหนดตำแหน่งที่ปรึกษาสำนักงานให้เลขาธิการซึ่งพ้นจากตำแหน่งนั้น นอกจากนี้ ให้เลขาธิการได้รับเงินเพิ่มพิเศษเพื่อประกันความเป็นอิสระและเป็นกลางในอัตราซึ่งรวมกันกับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งแล้วเทียบเท่ากับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของปลัดกระทรวงและให้ได้รับเงินเพิ่มพิเศษจนกว่าจะออกจากราชการ และการพ้นจากตำแหน่งโดยพ้นตามวาระและตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด (มาตรา ๑๙)

๑๒. เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยห้ามมิให้แต่งตั้งผู้เคยดำรงตำแหน่งเลขาธิการเป็นผู้บริหารส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานใดของรัฐ เว้นแต่ตำแหน่งที่ปรึกษาสำนักงาน ทั้งนี้ มิให้ใช้บังคับในกรณีที่ผู้เคยดำรงตำแหน่งเลขาธิการออกจากราชการแล้ว

๑๓. ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน ในกรณีที่มีพยานหลักฐานตามสมควรว่าบัญชีลูกค้าของสถาบันการเงิน เครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการสื่อสาร หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ใด ถูกใช้หรืออาจถูกใช้เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมายเป็นหนังสือจะยื่นคำขอฝ่ายเดียว

ต่อศาลแพ่ง เพื่อมีคำสั่งอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าถึงบัญชี ข้อมูลทางการสื่อสารหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลดังกล่าวนี้ก็ได้ (มาตรา ๒๑)

๑๔. ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๔๙ ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน โดยเมื่อคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยชี้ขาดไม่ให้ยื่นคำร้อง หรือไม่วินิจฉัยชี้ขาดภายในกำหนดระยะเวลาและได้ปฏิบัติตามความเห็นของพนักงานอัยการตามวรรคสามแล้ว ให้เรื่องนั้นเป็นที่สุด และห้ามมิให้มีการดำเนินการเกี่ยวกับบุคคลนั้นในทรัพย์สินเดียวกันนั้นอีก เว้นแต่จะได้ พยานหลักฐานใหม่อันสำคัญ ซึ่งน่าจะทำให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินของบุคคลนั้นตกเป็นของแผ่นดินได้ และ กรณีเช่นนี้ถ้าไม่มีผู้ใดขอรับคืนทรัพย์สินดังกล่าวภายในสองปีนับแต่วันที่คณะกรรมการมีคำวินิจฉัยชี้ขาดไม่ให้ ยื่นคำร้องหรือไม่วินิจฉัยชี้ขาดภายในกำหนดระยะเวลา ให้สำนักงานดำเนินการนำทรัพย์สินนั้นส่งเข้ากองทุน และในกรณีที่ผู้มาขอรับคืนโดยใช้สิทธิ์ขอรับคืนตามกฎหมายอื่นซึ่งสามารถทำได้ถึงแม้จะเกินกว่ากำหนดสองปี ให้สำนักงานส่งคืนทรัพย์สินนั้นแก่ผู้มาขอรับคืน หากไม่อาจส่งคืนทรัพย์สินได้ให้คืนเป็นเงินจากกองทุนแทน หากยังไม่มีผู้มารับคืนเมื่อล่วงพ้นยี่สิบปี ให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของกองทุน ซึ่งหลักเกณฑ์ วิธีการ การเก็บรักษา และการจัดการทรัพย์สินหรือเงินในระหว่างที่ยังไม่มีผู้มารับคืนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๒๒)

๑๕. ยกเลิกความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เรื่องกระบวนการดำเนินการของศาลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการ กระทำความผิดหรือการได้รับโอนมาโดยไม่สุจริต ทั้งนี้ การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เป็นเงินโดยสำนักงาน ส่งเข้ากองทุนและกระทรวงการคลังตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๒๓)

๑๖. เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ในกรณีที่ศาลเห็นว่าทรัพย์สินตามคำร้องไม่เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ให้ศาลส่งคืนทรัพย์สินนั้น และในกรณีเช่นว่านี้ ถ้าไม่มีผู้ใดขอรับคืนทรัพย์สินภายในสองปีนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งดังกล่าว ให้สำนักงานนำ ทรัพย์สินนั้นส่งเข้ากองทุนในกรณีที่ผู้มาขอรับคืนโดยใช้สิทธิ์ขอรับคืนตามกฎหมายอื่นซึ่งสามารถทำได้ถึงแม้ จะเกินกว่ากำหนดสองปี ให้สำนักงานส่งคืนทรัพย์สินนั้นแก่ผู้มาขอรับคืน หากไม่อาจส่งคืนทรัพย์สินได้ให้คืน เป็นเงินจากกองทุนแทน หากยังไม่มีผู้มารับคืนเมื่อล่วงพ้นยี่สิบปีให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของกองทุน ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ การเก็บรักษาและการจัดการทรัพย์สินหรือเงินในระหว่างที่ยังไม่มีผู้มารับคืนให้เป็นไปตาม ระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๒๔)

๑๗. ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน โดยการเก็บรักษาและการจัดการทรัพย์สินที่คณะกรรมการ ธุรกรรม เลขาธิการหรือศาล แล้วแต่กรณี ได้มีคำสั่งยึดหรืออายัดเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๒๕)

๑๘. เพิ่มความเป็นหมวด ๖/๑ เรื่องกองทุนการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มาตรา ๕๙/๑ มาตรา ๕๙/๒ มาตรา ๕๙/๓ มาตรา ๕๙/๔ มาตรา ๕๙/๕ มาตรา ๕๙/๖ และมาตรา ๕๙/๗ แห่งพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เรื่องการดำเนินงานของกองทุนการป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน ได้แก่ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน อำนาจหน้าที่ในการบริหาร การจัดการ การจัดหาผลประโยชน์ การจำหน่ายทรัพย์สิน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยความเห็นชอบ ของกระทรวงการคลัง

๑๙. เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยกำหนดอัตราโทษแก่ผู้ใช้และผู้ปฏิบัติตาม กรณีนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ผู้ใดใช้หรือสั่งการให้คณะกรรมการธุรกรรม เลขาธิการ รองเลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบธุรกรรม หรือทรัพย์สิน หรือยับยั้งการทำธุรกรรม ยึดหรืออายัด หรือปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้โดยมิให้ พยานหลักฐานตามสมควรเพื่อกลั่นแกล้งหรือให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือเพื่อประโยชน์ในทาง การเมือง หรือกระทำการดังกล่าวโดยทุจริต และกรณีกรรมการธุรกรรม เลขาธิการ รองเลขาธิการหรือ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดที่ปฏิบัติตามการใช้หรือการสั่งการ โดยมิชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่สามปีถึงสามสิบปี หรือปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงหกแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๒๗)

๔. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอนที่ ๔๖ ก วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากปัจจุบันผู้ประกอบการเกี่ยวกับความผิดมูลฐานได้ใช้ช่องทางจากการประกอบอาชีพ บางประเภทซึ่งมิใช่การดำเนินการของสถาบันการเงิน เป็นแหล่งในการฟอกเงิน นอกจากนี้ พระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการแสดงตนของลูกค้ำของ สถาบันการเงินที่ยังไม่สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องและไม่ครอบคลุมถึงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริง เกี่ยวกับลูกค้า เพื่อให้มีรายละเอียดของข้อมูลเพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจเป็นช่องทางให้ผู้ประกอบอาชญากรรม นำไปใช้เป็นประโยชน์ในการฟอกเงินได้โดยง่าย ดังนั้น เพื่อเป็นการตบวงจรการประกอบอาชญากรรมเกี่ยวกับ การกระทำความผิดมูลฐานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมควรกำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพบางประเภทมี หน้าที่ต้องรายงานการทำธุรกรรมต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและกำหนดมาตรการเกี่ยวกับ การแสดงตนและการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าของสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพ บางประเภทให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขโดยยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับผู้ประกอบอาชีพตามพระราชบัญญัตินี้ มีหน้าที่ต้องรายงานการทำธุรกรรมต่อสำนักงาน ปปง. ในกรณีเป็นธุรกรรมที่ใช้เงินสดจำนวนเกินกว่าที่กำหนด ในกฎกระทรวงหรือเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย โดยเฉพาะผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษา ในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวกับการลงทุน หรือค้าอัญมณี ค่าหรือให้เช่าซื้อรถยนต์ นายหน้าหรือตัวแทนซื้อขาย อสังหาริมทรัพย์ ค่าของเก่า สินเชื่อส่วนบุคคล บัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ บัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงิน การชำระเงิน ทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น (มาตรา ๓)

๒. แก้ไขโดยยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบ อาชีพตามพระราชบัญญัตินี้จัดให้ลูกค้าแสดงตนทุกครั้งก่อนทำธุรกรรม (มาตรา ๔)

๓. เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๐/๑ และเพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เกี่ยวกับหน้าที่ของสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตาม

พระราชบัญญัตินี้ ในการกำหนดนโยบายการรับลูกค้า การบริหารความเสี่ยงและตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า จะมีขอบเขตเพียงใดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๕)

๔. เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดหน้าที่ให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการลงทุน การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์เก็บรักษารายละเอียดการตรวจสอบข้อเท็จจริงลูกค้า เป็นเวลาห้าปีนับแต่มีการปิดบัญชีลูกค้า (มาตรา ๗)

๕. แก้ไขโดยยกเลิกความในมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน ซึ่งได้เพิ่มโทษปรับรายวันตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนด้วย กล่าวคือ “ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๐/๑ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๒/๑ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง” (มาตรา ๘)

๕. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๑๑ ก วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ หน้า ๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้กำหนดให้การกระทำความผิดอาญาร้ายแรงบางฐานความผิดเป็นความผิดมูลฐานส่งผลให้ผู้กระทำความผิดสามารถนำเงินและทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดมาใช้สนับสนุนการกระทำความผิดอาญาได้อีก จึงเห็นควรกำหนดความผิดมูลฐานเพิ่มเติมและกำหนดกรอบของความผิดมูลฐานให้ชัดเจน เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน นอกจากนี้ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่จะกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการฟอกเงิน และเสนอแนะแนวทางเพื่อป้องกันความเสี่ยง กำหนดเรื่องมาตรการคุ้มครองพยาน เรื่องตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษที่จะได้รับเงินเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและให้กรมสอบสวนคดีพิเศษสนับสนุนการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดหรือการดำเนินการกับทรัพย์สินเกี่ยวกับการกระทำความผิด รวมทั้งกำหนดให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับ ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. เพิ่มความเป็น (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) (๑๕) (๑๖) (๑๗) (๑๘) (๑๙) (๒๐) (๒๑) ของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ เรื่องความผิดเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกอั้งยี่ การรับของโจร การปลอมแปลงเงินตรา การค้าที่เกี่ยวกับการปลอม การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของสินค้า เอกสารสิทธิบัตรอิเล็กทรอนิกส์ หนังสือเดินทาง การประทุษร้ายต่อชีวิตหรือร่างกายเพื่อให้ได้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน การหน่วงเหนี่ยว กังขัง การลักทรัพย์ กรรโชก ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ฉ้อโกง หรือยักยอก การกระทำความผิดเป็นโจรสลัด การกระทำความผิดเป็นกรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ และความผิดเกี่ยวกับอาวุธ (มาตรา ๓)

๒. เพิ่มความเป็นวรรคสองของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” โดยกำหนดว่า “ความผิดมูลฐาน หมายความว่า ความรวมถึงการกระทำความผิดอาญาอนาจารซึ่งหากการกระทำความผิดนั้นได้กระทำลงในราชอาณาจักรจะเป็นความผิดมูลฐานด้วย” (มาตรา ๔)

๓. แก้ไขโดยยกเลิกบทนิยามคำว่า “ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน “ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย หมายความว่า ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ากระทำขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงมิให้ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับ แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่ การก่อการร้าย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการทำธุรกรรมเพียงครั้งเดียวหรือหลายครั้ง และให้หมายความรวมถึงการพยายาม กระทำธุรกรรมดังกล่าวด้วย” (มาตรา ๕)

๔. แก้ไขโดยยกเลิกความใน (๑) ของบทนิยามคำว่า “ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความตามที่ พระราชบัญญัตินี้แทน ซึ่งเพิ่มเติมสาระสำคัญเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อ การร้าย (มาตรา ๖)

๕. เพิ่มความเป็น (๑/๑) ของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมินความเสี่ยงที่ เกี่ยวกับการฟอกเงินที่อาจเกิดจากการทำธุรกรรมของหน่วยงานของรัฐหรือกิจการบางประเภทที่ไม่ต้อง รายงานการทำธุรกรรมตามพระราชบัญญัตินี้และเสนอแนะแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันความเสี่ยงดังกล่าว (มาตรา ๗)

๖. เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เกี่ยวกับในกรณีที่คณะกรรมการธุรกรรมเห็นว่า คดีใดสมควรจัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือแก่ผู้ให้ถ้อยคำ หรือผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลใดอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ให้คณะกรรมการ ธุรกรรมแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (มาตรา ๘)

๗. แก้ไขโดยยกเลิกความใน (๓) และ (๔) ของมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน เรื่องอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ปปง. เกี่ยวกับรับหรือ ส่งรายงานหรือข้อมูลเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือตามข้อตกลงที่ได้จัดทำขึ้น ระหว่างหน่วยงานในประเทศหรือต่างประเทศ พร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติ ตรวจสอบ และติดตาม ประเมินผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และวิเคราะห์รายงานหรือข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการทำธุรกรรม และประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (มาตรา ๙)

๘. เพิ่มความเป็น (๓/๑) ของมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เรื่องอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ปปง. ในการกำหนดแนวทางปฏิบัติ กำกับ ตรวจสอบ และ ประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ของผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมต่อสำนักงานตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด” (มาตรา ๑๐)

๙. เพิ่มความเป็นวรรคสามของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ เกี่ยวกับให้ข้าราชการของสำนักงานซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตาม

กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และในการกำหนดให้ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ต้องคำนึงถึงภาระหน้าที่ คุณภาพของงาน และการดำรงตนอยู่ในความยุติธรรมโดยเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระบวนการยุติธรรมด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง (มาตรา ๑๑)

๑๐. เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐานตามพระราชบัญญัตินี้เมื่อสำนักงานร้องขอให้กรมสอบสวนคดีพิเศษใช้อำนาจสืบสวน สอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือเพื่อดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดให้กรมสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อสนับสนุนการดำเนินการของสำนักงาน นอกจากนี้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษโดยการเสนอแนะของเลขาธิการอาจมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานผู้หนึ่งผู้ใดเป็นพนักงานสอบสวนคดีพิเศษเพื่อปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวน การสอบสวน และการรวบรวมพยานหลักฐานตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ได้โดยให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษและเลขาธิการร่วมกันกำหนด (มาตรา ๑๒)

๑๑. เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๔/๑ และมาตรา ๖๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมาตรา ๖๔/๑ กำหนดความผิดตามมาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๔ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบที่คณะกรรมการแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้ซึ่งคณะกรรมการเปรียบเทียบให้มีจำนวนห้าคน ประกอบด้วยเลขาธิการเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องสองคน พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหนึ่งคน โดยมีข้าราชการในสำนักงานที่เลขาธิการมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ นอกจากนี้ เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ทำการเปรียบเทียบ และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ส่วนมาตรา ๖๔/๒ กำหนดความผิดที่เปรียบเทียบได้ตามมาตรา ๖๒ ถ้ามิได้ฟ้องต่อศาลหรือมิได้มีการเปรียบเทียบตามมาตรา ๖๔/๑ ภายในสองปีนับแต่วันที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบการกระทำความผิดและรายงานให้เลขาธิการทราบ หรือภายในห้าปีนับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ (มาตรา ๑๓)

๖. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๙๘ ก วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๘ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมต่อการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในปัจจุบัน จึงเห็นควรปรับปรุงบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดมูลฐาน สถาบันการเงิน ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด และลักษณะการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน การรายงานการทำธุรกรรม การตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าและการจัดฝึกอบรม และกำหนดระยะเวลาการเก็บรักษาทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด และการคุ้มครองสิทธิ

ผู้เสียหายในความผิดมูลฐานและการช่วยเหลือผู้ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ และเพิ่มอำนาจหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในการประเมินความเสี่ยง การจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ และแจ้งรายชื่อผู้มีหน้าที่รายงานซึ่งกระทำการฝ่าฝืนไปยังหน่วยงานกำกับดูแล และส่งเสริมความร่วมมือของประชาชนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิบัติการอำพราง การมีและใช้อำวุธปืนในการปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนี้ ได้ปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และคณะกรรมการธุรกรรม และกำหนดวิธีการในการคัดเลือกบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและกำหนดเงื่อนไขเมื่อพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการและเลขาธิการดังกล่าวเป็นไปโดยอิสระ และการบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติ ๕๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขบทนิยาม “ความผิดมูลฐาน” “ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด” และ “สถาบันการเงิน” ดังนี้

๑.๑ แก้ไขความใน (๒) ของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นดังนี้ ความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์หรือความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาในความผิดเกี่ยวกับเพศ เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไปพาไป หรือรับไว้เพื่อการอนาจารซึ่งชายหรือหญิง เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น หรือความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์ เฉพาะที่เกี่ยวกับการกระทำเพื่อกำไรหรือเพื่อบริหาร หรือโดยทุจริต ชื่อ จำหน่ายหรือรับตัวเด็กหรือผู้เยาว์ซึ่งถูกพรากนั้น หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไปหรือชักพาไปเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณีหรือที่เกี่ยวกับการเป็นเจ้าของกิจการการค้าประเวณี ผู้ดูแลหรือผู้จัดการกิจการการค้าประเวณี หรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการค้าประเวณี (มาตรา ๓)

๑.๒ แก้ไขความใน (๔) ของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นดังนี้ (๔) ความผิดเกี่ยวกับการยักยอกหรือฉ้อโกงหรือประทุษร้ายต่อทรัพย์สินหรือกระทำโดยทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน หรือกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ซึ่งกระทำโดยกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบหรือมีประโยชน์เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถาบันการเงินนั้น (มาตรา ๔)

๑.๓ แก้ไขความใน (๙) ของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นดังนี้ (๙) ความผิดเกี่ยวกับการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน เฉพาะความผิดเกี่ยวกับการเป็นผู้จัดให้มีการเล่นการพนันโดยไม่ได้รับอนุญาตโดยมีวงเงินในการกระทำความผิดรวมกันมีมูลค่าตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป หรือเป็นการจัดให้มีการเล่นการพนันทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (มาตรา ๕)

๑.๔ แก้ไขความใน (๒๐) และ (๒๑) ของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นดังนี้ (๒๐) ความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมที่มีผลกระทบต่อราคาการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าหรือเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลภายในตามกฎหมายว่าด้วยการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (๒๑) ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน เฉพาะที่เป็นการค้าอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิด และความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์เฉพาะที่เป็นการค้ายุทธภัณฑ์เพื่อนำไปใช้ในการก่อการร้ายการรบ หรือการสงคราม (มาตรา ๖)

๑.๕ แก้ไขความใน (๑) ของบทนิยามคำว่า “ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นดังนี้ (๑) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินหรือจากการสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินและให้รวมถึงเงินหรือทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้หรือสนับสนุนการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน (มาตรา ๗)

๑.๖ แก้ไขความใน (๑) และ (๒) ของบทนิยามคำว่า “สถาบันการเงิน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นดังนี้ (๑) ธนาาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน และสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ (๒) บริษัทหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พร้อมทั้งให้ยกเลิก (๓) ของบทนิยามคำว่า “สถาบันการเงิน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ด้วย (มาตรา ๘ และมาตรา ๙)

๒. เพิ่มลักษณะการกระทำที่เป็นความผิดฐานฟอกเงิน โดยเพิ่มความเป็น (๓) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นดังนี้ (๓) ได้มา ครอบครอง หรือใช้ทรัพย์สินโดยรู้ในขณะที่ได้มาครอบครอง หรือใช้ทรัพย์สินนั้นว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด (มาตรา ๑๐)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการรายงาน การแสดงตน การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า และการสั่งให้ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทำธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย โดยแก้ไขมาตรา ๑๔ มาตรา ๒๑ และเพิ่มเติมมาตรา ๑๕/๑ มาตรา ๑๖ (๑๐) มาตรา ๑๖ วรรคสาม มาตรา ๑๖/๑ มาตรา ๒๐/๑ วรรคสาม มาตรา ๒๑/๑ มาตรา ๒๑/๒ และมาตรา ๒๑/๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๑๑ – มาตรา ๑๙)

๔. แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ และการประชุมของคณะกรรมการ ปปง. และกำหนดวิธีการสรรหา คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยแก้ไขมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และแก้ไขมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ รวมถึงแก้ไขมาตรา ๒๗ (๓) มาตรา ๒๙ และเพิ่มมาตรา ๒๔/๑ และมาตรา ๒๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๒๐ – มาตรา ๒๔)

๕. แก้ไของค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ การประชุม และการออกคำสั่งของคณะกรรมการธุรกรรม กำหนดวิธีการสรรหา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการธุรกรรม โดยแก้ไขมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และแก้ไขมาตรา ๓๔ (๔) และ (๕) เพิ่มมาตรา ๓๒/๑ มาตรา ๓๒/๒ มาตรา ๓๒/๓ และมาตรา ๓๔ (๕/๑) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๒๕ – มาตรา ๒๘)

๖. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการรายงานต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เมื่อมีการสั่งยับยั้งการทำธุรกรรม โดยแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๒๙)

๗. แก้ไขการคุ้มครองช่วยเหลือแก่ผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการธุรกรรม โดยแก้ไขมาตรา ๓๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๓๐)

๘. กำหนดให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่หรือผู้ช่วยเหลือผู้ปฏิบัติหน้าที่โดยชอบที่ถูกฟ้องหรือดำเนินคดีให้มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือตามระเบียบที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกำหนด โดยเพิ่มมาตรา ๓๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๓๑)

๙. ยกเลิกมาตรา ๓๙/๑ และมาตรา ๓๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ (มาตรา ๓๒)

๑๐. กำหนดให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีอำนาจเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยง จัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานของรัฐ และส่งเสริมความร่วมมือของประชาชนในการต่อต้านการฟอกเงิน และสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย รวมถึงแจ้งรายชื่อผู้มีหน้าที่รายงานที่ฝ่าฝืนไปยังหน่วยงานกำกับดูแล โดยเพิ่มมาตรา ๔๐ (๓/๒) (๓/๓) (๓/๔) และ ๓/๕ ของมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ (มาตรา ๓๓)

๑๑. แก้ไขเพิ่มเติมให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีหน้าที่ควบคุมดูแลราชการของสำนักงานและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอิสระ โดยขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และให้ตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาจากการคัดเลือกของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินโดยความเห็นชอบของวุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง โดยแก้ไขมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และแก้ไข มาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕)

๑๒. แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งเลขาธิการ ซึ่งกำหนดให้เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งและดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว ส่วนการพ้นจากตำแหน่งนอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้วให้พ้นจากตำแหน่งตามที่พระราชบัญญัตินี้ และการห้ามดำรงตำแหน่งใด ๆ ที่กำหนดไว้ภายในสองปีเมื่อพ้นจากตำแหน่งเลขาธิการ โดยแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไข มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ (มาตรา ๓๗ – มาตรา ๓๙)

๑๓. แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจในการสืบสวนและรวบรวมพยานหลักฐาน และกำหนดให้สำนักงาน ปปง. มีใช้และพาอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืนตลอดจนยุทธภัณฑ์ได้ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยแก้ไขมาตรา ๔๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ และเพิ่มมาตรา ๔๖/๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ (มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒)

๑๔. แก้ไขเพิ่มเติมระยะเวลาการเก็บรักษาทรัพย์สินก่อนที่จะตกเป็นของกองทุนกรณีที่ไม่มีความขอรับคืน โดยแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ (มาตรา ๔๒)

๑๕. แก้ไขเพิ่มเติมการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายในความผิดมูลฐาน ซึ่งถ้าปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีผู้เสียหายในความผิดมูลฐาน ให้เลขาธิการขอให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้นำทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดไปค้ำหรือชดเชยคืนให้แก่ผู้เสียหายแทนการสั่งให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดินด้วยในคราวเดียวกัน และเมื่อศาลมีคำสั่งให้คืนทรัพย์สินหรือชดเชยให้ผู้เสียหายแล้ว ให้สำนักงานดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งศาลโดยเร็ว โดยแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙ วรรคหกแห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๔๓)

๑๖. แก้ไขเพิ่มเติมการนำทรัพย์สินที่ศาลมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินส่งเข้ากองทุนและปรับปรุงระยะเวลาการเก็บรักษาทรัพย์สินก่อนที่จะตกเป็นของกองทุนกรณีที่ไม่มีความขอรับคืน โดยแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑ วรรคสอง และมาตรา ๕๑/๑ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ (มาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕)

๑๗. กำหนดแนวทางในการพิจารณาดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดซึ่งสามารถดำเนินการตามกฎหมายอื่นได้ โดยเพิ่มมาตรา ๕๘ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๔๖)

๑๘. กำหนดโทษผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งเลขาธิการหากฝ่าฝืนเงื่อนไขในการไปดำรงตำแหน่งหรือเป็นลูกจ้างของหน่วยงานที่เป็นผู้มีหน้าที่รายงานตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๖ โดยพระราชบัญญัตินี้ ให้เพิ่มมาตรา ๖๑/๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๔๗)

๑๙. แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษและอัตราโทษให้เหมาะสม โดยแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ และแก้ไขมาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ยี่สิบ (มาตรา ๔๘ – มาตรา ๕๐)

๒๐. กำหนดบทเฉพาะกาล

๒๐.๑ ให้เลขาธิการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าระยะเวลาการดำรงตำแหน่งก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นระยะเวลาการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕๑)

๒๐.๒ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการ และคณะกรรมการธุรกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะกรรมการธุรกรรม ให้กรรมการในคณะกรรมการและคณะกรรมการธุรกรรม

ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการหรือคณะกรรมการธุรกรรมขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ และในระหว่างเวลาดังกล่าว หากมีตำแหน่งว่างลงให้คณะกรรมการ หรือคณะกรรมการธุรกรรม ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ (มาตรา ๕๒)

๒๐.๓ เรื่องใดที่อยู่ในระหว่างดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ถ้าเป็นเรื่องที่ไม่อาจดำเนินการต่อไปได้ตามมาตรา ๕๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงาน ป.ง. ยุติการดำเนินการส่งเรื่องคืนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเร็วต่อไป เว้นแต่คณะกรรมการจะมีมติให้ดำเนินการต่อไปเป็นการเฉพาะราย (มาตรา ๕๓)

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงิน

แก่การก่อการร้าย (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ในกรณีที่มีมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ กำหนดรายชื่อบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรใดเป็นผู้ที่มีการกระทำความผิดเป็นการก่อการร้าย และสำนักงานเห็นว่ามติหรือประกาศดังกล่าวไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญและกฎหมายไทย ให้สำนักงานดำเนินการ

ประกาศรายชื่อดังกล่าวเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกวรรคสองของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ให้สำนักงานประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๔ และมาตรา ๕ และแจ้งให้บุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๕ ทราบ และเมื่อมีการประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดแล้ว ให้บุคคลที่ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานหรือบุคคลที่ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด ดำเนินการดังต่อไปนี้โดยไม่ชักช้า

(๑) ระวังการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด หรือของผู้กระทำการแทน หรือตามคำสั่งของผู้นั้น หรือของกิจการภายใต้การควบคุมของผู้นั้น

(๒) แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกระวังการดำเนินการให้สำนักงานทราบ

(๓) แจ้งให้สำนักงานทราบเกี่ยวกับผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นลูกค้าซึ่งอยู่ในรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด หรือผู้ที่มีหรือเคยมีการทำธุรกรรมกับผู้นั้น”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ บุคคลที่ถูกกำหนดหรือบุคคลที่ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้มีหน้าที่รายงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ในกรณีที่การกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น บุคคลดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖

“มาตรา ๑๖/๑ ความผิดตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ วรรคสี่ ที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิด ให้เป็นความผิดที่เปรียบเทียบได้โดยคณะกรรมการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน”

มาตรา ๘ ให้ถือว่าประกาศรายชื่อเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งได้ประกาศไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นประกาศรายชื่อเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่บทบัญญัติเกี่ยวกับการประกาศรายชื่อบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้าย และหลักเกณฑ์การพิจารณาพฤติการณ์ เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ในบางประการยังไม่มีความเหมาะสม อันเป็นอุปสรรคต่อการรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินคดี จึงเห็นควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกาศรายชื่อ และบทกำหนดโทษในส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำหนดให้ความผิดที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดให้เป็นความผิด ที่เปรียบเทียบได้โดยคณะกรรมการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาซึ่งได้กำหนดมาตรการในการป้องกันและปราบปรามโดยให้มีการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ก่อการร้าย การระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้ก่อการร้าย การกำหนดให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นผู้ที่มีหน้าที่รายงานและระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้ก่อการร้าย การกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้สอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ตลอดจนการกำหนดโทษสำหรับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ โดยที่ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศต่าง ๆ เป็นอย่างมาก ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีการกำหนดความผิดฐานก่อการร้ายไว้ในประมวลกฎหมายอาญาและกำหนดให้ความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแล้วก็ตาม แต่ยังคงไม่มีมาตรการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการเข้าถึงเงินทุนของผู้ก่อการร้าย อีกทั้งจากการที่ประเทศไทยถูก FATF : Financial Action Task Force ซึ่งเป็นองค์กรจัดตั้งขึ้นมาเพื่อป้องกันการฟอกเงินและต่อต้านการก่อการร้ายข้ามชาติจัดชั้นการพิจารณาประเทศไทยอยู่ในกลุ่ม Dark Grey List ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือและภาพลักษณ์ของประเทศไทย และในระยะสั้นได้เริ่มส่งผลกระทบต่อความยุ่งยากกับธนาคารพาณิชย์ของประเทศไทย ในการทำธุรกรรมเงินเงินกับธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศ สำหรับผลกระทบในระยะยาวหากประเทศไทยถูกจัดชั้นจาก FATF ไปสู่ระดับที่เป็นบัญชีดำ Black List จะมีผลทำให้ไม่สามารถดำเนินธุรกรรมทางการเงินระหว่างประเทศได้

ต่อมาคณะรัฐมนตรีที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติและประกาศใช้เป็นกฎหมายฉบับแก้ไขเพิ่มเติม คือ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกาศรายชื่อและบทกำหนดโทษในส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำหนดให้ความผิดที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดให้เป็นความผิดที่เปรียบเทียบได้โดยคณะกรรมการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ดังนั้นกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันคือ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๑๑ ก วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปัจจุบันความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศต่าง ๆ เป็นอย่างมาก ถึงแม้ประเทศไทยจะมีการกำหนดความผิดฐานก่อการร้ายไว้ในประมวลกฎหมายอาญา และกำหนดให้เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแล้วก็ตาม แต่ยังคงไม่มีมาตรการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการเข้าถึงเงินทุนของผู้ก่อการร้าย ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดมาตรการในการป้องกันและปราบปรามเรื่องดังกล่าว โดยให้มีการจัดทำรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด การระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของผู้มีชื่ออยู่ในรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด การกำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของผู้มีชื่ออยู่ในรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดการกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและสำนักงานป้องกันสำหรับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานสากลในการร่วมมือกันเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำใดที่เป็นการก่อการร้าย ซึ่งรวมถึงการสนับสนุนทางการเงิน ทรัพย์สิน หรือกรณีอื่นใดที่มีวัตถุประสงค์จะนำไปใช้ในการก่อการร้าย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามความหมาย (มาตรา ๓)

“ทรัพย์สิน” หมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน หรือวัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้ รวมทั้งดอกผลของเงิน ทรัพย์สิน หรือวัตถุดังกล่าว เอกสารทางกฎหมาย หรือตราสารในรูปแบบใด ๆ ทั้งที่ปรากฏในสื่ออื่นใด กระดาษ หรือรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่เป็นหลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ สิทธิครอบครอง สิทธิเรียกร้อง หรือประโยชน์อื่นใดในทรัพย์สินนั้น

“ก่อการร้าย” หมายความว่า การกระทำที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา หรือการกระทำที่เป็นความผิดตามกฎหมายซึ่งอยู่ภายใต้ขอบเขตของอนุสัญญาและพิธีสารระหว่างประเทศเกี่ยวกับการก่อการร้ายที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือรับรอง ทั้งนี้ ไม่ว่าการกระทำที่เป็นความผิดนั้นได้กระทำให้ขึ้นในราชอาณาจักรหรือนอกราชอาณาจักร

“บุคคลที่ถูกกำหนด” หมายความว่า บุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรตามรายชื่อซึ่งมีมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกำหนดให้เป็นผู้ที่มีการกระทำความผิดก่อการร้าย หรือบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรตามรายชื่อที่ศาลได้พิจารณาและมีคำสั่งให้เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้มีหน้าที่รายงาน” หมายความว่า ผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

“ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน” หมายความว่า การห้ามโอน ขาย ยักยอก หรือจำหน่าย ซึ่งทรัพย์สินหรือเปลี่ยนสภาพใช้ประโยชน์หรือกระทำการใด ๆ ต่อทรัพย์สินอันจะส่งผลเปลี่ยนแปลงต่อจำนวน มูลค่า ปริมาณ ท่าเลที่ตั้ง หรือลักษณะของทรัพย์สินนั้น

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

“คณะกรรมการธุรกรรม” หมายความว่า คณะกรรมการธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

๒. ในกรณีที่มีมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกำหนดรายชื่อบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรใดเป็นผู้ที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้าย ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เสนอชื่อดังกล่าวไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เพื่อมีคำสั่งประกาศรายชื่อเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๔)

๓. ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ใดมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือดำเนินการแทนหรือตามคำสั่งหรือภายใต้การควบคุมของบุคคลนั้น ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการธุรกรรมพิจารณาส่งรายชื่อผู้นั้นให้พนักงานอัยการพิจารณายื่นคำร้องฝ่ายเดียวขอให้ศาลมีคำสั่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด และถ้าปรากฏแก่ศาลว่ามีพยานหลักฐานอันควรเชื่อได้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (๑) ผู้นั้นมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือ (๒) ผู้นั้นดำเนินการแทนหรือตามคำสั่งหรือภายใต้การควบคุมของบุคคลที่ถูกกำหนดตาม (๑) หรือตามมาตรา ๔ ให้ศาลมีคำสั่งตามที่ขอ (มาตรา ๕)

๔. ให้สำนักงานประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดพร้อมทั้งแจ้งให้บุคคลที่ถูกกำหนดและผู้มีหน้าที่รายงานหรือบุคคลที่ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดดำเนินการดังต่อไปนี้โดยไม่ชักช้า (๑) ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด หรือของผู้กระทำการแทนหรือตามคำสั่งของผู้นั้น หรือของกิจการภายใต้การควบคุมของผู้นั้น (๒) แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการให้สำนักงานทราบ (๓) แจ้งให้สำนักงานทราบเกี่ยวกับผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นลูกค้าซึ่งอยู่ในรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดหรือผู้ที่มีหรือเคยมีการทำธุรกรรมกับผู้นั้น ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการประกาศและแจ้งรายชื่อไปยังบุคคลดังกล่าว รวมทั้งการดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยให้ผู้มีหน้าที่รายงานกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยงหรือแนวทางปฏิบัติใด ๆ เพื่อป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือกำหนดมาตรการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ รวมถึง การเก็บรักษาและการบริหารจัดการทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (มาตรา ๖)

๕. ผู้ซึ่งได้ดำเนินการตามมาตรา ๖ โดยสุจริตไม่ต้องรับผิดชอบแม้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลใด เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง (มาตรา ๗)

๖. บุคคลที่ถูกกำหนดหรือผู้ซึ่งถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกำหนดการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ อาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้พิจารณาในเรื่อง (๑) ขอให้ดำเนินการเพิกถอนรายชื่อออกจากรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด (๒) ขอให้เพิกถอนการระงับการดำเนินการทรัพย์สิน (๓) ขอให้มีคำสั่งอนุญาตให้ดำเนินการใด ๆ กับทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน (มาตรา ๘)

๗. บุคคลอื่นนอกจากบุคคลที่ถูกกำหนด อาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งอนุญาต ดังต่อไปนี้ (๑) เป็นการชำระหนี้ที่ถึงกำหนดแก่ผู้ซึ่งถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินซึ่งสัญญาหรือข้อผูกพันนั้นได้ทำขึ้น

หรือเกิดขึ้นก่อนวันที่บัญชีนั้นถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน (๒) เป็นการชำระดอกเบี้ยหรือดอกผล และเป็นกรณีจำเป็นที่ต้องชำระเงินเข้าบัญชีผู้ที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน (๓) เป็นการชำระหนี้ซึ่งศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด (๔) ให้ดำเนินการใด ๆ กับทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการ ทั้งนี้ กรณีมีคำสั่งอนุญาตถ้าต้องมีการชำระหนี้หรือโอนเงินเข้าหรือออกจากบัญชีของผู้ที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน ศาลอาจกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควรก็ได้ (มาตรา ๑๐)

๘. การดำเนินการทางศาลตามมาตรา ๕ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ ให้ยื่นต่อศาลแพ่ง ซึ่งกรณีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย กรณีเพิกถอนรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดเพิกถอนการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน หรือขอให้คำสั่งอนุญาตให้ดำเนินการใด ๆ กับทรัพย์สินที่ถูกระงับ และกรณีคำร้องต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งอนุญาตชำระหนี้ที่ถึงกำหนดชำระแก่ผู้ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน หรือชำระดอกเบี้ยหรือดอกผลเข้าบัญชีผู้ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน (มาตรา ๑๑)

๙. กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการและสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์ ระเบียบ ประกาศ แนวทางในการกำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ส่วนสำนักงานมีอำนาจหน้าที่ในการให้คำแนะนำหรือชี้แจงแนวทางการปฏิบัติแก่ผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ อีกทั้งติดตาม ประเมินผล ตรวจสอบ กำกับดูแลและดำเนินคดีกับผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงรับหรือส่งรายงานหรือข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลพยานหลักฐานเกี่ยวกับการยึดอายัดหรือริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น (มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓)

๑๐. บทลงโทษ (มาตรา ๑๔ – มาตรา ๑๖)

๑๐.๑ กำหนดบทลงโทษสูงสุดไว้ในมาตรา ๑๔ กล่าวคือ หากผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๖ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง) สำหรับผู้มีหน้าที่รายงานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท และปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง (มาตรา ๑๔ วรรคสอง) ส่วนในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใดหรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น บุคคลดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๔ วรรคสาม)

๑๐.๒ กำหนดโทษผู้มีหน้าที่รายงานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และปรับอีกวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง และในกรณีที่การกระทำความผิดเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใดหรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น บุคคลดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๕)

๑๐.๓ กำหนดโทษสำหรับผู้จัดหา รวบรวมหรือดำเนินการทางการเงินหรือทรัพย์สิน หรือดำเนินการด้วยประการใด ๆ โดยรู้อยู่แล้วว่าผู้ได้รับประโยชน์ทางการเงินหรือทรัพย์สินหรือจากการดำเนินการนั้น เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดหรือโดยเจตนาให้เงินหรือทรัพย์สินหรือจากการดำเนินการนั้นถูกนำไปใช้เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ของบุคคลที่ถูกกำหนดหรือของบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายผู้นั้น กระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งนี้ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนหรือสมคบกันในการกระทำ

ความผิดต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการ และผู้ใดพยายามกระทำความผิดต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น อีกทั้งกำหนดบทลงโทษนิติบุคคลซึ่งกระทำความผิดไว้ด้วย (มาตรา ๑๖)

๒. พระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๘๖ ก วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่บทบัญญัติเกี่ยวกับการประกาศรายชื่อบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้าย และหลักเกณฑ์การพิจารณาพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายในบางประการยังไม่มีความเหมาะสมอันเป็นอุปสรรคต่อการรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินคดี จึงเห็นควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การประกาศรายชื่อและบทกำหนดโทษในส่วนที่เกี่ยวข้องรวมทั้งกำหนดให้ความผิดที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดให้เป็นความผิดที่เปรียบเทียบได้โดยคณะกรรมการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๙ มาตรา โดยเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมบางมาตราแห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง โดยกำหนดในกรณีที่มิมีมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกำหนดรายชื่อบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรใดเป็นผู้ที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้ายและสำนักงานเห็นว่ามีมติหรือประกาศดังกล่าวไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญและกฎหมายไทย ให้สำนักงานดำเนินการประกาศรายชื่อดังกล่าวเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกวรรคสองของมาตรา ๕ (มาตรา ๔)

๓. แก้ไขมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง โดยกำหนด “ให้สำนักงานประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๔ และมาตรา ๕ และแจ้งให้บุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๕ ทราบ และเมื่อมีการประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดแล้วให้บุคคลที่ถูกกำหนดผู้มีหน้าที่รายงานหรือบุคคลที่ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดดำเนินการดังต่อไปนี้โดยไม่ชักช้า

๑) ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด หรือของผู้กระทำการแทน หรือตามคำสั่งของผู้นั้น หรือของกิจการภายใต้การควบคุมของผู้นั้น

๒) แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการให้สำนักงานทราบ

๓) แจ้งให้สำนักงานทราบเกี่ยวกับผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นลูกค้าซึ่งอยู่ในรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด หรือผู้ที่มีหรือเคยมีการทำธุรกรรมกับผู้นั้น” (มาตรา ๕)

๔. แก้ไขมาตรา ๑๔ โดยกำหนด “บุคคลที่ถูกกำหนดหรือบุคคลที่ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง) ผู้มีหน้าที่รายงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาทและปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง (มาตรา ๑๔ วรรคสอง) ในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น บุคคลดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” (มาตรา ๖)

๕. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ “มาตรา ๑๖/๑ ความผิดตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ วรรคสี่ ที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิด ให้เป็นความผิดที่เปรียบเทียบได้โดยคณะกรรมการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน” (มาตรา ๗)

๖. ให้ถือว่าประกาศรายชื่อเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งได้ประกาศไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นประกาศรายชื่อเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘)

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

ภาษีการรับมรดก

พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยภาษีการรับมรดก

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติภาษีการรับมรดก พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) มรดกที่เจ้ามรดกตายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(๒) มรดกที่คู่สมรสของเจ้ามรดกได้รับจากเจ้ามรดก

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ภาษี” หมายความว่า ภาษีการรับมรดกที่จัดเก็บตามพระราชบัญญัตินี้

“ประเทศไทย” หมายความว่า รวมถึงเขตไหล่ทวีปที่เป็นสิทธิของประเทศไทย

“เจ้าพนักงานประเมิน” หมายความว่า บุคคลซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากข้าราชการเพื่อทำหน้าที่
ประเมินภาษี

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสรรพากรหรือผู้ที่อธิบดีกรมสรรพากรมอบหมาย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
 มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี
 อำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
 กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ การจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมสรรพากร

มาตรา ๗ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเป็นผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือน
 ไร้ความสามารถ ให้ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์เป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการใด ๆ
 ตามพระราชบัญญัตินี้แทนผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๘ กำหนดเวลาการยื่นแบบแสดงรายการหรือแจ้งรายการต่าง ๆ การอุทธรณ์
 และการเสียภาษีตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกำหนดเวลาดังกล่าว
 มีเหตุจำเป็นจนไม่สามารถจะปฏิบัติตามกำหนดเวลาได้หรือมีได้อยู่ในประเทศไทย อธิบดีจะอนุญาต
 ให้เลื่อนกำหนดเวลาออกไปอีกตามความจำเป็นแก่กรณีก็ได้

ในกรณีที่มิเหตุจำเป็นเป็นการทั่วไปที่จะทำให้ผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ไม่อาจ
 ปฏิบัติภายในกำหนดเวลาตามพระราชบัญญัตินี้ได้ อธิบดีจะประกาศขยายกำหนดเวลาออกไปตามสมควร
 จนกว่าเหตุดังกล่าวจะหมดสิ้นไปก็ได้ และเมื่อได้ขยายกำหนดเวลาออกไปแล้ว ให้ถือว่ากำหนดเวลา
 ที่ขยายออกไปนั้นเป็นกำหนดเวลาที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเลื่อนหรือขยายกำหนดเวลาของอธิบดีตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง
 ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๙ เอกสารที่มีถึงบุคคลใดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ส่งโดยทางไปรษณีย์
 ลงทะเบียนตอบรับ หรือให้เจ้าพนักงานสรรพากรนำไปส่ง ณ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงาน
 ของบุคคลนั้น ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของบุคคลนั้น ถ้าไม่พบผู้รับ
 ณ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงานของผู้รับ จะส่งให้แก่บุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วและอยู่
 หรือทำงานในบ้านหรือสำนักงานที่ปรากฏว่าเป็นของผู้รับนั้นก็ได้

ในกรณีที่ไม่สามารถส่งเอกสารตามวิธีที่กำหนดในวรรคหนึ่ง หรือบุคคลนั้นออกไปนอกประเทศไทย
 ให้ใช้วิธีปิดหมายเอกสารนั้นในที่ซึ่งเห็นได้ง่าย ณ ที่อยู่หรือสำนักงานของบุคคลนั้น หรือบ้านที่บุคคลนั้น
 มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรครั้งสุดท้าย หรือจะโฆษณาข้อความย่อ
 ในหนังสือพิมพ์ที่จำหน่ายเป็นปกติในท้องถิ่นนั้น หรือโดยวิธีการอื่นใดตามที่อธิบดีกำหนดก็ได้

เมื่อได้ปฏิบัติตามวิธีดังกล่าวในวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้ว ให้ถือว่าเป็นอันได้รับเอกสารนั้นแล้ว

มาตรา ๑๐ เมื่อเจ้าพนักงานที่ดินจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยทางมรดก ให้แจ้งการจดทะเบียนนั้นต่อกรมสรรพากร ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และภายในกำหนดเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๒ การเสียภาษี

มาตรา ๑๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๒ ให้บุคคลผู้ได้รับมรดกดังต่อไปนี้เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

- (๑) บุคคลผู้มีสัญชาติไทย
- (๒) บุคคลธรรมดาผู้มีได้มีสัญชาติไทย แต่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง
- (๓) บุคคลผู้มีได้มีสัญชาติไทย แต่ได้รับมรดกอันเป็นทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย

ในกรณีที่ผู้ได้รับมรดกเป็นนิติบุคคล ให้ถือว่านิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย หรือจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายไทย หรือมีผู้มีสัญชาติไทยถือหุ้นเกินร้อยละห้าสิบของทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วในขณะมีสิทธิได้รับมรดก หรือมีผู้มีสัญชาติไทยเป็นผู้มีอำนาจบริหารกิจการเกินกึ่งหนึ่งของคณะบุคคลซึ่งมีอำนาจบริหารกิจการทั้งหมด เป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทย

ในกรณีตาม (๓) ถ้าในขณะที่เจ้ามรดกถึงแก่ความตาย ทรัพย์สินที่เป็นมรดกเป็นทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย แม้ภายหลังจะเปลี่ยนสภาพอย่างไร ก็ให้ถือว่าเป็นทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย และผู้ได้รับมรดกนั้นยังมีหน้าที่ต้องเสียภาษีตามมาตรา ๑๒

รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี อาจลดหรือยกเว้นภาษีตามพระราชบัญญัตินี้แก่บุคคลตามสัญญาหรือความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนเกี่ยวกับการรับมรดกที่รัฐบาลไทยได้ทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ ทั้งนี้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๒ ผู้ได้รับมรดกจากเจ้ามรดกแต่ละราย ไม่ว่าจะได้รับมาในคราวเดียวหรือหลายคราว ถ้ามรดกที่ได้รับมาจากเจ้ามรดกแต่ละรายรวมกันมีมูลค่าเกินหนึ่งร้อยล้านบาท ต้องเสียภาษีเฉพาะส่วนที่เกินหนึ่งร้อยล้านบาท

มูลค่ามรดกตามวรรคหนึ่ง หมายถึงมูลค่าของทรัพย์สินทั้งสิ้นที่ได้รับเป็นมรดกหักด้วยภาระหนี้สินอันตกทอดมาจากการรับมรดกนั้น

ให้มีการพิจารณาทบทวนมูลค่ามรดกตามวรรคหนึ่งทุกห้าปี โดยนำอัตราการเปลี่ยนแปลงดัชนีราคาผู้บริโภคที่กระทรวงพาณิชย์คำนวณเพื่อใช้ในราชการในรอบระยะเวลานั้นมาประกอบการพิจารณาด้วยการกำหนดมูลค่ามรดกขึ้นใหม่ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๓ บทบัญญัติในมาตรา ๑๒ ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) บุคคลผู้ได้รับมรดกที่เจ้ามรดกแสดงเจตนาหรือเห็นได้ว่ามีความประสงค์ให้ใช้มรดกนั้นเพื่อประโยชน์ในกิจการศาสนา กิจการศึกษา หรือกิจการสาธารณประโยชน์

(๒) หน่วยงานของรัฐและนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อกิจการศาสนา กิจการศึกษา หรือกิจการสาธารณประโยชน์

(๓) บุคคลหรือองค์การระหว่างประเทศตามข้อผูกพันที่ประเทศไทยมีอยู่ต่อองค์การสหประชาชาติ หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือตามสัญญาหรือตามหลักถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกันกับนานาประเทศ ทั้งนี้ เฉพาะตามประเภทหรือรายชื่อที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยในกฎกระทรวงดังกล่าว จะกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีตรวจสอบติดตามไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๑๔ มรดกซึ่งต้องเสียภาษี ได้แก่ ทรัพย์สินดังต่อไปนี้

(๑) อสังหาริมทรัพย์
(๒) หลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
(๓) เงินฝากหรือเงินอื่นใดที่มีลักษณะอย่างเดียวกันที่เจ้ามรดกมีสิทธิเรียกถอนคืนหรือสิทธิเรียกร้องจากสถาบันการเงินหรือบุคคลที่ได้รับเงินนั้นไว้

(๔) ยานพาหนะที่มีหลักฐานทางทะเบียน

(๕) ทรัพย์สินทางการเงินที่กำหนดเพิ่มขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกา

กรณีผู้ได้รับมรดกตามมาตรา ๑๑ (๑) และ (๒) ให้เสียภาษีจากทรัพย์สินทั้งที่อยู่ในประเทศไทย และนอกประเทศไทย และกรณีผู้ได้รับมรดกตามมาตรา ๑๑ (๓) ให้เสียภาษีเฉพาะจากทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย

ทรัพย์สินใดเป็นทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ การคำนวณมูลค่าของทรัพย์สินให้ถือตามราคาหรือมูลค่าอันพึงมีในวันที่ได้รับทรัพย์สินนั้นเป็นมรดก ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีเป็นอสังหาริมทรัพย์ ให้ถือเอาตามราคาประเมินทุนทรัพย์ของอสังหาริมทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน หักด้วยภาระที่ถูกรอนสิทธิตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) กรณีเป็นหลักทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้ถือเอาราคาของหลักทรัพย์นั้นในเวลาสิ้นสุดเวลาทำการของตลาดหลักทรัพย์ในวันที่ได้รับมรดก

(๓) กรณีอื่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่หลักเกณฑ์ดังกล่าวให้กำหนดเป็นการทั่วไปโดยไม่มีลักษณะเป็นการเฉพาะเจาะจง

ถ้าจำเป็นต้องคำนวณเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทย ให้คิดตามอัตราแลกเปลี่ยนตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กรมสรรพากรประกาศกำหนด

มาตรา ๑๖ ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีคำนวณและเสียภาษีในอัตราร้อยละสิบของมูลค่ามรดกในส่วนที่ต้องเสียภาษีตามมาตรา ๑๒ แต่ถ้าผู้ได้รับมรดกเป็นบุพการี หรือผู้สืบสันดานให้เสียภาษีในอัตราร้อยละห้า

หมวด ๓

การยื่นแบบ การชำระภาษี และการประเมินภาษี

มาตรา ๑๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๓ ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษียื่นแบบแสดงรายการภาษี และชำระภาษีตามแบบที่อธิบดีกำหนด ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับมรดกที่เป็นเหตุให้มีหน้าที่เสียภาษีตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง

การยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นและชำระ ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาแห่งใดแห่งหนึ่ง หรือ ณ สถานที่อื่นใดตามที่อธิบดีกำหนด

เมื่อเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาได้รับแบบแสดงรายการภาษีแล้ว ให้ส่งต่อเจ้าพนักงานประเมินโดยเร็ว และให้เจ้าพนักงานประเมินดำเนินการประเมินภาษีให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่มีการยื่นแบบแสดงรายการภาษี ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีต้องเสียภาษีเพิ่มและได้ชำระภาษีภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๒ มิให้คิดเบี้ยปรับหรือเงินเพิ่ม เว้นแต่การต้องเสียภาษีเพิ่มนั้นเกิดจากรายการที่ผู้ยื่นมิได้แสดงไว้ในแบบแสดงรายการภาษีหรือแสดงไว้เป็นเท็จ

ระยะเวลาหนึ่งปีตามวรรคสาม เมื่อมีเหตุอันจำเป็นและสมควรที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อธิบดีจะอนุมัติให้ขยายระยะเวลาออกไปเป็นการเฉพาะกรณีก็ได้ แต่รวมแล้วต้องไม่เกินสามปี

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีตายก่อนครบกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง โดยยังมีได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษี ให้ผู้จัดการมรดกของผู้นั้นมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีพร้อมทั้งเงินเพิ่มตามมาตรา ๓๑ แทนผู้ตายภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันที่รับแต่งตั้ง โดยไม่ต้องเสียเบี้ยปรับ สำหรับเงินเพิ่มให้คำนวณนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง จนถึงวันที่ชำระภาษีครบถ้วน

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีตายเมื่อครบกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่งแล้ว โดยมิได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษี ให้ผู้จัดการมรดกของผู้นั้นมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีพร้อมเบี้ยปรับและเงินเพิ่มแทนโดยให้ดำเนินการภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันที่รับแต่งตั้ง สำหรับเบี้ยปรับให้เสียหนึ่งเท่าของเงินภาษีที่ต้องชำระ เว้นแต่ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีภายหลังกำหนดเวลาดังกล่าวให้เสียเบี้ยปรับสองเท่าของเงินภาษีที่ต้องชำระ สำหรับเงินเพิ่มให้คำนวณตั้งแต่วันที่ครบกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง จนถึงวันที่ชำระภาษีครบถ้วน

เงินเพิ่มตามวรรคหนึ่งและวรรคสองต้องไม่เกินเงินภาษีที่ต้องชำระ

ในกรณีตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ผู้มีสิทธิได้รับมรดกคนใดคนหนึ่งจะดำเนินการเองก็ได้ ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๙ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีถึงแก่ความตาย หากไม่มีการแต่งตั้งผู้จัดการมรดกดำเนินการแทนตามมาตรา ๑๘ ให้ทายาทซึ่งมีสิทธิรับมรดกของผู้ตายมีหน้าที่

ตามมาตรา ๑๘ และให้นำความในมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่ระยะเวลาการยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษี ให้กระทำภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

ในกรณีมีทายาทหลายคน ให้ทายาทตกลงมอบให้ทายาทคนหนึ่งเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษี ถ้าไม่อาจตกลงกันได้ ให้ทายาทคนหนึ่งยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อตั้งผู้จัดการมรดกดำเนินการต่อไป

เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว หากไม่มีผู้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีตามมาตรา ๒๐ ได้

มาตรา ๒๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๗ เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินภาษี เมื่อผู้มีหน้าที่เสียภาษีมิได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยให้มีอำนาจประเมินภาษีได้ภายในกำหนดเวลาสิบปีนับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการภาษี

มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๔ ให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจออกหมายเรียกผู้มีหน้าที่เสียภาษี ผู้แทนหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ กับมีอำนาจสั่งบุคคลเหล่านั้นให้นำบัญชี เอกสารหรือหลักฐานอื่นอันควรแก่เรื่องมาตรวจสอบได้ หรือออกคำสั่งให้บุคคลดังกล่าวตอบคำถามเป็นหนังสือ แต่จะต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหมายเรียกหรือได้รับคำสั่ง

มาตรา ๒๒ เมื่อเจ้าพนักงานประเมินได้ประเมินภาษีแล้ว ให้แจ้งการประเมินภาษินั้นเป็นหนังสือไปยังผู้มีหน้าที่เสียภาษี และให้ผู้ยื่นชำระภาษีพร้อมทั้งเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม ถ้ามี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง ในกรณีนี้ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีจะใช้สิทธิอุทธรณ์การประเมินภาษีก็ได้

มาตรา ๒๓ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีจะผ่อนชำระภาษีภายในเวลาไม่เกินห้าปีก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา และเมื่อได้ชำระภาษีครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังกล่าวแล้ว ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียเงินเพิ่ม แต่ในกรณีที่ผ่อนชำระภาษีเกินสองปี จะกำหนดให้ต้องเสียเงินเพิ่มบางส่วนตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวก็ได้

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ผู้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีได้ชำระภาษีโดยไม่มีหน้าที่ต้องเสีย หรือได้ชำระไว้เกินกว่าที่ต้องเสีย ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับคืนภาษี

ให้ผู้มีสิทธิได้รับคืนภาษีตามวรรคหนึ่งยื่นคำร้องขอรับคืนภาษีพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานภายในห้าปี นับแต่วันชำระภาษีทั้งหมด ต่อเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาแห่งใดแห่งหนึ่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

ให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาซึ่งรับคำร้องไว้ ส่งคำร้องพร้อมเอกสารหลักฐานต่อเจ้าพนักงานประเมินโดยเร็ว และให้เจ้าพนักงานประเมินตรวจสอบเอกสารหลักฐานให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้อง และมีหนังสือแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในสิบห้าวันนับแต่การตรวจสอบแล้วเสร็จ และในกรณีที่ต้องมีการคืนภาษี ให้กรมสรรพากรคืนเงินภาษีให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตรวจสอบแล้วเสร็จ

ในการขอรับคืนภาษี ไม่มีสิทธิเรียกดอกเบี้ยจากเงินภาษีที่คืน

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตรวจสอบการขอคืนภาษี ให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินภาษีได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดในมาตรานี้

มาตรา ๒๕ ภาษีซึ่งต้องเสียตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อถึงกำหนดชำระแล้ว ถ้ามิได้เสียให้ถือเป็นภาษีค้าง

เพื่อให้ได้รับชำระภาษีค้าง ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดชอบภาษีได้ทั่วราชอาณาจักร โดยมีต้องขอให้ศาลออกหมายยึดหรือสั่ง อำนาจดังกล่าวอธิบดีจะมอบให้รองอธิบดีหรือสรรพากรภาคสำหรับการดำเนินการภายในเขตท้องที่ก็ได้

วิธีการยึดและขายทอดตลาดทรัพย์สิน ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ส่วนวิธีการอายัดให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุวัติรัฐมนตรี

เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดดังกล่าว ให้หักค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในการยึดและขายทอดตลาด และเงินภาษีค้าง ถ้ามีเงินเหลือให้คืนแก่เจ้าของทรัพย์สิน

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้ผู้มีอำนาจตามวรรคสองมีอำนาจ

(๑) ออกหมายเรียกผู้ต้องรับผิดชอบภาษีค้างและบุคคลใด ๆ ที่มีเหตุสมควรเชื่อว่าจะเป็นประโยชน์แก่การจัดเก็บภาษีค้างมาให้อยู่ค่า

(๒) สั่งบุคคลดังกล่าวใน (๑) ให้นำบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นอันจำเป็นแก่การจัดเก็บภาษีค้างมาตรวจสอบ

การดำเนินการตามวรรคห้า ต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหมายเรียกหรือคำสั่ง

หมวด ๔

การอุทธรณ์

มาตรา ๒๖ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีผู้ใดไม่เห็นด้วยกับผลการประเมินภาษีของเจ้าพนักงานประเมินให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการอุทธรณ์ได้ภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งการประเมินภาษี ทั้งนี้ โดยยื่นตามแบบ ณ สถานที่ที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คณะกรรมการอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ประกอบด้วย อธิบดีกรมสรรพากรหรือผู้แทน เป็นประธาน ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้แทนกรมการปกครอง เป็นกรรมการ

คณะกรรมการอุทธรณ์ต้องพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์ ระยะเวลาดังกล่าวอธิบดีจะอนุมัติให้ขยายออกไปอีกก็ได้แต่ไม่เกินเก้าสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวให้ผู้อุทธรณ์มีสิทธิฟ้องต่อศาลภาษีอากรได้ โดยไม่ต้องรอฟังผลการพิจารณาของคณะกรรมการอุทธรณ์ แต่ต้องยื่นฟ้องภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าว

คำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ทำเป็นหนังสือ และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ที่มีคำวินิจฉัย

ผู้อุทธรณ์ผู้ใดไม่พอใจคำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์ ให้มีสิทธิฟ้องต่อศาลภาษีอากรได้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์

มาตรา ๒๗ การอุทธรณ์ไม่เป็นการทุเลาการเสียภาษี เว้นแต่กรณี que ผู้อุทธรณ์ได้รับอนุมัติจากอธิบดีให้รอคำวินิจฉัยอุทธรณ์หรือคำพิพากษาได้ ก็ให้มีหน้าที่ชำระภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์หรือได้รับทราบคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่มิใช่คำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสียภาษีเพิ่มขึ้น ผู้อุทธรณ์จะต้องชำระภายในกำหนดเวลาเช่นเดียวกับวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่มิใช่คำวินิจฉัยอุทธรณ์หรือคำพิพากษาถึงที่สุดให้ผู้อุทธรณ์หรือผู้ฟ้องคดีไม่ต้องเสียภาษีหรือเสียลดลง ให้กรมสรรพากรคืนเงินภาษีที่ต้องคืนให้แก่ผู้อุทธรณ์หรือผู้ฟ้องคดีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิใช่คำวินิจฉัยหรือคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๘ เพื่อประโยชน์ในการวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้ประธานคณะกรรมการอุทธรณ์มีอำนาจเช่นเดียวกับเจ้าพนักงานประเมินตามมาตรา ๒๑

หมวด ๕ เบี้ยปรับและเงินเพิ่ม

มาตรา ๒๙ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีต้องเสียเบี้ยปรับในกรณีและอัตรา ดังต่อไปนี้

(๑) มิได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีภายในกำหนดเวลา ให้เสียเบี้ยปรับอีกหนึ่งเท่าของเงินภาษีที่ต้องชำระ

(๒) ยื่นแบบแสดงรายการภาษีไว้ไม่ครบถ้วนหรือไม่ตรงต่อความเป็นจริง อันเป็นเหตุให้จำนวนภาษีที่ต้องเสียขาดไป ให้เสียเบี้ยปรับอีกศูนย์จุดห้าเท่าของเงินภาษีที่ต้องเสียเพิ่ม

มาตรา ๓๐ เบี้ยปรับตามพระราชบัญญัตินี้ อาจลดหรือลดลงได้ตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังกล่าวต้องระบุให้ชัดเจนถึงเหตุแห่งการงดหรือลดเบี้ยปรับ โดยคำนึงถึงความสุจริตและเหตุจำเป็นของผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เป็นสำคัญ

มาตรา ๓๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๓ บุคคลใดไม่ชำระภาษีให้ครบถ้วนภายในกำหนดเวลาตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เสียเงินเพิ่มอีกร้อยละหนึ่งจุดห้าต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระโดยไม่รวมเบี้ยปรับ

ในกรณีที่ได้มีการอนุญาตให้เลื่อนกำหนดเวลาการชำระภาษี และได้มีการชำระภาษีภายในกำหนดเวลาที่เลื่อนให้ นั้น เงินเพิ่มตามวรรคหนึ่งให้ลดลงเหลือร้อยละศูนย์จุดเจ็ดห้าต่อเดือนหรือเศษของเดือน

การคำนวณเงินเพิ่มตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เริ่มนับเมื่อพ้นกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการภาษีจนถึงวันที่ชำระภาษี แต่เงินเพิ่มที่คำนวณได้มิให้เกินจำนวนภาษีที่ต้องชำระ

มาตรา ๓๒ เบี้ยปรับและเงินเพิ่มตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือเป็นเงินภาษี

หมวด ๖
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๓ ผู้ใดไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีตามมาตรา ๑๗ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๓๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานประเมิน หรือไม่ยอมตอบคำถามของเจ้าพนักงานประเมินตามมาตรา ๒๑ หรือของประธานคณะกรรมการอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๘ หรือไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งของผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๕ ผู้ใดทำลาย ย้ายไปเสีย ซ่อนเร้น หรือโอนไปให้แก่บุคคลอื่นซึ่งทรัพย์สินที่ถูกยึด หรืออายัดตามมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสี่แสนบาท

ในกรณีผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นนิติบุคคล หากกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้แทนนิติบุคคลดังกล่าว ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งด้วย

มาตรา ๓๖ เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ รู้ข้อมูลของผู้มีหน้าที่เสียภาษี หรือของผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง นำออกแจ้งแก่บุคคลใดหรือทำให้รู้โดยวิธีใด หรือปล่อยปละละเลยให้ข้อมูลดังกล่าวถึงบุคคลที่ไม่มีหน้าที่ต้องรู้ โดยไม่มีอำนาจกระทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยต่อเจ้าพนักงานประเมินภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย

มาตรา ๓๗ ผู้ใด

(๑) โดยรู้อยู่แล้วหรือจงใจยื่นข้อความเท็จ หรือให้ถ้อยคำเท็จ หรือตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือนำพยานหลักฐานเท็จมาแสดงเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) โดยความเท็จ โดยเจตนาละเลย โดยฉ้อโกงหรือใช้อุบายโดยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด หลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ หรือ

(๓) แนะนำหรือสนับสนุนให้บุคคลอื่นใดกระทำการตาม (๑) หรือ (๒)

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๘ บรรดาความผิดตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๗ ให้อธิบดีมีอำนาจเปรียบเทียบได้

ถ้าผู้มีหน้าที่เสียภาษีชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่อธิบดีกำหนดแล้ว มิให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีถูกฟ้องร้องต่อไปในกรณีแห่งความผิดนั้น

ถ้าอธิบดีเห็นว่าไม่ควรใช้อำนาจเปรียบเทียบ หรือเมื่อเปรียบเทียบแล้วผู้มีหน้าที่เสียภาษีไม่ยอม
ตามที่เปรียบเทียบ หรือยอมแล้วแต่ไม่ชำระค่าปรับภายในระยะเวลาที่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบกำหนด
ให้ดำเนินการฟ้องร้องต่อไป และในกรณีนี้ห้ามมิให้ดำเนินการเปรียบเทียบตามกฎหมายอื่นอีก

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การถ่ายโอนทรัพย์สินโดยทางมรดกในปัจจุบันได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี ไม่ว่าทรัพย์สินจะมีจำนวนมากน้อยเพียงใด ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคม สมควรที่จะจัดเก็บภาษีตามสมควรจากการรับมรดกที่มีมูลค่าจำนวนมากเพื่อนำไปพัฒนาประเทศ และยกระดับการดำรงชีวิตของประชาชนที่ยากไร้ให้ดีขึ้น ทั้งนี้ โดยมีให้กระทบถึงผู้ที่ได้รับมรดกพอสมควรแก่การดำรงชีพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติภาษีการรับมรดก พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

ในประเทศไทยเคยมีการจัดเก็บภาษีมรดกมาแล้วแต่ไม่เป็นที่แพร่หลายนัก ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย ในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ก็ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติอากรมฤตกและการรับมฤตก พุทธศักราช ๒๔๗๖ ขึ้น ซึ่งเป็นกฎหมายที่ถูกคัดค้านจากกลุ่มคนที่มีความฐานะร่ำรวยเป็นอย่างมาก

พระราชบัญญัติอากรมฤตกและการรับมฤตก พุทธศักราช ๒๔๗๖ ถูกยกเลิกไปโดยพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติอากรมฤตกและการรับมฤตก พุทธศักราช ๒๔๗๖ พุทธศักราช ๒๔๗๘ ด้วยเหตุผลว่าเป็นภาษีที่จัดเก็บได้เป็นจำนวนไม่แน่นอน และจัดเก็บได้น้อยแต่มีภาระต้องปฏิบัติมาก รวมถึงการใช้บังคับกันประมาณ ๑๐ ปี และนับแต่นั้นเป็นต้นมาก็ไม่ปรากฏว่ามีการตรากฎหมายภาษีมรดกใช้บังคับในประเทศไทยอีกเลย แม้ว่าจะมีเสียงเรียกร้องจากบุคคลบางกลุ่มเป็นระยะ ๆ ก็ตาม

จนปัจจุบัน ร่างพระราชบัญญัติภาษีการรับมรดก พ.ศ. ได้ถูกเสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และได้มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายใน ๑๘๐ วัน นับจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ทั้งนี้สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ มีดังนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๗๒ ก วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๘ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่การถ่ายโอนทรัพย์สินโดยทางมรดกในปัจจุบันได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี ไม่ว่าทรัพย์สินจะมีจำนวนมากน้อยเพียงใด ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคม สมควรที่จะจัดเก็บภาษีตามสมควรจากการรับมรดกที่มีมูลค่าจำนวนมากเพื่อนำไปพัฒนาประเทศ และยกระดับการดำรงชีวิตของประชาชนที่ยากไร้ให้ดีขึ้น ทั้งนี้โดยมิให้กระทบถึงผู้ที่ได้รับมรดกพอสมควรแก่การดำรงชีพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติภาษีการรับมรดก พ.ศ. ๒๕๕๘ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๖ หมวด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดนิยามความหมายของคำว่า “ภาษี” “ประเทศไทย” “เจ้าพนักงานประเมิน” “อธิบดี” และ “รัฐมนตรี”

๒. หมวด ๑ บททั่วไป (มาตรา ๖ – มาตรา ๑๐)

๒.๑ การจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมสรรพากร

๒.๒ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเป็นผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ให้ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์เป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติภารกิจใด ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้แทนผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ แล้วแต่กรณี

๒.๓ กำหนดเวลาการยื่นแบบแสดงรายการหรือแจ้งรายการต่าง ๆ การอุทธรณ์และการเสียภาษีตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกำหนดเวลาดังกล่าว มีเหตุจำเป็นจนไม่สามารถจะปฏิบัติตามกำหนดเวลาได้หรือมีได้อยู่ในประเทศไทย อธิบดีจะอนุญาตให้เลื่อนกำหนดเวลาออกไปอีกตามความจำเป็นแก่กรณีก็ได้ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเป็นการทั่วไปที่จะทำให้ผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ไม่อาจปฏิบัติภายในกำหนดเวลาตามพระราชบัญญัตินี้ได้ อธิบดีจะประกาศขยายกำหนดเวลาออกไปตามสมควรจนกว่าเหตุดังกล่าวจะหมดสิ้นไปได้ และเมื่อได้ขยายกำหนดเวลาออกไปแล้ว ให้ถือว่ากำหนดเวลาที่ขยายออกไปนั้นเป็นกำหนดเวลาที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเลื่อนหรือขยายกำหนดเวลาของอธิบดี ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๒.๔ เอกสารที่มีถึงบุคคลใดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือให้เจ้าพนักงานสรรพากรนำไปส่ง ณ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงานของบุคคลนั้น ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของบุคคลนั้น ถ้าไม่พบผู้รับ ณ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงานของผู้รับ จะส่งให้แก่บุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วและอยู่หรือทำงานในบ้านหรือสำนักงานที่ปรากฏว่าเป็นของผู้รับนั้นก็ได้ (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง)

ในกรณีที่ไม่สามารถส่งเอกสารตามวิธีที่กำหนดในวรรคหนึ่ง หรือบุคคลนั้นออกไปนอกประเทศไทย ให้ใช้วิธีปิดหมายเอกสารนั้นในที่ซึ่งเห็นได้ง่าย ณ ที่อยู่หรือสำนักงานของบุคคลนั้น หรือบ้านที่บุคคลนั้น มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรครั้งสุดท้าย หรือจะโฆษณาข้อความย่อในหนังสือพิมพ์ที่จำหน่ายเป็นปกติในท้องถิ่นนั้น หรือโดยวิธีการอื่นใดตามที่อธิบดีกำหนดก็ได้ (มาตรา ๙ วรรคสอง) เมื่อได้ปฏิบัติตามวิธีดังกล่าวในวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้ว ให้ถือว่าเป็นอันได้รับเอกสารนั้นแล้ว

๓. หมวด ๒ การเสียภาษี (มาตรา ๑๑ – มาตรา ๑๖)

๓.๑ ให้บุคคลผู้ได้รับมรดกดังต่อไปนี้เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษี ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

๑) บุคคลผู้มีสัญชาติไทย

๒) บุคคลธรรมดาผู้มีได้มีสัญชาติไทย แต่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

๓) บุคคลผู้มีได้มีสัญชาติไทย แต่ได้รับมรดกอันเป็นทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย

ในกรณีที่ผู้ได้รับมรดกเป็นนิติบุคคล ให้ถือว่าเป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย หรือจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายไทย หรือมีผู้มีสัญชาติไทยถือหุ้นเกินร้อยละห้าสิบของทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว ในขณะที่มีสิทธิได้รับมรดก หรือมีผู้มีสัญชาติไทยเป็นผู้มีอำนาจบริหารกิจการเกินกึ่งหนึ่งของคณะบุคคลซึ่งมีอำนาจบริหารกิจการทั้งหมด เป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทย

ในกรณีตามข้อ ๓) ถ้าในขณะที่เจ้ามรดกถึงแก่ความตาย ทรัพย์สินที่เป็นมรดกเป็นทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย แม้ภายหลังจะเปลี่ยนสภาพอย่างใด ก็ให้ถือว่าเป็นทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย และผู้ได้รับมรดกนั้นยังมีหน้าที่ต้องเสียภาษีตามมาตรา ๑๒ นอกจากนี้ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจลดหรือยกเว้นภาษีตามพระราชบัญญัตินี้แก่บุคคลตามสัญญาหรือความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนเกี่ยวกับการรับมรดกที่รัฐบาลไทยได้ทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ ทั้งนี้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๓.๒ ผู้ได้รับมรดกจากเจ้ามรดกแต่ละราย ไม่ว่าจะได้รับมาในคราวเดียวหรือหลายคราว ถ้ามรดกที่ได้รับมาจากเจ้ามรดกแต่ละรายรวมกันมีมูลค่าเกินหนึ่งร้อยล้านบาท ต้องเสียภาษีเฉพาะส่วนที่เกินหนึ่งร้อยล้านบาท (มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง) มูลค่าดังกล่าว หมายถึงมูลค่าของทรัพย์สินทั้งสิ้นที่ได้รับเป็นมรดกหักด้วยภาระหนี้สินอันตกทอดมาจากการรับมรดกนั้น (มาตรา ๑๒ วรรคสอง) ให้มีการพิจารณาทบทวนมูลค่ามรดกตามวรรคหนึ่งทุกห้าปี โดยนำอัตราค่าการเปลี่ยนแปลงดัชนี ราคาผู้บริโภคที่กระทรวงพาณิชย์คำนวณเพื่อใช้ในราชการในรอบ

ระยะเวลานั้นมาประกอบการพิจารณาด้วย โดยการกำหนดมูลค่ามรดกขึ้นใหม่ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา (มาตรา ๑๒ วรรคสาม)

๓.๓ บทบัญญัติในมาตรา ๑๒ ไม่ใช่บังคับแก่

๑) บุคคลผู้ได้รับมรดกที่เจ้ามรดกแสดงเจตนาหรือเห็นได้ว่ามีความประสงค์ให้ใช้มรดกนั้น เพื่อประโยชน์ในกิจการศาสนา กิจการศึกษา หรือกิจการสาธารณประโยชน์

๒) หน่วยงานของรัฐและนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อกิจการศาสนา กิจการศึกษา หรือ กิจการสาธารณประโยชน์

๓) บุคคลหรือองค์การระหว่างประเทศตามข้อผูกพันที่ประเทศไทยมีอยู่ต่อองค์การสหประชาชาติ หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือตามสัญญาหรือตามหลักถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกันกับนานาประเทศ ทั้งนี้ เฉพาะตามประเภทหรือรายชื่อที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยในกฎกระทรวงดังกล่าวจะกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีตรวจสอบติดตามได้ด้วยก็ได้

๓.๔ มรดกซึ่งต้องเสียภาษี ได้แก่ ทรัพย์สินดังต่อไปนี้

๑) อสังหาริมทรัพย์

๒) หลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

๓) เงินฝากหรือเงินอื่นใดที่มีลักษณะอย่างเดียวกันที่เจ้ามรดกมีสิทธิเรียกถอนคืนหรือสิทธิ เรียกร้องจากสถาบันการเงินหรือบุคคลที่ได้รับเงินนั้นไว้

๔) ยานพาหนะที่มีหลักฐานทางทะเบียน

๕) ทรัพย์สินทางการเงินที่กำหนดเพิ่มขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกา กรณีผู้ได้รับมรดกตาม มาตรา ๑๑ (๑) และ (๒) ให้เสียภาษีจากทรัพย์สินทั้งที่อยู่ในประเทศไทยและนอกประเทศไทย และกรณีผู้ได้รับมรดก ตามมาตรา ๑๑ (๓) ให้เสียภาษีเฉพาะจากทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย ทรัพย์สินใดเป็นทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๓.๕ การคำนวณมูลค่าของทรัพย์สินให้ถือตามราคาหรือมูลค่าอันพึงมีในวันที่ได้รับทรัพย์สินนั้น เป็นมรดก ดังต่อไปนี้

๑) กรณีเป็นอสังหาริมทรัพย์ ให้ถือเอาตามราคาประเมินทุนทรัพย์ของอสังหาริมทรัพย์ เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน หักด้วยภาระที่ถูกรอนสิทธิ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

๒) กรณีเป็นหลักทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้ถือเอาราคา ของหลักทรัพย์นั้นในเวลาสิ้นสุดเวลาทำการของตลาดหลักทรัพย์ในวันที่ได้รับมรดก

๓) กรณีอื่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่หลักเกณฑ์ดังกล่าวให้ กำหนดเป็นการทั่วไปโดยไม่มีลักษณะเป็นการเฉพาะเจาะจง ถ้าจำเป็นต้องคำนวณเงินตราต่างประเทศเป็น เงินตราไทย ให้คิดตามอัตราแลกเปลี่ยนตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กรมสรรพากรประกาศกำหนด

๓.๖ ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีคำนวณและเสียภาษีในอัตราร้อยละสิบของมูลค่ามรดกในส่วนที่ต้อง เสียภาษีตามมาตรา ๑๒ แต่ถ้าผู้ได้รับมรดกเป็นบุพการี หรือผู้สืบสันดานให้เสียภาษีในอัตราร้อยละห้า

๔. หมวด ๓ การยื่นแบบ การชำระภาษี และการประเมินภาษี (มาตรา ๑๗ – มาตรา ๒๕)

๔.๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๓ ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษียื่นแบบแสดงรายการภาษี และชำระภาษีตามแบบ ที่อธิบดีกำหนด ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับมรดกที่เป็นเหตุให้มีหน้าที่เสียภาษีตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง (มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง) การยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นและชำระ ณ สำนักงานสรรพากร พื้นที่สาขาแห่งใดแห่งหนึ่ง หรือ ณ สถานที่อื่นใดตามที่อธิบดีกำหนด (มาตรา ๑๗ วรรคสอง)

เมื่อเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาได้รับแบบแสดงรายการภาษีแล้ว ให้ส่งต่อเจ้าพนักงานประเมิน โดยเร็ว และให้เจ้าพนักงานประเมินดำเนินการประเมินภาษีให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่มีการยื่นแบบแสดงรายการภาษี ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีต้องเสียภาษีเพิ่มและได้ชำระภาษีภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๒ มิให้คิดเบี้ยปรับหรือเงินเพิ่ม เว้นแต่การต้องเสียภาษีเพิ่มนั้นเกิดจากรายการที่ผู้ยื่นมิได้แสดงไว้ในแบบแสดงรายการภาษีหรือแสดงไว้เป็นเท็จ (มาตรา ๑๗ วรรคสาม) ระยะเวลาหนึ่งปีตามวรรคสาม เมื่อมีเหตุอันจำเป็น และสมควรที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อธิบดีจะอนุมัติให้ขยายระยะเวลาออกไปเป็นการเฉพาะกรณีก็ได้ แต่รวมแล้ว ต้องไม่เกินสามปี (มาตรา ๑๗ วรรคสี่)

๔.๒ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีตายก่อนครบกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง โดยยังมิได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษี ให้ผู้จัดการมรดกของผู้นั้นมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษี และชำระภาษีพร้อมทั้งเงินเพิ่มตามมาตรา ๓๑ แทนผู้ตายภายในหนึ่งร้อยห้าสิบนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งโดยไม่ต้องเสียเบี้ยปรับสำหรับเงินเพิ่มให้คำนวณนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง จนถึงวันที่ชำระภาษีครบถ้วน (มาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง) ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีตายเมื่อครบกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่งแล้ว โดยมีได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษี ให้ผู้จัดการมรดกของผู้นั้นมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีพร้อมเบี้ยปรับและเงินเพิ่มแทนโดยให้ดำเนินการภายในหนึ่งร้อยห้าสิบนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง สำหรับเบี้ยปรับให้เสียหนึ่งเท่าของเงินภาษีที่ต้องชำระ เว้นแต่ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีภายหลังกำหนดเวลาดังกล่าวให้เสียเบี้ยปรับสองเท่าของเงินภาษีที่ต้องชำระ สำหรับเงินเพิ่มให้คำนวณ ตั้งแต่วันที่ครบกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง จนถึงวันที่ชำระภาษีครบถ้วน (มาตรา ๑๘ วรรคสอง) เงินเพิ่มตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ต้องไม่เกินเงินภาษีที่ต้องชำระ ในกรณีตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ผู้มีสิทธิได้รับมรดกคนใดคนหนึ่งจะดำเนินการเองก็ได้ ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี

๔.๓ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบนับแต่วันที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีถึงแก่ความตาย หากไม่มีการแต่งตั้งผู้จัดการมรดกดำเนินการแทนตามมาตรา ๑๘ ให้ทายาทซึ่งมีสิทธิรับมรดกของผู้ตายมีหน้าที่ตามมาตรา ๑๘ และให้นำความในมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่ระยะเวลาการยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีให้กระทำภายในหนึ่งร้อยห้าสิบนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน (มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง) ในกรณีมีทายาทหลายคน ให้ทายาทตกลงมอบให้ทายาทคนหนึ่งเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษี ถ้าไม่อาจตกลงกันได้ ให้ทายาทคนใดคนหนึ่งยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อตั้งผู้จัดการมรดกดำเนินการต่อไป เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว หากไม่มีผู้ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีตามมาตรา ๑๙ ให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินภาษีตามมาตรา ๒๐ ได้

๔.๔ เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินภาษี เมื่อผู้มีหน้าที่เสียภาษีมิได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยให้มีอำนาจประเมินภาษีได้ภายในกำหนดเวลาสิบปีนับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการภาษี

๔.๕ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีจะผ่อนชำระภาษีภายในเวลาไม่เกินห้าปีก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา และเมื่อได้ชำระภาษีครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังกล่าวแล้ว ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียเงินเพิ่ม แต่ในกรณีที่ผ่อนชำระภาษีเกินสองปี จะกำหนดให้ต้องเสียเงินเพิ่มบางส่วนตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวก็ได้

๔.๖ ภาษีซึ่งต้องเสียตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อถึงกำหนดชำระแล้ว ถ้ามิได้เสีย ให้ถือเป็นภาษีค้าง เพื่อให้ได้รับชำระภาษีค้าง ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดชอบภาษีได้ทั่วราชอาณาจักร โดยมีต้องขอให้ศาลออกหมายยึดหรือสั่ง

๕. หมวด ๔ การอุทธรณ์ (มาตรา ๒๖ – มาตรา ๒๘)

๕.๑ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีผู้ใดไม่เห็นด้วยกับผลการประเมินภาษีของเจ้าพนักงานประเมิน ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการอุทธรณ์ได้ภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งการประเมินภาษี ทั้งนี้ โดยยื่นตามแบบ ณ สถานที่ที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๕.๒ ผู้อุทธรณ์ผู้ใดไม่พอใจคำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์ ให้มีสิทธิฟ้องต่อศาลภาษีอากรได้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่รับทราบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์

๖. หมวด ๕ เบี้ยปรับและเงินเพิ่ม (มาตรา ๒๙ – มาตรา ๓๒)

๖.๑ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีต้องเสียเบี้ยปรับในกรณีและอัตรา ดังต่อไปนี้

๑) มิได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีภายในกำหนดเวลา ให้เสียเบี้ยปรับอีกหนึ่งเท่าของเงินภาษีที่ต้องชำระ

๒) ยื่นแบบแสดงรายการภาษีไว้ไม่ครบถ้วนหรือไม่ตรงต่อความเป็นจริง อันเป็นเหตุให้จำนวนภาษีที่ต้องเสียขาดไป ให้เสียเบี้ยปรับอีกศูนย์จุดห้าเท่าของเงินภาษีที่ต้องเสียเพิ่ม

๖.๒ เบี้ยปรับตามพระราชบัญญัตินี้ อาจงดหรือลดลงได้ตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขดังกล่าวต้องระบุให้ชัดเจนถึงเหตุแห่งการงดหรือลดเบี้ยปรับ โดยคำนึงถึงความสุจริตและเหตุจำเป็นของผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เป็นสำคัญ

๗. หมวด ๖ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๓๓ – มาตรา ๓๘)

๗.๑ ผู้ใดไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีตามมาตรา ๑๗ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

๗.๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานประเมิน หรือไม่ยอมตอบคำถามของเจ้าพนักงานประเมินตามมาตรา ๒๑ หรือของประธานคณะกรรมการอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๘ หรือไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งของผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗.๓ ผู้ใดทำลาย ย้ายไปเสีย ซ่อนเร้น หรือโอนไปให้แก่บุคคลอื่นซึ่งทรัพย์สินที่ถูกยึด หรืออายัดตามมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสี่แสนบาท ในกรณีผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นนิติบุคคล หากกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้แทนนิติบุคคลดังกล่าว ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งด้วย

๗.๔ เจ้าพนักงานผู้ใดมีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ รู้ข้อมูลของผู้มีหน้าที่เสียภาษี หรือของผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง นำออกแจ้งแก่บุคคลใดหรือทำให้รู้โดยวิธีใด หรือปล่อยปละละเลยให้ข้อมูลดังกล่าวถึงบุคคลที่ไม่มีหน้าที่ต้องรู้ โดยไม่มีอำนาจกระทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยต่อเจ้าพนักงานประเมินภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย

๗.๕ ผู้ใด

๑) โดยรู้อยู่แล้วหรือจงใจยื่นข้อความเท็จ หรือให้ถ้อยคำเท็จ หรือตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือนำพยานหลักฐานเท็จมาแสดงเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้

๒) โดยความเท็จ โดยเจตนาละเลย โดยฉ้อโกงหรือใช้อุบายโดยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด หลีกเลี่ยง หรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ หรือ

๓) แนะนำหรือสนับสนุนให้บุคคลอื่นใดกระทำการตาม ๑) หรือ ๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗.๖ บรรดาความผิดตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๗ ให้อธิบดีมีอำนาจเปรียบเทียบได้ ถ้าผู้มีหน้าที่เสียภาษีชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่อธิบดีกำหนดแล้ว มิให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีถูกฟ้องร้องต่อไปในกรณีแห่งความผิดนั้น

นางสาววรรณัช สว่างแจ้ง / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

“สภาคณาจารย์และข้าราชการ” หมายความว่า สภาคณาจารย์และข้าราชการมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รวมมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ ตามกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ตามกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มาจัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ตามพระราชบัญญัตินี้

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์เป็นนิติบุคคล และเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ
ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
และมีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันทางวิชาการที่ให้ความรู้และความชำนาญในการปฏิบัติ
ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพและวิชาชีพชั้นสูง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษาและส่งเสริมงานวิจัยเพื่อสร้าง
และพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยี ให้บริการทางวิชาการแก่ท้องถิ่นและสังคม ให้โอกาสทางการศึกษา
แก่ประชาชน ทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬา รวมทั้งสนับสนุนกิจกรรมของรัฐและท้องถิ่น
และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

มาตรา ๗ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ ให้กำหนดภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย
ดังต่อไปนี้

(๑) ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและทักษะในวิชาชีพ รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล
มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความใฝ่เรียนรู้

(๒) จัดการศึกษาทางด้านวิชาชีพทั้งระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญา

(๓) สร้างหรือพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง และนำความรู้นั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา
ท้องถิ่น ประเทศ และภูมิภาคใกล้เคียง โดยเน้นการวิจัย การประยุกต์และบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น
เข้ากับเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคมให้เข้มแข็ง มีสันติสุขและยั่งยืน

(๔) ส่งเสริม ประยุกต์ และพัฒนาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง

(๕) ให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพ ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์เพื่อพัฒนา
ศักยภาพในการผลิตและบริการชุมชน สังคม และประเทศ ตลอดจนการขึ้นทางเลือกที่ดีแก่ชุมชนและสังคม

(๖) ทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนการกีฬาและนันทนาการ

(๗) ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษา การวิจัย และการบริการกับสถาบัน
และหน่วยงานอื่น ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๘) จัดการศึกษา โดยเน้นประชาชนในภูมิภาคที่ตั้งของมหาวิทยาลัยและประเทศใกล้เคียง
เป็นสำคัญ

(๙) ร่วมพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการจัดการศึกษาและฝึกอบรมที่ตอบสนองความต้องการ
และเสริมสร้างองค์ความรู้ของชุมชนให้เข้มแข็ง เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยา
เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน

(๑๐) จัดให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชน

มาตรา ๘ มหาวิทยาลัยจะยุติหรือชะลอการศึกษาในระดับไม่สูงกว่าปริญญาตรีของนักศึกษาผู้ใดด้วยเหตุเพียงว่าผู้นั้นขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงเพื่อจ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษาต่าง ๆ แก่มหาวิทยาลัยมิได้

การส่งเสริมให้มิทุนการศึกษาแก่นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ และหลักเกณฑ์การพิจารณาว่านักศึกษาผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง ให้เป็นไปตามระเบียบที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มาตรา ๙ มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานอธิการบดี
- (๒) คณะ
- (๓) วิทยาลัย
- (๔) สถาบัน
- (๕) สำนัก

มหาวิทยาลัยอาจให้มีส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๖ เป็นส่วนราชการของมหาวิทยาลัยอีกได้

สำนักงานอธิการบดี อาจแบ่งส่วนราชการเป็นกอง หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง

คณะหรือวิทยาลัย อาจแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานคณบดี กอง หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง

สถาบัน สำนัก หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ อาจแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานผู้อำนวยการ กอง หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง

มาตรา ๑๐ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ การจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกคณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้ทำเป็นกฎกระทรวง

การแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานคณบดี สำนักงานผู้อำนวยการ กอง หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงศึกษาธิการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การแบ่งส่วนราชการเป็นงาน หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่างาน ให้ทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๑ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ มหาวิทยาลัยอาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันที่สมทบได้

การรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบซึ่งสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๒ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นนั้นได้

การจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น หรือการยกเลิกการจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมการจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๓ นอกจากเงินที่กำหนดไว้ในงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินผลประโยชน์ ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย
- (๒) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย
- (๓) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุซึ่งมหาวิทยาลัยปกครอง ดูแล หรือใช้ประโยชน์
- (๔) เงินอุดหนุนจากราชการส่วนท้องถิ่น หรือเงินอุดหนุนอื่นที่มหาวิทยาลัยได้รับเพื่อใช้ในการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัย
- (๕) รายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น

ให้มหาวิทยาลัยมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุง รักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่น

บรรดารายได้และผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัยรวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาซื้อทรัพย์สินหรือจ้างทำของ ที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๑๔ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยได้จากการให้ หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๕ บรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ต้องจัดการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในมาตรา ๖

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย ต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศกำหนดไว้ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว ต้องได้รับความยินยอมจากผู้อุทิศหรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏ ต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

หมวด ๒ การดำเนินการ

มาตรา ๑๖ ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิการบดี และประธานสภาคณาจารย์และข้าราชการ

(๓) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนห้าคน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

(๔) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนห้าคน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย และมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๓)

(๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งคน ซึ่งเลือกจากข้าราชการหรือพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีใช้คณาจารย์ประจำ

(๖) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบห้าคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ให้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม กฎหมาย การงบประมาณและการเงิน การบริหารงานบุคคล การศึกษา เศรษฐศาสตร์ และสังคมศาสตร์ อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่น้อยกว่าสี่คนต้องมิใช่มีตำแหน่งหรือมีถิ่นที่อยู่ในจังหวัดกาฬสินธุ์

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่ง ซึ่งมีใช้กรรมการสภามหาวิทยาลัยเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย โดยคำแนะนำของอธิการบดี

ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย และให้อุปนายกสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย เมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย

เมื่ออุปนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอุปนายกสภามหาวิทยาลัย ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๗ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรืออาจได้รับเลือกใหม่อีกได้

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือทำการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ได้รับการโปรดเกล้าฯ

แต่งตั้งหรือได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลือของกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือเลือกไว้ก่อนแล้วนั้น แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งตามวาระ และยังมีได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยใหม่ ให้นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยใหม่แล้ว

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดและยังมีได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ ให้สภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยกรรมการสภามหาวิทยาลัยเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๑๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๖ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติของการเป็นนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยประเภทนั้น
- (๔) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๕) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

มาตรา ๑๙ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) วางนโยบายและแนวทางในการพัฒนามหาวิทยาลัย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย
- (๒) ออกระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศมหาวิทยาลัย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย และอาจมอบหมายให้ส่วนราชการใดในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ออกระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศ สำหรับส่วนราชการนั้นได้

(๓) พิจารณาการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนราชการของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๙ รวมทั้งการแบ่งส่วนราชการของส่วนราชการดังกล่าว

(๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

(๕) อนุมัติการรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัย หรือยกเลิกการสมทบ

(๖) อนุมัติการจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันอื่น หรือยกเลิกการจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วม

(๗) อนุมัติให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร รวมทั้งอนุมัติการให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์

(๘) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และพิจารณาถอดถอนนายก สภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๖ (๖) อธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ

(๙) แต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ

(๑๐) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ และหัวหน้าส่วนราชการ ตามมาตรา ๙

(๑๑) กำกับมาตรฐานการศึกษา และประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัย

(๑๒) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยและอธิการบดี

(๑๓) ออกระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงาน การเงิน การจัดหารายได้และผลประโยชน์ จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๑๔) ออกระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับการระดมทุนและทรัพยากร ส่งเสริมการจัดตั้ง และการบริหารกองทุนเพื่อส่งเสริมการศึกษาของชุมชนในท้องถิ่น

(๑๕) อนุมัติงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย

(๑๖) พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัยตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและตามที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษามอบหมาย

(๑๗) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็น ในเรื่องหนึ่งเรื่องใด หรือมอบหมายให้ปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย

(๑๘) พิจารณาและให้ความเห็นชอบในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยตามที่อธิการบดีเสนอ และอาจมอบหมายให้อธิการบดีปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัยได้

(๑๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ
มาตรา ๒๐ การประชุมสภามหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๑ ให้มีสภาวิชาการ ประกอบด้วย ประธานสภาวิชาการและกรรมการสภาวิชาการ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ในทางวิชาการหรือวิชาชีพ

ให้สภาวิชาการแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภาวิชาการโดยคำแนะนำของอธิการบดี

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ของประธานสภาวิชาการและกรรมการสภาวิชาการ ตลอดจนการประชุมสภาวิชาการ ให้เป็นไปตาม ข้อบังคับมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๒ สภาวิชาการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอแนะการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงต่อสภามหาวิทยาลัย
- (๒) เสนอความเห็นและให้คำปรึกษาด้านวิชาการต่อสภามหาวิทยาลัย
- (๓) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการเปิดสอน การรวม และการยกเลิกสาขาวิชาของมหาวิทยาลัย ต่อสภามหาวิทยาลัย

(๔) ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของคณาจารย์ ข้าราชการ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา พนักงานราชการ และผู้มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ในทางวิชาการ หรือวิชาชีพ เพื่อการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง

(๕) เสนอแนะนโยบายการวิจัยและส่งเสริมการวิจัย

(๖) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลเพื่อดำเนินการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ ของสภาวิชาการ

มาตรา ๒๓ ให้มีสภาคณาจารย์และข้าราชการ ประกอบด้วย ประธานสภาคณาจารย์ และข้าราชการ และกรรมการสภาคณาจารย์และข้าราชการ ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำ ข้าราชการ และพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ของประธานสภาคณาจารย์และข้าราชการ และกรรมการสภาคณาจารย์และข้าราชการ ตลอดจนการประชุม สภาคณาจารย์และข้าราชการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๔ สภาคณาจารย์และข้าราชการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในกิจการของมหาวิทยาลัยและการพัฒนามหาวิทยาลัยต่ออธิการบดี หรือสภามหาวิทยาลัย

(๒) หาแนวทางร่วมกันเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานในหน้าที่ จรรยาบรรณวิชาชีพและการพัฒนา ศักยภาพของคณาจารย์ ข้าราชการ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา และพนักงานราชการ

(๓) จัดประชุมคณาจารย์ ข้าราชการ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา และพนักงานราชการ เพื่อพิจารณากิจกรรมของมหาวิทยาลัย และนำเสนอความคิดเห็นต่อสภามหาวิทยาลัย

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่อธิการบดีหรือสภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา ๒๕ ให้มีอธิการบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและรับผิดชอบการบริหารงาน ของมหาวิทยาลัย และให้มีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการตามที่อธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๒๖ อธิการบดีนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของ สภามหาวิทยาลัยจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๘

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึง การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ ข้าราชการ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา และพนักงานราชการ

อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๘

(๔) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ ตามหลักเกณฑ์ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดตามมาตรา ๒๗

(๕) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวน กรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(๖) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๗) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๘) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

รองอธิการบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีจากผู้มีคุณสมบัติ ตามมาตรา ๒๙

ผู้ช่วยอธิการบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๙

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๒๗ ให้สภามหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดี เมื่อครบสองปีนับแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

การประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยพิจารณาผลการประเมินผลตามวรรคสอง และถ้าสภามหาวิทยาลัยมีมติ ให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ ให้อธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๒๘ อธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหาร มาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือดำรง ตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย คณบดี

หรือเทียบเท่า มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งวาระ รวมทั้งมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๙ รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอน หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง รวมทั้งมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับมหาวิทยาลัย

รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีอาจแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมิได้เป็นคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยได้ แต่ต้องมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีซึ่งมีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาราชการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีหรือไม่มีผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา หรือผู้มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ในทางวิชาการ หรือวิชาชีพ โดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๙ เป็นผู้รักษาราชการแทน แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๓๑ อธิการบดีมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการและของมหาวิทยาลัย รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๒) ควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการและของมหาวิทยาลัย

(๓) จัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัย และปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน รวมทั้งติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๔) รักษาระเบียบวินัย จรรยาบรรณ และมารยาทแห่งวิชาชีพของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

(๕) เป็นผู้แทนมหาวิทยาลัยในกิจการทั่วไป

(๖) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

(๗) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดี รองคณบดี รองผู้อำนวยการสถาบัน รองผู้อำนวยการสำนัก รองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และอาจารย์พิเศษ

(๘) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของสภาวิชาการ สภาคณาจารย์และข้าราชการ และส่งเสริมกิจการนักศึกษา

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศมหาวิทยาลัย หรือตามที่สภามหาวิทยาลัย มอบหมาย

มาตรา ๓๒ ในคณะหรือวิทยาลัย ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของคณะหรือวิทยาลัย และให้มีรองคณบดีหรือผู้ช่วยคณบดี เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการตามที่คณบดีมอบหมาย

คณบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม

รองคณบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดีจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๓ วรรคสองและวรรคสาม

รองคณบดี อาจแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมิได้เป็นคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยได้ แต่ต้องมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนรองคณบดีที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

คณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้ และให้นำความในมาตรา ๒๖ วรรคสี่ มาใช้บังคับแก่การพ้นจากตำแหน่งคณบดีก่อนครบวาระโดยอนุโลม

เมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองคณบดีและผู้ช่วยคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

ให้นำมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับแก่การรักษาราชการแทนคณบดีโดยอนุโลม

มาตรา ๓๓ คณบดีต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์

รองคณบดีต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง คณบดีและรองคณบดีต้องมีคุณสมบัติอื่น และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๔ ในคณะหรือวิทยาลัย ให้มีคณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัย ประกอบด้วยคณบดีเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกจำนวนหนึ่ง

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ตลอดจนการประชุมคณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๕ คณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) วางนโยบายและแผนงานของคณะหรือวิทยาลัยให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย

(๒) พิจารณาหลักสูตรและรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสำหรับคณะหรือวิทยาลัยเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(๓) พิจารณาออกระเบียบและข้อบังคับภายในคณะหรือวิทยาลัยตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมายหรือเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(๔) จัดการวัดผล ประเมินผล และควบคุมมาตรฐานการศึกษาของคณะหรือวิทยาลัย

(๕) ส่งเสริมงานวิจัย งานบริการวิชาการแก่สังคม และงานทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

(๖) ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นต่อคณบดี

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลเพื่อดำเนินการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัย

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของคณะหรือวิทยาลัยหรือตามที่อธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๓๖ ในสถาบัน สำนัก หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้มีผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของสถาบัน สำนัก หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และจะให้มีรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ คนหนึ่งหรือหลายคน เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการตามที่ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะมอบหมายก็ได้

การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งดังกล่าว และการรักษาราชการแทน ให้นำความในมาตรา ๓๒ วรรคสอง วรรคสาม วรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คุณสมบัติของผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งดังกล่าว ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๗ ในสถาบัน สำนัก หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้มีคณะกรรมการประจำสถาบัน สำนัก หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ แล้วแต่กรณี คณะหนึ่ง

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ และการประชุมคณะกรรมการประจำสถาบัน สำนัก หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และการจัดระบบบริหารงานในสถาบัน สำนัก หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๘ วิธีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๙ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าและรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง จะรักษาราชการแทนผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามวรรคหนึ่งได้อีกเพียงหนึ่งตำแหน่ง แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๔๐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการในคณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่นที่อธิการบดีจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามในเรื่องการมอบอำนาจไว้ อธิการบดีอาจมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะปฏิบัติราชการแทนอธิการบดีเฉพาะในราชการของส่วนราชการนั้นได้

ให้ผู้ปฏิบัติราชการแทนตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ตามที่อธิการบดีกำหนด

การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๑ ให้ผู้ปฏิบัติราชการแทนตามมาตรา ๔๐ หรือผู้รักษาราชการแทนตามมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๖ มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาราชการแทน ทำหน้าที่กรรมการหรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในระหว่างที่รักษาราชการแทนด้วย แล้วแต่กรณี

หมวด ๓

ตำแหน่งทางวิชาการ

มาตรา ๔๒ คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนคณาจารย์ประจำตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๔๓ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยจากผู้ซึ่งมิได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๔ สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย เป็นรองศาสตราจารย์พิเศษและผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของอธิการบดี

อธิการบดีอาจแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย เป็นอาจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของคณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๕ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ มีสิทธิใช้ตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ แล้วแต่กรณี เป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามวรรคหนึ่งให้ใช้อักษรย่อ ดังต่อไปนี้

ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ศ.
ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ศ. (พิเศษ)
รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	รศ.
รองศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	รศ. (พิเศษ)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ผศ.
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ผศ. (พิเศษ)

หมวด ๔

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๔๖ ปริญญามีสามชั้น คือ

ปริญญาเอก	เรียกว่า	ดุษฎีบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ	ด.
ปริญญาโท	เรียกว่า	มหาบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ	ม.
ปริญญาตรี	เรียกว่า	บัณฑิต	ใช้อักษรย่อ	บ.

มาตรา ๔๗ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย สาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาหรือสมทบกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญาชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔๘ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง หรือปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองได้

มาตรา ๔๙ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตรสำหรับสาขาวิชาใดได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังได้รับปริญญาโทหรือเทียบเท่า

(๒) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(๓) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งก่อนได้รับปริญญาตรี

(๔) ประกาศนียบัตร ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา

มาตรา ๕๐ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นว่าทรงคุณวุฒิและมีคุณธรรมสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำหรือผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยในขณะที่ยังดำรงตำแหน่งนั้นมิได้

ชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๑ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครูวิทยฐานะหรือเสมียนวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตรได้ และอาจกำหนดให้มีครูประจำตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย ครูประจำตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย ครูประจำตำแหน่งผู้บริหาร หรือครูประจำตำแหน่งคณาจารย์ได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครูวิทยฐานะ เสมียนวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ครูวิทยฐานะ เสมียนวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไขอย่างไรให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๒ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนราชการของมหาวิทยาลัยได้ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

การใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่งเพื่อการค้า หรือเพื่อการใด ๆ ที่มีใช้เพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนราชการของมหาวิทยาลัย ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๓ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษา คณาจารย์ประจำ ข้าราชการ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา และลูกจ้างในมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นข้อบังคับมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๕
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๔ ผู้ใดใช้ครุวิทยฐานะ เข้มวิทยฐานะ ครุประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษา คณาจารย์ ข้าราชการ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา และลูกจ้างในมหาวิทยาลัย หรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าว โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา ประกาศนียบัตร หรือมีตำแหน่งใดในมหาวิทยาลัยโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้หรือมีวิทยฐานะหรือมีตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๕ ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ปลอมหรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนราชการของมหาวิทยาลัยไม่ว่าจะเป็นสีใด หรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ปลอม หรือซึ่งทำเลียนแบบ

(๓) ใช้ หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนราชการของมหาวิทยาลัยที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๕๒ วรรคสอง

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒) แต่กระหนเดียว ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๖ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ รายได้ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของมหาวิทยาลัย ราชภัฏกาฬสินธุ์ ตามกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ตามกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตามรายการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด มาเป็นของมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๗ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชา รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งดังกล่าวของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ

หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชา หรือผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีการแบ่งส่วนราชการตามพระราชบัญญัตินี้

เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่ง ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งดังกล่าว อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๕๘ ในระหว่างที่ยังมิได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดีตามมาตรา ๒๖ ให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏภาพสินธุ์ตามกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏซึ่งดำรงตำแหน่ง อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ รักษาการในตำแหน่งอธิการบดี ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๙ ในระหว่างที่ยังมิได้มีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นนายกสภามหาวิทยาลัย ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏภาพสินธุ์ นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏภาพสินธุ์ กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิของมหาวิทยาลัยราชภัฏภาพสินธุ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นายกสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน และกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานซึ่งดำรงตำแหน่ง อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย และให้รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาคนหนึ่งซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษามอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการสภามหาวิทยาลัย ทั้งนี้ จนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๐ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการประจำสถาบัน คณะกรรมการประจำสำนัก คณะกรรมการประจำวิทยาลัย คณะกรรมการประจำศูนย์ และคณะกรรมการอื่นซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือเลือก หรือตามมติสภามหาวิทยาลัยราชภัฏภาพสินธุ์ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีการแบ่งส่วนราชการหรือมีคณะกรรมการขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๑ ให้ผู้ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรืออาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภาพสินธุ์ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีฐานะเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรืออาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอาจารย์พิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ จนครบกำหนดเวลาที่ได้รับแต่งตั้ง

มาตรา ๖๒ ให้ส่วนราชการในมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ เป็นส่วนราชการของมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีการจัดตั้ง รวม หรือยุบเลิกส่วนราชการนั้นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๓ ในระหว่างที่ยังไม่มีพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือข้อบังคับตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือข้อบังคับที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏ เฉพาะที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ และกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เฉพาะที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีปัญหาในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด

ในกรณีที่การดำเนินการในเรื่องใดตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือข้อบังคับ ถ้ายังมิได้มีพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือข้อบังคับในเรื่องนั้นและไม่อาจนำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับได้ ให้สภามหาวิทยาลัยมีมติกำหนดการดำเนินการในเรื่องนั้นเพื่อใช้บังคับเป็นการชั่วคราวได้

การดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือข้อบังคับตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาเป็นนิติบุคคล เพื่อให้ดำเนินการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษา ดังนั้น เพื่อให้สามารถระดมทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเพิ่มศักยภาพทางวิชาการ สมควรรวมมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ กับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ที่ตั้งอยู่ในท้องที่จังหวัดกาฬสินธุ์ มาจัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ เพื่อให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีวัตถุประสงค์ในการสร้างองค์ความรู้ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดปัญญาเพื่อพัฒนาสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติ และมีคุณภาพ และเพื่อร่วมกันผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นของจังหวัดกาฬสินธุ์ และพื้นที่ใกล้เคียง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ พ.ศ. ที่คณะรัฐมนตรี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณานั้น เป็นร่างกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อดำเนินการหลอมรวม สถาบันอุดมศึกษา ๒ แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ และ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ซึ่งการหลอมรวมดังกล่าวเป็นไปตามข้อเสนอมติของคณะอนุกรรมการประสานความร่วมมือ ภาครัฐและภาคเอกชนจังหวัดกาฬสินธุ์ (กรอ.จังหวัดกาฬสินธุ์) เนื่องจากเล็งเห็นถึงความสำคัญของการกระจาย โอกาส การสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา และคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ของจังหวัด โดยเห็นว่าการหลอม รวมสถาบันอุดมศึกษาทั้งสองแห่งของจังหวัดกาฬสินธุ์เป็นมหาวิทยาลัยเดียว จะสามารถตอบสนองความ ต้องการทางการศึกษาของคนในพื้นที่ได้ โดยผู้เสนอโครงการหลอมรวมมหาวิทยาลัยเล็งเห็นว่า หากมีการ หลอมรวมสถาบันอุดมศึกษาทั้งสองแห่งเป็นหนึ่งเดียว จะช่วยลดจำนวนเยาวชนในท้องถิ่นที่ย้ายหรือไปศึกษา ต่อที่สถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดอื่นที่มีความพร้อมและตรงกับความต้องการมากกว่าได้

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์จัดตั้งขึ้นโดยการหลอมรวมมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์และมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ โดยมหาวิทยาลัยที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่นี้จะมีสถานะเป็นส่วนราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา เป็นสถาบันทางวิชาการ เพื่อให้ความรู้และความชำนาญในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับวิชาชีพและวิชาชีพขั้นสูง ให้การศึกษาและส่งเสริม งานวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนางานองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ให้บริการทางวิชาการแก่ท้องถิ่นและสังคม ให้โอกาส ทางการศึกษาแก่ประชาชน รวมทั้งสนับสนุนกิจกรรมของรัฐและท้องถิ่น เพื่อมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จึงได้ตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ขึ้น โดยสาระสำคัญของ พระราชบัญญัตินี้ มีดังนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๘๖ ก วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘ หน้า ๔๕

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้สถานศึกษาของรัฐ ที่จัดการศึกษาระดับปริญญาเป็นนิติบุคคล เพื่อให้ดำเนินการได้โดยอิสระสามารถพัฒนาระบบบริหารและ การจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภา สถานศึกษา ดังนั้น เพื่อให้สามารถระดมทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเพิ่ม ศักยภาพทางวิชาการ สมควรรวมมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์กับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ที่ตั้งอยู่ในท้องที่จังหวัดกาฬสินธุ์มาจัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ เพื่อให้เป็น สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีวัตถุประสงค์ในการสร้างองค์ความรู้ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และสร้าง กระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดปัญญาเพื่อพัฒนาสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติและมีคุณภาพ และเพื่อร่วมกัน ผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นของจังหวัดกาฬสินธุ์และพื้นที่ใกล้เคียง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๕ หมวด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. บทนิยามศัพท์ (มาตรา ๓)

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

“สภาคณาจารย์และข้าราชการ” หมายความว่า สภาคณาจารย์และข้าราชการมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

๒. เนื้อหาของพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดให้รวมมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ ตามกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ตามกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มาจัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ (มาตรา ๔)

๒.๒ หมวด ๑ บททั่วไป

๑) กำหนดให้มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์เป็นสถาบันทางวิชาการที่ให้ความรู้และความชำนาญในการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพและวิชาชีพชั้นสูง มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาและส่งเสริมงานวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนานองค์ความรู้และเทคโนโลยี ให้บริการทางวิชาการแก่ท้องถิ่นและสังคมให้โอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน (มาตรา ๖)

๒) กำหนดให้มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์มีภาระหน้าที่เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิต ให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและทักษะในวิชาชีพ รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความใฝ่เรียนรู้ จัดการศึกษาทางด้านวิชาชีพทั้งระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญา สร้างหรือพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง และนำความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่น พัฒนาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพ ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์เพื่อพัฒนาศักยภาพในการผลิตและบริการชุมชน ทะนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนการกีฬาและนันทนาการ ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษา รวมทั้งจัดการศึกษา โดยเน้นประชาชนในภูมิภาคที่ตั้งของมหาวิทยาลัยและประเทศใกล้เคียงเป็นสำคัญ (มาตรา ๗)

๓) กำหนดให้มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์อาจแบ่งส่วนราชการออกเป็นสำนักงานอธิการบดี คณะวิทยาลัย สถาบัน สำนัก ซึ่งมีมหาวิทยาลัยอาจให้มีส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๖ เป็นส่วนราชการของมหาวิทยาลัยอีกได้ (มาตรา ๘)

๔) กำหนดให้มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์อาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยได้ และมีอำนาจให้ปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันที่สมทบได้ (มาตรา ๑๑)

๕) กำหนดให้มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์อาจมีรายได้ ที่นอกจากเงินที่กำหนดไว้ในงบประมาณแผ่นดิน ได้แก่ เงินผลประโยชน์ ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุ ซึ่งมหาวิทยาลัยปกครองดูแลหรือใช้ประโยชน์ เงินอุดหนุนจากราชการส่วนท้องถิ่น หรือเงินอุดหนุนอื่นที่มหาวิทยาลัยได้รับเพื่อใช้ในการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัย และรายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น (มาตรา ๑๓)

๖) กำหนดให้บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ได้จากการให้หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ (มาตรา ๑๔)

๗) กำหนดให้มีบรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ต้องจัดการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๖ ส่วนเงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศกำหนดไว้ (มาตรา ๑๕)

๒.๓ หมวด ๒ การดำเนินการ

๑) กำหนดให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย นายกสภามหาวิทยาลัยซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิการบดีและประธานสภาคณาจารย์และข้าราชการ กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนห้าคน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนห้าคน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย (ซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งคน ซึ่งเลือกจากข้าราชการหรือพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีใช้คณาจารย์ประจำ และกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบห้าคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย (มาตรา ๑๖)

๒) กำหนดให้นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรืออาจได้รับเลือกใหม่อีกได้ (มาตรา ๑๗)

๓) กำหนดให้สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย และอำนาจตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๘)

๔) กำหนดให้มีสภาวิชาการ ประกอบด้วย ประธานสภาวิชาการและกรรมการสภาวิชาการ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ในทางวิชาการหรือวิชาชีพ และให้สภาวิชาการแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภาวิชาการโดยคำแนะนำของอธิการบดี (มาตรา ๒๑)

๕) กำหนดให้สภาวิชาการมีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพขั้นสูงต่อสภามหาวิทยาลัย เสนอความเห็นและให้คำปรึกษาด้านวิชาการต่อสภามหาวิทยาลัย เสนอความเห็นเกี่ยวกับการเปิดสอน การรวมและการยกเลิกสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๒)

๖) กำหนดให้มีสภาคณาจารย์และข้าราชการ ประกอบด้วย ประธานสภาคณาจารย์และข้าราชการ และกรรมการสภาคณาจารย์และข้าราชการ ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำ ข้าราชการ และพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา (มาตรา ๒๓)

๗) กำหนดให้สภาคณาจารย์และข้าราชการมีอำนาจหน้าที่ในการให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในกิจการของมหาวิทยาลัยและการพัฒนามหาวิทยาลัยต่ออธิการบดีหรือสภามหาวิทยาลัยหาแนวทางร่วมกันเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานในหน้าที่ จรรยาบรรณวิชาชีพและการพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์ ข้าราชการ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา และพนักงานราชการ จัดประชุมคณาจารย์ ข้าราชการ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา และพนักงานราชการ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่อธิการบดีหรือสภามหาวิทยาลัยมอบหมาย (มาตรา ๒๔)

๘) กำหนดให้มีอธิการบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และให้มีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด (มาตรา ๒๕)

๙) กำหนดให้อธิการบดีได้มาจากทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย โดยอธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้ (มาตรา ๒๖)

๑๐) กำหนดให้สภามหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดีเมื่อครบสองปีนับแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง โดยการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดีนั้นให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๗)

๑๑) กำหนดให้อธิการบดีมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการและของมหาวิทยาลัย รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย ควบคุมดูแลกิจการภายในของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปอย่างระเบียบเรียบร้อย และเป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยในกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๓๑)

๑๒) กำหนดให้ในคณะหรือวิทยาลัย มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของคณะหรือวิทยาลัย และให้มีรองคณบดีหรือผู้ช่วยคณบดี เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการตามที่คณบดีมอบหมาย (มาตรา ๓๒)

๑๓) กำหนดคุณสมบัติของคณบดีต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ และรองคณบดีต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ (มาตรา ๓๓)

๑๔) กำหนดให้ในคณะหรือวิทยาลัย ให้มีคณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัย ประกอบด้วย คณบดีเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกจำนวนหนึ่ง (มาตรา ๓๔)

๑๕) กำหนดให้คณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ในการวางแผนนโยบายและแผนงานของคณะหรือวิทยาลัย รวมทั้งพิจารณาหลักสูตรและรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสำหรับคณะเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย (มาตรา ๓๕)

๑๖) กำหนดให้ในสถาบัน สำนัก หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้มีผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของสถาบัน สำนักหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และจะให้มีรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ คนหนึ่งหรือหลายคน เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการตามที่ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนราชการเรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะมอบหมายก็ได้ (มาตรา ๓๖)

๑๗) กำหนดให้มีคณะกรรมการประจำสถาบัน สำนัก หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๓๗)

๑๘) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าและรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้ (มาตรา ๓๘)

๒.๔ หมวด ๓ ตำแหน่งทางวิชาการ

๑) กำหนดให้คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งวิชาการเป็นตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ (มาตรา ๔๒)

๒) กำหนดให้สภามหาวิทยาลัยเสนอให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้ซึ่งมิได้เป็น คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นศาสตราจารย์พิเศษได้ (มาตรา ๔๓)

๓) กำหนดให้สภามหาวิทยาลัยสามารถแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็น คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย เป็นรองศาสตราจารย์พิเศษและผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษได้โดยคำแนะนำ ของอธิการบดี (มาตรา ๔๔)

๔) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ มีสิทธิใช้ตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ แล้วแต่กรณี เป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป (มาตรา ๔๕)

๒.๕ หมวด ๔ ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

๑) กำหนดให้ปริญญามีสามชั้น คือ ปริญญาเอก ปริญญาโท และปริญญาตรี (มาตรา ๔๖)

๒) กำหนดให้มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์มีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตร ในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย สาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาพร้อมหรือสมทบกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือ สถาบันอื่น (มาตรา ๔๗)

๓) กำหนดให้สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี ได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง หรือปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองได้ (มาตรา ๔๘)

๔) กำหนดให้มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์มีอำนาจให้ปริญญาเกียรตินิยมอันดับหนึ่งแก่บุคคลซึ่งสภามหาวิทยาลัย เห็นว่าทรงคุณวุฒิและมีคุณธรรมสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ ได้ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำหรือ ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยในขณะที่ยังดำรง ตำแหน่งนั้นมิได้ (มาตรา ๕๐)

๒.๖ หมวด ๕ บทกำหนดโทษ

๑) กำหนดโทษสำหรับผู้ใดใช้ครุวิทยฐานะ เข้มวิทยฐานะ ครุยประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษา คณาจารย์ ข้าราชการ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา และลูกจ้าง ในมหาวิทยาลัย หรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าว โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือ ปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๕๔)

๒) กำหนดโทษสำหรับผู้ใดที่กระทำการปลอมหรือทำเลียนแบบ ซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือ สัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนราชการของมหาวิทยาลัยไม่ว่าจะเป็นสีกัดหรือทำด้วยวิธีใด ๆ หรือใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ปลอม หรือซึ่งทำเลียนแบบ หรือใช้หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือ สัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนราชการของมหาวิทยาลัยที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยมีได้รับอนุญาตเป็น หนังสือจากมหาวิทยาลัย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๕๕)

๒.๗ บทเฉพาะกาล

๑) กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ รายได้ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของมหาวิทยาลัยราชภัฏ กาฬสินธุ์ตามกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขต

กาฬสินธุ์ตามกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตามรายการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด มาเป็นของมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๕๖)

๒) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชา รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งดังกล่าวของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งดังกล่าวจนกว่าจะได้มีการแบ่งส่วนราชการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕๗)

๓) กำหนดให้ในระหว่างที่ยังมิได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดีให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับรักษาการในตำแหน่งอธิการบดี ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๕๘)

๔) กำหนดให้มีการตราพระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ และข้อบังคับตามพระราชบัญญัตินี้ให้เสร็จสิ้นภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยในระหว่างที่ยังไม่มีพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือข้อบังคับ ตามพระราชบัญญัตินี้ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือข้อบังคับที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏ เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์และกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖๓)

นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“วิทยาเขต” หมายความว่า เขตการศึกษาซึ่งประกอบด้วยส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่
ในเขตท้องที่ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“คณะกรรมการวิชาการ” หมายความว่า คณะกรรมการวิชาการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“สภาพนักงาน” หมายความว่า สภาพนักงานมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“พนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามพระราชบัญญัตินี้ และเป็นนิติบุคคล

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๗ ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ทุนบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อนำพาชุมชน สังคม และประเทศชาติไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นศาสตร์แห่งแผ่นดิน

มาตรา ๘ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยต้องดำเนินการโดยยึดหลักดังต่อไปนี้

- (๑) ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา
- (๒) ความเป็นเลิศทางวิชาการควบคู่ไปกับคุณธรรมและจริยธรรม
- (๓) มาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการอันเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ
- (๔) ความรับผิดชอบต่อรัฐและสังคม
- (๕) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการ
- (๖) การมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

มาตรา ๙ มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนงาน ดังนี้

- (๑) สำนักงานสภามหาวิทยาลัย
- (๒) สำนักงานมหาวิทยาลัย
- (๓) สำนักงานวิทยาเขต

- (๔) คณะ
- (๕) วิทยาลัย
- (๖) สถาบัน
- (๗) สำนัก

มหาวิทยาลัยอาจให้มีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๗ เป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัยอีกได้

มาตรา ๑๐ การจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกส่วนงานตามมาตรา ๙ ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในกรณีการจัดตั้งและการรวมส่วนงานให้กำหนดฐานะและภาระหน้าที่ของส่วนงานนั้นด้วย

การจัดตั้ง การรวม การแบ่ง หรือการยุบเลิกหน่วยงานภายในของส่วนงานตามมาตรา ๙ ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย และในกรณีการจัดตั้งและการรวมหน่วยงานภายในของส่วนงานให้กำหนดภาระหน้าที่ของหน่วยงานภายในนั้นด้วย

มาตรา ๑๑ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยก็ได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันสมทบนั้นได้

การรับเข้าสมทบหรือยกเลิกการสมทบซึ่งสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๒ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาและดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศก็ได้ โดยในการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงนั้นแก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้

การจัดการศึกษาหรือยกเลิกการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๓ กิจการของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่พนักงานมหาวิทยาลัยต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

มาตรา ๑๔ มหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในมาตรา ๗ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ ให้รวมถึง

(๑) ซื้อ ขาย จ้าง รับจ้าง สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน และจำหน่าย หรือทำนิติกรรมใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย ตลอดจนถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง มีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา หรือมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ ในทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และจำหน่ายทรัพย์สินทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

การจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ของมหาวิทยาลัย ให้กระทำได้เฉพาะ อสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาตามมาตรา ๑๗ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้จำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนได้

(๒) รับค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการในการให้บริการภายใน อำนาจหน้าที่ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งทำความตกลงและกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการนั้น

(๓) ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน หรือกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศ หรือระหว่างประเทศ

(๔) กู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน ถือหุ้น เข้าเป็นหุ้นส่วน และลงทุนหรือร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย

การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุน หรือการร่วมลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน

(๕) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุนโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

(๖) จัดให้มีกองทุนเพื่อนิสิตที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ รวมทั้งจัดให้มีทุนเพื่อการศึกษาและทุนเพื่อการวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ

(๗) จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคลเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ในมาตรา ๗ รวมตลอดถึงลงทุนหรือร่วมลงทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวกับ หรือต่อเนื่องกับกิจการของมหาวิทยาลัย หรือนำผลการค้นคว้าวิจัยไปเผยแพร่ หรือหาประโยชน์ เพื่อเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัย

(๘) กำหนดค่าตอบแทนหรือค่าตอบแทนพิเศษ รวมทั้งสวัสดิการ สิทธิประโยชน์และประโยชน์ อย่างอื่นให้แก่พนักงานมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๙) ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา จัดการ ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ

มาตรา ๑๕ รายได้ของมหาวิทยาลัย มีดังนี้

(๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี

(๒) เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย

(๓) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๔) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการลงทุนหรือการร่วมลงทุน และจากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๕) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้รับมาจากการใช้ที่ราชพัสดุ หรือจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ ซึ่งมหาวิทยาลัยปกครอง ดูแล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์

(๖) เงินกองทุนที่รัฐบาลหรือมหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น และรายได้หรือผลประโยชน์จากกองทุนดังกล่าว

(๗) รายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น

เงินอุดหนุนทั่วไปตาม (๑) นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรให้แก่มหาวิทยาลัยโดยตรงเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยและการพัฒนามหาวิทยาลัย เพื่อประกันคุณภาพการศึกษา

รายได้ของมหาวิทยาลัยไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

ในกรณีที่รายได้ตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของมหาวิทยาลัย และค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม และมหาวิทยาลัยไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐบาลพึงจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยตามความจำเป็นของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่รัฐบาลได้ปรับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทน หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดแก่ข้าราชการ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยในสัดส่วนเดียวกัน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้แก่พนักงานมหาวิทยาลัยด้วย

มาตรา ๑๖ มหาวิทยาลัยต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย และนิสิตที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาว่าผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๗ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยได้มาจากการให้ หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือได้มาโดยวิธีอื่น ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๘ ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การบริการทางวิชาการ การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมโดยตรงไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีทั้งปวง รวมทั้งการบังคับทางปกครอง และบุคคลใดจะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับมหาวิทยาลัยในเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยมิได้

มาตรา ๑๙ บรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ต้องจัดการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัยต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศให้กำหนดไว้ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว ต้องได้รับความยินยอมจากผู้อุทิศให้หรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

หมวด ๒ การดำเนินการ

มาตรา ๒๐ ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบห้าคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย

(๓) กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิการบดี ประธานกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย ประธานกรรมการวิชาการ ประธานสภาพนักงาน และนายกสมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

(๔) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งคน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี

(๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสามคน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก

(๖) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสามคน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำที่ทำการสอนมาแล้ว ไม่น้อยกว่าห้าปี และมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก

(๗) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งคน ซึ่งเลือกจากพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุน ที่ปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหานายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องสรรหากรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิจากรายชื่อที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอจำนวนหนึ่งคน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๔) (๕) (๖) และ (๗) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย และให้อุปนายกสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย เมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย และในกรณีที่อุปนายกสภามหาวิทยาลัย ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอุปนายกสภามหาวิทยาลัย ให้สภามหาวิทยาลัย เลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัยและให้ผู้อำนวยการ สำนักงานสภามหาวิทยาลัยเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๒๑ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๒) (๔) (๕) (๖) และ (๗) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรืออาจได้รับเลือกใหม่อีกได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคหนึ่ง นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๒) (๔) (๕) (๖) และ (๗) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอน
- (๔) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยในประเภทนั้น
- (๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๖) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๗) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

ในกรณีที่ตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยแทนตำแหน่งที่ว่างให้สภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยกรรมการสภามหาวิทยาลัยเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง หรือได้มีการดำเนินการให้ผู้ใดดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือยังมีได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่ ให้นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปพลางก่อนจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือได้มีการดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่แล้ว

มาตรา ๒๒ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของมหาวิทยาลัย

(๒) ออกระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของมหาวิทยาลัยหรือสภามหาวิทยาลัยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย และอาจมอบหมายให้ส่วนงานใดในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ออกระเบียบ และข้อบังคับสำหรับส่วนงานนั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปก็ได้

(๓) อนุมัติการให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร ทั้งของมหาวิทยาลัยและที่มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันอื่น รวมทั้งอนุมัติการให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์

(๔) อนุมัติการจัดตั้ง การรวม และยุบเลิกส่วนงานของมหาวิทยาลัย รวมทั้งการแบ่งหรือการปรับปรุง หน่วยงานภายในของส่วนงานดังกล่าว

(๕) อนุมัติการรับเข้าสมทบ การจัดการศึกษาร่วม หรือการยกเลิกการสมทบ การยกเลิก การจัดการศึกษาร่วมของสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น

(๖) อนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวม หรือการยกเลิก หลักสูตรการศึกษา

(๗) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และพิจารณาถอดถอน นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ

(๘) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ

(๙) ออกระเบียบและข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัย

(๑๐) กำหนดนโยบายและวิธีการเกี่ยวกับการจัดหารายได้ จัดหาแหล่งทุนและทรัพยากรอื่น

(๑๑) ออกระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สิน ของมหาวิทยาลัย

(๑๒) อนุมัติการตั้งงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัย

(๑๓) อนุมัติการกู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงิน และการลงทุนหรือการร่วมลงทุนตามมาตรา ๑๔ (๔) วรรคสอง

(๑๔) อนุมัติการจัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคลหรือยกเลิก นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๔ (๗)

(๑๕) รับรองรายงานประจำปีของมหาวิทยาลัย และเสนอรายงานนั้นต่อรัฐมนตรีเพื่อทราบ

(๑๖) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้า ส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก

(๑๗) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อกะทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย รวมทั้งมอบอำนาจให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลดังกล่าวทำการแทนแล้วรายงานให้สภามหาวิทยาลัยทราบ

(๑๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยที่ได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ มาตรา ๒๓ การประชุมและวิธีการดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการอีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย คณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย มีหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาและสนับสนุนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ของประธานกรรมการและกรรมการ ตลอดจนการประชุมและการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย อธิการบดีเป็นประธาน รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก และประธานสภาพนักงาน เป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการ โดยคำแนะนำของอธิการบดี

มาตรา ๒๖ คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอแผนพัฒนา มหาวิทยาลัย พิจารณากลั่นกรองระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของมหาวิทยาลัย พิจารณาเกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกส่วนงาน และการจัดตั้ง การรวม การแบ่ง หรือการยุบเลิกหน่วยงานภายใน ของส่วนงาน ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ให้คำปรึกษา และข้อแนะนำแก่อธิการบดี ทั้งนี้ ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๗ การประชุมและวิธีการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๘ ให้มีคณะกรรมการวิชาการ ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการ ซึ่งมาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของ ประธานกรรมการและกรรมการ ตลอดจนการประชุมและการดำเนินงานของคณะกรรมการวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๙ คณะกรรมการวิชาการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) เสนอแนะการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาทางวิชาการของมหาวิทยาลัยต่ออธิการบดี
- (๒) กำหนดและกำกับดูแลคุณภาพและมาตรฐานวิชาการของมหาวิทยาลัย
- (๓) จัดทำจรรยาบรรณของคณาจารย์และทำงานวิจัยเพื่อเสนอสภามหาวิทยาลัยและดูแลให้มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณดังกล่าว
- (๔) ประมวลและประเมินความก้าวหน้าทางวิชาการ และจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเป็นประจำทุกปี

(๕) เสนอแนะต่อสภามหาวิทยาลัยในการอนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้ง การปรับปรุง การยุบรวม และการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา

(๖) เสนอการให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตรต่อสภามหาวิทยาลัย

(๗) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบของสถานศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันอื่นตามมาตรา ๑๑ และการจัดการศึกษาและดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันวิจัยอื่นตามมาตรา ๑๒ ต่อสภามหาวิทยาลัย

(๘) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวิชาการ

(๙) ให้คำปรึกษาแก่อธิการบดีและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย
มาตรา ๓๐ ให้มีสภาพนักงาน ประกอบด้วย ประธานสภาพนักงาน และกรรมการสภาพนักงาน ซึ่งมาจากพนักงานมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของ ประธานสภาพนักงานและกรรมการสภาพนักงาน ตลอดจนการประชุมและการดำเนินงานของสภาพนักงาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๑ สภาพนักงานมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีในการบริหารกิจการทั้งปวง ของมหาวิทยาลัย

(๒) ช่วยเหลือ สนับสนุน และเผยแพร่กิจกรรมและการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

(๓) สร้างและส่งเสริมความสามัคคีของพนักงานมหาวิทยาลัย

(๔) ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และผดุงเกียรติของพนักงานมหาวิทยาลัย

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๓๒ ให้มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดี ตามจำนวนที่ สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๓๓ อธิการบดีนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของ สภามหาวิทยาลัยจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๕

หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหาอธิการบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

รองอธิการบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีจากผู้มีคุณสมบัติ ตามมาตรา ๓๖

ผู้ช่วยอธิการบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๖

มาตรา ๓๔ อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่ก็ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่งให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย
นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕
- (๔) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอน
- (๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๖) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๗) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

มาตรา ๓๕ อธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๒) สำเร็จการศึกษาปริญญาหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี ในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง อธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอื่น และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๖ รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาปริญญาหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง รวมทั้งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๗ อธิการบดีเป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยในกิจการทั้งปวง และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ประกาศ รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย
- (๒) บริหารงานบุคคล บริหารการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และประกาศของมหาวิทยาลัย

(๓) กำกับดูแล ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของคณบดี ผู้อำนวยการ และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก

(๔) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดี รองคณบดี รองผู้อำนวยการ รองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก และอาจารย์พิเศษ

(๕) จัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยและปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน รวมทั้งติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๖) จัดหาทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการกิจของมหาวิทยาลัย

(๗) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

(๘) จัดทำงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และประกาศของมหาวิทยาลัย หรือตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่อธิการบดีไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี หรือไม่มีผู้รักษาการแทนอธิการบดีตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๕ เป็นผู้รักษาการแทน

มาตรา ๓๙ ในวิทยาเขตหนึ่ง ให้มีสำนักงานวิทยาเขต โดยมีรองอธิการบดีคนหนึ่ง ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของวิทยาเขต ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และประกาศของมหาวิทยาลัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่อธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๔๐ ในวิทยาเขต ให้มีคณะกรรมการประจำวิทยาเขตคณะหนึ่ง

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการประจำวิทยาเขต ตลอดจนการประชุมและการดำเนินงานของคณะกรรมการประจำวิทยาเขต และการจัดระบบบริหารงานภายในวิทยาเขต ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๑ คณะกรรมการประจำวิทยาเขตมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) ให้คำปรึกษาแนะนำแก่อธิการบดีในกิจการต่าง ๆ ของวิทยาเขต

(๒) เสนอความเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับวิชาการของวิทยาเขตต่อคณะกรรมการวิชาการ

(๓) เสนอแผนพัฒนาและแผนงานของวิทยาเขตต่ออธิการบดี

(๔) เสนอแนะการรวม การจัดตั้ง และการยุบเลิกหน่วยงานภายในวิทยาเขตต่ออธิการบดี

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๔๒ ในคณะหรือวิทยาลัย ให้มีคณบดีคนหนึ่งซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของคณะหรือวิทยาลัย และจะให้มีรองคณบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมายก็ได้

คณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้ เมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่งให้รองคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง และถอดถอนคณบดีและรองคณบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๓ ในสถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก ให้มีผู้อำนวยการคนหนึ่งซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของสถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก แล้วแต่กรณี และจะให้มีรองผู้อำนวยการตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการมอบหมายก็ได้

ผู้อำนวยการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้ เมื่อผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งให้รองผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งด้วย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง และถอดถอนผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๔ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งจะรักษาการแทนตำแหน่งดังกล่าวได้อีกเพียงหนึ่งตำแหน่ง แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๔๕ การจัดระบบบริหารงานในคณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานในคณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก อธิการบดีจะมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดีเฉพาะในส่วนงานนั้นก็ได้

ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนตามวรรคสอง มีอำนาจหน้าที่ตามที่อธิการบดีกำหนด

มาตรา ๔๖ นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ การรักษาการแทน การมอบอำนาจ ให้ปฏิบัติหน้าที่แทน ตลอดจนการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติหน้าที่แทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือให้มีอำนาจหน้าที่ใด ให้ผู้รักษาการแทนทำหน้าที่กรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในระหว่างรักษาการแทน

หมวด ๓

การประกันคุณภาพและการประเมิน

มาตรา ๔๗ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๘ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินส่วนงานของมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินส่วนงานของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๙ ให้คณะกรรมการวิชาการจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษา การเรียน การสอน และการวัดผลตามหลักสูตรนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๒๙ (๕)

มาตรา ๕๐ ให้สภามหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดี และหัวหน้าส่วนงานต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๑ ให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ในการประเมินผลการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ต้องให้ออกาสผู้ไม่ผ่านการประเมินในการอุทธรณ์ รวมทั้งต้องจัดให้มีกระบวนการพัฒนาผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสม ทั้งด้านการปฏิบัติงานและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพที่สามารถตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลได้

หลักเกณฑ์และวิธีการอุทธรณ์ และกระบวนการพัฒนา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๔

การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๕๒ ให้มหาวิทยาลัยวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง แยกตามส่วนงาน ของมหาวิทยาลัย มีสมุดบัญชีลงรายการแยกตามประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่าย

ตามความเป็นจริงพร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

การบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

มาตรา ๕๓ ให้มหาวิทยาลัยจัดทำงบการเงิน และบัญชีรายรับและรายจ่ายส่งผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัยภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

วันเริ่มและวันสิ้นปีบัญชีของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๔ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัย และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของมหาวิทยาลัยในรอบปีบัญชี

มาตรา ๕๕ ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัย เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามอธิการบดีและผู้อนุมัติงานในมหาวิทยาลัย และเรียกให้ส่งสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยเป็นการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๕๖ ให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อสภามหาวิทยาลัยเสนอต่อรัฐมนตรี

ให้มหาวิทยาลัยเผยแพร่รายงานประจำปีของปีที่สิ้นไปนั้น แสดงบัญชีงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีรายรับและรายจ่ายที่ผู้สอบบัญชีรับรองแล้ว พร้อมทั้งแสดงผลงานของมหาวิทยาลัยในปีที่ล่วงมา และแผนงานที่จะจัดทำในปีต่อไปภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๕๗ ให้อธิการบดีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

หมวด ๕

การกำกับและดูแล

มาตรา ๕๘ รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๗ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเป็นการเฉพาะ ในกรณีที่มีปัญหาข้อขัดแย้งในการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้วให้ผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๕๙ บรรดาเรื่องที่มีมหาวิทยาลัยจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

หมวด ๖

ตำแหน่งทางวิชาการ

มาตรา ๖๐ คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย
สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นด้วยก็ได้ โดยทำเป็น
ประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ให้เป็นไป
ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๑ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิได้เป็น
ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ
ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๒ ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษและ
พ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิด สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาที่
ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ
ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๓ สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นผู้ปฏิบัติงาน
ในมหาวิทยาลัยเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษและผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ
วิชาการ

อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมเป็นอาจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของหัวหน้าส่วนงาน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ
และอาจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๔ บุคคลใดได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์
ศาสตราจารย์พิเศษ หรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์
รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ตามพระราชบัญญัตินี้ให้มี
สิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามความในวรรคหนึ่งให้ใช้อักษรย่อ ดังนี้

(๑) ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ ศ.
(๒) ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ ศ. (พิเศษ)
(๓) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ	ใช้อักษรย่อ ศ. (เกียรติคุณ)
(๔) รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ รศ.
(๕) รองศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ รศ. (พิเศษ)
(๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ ผศ.
(๗) ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ ผศ. (พิเศษ)

การใช้คำนำหน้านามและการใช้อักษรย่อดังกล่าวสำหรับตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๗

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๖๕ ปริญญามีสามชั้น คือ

ปริญญาเอก	เรียกว่า	ดุษฎีบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ ด.
ปริญญาโท	เรียกว่า	มหาบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ ม.
ปริญญาตรี	เรียกว่า	บัณฑิต	ใช้อักษรย่อ บ.

มาตรา ๖๖ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย และร่วมให้ปริญญาในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศ

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๗ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง หรือปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองก็ได้

มาตรา ๖๘ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ และอนุปริญญาก็ได้ ดังนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาโทหรือเทียบเท่าแล้ว

(๒) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าแล้ว

(๓) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งก่อนถึงขั้นได้รับปริญญาตรี

(๔) ประกาศนียบัตรประเภทอื่น ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาหรือวิจัยเฉพาะวิชา

มาตรา ๖๙ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่ผู้ซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นว่าทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำ ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยในขณะดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

ชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๐ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครุวิทยฐานะหรือเชิษวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร และอาจกำหนดให้มีครุประจำตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย ครุประจำตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย ครุประจำตำแหน่งผู้บริหาร หรือครุประจำตำแหน่งคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยก็ได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุวิทยฐานะ เชิษวิทยฐานะ และครุประจำตำแหน่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ครุวิทยฐานะ เชิษวิทยฐานะ และครุประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไขอย่างใด ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๑ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยก็ได้ โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่งเพื่อการค้า หรือการใช้สิ่งดังกล่าวที่มีใช้เพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๒ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนิสิต หรือพนักงานมหาวิทยาลัยก็ได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๗๓ ผู้ใดใช้ครุวิทยฐานะ เชิษวิทยฐานะ ครุประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนิสิตและพนักงานมหาวิทยาลัย โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา ประกาศนียบัตร หรือมีตำแหน่งใดในมหาวิทยาลัยโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้ หรือมีวิทยฐานะหรือมีตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๔ ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะทำเป็นสีใดหรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยปลอม หรือซึ่งทำเลียนแบบ

(๓) ใช้ หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๗๑ วรรคสอง

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒) แต่กระหนเดียว ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน งบประมาณ และรายได้ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาเป็นของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๖ ให้นายกสภามหาวิทยาลัย อุปนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่นายกสภามหาวิทยาลัย อุปนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป จนกว่าจะได้มีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งซึ่งมีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จภารกิจหรือสภามหาวิทยาลัยมีมติเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๗๗ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และหัวหน้าภาควิชาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไป จนกว่าจะครบวาระ แต่ถ้าบุคคลดังกล่าวเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัย ต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและเมื่อครบกำหนดแล้วไม่แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้พ้นจากตำแหน่ง

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วยของผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งคงดำรงตำแหน่งต่อไป จนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งจะพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๗๘ การนับวาระการดำรงตำแหน่งของอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก ให้นับรวมวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ด้วย

มาตรา ๗๙ ให้ส่วนราชการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ และหน่วยงานที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัยที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัยไปพลางก่อน จนกว่าจะมีประกาศของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๐

มาตรา ๘๐ ให้โอนบรรดาข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ และพนักงานของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาเป็นข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ และพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ และพนักงานราชการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่ามหาวิทยาลัยเป็นส่วนราชการ และให้ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ และพนักงานราชการดังกล่าวรับเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่น ๆ ผ่านมหาวิทยาลัย โดยเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดิน งบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการมาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่มีการนำกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับ ที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการมาใช้บังคับตามวรรคสองไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ หรือมีกรณีที่ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ด้วยเหตุใด ๆ ให้การดำเนินการในส่วนที่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ หรือในส่วนที่ไม่อาจนำกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับดังกล่าวมาใช้ได้ เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๑ ข้าราชการหรือลูกจ้างตามมาตรา ๘๐ ผู้ใด

(๑) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย แล้วแต่กรณี ในทันที

(๒) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลาตาม (๑) แต่ไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อมหาวิทยาลัยได้ประเมินแล้ว เห็นว่ามีความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ให้บรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยได้โดยไม่ต้องทดลองปฏิบัติงาน

(๓) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลาตาม (๒) แต่ไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อมหาวิทยาลัยได้ประเมินแล้ว เห็นว่ามีความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ให้รับเข้าทดลองปฏิบัติหน้าที่เป็นเวลาหนึ่งปี เมื่อพ้นกำหนดแล้วเห็นว่ามีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะบรรจุเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย ก็ให้บรรจุได้

(๔) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลาตาม (๓) ถ้ามหาวิทยาลัยเห็นว่าการรับบุคคลนั้นเข้าทำงานจะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย และมีอัตราที่จะรับเข้าทำงานได้ ให้ดำเนินการตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย การแสดงเจตนาตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และเมื่อได้ยื่นแสดงเจตนาแล้วจะถอนมิได้

ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๘๐ ที่มีได้รับการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยังคงสถานะความเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ

มาตรา ๘๒ ผู้ซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗๗ และมาตรา ๘๑ ให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นไม่น้อยกว่าเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่เคยได้รับอยู่ก่อนเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๓ ข้าราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗๗ และมาตรา ๘๑ ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันที่มหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๘๑ ให้ถือว่าเป็นการออกจากงานเพราะทางราชการยุบตำแหน่ง และให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง

ข้าราชการซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่แล้ว ให้มีสิทธิขอเป็นสมาชิกต่อไปได้ แม้จะออกจากราชการแล้ว ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าเป็นข้าราชการบำนาญ และมีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

พนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ในฐานะข้าราชการบำนาญแล้ว ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะประกันตนด้วยความสมัครใจ

มาตรา ๘๔ ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการวิชาการตามมาตรา ๒๘ ให้สภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗๖ หรือคณะกรรมการที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมายทำหน้าที่คณะกรรมการวิชาการจนกว่าจะได้มีคณะกรรมการวิชาการตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มีข้อบังคับเกี่ยวกับการประชุมสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๓ และข้อบังคับเกี่ยวกับการประชุมคณะกรรมการวิชาการตามมาตรา ๒๘ ให้นำข้อบังคับว่าด้วยการประชุมของสภามหาวิทยาลัยซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ และใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘๕ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๖ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาข้าราชการและกรรมการในสภาข้าราชการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไป จนกว่าจะมีผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภานักงานและกรรมการสภานักงานตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๗ ในระหว่างที่ยังมีข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๘๐ เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการดังกล่าวมีส่วนร่วมในกิจการสภานักงานโดยเท่าเทียมกับพนักงานมหาวิทยาลัยด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๕ ให้คณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการประจำสถาบัน สำนัก หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และคณะกรรมการอื่นซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ หรือตามมติสภามหาวิทยาลัย ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการดำเนินการตามมาตรา ๔๕ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๙ ให้ตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวคงดำรงตำแหน่งนั้นต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้จนครบกำหนดเวลาที่ได้รับการแต่งตั้ง

มาตรา ๙๐ สิทธิในการเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นใดของข้าราชการหรือพนักงานที่โอนตามมาตรา ๘๐ หรือเปลี่ยนสถานภาพตามมาตรา ๗๗ และมาตรา ๘๑ และสิทธิในการเลื่อนตำแหน่งของลูกจ้างของส่วนราชการมิให้เสียไปเพราะเหตุที่โอนมาหรือเปลี่ยนสถานภาพหรือไม่เปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการในมหาวิทยาลัยว่างลง ไม่ว่าจะว่างอยู่ก่อนหรือภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้นและให้โอนอัตราตำแหน่ง และเงินงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมตลอดทั้งบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่งนั้นไปเป็นของมหาวิทยาลัย และให้ถือว่า การโอนเงินงบประมาณ ดังกล่าวเป็นการโอนเงินงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๕๒ ให้ออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังมิได้ออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศตามวรรคหนึ่งให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎทรวง ประกาศทรวงมหาวิทยาลัย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับ โดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจและสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยของรัฐพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐจะทำให้การบริหารจัดการเป็นอิสระและมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการ สมควรปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๖ กำหนดให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาเป็นนิติบุคคล และอาจจัดเป็นส่วนราชการหรือเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐยกเว้นสถานศึกษาเฉพาะทาง ตามมาตรา ๒๑ ให้สถานศึกษาดังกล่าวดำเนินกิจการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภามหาวิทยาลัย ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ซึ่งบทบัญญัติตามมาตราดังกล่าวมุ่งให้สถาบันอุดมศึกษามีความเป็นอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่ผู้รับบริการ สามารถผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีศักยภาพเข้าสู่สังคมเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของประเทศไปพร้อมกัน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และเป็นนิติบุคคล

ความจำเป็นทางด้านกฎหมาย ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๖ ผนวกกับพัฒนาการและทิศทางการพัฒนาของมหาวิทยาลัยที่มีอย่างต่อเนื่อง จนมีความพร้อมด้านการบริหารจัดการที่สามารถใช้ความเป็นอิสระ มีความคล่องตัวและมีความรับผิดชอบตรวจสอบได้บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล รวมทั้งแนวโน้มอนาคตที่มหาวิทยาลัยต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่กล่าวมามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จึงจำเป็นต้องมีความเป็นอิสระและความคล่องตัวมากขึ้นในการบริหารงานด้านต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงสถานภาพของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

ทั้งนี้ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงได้ตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ขึ้น โดยสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีดังนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๖๖ ก วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจและสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยของรัฐพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐจะทำให้การบริหารจัดการเป็นอิสระและมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการ สมควรปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๗ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๙๒ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ (มาตรา ๓)

๒. บทนิยามศัพท์ (มาตรา ๔)

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“วิทยาเขต” หมายความว่า เขตการศึกษาซึ่งประกอบด้วยส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเขตท้องที่ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะกรรมการวิชาการ” หมายความว่า คณะกรรมการวิชาการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“สภานักงาน” หมายความว่า สภานักงานมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“พนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๓. ให้สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามพระราชบัญญัตินี้และเป็นนิติบุคคล ที่มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ซึ่งไม่เป็นราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธึงบประมาณและกฎหมายอื่น (มาตรา ๕)

หมวด ๑ บททั่วไป

๔. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม (มาตรา ๗)

๕. ในการดำเนินการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ต้องคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ความเป็นเลิศทางวิชาการควบคู่ไปกับคุณธรรมและจริยธรรม มาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการอันเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ความรับผิดชอบต่อรัฐและสังคม ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย (มาตรา ๘)

๖. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อาจแบ่งส่วนงานเป็นสำนักงานสภามหาวิทยาลัย สำนักงานมหาวิทยาลัย สำนักงานวิทยาเขต คณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก และอาจให้มีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า คณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนักได้ (มาตรา ๙)

๗. กรณีการจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกส่วนงานของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา และหากมีการจัดตั้งและการรวมส่วนงานให้กำหนดฐานะและภาระหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าวด้วย และสำหรับกรณีการจัดตั้ง การรวม การแบ่ง หรือการยุบเลิกหน่วยงานภายในของส่วนงานให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและหากมีการจัดตั้งและการรวมหน่วยงานภายในของส่วนงานให้กำหนดภาระหน้าที่ของหน่วยงานภายในดังกล่าวด้วย (มาตรา ๑๐)

๘. ในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์สามารถรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบได้ (มาตรา ๑๑)

๙. ในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อาจจัดการศึกษาและดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศ (มาตรา ๑๒)

๑๐. กิจการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่พนักงานมหาวิทยาลัยต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน (มาตรา ๑๓)

๑๑. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๑๔)

๑๒. กำหนดแหล่งที่มาของรายได้ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (มาตรา ๑๕)

๑๓. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย และนิสิตที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี (มาตรา ๑๖)

๑๔. อสังหาริมทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้มาจากการให้ หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยหรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือได้มาโดยวิธีอื่นไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุและให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๑๗)

๑๕. ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การบริการทางวิชาการ การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมโดยตรงไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี รวมทั้งการบังคับทางปกครอง และบุคคลใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยไม่ได้ (มาตรา ๑๘)

๑๖. กำหนดให้การจัดการรายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต้องจัดการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๑๙)

หมวด ๒ การดำเนินการ

๑๗. กำหนดให้มหาวิทยาลัยเกษตรมีสภามหาวิทยาลัย โดยมีกรรมการสภามหาวิทยาลัยที่มาจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยและองค์กรต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๐)

๑๘. กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัย และกำหนดเหตุที่จะทำให้นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่ง (มาตรา ๒๑)

๑๙. สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ และที่สำคัญให้มีอำนาจออกระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของมหาวิทยาลัยหรือสภามหาวิทยาลัย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย การบริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๒)

๒๐. การประชุมและวิธีการดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๓)

๒๑. กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยที่มีหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาและสนับสนุนการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๔)

๒๒. กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ซึ่งมีอธิการบดีเป็นประธาน (มาตรา ๒๕)

๒๓. กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอแผนพัฒนามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พิจารณากลั่นกรอง ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของ

มหาวิทยาลัย พิจารณาเกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกส่วนงาน และการจัดตั้ง การรวม การแบ่ง หรือการยุบเลิกหน่วยงานภายในของส่วนงานดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ให้คำปรึกษาและข้อแนะนำแก่อธิการบดี (มาตรา ๒๖)

๒๔. กำหนดให้การประชุมและวิธีการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๗)

๒๕. กำหนดให้มีคณะกรรมการวิชาการ ซึ่งมาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๘)

๒๖. กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวิชาการ (มาตรา ๒๙)

๒๗. กำหนดให้มีสภาพนักงาน ซึ่งมาจากพนักงานมหาวิทยาลัย (มาตรา ๓๐)

๒๘. กำหนดหน้าที่ของสภาพนักงาน ซึ่งที่สำคัญคือให้คำปรึกษาและข้อแนะนำแก่สภามหาวิทยาลัย และอธิการบดี (มาตรา ๓๑)

๒๙. กำหนดให้อธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด (มาตรา ๓๒)

๓๐. กำหนดให้อธิการบดีจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย ซึ่งหลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหาอธิการบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และสำหรับตำแหน่งรองอธิการบดีให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี และส่วนตำแหน่งผู้ช่วยอธิการบดีให้อธิการบดีมีอำนาจแต่งตั้ง (มาตรา ๓๓)

๓๑. กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของอธิการบดี และกำหนดเหตุที่จะทำให้อธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง (มาตรา ๓๔)

๓๒. กำหนดคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี และผู้ช่วยอธิการบดี (มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖)

๓๓. กำหนดอำนาจและหน้าที่ของอธิการบดี (มาตรา ๓๗)

๓๔. ในกรณีที่อธิการบดีไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน และหากไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี หรือไม่มีผู้รักษาการแทนอธิการบดีหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน (มาตรา ๓๘)

๓๕. กำหนดให้ในวิทยาเขตหนึ่งให้มีสำนักงานวิทยาเขต โดยมีรองอธิการบดี ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงาน (มาตรา ๓๙)

๓๖. กำหนดให้ในวิทยาเขตมีคณะกรรมการประจำวิทยาเขตคณะหนึ่ง (มาตรา ๔๐)

๓๗. กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการประจำวิทยาเขต (มาตรา ๔๑)

๓๘. ในคณะหรือวิทยาลัยให้มีคณบดีที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงาน (มาตรา ๔๒)

๓๙. ในสถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก ให้มีผู้อำนวยการคนหนึ่งซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงาน (มาตรา ๔๓)

๔๐. กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันไม่ได้ (มาตรา ๔๔)

๔๑. ให้การจัดระบบบริหารงานในคณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานในส่วนงานดังกล่าว อธิการบดีจะมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดีก็ได้ (มาตรา ๔๕)

๔๒. นอกจากที่บัญญัติไว้แล้ว โดยเฉพาะในพระราชบัญญัตินี้ การรักษาการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติหน้าที่แทน และการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติหน้าที่แทนของผู้ดำรงตำแหน่ง ๆ ในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๔๖)

หมวด ๓ การประกันคุณภาพและการประเมิน

๔๓. ให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๔๗)

๔๔. ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีระบบการประเมินส่วนงานของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๔๘)

๔๕. ให้คณะกรรมการวิชาการจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษาการเรียนการสอน และการวัดผลตามหลักสูตรนั้น ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด (มาตรา ๔๙)

๔๖. ให้สภามหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดีและหัวหน้าส่วนงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๕๐)

๔๗. ให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๕๑)

หมวด ๔ การบัญชีและการตรวจสอบ

๔๘. ให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้องให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป (มาตรา ๕๒)

๔๙. ให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จัดทำงบการเงิน และบัญชีรายรับและรายจ่ายส่งผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัยภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี (มาตรา ๕๓)

๕๐. กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๕๔)

๕๑. ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย (มาตรา ๕๕)

๕๒. ให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีเพื่อสภามหาวิทยาลัยจะได้เสนอต่อรัฐมนตรี (มาตรา ๕๖)

๕๓. ให้อธิการบดี เป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (มาตรา ๕๗)

หมวด ๕ การกำกับและดูแล

๕๔. รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรี และในกรณีที่มีปัญหาข้อขัดแย้งในการดำเนินการของมหาวิทยาลัยซึ่งอาจเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีเสนอ

คณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดให้ผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๕๘)

๕๕. ในการที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จะเสนอเรื่องใดไปยังคณะรัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้เสนอ (มาตรา ๕๙)

หมวด ๖ ตำแหน่งทางวิชาการ

๕๖. ให้มีตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์เป็นตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นอีกก็ได้ (มาตรา ๖๐)

๕๗. ตำแหน่งศาสตราจารย์พิเศษ มาจากการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยจากผู้ซึ่งมิได้เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย (มาตรา ๖๑)

๕๘. ตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษ และพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิด (มาตรา ๖๒)

๕๙. ตำแหน่งรองศาสตราจารย์พิเศษและผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษมาจากการแต่งตั้งของสภามหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการวิชาการ และตำแหน่งอาจารย์พิเศษมาจากการแต่งตั้งของอธิการบดีโดยคำแนะนำของหัวหน้าส่วนงาน (มาตรา ๖๓)

๖๐. ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการมีสิทธิใช้คำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป โดยบุคคลใดได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ หรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามความในวรรคหนึ่งให้ใช้อักษรย่อ ดังนี้

๑) ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ ศ.
๒) ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ ศ. (พิเศษ)
๓) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ	ใช้อักษรย่อ ศ. (เกียรติคุณ)
๔) รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ รศ.
๕) รองศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ รศ. (พิเศษ)
๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ ผศ.
๗) ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ ผศ. (พิเศษ)

การใช้คำนำหน้านามและการใช้อักษรย่อดังกล่าวสำหรับตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๖๔)

หมวด ๗ ปริญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

๖๑. กำหนดลำดับชั้น ชื่อเรียก และอักษรย่อของปริญญา (มาตรา ๖๕)

โดยปริญนามีสามชั้น คือ

ปริญญาเอก	เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ ด.
ปริญญาโท	เรียกว่า มหาบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ ม.
ปริญญาตรี	เรียกว่า บัณฑิต	ใช้อักษรย่อ บ.

๖๒. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย และร่วมให้ปริญญาในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงอื่นในประเทศ ต่างประเทศ หรือขององค์การระหว่างประเทศ (มาตรา ๖๖)

๖๓. สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี ได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง หรือปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสอง (มาตรา ๖๗)

๖๔. สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ และอนุปริญญาได้ (มาตรา ๖๘)

๖๕. มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่ผู้ซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นว่าทรงคุณวุฒิ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำ ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยในขณะดำรงตำแหน่งไม่ได้ (มาตรา ๖๙)

๖๖. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีอำนาจกำหนดให้มีครูวิทยฐานะหรือเสมียนวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในแต่ละระดับและกำหนดให้มีครูประจำตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ (มาตรา ๗๐)

๖๗. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีอำนาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๗๑)

๖๗. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีอำนาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมายหรือเครื่องแต่งกายของนิสิตหรือพนักงานมหาวิทยาลัย (มาตรา ๗๒)

หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

๖๙. กำหนดโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการใช้ครูวิทยฐานะ เสมียนวิทยฐานะ ครูประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนิสิตและพนักงานมหาวิทยาลัย และการแสดงวุฒิการศึกษาโดยไม่มีสิทธิ (มาตรา ๗๓)

๗๐. กำหนดโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตราเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ซึ่งรวมถึงผู้ที่ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ดังกล่าวด้วย และผู้ที่ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยโดยไม่ได้รับอนุญาต (มาตรา ๗๔)

บทเฉพาะกาล

๗๑. กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน งบประมาณ และรายได้ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมาเป็นของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗๕)

๗๒. กำหนดให้นายกสภามหาวิทยาลัย อุปนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๗๖)

๗๓. กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ แต่ถ้าบุคคลดังกล่าวเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งหากเมื่อครบกำหนดแล้วไม่แสดงเจตนาดังกล่าว ให้พ้นจากตำแหน่ง (มาตรา ๗๗)

๗๔. การนับวาระการดำรงตำแหน่งของอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าให้นับรวมวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ด้วย (มาตรา ๗๘)

๗๕. กำหนดให้ส่วนราชการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และหน่วยงานที่สภามหาวิทยาลัย ได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัยที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัยไปพลางก่อน จนกว่าจะมีประกาศของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๐ (มาตรา ๗๙)

๗๖. กำหนดให้โอนข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ และพนักงานมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาเป็นข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ และพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘๐)

๗๗. การแสดงเจตนาและระยะเวลาเปลี่ยนสถานภาพของข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘๑)

๗๘. กำหนดให้ผู้ซึ่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗๗ และมาตรา ๘๑ ให้คงได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการและประโยชน์ตอบแทน อย่างอื่นไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่เดิม ก่อนเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๘๒)

๗๙. กำหนดให้ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการที่มหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่ง (มาตรา ๘๓)

๘๐. กำหนดให้ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการวิชาการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สภามหาวิทยาลัย หรือคณะกรรมการที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมายทำหน้าที่คณะกรรมการวิชาการจนกว่าจะได้มีคณะกรรมการ วิชาการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘๔)

๘๑. กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมกิจการ มหาวิทยาลัย อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีผู้ดำรงตำแหน่ง ประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้อง ไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๕)

๘๒. กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาข้าราชการและกรรมการในสภาข้าราชการของมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับคงดำรงตำแหน่งต่อไป จนกว่าจะมีผู้ดำรงตำแหน่ง ประธานสภาพนักงานและกรรมการสภาพนักงานตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๖)

๘๓. กำหนดให้ในระหว่างที่ยังมีข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการเป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้บุคคลดังกล่าวนี้ได้มีส่วนร่วมในกิจการสภาพนักงานโดยเท่าเทียมกับพนักงาน มหาวิทยาลัยด้วย (มาตรา ๘๗)

๘๔. ให้คณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยคณะกรรมการประจำ สถาบัน สำนัก หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะและคณะกรรมการอื่นซึ่งได้รับแต่งตั้ง หรือเลือกตั้ง หรือตามมติสภามหาวิทยาลัย ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการดำเนินการจัดระบบบริหารงานในคณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก หรือส่วนงาน ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบันหรือสำนัก ตามมาตรา ๔๕ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๘)

๘๕. กำหนดรองรับตำแหน่งวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีฐานะเป็นตำแหน่งทางวิชาการตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป (มาตรา ๘๙)

๘๖. กำหนดให้ความคุ้มครองสิทธิในการเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นใดของข้าราชการหรือพนักงานที่โอนมาหรือเปลี่ยนสถานภาพ และสิทธิในการเลื่อนตำแหน่งของลูกจ้างของส่วนราชการมิให้เสียไป เพราะเหตุที่โอนมาหรือเปลี่ยนสถานภาพหรือไม่เปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย (มาตรา ๙๐)

๘๗. กำหนดให้ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ว่างลงไม่ว่าจะว่างอยู่ก่อนหรือภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้นและให้โอนอัตราตำแหน่งและเงินงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมตลอดทั้งบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่งนั้นไปเป็นของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๙๑)

๘๘. กำหนดให้ออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในระหว่างที่ยังไม่ได้ออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎทรวง ประกาศ ทบวงมหาวิทยาลัย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๙๒)

นางธิดารัตน์ อุ่ณจันทร์ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยขอนแก่น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยขอนแก่น

“วิทยาเขต” หมายความว่า เขตการศึกษาซึ่งประกอบด้วยส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ใน
เขตท้องที่ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยขอนแก่น

“สภานักงาน” หมายความว่า สภานักงานมหาวิทยาลัยขอนแก่น

“พนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัยขอนแก่น

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้มหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัตินี้ และเป็นนิติบุคคล

มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๗ ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาชั้นสูง มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริม ประยุกต์ และพัฒนาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพแก่สังคม และทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

มาตรา ๘ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗ ให้มหาวิทยาลัยคำนึงถึง

- (๑) ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา
- (๒) ความมีเสรีภาพและความเป็นเลิศทางวิชาการ ควบคู่ไปกับคุณธรรมและจริยธรรม
- (๓) มาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการอันเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ
- (๔) ความโปร่งใส ความถูกต้อง การตรวจสอบได้ และความรับผิดชอบต่อรัฐและสังคม
- (๕) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการ
- (๖) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

มาตรา ๙ มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนงาน ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานสภามหาวิทยาลัย
- (๒) สำนักงานอธิการบดี
- (๓) สำนักงานวิทยาเขต
- (๔) คณะ
- (๕) วิทยาลัย
- (๖) สถาบัน
- (๗) สำนัก

มหาวิทยาลัยอาจให้มีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๗ เป็นส่วนงานในมหาวิทยาลัยอีกได้

มาตรา ๑๐ การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานตามมาตรา ๙ ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในกรณีการจัดตั้งและการรวมส่วนงานให้กำหนดฐานะและภาระหน้าที่ของส่วนงานนั้นด้วย

การแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานตามมาตรา ๙ ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ต้องคำนึงถึงคุณภาพทางวิชาการ ความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณ การลดความซ้ำซ้อน และการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารเป็นสำคัญ

มาตรา ๑๑ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันสมทบนั้นได้

การรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการรับเข้าสมทบซึ่งสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบในมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๒ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศ หรือต่างประเทศ หรือขององค์การระหว่างประเทศได้ โดยในการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นแก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้

การจัดการศึกษาหรือยกเลิกการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๓ กิจการของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่พนักงานมหาวิทยาลัยต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

มาตรา ๑๔ มหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๗ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ซื้อ ขาย จ้าง รับจ้าง สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน และจำหน่าย หรือทำนิติกรรมใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย ตลอดจนถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง มีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา หรือมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ ในทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และจำหน่ายทรัพย์สินทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุดหนุน หรืออุทิศให้

การจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ของมหาวิทยาลัย ให้กระทำได้เฉพาะอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาตามมาตรา ๑๗ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้จำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนได้

(๒) ดำเนินกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม หรือเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการให้การศึกษาและบริการทางวิชาการ

(๓) รับค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการในการให้บริการภายในอำนาจหน้าที่ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งทำความตกลงและกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการนั้น

(๔) กู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงิน โดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน ถือหุ้นเข้าเป็นหุ้นส่วน และลงทุนหรือร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย

การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุน หรือการร่วมลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อน

(๕) ออกพันธบัตรเพื่อการลงทุนโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

(๖) กำหนดค่าตอบแทนหรือค่าตอบแทนพิเศษ รวมทั้งสวัสดิการ สิทธิประโยชน์และประโยชน์อย่างอื่นให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๗) จัดให้มีกองทุนเพื่อกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย โดยการบริหารกองทุนให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๘) ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา จัดการ ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ

(๙) จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล รวมตลอดถึงลงทุนหรือร่วมลงทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของมหาวิทยาลัย หรือนำผลการค้นคว้าวิจัยไปเผยแพร่หรือหาประโยชน์ เพื่อเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๕ รายได้ของมหาวิทยาลัย มีดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี

(๒) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุดหนุนหรืออุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย

(๓) เงินกองทุนที่รัฐบาลหรือมหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น และรายได้หรือผลประโยชน์จากกองทุนดังกล่าว

(๔) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๕) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการลงทุนหรือการร่วมลงทุนจากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๖) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุ หรือจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุที่มหาวิทยาลัยปกครอง ดูแล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์

(๗) รายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น

เงินอุดหนุนทั่วไปตาม (๑) นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรให้แก่มหาวิทยาลัยโดยตรง เป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยและการพัฒนามหาวิทยาลัย เพื่อประกันคุณภาพการศึกษา

รายได้ของมหาวิทยาลัยไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ในกรณีที่รายได้ตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของมหาวิทยาลัย และค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม และมหาวิทยาลัยไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐบาลพึงจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยตามความจำเป็นของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่รัฐบาลได้ปรับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์ใดให้แก่ข้าราชการ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยในสัดส่วนเดียวกัน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้แก่พนักงานมหาวิทยาลัยด้วย

มาตรา ๑๖ มหาวิทยาลัยต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย และนักศึกษาซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาว่าผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๗ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมหาวิทยาลัยได้มาโดยมีผู้อุทิศให้หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือได้มาโดยทางอื่น ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๘ ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ และการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีทั้งปวง รวมทั้งการบังคับทางปกครอง และบุคคลใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับมหาวิทยาลัยในเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยมิได้

มาตรา ๑๙ บรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยจะต้องจัดการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัยจะต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศให้กำหนดไว้ และต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว มหาวิทยาลัยต้องได้รับความยินยอมจากผู้อุทิศให้หรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏ จะต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

หมวด ๒

การดำเนินการ

มาตรา ๒๐ ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบห้าคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย

(๓) อธิการบดี

(๔) นายกสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ประธานสภาพัฒนาการ และประธานกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย

(๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสี่คน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีจำนวนหนึ่งคน เลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙ (๔) และ (๕) จำนวนสองคน และเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙ (๖) (๗) และวรรคสอง จำนวนหนึ่งคน

(๖) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสี่คน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำจำนวนสามคน และเลือกจากพนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งมิใช่คณาจารย์ประจำจำนวนหนึ่งคน

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหานายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ซึ่งในจำนวนนี้ต้องสรรหากรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจากบัญชีรายชื่อที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดจำนวนหนึ่งคน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย และให้อุปนายกสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัยเมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย หากอุปนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอุปนายกสภามหาวิทยาลัย ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย และจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

มาตรา ๒๑ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๐ (๒) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

(๒) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่หรือผู้มีตำแหน่งบริหารในพรรคการเมือง

(๓) มีคุณสมบัติอื่น ๆ ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๒ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๐ (๒) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้

กรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๕) และ (๖) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับเลือกใหม่อีกได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๒) (๕) และ (๖) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามของการเป็นนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยในประเภทนั้น
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๖) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด
- (๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ในกรณีที่ตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยแทนตำแหน่งที่ว่างให้สภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยกรรมการสภามหาวิทยาลัยเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๒) (๕) และ (๖) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือได้มีการแต่งตั้งหรือเลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือได้รับแต่งตั้งหรือได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือยังมีได้เลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่ ให้นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่แล้ว

มาตรา ๒๓ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย
อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) กำหนดทิศทาง เป้าหมายของมหาวิทยาลัย และวางนโยบาย รวมทั้งอนุมัติแผนพัฒนาของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๒) ออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของมหาวิทยาลัย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย และอาจมอบหมายให้มหาวิทยาลัยหรือส่วนงานใดในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งสำหรับส่วนงานนั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปได้

(๓) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัย

(๔) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหาร การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๕) อนุมัติการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานของมหาวิทยาลัย รวมทั้งการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานดังกล่าว

(๖) อนุมัติการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล ตลอดจนกำหนดนโยบายขององค์กรดังกล่าว

(๗) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการจัดหารายได้ จัดหาแหล่งทุน และทรัพยากรอื่น

(๘) อนุมัติการตั้งงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัย

(๙) อนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวม หรือการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา

(๑๐) อนุมัติการรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น

(๑๑) อนุมัติการจัดการศึกษาร่วมและยกเลิกการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่น

(๑๒) อนุมัติการให้ปริญญา อนุปริญญา และประกาศนียบัตร ทั้งของมหาวิทยาลัย และที่มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่น รวมทั้งอนุมัติการให้ปริญญาโทดุษฎีบัณฑิต

(๑๓) แต่งตั้งและถอดถอนประธานและกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย และประธานและกรรมการสภามหาวิทยาลัย

(๑๔) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย รวมทั้งมอบอำนาจให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลดังกล่าวทำการแทน แล้วรายงานให้สภามหาวิทยาลัยทราบ

(๑๕) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และพิจารณาถอดถอนนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ

(๑๖) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี และหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙

(๑๗) แต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๕๖ วรรคสาม

(๑๘) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดีและหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙

(๔) (๕) (๖) (๗) และวรรคสอง

(๑๙) รับรองรายงานประจำปีของมหาวิทยาลัยและเสนอรายงานนั้นต่อรัฐมนตรีเพื่อทราบ

(๒๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของส่วนงานใดหรือของผู้ใดโดยเฉพาะ

มาตรา ๒๔ การประชุมและวิธีดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๕ ให้มีสภาวิชาการ ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าสิบห้าคนแต่ไม่เกินยี่สิบคนซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการ รวมทั้งอำนาจหน้าที่ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๖ ให้มีสภาพนักงาน ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการซึ่งเลือกจากพนักงานมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาพนักงาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๗ สภาพนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีในการบริหารกิจการทั้งปวงของมหาวิทยาลัย

(๒) ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างมหาวิทยาลัยกับพนักงานมหาวิทยาลัยและระหว่างพนักงานมหาวิทยาลัยด้วยกัน

(๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๒๘ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย

คณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาแก่มหาวิทยาลัยในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัย และสนับสนุนการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๙ ให้มีคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ อธิการบดี

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รองอธิการบดี ประธานสภาพนักงาน และหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙ (๔) (๕) (๖) (๗) และวรรคสอง

ให้อธิการบดีแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย และจะแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการดังกล่าวด้วยก็ได้

มาตรา ๓๐ คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาและกลั่นกรองข้อบังคับและระเบียบของมหาวิทยาลัย เพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย
(๒) เสนอการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงาน ต่อสภามหาวิทยาลัย

(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารมหาวิทยาลัยตามที่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีมอบหมาย หรือที่มิได้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการใดโดยเฉพาะ

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

การประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๑ ให้มีคณะกรรมการบริหารงานบุคคลมหาวิทยาลัย คณะกรรมการการเงิน และทรัพย์สินมหาวิทยาลัย และคณะกรรมการอุทธรณ์ ร้องทุกข์และพิทักษ์ระบบคุณธรรมประจำมหาวิทยาลัย

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการ รวมทั้งอำนาจหน้าที่ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๒ ให้มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๓๓ อธิการบดีนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

รองอธิการบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี จากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖

ผู้ช่วยอธิการบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖

มาตรา ๓๔ อธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี และหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙ (๔) (๕) (๖) (๗) และวรรคสอง จะแต่งตั้งจากพนักงานมหาวิทยาลัยหรือผู้ซึ่งมิใช่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยก็ได้

มาตรา ๓๕ อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย
นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๖) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการ
ทั้งหมด

(๗) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากไม่ผ่านการประเมินผลตามหลักเกณฑ์ที่
สภามหาวิทยาลัยกำหนดตามมาตรา ๔๖

(๘) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๓๖ อธิการบดีและรองอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น
ที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี
ในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือ
สถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้ว
ไม่น้อยกว่าสิบปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือมีประสบการณ์
ด้านการบริหารอื่นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

ผู้ช่วยอธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย
หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง อธิการบดี รองอธิการบดี และผู้ช่วยอธิการบดี
ต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๗ อธิการบดีเป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยในกิจการทั้งปวง และให้มีอำนาจหน้าที่
ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ
และคำสั่งของมหาวิทยาลัย รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๒) จัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการตามระยะเวลาที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด รวมทั้งติดตาม
และประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๓) จัดหารายได้และทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินภารกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์
ของมหาวิทยาลัย

- (๔) จัดทำงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่าย เพื่อเสนอขออนุมัติต่อสภามหาวิทยาลัย
- (๕) บริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของมหาวิทยาลัย รวมทั้งมติของสภามหาวิทยาลัย
- (๖) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดี
- (๗) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙ (๑) (๒) และ (๓)
- (๘) แต่งตั้งและถอดถอนรองหัวหน้าส่วนงานและผู้ช่วยหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙ (๔) (๕)

(๖) (๗) และวรรคสอง ตามคำแนะนำของหัวหน้าส่วนงาน

(๙) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน และดำเนินการทางวินัยแก่พนักงานมหาวิทยาลัย ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๑๐) เสนอรายงานผลการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยด้านต่าง ๆ และรายงานประจำปีของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

(๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของมหาวิทยาลัย หรือตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่อธิการบดีไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี หรือไม่มีผู้รักษาการแทนอธิการบดีตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖ เป็นผู้รักษาการแทน

มาตรา ๓๙ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีเขตการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่มีส่วนงานตามมาตรา ๙ ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยกำหนดให้เป็นวิทยาเขตได้ ทั้งนี้ ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

ในวิทยาเขตหนึ่ง อธิการบดีอาจมอบอำนาจให้รองอธิการบดีคนหนึ่ง หรือหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙ (๔) (๕) (๖) (๗) หรือวรรคสอง ที่อยู่ในวิทยาเขตนั้น ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดีเฉพาะในวิทยาเขตนั้นได้

มาตรา ๔๐ การบริหารงานภายในของส่วนงานตามมาตรา ๙ (๑) (๒) และ (๓) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ในส่วนงานตามมาตรา ๙ (๔) (๕) (๖) (๗) และวรรคสอง ให้มีหัวหน้าส่วนงานคนหนึ่ง ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบส่วนงาน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้ และจะให้มีรองหัวหน้าส่วนงาน หรือผู้ช่วยหัวหน้าส่วนงาน เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่หัวหน้าส่วนงานมอบหมายก็ได้

ชื่อตำแหน่ง คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา และการพ้นจากตำแหน่งของหัวหน้าส่วนงาน รองหัวหน้าส่วนงาน หรือผู้ช่วยหัวหน้าส่วนงานตามวรรคสอง รวมทั้งอำนาจหน้าที่ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

เมื่อหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙ (๔) (๕) (๖) (๗) และวรรคสอง พ้นจากตำแหน่งให้รองหัวหน้าส่วนงานและผู้ช่วยหัวหน้าส่วนงานนั้นพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๔๑ ให้ส่วนงานตามมาตรา ๙ ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จัดให้มีคณะกรรมการประจำส่วนงาน

ส่วนงานตามมาตรา ๙ ที่มีได้มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน อาจจัดให้มีคณะกรรมการประจำส่วนงานได้

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการ รวมทั้งอำนาจหน้าที่ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการประจำส่วนงานตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๒ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี และหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙ ต้องปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มเวลา ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และจะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งอยู่หนึ่งตำแหน่งแล้ว ให้รักษาการแทนตำแหน่งอื่นได้อีกเพียงหนึ่งตำแหน่ง แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๔๓ นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ การรักษาการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทน ตลอดจนการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือให้อำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาการแทน หรือผู้ปฏิบัติการแทนทำหน้าที่กรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ในระหว่างที่รักษาการแทนหรือปฏิบัติการแทนด้วย แล้วแต่กรณี

หมวด ๓

การประกันคุณภาพและการประเมิน

มาตรา ๔๔ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๕ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินส่วนงานของมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินส่วนงานของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๖ ให้สภามหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดี และหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙ (๔) (๕) (๖) (๗) และวรรคสอง

ให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙ (๑) (๒) และ (๓)

การประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๗ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานใน มหาวิทยาลัย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๔

การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๔๘ ให้มหาวิทยาลัยวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง แยกตามส่วนงาน ของมหาวิทยาลัย มีสมุดบัญชีลงรายการแยกตามประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้และค่าใช้จ่าย ตามความเป็นจริงพร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายใน เป็นประจำ

การบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

มาตรา ๔๙ ให้มหาวิทยาลัยจัดทำงบการเงิน และบัญชีรายรับและรายจ่ายส่งผู้สอบบัญชี ของมหาวิทยาลัยภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

วันเริ่มและวันสิ้นปีบัญชีของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๐ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัย และให้ ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของมหาวิทยาลัยทุกรอบปีบัญชี

มาตรา ๕๑ ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัย เพื่อการนี้ให้อำนาจสอบถามอธิการบดีและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และเรียกให้ส่งสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยเป็นการเพิ่มเติมได้ ตามความจำเป็น

มาตรา ๕๒ ให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อให้สภามหาวิทยาลัยเสนอต่อรัฐมนตรี

ให้มหาวิทยาลัยเผยแพร่รายงานประจำปีของปีที่สิ้นไปนั้น แสดงบัญชีบุคคล บัญชีทำการ และบัญชีรายรับและรายจ่ายที่ผู้สอบบัญชีรับรองแล้ว พร้อมทั้งแสดงผลงานของมหาวิทยาลัยในปีที่ล่วงมา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๕๓ ให้อธิการบดีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

หมวด ๕

การกำกับและดูแล

มาตรา ๕๔ รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเป็นการเฉพาะ ในกรณีที่มีปัญหาข้อขัดแย้งในการดำเนินกิจการ ของมหาวิทยาลัยซึ่งอาจเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของ คณะรัฐมนตรี

มาตรา ๕๕ บรรดาเรื่องที่มีมหาวิทยาลัยจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

หมวด ๖

ตำแหน่งทางวิชาการ

มาตรา ๕๖ คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นได้โดยทำเป็นประกาศ ของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ให้เป็นไป ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๗ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิได้เป็น ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๘ ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษ และพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิด สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาวิชาที่ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๙ สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษหรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของสภาวិชาการ

อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของคณบดีหรือหัวหน้าส่วนงานอื่นที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๐ บุคคลใดได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ หรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรือตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามความในวรรคหนึ่ง ให้ใช้อักษรย่อ ดังต่อไปนี้

ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ศ.
ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ศ. (พิเศษ)
ศาสตราจารย์เกียรติคุณ	ใช้อักษรย่อ	ศ. (เกียรติคุณ)
รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	รศ.
รองศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	รศ. (พิเศษ)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ผศ.
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ผศ. (พิเศษ)

การใช้คำนำหน้านามและการใช้อักษรย่อกำนำหน้านามสำหรับตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๗

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๖๑ ปริญญามีสามชั้น คือ

ปริญญาเอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ด.

ปริญญาโท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม.

ปริญญาตรี เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ.

มาตรา ๖๒ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย และให้หรือร่วมให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศ หรือต่างประเทศ หรือขององค์การระหว่างประเทศ

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขานั้นอย่างไร ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๓ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่งหรือปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองได้

มาตรา ๖๔ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ และอนุปริญญาได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาโทหรือเทียบเท่าแล้ว

(๒) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าแล้ว

(๓) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งก่อนถึงขั้นได้รับปริญญาตรี

(๔) ประกาศนียบัตรประเภทอื่น ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา

มาตรา ๖๕ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นว่าทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยในขณะดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

ชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๖ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครุวิทยฐานะหรือเข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตร และอาจกำหนดให้มีครุประจำตำแหน่ง

นายกสภามหาวิทยาลัย ครุยประจำตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย ครุยประจำตำแหน่งผู้บริหาร หรือครุยประจำตำแหน่งคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุยวิทยฐานะ เช็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ครุยวิทยฐานะ เช็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไขอย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๗ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่งเพื่อการค้า หรือการใช้สิ่งดังกล่าวที่มีใช้ เพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๘ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกาย ของนักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๙ ผู้ใดใช้ครุยวิทยฐานะ เช็มวิทยฐานะ ครุยประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย หรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าว โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา อนุปริญญา ประกาศนียบัตร หรือ มีตำแหน่งใดในมหาวิทยาลัยโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้ หรือ มีวิทยฐานะหรือมีตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๐ ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงาน ของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะทำเป็นสีใดหรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยปลอม หรือซึ่งทำเลียนแบบ หรือ

(๓) ใช้ หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนงาน ของมหาวิทยาลัย ที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๖๗ วรรคสอง

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒) แต่กระหนเดียว ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๑ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน งบประมาณ และรายได้ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ มาเป็นของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๒ ให้ส่วนราชการในมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และส่วนงานภายในที่สภามหาวิทยาลัยขอนแก่นได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัยขอนแก่นซึ่งมีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัยไปพลางก่อนจนกว่าจะมีประกาศของมหาวิทยาลัยจัดตั้งส่วนงานตามมาตรา ๙ ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๓ ให้นายกสภามหาวิทยาลัย อธิการบดีมหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นนายกสภามหาวิทยาลัย อธิการบดีมหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้และปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๔ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามวรรคหนึ่งเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยให้เปลี่ยนสถานภาพจากข้าราชการเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับกับผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีโดยอนุโลม

มาตรา ๗๕ การนับวาระการดำรงตำแหน่งของอธิการบดีตามมาตรา ๓๕ และหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๔๐ ให้นับรวมวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ด้วย

มาตรา ๗๖ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ สถาบัน สำนัก หรือศูนย์ หัวหน้าส่วนราชการ รองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ หัวหน้าส่วนงานภายใน และรองหัวหน้าส่วนงานภายในที่สภามหาวิทยาลัยขอนแก่นได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งดังกล่าวต่อไปจนกว่าจะครบวาระ ถ้าบุคคลดังกล่าวเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยขอนแก่นต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้โดยทำเป็นหนังสือภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งได้แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยและมีคำสั่งบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ก็ให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวต่อไปจนกว่าจะครบวาระที่เหลืออยู่ แต่ถ้าไม่แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยภายในเวลาที่กำหนด ให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๗๗ ให้ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งสังกัดมหาวิทยาลัยขอนแก่น พนักงานราชการ และพนักงานซึ่งจ้างจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ หรือพนักงานซึ่งจ้างจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยต่อไป และให้ปฏิบัติหน้าที่ในมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะลูกจ้างของส่วนราชการ ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพนักงานราชการ หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพนักงานมหาวิทยาลัย แล้วแต่กรณี

ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง สิทธิในการเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นใดของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยตามวรรคหนึ่ง และสิทธิในการเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ และพนักงานราชการ ตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่ามหาวิทยาลัยเป็นส่วนราชการ และให้ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ และพนักงานราชการดังกล่าว รับเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่นผ่านมหาวิทยาลัยโดยเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดิน งบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือนและค่าจ้างประจำและเงินอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการมาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

สิทธิในการเลื่อนตำแหน่งของลูกจ้างของส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ

ในกรณีที่นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการมาใช้บังคับ แต่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้หรือมีกรณีที่ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ด้วยเหตุใด ให้การดำเนินการในส่วนที่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้หรือในส่วนที่ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ เป็นไปตามข้อบังคับที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มาตรา ๗๘ ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๗๗ ผู้ใด

(๑) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้โดยทำเป็นหนังสือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย แล้วแต่กรณี โดยไม่ต้องประเมิน

(๒) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้โดยทำเป็นหนังสือภายหลังกำหนดเวลาตาม (๑) แต่ไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อมหาวิทยาลัยได้ประเมินแล้วเห็นว่ามีความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่

มหาวิทยาลัยกำหนด ให้บรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยได้โดยไม่ต้องทดลองปฏิบัติงาน

(๓) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้โดยทำเป็นหนังสือภายหลังกำหนดเวลาตาม (๒) ถ้ามหาวิทยาลัยเห็นว่าการรับบุคคลนั้นเข้าทำงานจะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย และมีอัตราที่จะรับเข้าทำงานได้ ให้ดำเนินการตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการส่งเสริมและสนับสนุนข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการ เพื่อเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

เมื่อข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการที่แสดงเจตนาตาม (๑) หรือ (๒) ได้รับบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยแล้ว ให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่ก่อนเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๙ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการในมหาวิทยาลัยว่างลงไม่ว่าจะว่างอยู่ก่อนหรือภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้นและให้โอนอัตราตำแหน่งและเงินงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมตลอดทั้งบุคคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือนและค่าจ้างประจำและเงินอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่งนั้นไปเป็นของมหาวิทยาลัย และให้ถือว่าการโอนงบประมาณดังกล่าวเป็นการโอนงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๘๐ ให้พนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับการบรรจุ แต่งตั้ง และได้รับค่าจ้างจากงบประมาณแผ่นดินอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๑ ข้าราชการซึ่งได้รับการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗๘ ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันที่ได้รับการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗๘ ให้ถือว่าเป็นการออกจากการเพราะทางราชการยุบตำแหน่ง และให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง

ข้าราชการซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่แล้ว ให้มีสิทธิขอเป็นสมาชิกต่อไปได้แม้จะออกจากราชการแล้ว ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าเป็นข้าราชการบำนาญ และมีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

พนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ในฐานะข้าราชการบำนาญแล้ว ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะประกันตนด้วยความสมัครใจ

ลูกจ้างประจำของส่วนราชการผู้ใดที่เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับลูกจ้างประจำของส่วนราชการ ซึ่งจดทะเบียนแล้ว หากได้เข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยและสมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่มหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น ถ้าผู้นั้นได้ออนเงินสะสม เงินสมทบ และเงินผลประโยชน์อื่นที่ได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับลูกจ้างประจำของส่วนราชการ ซึ่งจดทะเบียนแล้ว เข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่มหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น ให้นับระยะเวลาการเป็นสมาชิกต่อเนื่องกันได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๒ ให้คณะกรรมการประจำคณะ สถาบัน สำนัก หรือศูนย์และคณะกรรมการอื่นที่ได้รับแต่งตั้งหรือเลือกตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่คณะกรรมการประจำส่วนงานนั้น หรือทำหน้าที่ตามที่ได้รับแต่งตั้งหรือเลือกจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งหรือเลือกคณะกรรมการขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๓ ให้ประธานกรรมการและกรรมการสภาคณาจารย์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และประธานกรรมการและกรรมการสภาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นประธานกรรมการและกรรมการสภาคณาจารย์ และประธานกรรมการและกรรมการสภาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างต่อไปจนกว่าจะได้มาซึ่งประธานกรรมการและกรรมการสภานักงานตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังมีข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๗๗ เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการดังกล่าวมีส่วนร่วมในกิจการของสภานักงานโดยเท่าเทียมกับพนักงานมหาวิทยาลัยด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๔ ให้ผู้ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีฐานะเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ของมหาวิทยาลัยต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้จนครบกำหนดเวลาที่ได้รับการแต่งตั้ง

มาตรา ๘๕ การออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่ง หรือการกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังมิได้ออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่ง หรือกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคหนึ่ง ให้นำพระราชกฤษฎีกา ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการศึกษา ระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยของรัฐ พัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ มีการบริหารจัดการที่เป็นอิสระ และมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้น สมควรปรับปรุง การบริหารมหาวิทยาลัยขอนแก่นให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

แนวความคิดที่จะนำมหาวิทยาลัยออกนอกระบบนั้น มีมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งผู้บริหารและคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยได้ยื่นหลักการต่อ จอมพลถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี ซึ่งก็ไม่ได้รับการเห็นชอบ เพียงแต่มีการจัดตั้ง “ทบวงมหาวิทยาลัย” ขึ้น เพื่อดูแลมหาวิทยาลัยต่าง ๆ แทน สำนักนายกรัฐมนตรี ดังนั้น ในยุคนั้นมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จึงได้ย้ายไปสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยจากเดิมที่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี แต่อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยก็ยังคงอยู่ภายใต้กฎหมายระเบียบของระบบราชการเช่นเดิมซึ่งทำให้ขาดความคล่องตัวในการดำเนินงาน ส่งผลให้มีความเคลื่อนไหวในการดำเนินงานเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนสภาพของมหาวิทยาลัยของรัฐบาล จากการเป็นส่วนราชการไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ หรือที่เรียกว่า การออกนอกระบบของมหาวิทยาลัยของรัฐ ได้มีความพยายามนำมหาวิทยาลัยออกนอกระบบอีกครั้งในสมัยรัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร แต่มีการคัดค้านจึงยังไม่มีการนำมหาวิทยาลัยออกนอกระบบในช่วงนี้ และในสมัยรัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ โดย ศ.ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอ คณะรัฐมนตรี และสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ผ่านร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ของแต่ละมหาวิทยาลัยแต่ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ยังอยู่ระหว่างดำเนินการพิจารณาของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ต่อมาในสมัยรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๘ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติให้ความเห็นชอบเมื่อในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติครั้งที่ ๒๕/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ และประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๖๖ ก วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ หน้า ๒๕

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยของรัฐพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ มีการบริหารจัดการที่เป็นอิสระและมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้น สมควรปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยขอนแก่นให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. สถานะ การดำเนินการ ส่วนงาน และรายได้

๑.๑ มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ป็นรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และกฎหมายอื่น โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของมหาวิทยาลัยและเสนอเรื่องต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยต่อคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๔)

๑.๒ มหาวิทยาลัยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริม ประยุกต์ และพัฒนาวิชาการและวิชาชีพ ขั้นสูง ทำการสอน วิจัย พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพแก่สังคม และทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม (มาตรา ๗) และมีอำนาจหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ภายใต้วัตถุประสงค์ดังกล่าว โดยกิจการของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่พนักงานมหาวิทยาลัยต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน (มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔)

๑.๓ ในการแบ่งส่วนงานของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนงานเป็นสำนักงานสภามหาวิทยาลัย สำนักงานอธิการบดี สำนักงานวิทยาเขต คณะ วิทยาลัย สถาบันหรือสำนัก หรืออาจให้มีส่วนงาน ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย โดยในการจัดตั้ง การรวมและการยุบเลิกส่วนงานดังกล่าวให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย และในการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยอาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัย หรือจัดการศึกษาหรือวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่น และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตร ชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าวได้ นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยและนักศึกษาซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรีด้วย (มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๖)

๑.๔ มหาวิทยาลัยมีรายได้จากเงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุดหนุนหรืออุทิศให้ เงินกองทุนที่รัฐบาลหรือมหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ ค่าบริการ รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการลงทุนหรือจากการใช้ที่ราชพัสดุ หรือรายได้อื่น ซึ่งรายได้ของมหาวิทยาลัยดังกล่าวไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน แต่ในกรณีที่มหาวิทยาลัยมีรายได้ไม่เพียงพอในการดำเนินการ รัฐบาลพึงจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยตามความจำเป็น และในกรณีที่รัฐบาลได้ปรับเงินเดือนหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดให้แก่ข้าราชการ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณ ในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยในสัดส่วนเดียวกันเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายให้แก่พนักงานมหาวิทยาลัยด้วย ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยจะต้องจัดการรายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย โดยทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ และการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี และบุคคลใดจะยกอายุความขึ้นเป็นต่อสู้กับมหาวิทยาลัยในเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยมิได้ (มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙)

๒. การบริหารกิจการของมหาวิทยาลัยและองค์กรทางการบริหารของมหาวิทยาลัย

๒.๑ มหาวิทยาลัยมีสภาวิทยาลัยเป็นองค์กรทางบริหาร มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย ประกอบด้วยนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยที่มาจากองค์กรต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยและบุคคลภายนอก (มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๓) มีสภาวิชาการและสภานักงานมหาวิทยาลัยเป็นองค์กรในมหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่และวิธีดำเนินงานตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย เป็นองค์กรในมหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่และวิธีดำเนินงานตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖) มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยทำหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาและสนับสนุนการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๗) มีคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยทำหน้าที่พิจารณาและกลั่นกรองข้อบังคับและระเบียบของมหาวิทยาลัย เสนอการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงาน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารมหาวิทยาลัยตามที่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีมอบหมาย (มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙) มีคณะกรรมการบริหารงานบุคคลมหาวิทยาลัย คณะกรรมการการเงินและทรัพย์สินมหาวิทยาลัย และคณะกรรมการอุทธรณ์ ร้องทุกข์และพิทักษ์ระบบคุณธรรมประจำมหาวิทยาลัย โดยมีอำนาจหน้าที่และวิธีดำเนินงานตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๓๐)

๒.๒ มหาวิทยาลัยมีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย โดยเป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยในกิจการทั้งปวง และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดีเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมาย (มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒) ในกรณีที่อธิการบดีไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน และหากไม่มีอธิการบดีหรือผู้รักษาการแทน หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน (มาตรา ๓๓) ในการบริหารงานภายในของสำนักงานสภามหาวิทยาลัย สำนักงานอธิการบดี และสำนักงานวิทยาเขตให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ส่วนการบริหารคณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าส่วนงานดังกล่าว ให้มีหัวหน้าส่วนงานซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบส่วนงาน (มาตรา ๓๔)

๓. มาตรการควบคุมการบริหารและการประกันคุณภาพการศึกษา

มหาวิทยาลัยต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินส่วนงานการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดีและหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙ (๔) (๕) (๖) (๗) และวรรคสอง และการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย รวมทั้งให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙ (๑) (๒) และ (๓) ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖)

๔. การบัญชีและการตรวจสอบ

มหาวิทยาลัยต้องวางและรักษาระบบบัญชีแยกตามส่วนงานของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป จัดทำงบการเงินและบัญชีรายรับและรายจ่ายส่งผู้สอบบัญชี ของมหาวิทยาลัย และให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอก ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของมหาวิทยาลัยทุกรอบบัญชี โดยให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงานผลการสอบบัญชี และการเงินเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้สภามหาวิทยาลัยเสนอต่อรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๒)

๕. ตำแหน่งทางวิชาการ

๕.๑ กำหนดให้มีตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ เป็นตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๕๕) ให้สภามหาวิทยาลัยเสนอให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้ซึ่งมิได้เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยเป็นศาสตราจารย์พิเศษได้ (มาตรา ๕๖) และสภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษ และพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีผลผิดให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณ (มาตรา ๕๗) รวมทั้งอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษได้ นอกจากนี้ อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์พิเศษได้ (มาตรา ๕๘)

๕.๒ ผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรือตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านาม เพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป (มาตรา ๕๙)

๖. ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

กำหนดให้ปริญญามีสามชั้น ได้แก่ ปริญญาเอก ปริญญาโท และปริญญาตรี (มาตรา ๖๐) โดยมหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัยและสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่น โดยในการกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นใดและจะใช้อักษรย่อ สำหรับสาขานั้นอย่างไร ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๖๑) รวมทั้งมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติศักดิ์แก่บุคคล ซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นว่าทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ (มาตรา ๖๔) นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้บริหาร หรือคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยได้ โดยการกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่งดังกล่าวให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๖๕) รวมทั้งมีอำนาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๖๖) และกำหนดให้มีรูปแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๖๗)

๗. บทกำหนดโทษ

กำหนดโทษสำหรับผู้ใช้ครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ ครุยประจำตำแหน่ง รูปแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ (มาตรา ๖๘) และการปลอมหรือทำลายแบบซึ่งตรา เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยปลอมหรือซึ่งทำลายแบบ หรือใช้ หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยไม่ได้รับอนุญาต (มาตรา ๖๙)

๘. บทเฉพาะกาล

กำหนดบทเฉพาะกาลให้โอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน งบประมาณ และรายได้ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นเดิม มาเป็นของมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗๐) กำหนดรองรับผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในสภามหาวิทยาลัย (มาตรา ๗๑) สภาคณาจารย์ และสภาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง (มาตรา ๗๒) อธิการบดี รองอธิการบดี และผู้ช่วยอธิการบดี (มาตรา ๗๓) คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าส่วนราชการและรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเท่าเทียมคณะ และหัวหน้าส่วนงานภายในและรองหัวหน้าส่วนงานภายใน (มาตรา ๗๕) พนักงานมหาวิทยาลัย (มาตรา ๗๙)

และคณะกรรมการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๘๑) และผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ (มาตรา ๘๓) ให้ดำรงตำแหน่งต่อไป รวมทั้งกำหนดให้ส่วนราชการและส่วนงานภายในเดิม เป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัย ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการจัดตั้งส่วนงานขึ้นใหม่ (มาตรา ๗๑) และกำหนดมาตรการรองรับสิทธิของข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ และพนักงานซึ่งจ้างจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยเดิม ที่ยังไม่แสดงเจตนา เปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้ยังได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่นต่อไป โดยให้ถือว่าปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะลูกจ้างของส่วนราชการ หรือพนักงานมหาวิทยาลัย (มาตรา ๗๖) นอกจากนี้ ได้กำหนดให้ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย หรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามระยะเวลาและเงื่อนไขที่กำหนด (มาตรา ๗๗) ทั้งนี้ ได้กำหนดให้นำพระราชกฤษฎีกา ขอบบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งที่ออกตามกฎหมายเดิมมาใช้บังคับโดยอนุโลม ในระหว่างที่ยังมิได้ออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งหรือกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘๔)

นางจรรุวรรณ ดวงวิชัย / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑

(๒) พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่ง
ทางวิชาการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“คณะกรรมการนโยบายวิชาการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายวิชาการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“สภาอาจารย์” หมายความว่า สภาอาจารย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“สภาพนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภาพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“พนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็นมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัตินี้ และเป็นนิติบุคคล

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๗ ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง มีวัตถุประสงค์ในการสร้าง พัฒนา ประมวล และประยุกต์องค์ความรู้ทั้งมวล ดำเนินการให้มีการเรียนรู้ในองค์ความรู้ จัดการศึกษา เผยแพร่ความรู้ ส่งเสริมและพัฒนาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการ และวิชาชีพแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รวมถึงการส่งเสริม และพัฒนาวิทยาศาสตร์ และการเมือง การบริหารจัดการ ศาสนา ศิลธรรม ภูมิปัญญา วิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

มหาวิทยาลัยมีปณิธานมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำ ร่วมนำสังคมไปในแนวทางที่ถูกต้องดีงามและพึงปรารถนา เสริมสร้างให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม ผลิตภัณฑ์ที่มีความรู้ มีความสามารถในการทำงาน และดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า มีคุณธรรม มีจิตใจเสียสละ ใฝ่รู้ และมีสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ

มาตรา ๘ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยต้องดำเนินการโดยยึดหลักดังต่อไปนี้

(๑) เสรีภาพทางวิชาการ

(๒) ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

(๓) ความเป็นเลิศทางวิชาการ มีมาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการอันเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

- (๔) ความมีคุณธรรมและจริยธรรม
- (๕) การนำความรู้สู่สังคม
- (๖) ความรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ
- (๗) ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- (๘) การบริหารงานที่มีธรรมาภิบาล
- (๙) การมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยและนักศึกษา

มาตรา ๙ มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนงาน ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานสภามหาวิทยาลัย
- (๒) สำนักงาน
- (๓) คณะ
- (๔) วิทยาลัย
- (๕) สถาบัน
- (๖) สำนัก

มหาวิทยาลัยอาจให้มีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักงาน คณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ อีกได้

การจัดตั้ง การรวม การเปลี่ยนแปลง การยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งส่วนงานตามวรรคหนึ่ง และวรรคสอง ให้ทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐ ส่วนงานตามมาตรา ๙ ให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานสภามหาวิทยาลัย มีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย
- (๒) สำนักงาน มีหน้าที่สนับสนุนการบริหารมหาวิทยาลัย
- (๓) คณะและวิทยาลัย มีหน้าที่จัดการศึกษา ทำการวิจัย นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และให้บริการทางวิชาการ

(๔) สถาบัน มีหน้าที่ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการ หรือจัดการศึกษา

(๕) สำนัก มีหน้าที่สนับสนุนการบริหารจัดการทางวิชาการ

(๖) ส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น มีหน้าที่ตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๙ วรรคสาม

การเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของส่วนงานตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยก็ได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันสมทบนั้นได้

การรับเข้าสมทบ การยกเลิกการสมทบ และการควบคุมสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๒ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศได้ โดยในการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันนั้นแก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้

การจัดการศึกษาหรือการยกเลิกการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๓ กิจการของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์

มาตรา ๑๔ มหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่กระทำการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ซื้อ ขาย จ้าง รับจ้าง สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน และจำหน่าย หรือทำนิติกรรมใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย ตลอดจนถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง หรือมีทรัพย์สินต่าง ๆ ในทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือมีสิทธิในหรือหาประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา และจำหน่ายทรัพย์สินทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุดหนุนหรืออุทิศให้

การจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ของมหาวิทยาลัย ให้กระทำได้เฉพาะอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาตามมาตรา ๑๗

(๒) ดำเนินกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม หรือเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการให้การศึกษาและบริการทางวิชาการ

(๓) รับค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการในการให้บริการภายในอำนาจหน้าที่ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งทำความตกลงหรือกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการนั้น

(๔) ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งของรัฐหรือของเอกชน หรือกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศหรือระหว่างประเทศ ในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗

(๕) กู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน ถือหุ้นเข้าเป็นหุ้นส่วน และลงทุนหรือร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย

การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุนหรือการร่วมลงทุน
ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อน

(๖) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

(๗) กำหนดค่าตอบแทนหรือค่าตอบแทนพิเศษ รวมทั้งสวัสดิการ สิทธิประโยชน์และประโยชน์
อย่างอื่นให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับ
ของมหาวิทยาลัย

(๘) จัดให้มีการพัฒนาทางวิชาการและการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการนำผลงาน
ทางวิชาการ ผลการวิจัย และทรัพย์สินทางปัญญาออกเผยแพร่และไปใช้ให้เป็นประโยชน์

(๙) จัดให้มีกองทุนนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ กองทุนเพื่อการจัดการศึกษาในสาขาวิชา
ที่ไม่สามารถพึ่งพาตนเองในทางการเงินได้ กองทุนเพื่อกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย
รวมทั้งจัดให้มีทุนเพื่อการศึกษาและทุนเพื่อการวิจัย

(๑๐) ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา จัดการ ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย
และที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ

(๑๑) จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล รวมตลอดถึงลงทุน
หรือร่วมลงทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของมหาวิทยาลัย
หรือนำผลการค้นคว้าวิจัยไปเผยแพร่หรือหาประโยชน์เพื่อเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัย

หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานตาม (๑) (๒) (๕) (๖) (๙) และ (๑๑) ให้เป็นไปตามข้อบังคับ
ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๕ รายได้ของมหาวิทยาลัย มีดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี

(๒) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย

(๓) เงินกองทุนที่รัฐบาลหรือมหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น และรายได้หรือผลประโยชน์จากกองทุน
ดังกล่าว

(๔) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ ค่าบริการต่าง ๆ และเงินหรือทรัพย์สินอื่น
ที่มหาวิทยาลัยเรียกเก็บตามอำนาจหน้าที่ หรือที่ได้จากสัญญาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๕) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการลงทุนหรือการร่วมลงทุนและจากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๖) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ที่ราชพัสดุหรือจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ
ซึ่งมหาวิทยาลัยปกครอง ดูแล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์ รวมถึงที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

(๗) รายได้หรือผลประโยชน์อื่น

เงินอุดหนุนทั่วไปตาม (๑) นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรให้แก่มหาวิทยาลัยโดยตรงเป็นจำนวนที่เพียงพอ
สำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย และในการพัฒนาการอุดมศึกษา

ที่อยู่ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพของการศึกษาให้เป็นมหาวิทยาลัย
ชั้นนำระดับนานาชาติได้

ในกรณีที่รัฐบาลได้ปรับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทน หรือสิทธิประโยชน์อื่นใด
ให้แก่ข้าราชการ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัย
ในสัดส่วนเดียวกันเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้แก่พนักงานมหาวิทยาลัยด้วย

รายได้ของมหาวิทยาลัยไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วย
เงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

ในกรณีที่รายได้ตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของมหาวิทยาลัย
และค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม และมหาวิทยาลัยไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐบาลพึงจัดสรร
เงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยตามความจำเป็นของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๖ มหาวิทยาลัยต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย
และนักศึกษาซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาว่าผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง ให้เป็นไปตามข้อบังคับ
ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๗ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือได้มาโดยการซื้อ
ด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือได้มาด้วยวิธีอื่น
ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๘ ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย
การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี
และการบังคับทางปกครอง

บุคคลใดจะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นต่อสู้กับมหาวิทยาลัยในเรื่องทรัพย์สิน
ของมหาวิทยาลัยมิได้

มาตรา ๑๙ บรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยจะต้องจัดการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์
ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัยต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศให้กำหนดไว้
แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว ต้องได้รับความยินยอมจากผู้อุทิศให้หรือทายาท
หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

หมวด ๒

การดำเนินการ

มาตรา ๒๐ ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) อธิการบดี นายกสมาคมธรรมศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประธานสภาอาจารย์ และประธานสภานักงานมหาวิทยาลัย

(๓) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งคนจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี

(๔) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสองคนจากผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีและหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณบดี และวิทยาลัย

(๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งคนจากผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบัน และสำนัก

(๖) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสองคนจากคณาจารย์ประจำ ผู้ซึ่งทำการสอนในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕)

(๗) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งคนจากพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการ ผู้ซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี และมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕)

(๘) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบห้าคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกโดยคำแนะนำของนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัย ตาม (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗)

ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย และให้อุปนายกสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย เมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยและในกรณีที่อุปนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอุปนายกสภามหาวิทยาลัย ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ให้เลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหนึ่งคนจากบัญชีรายชื่อที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งบุคคลเพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย ตาม (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ กรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๖) มีได้ส่วนงานละไม่เกินหนึ่งคน

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๑ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๘) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้

กรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจดำรงตำแหน่งอีกได้

มาตรา ๒๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๑ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยในประเภทนั้น
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๖) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอน
- (๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ในกรณีที่ตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้มีการดำเนินการให้ได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยกรรมการสภามหาวิทยาลัยเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง หรือได้มีการดำเนินการให้ผู้ใดดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้นั้น อยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือยังมีได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่ ให้นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปพลางก่อนจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือได้มีการดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่แล้ว

มาตรา ๒๓ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย อำนาจหน้าที่เช่นนี้ให้รวมถึง

(๑) กำหนดเป้าหมาย วางนโยบาย และแนวทางในการพัฒนาของมหาวิทยาลัยเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๒) ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ของมหาวิทยาลัย และอาจมอบหมายให้ส่วนงานใดในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศสำหรับส่วนงานนั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปก็ได้

(๓) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัย

(๔) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๕) อนุมัติการให้ปริญญา ประกาศนียบัตรดุษฎีบัณฑิต ประกาศนียบัตรมหาบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร ทั้งของมหาวิทยาลัยและที่มหาวิทยาลัย จัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น รวมทั้งอนุมัติการให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์

(๖) อนุมัติการจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกส่วนงานของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๙ รวมทั้งการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานดังกล่าว

(๗) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และพิจารณาถอดถอน นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ

(๘) แต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(๙) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(๑๐) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของอธิการบดีและหัวหน้าส่วนงานต่าง ๆ

(๑๑) อนุมัติการรับเข้าสมทบ การจัดการศึกษาร่วม หรือการยกเลิกการสมทบ การยกเลิกการจัดการศึกษาร่วมของสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น การอนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวม หรือการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา

(๑๒) กำหนดนโยบายและวิธีการเกี่ยวกับการจัดการรายได้ การจัดหาแหล่งทุนและทรัพยากรอื่น

(๑๓) อนุมัติการกู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วนและการลงทุนหรือการร่วมลงทุนตามมาตรา ๑๔ (๕) วรรคสอง

(๑๔) อนุมัติการจัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคลหรือยกเลิกนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๔ (๑๑)

(๑๕) อนุมัติการตั้งงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัย

(๑๖) รับรองรายงานกิจการประจำปีของมหาวิทยาลัย และเสนอรายงานนั้นต่อรัฐมนตรีเพื่อทราบ

(๑๗) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย รวมทั้งมอบอำนาจให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลดังกล่าวทำการแทนแล้วรายงานให้สภามหาวิทยาลัยทราบ

(๑๘) สร้างเสริมและตรวจสอบการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

(๑๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ
มาตรา ๒๔ การประชุมและวิธีดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๕ ให้มีสภาสภามหาวิทยาลัยสัมพันธสัมพันธ์ ประกอบด้วย ผู้แทนจากสมาคมศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัย ผู้แทนสมาคมวิชาชีพในสาขาวิชาที่มีการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย และผู้ทรงคุณวุฒิจากบุคคลภายนอกผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่มหาวิทยาลัยหรือสังคม

สภามหาวิทยาลัยสัมพันธสัมพันธ์มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่อสภามหาวิทยาลัยและอธิการบดี เกี่ยวกับการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อความเจริญก้าวหน้าของมหาวิทยาลัยและสังคมโดยรวม

(๒) สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย โดยระดมความคิดเห็นและทรัพยากรในด้านต่าง ๆ จากประชาคมธรรมศาสตร์ ศิษย์เก่า และสาธารณชนทั่วไป

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภาธรรมศาสตร์สัมพันธ์ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาธรรมศาสตร์สัมพันธ์ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๖ ให้มีคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย อธิการบดีเป็นประธาน รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าส่วนงานที่มีฐานะเทียบเท่าคณะวิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก ประธานสภาอาจารย์ และประธานสภาพนักงานมหาวิทยาลัย เป็นกรรมการ ให้คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการ โดยคำแนะนำของอธิการบดี

มาตรา ๒๗ คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอแผนพัฒนามหาวิทยาลัย พิจารณาก่อนรองข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย พิจารณาเกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม การเปลี่ยนแปลง การยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงานภายในส่วนงาน ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่อธิการบดี ทั้งนี้ ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๘ การประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๙ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ ประกอบด้วย ประธานและกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ทำหน้าที่พิจารณาการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการเพื่อเสนอสภามหาวิทยาลัย

จำนวน หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานและกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๐ ให้มีคณะกรรมการนโยบายวิชาการ ประกอบด้วย ประธานและกรรมการซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง

คณะกรรมการนโยบายวิชาการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะเป้าหมาย นโยบาย แนวทางในการพัฒนาและแผนพัฒนาวิชาการของมหาวิทยาลัยแก่อธิการบดี

(๒) เสนอแนะต่อสภามหาวิทยาลัยในการอนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวม และการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา

(๓) เสนอแนะต่อสภามหาวิทยาลัยในการอนุมัติการรับเข้าสมทบ การจัดการศึกษาร่วมหรือการยกเลิกการสมทบ การยกเลิกการจัดการศึกษาร่วมของสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่น

(๔) ดำเนินการเกี่ยวกับวิชาการของมหาวิทยาลัยตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ของประธานและกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๑ ให้มีสภาอาจารย์ ประกอบด้วย ประธานและกรรมการซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำ ของมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการเลือก วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ของประธานและกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาอาจารย์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๒ สภาอาจารย์มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีในการบริหารกิจการทั้งปวง ของมหาวิทยาลัย

(๒) ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างมหาวิทยาลัยกับคณาจารย์ประจำ และระหว่างคณาจารย์ ประจำด้วยกัน

(๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๓๓ ให้มีสภาพนักงานมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย ประธานและกรรมการซึ่งเลือกจาก พนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการ

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการเลือก วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ของประธานและกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาพนักงานมหาวิทยาลัย ให้เป็นไป ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๔ สภาพนักงานมหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีในการบริหารกิจการทั้งปวง ของมหาวิทยาลัย

(๒) ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างมหาวิทยาลัยกับพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุน วิชาการ และระหว่างพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการด้วยกัน

(๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๓๕ ให้มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และรับผิดชอบการบริหารงาน ของมหาวิทยาลัย และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดี ตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๓๖ อธิการบดีนั้นจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติ ตามมาตรา ๓๗ โดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย และให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคหนึ่ง อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๗

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ หรือมีการกระทำได้ อันขัดต่อปณิธานของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗ วรรคสอง

(๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง โดยคำแนะนำของอธิการบดี

ให้อธิการบดีแต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดีจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง และให้มีอำนาจถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดีด้วย

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย และให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับกับรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๗ อธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยมาแล้วรวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี

มาตรา ๓๘ รองอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับอธิการบดี

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และมีประสบการณ์ทางการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) เป็นพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และเคยปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

(๔) คุณสมบัติอื่นตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยอธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

มาตรา ๓๙ อธิการบดีเป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยในกิจการทั้งปวง และโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย รวมทั้งวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย ในการนี้ ให้มีอำนาจออกระเบียบ คำสั่ง และประกาศได้

(๒) บริหารบุคลากร การเงิน การคลัง การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย

(๓) จัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัย และดูแลให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน รวมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๔) จัดหารายได้และทรัพยากรอื่นจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์และปณิธานของมหาวิทยาลัย และจัดทำงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่าย เพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(๕) แต่งตั้งและถอดถอนรองคณบดีและอาจารย์พิเศษโดยคำแนะนำของคณบดี

(๖) แต่งตั้งและถอดถอนหัวหน้าภาควิชา หัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา รองผู้อำนวยการ และรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนัก

(๗) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(๘) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย หรือตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่อธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมายให้รองอธิการบดีผู้ใดรักษาการแทน ให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี หรือไม่มีผู้รักษาการแทนอธิการบดีตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๗ เป็นผู้รักษาการแทน ให้ผู้รักษาการแทนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๔๑ ในคณะและวิทยาลัย ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของคณะ และวิทยาลัย และจะให้ มีรองคณบดีตามจำนวนที่คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่ และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมายก็ได้

คณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

คณบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๒

รองคณบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดีจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๓

เมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

การรักษาการแทนคณบดี ให้นำมาตรา ๔๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ในกรณีสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้รักษาการแทน ต้องแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๒

มาตรา ๔๒ คณบดีต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

มาตรา ๔๓ รองคณบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับคณบดี

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และมีประสบการณ์การทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

มาตรา ๔๔ ในคณะและวิทยาลัย ให้มีคณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัย ประกอบด้วยคณบดีเป็นประธาน และกรรมการ

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๕ คณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) วางนโยบายและแผนงานของคณะหรือวิทยาลัยให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย

(๒) วางระเบียบและออกประกาศทางการศึกษาของคณะหรือวิทยาลัย ทั้งนี้ โดยไม่ขัดต่อข้อบังคับระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย รวมทั้งวางระเบียบและออกประกาศอื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

(๓) พิจารณาหลักสูตรและรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสำหรับคณะหรือวิทยาลัยเสนอคณะกรรมการนโยบายวิชาการ เพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(๔) วางหลักเกณฑ์และกำกับดูแลการวัดผล ประเมินผล และควบคุมมาตรฐานการศึกษาของคณะหรือวิทยาลัย

(๕) ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นต่อคณบดี

(๖) พิจารณางบประมาณของคณะและวิทยาลัยเพื่อเสนออธิการบดี

(๗) เสนอแนะเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษและการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณต่อคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ เพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(๘) กำกับดูแลการบริหาร การเงิน การคลัง การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินของคณะหรือวิทยาลัย ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย

(๙) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัย

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่มีการแบ่งภาควิชาหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าให้มีหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของภาควิชา หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๗ ในสถาบัน สำนัก และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ให้มีผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของสถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า และจะให้มีรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามจำนวนที่คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นมอบหมายก็ได้

คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น และรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

เมื่อผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นพ้นจากตำแหน่ง ให้รองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นพ้นจากตำแหน่งด้วย

การดำเนินงานของสถาบัน สำนัก และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

การรักษาการแทนผู้อำนวยการและหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้นำมาตรา ๔๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๘ ในสถาบัน สำนัก และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ให้มีคณะกรรมการประจำสถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ประกอบด้วยผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น แล้วแต่กรณี เป็นประธานและกรรมการ

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ อำนาจหน้าที่ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการประจำสถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๙ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ต้องสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มเวลาและจะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งอยู่หนึ่งตำแหน่งแล้ว ให้รักษาการแทนตำแหน่งอื่นได้อีกเพียงหนึ่งตำแหน่ง แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๕๐ การได้มาซึ่งอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๑ ในสำนักงานสภามหาวิทยาลัยและสำนักงาน ให้มีผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของสำนักงานสภามหาวิทยาลัยและสำนักงาน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งและอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๒ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน คณะ วิทาลัย สถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า อธิการบดีจะมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนงานดังกล่าว ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดีเฉพาะในส่วนงานนั้นก็ได้

คณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนงานซึ่งได้รับมอบอำนาจจากอธิการบดีอาจมอบอำนาจต่อให้รองคณบดี รองผู้อำนวยการ หรือรองหัวหน้าส่วนงานนั้นปฏิบัติหน้าที่ที่รับมอบอำนาจมานั้นแทนได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากอธิการบดี และให้ผู้รับมอบอำนาจหรือผู้รับมอบอำนาจต่อมีอำนาจหน้าที่ตามที่อธิการบดีกำหนด

มาตรา ๕๓ นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ การรักษาการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทน ตลอดจนการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่มีกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง หรือกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาการแทน หรือผู้ปฏิบัติการแทนทำหน้าที่กรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ในระหว่างที่รักษาการแทนหรือปฏิบัติการแทนด้วย แล้วแต่กรณี เว้นแต่ผู้มอบอำนาจจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในคำสั่งมอบอำนาจ

หมวด ๓

การประกันคุณภาพและการประเมิน

มาตรา ๕๔ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๕ เมื่อครบสี่ปีนับแต่วันจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๙ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินส่วนงานดังกล่าว โดยผู้ประเมินซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิใช่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย แล้วรายงานสภามหาวิทยาลัยและประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป และให้มีการประเมินดังกล่าวทุกสี่ปี

การประเมินส่วนงานตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยให้ใช้หลักการตามมาตรา ๘ และนโยบายที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดตามมาตรา ๒๓ (๑) เป็นเกณฑ์ในการประเมิน โดยอาจหาข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย นักศึกษา ศิษย์เก่า บุคคลซึ่งเป็นนายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาของศิษย์เก่าและบุคคลอื่นซึ่งเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย

รายงานตามวรรคหนึ่ง ให้ระบุด้วยว่าส่วนงานดังกล่าวควรปรับปรุงการดำเนินการใดหรือควรมีส่วนงานนั้นหรือหน่วยงานในส่วนงานนั้นต่อไปหรือไม่ด้วย

มาตรา ๕๖ ให้คณะกรรมการนโยบายวิชาการจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน และการวัดผลตามหลักสูตรนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๒)

มาตรา ๕๗ ให้สภามหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดี และหัวหน้าส่วนงานต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๘ ให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๔

การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๕๙ ให้มหาวิทยาลัยวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง แยกตามส่วนงานของมหาวิทยาลัย มีสมุดบัญชีลงรายการแยกตามประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบภายในเป็นประจำ

การบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

มาตรา ๖๐ มหาวิทยาลัยต้องจัดให้มีระบบการตรวจสอบภายในเพื่อตรวจสอบการดำเนินการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย และรายงานผลการตรวจสอบต่อนายกสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

การตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งแต่งตั้งโดยสภามหาวิทยาลัย

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๑ ให้มหาวิทยาลัยจัดทำรายงานการเงินส่งผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัยภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

วันเริ่มและวันสิ้นปีบัญชีของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๒ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัย และให้การตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของมหาวิทยาลัยในรอบปีบัญชี

มาตรา ๖๓ ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัย เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามอธิการบดีและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และเรียกให้ส่งสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยเป็นการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๖๔ ให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อสภามหาวิทยาลัยเสนอต่อรัฐมนตรี

มาตรา ๖๕ ให้มหาวิทยาลัยจัดทำรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในปีที่ล่วงมา เสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย

ให้มหาวิทยาลัยเผยแพร่รายงานประจำปีของปีที่สิ้นไปนั้น แสดงรายงานการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับรองแล้ว พร้อมทั้งแสดงผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในปีที่ล่วงมาและแผนงานที่จะจัดทำในปีต่อไป

มาตรา ๖๖ ให้อธิการบดีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

หมวด ๕

การกำกับและดูแล

มาตรา ๖๗ รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเป็นการเฉพาะ ในกรณีที่มีปัญหาข้อขัดแย้งในการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัย

ซึ่งอาจเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๖๘ บรรดาเรื่องที่มาวิทยาลัยจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

หมวด ๖

คณาจารย์

มาตรา ๖๙ คณาจารย์ประจำมีหน้าที่ในการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการ และให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

ให้คณาจารย์ปฏิบัติหน้าที่และดำรงตนตามประมวลจริยธรรมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มาตรา ๗๐ คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง โดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นอีกได้โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๑ ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษและพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิด สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาที่ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๒ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งอาจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรือรองศาสตราจารย์พิเศษซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ โดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๓ สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษหรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ

อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์พิเศษได้โดยคำแนะนำของคณบดี

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๔ บุคคลใดได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์หรือศาสตราจารย์พิเศษ หรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์หรือศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรือตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๗๐ วรรคสาม ให้มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามความในวรรคหนึ่งให้ใช้อักษรย่อ ดังต่อไปนี้

(๑) ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ ศ.
(๒) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ	ใช้อักษรย่อ ศ. (เกียรติคุณ)
(๓) ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ ศ. (พิเศษ)
(๔) รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ รศ.
(๕) รองศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ รศ. (พิเศษ)
(๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ ผศ.
(๗) ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ ผศ. (พิเศษ)

การใช้คำนำหน้านามและการใช้อักษรย่อกำนำหน้านามสำหรับตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๗

การบริหารงานบุคคล

มาตรา ๗๕ พนักงานมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) พนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการ ได้แก่ตำแหน่งดังต่อไปนี้

- (ก) ศาสตราจารย์
- (ข) รองศาสตราจารย์
- (ค) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (ง) อาจารย์
- (จ) ตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๗๐ วรรคสาม

(๒) พนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการ ได้แก่ตำแหน่งซึ่งกำหนดไว้ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

นอกจากพนักงานมหาวิทยาลัยตามวรรคหนึ่งแล้ว มหาวิทยาลัยอาจให้มีลูกจ้างเพื่อปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยอีกได้

มาตรา ๗๖ นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ การบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน สวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูลอื่น การพัฒนาบุคลากร การบรรจุ การแต่งตั้ง การให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง การออกจากงาน วินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์หรือการร้องทุกข์ของพนักงานมหาวิทยาลัยและลูกจ้าง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๗ สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตำแหน่งชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ เชี่ยวชาญพิเศษ หรือตำแหน่งอื่น ซึ่งเป็นตำแหน่งเฉพาะตัวสำหรับพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ มีผลงาน และมีคุณภาพของงานในหน้าที่ที่แสดงถึงการใช้วิชาชีพหรือระดับความสามารถ

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์การกำหนดตำแหน่ง และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๘ พนักงานมหาวิทยาลัยและลูกจ้างผู้ใดถูกลงโทษทางวินัยให้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง

พนักงานมหาวิทยาลัยและลูกจ้างผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ยกเว้นการสั่งลงโทษหรือการตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งถึงการกระทำหรือได้รับทราบคำสั่ง

มาตรา ๗๙ ให้มีคณะกรรมการทำหน้าที่พิจารณาเรื่องอุทธรณ์และเรื่องร้องทุกข์

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ อำนาจหน้าที่ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๘

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๘๐ ปริญญามีสามชั้น คือ

ปริญญาเอก	เรียกว่า	ดุษฎีบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ	ด.
ปริญญาโท	เรียกว่า	มหาบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ	ม.
ปริญญาตรี	เรียกว่า	บัณฑิต	ใช้อักษรย่อ	บ.

มาตรา ๘๑ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย และให้หรือร่วมให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขานั้นอย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘๒ สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีได้รับปริญญาเกียรตินิยมได้

หลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกียรตินิยม ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๓ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับของมหาวิทยาลัยกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ และอนุปริญญาได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศนียบัตรดุษฎีบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าแล้ว

(๒) ประกาศนียบัตรมหาบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาโทหรือเทียบเท่าแล้ว

(๓) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าแล้ว

(๔) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งก่อนถึงขั้นได้รับปริญญาตรี

(๕) ประกาศนียบัตรประเภทอื่น ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาหรือวิจัยเฉพาะวิชา

มาตรา ๘๔ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นว่าทรงคุณวุฒิและคุณธรรม มีผลงานเป็นที่ประจักษ์และเป็นประโยชน์ต่อสังคมสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำ ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยในขณะดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

ชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๕ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครูวิทยฐานะและเข้มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรดุษฎีบัณฑิต ประกาศนียบัตรมหาบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร และอาจกำหนดให้มีครูประจำตำแหน่ง นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้บริหาร หรือคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยก็ได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครูวิทยฐานะ เข้มวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่ง ให้ทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ครูวิทยฐานะ เข้มวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไขอย่างไรให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๖ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่งเพื่อการค้า หรือการใช้สิ่งดังกล่าวที่มีใช้เพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัยหรือกิจการของมหาวิทยาลัย ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๗ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษา พนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๙

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๘๘ ผู้ใดใช้ครูวิทยฐานะ เข้มวิทยฐานะ ครูประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษา พนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยหรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าว โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา ประกาศนียบัตรคุณวุฒิบัณฑิต ประกาศนียบัตรมหาบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา ประกาศนียบัตร หรือมีตำแหน่งใดในมหาวิทยาลัยโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้หรือมีวิทยฐานะ หรือมีตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๙ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ปลอมหรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยไม่ว่าจะเป็นสีใดหรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยปลอมหรือซึ่งทำเลียนแบบ หรือ

(๓) ใช้หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๘๖ วรรคสอง

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒) แต่กระหนเดียว

ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๙๐ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ งบประมาณ และรายได้ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ มาเป็นของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙๑ ให้สภามหาวิทยาลัยและสภาอาจารย์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยและสภาอาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙๒ ให้ส่วนราชการในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ และหน่วยงานที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัยไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีข้อบังคับของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๙ วรรคสาม ทั้งนี้ ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๙๓ ให้นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย ประธานสภาอาจารย์ และกรรมการสภาอาจารย์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย ประธานสภาอาจารย์ และกรรมการสภาอาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยและสภาอาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๙๔ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ แต่ถ้าบุคคลดังกล่าวเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อครบกำหนดเวลาสามสิบวันตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้พ้นจากตำแหน่ง และให้นำความในวรรคสองของมาตรา ๙๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีจะพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๙๕ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชาตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าส่วนงานหรือหน่วยงานดังกล่าวตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วยของผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งจะพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๔๖ การนับวาระการดำรงตำแหน่งของอธิการบดีตามมาตรา ๓๖ คณบดีตามมาตรา ๔๑ ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๔๗ ให้นับรวมวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ด้วย

มาตรา ๔๗ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการกองเลขานุการคณะ เลขานุการสถาบัน เลขานุการสำนัก และหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับซึ่งเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัย ให้คงดำรงตำแหน่งต่อไป แต่หากไม่แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่ตำแหน่งดังกล่าวจะถูกยุบเลิกก่อนเวลาเช่นนั้น

มาตรา ๔๘ ให้โอนบรรดาข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ และพนักงานของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ มาเป็นข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ และพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ และพนักงานราชการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่ามหาวิทยาลัยเป็นส่วนราชการ และให้ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ และพนักงานราชการดังกล่าวรับเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่น ๆ ผ่านมหาวิทยาลัยโดยเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดินงบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้องและให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการมาใช้บังคับแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่การนำกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือระเบียบที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการมาใช้บังคับตามวรรคสองไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ หรือมีกรณีที่ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ด้วยเหตุใด ๆ ให้การดำเนินการในส่วนที่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้หรือในส่วนที่ไม่อาจนำกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือระเบียบดังกล่าวมาใช้ได้ เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๙ ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๔๘ ผู้ใด

(๑) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย แล้วแต่กรณี ในทันที

(๒) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลาตาม (๑) แต่ไม่เกินสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อมหาวิทยาลัยได้ประเมินแล้วเห็นว่ามีความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ให้บรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยได้โดยไม่ต้องทดลองปฏิบัติงาน

(๓) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลาตาม (๒) ถ้ามหาวิทยาลัยเห็นว่าการรับบุคคลนั้นเข้าทำงานจะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย และมีอัตราที่จะรับเข้าทำงานได้ ให้ดำเนินการตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

การแสดงเจตนาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และเมื่อได้ยื่นแสดงเจตนาแล้วจะถอนมิได้

มาตรา ๑๐๐ ผู้ซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๙๔ มาตรา ๙๗ และมาตรา ๙๙ ให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่ก่อนเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๐๑ ข้าราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๙๔ มาตรา ๙๗ และมาตรา ๙๙ ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันที่มหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๙๙ ให้ถือว่าเป็นการออกจากการเพราะทางราชการยุบตำแหน่ง และให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง

ข้าราชการซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่แล้ว ให้มีสิทธิขอเป็นสมาชิกต่อไปได้ แม้จะออกจากราชการแล้ว ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าเป็นข้าราชการบำนาญ และมีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

พนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ในฐานะข้าราชการบำนาญแล้วให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะประกันตนด้วยความสมัครใจ

มาตรา ๑๐๒ ในระหว่างที่ยังมีข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๙๘ ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการดังกล่าวมีส่วนร่วมในกิจการสภามหาวิทยาลัย สภาอาจารย์ หรือสภานักงานมหาวิทยาลัย โดยเท่าเทียมกับพนักงานมหาวิทยาลัยแล้วแต่กรณีด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๐๓ ให้คณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการประจำวิทยาลัย สถาบัน สำนัก ศูนย์ และกรรมการอื่นซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือเลือกตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ หรือตามมติสภามหาวิทยาลัย ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงมีฐานะเป็นคณะกรรมการดังกล่าวต่อไปและทำหน้าที่คณะกรรมการบริหารส่วนงานตามพระราชบัญญัตินี้ หรือทำหน้าที่

ตามที่ได้รับแต่งตั้งหรือเลือกจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งหรือเลือกคณะกรรมการขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๐๔ ให้ตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรืออาจารย์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็นตำแหน่ง ศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรืออาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวคงดำรงตำแหน่งนั้นต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้จนครบกำหนดที่ได้รับแต่งตั้ง

มาตรา ๑๐๕ สิทธิในการเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นใดของข้าราชการหรือพนักงานที่โอนมาตามมาตรา ๙๘ หรือเปลี่ยนสถานภาพตามมาตรา ๙๙ และสิทธิในการเลื่อนตำแหน่งของลูกจ้างของส่วนราชการ มิให้เสียไปเพราะเหตุที่โอนมาเปลี่ยนสถานภาพ หรือไม่เปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๐๖ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการในมหาวิทยาลัยว่างลง ไม่ว่าจะว่างอยู่ก่อนหรือภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้นและให้อัตราตำแหน่งและงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมตลอดทั้งงบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่งนั้นไปเป็นของมหาวิทยาลัยและให้ถือว่า การโอนงบประมาณดังกล่าวเป็นการโอนงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๑๐๗ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามความในบทเฉพาะกาลนี้ ให้มีคณะกรรมการเฉพาะกิจคณะหนึ่ง ประกอบด้วย นายกสภามหาวิทยาลัยเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา อธิการบดี ประธานสภาอาจารย์ ประธานสภาข้าราชการ และผู้ทรงคุณวุฒิที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจำนวนสองคน เป็นกรรมการ

ให้อธิการบดีแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการเฉพาะกิจทำหน้าที่ให้ความเห็นและกำหนดแนวปฏิบัติในกรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามบทเฉพาะกาล

ให้คณะกรรมการเฉพาะกิจตามมาตรา นี้ ปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าการปฏิบัติตามบทเฉพาะกาลนี้ ได้ดำเนินการจนเสร็จสิ้นแล้ว

มาตรา ๑๐๘ ให้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังมิได้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎทรวง ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับ โดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สมควรปรับปรุงการศึกษา ระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยมีการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยของรัฐ พัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการ ที่เป็นอิสระและมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น โดยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหาร และมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้น สมควรปรับปรุง การบริหารมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

เพื่อเป็นการปรับปรุงการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยมีการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยของรัฐพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการ แต่อยู่ในกำกับของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่เป็นอิสระและมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ จึงให้ยกเลิก (๑) พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ (๒) พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ และตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ขึ้นโดยสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ มีดังนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๖๖ ก วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ หน้า ๔๙

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่สมควรปรับปรุงการศึกษา ระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยมีการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยของรัฐพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการ แต่อยู่ในกำกับของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่เป็นอิสระและมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้น สมควรปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๙ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๐๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิก (๑) พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ (๒) พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ (มาตรา ๓)

๒. กำหนดนิยามความหมายของคำว่า “มหาวิทยาลัย” “สภามหาวิทยาลัย” “คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย” “คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ” “คณะกรรมการนโยบายวิชาการ” “สภาอาจารย์” “สภานักงานมหาวิทยาลัย” “พนักงานมหาวิทยาลัย” “ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” “รัฐมนตรี” (มาตรา ๔)

๓. หมวด ๑ บททั่วไป (มาตรา ๖ – มาตรา ๑๙)

๑) ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง มีวัตถุประสงค์ในการสร้าง พัฒนา ประมวล และประยุกต์องค์ความรู้ทั้งมวล ดำเนินการให้มีการเรียนรู้ในองค์ความรู้ จัดการศึกษา เผยแพร่ความรู้ ส่งเสริมและพัฒนาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพ

แก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รวมถึงการส่งเสริม และพัฒนาวิชาธรรมศาสตร์ และการเมือง การบริหารจัดการ ศาสนา ศิลปกรรม ภูมิปัญญา วิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมีปณิธานมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำ ร่วมนำสังคมไปในแนวทางที่ถูกต้อง ดีงามและพึงปรารถนา เสริมสร้างให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม ผลิตภัณฑ์ที่มีความรู้ มีความสามารถในการทำงาน และดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า มีคุณธรรม มีจิตใจเสียสละ ใฝ่รู้ และมีสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ

๒) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยต้องดำเนินการโดยยึดหลัก ดังต่อไปนี้

(๑) เสรีภาพทางวิชาการ (๒) ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา (๓) ความเป็นเลิศทางวิชาการ มีมาตรฐาน และคุณภาพทางวิชาการอันเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ (๔) ความมีคุณธรรมและจริยธรรม (๕) การนำ ความรู้สู่สังคม (๖) ความรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ (๗) ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (๘) การบริหารงานที่มีธรรมาภิบาล (๙) การมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยและนักศึกษา

๓) มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนงาน ดังต่อไปนี้ (๑) สำนักงานสภามหาวิทยาลัย (๒) สำนักงาน (๓) คณะ (๔) วิทยาลัย (๕) สถาบัน (๖) สำนัก มหาวิทยาลัยอาจให้มีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่าสำนักงาน คณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ อีกได้ โดยการจัดตั้ง การรวม การเปลี่ยนแปลง การยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งส่วนงาน ให้ทำเป็นข้อบังคับของ มหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๔) มหาวิทยาลัยอาจรับสถานศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยก็ได้ และ มีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตร ชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันสมทบนั้นได้ การรับเข้าสมทบ การยกเลิกการสมทบ และการควบคุมสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น โดยให้ทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๕) มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น ในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศได้ โดยในการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยมีอำนาจ ให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันนั้นแก่ผู้สำเร็จ การศึกษาได้ การจัดการศึกษาหรือการยกเลิกการจัดการศึกษา ให้ทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา

๖) กิจการของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และ กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์

๗) มหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่กระทำการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๗ อำนาจ หน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ซื้อ ขาย จ้าง รับจ้าง สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน และจำหน่าย หรือทำนิติกรรมใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย ตลอดจนถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิ ครอบครอง หรือมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ ในทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือมีสิทธิในหรือหาประโยชน์จากทรัพย์สิน ทางปัญญา และจำหน่ายทรัพย์สินทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุดหนุน หรืออุทิศให้ การจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ของมหาวิทยาลัย ให้กระทำได้เฉพาะ อสังหาริมทรัพย์ ที่ได้มาตามมาตรา ๑๗

(๒) ดำเนินกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม หรือเทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการให้การศึกษาและบริการทางวิชาการ

(๓) รับค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการในการให้บริการภายใน อำนาจหน้าที่ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งทำความตกลงหรือกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการนั้น

(๔) ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งของรัฐหรือของเอกชน หรือทบองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศ หรือระหว่างประเทศ ในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗

(๕) กู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน ถือหุ้นเข้าเป็นหุ้นส่วน และลงทุนหรือร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุนหรือการร่วมลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อน

(๖) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

(๗) กำหนดค่าตอบแทนหรือค่าตอบแทนพิเศษ รวมทั้งสวัสดิการ สิทธิประโยชน์และประโยชน์อย่างอื่นให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๘) จัดให้มีการพัฒนาทางวิชาการและการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการนำผลงานทางวิชาการ ผลการวิจัย และทรัพย์สินทางปัญญาออกเผยแพร่และไปใช้ให้เป็นประโยชน์

(๙) จัดให้มีกองทุนนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ กองทุนเพื่อการจัดการศึกษาในสาขาวิชาที่ไม่สามารถพึ่งพาตนเองในทางการเงินได้ กองทุนเพื่อกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งจัดให้มีทุนเพื่อการศึกษาและทุนเพื่อการวิจัย

(๑๐) ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา จัดการ ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ

(๑๑) จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล รวมตลอดถึงลงทุน หรือร่วมลงทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของมหาวิทยาลัย หรือนำผลการค้นคว้าวิจัยไปเผยแพร่หรือหาประโยชน์เพื่อเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัย หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานตาม (๑) (๒) (๕) (๖) (๙) และ (๑๑) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

๔. หมวด ๒ การดำเนินการ (มาตรา ๒๐ – มาตรา ๕๓)

๑) ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) อธิการบดี นายกสมาคมธรรมศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประธานสภาอาจารย์ และประธานสภาพนักงานมหาวิทยาลัย

(๓) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งคนจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี

(๔) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสองคนจากผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีและหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และวิทยาลัย

(๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งคนจากผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบัน และสำนัก

(๖) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสองคนจากคณาจารย์ประจำ ผู้ซึ่งทำการสอนในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕)

(๗) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งคนจากพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการ ผู้ซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี และมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๒) (๓) (๔) และ (๕)

(๘) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบห้าคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกโดยคำแนะนำของนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัย ตาม (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็น

อุปนายกสภามหาวิทยาลัย และให้อุปนายกสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย เมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยและในกรณีที่อุปนายกสภามหาวิทยาลัย ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอุปนายกสภามหาวิทยาลัย ให้สภามหาวิทยาลัย เลือกรับกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ ให้เลือกรับกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหนึ่งคนจากบัญชีรายชื่อที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งบุคคลเพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย ตาม (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ กรรมการสภามหาวิทยาลัย ตาม (๖) มีได้ส่วนงานละไม่เกินหนึ่งคน ให้สภามหาวิทยาลัย แต่งตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย มาตรา ๒๑ นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๘) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้

กรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจดำรงตำแหน่งอีกได้

๒) นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๑ นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยในประเภทนั้น (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย (๖) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอน (๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

๓) สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย

๔) การประชุมและวิธีดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

๕) ให้มีศาสตราจารย์สัมพันธ์ ประกอบด้วย ผู้แทนจากสมาคมศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัย ผู้แทนสมาคมวิชาชีพในสาขาวิชาที่มีการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย และผู้ทรงคุณวุฒิจากบุคคลภายนอก ผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่มหาวิทยาลัยหรือสังคม ศาสตราจารย์สัมพันธ์มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้

๖) กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ คณะกรรมการนโยบายวิชาการ และสภาอาจารย์

๗) ให้มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้ โดยอธิการบดีนั้นจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๗ โดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย และให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

๘) ในคณะและวิทยาลัย ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของคณะและวิทยาลัย และจะให้มีรองคณบดีตามจำนวนที่คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมายก็ได้ คณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้ คณบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๒

๙) ในคณะและวิทยาลัย ให้มีคณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัย ประกอบด้วย คณบดี เป็นประธาน และกรรมการ องค์กรประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการประจำคณะ หรือวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

๑๐) ในสถาบัน สำนัก และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ให้มีผู้อำนวยการหรือ หัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของสถาบัน สำนักหรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า และจะให้ มีรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามจำนวน ที่คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงาน ที่เรียกชื่ออย่างอื่นมอบหมายก็ได้ คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น และรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย เมื่อผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นพ้นจากตำแหน่ง ให้รองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นพ้นจากตำแหน่งด้วย การดำเนินงานของสถาบัน สำนัก และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย การรักษาการ แทนผู้อำนวยการและหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้ตามมาตรา ๔๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๕. หมวด ๓ การประกันคุณภาพและการประเมิน (มาตรา ๕๔ – มาตรา ๕๘)

๑) ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐาน การศึกษาของมหาวิทยาลัย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของ มหาวิทยาลัย

๒) ให้คณะกรรมการนโยบายวิชาการจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน และการวัดผลตามหลักสูตรนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อดำเนินการ ตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๒)

๓) ให้สภามหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดี และหัวหน้าส่วนงาน ต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

๔) ให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

๖. หมวด ๔ การบัญชีและการตรวจสอบ (มาตรา ๕๙ – มาตรา ๖๖)

๑) ให้มหาวิทยาลัยวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง แยกตามส่วนงานของมหาวิทยาลัย มีสมุดบัญชีลงรายการแยกตามประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบภายในเป็นประจำ การบันทึกรายการ ในสมุดบัญชี ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

๒) มหาวิทยาลัยต้องจัดให้มีระบบการตรวจสอบภายในเพื่อตรวจสอบการดำเนินการต่าง ๆ ของ มหาวิทยาลัย และรายงานผลการตรวจสอบต่อนายกสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป การตรวจสอบ ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งแต่งตั้งโดยสภามหาวิทยาลัย องค์กรประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงาน ของคณะกรรมการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

๓) ให้มหาวิทยาลัยจัดทำรายงานการเงินส่งผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัยภายในเก้าสิบวันนับแต่ วันสิ้นปีบัญชี วันเริ่มและวันสิ้นปีบัญชีของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๔) ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัย และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของมหาวิทยาลัยทุกรอบปีบัญชี

๗. หมวด ๕ การกำกับและดูแล (มาตรา ๖๗ – มาตรา ๖๘)

๑) รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัย เป็นการเฉพาะ ในกรณีที่มีปัญหาข้อขัดแย้งในการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี

๒) บรรดาเรื่องที่มหาวิทยาลัยจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

๘. หมวด ๖ คณาจารย์ (มาตรา ๖๙ – มาตรา ๗๔)

๑) คณาจารย์ประจำมีหน้าที่ในการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการ และให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ให้คณาจารย์ปฏิบัติหน้าที่และดำรงตนตามประมวลจริยธรรมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

๒) คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังต่อไปนี้ (๑) ศาสตราจารย์ (๒) รองศาสตราจารย์ (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (๔) อาจารย์ ศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง โดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นอีกได้โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

๙. หมวด ๗ การบริหารงานบุคคล (มาตรา ๗๕ – มาตรา ๗๙)

๑) พนักงานมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) พนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการ ได้แก่ตำแหน่งดังต่อไปนี้ (ก) ศาสตราจารย์ (ข) รองศาสตราจารย์ (ค) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ง) อาจารย์ (จ) ตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๗๐ บรรดาสาม

(๒) พนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการ ได้แก่ตำแหน่งซึ่งกำหนดไว้ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย นอกจากพนักงานมหาวิทยาลัยตามวรรคหนึ่งแล้ว มหาวิทยาลัยอาจให้มีลูกจ้างเพื่อปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยอีกได้

๒) นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ การบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน สวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูลอื่น การพัฒนาบุคลากร การบรรจุ การแต่งตั้ง การให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง การออกจากงาน วินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ หรือการร้องทุกข์ของพนักงานมหาวิทยาลัยและลูกจ้าง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

๑๐. หมวด ๘ ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ (มาตรา ๘๐ – มาตรา ๘๗)

๑) ปริญญามีสามชั้น คือ ปริญญาเอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ด. ปริญญาโท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม. ปริญญาตรี เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ.

๒) มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย และให้หรือร่วมให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษา ร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ การกำหนดให้

สาขาวิชาใดมีปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๓) มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นว่าทรงคุณวุฒิ และคุณธรรม มีผลงานเป็นที่ประจักษ์และเป็นประโยชน์ต่อสังคมสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าว แก่คณาจารย์ประจำ ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัย ในขณะที่ดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้ ชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

๔) มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครุวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดง วิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรดุษฎีบัณฑิต ประกาศนียบัตรมหาบัณฑิต ประกาศนียบัตร บัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร และอาจกำหนดให้มีครุยประจำตำแหน่ง นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้บริหาร หรือคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยก็ได้ การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่ง ให้ทำเป็นข้อบังคับของ มหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๕) มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนงาน ของมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา การใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์เพื่อการค้า หรือการใช้สิ่งดังกล่าวที่มีใช้เพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัยหรือกิจการของมหาวิทยาลัย ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากมหาวิทยาลัย

๖) มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกาย ของนักศึกษา พนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา

๑๑. หมวด ๙ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๘๘ – มาตรา ๘๙)

๑) ผู้ใดใช้ครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ ครุยประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือ เครื่องแต่งกายของนักศึกษา พนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยหรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าว โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา ประกาศนียบัตรดุษฎีบัณฑิต ประกาศนียบัตร มหาบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา ประกาศนียบัตร หรือมีตำแหน่งใดในมหาวิทยาลัยโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้หรือมีวิทยฐานะ หรือมีตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒) ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (๑) ปลอมหรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงาน ของมหาวิทยาลัยไม่ว่าจะเป็นสีใดหรือทำด้วยวิธีใด ๆ (๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยปลอม หรือซึ่งทำเลียนแบบ หรือ (๓) ใช้หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่วัดถูหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืน ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒) แต่กระหนเดียว ความผิดตาม (๓) เป็น ความผิดอันยอมความได้

๑๒. บทเฉพาะกาล (มาตรา ๙๐ – มาตรา ๑๐๘)

๑) ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ บประมาณ และรายได้ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ มาเป็นของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

๒) ให้สภามหาวิทยาลัยและสภาอาจารย์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยและสภาอาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้

๓) ให้ส่วนราชการในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ และหน่วยงานที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัยไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ตามมาตรา ๙ วรรคสาม ทั้งนี้ ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๔) ให้นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย ประธานสภาอาจารย์ และกรรมการสภาอาจารย์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย ประธานสภาอาจารย์ และกรรมการสภาอาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัย และสภาอาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๕) ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ แต่ถ้าบุคคลดังกล่าวเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อครบกำหนดเวลาสามสิบวันแล้ว ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้พ้นจากตำแหน่ง และให้นำความในวรรคสองของมาตรา ๙๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีจะพ้นจากตำแหน่ง

๖) ให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชาตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าส่วนงานหรือหน่วยงานดังกล่าวตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วยของผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งจะพ้นจากตำแหน่ง มาตรา ๙๖ การนับวาระการดำรงตำแหน่งของอธิการบดีตามมาตรา ๓๖ คณบดีตามมาตรา ๔๑ ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๔๗ ให้นับบรมวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ด้วย

๗) ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการกอง เลขานุการคณะเลขานุการสถาบัน เลขานุการสำนัก และหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัย ให้คงดำรงตำแหน่งต่อไป แต่หากไม่แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่ตำแหน่งดังกล่าวจะถูกยุบเลิกก่อนเวลาเช่นนั้น

๘) ให้โอนบรรดาข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ และพนักงานของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ มาเป็นข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ และพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ และพนักงานราชการ ตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่ามหาวิทยาลัยเป็นส่วนราชการ และให้ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ และ

พนักงานราชการดังกล่าวรับเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่น ๆ ผ่านมหาวิทยาลัยโดยเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดินงบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการมาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

๙) ในกรณีที่การนำกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือระเบียบที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการมาใช้บังคับตามวรรคสองไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ หรือมีกรณีที่ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ด้วยเหตุใด ๆ ให้การดำเนินการในส่วนที่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ หรือในส่วนที่ไม่อาจนำกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือระเบียบดังกล่าวมาใช้ได้ เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

๑๐) ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๙๘ ผู้ใด (๑) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย แล้วแต่กรณี ในทันที (๒) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลาตาม (๑) แต่ไม่เกินสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อมหาวิทยาลัยได้ประเมินแล้วเห็นว่ามีความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ให้บรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยได้โดยไม่ต้องทดลองปฏิบัติงาน (๓) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลาตาม (๒) ถ้ามหาวิทยาลัยเห็นว่าการรับบุคคลนั้นเข้าทำงานจะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย และมีอัตราที่จะรับเข้าทำงานได้ ให้ดำเนินการตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย การแสดงเจตนา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และเมื่อได้ยื่นแสดงเจตนาแล้วจะถอนมิได้

๑๑) ผู้ซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๙๔ มาตรา ๙๗ และมาตรา ๙๙ ให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่ก่อนเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

๑๒) ข้าราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๙๔ มาตรา ๙๗ และมาตรา ๙๙ ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี

ทั้งนี้ นับแต่วันที่มหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย ตามมาตรา ๙๙ ให้ถือว่าเป็นการออกจากงานเพราะทางราชการยุบตำแหน่ง และให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง ข้าราชการซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่แล้ว ให้มีสิทธิขอเป็นสมาชิกต่อไปได้ แม้จะออกจากราชการแล้ว ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าเป็นข้าราชการบำนาญ และมีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ในฐานะข้าราชการบำนาญแล้วให้ได้รับยกเว้น ไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะประกันตนด้วยความสมัครใจ

๑๓) ในระหว่างที่ยังมีข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๙๘ ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการดังกล่าวมีส่วนร่วมในกิจการสภามหาวิทยาลัย สภาอาจารย์ หรือสภาพนักงานมหาวิทยาลัย โดยเท่าเทียมกับพนักงานมหาวิทยาลัย แล้วแต่กรณีด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

๑๔) ให้คณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการประจำวิทยาลัย สถาบัน สำนัก ศูนย์ และกรรมการอื่นซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือเลือกตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ หรือตามมติสภามหาวิทยาลัย ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงมีฐานะเป็นคณะกรรมการดังกล่าวต่อไปและทำหน้าที่ที่คณะกรรมการบริหารส่วนงานตามพระราชบัญญัตินี้ หรือทำหน้าที่ตามที่ได้รับแต่งตั้งหรือเลือกจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งหรือเลือกคณะกรรมการขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๑๕) ให้ตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรืออาจารย์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็นตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรืออาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวคงดำรงตำแหน่งนั้นต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้จนครบกำหนดที่ได้รับแต่งตั้ง

๑๖) สิทธิในการเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นใดของข้าราชการหรือพนักงานที่โอนมาตามมาตรา ๙๘ หรือเปลี่ยนสถานภาพตามมาตรา ๙๙ และสิทธิในการเลื่อนตำแหน่งของลูกจ้างของส่วนราชการ มิให้เสียไปเพราะเหตุที่โอนมา เปลี่ยนสถานภาพหรือไม่เปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

๑๗) ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการในมหาวิทยาลัยว่างลง ไม่ว่าจะว่างอยู่ก่อนหรือภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้นและให้โอนอัตราตำแหน่งและงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมตลอดทั้งงบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่งนั้นไปเป็นของมหาวิทยาลัยและให้ถือว่าการโอนงบประมาณ ดังกล่าวเป็นการโอนงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

๑๘) เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามความในบทเฉพาะกาลนี้ ให้มีคณะกรรมการเฉพาะกิจคณะหนึ่ง ประกอบด้วย นายกสภามหาวิทยาลัยเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา อธิการบดี ประธานสภาอาจารย์ ประธานสภาข้าราชการ และผู้ทรงคุณวุฒิที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจำนวนสองคน เป็นกรรมการ ให้อธิการบดีแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการ ให้คณะกรรมการเฉพาะกิจทำหน้าที่ให้ความเห็นและกำหนดแนวปฏิบัติในกรณีที่มีปัญหา

ในการปฏิบัติตามบทเฉพาะกาลนี้ ให้คณะกรรมการเฉพาะกิจตามมาตรา ๑๘ ปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าการปฏิบัติตามบทเฉพาะกาลนี้ ได้ดำเนินการจนเสร็จสิ้นแล้ว

๑๙) ให้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎทบทวน ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสวนดุสิต พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

“วิทยาเขต” หมายความว่า เขตการศึกษาซึ่งประกอบด้วยส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ใน
เขตท้องที่ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยสวนดุสิต

“สภาวិชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

“สภาคณาจารย์และพนักงาน” หมายความว่า สภาคณาจารย์และพนักงานมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

“พนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นมหาวิทยาลัยสวนดุสิตตามพระราชบัญญัตินี้ และเป็นนิติบุคคล

มหาวิทยาลัยสวนดุสิตมีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ใช่วิสัยสาหรณ์ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง สร้างบัณฑิต วิจัย บริการทางวิชาการแก่สังคมและท้องถิ่น ริเริ่ม ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาองค์ความรู้ในด้านที่มีความเชี่ยวชาญ และทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยมุ่งหวังให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยมีคุณธรรมกำกับความรู้ เพียบพร้อมด้วยสติปัญญา และจริยธรรม เป็นผู้ใฝ่รู้ มีวิจรณ์ญาณ มีจิตใจเสียสละ มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม และมีความสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวม

มาตรา ๗ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ ให้มหาวิทยาลัยคำนึงถึง

- (๑) ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา
- (๒) ความเป็นเลิศทางวิชาการควบคู่ไปกับคุณธรรมและจริยธรรม
- (๓) มาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการ
- (๔) การนำความรู้สู่สังคมเพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาสังคม
- (๕) ความรับผิดชอบต่อสังคมและรัฐในระดับชาติและระดับท้องถิ่น
- (๖) การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้
- (๗) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของบุคลากร
- (๘) การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสนับสนุนให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

มาตรา ๘ มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนงาน ดังนี้

- (๑) สำนักงานมหาวิทยาลัย
- (๒) สำนักงานวิทยาเขต
- (๓) คณะ

(๔) สำนัก

(๕) สถาบัน

(๖) ส่วนงานอื่นที่เทียบเท่าคณะ

มาตรา ๙ การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานตามมาตรา ๘ ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกหน่วยงานภายในของส่วนงานตามมาตรา ๘ ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๐ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ มหาวิทยาลัยอาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันสมทบนั้นได้

การรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบซึ่งสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นตามวรรคหนึ่งให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๑ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาและดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศได้ โดยในการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงนั้นแก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้

การจัดการศึกษาหรือยกเลิกการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๒ กิจการของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

มาตรา ๑๓ มหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ซื้อ ขาย จ้าง รับจ้าง สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน และจำหน่าย หรือทำนิติกรรมใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย ตลอดจนถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง มีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา หรือมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ ในทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และจำหน่ายทรัพย์สินทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

การจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ของมหาวิทยาลัย ให้กระทำได้เฉพาะอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาตามมาตรา ๑๖ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้จำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนได้

(๒) รับค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการในการให้บริการภายใน อำนวยการที่ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งทำความตกลงและกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการนั้น

(๓) ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งของรัฐหรือเอกชน หรือกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศ หรือระหว่างประเทศ ในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๖

(๔) กู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน ถือหุ้น เข้าเป็นหุ้นส่วน และลงทุนหรือร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย

การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุน หรือการร่วมลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน

(๕) จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคลเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ในมาตรา ๖

(๖) จัดให้มีทุนการศึกษาและทุนการวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ

(๗) กำหนดค่าตอบแทนหรือค่าตอบแทนพิเศษ รวมทั้งสวัสดิการและประโยชน์อย่างอื่นให้แก่ ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

(๘) จัดให้มีกองทุนเพื่อกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยโดยการบริหารกองทุน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๙) ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา จัดการ ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ

มาตรา ๑๔ รายได้ของมหาวิทยาลัย มีดังนี้

(๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี

(๒) เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย

(๓) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๔) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการลงทุนหรือการร่วมลงทุนและจากทรัพย์สินของ มหาวิทยาลัย

(๕) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุหรือจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ ซึ่งมหาวิทยาลัยปกครอง ดูแล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์

(๖) เงินกองทุนที่รัฐบาลหรือมหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น และรายได้หรือผลประโยชน์จากกองทุน ดังกล่าว

(๗) รายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น

เงินอุดหนุนทั่วไปตาม (๑) นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรให้แก่มหาวิทยาลัยโดยตรง เป็นจำนวนที่เพียงพอ สำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยและการพัฒนามหาวิทยาลัย เพื่อประกันคุณภาพการศึกษา

รายได้ของมหาวิทยาลัยไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

ในกรณีรายได้ตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของมหาวิทยาลัย และค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม และมหาวิทยาลัยไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐบาลพึงจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยตามความจำเป็นของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่รัฐบาลได้ปรับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์ใดแก่ข้าราชการ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยในสัดส่วนเดียวกัน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้พนักงานมหาวิทยาลัยด้วย

มาตรา ๑๕ มหาวิทยาลัยต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย และนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาว่าผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๖ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมหาวิทยาลัยได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือได้มาโดยทางอื่น ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุและให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๗ บรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยต้องจัดการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๖

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัยต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศกำหนดไว้ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว มหาวิทยาลัยต้องได้รับความยินยอมจากผู้อุทิศหรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏ จะต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๘ ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษาและการวิจัยโดยตรง ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีทั้งปวง รวมทั้งการบังคับทางปกครอง และบุคคลใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับมหาวิทยาลัยในเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยมิได้

หมวด ๒

การดำเนินการ

มาตรา ๑๙ ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

- (๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง
- (๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิการบดี ประธานกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย และประธานสภาคณาจารย์และพนักงาน
- (๓) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งคน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี
- (๔) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสองคน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี

(๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสองคน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักผู้อำนวยการสถาบัน หรือหัวหน้าส่วนงานอื่นที่เทียบเท่าคณะที่มีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี

(๖) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสองคน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำที่ทำการสอนมาแล้ว ไม่น้อยกว่าห้าปี และมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี คณบดี และผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการสถาบัน หรือหัวหน้าส่วนงานอื่นที่เทียบเท่าคณะ

(๗) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสองคน ซึ่งเลือกจากพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุน ที่ปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี คณบดี และผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการสถาบัน หรือหัวหน้าส่วนงานอื่นที่เทียบเท่าคณะ

(๘) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบสองคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอก

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหานายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ซึ่งในจำนวนนี้ต้องสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากบัญชีรายชื่อที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอจำนวนหนึ่งคน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย และให้อุปนายกสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย เมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย หากอุปนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอุปนายกสภามหาวิทยาลัย ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของอธิการบดี และให้ผู้อำนวยการสำนักงานมหาวิทยาลัยเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๒๐ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๑๙ (๘) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่ก็ได้

กรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๙ (๖) และ (๗) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับเลือกใหม่ก็ได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัย ตามมาตรา ๑๙ (๖) (๗) และ (๘) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอน

(๔) ขาดคุณสมบัติของการเป็นนายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัย ในประเภทนั้น

(๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

ในกรณีที่ตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยว่างลง ไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้มีการดำเนินการให้เต็มซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยกรรมการสภามหาวิทยาลัยเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๙ (๖) (๗) และ (๘) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง หรือได้มีการแต่งตั้งหรือเลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง หรือได้รับแต่งตั้ง หรือได้รับเลือก อยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือยังมีได้เลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่ ให้นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัย ซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่แล้ว

มาตรา ๒๑ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) กำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๒) อนุมัติแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย

(๓) ออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของมหาวิทยาลัย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย และอาจมอบหมายให้ส่วนงานใดในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งสำหรับส่วนงานนั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปก็ได้

(๔) อนุมัติการให้ปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร ทั้งของมหาวิทยาลัยและที่มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันอื่น รวมทั้งอนุมัติการให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์

(๕) อนุมัติการจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกส่วนงานของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๘ รวมทั้งการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานดังกล่าว

(๖) อนุมัติการรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบ การจัดการศึกษาร่วมหรือการยกเลิกการจัดการศึกษาร่วมของสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น

(๗) อนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวม หรือการยกเลิก หลักสูตรการศึกษา

(๘) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งและพิจารณาถอดถอนนายก สภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ

(๙) แต่งตั้งและถอดถอนกรรมการสภาวิชาการและกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย

(๑๐) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการสถาบัน และหัวหน้าส่วนงานอื่นที่เทียบเท่าคณะ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ

(๑๑) ออกข้อบังคับและระเบียบว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัย

(๑๒) กำหนดนโยบายและวิธีการเกี่ยวกับการจัดหารายได้และการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล

(๑๓) ออกข้อบังคับและระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๑๔) อนุมัติการตั้งงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัย

(๑๕) อนุมัติการกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การลงทุนหรือการร่วมลงทุนตามมาตรา ๑๓ (๔)

(๑๖) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับค่าตอบแทนหรือค่าตอบแทนพิเศษ รวมทั้งสวัสดิการและ ประโยชน์อย่างอื่นให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

(๑๗) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย รวมทั้งมอบอำนาจให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลดังกล่าวทำการแทนแล้วรายงานให้สภามหาวิทยาลัยทราบ

(๑๘) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของอธิการบดี

(๑๙) รับรองรายงานประจำปีของมหาวิทยาลัย และเสนอรายงานดังกล่าวต่อรัฐมนตรีเพื่อทราบ

(๒๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของส่วนงานใด หรือของผู้ใดโดยเฉพาะ

มาตรา ๒๒ การประชุมและวิธีการดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๓ ให้มีสภาวิชาการ ซึ่งเป็นองค์กรที่ได้รับมอบหมายจากสภามหาวิทยาลัย ให้ดำเนินกิจการต่าง ๆ ทางด้านงานวิชาการของมหาวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะ ต่อสภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีเกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอน การวิจัย และคุณภาพการศึกษา

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งกรรมการสภาวิชาการ ประกอบด้วยอธิการบดีเป็นประธาน และกรรมการ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง ของกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีการดำเนินงานของสภาวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของ มหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๔ ให้มีสภาคณาจารย์และพนักงาน ประกอบด้วยประธานและกรรมการ ซึ่งมาจาก คณาจารย์ประจำและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง ตลอดจนการประชุมและวิธีการดำเนินงานของสภาคณาจารย์และพนักงาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของ มหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๕ สภาคณาจารย์และพนักงานมีหน้าที่ ดังนี้

- (๑) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีในกิจการของมหาวิทยาลัย
- (๒) ส่งเสริมจรรยาบรรณของคณาจารย์และพนักงานมหาวิทยาลัย
- (๓) ส่งเสริมความก้าวหน้าและผดุงเกียรติของคณาจารย์และพนักงานมหาวิทยาลัย
- (๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๒๖ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการ ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย

คณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย มีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน ให้คำแนะนำปรึกษา แก่มหาวิทยาลัย และสนับสนุนให้มีทุนการศึกษาแก่นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อให้มีโอกาสศึกษา ในมหาวิทยาลัย รวมทั้งหารายได้ให้กับมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง ของประธานกรรมการและกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย ตลอดจนการประชุมและวิธีการดำเนินงาน ของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๗ ให้มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และรับผิดชอบการบริหารงานของ มหาวิทยาลัย และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดี ตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๒๘ อธิการบดีนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของ สภามหาวิทยาลัยจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๙

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

รองอธิการบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีจากผู้มีคุณสมบัติ ตามมาตรา ๓๐

ผู้ช่วยอธิการบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐

มาตรา ๒๙ อธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีหรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง อธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๐ รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๑ อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๙

(๔) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(๕) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากไม่ผ่านการประเมินผลตามหลักเกณฑ์ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

(๖) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๗) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๘) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

มาตรา ๓๒ อธิการบดีเป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยในกิจการทั้งปวง และให้มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของมหาวิทยาลัย รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๒) จัดทำแผนพัฒนาของมหาวิทยาลัยเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย และปฏิบัติตามนโยบาย และแผนพัฒนาของมหาวิทยาลัย รวมทั้งติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๓) บริหารงานวิชาการ บริหารงานบุคคล บริหารการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของมหาวิทยาลัย

(๔) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดี รองคณบดี หรือรองหัวหน้าส่วนงานอื่นที่เทียบเท่าคณะ

(๕) จัดหารายได้และทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการกิจของมหาวิทยาลัย

(๖) จัดทำงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่าย เพื่อเสนอขออนุมัติต่อสภามหาวิทยาลัย

(๗) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของมหาวิทยาลัย หรือตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่อธิการบดีไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีหรือไม่มีผู้รักษาการแทนอธิการบดีตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๙ เป็นผู้รักษาการแทน แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันแต่งตั้ง

มาตรา ๓๔ ในวิทยาเขตหนึ่ง ให้มีสำนักงานวิทยาเขต โดยมีรองอธิการบดีคนหนึ่ง ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของวิทยาเขต ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของมหาวิทยาลัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่อธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๓๕ ในคณะหรือส่วนงานอื่นที่เทียบเท่าคณะที่จัดการเรียนการสอน ให้มีคณบดีคนหนึ่ง เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของคณะหรือส่วนงานอื่นที่เทียบเท่าคณะที่จัดการเรียนการสอน และให้มีรองคณบดีคนหนึ่งหรือหลายคน ตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมาย

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาคณบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

คณบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๖ โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

รองคณบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดี จากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๖ และให้อธิการบดีมีอำนาจถอดถอนรองคณบดี โดยคำแนะนำของคณบดี

เมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

การรักษาการแทนคณบดี ให้นำมาตรา ๓๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๖ คณบดีและรองคณบดีต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง คณบดีและรองคณบดีต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๗ ในคณะหรือส่วนงานอื่นที่เทียบเท่าคณะที่จัดการเรียนการสอน ให้มีคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำส่วนงานอื่นที่เทียบเท่าคณะที่จัดการเรียนการสอน

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ รวมทั้งอำนาจหน้าที่ ตลอดจนการประชุมและวิธีการดำเนินงานของคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำส่วนงานอื่นที่เทียบเท่าคณะที่จัดการเรียนการสอนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๘ ในสำนัก สถาบัน หรือส่วนงานอื่นที่เทียบเท่าคณะที่ไม่ได้จัดการเรียนการสอน ให้มีผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานคนหนึ่ง ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของส่วนงานนั้น และจะให้มีรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงานตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานมอบหมายก็ได้

ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานตามวรรคหนึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้ เมื่อผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานพ้นจากตำแหน่งให้รองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงานพ้นจากตำแหน่งด้วย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้งผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงาน และรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงาน รวมทั้งการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๙ ในสำนักงานมหาวิทยาลัยหรือสำนักงานวิทยาเขต ให้มีผู้อำนวยการคนหนึ่ง เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานในส่วนงานนั้น และอาจให้มีรองผู้อำนวยการคนหนึ่งหรือหลายคน เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบงานตามที่ผู้อำนวยการมอบหมายก็ได้

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วิธีการแต่งตั้ง รวมทั้งอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

การรักษาการแทนผู้อำนวยการให้นำมาตรา ๓๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๐ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าส่วนงาน และรองหัวหน้าส่วนงานอื่นที่เทียบเท่าคณะ ต้องปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มเวลา และจะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งอยู่หนึ่งตำแหน่งแล้ว ให้รักษาการแทนตำแหน่งอื่นได้อีกเพียงหนึ่งตำแหน่ง แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๔๑ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานในสำนักงานมหาวิทยาลัย สำนักงานวิทยาเขต คณะ สำนัก สถาบัน และส่วนงานอื่นที่เทียบเท่าคณะ อธิการบดีจะมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนงานดังกล่าว ปฏิบัติการหรือรักษาการแทนอธิการบดีเฉพาะในส่วนงานนั้นก็ได้

คณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนงานซึ่งได้รับมอบอำนาจจากอธิการบดีอาจมอบอำนาจต่อให้รองคณบดี รองผู้อำนวยการ หรือรองหัวหน้าส่วนงานนั้นปฏิบัติหน้าที่ที่รับมอบอำนาจมานั้นแทนได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากอธิการบดี และให้ผู้รับมอบอำนาจหรือผู้รับมอบอำนาจต่อมีอำนาจหน้าที่ตามที่อธิการบดีกำหนด

มาตรา ๔๒ การรักษาการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทน ตลอดจนการมอบอำนาจช่วง ให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่มิกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาการแทนทำหน้าที่ กรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในระหว่างรักษาการแทนด้วย

หมวด ๓

การประกันคุณภาพและการประเมิน

มาตรา ๔๓ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๔ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีระบบการประเมินส่วนงานของมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของมหาวิทยาลัย

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินส่วนงานของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๕ ให้สภาวิชาการจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษา การเรียน การสอน และการวัดผลตามหลักสูตร ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดแล้วเสนอ สภามหาวิทยาลัยพิจารณา

มาตรา ๔๖ ให้สภามหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดี และหัวหน้าส่วนงาน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๗ ให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๔

การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๔๘ ให้มหาวิทยาลัยวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง แยกตามส่วนงาน ของมหาวิทยาลัย มีสมุดบัญชีลงรายการแยกตามประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่าย ตามความเป็นจริงพร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบภายในเป็นประจำ

การบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

มาตรา ๔๙ ให้มหาวิทยาลัยจัดทำงบการเงิน และบัญชีรายรับและรายจ่ายส่งผู้สอบบัญชี ของมหาวิทยาลัยภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

วันเริ่มและวันสิ้นปีบัญชีของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๐ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัย และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของมหาวิทยาลัยในรอบปีบัญชี

มาตรา ๕๑ ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัย เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามอธิการบดีและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และเรียกให้ส่งสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยเป็นการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๕๒ ให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อสภามหาวิทยาลัยเสนอต่อรัฐมนตรี

ให้มหาวิทยาลัยโฆษณารายงานประจำปีของปีที่สิ้นไปนั้น แสดงบัญชีงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีรายรับและรายจ่ายที่ผู้สอบบัญชีรับรองแล้ว พร้อมทั้งแสดงผลงานของมหาวิทยาลัยในปีที่ล่วงมา และแผนงานที่จะจัดทำในปีต่อไปภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๕๓ ให้อธิการบดีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

หมวด ๕ การกำกับและดูแล

มาตรา ๕๔ รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๖ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเป็นการเฉพาะ ในกรณีที่มีปัญหาข้อขัดแย้งในการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัยซึ่งอาจเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๕๕ บรรดาเรื่องที่มีมหาวิทยาลัยจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

หมวด ๖ ตำแหน่งทางวิชาการ

มาตรา ๕๖ คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นได้ โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๗ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิได้เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๘ สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของสภาวิชาการ

อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมเป็นอาจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของคณบดีหรือหัวหน้าส่วนงานอื่นที่เทียบเท่าคณะที่จัดการเรียนการสอน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๙ บุคคลใดได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ หรือได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรือตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านาม เพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามความในวรรคหนึ่งให้ใช้อักษรย่อ ดังนี้

ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ศ.
ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ศ. (พิเศษ)
รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	รศ.
รองศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	รศ. (พิเศษ)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ผศ.
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ผศ. (พิเศษ)

การใช้คำนำหน้านามและการใช้อักษรย่อดังกล่าวสำหรับตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๗

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๖๐ ปริญญามีสามชั้น คือ

ปริญญาเอก	เรียกว่า	ดุษฎีบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ	ด.
ปริญญาโท	เรียกว่า	มหาบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ	ม.
ปริญญาตรี	เรียกว่า	บัณฑิต	ใช้อักษรย่อ	บ.

มาตรา ๖๑ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย และร่วมให้ปริญญาในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศ

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๒ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี ได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง หรือปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองได้

มาตรา ๖๓ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ และอนุปริญญาได้ ดังนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาโทหรือเทียบเท่าแล้ว

(๒) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าแล้ว

(๓) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งก่อนถึงขั้นได้รับปริญญาตรี

(๔) ประกาศนียบัตรประเภทอื่น ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา

มาตรา ๖๔ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นว่าทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำ ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยในขณะดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

ชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๕ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครูวิทยฐานะหรือเสมียนวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร และอาจกำหนดให้มีครูประจำตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย ครูประจำตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย ครูประจำตำแหน่งผู้บริหาร หรือครูประจำตำแหน่งคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครูวิทยฐานะ เสมียนวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ครูวิทยฐานะ เสมียนวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไขอย่างใด ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๖ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่งเพื่อการค้า หรือการใช้สิ่งดังกล่าวที่มีใช้เพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๗ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๘ ผู้ใดใช้ครูวิทยฐานะ เสมียนวิทยฐานะ ครูประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา ประกาศนียบัตร

หรือมีตำแหน่งใดในมหาวิทยาลัยโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้ หรือมีวิทยฐานะหรือมีตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๙ ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะทำเป็นสีใด หรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยปลอม หรือซึ่งทำเลียนแบบ

(๓) ใช้ หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๖๖ วรรคสอง

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒) แต่กระหนเดียว ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๐ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน งบประมาณ และรายได้ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาเป็นของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๑ ให้สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๒ ให้สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๓ ให้ส่วนราชการของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ และหน่วยงานที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ต่อไปจนกว่าจะมีประกาศของมหาวิทยาลัยจัดตั้งส่วนงานตามมาตรา ๘

มาตรา ๗๔ ให้คณะกรรมการประจำคณะ และคณะกรรมการประจำส่วนราชการ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตตามพระราชบัญญัติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ทำหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะได้มีการแบ่งส่วนงานใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๕ ให้ผู้ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีฐานะเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ของมหาวิทยาลัยต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้จนครบกำหนดเวลาที่ได้รับการแต่งตั้ง

มาตรา ๗๖ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการสถาบัน และหัวหน้าส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระ ถ้าบุคคลดังกล่าวเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัย ต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากบุคคลดังกล่าวมิได้แสดงเจตนาภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้บุคคลนั้นพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๗๗ การนับวาระการดำรงตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามมาตรา ๓๑ คณบดีหรือหัวหน้าส่วนงานอื่นที่เทียบเท่าคณะตามมาตรา ๓๕ ให้นับรวมวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ด้วย

มาตรา ๗๘ ให้ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พนักงานราชการ และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พนักงานมหาวิทยาลัย ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป และให้ปฏิบัติหน้าที่ในมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพนักงานมหาวิทยาลัย หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย แล้วแต่กรณี

ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง สิทธิเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นใดของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยตามวรรคหนึ่ง และสิทธิในการเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการ ตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่ามหาวิทยาลัยเป็นส่วนราชการ และให้ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการดังกล่าว รับเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่นผ่านมหาวิทยาลัยโดยเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดิน งบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือนและค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ หรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการมาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

สิทธิในการเลื่อนตำแหน่งของลูกจ้างของส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ

ในกรณีที่นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ หรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ มาใช้บังคับแต่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้หรือมีกรณีที่ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ด้วยเหตุใด ให้การดำเนินการในส่วนที่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้หรือในส่วนที่ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ เป็นไปตามข้อบังคับที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มาตรา ๗๙ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๗๘ ผู้ใดแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย หรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มาตรา ๘๐ ข้าราชการซึ่งได้รับการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันที่ได้รับการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗๙ ให้ถือว่าเป็นการออกจากงานเพราะทางราชการยุบตำแหน่ง และให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง

ข้าราชการซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่แล้ว ให้มีสิทธิขอเป็นสมาชิกต่อไปได้ แม้จะออกจากราชการแล้ว ในกรณีเช่นนี้ให้มีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

พนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ในฐานะข้าราชการบำนาญแล้ว ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะประกันตนด้วยความสมัครใจ

มาตรา ๘๑ ในกรณีที่มิได้ตำแหน่งข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการ ในมหาวิทยาลัยว่างลง ไม่ว่าจะว่างอยู่ก่อนหรือภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้น และให้โอนอัตราตำแหน่งและเงินงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมตลอดทั้งงบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะ

เงินเดือนและค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่งนั้นไปเป็นของมหาวิทยาลัย และให้ถือว่าการโอนเงินงบประมาณดังกล่าวเป็นการโอนเงินงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๘๒ ให้มหาวิทยาลัยออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของมหาวิทยาลัย เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังมิได้ออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของมหาวิทยาลัยเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรขยายขอบเขตการให้การศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตซึ่งจัดตั้งโดยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้สามารถดำเนินการได้กว้างขวางขึ้น โดยจัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยสวนดุสิต และเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ประกอบกับแนวนโยบายของรัฐบาลได้ส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยของรัฐพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่คล่องตัวและมีอัตลักษณ์ สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์แก่สังคมยิ่งขึ้น และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ โดยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการ สมควรปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสวนดุสิต พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

สมัยคณะรัฐมนตรีที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ โดยมีหลักการให้มีกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต เข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๘ และสภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายและเห็นชอบกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ ดังนี้

กฎหมายเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐที่รัฐบาลเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่างก็มีเนื้อหาสาระเป็นการจัดโครงสร้างการบริหารงานของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ซึ่งแต่ละมหาวิทยาลัยอาจมีประวัติศาสตร์ ความเป็นมา บริบท เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ และวัฒนธรรมองค์กรที่แตกต่างกัน ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับดังกล่าวก็อาจมีเนื้อหาที่แตกต่างกันได้ อย่างไรก็ตาม ในบางประเด็นก็ควรมีบรรทัดฐานที่ใกล้เคียงหรือเป็นไปในทำนองเดียวกัน ยกตัวอย่างเช่น ในเรื่องกำหนดจำนวนวาระการดำรงตำแหน่งของนายกสภามหาวิทยาลัยของแต่ละมหาวิทยาลัย ที่บางฉบับก็ได้มีการกำหนดจำนวนวาระการดำรงตำแหน่งของนายกสภามหาวิทยาลัยไว้ แต่บางฉบับกลับไม่ได้กำหนดไว้ ทั้งที่วาระการดำรงตำแหน่งของนายกสภามหาวิทยาลัยเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเมื่อมหาวิทยาลัยเปลี่ยนสถานะเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐแล้ว เพราะการกำหนดจำนวนวาระไว้หรือไม่ต่างก็มีข้อดีและข้อเสียที่ต้องพิจารณา กล่าวคือหากกำหนดจำนวนวาระการดำรงตำแหน่งไว้ก็จะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกที่มีความรู้ความสามารถได้ดำรงตำแหน่งเป็นนายกสภามหาวิทยาลัยได้ และยังป้องกันการผูกขาดครอบงำโดยนายกสภามหาวิทยาลัยคนเดิม แต่ขณะเดียวกันก็อาจเกิดผลเสียได้เนื่องจากบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และเป็นที่ยอมรับของสังคมมีจำนวนไม่มากนัก การสรรหาบุคคลดังกล่าวมาดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยก็อาจกระทำได้ยาก ดังนั้น ในการจัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเพื่อเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติในโอกาสต่อไป รัฐบาลควรคำนึงถึงการจัดทำร่างกฎหมายให้มีบรรทัดฐานใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ ก็เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติเกิดความเป็นเอกภาพและเป็นไปในแนวทางเดียวกันต่อไป

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๖๖ ก วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ หน้า ๗๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรขยายขอบเขตการให้การศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตซึ่งจัดตั้งโดยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้สามารถดำเนินการได้กว้างขวางขึ้น โดยจัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยสวนดุสิต และเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ประกอบกับแนวนโยบายของรัฐบาลได้ส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยของรัฐพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่คล่องตัวและมีอัตลักษณ์สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์แก่สังคมยิ่งขึ้น และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ โดยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศ

ทางวิชาการ สมควรปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสวนดุสิต พ.ศ. ๒๕๕๘ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๘ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘๒ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดคำนิยามความหมายคำว่า “มหาวิทยาลัย” “วิทยาเขต” “สภามหาวิทยาลัย” “สภาวิชาการ” “สภาคณาจารย์และพนักงาน” “พนักงานมหาวิทยาลัย” “ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓)

๒. สถานะของมหาวิทยาลัย กำหนดให้มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นมหาวิทยาลัยสวนดุสิตตามพระราชบัญญัตินี้ และเป็นนิติบุคคล โดยให้มหาวิทยาลัยสวนดุสิต มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น (มาตรา ๔)

๓. หมวด ๑ บททั่วไป

๓.๑ วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย กำหนดให้มหาวิทยาลัยสวนดุสิตมีวัตถุประสงค์ในการให้ การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง สร้างบัณฑิต วิจัย บริการทางวิชาการแก่สังคมและท้องถิ่น ริเริ่ม ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาองค์ความรู้ในด้านที่มีความเชี่ยวชาญและทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม (มาตรา ๖)

๓.๒ การแบ่งส่วนงานของมหาวิทยาลัย แบ่งเป็น (๑) สำนักงานมหาวิทยาลัย (๒) สำนักงานวิทยาเขต (๓) คณะ (๔) สำนัก (๕) สถาบัน และ (๖) ส่วนงานอื่นที่เทียบเท่าคณะ ทั้งนี้ การตั้ง การรวม และการยุบส่วนงาน ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในส่วนของการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัย อาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบ หรืออาจดำเนินการจัดการศึกษาและดำเนินการวิจัยร่วมกับ สถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศ โดยจัดทำ เป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและในการควบคุมให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๑)

๓.๓ อำนาจหน้าที่ของมหาวิทยาลัย กำหนดให้มหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยภายใต้วัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในมาตรา ๖ รวมถึงอำนาจในการดำเนินการทำนิติกรรมใด ๆ เช่น ซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน รับค่าธรรมเนียม ร่วมมือกับหน่วยงานอื่น กู้ยืมเงิน จัดตั้งองค์กร จัดให้มีทุนการศึกษา กำหนดค่าตอบแทน จัดให้มีกองทุนเพื่อกิจการต่าง ๆ และปกครองดูแลทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๑๓)

๓.๔ รายได้ของมหาวิทยาลัย คือ รายได้เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี เงินและ ทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับและค่าบริการต่าง ๆ ของ มหาวิทยาลัย ตลอดจนรายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการลงทุนหรือการร่วมลงทุนและจากทรัพย์สินของ มหาวิทยาลัย รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุหรือจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุซึ่งมหาวิทยาลัย ปกครอง ดูแล ใช้หรือจัดหาประโยชน์ นอกจากนี้ ยังมีเงินกองทุนที่รัฐบาลหรือมหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้นและรายได้ หรือผลประโยชน์จากกองทุนดังกล่าว และรายได้หรือผลประโยชน์อื่น ทั้งนี้ รายได้ของมหาวิทยาลัยไม่เป็น รายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน (มาตรา ๑๔)

๓.๕ ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยที่ใช้ประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษาและการวิจัยโดยตรง ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีทั้งปวง รวมทั้งการบังคับทางปกครองและบุคคลใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับมหาวิทยาลัยในเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยมิได้ (มาตรา ๑๘)

๔. หมวด ๒ การดำเนินการ

๔.๑ กำหนดให้มีสภามหาวิทยาลัย เป็นองค์กรทางการบริหาร ดังนี้

๑) สภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัย กล่าวคือ กรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการมาจากการเลือกตั้ง โดยกำหนดให้ อธิการบดี ประธานกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย และประธานสภาคณาจารย์และพนักงาน เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง ส่วนกรรมการมาจากการเลือกตั้ง คือกรรมการที่มาจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยและจากตัวแทนองค์กรต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย (มาตรา ๑๙)

๒) สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย และมีอำนาจออกข้อบังคับเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย รวมทั้งการกำหนดค่าตอบแทนหรือค่าตอบแทนพิเศษ สวัสดิการ และประโยชน์อย่างอื่นให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๑)

๔.๒ กำหนดให้มีสภาวิชาการ เป็นองค์กรที่ได้รับมอบหมายจากสภามหาวิทยาลัย ให้ดำเนินกิจการต่าง ๆ ทางด้านวิชาการของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๓) ดังนี้

๑) สภาวิชาการ ประกอบด้วย อธิการบดี เป็นประธานและกรรมการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง

๒) สภาวิชาการ มีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่อสภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีเกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอน การวิจัย และคุณภาพการศึกษา มีสภาอาจารย์และพนักงานเพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่อธิการบดีในกิจการของมหาวิทยาลัย ส่งเสริมจรรยาบรรณและส่งเสริมความก้าวหน้าและผดุงเกียรติของคณาจารย์และพนักงานมหาวิทยาลัย

๔.๓ กำหนดให้มีสภาคณาจารย์และพนักงาน ประกอบด้วยประธานและกรรมการซึ่งมาจากคณาจารย์ประจำและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีในกิจการของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕)

๔.๔ กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานและกรรมการซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน ให้คำแนะนำปรึกษาแก่วิทยาลัย และสนับสนุนให้มีทุนการศึกษาแก่นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อให้มีโอกาสศึกษาในมหาวิทยาลัย รวมทั้งหารายได้ให้กับมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๖)

๔.๕ กำหนดให้อธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของมหาวิทยาลัย และรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรืออาจมีรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด ในกรณีที่อธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาการแทน (มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๓)

๔.๖ กำหนดให้มีสำนักงานวิทยาเขตอยู่ในวิทยาเขต โดยมีรองอธิการบดีคนหนึ่ง ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของวิทยาเขต (มาตรา ๓๔)

๔.๗ กำหนดให้แต่ละคณะหรือส่วนงานอื่นที่เทียบเท่าคณะที่จัดการเรียนการสอน มีคณบดีคนหนึ่ง เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของคณะหรือส่วนงานอื่นที่เทียบเท่าคณะที่จัดการเรียนการสอน และให้มี รองคณบดีเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมาย โดยให้มีคณะกรรมการประจำคณะหรือ คณะกรรมการประจำส่วนงานอื่นที่เทียบเท่าคณะที่จัดการเรียนการสอน เพื่อดำเนินกิจการต่าง ๆ ทางด้าน งานวิชาการของคณะเสนอต่อสภาวิชาการ สำหรับสำนัก สถาบัน หรือส่วนงานอื่นที่เทียบเท่าคณะที่ไม่ได้ จัดการเรียนการสอน ให้มีผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานคนหนึ่ง ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง เป็นผู้บังคับบัญชา และรับผิดชอบงานของส่วนงานนั้น และจะให้มีรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงาน และกำหนดให้มี ผู้อำนวยการคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานในสำนักงานมหาวิทยาลัย หรือสำนักงานวิทยาเขต (มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙)

๔.๘ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าส่วนงานและรองหัวหน้าส่วนงานอื่นที่เทียบเท่าคณะ ต้องสามารถปฏิบัติ หน้าที่ได้เต็มเวลา และจะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันไม่ได้ ให้อธิการบดีสามารถ มอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนงานอื่นที่เทียบเท่าคณะ ปฏิบัติการหรือ รักษาการแทนอธิการบดีเฉพาะในส่วนงานนั้นได้ และผู้ที่ได้รับมอบอำนาจดังกล่าวอาจมอบอำนาจต่อให้ รองคณบดี รองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงานนั้นปฏิบัติหน้าที่แทนได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก อธิการบดี (มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑)

๕. หมวด ๓ การประกันคุณภาพและการประเมิน

กำหนดให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและการประเมินส่วนงานของ มหาวิทยาลัยโดยให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของมหาวิทยาลัย และให้สภาวิชาการจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษาการเรียนการสอน และการวัดผลตามหลักสูตรแล้ว เสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณา นอกจากนี้ กำหนดให้มีการประเมินผู้ปฏิบัติงานทุกระดับในมหาวิทยาลัยด้วย

๖. หมวด ๔ การบัญชีและการตรวจสอบ

กำหนดให้มหาวิทยาลัยวางและรักษาระบบบัญชีมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี ที่รับรองทั่วไป และให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยความเห็นชอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี โดยให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงิน เสนอสภามหาวิทยาลัยภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นบัญชี เพื่อสภามหาวิทยาลัยเสนอต่อรัฐมนตรี

๗. หมวด ๕ การกำกับและดูแล

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ มหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรี และในการที่มหาวิทยาลัยจะเสนอเรื่องใดไปยังคณะรัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ศึกษาธิการเป็นผู้เสนอ

๘. หมวด ๖ ตำแหน่งทางวิชาการ

ให้มีตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ เป็นตำแหน่ง ทางวิชาการของคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจะกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่อ อย่างอื่นได้ โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย และประกาศในราชกิจจานุเบกษา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้ง และถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

๙. หมวด ๗ ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

กำหนดให้มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการ สอนในมหาวิทยาลัย และสภามหาวิทยาลัยมีอำนาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ และ

อนุปริญาได้ นอกจาก อำนาจเกี่ยวกับวุฒิการศึกษาแล้ว มหาวิทยาลัยมีอำนาจกำหนดให้มีครูวิทยฐานะหรือ
 เชี่ยวชาญฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะ มีครูประจำตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ประกอบกับ
 กำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยได้

๑๐. หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

๑๐.๑ กำหนดโทษแก่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการใช้ครูวิทยฐานะ เชี่ยวชาญฐานะ ครูประจำตำแหน่ง
 เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษา และผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย โดยไม่มีสิทธิ
 ที่จะใช้หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญาประกาศนียบัตรชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา
 ประกาศนียบัตร ฯลฯ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
 (มาตรา ๖๘)

๑๐.๒ กำหนดโทษแก่ผู้กระทำการ (๑) ปลอมหรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์
 ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย (๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือ
 ส่วนงานของมหาวิทยาลัยปลอมหรือซึ่งทำเลียนแบบ (๓) ใช้หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์
 ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย มีวัตถุหรือสินค้าใด ๆ ผ่าฝืนมาตรา ๖๖ วรรคสอง ทั้งนี้
 ผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒) กระทั่งเดียว ความผิดตาม (๓)
 เป็นความผิดอันยอมความได้ (มาตรา ๖๙) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท
 หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๑. บทเฉพาะกาล ซึ่งเป็นมาตรการรองรับสิทธิและการดำเนินการของมหาวิทยาลัย

๑๑.๑ กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน งบประมาณ และรายได้
 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาเป็นของมหาวิทยาลัย
 ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗๐)

๑๑.๒ กำหนดให้สภามหาวิทยาลัย สภาวิชาการ สภาคณาจารย์และข้าราชการ และคณะกรรมการ
 ส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗
 ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีสภาวิชาการ สภาคณาจารย์และพนักงาน และคณะกรรมการส่งเสริมกิจการ
 มหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดรองรับคณะกรรมการประจำคณะ และคณะกรรมการประจำ
 ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการแบ่ง
 ส่วนงานใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒)

๑๑.๓ กำหนดให้ส่วนราชการของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
 ราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ และหน่วยงานที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัยซึ่งมีอยู่ในวันก่อน
 วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ต่อไปจนกว่าจะมีประกาศของมหาวิทยาลัยจัดตั้งส่วนงานใหม่ตามมาตรา ๘
 กำหนดรองรับคณะกรรมการประจำคณะ และคณะกรรมการประจำส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น
 ที่มีฐานะเทียบเท่าคณะทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการแบ่งส่วนราชการใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ และกำหนด
 รองรับตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๗๓ และมาตรา ๗๔)

๑๑.๔ กำหนดรองรับตำแหน่งผู้บริหารเพื่อรองรับการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารตำแหน่งต่าง ๆ
 ต่อไปจนครบวาระและกำหนดการแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยไว้ นอกจากนี้
 ได้กำหนดการนับวาระการดำรงตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งบริหารที่มีวาระตามพระราชบัญญัติฉบับเดิมไม่ว่า
 จะเป็นวาระใดก็ตามให้นับเป็นหนึ่งวาระ หากผู้ดำรงตำแหน่งบริหารที่มีวาระดังกล่าวได้รับแต่งตั้งเป็นผู้บริหาร
 อีกตามพระราชบัญญัตินี้ก็นับเป็นอีกหนึ่งวาระ เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งบริหารดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่จนครบวาระ

ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็นับเป็นสองวาระติดต่อกันเพื่อป้องกันมิให้มีปัญหาการตีความเกี่ยวกับการนับวาระของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวในภายหลัง (มาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗)

๑๑.๕ กำหนดรองรับในกรณีของบุคลากรของมหาวิทยาลัย โดยกำหนดให้ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พนักงานราชการและลูกจ้างของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ยังคงเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พนักงานมหาวิทยาลัย ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการและลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติต่อไป และกำหนดรองรับสิทธิเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นใดของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย รวมทั้งสิทธิในการเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (มาตรา ๗๘)

๑๑.๖ กำหนดให้มหาวิทยาลัยดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยภายใน ๓ ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยข้าราชการซึ่งได้รับการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันที่ได้รับการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ส่วนลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้ถือว่าเป็นการออกจากการเพราะทางราชการยุบตำแหน่ง และให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง รวมทั้งกำหนดรองรับให้ข้าราชการซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่แล้วยังคงสิทธิประโยชน์เดิมตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และได้รับการยกเว้นไม่ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมแต่ไม่ตัดสิทธิในการประกันตนด้วยความสมัครใจ นอกจากนี้เมื่อตำแหน่งข้าราชการพนักงานราชการและลูกจ้างของส่วนราชการในมหาวิทยาลัยว่างลง ให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้นและให้โอนอัตราตำแหน่งและเงินงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมตลอดทั้งบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือนและค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่งนั้นไปเป็นของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๗๙ มาตรา ๘๐ และมาตรา ๘๑)

๑๑.๗ กำหนดให้มหาวิทยาลัยออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของมหาวิทยาลัย เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาใช้บังคับในระหว่างที่ยังมิได้ออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของมหาวิทยาลัย โดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘๒)

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๗)

พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “เลขาธิการ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ”
และคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
พ.ศ. ๒๕๑๑

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ตรวจสอบการใช้เครื่องหมายมาตรฐานตามมาตรา ๑๖ การขออนุญาตทำและนำเข้า ซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๐ ทวิ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๑ ทวิ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ทวิ ให้เลขาธิการมีหน้าที่บังคับบัญชา ควบคุมและดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงาน”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณากำหนด แก้ไข และยกเลิกมาตรฐานเพื่อเสนอรัฐมนตรี โดยอาจกำหนดให้ใช้หรืออ้างอิงมาตรฐานของต่างประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็น อาจกำหนดให้ใช้หรืออ้างอิงมาตรฐานดังกล่าวที่เป็นเอกสารภาษาต่างประเทศได้

(๒) พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ทำหรือนำเข้าในราชอาณาจักร ซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ตามมาตรฐานของต่างประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศตามมาตรา ๒๐ ทวิ และมาตรา ๒๑ ทวิ

(๓) คัดเลือกบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิเสนอรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการวิชาการ

(๔) ปฏิบัติการอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓ รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการเสนอตามมาตรา ๘ (๓) เป็นคณะกรรมการวิชาการคณะหนึ่งหรือหลายคณะ”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมอุตสาหกรรม รัฐมนตรีอาจประกาศกำหนด แก้ไข และยกเลิกมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมใด ๆ โดยอาจกำหนดให้ใช้หรืออ้างอิงมาตรฐานของ

ต่างประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็น อาจกำหนดให้ใช้หรืออ้างอิงมาตรฐานดังกล่าวที่เป็นเอกสารภาษาต่างประเทศ ตามข้อเสนอของคณะกรรมการได้

ประกาศตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕ ผู้ใดทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีประกาศกำหนดมาตรฐานแล้ว จะแสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นได้ต้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการ”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕ ผู้ใดทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ต้องแสดงหลักฐานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการ”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ทวิ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่แตกต่างไปจากมาตรฐานที่กำหนด เพื่อใช้ในราชอาณาจักรเป็นครั้งคราว เลขาธิการจะอนุญาตเป็นการเฉพาะคราวให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐ ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ตามมาตรฐานของต่างประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะต่ำกว่าหรือสูงกว่ามาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕ ผู้ใดนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานเข้ามาเพื่อจำหน่ายในราชอาณาจักร ต้องแสดงหลักฐานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการ”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๑ ทวิ เมื่อมีความจำเป็นต้องนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่แตกต่างไปจากมาตรฐานที่กำหนดเพื่อใช้ในราชอาณาจักรเป็นครั้งคราว เลขาธิการจะอนุญาตเป็นการเฉพาะคราวให้ผู้ใดนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ตามมาตรฐานของต่างประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะต่ำกว่าหรือสูงกว่ามาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้ได้”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกมาตรา ๒๑ ตี แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๘

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๓ ถ้าใบอนุญาตหายหรือชำรุดเสียหายมาก ให้ผู้รับใบอนุญาตขอรับใบแทนใบอนุญาตจากเลขาธิการภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบว่าใบอนุญาตหายหรือชำรุดเสียหายมาก”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ การย้ายสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตต้องได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการ”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ การโอนใบอนุญาตที่ออกให้ตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ จะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตให้โอนใบอนุญาตจากเลขาธิการ

เมื่อผู้ขอโอนใบอนุญาตได้ยื่นคำขอโอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้ขอรับโอนใบอนุญาตแสดงหรือใช้เครื่องหมายมาตรฐาน หรือทำ หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่เป็นไปตามมาตรฐาน แล้วแต่กรณีต่อไปได้จนกว่าจะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้โอนใบอนุญาต โดยถือว่าผู้ขอรับโอนเป็นผู้รับใบอนุญาตซึ่งจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ให้เลขาธิการพิจารณาคำขอโอนใบอนุญาตและมีคำสั่งให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

กรณีที่เลขาธิการพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคสาม ให้ถือว่าคำขอโอนใบอนุญาตดังกล่าวได้รับการอนุญาตและเลขาธิการจะต้องออกใบอนุญาตให้โอนใบอนุญาตให้โดยมิชักช้า

การขอโอนใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้โอนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ ทวิ ในการออกใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ เลขาธิการจะกำหนดเงื่อนไขเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติในเรื่องต่อไปนี้ด้วยก็ได้

- (๑) วิธีการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐาน
- (๒) กำหนดเวลาสำหรับการแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน
- (๓) กำหนดเวลาสำหรับการชำระค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

เงื่อนไขที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง เลขาธิการจะแก้ไขเพิ่มเติมก็ได้”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ ใบอนุญาตสิ้นอายุเมื่อ

- (๑) ผู้รับใบอนุญาตเลิกประกอบกิจการ
- (๒) ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ แจ้งขอเลิกแสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต่อเลขาธิการ

(๓) ประกาศหรือพระราชกฤษฎีกากำหนดมาตรฐานใหม่ แก้ไขหรือยกเลิกมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชนิดนั้น มีผลใช้บังคับ ในกรณีที่มีการกำหนดมาตรฐานใหม่หรือแก้ไขมาตรฐาน ถ้าผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะประกอบกิจการตามมาตรฐานใหม่หรือมาตรฐานที่แก้ไข ให้ยื่นคำขออนุญาตได้ก่อนวันที่มาตรฐานใหม่หรือมาตรฐานที่แก้ไขมีผลใช้บังคับ และเมื่อได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตแล้ว ให้ประกอบกิจการตามใบอนุญาตเดิมต่อไปได้ตามมาตรฐานเดิมภายในระยะเวลาที่เลขาธิการกำหนด ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่มาตรฐานใหม่หรือมาตรฐานที่แก้ไขมีผลใช้บังคับ”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘ เมื่อผู้รับใบอนุญาตเลิกประกอบกิจการ ผู้รับใบอนุญาตต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เลขาธิการทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันเลิกประกอบกิจการ”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๓ ให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ แสดงเครื่องหมายมาตรฐานก่อนนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมออกจากสถานที่ผลิตหรือรับมอบไปจากเจ้าพนักงานศุลกากร ในกรณีหลังนี้เลขาธิการจะอนุญาตให้ทำภายหลังตามเงื่อนไขที่กำหนดก็ได้”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๗ เลขาธิการมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ไม่เกินครั้งละสามเดือน เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ หรือกฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่เลขาธิการกำหนดตามมาตรา ๒๕ ทวิ”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๘ ในกรณีที่ผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ปฏิบัติตามกฎต้องตามพระราชบัญญัตินี้แล้วให้เลขาธิการสั่งเพิกถอนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้นก่อนถึงกำหนดได้

มาตรา ๓๙ เลขาธิการมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาต เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตเคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตแล้วมากระทำความผิดในเหตุอย่างเดียวกันอีกภายในห้าปี”

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๙ ทวิ เลขาธิการมีอำนาจสั่งเพิกถอนการอนุญาตตามมาตรา ๒๐ ทวิ หรือมาตรา ๒๑ ทวิ เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับอนุญาต แล้วแต่กรณี ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง หรือหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๙ ตี แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๙ ตี เลขาธิการมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบรับแจ้งตามมาตรา ๒๐ ตี เมื่อปรากฏว่าผู้แจ้งไม่ส่งออกซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ทำขึ้นไม่ว่าในกรณีใด ๆ หรือส่งออกแล้วแต่ถูกส่งกลับเข้ามาในราชอาณาจักรอีก หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๓ วรรคสี่ หรือหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๒๐ ตี”

มาตรา ๒๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๐ ก่อนสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๓๙ ให้เลขาธิการมีหนังสือเตือนให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติตามการให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด แต่ทั้งนี้ไม่เป็นเหตุลบล้างความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่ไม่พบตัวผู้รับใบอนุญาตดังกล่าว ให้ปิดหนังสือเตือนไว้ ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตและให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตนั้นได้ทราบคำเตือนนั้นแล้วตั้งแต่วันปิดหนังสือเตือน”

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๒ การอุทธรณ์คำสั่งของเลขาธิการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง”

มาตรา ๓๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๗ ทวิ ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการ อันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของผู้แทนนิติบุคคล กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลอื่นใดซึ่งกระทำการแทนนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย”

มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๗ ตริ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๗ ตริ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือมีโทษปรับหรือโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน ให้เลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้”

มาตรา ๓๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๓๓ บรรดาใบอนุญาตที่ได้ออกให้ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปโดยให้ถือว่าเป็นใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๔ การอนุญาตใด ๆ ที่ได้ให้ไว้ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่ยังมีผลอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการอนุญาตตาม

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้
ทั้งนี้ ตามเงื่อนไขที่กำหนดสำหรับการอนุญาตนั้น

มาตรา ๓๕ บรรดาคำขอที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังอยู่ในระหว่าง
การพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขอตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๖ บรรดากฎกระทรวงและประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติมาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคง
ใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติ
มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาออกใบอนุญาตและการอนุญาต การพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตและการอนุญาตตามกฎหมายเสียใหม่ รวมทั้งอำนาจในการกำหนด แก้วไข และยกเลิกมาตรฐาน การกำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติและขั้นตอนการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งสมควรกำหนดเวลาสำหรับการชำระค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพื่อให้ครอบคลุมการดำเนินการตามกฎหมาย และกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวงลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้ประกาศใช้เป็นฉบับแรก เนื่องจากประเทศไทยกำลังเร่งรัดพัฒนากิจการอุตสาหกรรม มีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหลายชนิดที่ผลิตขึ้นได้ภายในประเทศ แต่ยังมีได้มีการกำหนดมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้เป็นที่แน่นอนและเหมาะสม จึงสมควรมีการตรากฎหมายขึ้นเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมอุตสาหกรรม ต่อมาได้มีการแก้ไขกฎหมายฉบับนี้ขึ้นอีกจำนวน ๖ ครั้ง คือพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นกฎหมายที่ได้ประกาศใช้เป็นฉบับล่าสุดและบังคับใช้จนปัจจุบันเพื่อเป็นการลดขั้นตอน ลดระยะเวลาการดำเนินการ และทำให้กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมีความสะดวก รวดเร็ว และชัดเจนยิ่งขึ้น

ทั้งนี้สาระสำคัญของพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ทั้ง ๗ ฉบับ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๒๑ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๑ หน้า ๑๐๒๓

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๑๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากประเทศไทยกำลังเร่งรัดพัฒนากิจการอุตสาหกรรม มีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหลายชนิดที่ผลิตขึ้นได้ภายในประเทศ แต่ยังมีได้มีการกำหนดมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้เป็นที่แน่นอนและเหมาะสม ทำให้มีการแข่งขันกันลดราคา โดยทำคุณภาพให้ต่ำลง เป็นเหตุให้ประชาชนขาดความนิยมเชื่อถือ นอกจากนี้ยังอาจเกิดอันตรายแก่ประชาชน และก่อให้เกิดความไม่มั่นคงในการประกอบกิจการอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นผลเสียหายแก่เศรษฐกิจของประเทศ จึงเป็นการสมควรตรากฎหมายฉบับนี้กำหนดมาตรฐานเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมอุตสาหกรรม เพื่อความปลอดภัย หรือเพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดแก่ประชาชน หรือแก่กิจการอุตสาหกรรมหรือเศรษฐกิจของประเทศ

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. นิยมคำศัพท์ต่าง ๆ คือ “มาตรฐาน” “สำนักงาน” “คณะกรรมการ” “พนักงานเจ้าหน้าที่” และ “รัฐมนตรี”

๒. ให้มีการจัดตั้งสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมขึ้น รวมทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน รัฐมนตรี และคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เพื่อให้มีหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

๓. ผู้ใดทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีประกาศกำหนดมาตรฐานแล้วจะแสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นได้ ต้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ โดยการขออนุญาต การตรวจสอบ และการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

๔. ผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ซึ่งระบุไว้ในใบอนุญาต

๕. กล่าวถึงการสั่งพักใบอนุญาต การสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

๖. กล่าวถึงการกำหนดโทษแก่ผู้รับใบอนุญาตที่ไม่ปฏิบัติตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด

๒. พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๔๑ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๒๒ ฉบับพิเศษ หน้า ๗

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๒๒ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ได้มีการจัดตั้งสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมขึ้นเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นกรม ในกระทรวงอุตสาหกรรม สมควรให้มีเลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีหน้าที่บังคับบัญชา ควบคุมและดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานดังกล่าว และสมควรแก้ไของค์ประกอบคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเสียใหม่ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

“มาตรา ๔ ทวิ ให้เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีหน้าที่บังคับบัญชา ควบคุมและดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม”

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกรมศุลกากร ผู้แทนสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กับผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินหกคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเป็นกรรมการและเลขานุการ”

๓. พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๗๔ วันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ฉบับพิเศษ หน้า ๓๐

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๒ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมซึ่งประกาศใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๑ ยังไม่มีบทบัญญัติที่ทำให้ทำหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกา กำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ตามมาตรฐานของต่างประเทศ หรือมาตรฐานระหว่างประเทศ เฉพาะ เพื่อประโยชน์ในการส่งออก หรือเมื่อมีความจำเป็นต้องใช้ในราชอาณาจักรเป็นครั้งคราว ทำให้กฎหมาย เครื่องครัดเกินไปและก่อให้เกิดผลเสียในบางกรณี สมควรมีบทบัญญัติยอมให้ทำหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมดังกล่าวได้เมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีเป็นการเฉพาะคราวและปฏิบัติตามเงื่อนไข ที่คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมกำหนด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความใน (๑) (๒) และ (๓) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการตรวจสอบขอใช้เครื่องหมาย การตรวจสอบและควบคุมการ ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และให้ใช้ความตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจรัฐมนตรีในการกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม โดยให้ความตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๓. ให้เพิ่มความเป็น (๔ ทวิ) ของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการทำหรือนำเข้ามาใน ราชอาณาจักร

๔. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการอนุญาตของรัฐมนตรีเพื่อประโยชน์ในการส่งออกผลิตภัณฑ์

๕. ให้เพิ่มความตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับความจำเป็นในการนำ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่แตกต่างไปจากมาตรฐานที่กำหนดเข้ามาในราชอาณาจักร เป็นมาตรา ๒๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการแสดงเครื่องหมายมาตรฐานก่อนนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมออกจากสถานที่ผลิต หรือรับมอบไปจากเจ้าพนักงานศุลกากรและให้ใช้ความตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการห้ามโฆษณา จำหน่าย หรือมีไว้เพื่อจำหน่าย ซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และให้ใช้ความ ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๘. ให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจรัฐมนตรีในการ สั่งเพิกถอนการอนุญาตเป็นมาตรา ๓๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

๙. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการแจ้งหนังสือของผู้ถูกสั่งพักใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาต หรือเพิกถอนการอนุญาตทราบ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๑๐. ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการยึดหรืออายัดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๑๑. ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการสั่งให้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้สิ้นสภาพ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๑๒. ให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการระวางโทษผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขตามที่คณะกรรมการกำหนดเป็นมาตรา ๔๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

๔. พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๒๐๖ วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๓๑ ฉบับพิเศษ หน้า ๒๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๓๑ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่บทบัญญัติในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่ใช้บังคับในปัจจุบันเกี่ยวกับอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่และของคณะกรรมการและในเรื่องที่เกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานยังไม่เหมาะสมกับภาวะการณ์ปัจจุบัน และอัตราโทษสำหรับการกระทำความผิดบางมาตราก็ต่ำเกินไปไม่ได้สัดส่วนกัน และยังขาดบทบัญญัติลงโทษผู้แทนนิติบุคคลกรณีที่นิติบุคคลกระทำความผิดกับบทบัญญัติเปรียบเทียบกับคดีด้วย นอกจากนั้นยังไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจในการกำหนดเงื่อนไขในการออกใบอนุญาตไว้ด้วยทำให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติฝ่าฝืนกฎหมายกันเป็นจำนวนมาก กับยังขาดบทบัญญัติที่จำเป็นอีกบางประการในการส่งเสริมให้มีการปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางมาตราเพื่อให้เหมาะสมกับภาวะการณ์ปัจจุบันและเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและควบคุมการผลิตสินค้าให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจรัฐมนตรีในการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา และให้ใช้ความตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจรัฐมนตรีในการประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และให้ใช้ความตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจรัฐมนตรีในการแต่งตั้งบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ใช้ความตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๔. ให้เพิ่มความตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการออกใบอนุญาต เป็นมาตรา ๒๕ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการสิ้นอายุของใบอนุญาต และให้ใช้ความตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจคณะกรรมการในการสั่งพักใช้ใบอนุญาต และให้ใช้ความตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามหน้าที่ และให้ใช้ความตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๘. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจคณะกรรมการผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ยึดหรืออายัดไว้

๙. ให้เพิ่มความตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้ไม่ปรากฏเจ้าของหรือผู้ครอบครอง เป็นมาตรา ๔๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

๑๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการระวางโทษผู้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้

๑๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ หรือเงื่อนไขตามที่คณะกรรมการกำหนดในการทำหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและให้ใช้ความตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๑๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องการลงโทษผู้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙

๑๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการระวางโทษจำคุกผู้รับใบอนุญาต ตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑

๑๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการระวางโทษจำคุกผู้ขัดขวางพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๑๕. ให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการระวางโทษจำคุกผู้ไม่ปฏิบัติตามที่คณะกรรมการสั่งตามมาตรา ๔๖ เป็นมาตรา ๕๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

๑๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการระวางโทษผู้ไม่อำนวยความสะดวก ไม่ช่วยเหลือหรือไม่ให้คำชี้แจงแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๑๗. ให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับกรณีที่ดินบุคคลกระทำความผิด เป็นมาตรา ๕๗ ทวิ และมาตรา ๕๗ ตริ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

๕. พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๔๕ วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๓๕ หน้า ๑๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๓๕ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ กำหนดหลักเกณฑ์ในการโอนใบอนุญาตมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมว่าจะกระทำได้อีกเมื่อได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ซึ่งการพิจารณาของคณะกรรมการไม่มีกำหนดเวลาบังคับไว้ว่าจะใช้เวลานานเพียงใดก่อให้เกิดความล่าช้า นอกจากนั้นในกรณีที่มีการโอนโรงงานผลิตสินค้าที่อยู่ในมาตรฐานบังคับ ผู้รับโอนโรงงานไม่สามารถผลิตสินค้าในระหว่างที่คณะกรรมการพิจารณาคำขอโอนใบอนุญาตยังผลให้ผู้ประกอบธุรกิจได้รับความเดือดร้อนและเสียหายเพราะไม่สามารถผลิตสินค้าได้ ดังนั้น เพื่อให้ผู้รับโอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานสามารถประกอบกิจการผลิตสินค้าได้ทันทีและมีความต่อเนื่องไม่หยุดชะงัก เกิดความคล่องตัวและรวดเร็ว เป็นผลดีต่อผู้ประกอบการและเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ดังต่อไปนี้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการแสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ต้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและรับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ และให้ใช้ความตามพระราชบัญญัตินี้แทน

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องการแสดงผลหลักฐานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการโอนใบอนุญาต โดยให้ใช้ความตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๖. พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๑๓ ก วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ หน้า ๓๓

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมยังไม่ครอบคลุมถึงอำนาจทำความตกลงกับต่างประเทศเกี่ยวกับการให้การรับรองการตรวจสอบและรับรองผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม การตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือการยอมรับมาตรฐานหรือการตรวจสอบเกี่ยวกับมาตรฐานในเรื่องดังกล่าว ประกอบกับสมควรลดขั้นตอนการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต้องเป็นไปตามมาตรฐานในปัจจุบัน เพื่อให้สามารถเร่งรัดการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้ทันต่อสภาพสังคมที่มีการแข่งขันและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ตลอดจนปรับปรุงขั้นตอนในการส่งออกจากระบบอนุญาตเป็นระบบแจ้งซึ่งจะไม่ส่งผลกระทบด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เนื่องจากการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานของประเทศผู้นำเข้าอยู่แล้ว นอกจากนี้ อัตราโทษสำหรับความผิดบางประการและอัตราค่าธรรมเนียมที่ใช้อยู่ในปัจจุบันยังไม่เหมาะสม รวมทั้งการมอบอำนาจของรัฐมนตรียังไม่มีความชัดเจน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๒/๑) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ “(๒/๑) ทำความตกลงกับหน่วยงานของต่างประเทศเกี่ยวกับการให้การรับรองการตรวจสอบหรือรับรองผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมตามมาตรา ๒๐ จัตวา” (มาตรา ๓)

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๕ รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ กำหนดให้ส่วนราชการ องค์การของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศเป็นผู้ตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือเป็นผู้ตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เพื่อเสนอคณะกรรมการว่าเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่ มาตรา ๖ รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือวัดตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๐ ทวิ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๑ ทวิ และมาตรา ๔๔ (๑) เฉพาะผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ใช้เครื่องหมายมาตรฐานตามมาตรา ๑๖ หรือที่ได้รับใบอนุญาตหรือได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๐ ทวิ มาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๑ ทวิ แล้วแต่กรณี ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือวัดตามวรรคหนึ่ง ให้เรียกเก็บจากผู้ขอรับใบอนุญาต ผู้รับใบอนุญาต ผู้รับอนุญาต ผู้ทำ ผู้นำเข้า ผู้จำหน่าย หรือผู้มีไว้เพื่อจำหน่าย แล้วแต่กรณี” (มาตรา ๔)

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๘ ก่อนตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๑๗ ให้สำนักงานจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของตัวแทนของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด มาตรา ๑๙ เมื่อได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๑๘ แล้ว ให้สำนักงานนำผลการรับฟังความคิดเห็นนั้นมาประกอบการพิจารณาดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๑๗ ต่อไป” (มาตรา ๕)

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๒๐ ทวิ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่แตกต่างไปจากมาตรฐานที่กำหนด เพื่อใช้ในราชอาณาจักรเป็นครั้งคราว รัฐมนตรีจะอนุญาตเป็นการเฉพาะคราว ให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐ ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานตามมาตรฐานของต่างประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะต่ำกว่าหรือสูงกว่ามาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ มาตรฐานของต่างประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศตามวรรคหนึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด” (มาตรา ๖)

๕. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๐ ตริ มาตรา ๒๐ จัตวา และมาตรา ๒๐ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ (มาตรา ๗)

“มาตรา ๒๐ ตริ เมื่อมีความจำเป็นต้องทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่แตกต่างไปจากมาตรฐานที่กำหนดเพื่อประโยชน์ในการส่งออก ให้ผู้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกา กำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน แจ้งต่อสำนักงานก่อนเริ่มทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นและต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานออกใบรับแจ้งเพื่อเป็นหลักฐานการแจ้งให้แก่ผู้แจ้งในวันที่ได้รับแจ้ง และให้ผู้แจ้งเริ่มทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้ตั้งแต่วันที่ได้รับใบรับแจ้ง

มาตรา ๒๐ จัตวา ในกรณีที่มีข้อกำหนดของต่างประเทศหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ หรือสัญญาระหว่างผู้ส่งออกและผู้นำเข้ากำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมใดเป็นไปตามมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ของต่างประเทศหรือระหว่างประเทศ จึงจะนำเข้าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นได้ สำนักงานอาจทำความตกลงกับหน่วยงานของต่างประเทศเกี่ยวกับการให้การรับรองการตรวจสอบ หรือรับรองผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ไม่ว่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นจะมีพระราชกฤษฎีกา กำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่ก็ตาม และไม่ว่าหน่วยงานของต่างประเทศนั้นจะเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนก็ตาม

มาตรา ๒๐ เบญจ การตรวจสอบหรือรับรองเกี่ยวกับมาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการจะประกาศยอมรับมาตรฐานหรือการตรวจสอบหรือรับรองที่กำหนดขึ้นหรือดำเนินการโดยหน่วยงานอื่นหรือมอบหมายหน่วยงานอื่นให้ดำเนินการตรวจสอบหรือรับรองหรือกระทำการใดที่เกี่ยวเนื่องกับการตรวจสอบหรือรับรองก็ได้ ไม่ว่าหน่วยงานนั้นจะตั้งอยู่ในประเทศหรือต่างประเทศหรือเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนก็ตาม ทั้งนี้ โดยประกาศมาตรฐาน รายชื่อของหน่วยงานที่ดำเนินการตรวจสอบหรือรับรอง ชนิดของผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หองปฏิบัติการ และขอบเขตของการตรวจสอบหรือรับรองที่เกี่ยวข้องในราชกิจจานุเบกษา”

๖. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๑ ตริ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ “มาตรา ๒๑ ตริ การอนุญาตตามมาตรา ๒๐ ทวิ หรือมาตรา ๒๑ ทวิ รัฐมนตรีอาจมอบอำนาจให้เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเป็นผู้อนุญาตแทนได้” (มาตรา ๘)

๗. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ “ในกรณีที่มีการแจ้งเพื่อทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่แตกต่างไปจากมาตรฐานที่กำหนดตามมาตรา ๒๐ ตริ ให้ผู้แจ้งแสดงเครื่องหมายหรือข้อความว่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นเป็นผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกตามที่คณะกรรมการกำหนดก่อนนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมออกจากสถานที่ผลิต” (มาตรา ๙)

๘. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ “มาตรา ๓๖/๑ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณา จำหน่าย หรือมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม โดยรู้ว่าเป็นผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อการส่งออกตามมาตรา ๒๐ ตริ เว้นแต่เป็นการจำหน่ายเพื่อการส่งออก” (มาตรา ๑๐)

๙. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๙ ตริ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ “มาตรา ๓๙ ตริ เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบรับแจ้งตามมาตรา ๒๐ ตริ เมื่อปรากฏว่าผู้แจ้งไม่ส่งออกซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่สร้างขึ้นไม่ว่าในกรณีใด ๆ หรือส่งออกแล้วแต่ถูกส่งกลับเข้ามาในราชอาณาจักรอีก หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๓ วรรคสี่ หรือหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๒๐ ตริ” (มาตรา ๑๑)

๑๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็น “มาตรา ๔๑ คำสั่งตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๙ มาตรา ๓๙ ทวิ หรือมาตรา ๓๙ ตริ ให้สำนักงานแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาต เพิกถอนการอนุญาต หรือเพิกถอนใบรับแจ้งทราบ ในกรณีที่ไม่พบตัวผู้ถูกสั่งดังกล่าว ให้ปิดหนังสือไว้ ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต หนังสืออนุญาต หรือใบรับแจ้งแล้วแต่กรณี และให้ถือว่าผู้นั้นได้ทราบคำสั่งนั้นแล้วตั้งแต่วันปิดหนังสือ” (มาตรา ๑๒)

๑๑. ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็น “(๓) ยึดหรืออายัดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีเหตุอันควรเชื่อว่า (ก) ไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๐ ทวิ มาตรา ๒๐ ตริ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๑ ทวิ มาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง (ข) ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๒๐ ทวิ วรรคสอง มาตรา ๒๐ ตริ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๑ ทวิ วรรคสอง (ค) เป็นผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ใช้ หรือแสดงเครื่องหมายมาตรฐานอันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๕ หรือ (ง) เป็นผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกที่ถูกเพิกถอนใบรับแจ้งตามมาตรา ๓๙ ตริ” (มาตรา ๑๓)

๑๒. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๒/๑) ของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ “(๒/๑) ในกรณีที่ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกที่ถูกเพิกถอนใบรับแจ้งตามมาตรา ๓๙ ตริ คณะกรรมการอาจสั่งให้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นให้สิ้นสภาพได้” (มาตรา ๑๔)

๑๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็น “มาตรา ๔๘ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มาตรา ๔๘ ทวิ ผู้ใดทำหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมตามมาตรา ๒๐ ทวิ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๐ ตริ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๑ ทวิ วรรคหนึ่ง โดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ได้แจ้ง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๒๐ ทวิ วรรคสอง มาตรา ๒๐ ตริ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๑ ทวิ วรรคสอง แล้วแต่กรณี หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๓ วรรคสองหรือวรรคสี่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” (มาตรา ๑๕)

๑๔. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๘ ตริ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ “มาตรา ๔๘ ตริ ผู้ใดทำรายงานการตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือการตรวจสอบ

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด เติม หรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใดในรายงานดังกล่าวอันเป็นเท็จ เพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นเป็นไปตามมาตรฐาน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสองล้านบาท” (มาตรา ๑๖)

๑๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๕๐ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสามแสนบาท มาตรา ๕๑ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” (มาตรา ๑๗)

๑๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๕๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” (มาตรา ๑๘)

๑๗. ให้ยกเลิกมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ (มาตรา ๑๙)

๑๘. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๕๔ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ ต้องระวางโทษดังต่อไปนี้ (๑) ในกรณีที่เป็นผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (๒) ในกรณีที่เป็นผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” (มาตรา ๒๐)

๑๙. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๕๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๓๖/๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” (มาตรา ๒๑)

๒๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ ตี แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๕๗ ตี บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือมีโทษปรับหรือโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน ให้เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ เมื่อผู้กระทำความผิดได้เสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา” (มาตรา ๒๒)

๒๑. ให้ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๓)

๒๒. บรรดาประกาศที่ออกตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ในเรื่องนั้น ๆ ใช้บังคับ (มาตรา ๒๔)

๒๓. ให้ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๓)

๒๔. บรรดาประกาศที่ออกตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ในเรื่องนั้น ๆ ใช้บังคับ (มาตรา ๒๔)

๗. พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๘๒ ก วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ หน้า ๑๘

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาออกใบอนุญาตและการอนุญาต การพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตและการอนุญาตตามกฎหมายเสียใหม่ รวมทั้งอำนาจในการกำหนด แก้ไข และยกเลิก มาตรฐาน การกำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติและขั้นตอนการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง เพื่อให้การ ดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งสมควร กำหนดเวลาสำหรับการชำระค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพื่อให้ครอบคลุมการ ดำเนินการตามกฎหมาย และกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวง ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “เลขาธิการ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” และคำว่า “พนักงาน เจ้าหน้าที่” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ (มาตรา ๓)

๒. ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(๑) ตรวจสอบการขอใช้เครื่องหมายมาตรฐานตามมาตรา ๑๖ การขออนุญาตทำ และนำเข้าซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๐ ทวิ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๑ ทวิ” (มาตรา ๔)

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน “มาตรา ๔ ทวิ ให้เลขาธิการมีหน้าที่บังคับบัญชา ควบคุมและดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของ สำนักงาน” (มาตรา ๕)

๔. มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ” (มาตรา ๖)

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๘ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๑) พิจารณากำหนด แก้ไข และยกเลิกมาตรฐานเพื่อเสนอรัฐมนตรี โดยอาจกำหนดให้ใช้หรืออ้างอิงมาตรฐานของต่างประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็นอาจกำหนดให้ใช้หรืออ้างอิงมาตรฐานดังกล่าวที่เป็นเอกสารภาษาต่างประเทศได้ (๒) พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ทำหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ตามมาตรฐานของต่างประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศตามมาตรา ๒๐ ทวิ และมาตรา ๒๑ ทวิ (๓) คัดเลือกบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิเสนอรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการวิชาการ (๔) ปฏิบัติการอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้” (มาตรา ๗)

๖. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๓ รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการเสนอตามมาตรา ๘ (๓) เป็นคณะกรรมการวิชาการคณะหนึ่งหรือหลายคณะ” (มาตรา ๘)

๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมอุตสาหกรรม รัฐมนตรีอาจประกาศกำหนด แก้ไข และยกเลิกมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมใด ๆ โดยอาจกำหนดให้ใช้หรืออ้างอิงมาตรฐานของต่างประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็น อาจกำหนดให้ใช้หรืออ้างอิงมาตรฐานดังกล่าวที่เป็นเอกสารภาษาต่างประเทศตามข้อเสนอของคณะกรรมการได้ประกาศตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา” (มาตรา ๙)

๘. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕ ผู้ใดทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีประกาศกำหนดมาตรฐานแล้ว จะแสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นได้ต้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการ” (มาตรา ๑๐)

๙. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๒๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕ ผู้ใดทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ต้องแสดงหลักฐานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการ” (มาตรา ๑๑)

๑๐. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๒๐ ทวิ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่แตกต่างไปจากมาตรฐานที่กำหนด เพื่อใช้ในราชอาณาจักรเป็นครั้งคราว เลขาธิการจะอนุญาตเป็นการเฉพาะคราวให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐ ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ตามมาตรฐานของต่างประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะต่ำกว่าหรือสูงกว่ามาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้” (มาตรา ๑๒)

๑๑. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕

และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๒๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕ ผู้ใดนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานเข้ามาเพื่อจำหน่ายในราชอาณาจักร ต้องแสดงหลักฐานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการ” (มาตรา ๑๓)

๑๒. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๒๑ ทวิ เมื่อมีความจำเป็นต้องนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่แตกต่างไปจากมาตรฐานที่กำหนดเพื่อใช้ในราชอาณาจักรเป็นครั้งคราว เลขาธิการจะอนุญาตเป็นการเฉพาะคราวให้ผู้ใดนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ตามมาตรฐานของต่างประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะต่ำกว่า หรือสูงกว่ามาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้” (มาตรา ๑๔)

๑๓. ให้ยกเลิกมาตรา ๒๑ ตริ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๘ (มาตรา ๑๕)

๑๔. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๒๓ ถ้าใบอนุญาตหายหรือชำรุดเสียหายมาก ให้ผู้รับใบอนุญาตขอรับใบแทน ใบอนุญาตจากเลขาธิการภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบว่าใบอนุญาตหายหรือชำรุดเสียหายมาก” (มาตรา ๑๖)

๑๕. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๒๔ การย้ายสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตต้องได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการ” (มาตรา ๑๗)

๑๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๒๕ การโอนใบอนุญาตที่ออกให้ตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับใบอนุญาตให้ออนใบอนุญาตจากเลขาธิการ เมื่อผู้ขอโอนใบอนุญาตได้ยื่นคำขอโอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้ขอรับโอนใบอนุญาตแสดงหรือใช้เครื่องหมายมาตรฐาน หรือทำ หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่เป็นไปตามมาตรฐาน แล้วแต่กรณี ต่อไปได้จนกว่าจะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ออนใบอนุญาต โดยถือว่าผู้ขอรับโอนเป็นผู้รับใบอนุญาตซึ่งจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เลขาธิการพิจารณาคำขอโอนใบอนุญาตและมีคำสั่งให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอ กรณีที่เลขาธิการพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคสาม ให้ถือว่าคำขอโอนใบอนุญาตดังกล่าวได้รับการอนุญาตและเลขาธิการจะต้องออกใบอนุญาตให้ออนใบอนุญาตให้โดยมิชักช้า การขอโอนใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้ออนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง” (มาตรา ๑๘)

๑๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๒๕ ทวิ ในการออกใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ เลขาธิการจะกำหนดเงื่อนไขเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติในเรื่องต่อไปนี้ด้วยก็ได้ (๑) วิธีการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐาน (๒) กำหนดเวลาสำหรับการแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน (๓) กำหนดเวลาสำหรับการชำระค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เงื่อนไขที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง เลขาธิการจะแก้ไขเพิ่มเติมก็ได้” (มาตรา ๑๙)

๑๘. ให้ยกเลิกมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๒๗ ใบอนุญาตสิ้นอายุเมื่อ (๑) ผู้รับใบอนุญาตเลิกประกอบกิจการ (๒) ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ แจ้งขอเลิกแสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต่อเลขาธิการ (๓) ประกาศหรือพระราชกฤษฎีกากำหนดมาตรฐานใหม่ แก้ไขหรือยกเลิกมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชนิดนั้นมีผลใช้บังคับ ในกรณีที่มีการกำหนดมาตรฐานใหม่หรือแก้ไขมาตรฐาน ถ้าผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะประกอบกิจการตามมาตรฐานใหม่หรือมาตรฐานที่แก้ไข ให้ยื่นคำขออนุญาตได้ก่อนวันที่มาตรฐานใหม่หรือมาตรฐานที่แก้ไขมีผลใช้บังคับ และเมื่อได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตแล้ว ให้ประกอบกิจการตามใบอนุญาตเดิมต่อไปได้ตามมาตรฐานเดิมภายในระยะเวลาที่เลขาธิการกำหนด ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่มาตรฐานใหม่หรือมาตรฐานที่แก้ไขมีผลใช้บังคับ” (มาตรา ๒๐ – มาตรา ๒๑)

๑๙. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๒๘ เมื่อผู้รับใบอนุญาตเลิกประกอบกิจการ ผู้รับใบอนุญาตต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เลขาธิการทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันเลิกประกอบกิจการ” (มาตรา ๒๒)

๒๐. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๓๓ ให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ แสดงเครื่องหมายมาตรฐานก่อนนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมออกจากสถานที่ผลิตหรือรับมอบไปจากเจ้าพนักงานศุลกากร ในกรณีหลังนี้ เลขาธิการจะอนุญาตให้ทำภายหลังตามเงื่อนไขที่กำหนดก็ได้” (มาตรา ๒๓)

๒๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๓๗ เลขาธิการมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ไม่เกินครั้งละสามเดือน เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ หรือกฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่เลขาธิการกำหนดตามมาตรา ๒๕ ทวิ” (มาตรา ๒๔)

๒๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๓๘ ในกรณีที่ผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ปฏิบัติตามการถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้เลขาธิการสั่งเพิกถอนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้นก่อนถึงกำหนดได้ มาตรา ๓๙ เลขาธิการมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาต เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตเคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตแล้วมากระทำความผิดในเหตุอย่างเดียวกันอีกภายในห้าปี” (มาตรา ๒๕)

๒๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๓๙ ทวิ เลขาธิการมีอำนาจสั่งเพิกถอนการอนุญาตตามมาตรา ๒๐ ทวิ หรือมาตรา ๒๑ ทวิ เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับอนุญาต แล้วแต่กรณี ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง หรือหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด” (มาตรา ๒๖)

๒๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๙ ตริ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๓๙ ตริ เลขาธิการมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบรับแจ้งตามมาตรา ๒๐ ตริ เมื่อปรากฏว่าผู้แจ้ง

ไม่ส่งออกซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ทำขึ้นไม่ว่าในกรณีใด ๆ หรือส่งออกแล้วแต่ถูกส่งกลับเข้ามาในราชอาณาจักรอีก หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๓ วรรคสี่ หรือหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๒๐ ตี” (มาตรา ๒๗)

๒๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๔๐ ก่อนส่งออกไปนอกราชอาณาจักรหรือส่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๓๙ ให้เลขาธิการมีหนังสือเตือนให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติการให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด แต่ทั้งนี้ไม่เป็นเหตุลบล้างความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่ไม่พบตัวผู้รับใบอนุญาตดังกล่าว ให้ปิดหนังสือเตือนไว้ ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตและให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตนั้นได้ทราบคำเตือนนั้นแล้วตั้งแต่วันที่ปิดหนังสือเตือน” (มาตรา ๒๘)

๒๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๔๒ การอุทธรณ์คำสั่งของเลขาธิการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง” (มาตรา ๒๙)

๒๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๕๗ ทวิ ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของผู้แทนนิติบุคคล กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลอื่นใดซึ่งกระทำการแทนนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย” (มาตรา ๓๐)

๒๘. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๗ ตี แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๕๗ ตี บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือมีโทษปรับ หรือโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน ให้เลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้” (มาตรา ๓๑)

๒๙. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๕๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้” (มาตรา ๓๒)

๓๐. บรรดาใบอนุญาตที่ได้ออกให้ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปโดยให้ถือว่าเป็นใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓๓)

๓๑. การอนุญาตใด ๆ ที่ได้ให้ไว้ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่ยังมีผลอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการอนุญาตตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามเงื่อนไขที่กำหนดสำหรับการอนุญาตนั้น (มาตรา ๓๔)

๓๒. บรรดาคำขอที่ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขอตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย

พระราชบัญญัตินี้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓๕)

๓๓. บรรดากฎกระทรวงและประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๓๖)

นางสาววรรณัช สว่างแจ้ง / จัดทำ

บรรณานุกรม

สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา : ข้อมูลการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ สารบบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ณ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ [ข้อมูลออนไลน์] สืบค้นจาก : <http://www.senate.go.th/w3c/senate/main.php> [๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘]

สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสมานิติบัญญัติแห่งชาติ [ข้อมูลออนไลน์] สืบค้นจาก : <http://www.senate.go.th/w3c/senate/> [๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙]

ราชกิจจานุเบกษา (๒๕๕๘) : ค้นหาราชกิจจานุเบกษา ประเภท ก เล่ม ๑๓๒ ชนิดของเรื่อง : พระราชกำหนด [ข้อมูลออนไลน์] สืบค้นจาก : <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/RKJ/special/search.jsp> [๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙]

ราชกิจจานุเบกษา (๒๕๕๘) : ค้นหาราชกิจจานุเบกษา ประเภท ก เล่ม ๑๓๒ ชนิดของเรื่อง : พระราชบัญญัติ [ข้อมูลออนไลน์] สืบค้นจาก : <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/RKJ/special/search.jsp> [๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙]

ราชกิจจานุเบกษา (๒๕๕๘) : ค้นหาราชกิจจานุเบกษา ประเภท ก เล่ม ๑๓๒ ชนิดของเรื่อง : รัฐธรรมนูญ [ข้อมูลออนไลน์] สืบค้นจาก : <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/RKJ/special/search.jsp> [๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙]

ภาคผนวก

ข้อมูลการพิจารณาร่างกฎหมาย
และวันประกาศราชกิจจานุเบกษา ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๘

ภาคผนวก : ข้อมูลการพิจารณาร่างกฎหมายและวันประกาศราชกิจจานุเบกษา ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๘

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑.	พระราชกำหนด การบินพลเรือน แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘	อนุมัติพระราชกำหนด ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๓/ ๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องการอนุมัติ พระราชกำหนดฯ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๕๘ ง วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ หน้า ๘ (ตามความในมาตรา ๒๑ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗)	๑๓๒	๙๕ ก	๑ ตุลาคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๑
๒.	พระราชกำหนด การประมง พ.ศ. ๒๕๕๘	อนุมัติพระราชกำหนด ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๓/ ๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการอนุมัติพระราชกำหนดฯ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๓๓๖ ง วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ หน้า ๑	๑๓๒	๑๐๘ ก	๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๑
๓.	พระราชกำหนด แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติ การเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ พ.ศ. ๒๕๕๘	อนุมัติพระราชกำหนด ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๓/ ๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องการอนุมัติ พระราชกำหนดฯ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๕๘ ง วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ หน้า ๘	๑๓๒	๙๕ก	๑ ตุลาคม ๒๕๕๘	๑๗	เล่ม ๑
๔.	พระราชกำหนดแก้ไข เพิ่มเติมพระราชบัญญัติ ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๕๘	อนุมัติพระราชกำหนด ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๓/ ๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องการอนุมัติ พระราชกำหนดฯ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๕๘ ง วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ หน้า ๘	๑๓๒	๙๕ก	๑ ตุลาคม ๒๕๕๘	๒๘	เล่ม ๑
๕.	พระราชบัญญัติ กองทุนพัฒนาระบบ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และส่งให้คณะกรรมการวิสามัญชุดเดียวกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติธุรกิจ สถาบันการเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๒๑ ก	๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘	๔๓	เล่ม ๑

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๖.	พระราชบัญญัติ กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัย และสร้างสรรค์ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๔/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการพิจารณาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๘ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๒๑ ก	๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘	๓๐	เล่ม ๑
๗.	พระราชบัญญัติ กองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๓๕/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการพิจารณาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๕๔/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๘	๑๓๒	๑๐๒ ก	๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๑
๘.	พระราชบัญญัติ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการพิจารณาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๗๔ ก	๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๑
๙.	พระราชบัญญัติ การกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการพิจารณาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน	๑๓๒	๒๑ ก	๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๑

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๘					
๑๐.	พระราชบัญญัติ การจัดสรรที่ดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๔๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๙๒ ก	๒๕ กันยายน ๒๕๕๘	๑๕	เล่ม ๑
๑๑.	พระราชบัญญัติ การจำนองเรือ และบุริมสิทธิทางทะเล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๔/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๖๐ ก	๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘	๑๐	เล่ม ๑
๑๒.	พระราชบัญญัติ การชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๒ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๓/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๖๓ ก	๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘	๑๙	เล่ม ๑
๑๓.	พระราชบัญญัติ การทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๕/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งจำนวน ๒๕ คนเพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา	๑๓๒	๑๖ ก	๖ มีนาคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๑

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๗					
๑๔.	พระราชบัญญัติ การบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๓/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๔๕/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๙๒ ก	๒๕ กันยายน ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๑
๑๕.	พระราชบัญญัติการปฏิบัติ หน้าที่ของคณะกรรมการ ที่แต่งตั้งตามประกาศ และคำสั่งของคณะรักษา ความสงบแห่งชาติ บางฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๙/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๑๐ ก	๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘	๕๑	เล่ม ๑
-	พระราชบัญญัติ การประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ (ถูกยกเลิกโดย พระราชกำหนด การประมง พ.ศ. ๒๕๕๘)	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘	๑๓๒	๓๔ ก	๒๘ เมษายน ๒๕๕๘	๑	-

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๖.	พระราชบัญญัติ การผังเมือง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๓/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๔๐/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๘๖ ก	๘ กันยายน ๒๕๕๘	๗๖	เล่ม ๑
๑๗.	พระราชบัญญัติ การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๓๐/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๖๓ ก	๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๑
๑๘.	พระราชบัญญัติ การรับขนทางอากาศ ระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗	๑๓๒	๑๐ ก	๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘	๑๒	เล่ม ๑
๑๙.	พระราชบัญญัติ การส่งออกป็นอก และการนำเข้า ในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า (ฉบับที่ ๒)	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๓๗/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๔๔/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน	๑๓๒	๘๙ ก	๑๕ กันยายน ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๑

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
	พ.ศ. ๒๕๕๘	โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘					
๒๐.	พระราชบัญญัติการให้สิทธิแก่ผู้สมัครเป็นสมาชิกของกองทุนการออมแห่งชาติ บางกรณี และการโอนเงินจากกองทุนประกันสังคม ในกรณีชราภาพไปยังกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๓๔/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการพิจารณาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๔๔/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๙๒ ก	๒๕ กันยายน ๒๕๕๘	๑๒	เล่ม ๑
๒๑.	พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๕/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการพิจารณาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗	๑๓๒	๔ ก	๒๒ มกราคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๑
๒๒.	พระราชบัญญัติกำลังพลสำรอง พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๔๔/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการพิจารณาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๙ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๖๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘	๑๓๒	๑๒๗ ก	๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๘	๕	เล่ม ๑
๒๓.	พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จ	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการพิจารณาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด	๑๓๒	๑๕ ก	๕ มีนาคม	๔๑	เล่ม ๑

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
	วิชาการทหาร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๘	แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๘			๒๕๕๘		
๒๔.	พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๖๓ ก	๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘	๓๐	เล่ม ๑
๒๕.	พระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งจำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๔๗/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๑๐๔ ก	๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘	๔๙	เล่ม ๑
๒๖.	พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายวิธีพิจารณา ความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๕๘ (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม)	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๒๘ ก	๘ เมษายน ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๑

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๒๗.	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๕๘ (แก้ไขเพิ่มเติมการอุทธรณ์ฎีกา)	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการพิจารณาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๘	๑๓๒	๘๖ ก	๘ กันยายน ๒๕๕๘	๘๗	เล่ม ๑
๒๘.	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๘) พ.ศ. ๒๕๕๘ (การโอนคดีจากศาลชั้นต้นไปยังศาลแพ่ง การส่งคำคู่ความโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และการส่งคำคู่ความไปยังต่างประเทศ)	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๓๕/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการพิจารณาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๔๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๘๘ ก	๘ ตุลาคม ๒๕๕๘	๕๑	เล่ม ๑
๒๙.	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๙) พ.ศ. ๒๕๕๘ (การขายทอดตลาดห้องชุดในอาคารชุดและที่ดินจัดสรร)	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๔๔/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการพิจารณาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๖ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๕๙/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๑๑๐ ก	๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๑

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๓๐.	พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๔๔/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและส่งให้คณะกรรมการการวิสามัญชุดเดียวกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ พ.ศ. เป็นผู้พิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๑๒๐ ก	๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘	๙	เล่ม ๑
๓๑.	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๕๘ (ในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราว หลักเกณฑ์การบังคับคดีผู้ประกัน และการอุทธรณ์คำสั่งศาลที่ไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว)	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๔๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๖๗/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘	๑๓๒	๑๒๗ ก	๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๑
๓๒.	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ (กำหนดนิยามคำว่า “เจ้าพนักงาน” กำหนดความผิดเกี่ยวกับศพ	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๒/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓๐/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗	๑๓๒	๑๐ ก	๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘	๔๓	เล่ม ๒

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
	และความผิดเกี่ยวกับการ คุกคามและแก้ไขอัตราโทษ ปรับสำหรับความผิด ลหุโทษ)						
๓๓.	พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ (กำหนดความผิด เกี่ยวกับเพศ)	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๒/๒๕๕๗ วันศุกร์ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และส่งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสเพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓๐/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗	๑๓๒	๑๐ ก	๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘	๔๘	เล่ม ๒
๓๔.	พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ (ความผิดเกี่ยวกับสื่อลามก อนาจารเด็ก)	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งจำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘	๑๓๒	๘๖ ก	๘ กันยายน ๒๕๕๘	๘๔	เล่ม ๒
๓๕.	พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติม ประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๐) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และส่งให้คณะกรรมการวิสามัญชุดเดียวกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษี การรับมรดก เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๙/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๗๒ ก	๕ สิงหาคม ๒๕๕๘	๑๒	เล่ม ๒

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๓๖.	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๔๔/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและส่งให้คณะกรรมการการวิสามัญชุดเดียวกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์ พ.ศ. เป็นผู้พิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๖๓/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๑๒๐ ก	๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘	๕	เล่ม ๒
๓๗.	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจเพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๐ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๒๑ ก	๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘	๖๑	เล่ม ๒
๓๘.	พระราชบัญญัติคลังสินค้าไฮโล และห้องเย็น พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓๐/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๘	๑๓๒	๘๒ ก	๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๒
๓๙.	พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน	๑๓๒	๑๕ ก	๕ มีนาคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๒

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๘					
๔๐.	พระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓๗/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๘	๑๓๒	๘๒ ก	๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๘	๓๒	เล่ม ๒
๔๑.	พระราชบัญญัติ ความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๔/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๑๘ ก	๑๓ มีนาคม ๒๕๕๘	๑๗	เล่ม ๒
๔๒.	พระราชบัญญัติ ความลับทางการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ และส่งให้ คณะกรรมการวิชาการวิสามัญที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (กำหนดความผิดเกี่ยวกับการถ่ายทอด) พิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๗/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗	๑๓๒	๖ ก	๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๒
๔๓.	พระราชบัญญัติคุณสมบัติ มาตรฐานสำหรับกรรมการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา	๑๓๒	๖๐ ก	๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘	๑๓	เล่ม ๒

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
	(ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๓/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘					
๔๔.	พระราชบัญญัติคุ้มครอง การดำเนินงานของสมาคม ประชาชาติแห่งเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๕๗/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และสั่งให้คณะกรรมการการต่างประเทศเป็นผู้พิจารณารายละเอียดแล้วรายงาน ต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๖๑/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๑๑๓ ก	๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๒
๔๕.	พระราชบัญญัติคุ้มครอง การดำเนินงานของสำนัก งานวิจัยเศรษฐกิจมหภาค ของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๔๕/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๕๑/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๑๐๔ ก	๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘	๔๐	เล่ม ๒
๔๖.	พระราชบัญญัติคุ้มครอง เด็กที่เกิดโดยอาศัย เทคโนโลยีช่วยการเจริญ พันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๗/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๘ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘	๑๓๒	๓๘ ก	๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๒

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๔๗.	พระราชบัญญัติ เครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการพิจารณาวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๘	๑๓๒	๘๖ ก	๘ กันยายน ๒๕๕๘	๕	เล่ม ๒
๔๘.	พระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการพิจารณาวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๕๐ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๕๒/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๘	๑๓๒	๙๑ ก	๒๕ กันยายน ๒๕๕๘	๑๗	เล่ม ๒
๔๙.	พระราชบัญญัติชิงช้า พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการพิจารณาวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗	๑๓๒	๓ ก	๒๑ มกราคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๒
๕๐.	พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่ง ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา (ฉบับที่ ๓)	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และส่งให้คณะกรรมการพิจารณาวิสามัญชุดเดียวกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้าราชการ พลเรือน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นผู้พิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน	๑๓๒	๔๓ ก	๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘	๗	เล่ม ๒

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
	พ.ศ. ๒๕๕๘	โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติ ไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๘					
๕๑.	พระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการการวิสามัญชั้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๘	๑๓๒	๘๒ ก	๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๘	๒๗	เล่ม ๒
๕๒.	พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๓๕/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และส่งให้คณะกรรมการการกฎหมายกระบวนการยุติธรรมและกิจการตำรวจ เป็นผู้พิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๔๐/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๘๖ ก	๘ กันยายน ๒๕๕๘	๖๗	เล่ม ๒
๕๓.	พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๔๔/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และส่งให้คณะกรรมการการวิสามัญชุดเดียวกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ พ.ศ. เป็นผู้พิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๑๒๐ ก	๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘	๑๖	เล่ม ๒

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๕๔.	พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๔๔/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและส่งให้คณะกรรมการการวิสามัญชุดเดียวกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์ พ.ศ. เป็นผู้พิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติ ไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๑๒๐ ก	๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘	๒๗	เล่ม ๒
๕๕.	พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๔๔/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและส่งให้คณะกรรมการการชุดเดียวกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์ พ.ศ. เป็นผู้พิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติ ไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๑๒๐ ก	๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘	๑๑	เล่ม ๒
๕๖.	พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๔๔/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและส่งให้คณะกรรมการการชุดเดียวกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์ พ.ศ. เป็นผู้พิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติ ไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๑๒๐ ก	๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘	๒๒	เล่ม ๒
๕๗.	พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๔๔/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการการวิสามัญชั้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๓ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน	๑๓๒	๑๒๐ ก	๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๓

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติ ไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘					
๕๘.	พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญชั้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓๐/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติ ไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๗	๑๓๒	๑๔ ก	๒ มีนาคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๓
๕๙.	พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญชั้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๙ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๙/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติ ไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘	๑๓๒	๘๐ ก	๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๘	๙	เล่ม ๓
๖๐.	พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และส่งให้คณะกรรมการวิชาการวิสามัญชุดเดียวกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่...) พ.ศ. เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติ ไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๔๓ ก	๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘	๑๐	เล่ม ๓
๖๑.	พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญชั้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา	๑๓๒	๔๐ ก	๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๓

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘					
๖๒.	พระราชบัญญัติธุรกิจ รักษาความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๔/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๔๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๑๐๔ ก	๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘	๒๔	เล่ม ๓
๖๓.	พระราชบัญญัติธุรกิจ สถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติ ไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗	๑๓๒	๑๐ ก	๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘	๔๐	เล่ม ๓
๖๔.	พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปราม การทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๓/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๖๐ ก	๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๓

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๖๕.	พระราชบัญญัติ ประกันชีวิต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๕/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และส่งให้คณะกรรมการการวิสามัญชุดเดียวกันกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกัน วินาศภัย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติ ไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗	๑๓๒	๑๕ ก	๕ มีนาคม ๒๕๕๘	๒๓	เล่ม ๓
๖๖.	พระราชบัญญัติประกัน วินาศภัย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๕/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗	๑๓๒	๑๕ ก	๕ มีนาคม ๒๕๕๘	๓๒	เล่ม ๓
๖๗.	พระราชบัญญัติ ประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๘ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๕๓ ก	๒๒ มีนาคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๓
๖๘.	พระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๗ วันพุธที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๗/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน	๑๓๒	๔ ก	๒๒ มกราคม ๒๕๕๘	๙	เล่ม ๓

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗					
๖๙.	พระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๗ วันพุธที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๗/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗	๑๓๒	๔ ก	๒๒ มกราคม ๒๕๕๘	๑๒	เล่ม ๓
๗๐.	พระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๔/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติ ไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗	๑๓๒	๑๕ ก	๕ มีนาคม ๒๕๕๘	๔๙	เล่ม ๓
๗๑.	พระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และส่งให้คณะกรรมการธิการวิสามัญชุดเดียวกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นผู้พิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๕๑/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘	๑๓๒	๑๐๔ ก	๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘	๕๑	เล่ม ๓

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๗๒.	พระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการพิจารณาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๓๔ ก	๒๘ เมษายน ๒๕๕๘	๒๗	เล่ม ๓
๗๓.	พระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และส่งให้คณะกรรมการชุดเดียวกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นผู้พิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๕๑/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘	๑๓๒	๙๘ ก	๘ ตุลาคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๓
๗๔.	พระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปราม การสนับสนุนทางการเงิน แก่การก่อการร้าย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการพิจารณาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๑ คน พิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓๔/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๘	๑๓๒	๘๖ ก	๘ กันยายน ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๓
๗๕.	พระราชบัญญัติภาษี การรับมรดก พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการพิจารณาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๙/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๗๒ ก	๕ สิงหาคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๓

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘					
๗๖.	พระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการพิจารณาขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘	๑๓๒	๘๖ ก	๘ กันยายน ๒๕๕๘	๔๕	เล่ม ๓
๗๗.	พระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการพิจารณาขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๖๖ ก	๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๓
๗๘.	พระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการพิจารณาขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๖๖ ก	๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘	๒๕	เล่ม ๓

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๗๙.	พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการพิจารณาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๖๖ ก	๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘	๔๙	เล่ม ๓
๘๐.	พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสวนดุสิต พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการพิจารณาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๖๖ ก	๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘	๗๘	เล่ม ๓
๘๑.	พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๔/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการพิจารณาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๘	๑๓๒	๘๒ ก	๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๘	๑๘	เล่ม ๓
๘๒.	พระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการพิจารณาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน	๑๓๒	๔๗ ก	๒ มิถุนายน ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๔

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘					
๘๓.	พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติการชลประทานราษฎร์ พุทธศักราช ๒๔๘๒ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการและส่งให้คณะกรรมการการวิสามัญชุดเดียวกันกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๙/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๗	๑๓๒	๖ ก	๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘	๕	เล่ม ๔
๘๔.	พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๔๕/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๔๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๑๐๔ ก	๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘	๔๓	เล่ม ๔
๘๕.	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและส่งให้คณะกรรมการการวิสามัญชุดเดียวกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๔๓ ก	๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘	๑๓	เล่ม ๔
๘๖.	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา	๑๓๒	๔๓ ก	๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๔

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๘					
๘๗.	พระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และส่งให้คณะกรรมการวิสามัญชุดเดียวกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นผู้พิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๔๓ ก	๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘	๔	เล่ม ๔
๘๘.	พระราชบัญญัติระเบียบ บริหารราชการศาล ยุติธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ จากนั้นพิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา โดยกรรมาธิการเต็มสภา และมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้ เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘	๑๓๒	๘๖ ก	๘ กันยายน ๒๕๕๘	๖๔	เล่ม ๔
๘๙.	พระราชบัญญัติ ราชบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗	๑๓๒	๑๐ ก	๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๔
๙๐.	พระราชบัญญัติแรงงาน ทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๒/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา	๑๓๒	๙๘ ก	๘ ตุลาคม ๒๕๕๘	๒๑	เล่ม ๔

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๔๕/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๘					
๙๑.	พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๘ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓๔/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๘	๑๓๒	๘๖ ก	๘ กันยายน ๒๕๕๘	๒๖	เล่ม ๔
๙๒.	พระราชบัญญัติ โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๗	๑๓๒	๑๔ ก	๒ มีนาคม ๒๕๕๘	๒๒	เล่ม ๔
๙๓.	พระราชบัญญัติโรงเรียน นายร้อยตำรวจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๔๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และส่งให้คณะกรรมการการกฎหมาย กระบวนการยุติธรรมและกิจการตำรวจ เป็นผู้พิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๕๔/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๘	๑๓๒	๙๘ ก	๘ ตุลาคม ๒๕๕๘	๑๙	เล่ม ๔

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๙๔.	พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๓/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการพิจารณาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓๐/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๘	๑๓๒	๘๐ ก	๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๔
๙๕.	พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และส่งให้คณะกรรมการพิจารณาการวิสามัญที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๗/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗	๑๓๒	๖ ก	๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘	๗	เล่ม ๔
๙๖.	พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ (กำหนดความผิดเกี่ยวกับการถ่ายวิดีโอในโรงภาพยนตร์)	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการพิจารณาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๗/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗	๑๓๒	๖ ก	๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘	๑๔	เล่ม ๔
๙๗.	พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการ และส่งให้คณะกรรมการพิจารณาการวิสามัญชุดเดียวกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการรับขนทางอากาศระหว่างประเทศ พ.ศ. เป็นผู้พิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน	๑๓๒	๑๐ ก	๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘	๒๘	เล่ม ๔

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘					
๙๘.	พระราชบัญญัติวิชาชีพ เภสัชกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญชั้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘	๑๓๒	๒๑ ก	๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘	๖๙	เล่ม ๔
๙๙.	พระราชบัญญัติวิธีพิจารณา คดีผู้บริโภค (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๔๔/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และส่งให้คณะกรรมการวิชาการวิสามัญชุดเดียวกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ พ.ศ. เป็นผู้พิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๑๒๐ ก	๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘	๓๗	เล่ม ๔
๑๐๐.	พระราชบัญญัติเวนคืน อสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้าง กิจการรถไฟไฟฟ้า โครงการ รถไฟสายสีเขียว ช่วงแบริ่ง – สมุทรปราการ ในท้องที่อำเภอเมือง สมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และส่งให้คณะกรรมการการคมนาคมพิจารณาแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๔๐/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๘๖ ก	๘ กันยายน ๒๕๕๘	๗๓	เล่ม ๔

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๐๑.	พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๓๕/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและส่งให้คณะกรรมการการกฤษฎีกา กรบวนการยุติธรรมและกิจการตำรวจพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๔๐/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติ ไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๘๖ ก	๘ กันยายน ๒๕๕๘	๗๐	เล่ม ๔
๑๐๒.	พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๔๔/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและส่งให้คณะกรรมการวิสามัญชุดเดียวกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์ พ.ศ. เป็นผู้พิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติ ไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๑๒๐ ก	๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘	๓๒	เล่ม ๔
๑๐๓.	พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๒/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิสามัญชั้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘	๑๓๒	๒๑ ก	๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘	๔๙	เล่ม ๔
๑๐๔.	พระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๔/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญชั้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน	๑๓๒	๓๐ ก	๑๐ เมษายน ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๔

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘					
๑๐๕.	พระราชบัญญัติ สวนป่า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๗ วันพุธที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘	๑๓๒	๔๔ ก	๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๔
๑๐๖.	พระราชบัญญัติ สัตว์เพื่องาน ทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๑๘ ก	๑๓ มีนาคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๔
๑๐๗.	พระราชบัญญัติ หลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๖ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๔๗/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๑๐๔ ก	๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๔
๑๐๘.	พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา	๑๓๒	๓๒ ก	๒๒ เมษายน ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๔

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘					
๑๐๙.	พระราชบัญญัติ เหรียญพิทักษ์เสรีชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการพิจารณาวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘	๑๓๒	๔๗ ก	๒ มิถุนายน ๒๕๕๘	๓	เล่ม ๔
๑๑๐.	พระราชบัญญัติ โอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๕๘	วาระที่ ๑ วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๕๐/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ จากนั้นพิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา โดยกรรมาธิการ เต็มสภาและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๘	๑๓๒	๙๑ ก	๒๕ กันยายน ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๔
๑๑๑.	รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘	สภานิติบัญญัติในคราวประชุมครั้งที่ ๓๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามประเพณีการปกครองประเทศไทย ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ ของรัฐธรรมนูญ โดยพิจารณาจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ มายัตถิ์เป็นประเพณีฯ ซึ่งให้กระทำเป็นสามวาระ วาระที่ ๑ รับหลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม วาระที่ ๒ พิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภา วาระที่ ๓ มีมติให้ความเห็นชอบ จากนั้นส่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๘	๑๓๒	๖๔ ก	๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘	๑	เล่ม ๔